

SCHOOL OF THEOLOGY AT CLAREMONT

10017038002

CLAREMONT

SCHOOL OF THEOLOGY

LIBRARY

Given by

Ernest W. Tune

1325 North College Avenue
Claremont, CA 91711

Levy Egan

1-8-69

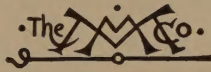
*THE volumes of the University of Michigan
Studies are published by authority of the
Executive Board of the Graduate School
of the University of Michigan. A list
of the volumes thus far published or ar-
ranged for is given at the end of this volume.*

University of Michigan Studies

HUMANISTIC SERIES

VOLUME VIII

THE OLD TESTAMENT MANUSCRIPTS
IN THE FREER COLLECTION

THE MACMILLAN COMPANY
NEW YORK • BOSTON • CHICAGO • DALLAS
ATLANTA • SAN FRANCISCO

MACMILLAN & CO., LIMITED
LONDON • BOMBAY • CALCUTTA
MELBOURNE

THE MACMILLAN CO. OF CANADA, LTD.
TORONTO

35
739
F7
S22
1917

THE OLD TESTAMENT MANUSCRIPTS

IN THE

FREER COLLECTION

BY

HENRY A. SANDERS

UNIVERSITY OF MICHIGAN

New York

THE MACMILLAN COMPANY

LONDON: MACMILLAN AND COMPANY

1917

All rights reserved

Theology Library
CLAREMONT
SCHOOL OF THEOLOGY
Claremont, CA

COPYRIGHT, 1910 AND 1917,
BY HENRY A. SANDERS.

Set up and electrotyped. Published February, 1917.

Norwood Press
J. S. Cushing Co. — Berwick & Smith Co.
Norwood, Mass., U.S.A.

PREFACE

NEARLY five years have elapsed since the publication of Part I of this volume, but the editor has had little time to return to the manuscript problems then treated. The first half of the volume is therefore not a new edition, but a reprint. Obvious misprints have of course been corrected, and in making these corrections the various reviews of the first publication and the correspondence of Professor McLean have been most helpful. Not a few, however, of the corrections suggested by Sprengling in the review in the *American Journal of Theology* (vol. XV, pp. 114-115) were errors on his part, due to indistinctness of the Facsimile at the places in question. The photographs of so old and wrinkled a manuscript could not be made equally clear for all pages.

In the publication of the manuscript of the Psalms the chief task has been to separate and read the badly decayed and blackened leaves. No pains have been spared in making the work as complete and accurate as possible, yet in all too many cases these decayed fragments of a manuscript have no evidence on most interesting passages. All decayed or lost lines and parts of lines have been filled out in the text publication from the Swete text, except where the amount of space in the manuscript proved the existence of a variant. The first fifteen Psalms are so fragmentary, that it seemed best to give those lines only of which some part is preserved.

I am much indebted to the libraries of Hartford Theological Seminary and Harvard University for the loan of books and to the library of the University of Michigan for the purchase of

needed works. My most earnest thanks are also extended to Mr. Charles L. Freer for his interest in the work and his generous support of the publication.

HENRY A. SANDERS.

ANN ARBOR, MICHIGAN,
August 22, 1915.

CONTENTS

	PAGE
PART I. THE WASHINGTON MANUSCRIPT OF DEUTERONOMY AND JOSHUA :	
History of the Manuscript	1
Palaeography	5
Contents	18
Text	18
Lection marks	27
Text Problem	33
Deuteronomy	38
Joshua	48
Collation	57
Deuteronomium	59
Josue	83
 PART II. THE WASHINGTON MANUSCRIPT OF THE PSALMS :	
The Manuscript	107
Palaeography	110
Parchment, Leaves, Quires, Ink, Ruling, Writing	110
Punctuation, Verses, Capitals, Paragraphs	114
Diacritical and Other Marks	116
Spelling	118
The Fragment Λ^a	121
Corrections by Later Hands	124
The Text Problem	125
The Text Problem in Λ	125
The Text Problem in Λ^a	130
The Reprint of Text	131
The Text	133
Appendix : Libraries containing the Facsimile of the Washington Man- uscript of Deuteronomy and Joshua	351
Indexes :	
English Index	355
Greek Index	357

FACSIMILE PLATES

I. Deuteronomy VIII. 13-IX. 1	<i>Frontispiece</i> FOLLOWING PAGE
II. Deuteronomy X. 6-15	30
III. Joshua II. 11-18	48
IV. Psalms Manuscript — Appearance when found	106
V. Psalm LIV. 5-17	110
VI. Psalm LIV. 17-LV. 2	114
VII. Psalm CXVIII. 19-32	120
VIII. Psalm CXVIII. 33-45	124
IX. Psalm CXLII. 11-CXLIII. 4	130

PART I

THE WASHINGTON MANUSCRIPT OF
DEUTERONOMY AND JOSHUA

I. HISTORY OF THE MANUSCRIPT

THE story of the purchase of the four Biblical Greek manuscripts in the Freer Collection has been told in various articles and brief notes,¹ usually with additions on the subject of the supposed origin. Although I do not feel certain that the last word on the subject can be said even now, I venture to repeat the important facts and comments with such inferences as I am able to draw.

The four mss were bought by Mr. Charles L. Freer of an Arab dealer named Ali in Gizeh, near Cairo, on December 19th, 1906. About the same time, Professor Stern of the Royal Library in Berlin had seen two rather imperfect photographs showing pages of the two better preserved mss, and on this evidence had declined to buy at the price asked. A little earlier, apparently late in 1906, the mss had been shown by Ali Arabi to Messrs. Grenfell and Hunt, who, in their brief examination by a most unsatisfactory light, took note practically of the ms of the Gospels alone. On their advice Mr. Hogarth recommended the purchase to the British Museum, but nothing came of it.

¹ Biblical World, February, 1908, pp. 138-142, with plates.

Goodspeed, Biblical World, March, 1908, pp. 218-226.

Independent, January 9, 1908, pp. 107-108.

Amer. Jour. of Arch. vol. 12 (1908), pp. 49-55, with plates.

Proceedings Amer. Phil. Assoc. vol. 38 (1908), p. xxii.

Gregory, Theolog. Literaturbl. vol. 29 (1908), Nr. 7, Sp. 73-76.

Harnack, Theolog. Literaturzeit. March, 1908, Nr. 6, Sp. 168-170.

Von Soden, Christliche Welt, May, 1908, Nr. 20, Sp. 482-486.

Gregory, Das Freer-Logion, Leipzig, 1908, pp. iv + 66, with plates.

Goodspeed, Independent, Sept. 10, 1908, pp. 596-601.

Schmidt, Theolog. Literaturzeit. 1908, Nr. 12, Sp. 359-360.

Biblical World, May, 1909, pp. 343-344, with plate.

Amer. Jour. of Arch. vol. 13 (1909), pp. 130-141, with plates.

Kenyon, Egyptian Exploration Fund, Arch. Report, 1907-1908, pp. 47-48.

Goodspeed, Amer. Jour. of Theology, vol. 13 (1909), pp. 597-603.

Some minor references will be found noted in the articles just cited. Purely popular reports and criticisms have been omitted.

This is all that is positively known about the origin of the mss. The story that they were shown in Assiut has been proved false, and no reliance can be placed on the first statements of the dealer and others that they were bought in Akhmim or Eshmunên, especially as both statements have since been denied. This denial also takes away support from Professor Schmidt's statement (*Theolog. Literaturzeit.*), that these four mss came from the White Monastery near Sohag, opposite Akhmim, whence were derived four mss (two Coptic and two Greek) bought by him. Schmidt's assertion is still more discredited by the failure thus far of any of the mss to show that close text relationship to the Coptic versions of the Bible which he anticipated.

In the *Amer. Jour. of Arch.* (vol. 13, p. 138 f.) in a discussion of the subscription to the ms of the Gospels, I have connected the name Timothy there found with the Church of Timothy in the Monastery of the Vinedresser, which was located near the third pyramid, according to Abu Salîh's *Churches and Monasteries of Egypt* (trans. by Evetts and Butler, p. 190). The connection of the mss with this church and monastery seems sure, whether we make the prayer in the subscription refer to St. Timothy or to some one in the monastery.¹ It is also noteworthy that the name Timothy is a later correction written on an erasure, and in black ink of the tint used in the lectionary marks of Deuteronomy, which will be discussed later. The monastery of the Vinedresser was Coptic and the assumption, that the words and marks in black ink in these mss were inserted in that monastery, is borne out by the fact that no correction or addition to the text is in ink of that color. The various shades of brown ink used by the earlier hands in the mss would thus have to be referred back to the Greek monasteries where the mss were severally written.

The Coptic (Jacobite) monastery of the Vinedresser was once

¹ Goodspeed (*Amer. Jour. of Theol.* vol. 13, p. 599) makes objections on the ground of the frequency of the name Timothy, the number of ancient monasteries, whose names are not known, and the lack of lectionary marks in the Gospels. A few lectionary marks are, however, found in the ms of Deuteronomy, and further I should not expect the Greek Bible to be much read in a Coptic monastery after the fifth century. Neither do Professor Goodspeed's statistics on the astounding number of early Egyptian monasteries seem to me in point. In this matter only those which survived until the eleventh or twelfth century, i.e. to the time of Abu Salih, are of interest, for the mss doubtless remained for a long time in the place where the last change was made in the subscription. While the ms of Abu Salih is defective (notably on the Nitrian desert), it doubtless once contained all the monasteries and churches known to him.

burned by the Melchites (Abu Salih, p. 186), and it may well be that at its restoration, at the end of the fifth or in the sixth century, mss were begged or bought from various sources to make a complete Greek Bible for the use of such monks as understood Greek. Both the weakness of the Melchites after the fifth century and the unlikelihood that a complete Greek Bible would have been desired later force us to accept as early a date as possible. On the other hand, the latest of the mss, the Epistles of Paul, cannot be dated palaeographically before the very end of the fifth century or, better, in the sixth.

The Monastery of the Vinedresser seems to have perished between 1208 and 1441, and from that date until 1906 we have no clue to the resting place of the mss, though it is likely that they were preserved during a part of the remaining period in some more out of the way monastery.

In such a ruined monastery or in some other hiding place of the desert the mss were found, probably in 1906; for the desert sand still filled wrinkles and was incrusting on the exterior when I began work on them. That the mss had been shown but few times before their purchase by Mr. Freer is indicated by the fact that even in the ms of the Gospels a large share of the leaves were still firmly stuck together, while in the other three mss hardly a beginning had been made in separating the leaves.

There are many doubtful points in this summary, but we may still hope that time will continue to bring additional evidence. Already I consider as certain the origin of the four mss in Greek monasteries, their union in some Coptic monastery, such as that of the Vinedresser, and the continuance of their existence without separation from that time to the present.

The ms of Deuteronomy and Joshua (Greek ms I) is at present kept at the home of Mr. Charles L. Freer in Detroit, Mich., but will eventually be transferred to the Smithsonian Institution in Washington, D.C., where it will be placed with the other collections in the Gallery to be erected by Mr. Freer. For this reason it has been given the name Washington Manuscript (Codex Washingtonensis) so as to suggest at the same time its future home in Washington and its ownership by the American people. In the Cambridge edition of the Septuagint now being edited by Messrs. Brooke and McLean, as also in the following pages, it will be designated by the letter Θ.

A complete facsimile edition of the ms was published simultaneously with the first publication of this Part, under the title, "A Facsimile of the Washington Manuscript of Deuteronomy and Joshua"¹ (University of Michigan, Ann Arbor, Michigan, 1910).

¹ Cited below as facsimile or, in case of frequent citations, merely by the page, column, and line.

II. PALAEOGRAPHY

THE MS is written on fairly thick parchment, which, while preserving its strength, has wrinkled and hardened with age and exposure, so that the leaves will never again be flat and smooth. At the bottom the leaves are considerably decayed, but only in the case of the first two leaves and the last leaf has this decay extended into the text. On the whole the parchment is rather transparent for its thickness, though different pages vary much. It is mostly goatskin, as is seen from the large branching veins easily distinguishable when one looks through a leaf at a strong light. In the facsimile these veins are plainly seen at the top of page 133. They are just visible on a few other leaves. Sheepskin parchment occurs quite frequently and the leaves are usually distinguishable. The hair side has about the same yellow tinge as the hair side of the goatskin, but the flesh side is not so white. Therefore the goatskin shows a stronger contrast between the different sides of the leaf. Rough spots showing clearly the hair roots are common on the margins of the leaves and especially at the corners. These defective portions represent commonly the parts of the skin which came under the legs of the animals, and because of the rubbing had imperfect hair or wool growth. The marks of the hair-roots are perceptibly larger and farther apart on the sheepskin (cf. p. 173 of the facsimile) than on the goatskin. Also the sheepskin seems to have become more discolored with age than the other. There are, further, spots of undue whiteness in both, probably due to the action of some foreign material, and a few others, which look like erasures but were really caused by the cohering of the leaves through decay and the force necessarily used in separating them. Good examples are seen on pages 13, 59, and 96 of the facsimile. On page 14 is an example of mending a hole in the parchment. The mending preceded the writing. On the upper and outer edges of the leaves and sometimes running in between them slightly, there are traces of a light yellow dye or paint. It seems that this was a color applied after binding. It does not appear on the decayed parts.

The parchment varies in thickness from .11 mm. to .28 mm. The average is just under .18 mm. The thinnest specimens are goatskin and the thickest sheepskin. Leaves of goatskin are, however, found measuring .27 mm., while no cases of sheepskin thinner than .15 mm. were noted. The largest leaves are $12\frac{1}{2}$ inches in height by $10\frac{1}{4}$ inches in width (31.9 cm. by 26.1 cm.), while the smallest measure $11\frac{3}{4}$ by 10 inches (30 cm. by 25.5 cm.); the common size is 12 by $10\frac{1}{8}$ inches (30.6 cm. by 25.8 cm.).

The ink is a dark brown, of approximately the shade shown in the plates. It has faded rather unevenly, but I do not think it was ever black. The first three lines of Deuteronomy and the first two and the title of Joshua are in red.

There are at present 102 leaves, or 204 pages, of which 201 are written. There are two blank pages at the end of Deuteronomy and one at the end of Joshua. The bookmarks showing the beginning of Deuteronomy and Joshua are seen on pages 1 and 119 of the facsimile. They consist of small pieces of colored leather or parchment doubled over and pasted on to the outer edge of the leaf about equally distant from the top and bottom. Such marks were quite necessary for a volume containing at least six books, and may well have been added by the original binder.

There are two columns (2.7 cm. apart) of 31 lines on each page. The width of the column is a trifle under three inches (7.5 cm.) between the ruled perpendiculars, but a line of writing is usually a little longer, though very rarely exceeding $3\frac{1}{2}$ inches (9 cm.). The number of letters in a full line varies from 11 to 17, though 13 and 14 are the most common numbers. The unusual variation in the length of lines is undoubtedly due to the care taken to divide the words properly at the end of the line. The rule is that all the consonants go with the following vowel and begin the second line, except that λ , ρ , μ , and ν are joined to the preceding vowel when there is a following consonant; double consonants are separated and compound words are generally divided into their component parts. To the last statement I noted one exception, $\epsilon\zeta\iota\lambda\alpha\tau\omicron$ on p. 144, 2, 2. In addition γ is separated from a following δ , κ , μ , or χ ; θ and τ from a following μ ; χ from a following θ , μ , or σ , once each, though it is regularly joined to these letters; also σ is once divided from a following β , and β twice from a following ρ and once from a following σ . It is noteworthy further that when $\omicron\nu\kappa$ is followed by a verb the division is

regularly thus: *ου|κεσται*; I noted a single exception on page 80, 1, 21. Similar are the odd divisions *ε|παντη* (page 99, 2, 15) and *ε|ξαιτου* (page 62, 1, 11). This remarkable consistency shows conscious effort and doubtless reflects the pronunciation of the time. As noted above, it has caused considerable variation in the length of the line.

The ruling was always on the light (flesh) side of the parchment only, and was done rather lightly with a hard, blunt instrument. The perpendiculars were ruled a little more heavily than the horizontal lines, and so can still be easily seen on almost all pages. In ruling, a double leaf was spread out and the position of the lines determined by holes pricked with compasses near the edges of the leaves. Though often trimmed away in later rebindings, these marks are still found rather frequently. Compass pricks for the perpendiculars are very rarely found. It is possible that they were not regularly used. The perpendiculars run across the upper and lower margins to the very edge of the parchment. The facsimile seems to show double ruling of the lines, chiefly perpendiculars, on a good many leaves, but all cases of supposed second ruling proved to be only impressions made in leaves by the reverse of heavy rulings on pages standing next to them. Accordingly these appear as indentations on the sides of the leaves that were unruled. On the opposite sides they are seldom visible. Good examples are found on pp. 11, 14, 22, 51, 59, 66, 91, 103, 121, 125, etc. On pp. 46 and 99 two indentations parallel to the regular ruling are distinguishable in spots. It is obvious that these impressions were caused by heavy pressure applied to the ms, presumably in the process of binding. If so, there were at least two bindings. The horizontal lines were ruled so as to barely reach the outer perpendiculars on each double leaf. The space between the columns and the margin next to the binding edge were therefore ruled, but the outer margin was left unruled. Partial exceptions due to carelessness occur on pp. 32, 40, 64, 68, 80, 84, 88, 105, 147, 171, 183, 186. The compass pricks and the rulings are for every other line only, except that there is an extra point and ruling for line 2 on each page. The space between the regular rulings is 1.3 cm., and this space between lines 1 and 3 is always evenly divided by the extra ruling for line 2. The writing is upon the line, not below it.

The ms consists of fourteen quires numbered on the upper right-

hand corner of the first page of each with the numbers ΛZ to N . The quires numbered A to $\Lambda\varsigma$ are now lost. Of the fourteen quires preserved ten are of eight leaves each, three of six, and one of four. The four-leaf quire N is the last one of Joshua, and has its last page blank. Quire $M\Delta$ at the end of Deuteronomy is of six leaves, with the last one entirely blank. Quires ΛH and $M\epsilon$ also consist at present of six leaves each, but were once of regular size, for a double leaf has been lost out of the middle of each. That this loss occurred in ancient times is proved by the presence of the badly decayed threads of an old binding still in proper place in each quire. This fact also, as well as the trimming of the leaves above mentioned, proves at least one rebinding in ancient times. The carelessness which would allow leaves to be lost out of two different quires in a ms, which otherwise shows no signs of wear, can be used as evidence in regard to its ancient home. Either the ms suffered from long periods of neglect interspersed with few and brief moments of interest, or its owners were not able to replace properly leaves once removed. The leaves of the quires are so arranged as to bring together the sides of the parchment which match. The light (flesh) side of the parchment forms the outside of each quire.

The writing is an upright square uncial of good size. The writer shows an exceptionally good command of the pen, and his writing must be classed as more than ordinarily beautiful. Some letters, as ξ , are a trifle awkward, but this is due to the badly chosen form, not to the inability of the writer. The abbreviation marks above letters are perhaps the most characteristic sign of his command of the pen and his desire to adorn. The writing is consistent throughout the ms. The regular height of the letters is 4 mm.; v and ξ sometimes extend a little below the line, one style of τ a little above the line; ϕ and ψ are 10 mm. in height; ρ extends 2 to 3 mm. below the line. The various forms of the letters are shown in the following plate of the first column of page 46 of the manuscript, which includes the common types of all the letters.

The problem of dating the ms is by no means an easy one, but we can, I believe, reach an approximate result by using all of the evidence available. The parchment seems of a rather good type. In comparing it with the famous old mss, the Sinaiticus, Alexandrinus, and others, I must rely mostly on my memory, as the parchment is seldom accurately described. It seems to me, how-

ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ὙΜΩΝ
 ΟΠΙΣΘΑ ΚΥΤΟΥ ΘΥ
 ὙΜΩΝ ΠΟΡΕΥΕΣΘΑΙ·
 ΚΑΙ ΑΥΤΟΝ ΦΟΒΗΘΗ
 ΣΕΣΘΑΙ· ΚΑΙ ΤΑ ΣΕ
 ΤΟ ΛΑΟΝ ΤΟΥ ΦΥΛΑ
 ΖΕΣΘΑΙ ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΩ
 ΝΗΣ ΑΥΤΟΥ ΑΚΟΥΣΕ
 ΣΘΑΙ· ΚΑΙ ΑΥΤΟΝ ΠΡΟ
 ΤΕΟΝ ΣΕΣΘΑΙ· ΚΑΙ Ο
 ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΕΚΕΙΝΟΣ
 Η ΟΤΟ ΕΝ ὙΠΝΙ ΟΝ
 ΕΝ ὙΠΝΙ ΑΖΟΜΕΝΟΣ
 ΕΚΕΙΝΟΣ ΑΠΟΘΑΝΕ
 ΤΑΙ· ΕΛΛΗΝ ΣΕΝ ΓΑΡ
 ΠΛΗΝΗΣ ΕΙΣ ΑΠΟΚΥ
 ΤΟΥ ΘΥ ΣΟΥ ΤΟΥ ΕΞΑ
 ΓΑΓΟΤΟΣ ΕΚ ΤΗΣ
 ΑΙΓΥΠΤΟΥ· ΤΟΥ ΑΥ
 ΤΩ ΣΑΜΕΝΟΥ ΣΕ
 ΕΚ ΤΗΣ ΑΛΟΥ ΧΕΙΡΟΣ
 ΕΞΩΣΑΙ ΣΕ ΕΚ ΤΗΣ
 ΑΛΟΥ Η ΣΕΝ ΕΤΕΙΛΑ
 ΤΟ ΣΟΙΚΟ ΘΥ ΣΟΥ
 ΠΟΡΕΥΕΣΘΑΙ ΣΕΝ
 ΑΥΤΗ· ΚΑΙ ΑΦΑΝΙΣ
 ΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΗΡΟΝ
 ΕΞ ὙΜΩΝ ΑΥΤΩΝ·

PART OF PAGE 46 OF THE MANUSCRIPT, SHOWING TYPES OF LETTERS MOST
 COMMONLY USED

ever, that the parchment of our ms varies much more in thickness and presents a less perfectly prepared surface, a condition which is especially apparent wherever rough spots occur. This ms cannot, to be sure, be compared in point of elegance with a codex of the whole Bible as the Sinaiticus,¹ yet it was undoubtedly intended for a magnificent copy. It would seem, therefore, that in the region in which the ms was written, there still remained a little carelessness in regard to the character of a material which not so long before had been considered inferior to papyrus.

K. Dziatzko (*Untersuchungen über ausgewählte Kapitel des antiken Buchwesens*, Leipzig, 1900, p. 178 ff.) has thrown much new light on the dating of early mss by his thorough treatment of the subject of page headings or titles. He confined his attention mostly to Latin mss, but it is apparent from his argument that the same general principles would apply to the Greek also. According to his divisions, mss without page headings, from first or contemporary hand, belong before the end of the fourth century; those with page headings added by contemporary hand, fifth century, later than which date would fall all mss having page headings from first hand. He, of course, recognizes that special circumstances or local usage might cause the omission of page headings sometimes even in large mss of the later centuries, but the presumption of age is always in their favor. Such a presumption can, therefore, be claimed for the Washington ms, for it has no page headings, and even the titles of the two books are from a later hand. The first hand wrote only the text and the simple subscription *δευτερονομιον* to Deuteronomy. This is a plain mark of age. It is interesting to note that Dziatzko drew the Vatican ms into his discussion, placing it at the end of the fourth century on the ground that the page headings omitted in the first few books and not always inserted thereafter, were from a second but certainly ancient hand. His sole argument for the second hand was the occurrence of the Egyptian μ in the page headings but not in the text. He does not note that the titles and subscriptions of the books have this characteristic μ , and especially in the case of the subscriptions the resemblance to the page headings is close. The titles of the books

¹ This may well be used as an argument against a fourth century date for any of the great codices. Sanday (*Old Latin Biblical Texts*, 2, p. XIII f.) says that it is not until the seventh century that we have Old Latin Pandects, i.e. great mss of the whole Scriptures. The oft-cited passage in Eusebius, *Vita Constant.* 4, 36 f., does not prove that entire Bibles in single mss were asked for or obtained for the churches of Constantinople.

have been so mistreated in rewriting that I can make no surmise as to the original hand. It seems probable that the page headings and subscriptions are from the same hand, and I suspect that Dziatzko would have omitted the ms or dated it later, if he had noticed that the characteristic Egyptian μ occurs rarely in the text also. The instances which I noted were all near the ends of lines where the letters are smaller and badly crowded. The writer plainly reverted to his natural hand because the crowding did not allow the ornamental imitative hand he was using. Therefore, it is not impossible that the page headings and subscriptions are from the same hand as the text. The same state of affairs is found in the Sinaitic ms. The page headings, titles, and subscriptions of the books are all characterized by the Egyptian μ , which also occurs frequently and from three of the different hands in the text. Again, it is only at the crowded ends of lines that this and other characteristic letters are seen. It would seem that both the Vatican and the Sinaitic came from the same school of writers, who made a specialty of imitating a square uncial that was not natural to them. I do not remember any first hand page headings in the Alexandrinus. An investigation of all old Greek mss would be interesting.

Another hint as to the age of the Washington ms is given by the fact that the latest cursive note in it can be dated at the end of the sixth or early in the seventh century. As we shall see below this is the sixth or seventh hand which busied itself with the ms, and of these the first three or four seem separated by quite an interval from the later ones.

To return now to the first hand,¹ an interesting parallel to this was found in an unpublished fragment of the Aegyptisches Museum in Berlin.² It is numbered P. 6794 and is a double leaf of a parchment book containing Homer, Il. 22, 390 ff. The fragment was bought of an Egyptian dealer and has been dated in the fourth or fifth century. The writing is slightly larger than that of the Washington ms. Its cross strokes are slightly heavier, and the M and Ω are sometimes a little broader. The ornamental dots of ϵ , C, T, Γ , etc., are larger. Y and P have longer tails, K a sharper

¹ The custom of dating a ms by means of fancied resemblances to mss, about the date of which even less is known, must of course be condemned, but where the resemblance is strong we may at least hope to establish the relative age.

² Cf. Amer. Jour. Arch. vol. 13 (1909), Pl. I, p. 130, from which article this discussion is repeated.

angle, and ϕ is slightly enlarged. The accents and a few breathings are perhaps second hand. It seemed that only every other line was ruled, but as the ms was under glass, I could not be certain.

To this hand in turn a near parallel is found in the Codex Ephraemi (facsimile in Omont, *Mss grecs de la Bib. Nat.* Pl. III), though it must be considered a rather more advanced stage of the writing. Among other slight differences, we may note the size of the ϕ , increase in ornamental dots to τ , Γ , ϵ , longer tail to P, etc.

Professor Goodspeed (*Bibl. World*, vol. 30, 3, 218) has compared with the Washington ms Add. ms 17210 of the British Museum (facsimile in *Cat. Anc. Mss Brit. Mus.*, Greek, Pl. 9), a Homer palimpsest from the Nitrian Desert, finding that not only the writing is identical, but also that the two agree in ruling only every other line, except at the top of the page. This peculiarity occurs in parts of the Alexandrinus and the Vaticanus¹ and of a Coptic ms in the Freer Collection, as well as in the Fragmentum Fabianum and some other old Latin mss. As regards the similarity of writing it is clear that the Homer palimpsest stands closer to Codex Ephraemi and P. 6794 than to the Washington ms. It has the same peculiarities in a somewhat higher degree. Also B has the top loop smaller and the bottom flattened, and Δ has the right hand line extended at the top, a heavy dot on the prolongation of the bottom line to the left, but no extension of that line to the right. On the other hand, it shows two forms of the τ as in the Washington ms. Most of the variations incline toward the hand found in the fragment of Paul's Epistles of the Freer Collection (facsimile in *Amer. Jour. Arch.* vol. 12 (1908), p. 54, fig. 2). Noteworthy is the tendency to join the top of the τ and the bottoms of P and ϕ into other letters in both these mss.

The great similarity of all the above mss, combined with the distinct development in type of hand from the Washington ms through P. 6794, Codex Ephraemi, and Add. ms 17210 to the fragment of Paul's Epistles, makes the conclusion almost unavoidable, that they are products of the same school and century. This conclusion is opposed to the view held by some French and German scholars, that the Codex Ephraemi belongs early in the fifth century and is older than the Alexandrinus. I prefer to place it, as

¹ Cf. Gregory, *Textkritik des neuen Testaments*, p. 34. I have heard that parts of the Sinaiticus also show rulings for every other line.

well as its two younger relatives, late in the fifth century, at any rate after the Alexandrinus, the Washington ms, and the slightly younger fragment of the Iliad, P. 6794; and I further feel confident that all these represent stages in the development of the same school of writing and are probably from the same region, Lower Egypt. The combined force of all these reasons is sufficient to convince me that the Washington ms was written not later than the fifth century, and I am inclined to date it in the first half of the century.

The abbreviations used are as follows: from Κύριος, $\overline{\kappa\varsigma}$, $\overline{\kappa\nu}$, $\overline{\kappa\omega}$, $\overline{\kappa\nu}$, $\overline{\kappa\epsilon}$; abbreviated always when referring to God, but elsewhere not; cf. $\overline{\kappa\upsilon\rho\iota\omicron\upsilon}$ and $\overline{\kappa\upsilon\rho\iota\omega}$, p. 76, 2, 9 and 12; $\overline{\kappa\upsilon\rho\iota\omega\nu}$, p. 36, 1, 13; from θεός, $\overline{\theta\varsigma}$, $\overline{\theta\nu}$, $\overline{\theta\omega}$, $\overline{\theta\nu}$; always abbreviated in the singular (cf. $\overline{\theta\varsigma}$ αλλοτριος, p. 109, 1, 31) but never in the plural; for Ἰσραήλ, $\overline{\iota\varsigma\lambda}$ occurs regularly, though $\overline{\iota\eta\lambda}$ is found five times, viz. pp. 1, 20, 34, 113, 146; for Ἱερουσαλήμ, $\overline{\iota\lambda\eta\mu}$; from ἄνθρωπος, $\overline{\alpha\nu\omicron\varsigma}$, $\overline{\alpha\nu\omicron\upsilon}$, $\overline{\alpha\nu\omega}$, $\overline{\alpha\nu\omicron\nu}$, $\overline{\alpha\nu\omicron\iota}$, $\overline{\alpha\nu\omega\nu}$; $\overline{\alpha\nu\theta\rho\omega\pi\omicron\iota\varsigma}$ and $\overline{\alpha\nu\theta\rho\omega\pi\omicron\upsilon\varsigma}$ do not occur; from πατήρ, $\overline{\pi\eta\rho}$, $\overline{\pi\rho\varsigma}$, $\overline{\pi\rho\iota}$, $\overline{\pi\rho\alpha}$, $\overline{\pi\rho\epsilon\varsigma}$, $\overline{\pi\rho\omega\nu}$, $\overline{\pi\rho\alpha\varsigma}$; $\overline{\pi\alpha\tau\rho\acute{\alpha}\sigma\iota\nu}$ is never abbreviated; rarely other unabbreviated forms occur; cf. $\overline{\pi\alpha\tau\eta\rho}$, p. 196, 1, 1; $\overline{\pi\alpha\tau\epsilon\rho\alpha\varsigma}$, p. 196, 2, 3; $\overline{\pi\alpha\tau\epsilon\rho\alpha\iota\varsigma}$, p. 110, 1, 6; $\overline{\pi\alpha\tau\epsilon\rho\omega\nu}$, p. 14, 2, 27; from μήτηρ, $\overline{\mu\eta\rho}$, $\overline{\mu\rho\varsigma}$, $\overline{\mu\rho\iota}$, $\overline{\mu\rho\alpha}$; the plural does not occur; from οὐρανός, $\overline{\omicron\nu\nu\omicron\varsigma}$, $\overline{\omicron\nu\nu\omicron\upsilon}$, $\overline{\omicron\nu\nu\omicron\nu}$, $\overline{\omicron\nu\nu\omicron\iota}$, always with two abbreviation marks (except p. 117, 1, 20); often the word is not abbreviated; note particularly $\overline{\omicron\upsilon\rho\alpha\nu\epsilon}$, p. 108, 1, 19; $\overline{\omicron\upsilon\rho\alpha\nu\omega}$, p. 102, 1, 12; from πνεῦμα only $\overline{\pi\nu\alpha}$ and $\overline{\pi\nu\varsigma}$; from σωτήρ, $\overline{\sigma\rho\varsigma}$ once, p. 109, 2, 27. The abbreviation mark is rarely omitted. On p. 6, 2, 3 the writer started an abbreviation mark over $\theta\omega$ of $\overline{\iota\kappa\alpha\nu\omicron\upsilon\sigma\theta\omega}$, but left the stroke half finished.

At the ends of lines only, ν following a vowel may be indicated by the usual abbreviation stroke above; yet if there is space enough the letter is always written in full. Also very rarely at the end of a line we find $\underline{\theta}$ for $\theta\alpha\iota$; cf. pp. 22, 98, 137. Rather more frequent are the ligatures $\overline{\mu}$ for $\mu\omicron\nu$ (cf. p. 100, 2, 6), $\overline{\eta}$ and $\overline{\eta\varsigma}$; $\overline{\eta}$, $\overline{\eta\lambda}$, $\overline{\eta\rho}$, $\overline{\mu\eta}$, $\overline{\Gamma\eta\varsigma}$, and $\overline{\Gamma\eta\epsilon}$ also occur once each. Numerals are never expressed by the letters, but are written in full.

At the ends of lines from one to four or very rarely five letters may be made smaller to economize space. In such combinations ν is often written above the others as a shallow curve. Often the writer seemed desirous of completing a word or phrase with a column, and so wrote a syllable or a word just under the end of the

last line. There are 49 such cases; yet often words are divided between columns or pages, as regularly at the ends of lines.

Punctuation by the first hand is a single dot in the middle, or slightly above middle, position. On p. 165, 2, 15 there is a punctuation even with the top of the letter. Two dots near together seem to occur on pp. 51, 2, 31 and 60, 2, 2. There seems to be no consistent rule for punctuation. It occurs at the end of a paragraph or chapter, but is more often omitted, if a vacant space occurs at the end of the line. In fact, a vacant space is another form of punctuation, and may occur in the middle of a line or at the end when no paragraph follows. Punctuation appears to occur most often before direct discourse and between parallel words, phrases, or clauses in series, with or without conjunctions. When there are many coördinate members in the series, punctuation may occur after every other one only. In the lists of kings and places it is more usual to punctuate by spaces, or to have single names or pairs of names end with the lines.

In a few cases there is a mark resembling a comma; it is just below the line, seems to be of paler ink, and is not accompanied by a space between the letters. In three cases it separates the negative *οὐ* from a preceding word ending in *ν* or *σ*: pp. 10, 2, 26; 49, 1, 10; 195, 1, 15. Similar is the separation of the relative and demonstrative, cf. *εργοις, οις*, p. 51, 1, 24; *παντος, ων*, p. 50, 2, 26; *κακον, ουτοι*, p. 5, 1, 29. Smaller and in black ink is a similar mark on p. 73, 1, 19 (Deut. 22, 17). The text *θυγατρι σου, παρθενια της θυγατρος μου* is unintelligible owing to an omission, and an ancient reader has placed a comma at the right spot to indicate the loss. In the other cases the lighter ink and crowded position suggest that the marks are not first hand, but were inserted to assist the reader chiefly to proper word division¹; therefore they may be referred to the third or fourth hand.

Paragraph or chapter divisions are indicated by an enlarged letter set out into the margin, usually its full size or a little less. It is the first letter of the chapter that is so treated, even if much of the previous line is left blank. The only exception to this rule is *εκαλε|Cεν*, p. 21, 1, 14. Enlarged letters occur only in these positions, except that Deuteronomy begins with one, although it is not set out into the margin. The first letter of Joshua is also

¹ Cf. Kenyon, Pal. of Gk. Papyri, p. 27, for a similar use of the comma in the Bacchylides papyrus, XVII, 102.

very slightly enlarged, but does not project. The paragraph mark (—) never appears in conjunction with the projection of the enlarged letter. Though similar in form, the mark (—) in red ink at the beginning of both Deuteronomy and Joshua has nothing to do with the paragraph mark, which should stand at the end, not the beginning, of its passage. It seems to be from the first hand in both cases. At the beginning of Deuteronomy there is a cross stroke in lighter red from a later hand.

The projecting letters do not as a rule show paragraphs, but rather chapters, though of very irregular length. Divisions of the same sort are found in the Vatican ms and are shown in the same manner, though the projecting first letter is not enlarged. A comparison of Deuteronomy shows that B and Θ agree 91 times in these chapter divisions, but Θ has 71 and B 69 not found in the other.¹ In Joshua there are 78 agreements, but Θ has 171 not found in B, while B has only 16 individual divisions. It would seem that the differences are too great to admit of a common source. The similarity may be due to natural sense divisions. The Sarravianus Colbertinus (G) has similar chapter divisions similarly indicated. On the whole they are less frequent than in B or Θ and agree closely with neither. The true paragraph division is found in S, A, and C. Yet these short divisions are found in B (cf. Deut. 27) and more frequently in Θ. Thus in the curse (Deut. 27) each statement is paragraphed in Θ; so also in the blessing (Deut. 28). Again, in the Song of Moses (Deut. 32) there are 63 paragraphs for the 43 verses of the King James Version. In fact, the paragraphs generally conform to the two-line stanza as printed by Swete. This arrangement was taken by him from the Revised Edition of the Old Testament Company, and conforms as closely to the Hebrew parallelisms as the Greek allows. Judged on that basis Θ has omitted nine paragraphs, changed four, and inserted two. The two inserted correspond to the Hebrew lines in Kittel, *Biblia Hebraica*, Part I (Leipsic, 1905). The four changed in position are in passages in which the Greek does not correspond exactly to the Hebrew. Therefore the projecting paragraphs as shown in Θ are an attempt to reproduce the Hebrew parallelisms; the attempt originated in the parent ms or in the work of some earlier scholar, and the nine omissions are

¹ The lacuna in Θ, 5, 16-6, 18 and the Song of Moses are omitted from the comparison.

due to errors in transmission.¹ In the other parts of Deuteronomy the chapter divisions average about one per page of the ms, but are very irregularly distributed. In Joshua they are still more irregularly distributed, but average about three per page of the ms.

There are no accents and only one breathing in the ms; cf. p. 26, 1, 4, *ā*. An apostrophe (˘) may occur after words ending in any consonant except *ν* and *σ*. It occurs most frequently after proper nouns, yet is regularly omitted in the long lists of names in Joshua, and elsewhere, if a punctuation or space or the end of a line follows. The apostrophe appears sometimes when a word drops a final vowel and so ends in a consonant; cf. *αλλ*˘ *η*, p. 43, 2, 4. Other examples are the prepositions *ἐπ*˘, *ἐφ*˘, and *μεθ*˘. In four instances a compound verb is so separated: *ἐξ*˘ *αποστελεις*, p. 53, 1, 2; *ἐξ*˘ *ιλασθησεται*, p. 69, 1, 24; *κατ*˘ *ισχυσαν*, pp. 171, 1, 8; 193, 2, 29. On p. 141, 2, 14 we even find *Γαλγαλα*˘. In the following cases the apostrophe perhaps indicates a division into two names: *Καβ*˘ *σεηλ*, p. 165, 2, 3; *Καριαθ*˘ *βααλ*, pp. 167, 1, 27; 173, 2, 25; *Βαιθηλ*˘ *λουζα*, p. 167, 2, 29; *Καριαθ*˘ *αρβοκ*, p. 182, 2, 3.

Dots or strokes may occur over *ι* and *υ* when initial or not to be pronounced with the preceding vowel. Dots and short strokes of the pen are used without distinction, and the number may be one or two. Instances of the omission of such dots, where expected by rule, are rather numerous. In some cases the writer seems to have considered a prefixed preposition as a separate word; cf. *κατῖσχυσον*, pp. 5, 1, 23; 14, 2, 6; *ὑπερίδεν*, p. 14, 1, 18; *ενῦπνιαζομενος*, pp. 45, 2, 14; 46, 1, 16; *ενῦπνιον*, pp. 45, 2, 29; 46, 1, 15; *ανῦδρω*, p. 109, 1, 13; *ὑγιης*, p. 148, 1, 2, has three dots above the *υ*. The dots appear over *ι* in *ἰλημ* on pp. 148, 1, 12 and 167, 2, 15, but never in *ἰσλ*. There are two cases of a short stroke over initial *η*: *Ἠϋξω*, p. 77, 2, 1, and *Ἠϋτομολησαν*, p. 144, 2, 31.

Peculiarities of spelling in the ms are fairly numerous, but can be included mostly under the following heads: *ει* for *ι*; less often *ι* for *ει*; *αι* for *ε*; rarely *ε* for *αι*; some interchanges of *ἡμεῖς* and *ὕμεῖς* are also probably itacisms; *ο* for *ω* rarely (*εορακα* always; this is a classical form and so perhaps original in parts of the Septuagint, cf. Thackeray, *Grammar of O. T. Greek*, p. 204; Blass, *Gram. N. T. Gk.* p. 39); frequent omission of *ν*, as *ἐξελθοτων*,

¹ The Psalms and other poetical portions of the Septuagint were first written in verses corresponding to the Hebrew parallelisms by Origen, if I am not mistaken.

εξαγαγος, etc. (perhaps due partly to failure to see abbreviation sign in parent ms); ηλθον, ειδον, ελαβον, εφαγον, etc., for ηλθοσαν, ιδοσαν, ελαβοσαν, etc., very frequent but not invariable; ειπον for ειπα very frequently; yet παρηλθαμεν, προσηλθατε, ελαβα for παρηλθομεν, etc., occur; εξολοθρευω for εξολεθρευω and ληψεται for λημψεται almost always; Ιησουν for Ιησοι regularly; ν ἐφελκυστικόν is added rather frequently, less often omitted (cf. omission of ν above); αν for εαν and *vice versa*; εναντι for εναντιον often; ουδεις for ουθεις; αλλα for αλλ' η. A much more noteworthy characteristic, though it probably goes back to an earlier ms, is the prevailing tendency to assimilate consonants, as is shown by such forms as Εμπυρισμω, εγκαταλειπης, εγγονα, εμμεσω, etc. Cases of the opposite tendency, however, occur.

Though very accurate in the main, the writer appears to have sometimes omitted words or syllables, especially at the end of a line; cf. διαμυρομαι, p. 113, 1, 28; ερουσι for εξ ορους, p. 114, 1, 26¹; κατακληρομησεν, p. 160, 2, 1. A few interchanges of Τ and Γ, Ε and C, Λ, Α, and Δ may be due to lack of clearness in the parent uncial ms. The scribe also rarely interchanged the order of successive words. On p. 112, 2, 2 he seems to have discovered the error himself and to have erased and rewritten. Rarely letters were similarly interchanged, as Χαβελ for Χαλεβ several times in Joshua.

¹ Cf. below, p. 21.

III. CONTENTS

I. TEXT

THE MS at present begins with Deuteronomy and ends with Joshua, omitting, however, the subscription of the latter. As the unwritten portion of the last leaf has been cut or torn away, it is quite possible that the simple subscription *ἡσους* once stood there.

As noted above, the first quire is numbered ΛΖ. The 36 preceding quires, which are lost, would have contained sixteen pages each, except that the last quire of each book and possibly the first quire of Genesis may have been smaller. There must therefore have been between 524 and 576 ms pages in the lost portion. Judged on the basis of amount of text per page of the ms in Deuteronomy, Genesis to Numbers inclusive would have required more than 524 but less than 576 pages. In Joshua, however, owing to the spreading of the list of names, the average amount of text per page is enough less, so that even 576 pages would not quite suffice for the earlier books. Accordingly we make our comparison on the amount of text per page in Deuteronomy. On this basis we find that the ms would have required 169 pages for Genesis, 135 pages for Exodus, 105 pages for Leviticus, and 141 pages for Numbers. This makes just 36 quires, though the last one of each book is less than sixteen pages. As there is no numbered quire left for introductory matter, we may be reasonably sure that the ms began with Genesis.

The first leaf of the ms is somewhat decayed in the lower left-hand corner, but otherwise the surface is so bright that we may be sure that it was well covered during its long retirement from the world. Yet this protecting cover need not have included the whole 36 quires now lost. The numbering of the quires gives the size of the volume at the first binding. At some later rebinding it may have been divided into two or three volumes. The division into smaller volumes was suggested by Professor Goodspeed to explain the disappearance of the lost quires. Such a division, however, seems hardly called for by the size of the volume. The surviving 14 quires are less than three-fourths of

an inch thick (18.65 mm.), where least wrinkled; therefore the whole original 50 quires would have been less than three inches thick.

The size and origin of the two large lacunae in the ms have been discussed above on page 8. The lacuna in Deuteronomy extends from the words *ὁ θεός σου* in 5, 16 to *τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν* in 6, 18; the one in Joshua from the words *τῷ λαῷ λέγοντες* in 3, 3 to *λατο κύριος* in 4, 10. Also because of decay, the text of Deut. 1, 3-5 and 1, 17 is rather fragmentary.

There are besides, when compared with the text of Swete (i.e. Vatican ms) many short omissions and additions. In Deuteronomy I noted 58 of these, of a length of over 12 letters each. Of this number 39 either begin or end with words or syllables similar to a parallel expression, which either precedes or follows. In Joshua there are 18 such cases of omission or addition, of which 14 are preceded or followed by parallel expressions. Inasmuch as the succession of such parallel phrases is a well-recognized cause of omissions in copying, it would seem that most of these cases must be explained as omissions either in our ms or in others. Here we are chiefly interested in the cases where the Washington ms stands alone in omitting. In Deuteronomy there are seven such cases, five of which have a beginning similar to a neighboring parallel phrase and two have a similar ending. In Joshua there are also seven cases of such omission, three with beginnings similar to parallel phrases, three with similar endings, and one (cf. collation, 10, 37) the omission of a long but frequently recurring sentence. These omissions must be reckoned as mistakes of the copyist of this ms or its immediate ancestor; otherwise the omissions should be found elsewhere. As such omissions would occur more naturally if the parallel expressions stood at the beginnings or in similar parts of neighboring lines, the length of the omissions should give us a hint as to the length of line in the parent ms. In Deuteronomy the lengths in letters of the seven omissions are as follows: 19, 72, 25, 18, 15, 37, 15. A line varying from 15 to 19 letters would help to explain all except one of these. In Joshua the lengths in letters are: 129, 110, 27, 57, 41, 23, 144. These longer omissions seem to indicate a line varying between 11 and 14 letters. That there should have been different parent mss, and so a difference in length of line in Deuteronomy and Joshua, is also hinted at by the difference in

character of text of the two books, to be discussed later. That both differed from the present ms is made probable by a frequent misspelling noted above, viz. the omission of *ν*. This happened quite easily when the letter had been indicated by a light abbreviation mark at the end of a line. Yet such omissions are only rarely found at the ends of lines in our ms, and then must be explained as a failure to make the abbreviation strokes rather than inability to see them. The far more numerous cases of omission within the line point back to difficulty in reading the parent ms.

On p. 29, 2, 1 (Pl. I = Deut. 8, 18) we get another interesting hint concerning the parent ms. The first hand left a whole line blank; presumably a line of the parent ms was illegible. The omitted words are *ὅτι αὐτός σοι δίδωσι τὴν*, i.e. 19 letters plus an abbreviation mark for *ν*, thus confirming our estimate of the length of a line in the parent ms of Deuteronomy. Neither could the *διορθωτής* read this line, yet, imitating 8, 14 and 15, he manufactured *τον εξαγαγοτος σε* and inserted it to fill the blank, though neither sense nor construction is good. The variant occurs nowhere else. The *διορθωτής* would certainly not have manufactured this awkward addition, if he had had any way of getting at the original text. Therefore not only was the parent ms disfigured, obliterated, or blank at this point, but there was no other ms available for comparison. The same statement applies to the examples to follow.

If we count back 37 letters, i.e. two lines of the parent ms, from this correction, we find the error *μουγαλην* for *τὴν μεγάλην*. Again the *διορθωτής* could not correct. Five letters at the beginning of the line in the parent ms were illegible, yet something from the tops or bottoms of the letters may have been visible, and so the copyist guessed *μου*, relying partly on the preceding phrase, and wrote *γαλην* as he read it.

The disappearance of a whole line or of several letters in a line is characteristic of a papyrus, not of a parchment ms. As the writing on papyrus ran with the fibre, and any injury would cause the fibre to split out with the grain, defects are most apt to affect single lines or parts of lines. In a parchment ms an injury would be just as apt to run across several lines, if it arose from wear or decay or the work of a book worm, while anything spilled on it would make an oval spot.

In support of the hypothesis that the parent ms was of papyrus, there are found the following blanks, all affecting parts of single lines: Deut. 22, 3 (p. 71, 2, 15), blank space of one letter plus *ου* for *αὐτοῦ*, i.e. three letters illegible in parent; Deut. 28, 24 (p. 91, 1, 21), *εκτ* plus a blank space of eleven letters for *ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατα*; Deut. 29, 20 (p. 99, 1, 18), *συνωκείνω* written by first hand for *ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ*, but *συνω* immediately washed off by the same hand. The parchment was not scraped as in a regular erasure. Allowing for the abbreviation, the blank space in the parent covered four letters *ανωε*. Something of the abbreviation mark may have been still visible, which together with the length of the space suggested *συνω* for *ουρανω* to the scribe; yet he saw that this was impossible before he made the abbreviation mark above it and so washed off the four letters. *κείνω* was, however, plainly legible, even though it meant nothing, and so he left it. The *διορθωτής* could do no better, thus confirming the existence of an illegible portion in the parent.

A similar explanation seems necessary for the error *ακουσον* for *ἀκούσονται*, Deut. 31, 12 (p. 105, 1, 11). Although no vacant space is left, the error is best explained, if we suppose that the word came at the end of a line in the parent ms and the last three letters had disappeared. The copyist would suppose that the line ended with what he could read, and so leave no blank space. This explanation could be used to account for the omission of certain syllables within words, which I have discussed above as marks of careless omission.¹ Most of them, however, seem unconscious slips of the pen, an explanation which can hardly pass for *ακουσον*.

There are no certain proofs of papyrus ancestor found in Joshua, though vacant space is left for a single letter in 15, 6, and again in 23, 10, discussed below under the different hands. If the parent ms of that book, as seems likely, was of papyrus, it must have been in a better state of preservation than the parent of Deuteronomy. These indications of a papyrus ancestor add weight to our previous conclusion, that the ms cannot be later than the fifth century.

Either six or seven different hands appear in the ms. This statement sounds worse than it really is, for the instances of second

¹ P. 114, 1, 26, *επος* for *εξ επος* is perhaps better ascribed to a defect in the parent ms.

hand are few, of the third hand far fewer, while the later hands not only appear very rarely but also have nothing to do with the text.

I have shown above that the second hand was the *διορθωτής*, and therefore the first and second hands were contemporary. This fact can be more firmly established by discussing the various cases of its appearance.

1) On p. 123, 2 (Pl. III = Josh. 2, 18) we find \cdot/\cdot *παντα* written with paler ink in semi-cursive style¹ on the extreme outer edge of the page; in fact, a little of each letter has been trimmed away presumably at some later rebinding; yet in the proper place in the text, at the end of and below line 29, we find *πα|τα* written by the first hand. Furthermore π stands on an erasure of \cdot/\cdot .²

2) A similar case is found on p. 162, 1 (Josh. 14, 12), where \cdot/\cdot *σε*, small and in pale ink, stands on the extreme outer edge of the page, and in the text of line 9, *σε* has been written by first hand on an erasure of three letters, over which stood \cdot/\cdot . These are the only instances where the marginal corrections of the *διορθωτής* are preserved. The others were doubtless trimmed away during later rebindings. There are the following cases where the mark of the *διορθωτης* (\cdot/\cdot) still stands in the text or has been erased and the proper correction inserted:

3) Josh. 1, 3 (p. 119, 1, 15 = Biblical World, Feb. 1908, p. 139; Gregory, Das Freer-Logion, p. 10), *αν* added by first hand above the line on an erasure of \cdot/\cdot ;

4) Josh. 5, 5 (p. 127, 1, 19), \cdot/\cdot added above and before *τους* for *τούτους*;

5) Josh. 6, 20 (p. 131, 1, 4), \cdot/\cdot added above and before *αλαλαγω* to show omission of *ἄμα*;

6) Josh. 13, 5 (p. 157, 1, 20), the first hand wrote *Λιβανῶ*, the second hand added \cdot/\cdot , then the first hand erased $\theta \cdot/\cdot$ and wrote *ον απο*;

7) Josh. 13, 5 (p. 157, 1, 24), *εισ* added by first hand above and before *οδου* on an erasure of \cdot/\cdot ;

8) Josh. 15, 6 (p. 163, 1, 29), the first hand wrote *πο* for *ἀπὸ*, leaving vacant space before it for one letter. The second hand added \cdot/\cdot above;

¹ I refer to this style of writing as semi-cursive merely for convenience. It is really a small uncial with very slight cursive tendencies natural to rapid writing.

² The mark \cdot/\cdot is found in the Vaticanus, the Sinaiticus, the MS of the Gospels in the Freer Collection, and in other old MSS, and regularly refers to corrections in a very old hand.

9) Josh. 20, 9 (p. 180, 2, 28), $\dot{\nu}$ added before and above $\epsilon\pi\iota\kappa\lambda\eta\tau\omicron\iota$ for omitted $\alpha\dot{\iota}$;

10) Josh. 23, 10 (p. 194, 2, 2), $\omicron\upsilon\iota$ for $\delta\tau\iota$ was written by the first hand, but υ was at once partly washed off. The second hand added $\dot{\nu}$ above the remains of the υ ;

11) Josh. 24, 1 (p. 195, 2, 15), the first hand wrote $\phi\upsilon\lambda\alpha\varsigma$ $\overline{\text{Ισλ}}$, the second added $\dot{\nu}$ before and above $\phi\upsilon\lambda\alpha\varsigma$, presumably for an omitted $\tau\acute{\alpha}\varsigma$. Then this was erased and $\tau\alpha\varsigma$ $\phi\upsilon\lambda\alpha\varsigma$ $\tau\eta\varsigma$ $\gamma\eta\varsigma$ written. We should expect this to be the work of the first hand, and possibly the somewhat stiffer, imitative style of writing can be excused on the ground of the rough erasure. But because the erasure is so deep and rough and the writing so stiff, I have preferred to refer it to the third hand, to be discussed later.

We have not, however, exhausted the use of the second hand in Joshua with these eleven instances of the mark $\dot{\nu}$. The $\delta\iota\omicron\rho\theta\omega\tau\acute{\eta}\varsigma$ often wrote his corrections in lighter ink and in semi-cursive hand, between or at the ends of the lines. Instances are:

12) Josh. 6, 10 (p. 129, 2, 23), ι written above to change the correct $\alpha\upsilon\tau\omicron\varsigma$ to $\alpha\upsilon\tau\omicron\iota\varsigma$; it is not a variant found elsewhere.

13) Josh. 7, 8 (p. 133, 2, 2), τ written above to correct $\alpha\pi\epsilon\nu\alpha\nu\iota$ to $\alpha\pi\epsilon\nu\alpha\nu\tau\iota$;

14) Josh. 9, 6 (p. 140, 2, 3), $\epsilon\nu$ added in margin before $\overline{\text{Ισλ}}$; this change has no ms authority, but was due to a misunderstanding on the part of the $\delta\iota\omicron\rho\theta\omega\tau\acute{\eta}\varsigma$, as in the case of $\alpha\upsilon\tau\omicron\iota\varsigma$ in no. 12;

15) Josh. 10, 35 (p. 150, 1, 19), $\overline{\kappa\varsigma}$ supplied above and before $\epsilon\nu$ $\chi\epsilon\iota\rho\iota$;

16) Josh. 11, 7 (p. 152, 1, 27), α written above the last ϵ of $\epsilon\pi\epsilon\pi\epsilon\sigma\epsilon\nu$ to correct to $\epsilon\pi\epsilon\pi\epsilon\sigma\alpha\nu$;

17) Josh. 14, 12 (p. 162, 1, 15), $\epsilon\kappa\epsilon\iota$ added at end of line after Ενακειμ.

Other instances may be found in the collation under Josh. 13, 2; 14, 6; 21, 13; 22, 5; 24, 33. We have also a small list of corrections in a similar shade of light ink, but written in a rather stiff hand, which imitates the first hand. I am inclined to consider this also the work of the $\delta\iota\omicron\rho\theta\omega\tau\acute{\eta}\varsigma$, and to explain the stiffness of the writing on the ground that the semi-cursive is his natural hand. Good examples are the following:

1) Josh. 10, 14 (p. 147, 1, 14), $\overline{\kappa\varsigma}$ $\sigma\upsilon$ written in an erasure;

2) Josh. 13, 21 (p. 159, 1, 21), $\omicron\rho$ corrected to Ουρ by υ written partly above;

3) Josh. 21, 9 (p. 182, 1, 22), *Ιουδα* in an erasure;

4) Josh. 21, 42^a (p. 186, 1, 14), *την* in an erasure;

We can now turn to Deuteronomy for the instances of second hand to be found there. First of all, no instances of the mark ∙ appear. This might suggest that there was a different *διορθωτής* for Deuteronomy, but such was not the case, for we find the same tint of light brown ink and both the natural semi-cursive hand and, when writing on the line, the stiff uncial hand slightly smaller than the first hand. As examples of the former we may compare:

1) Deut. 4, 4 (p. 15, 1, 16), *σ* above corrects *προκειμενοι* to *προσκειμενοι*;

2) Deut. 13, 8 (p. 46, 2, 27), *αυτον* first hand for *ἐπ' αὐτῷ*; second hand prefixes *επ* in margin;

3) Deut. 27, 11 (p. 87, 1, 6), *υ* above corrects *Μωσης* to *Μωυσης*;

4) Deut. 28, 56 (p. 95, 1, 14), *θαλ* added in margin to complete *ὀφθαλμῷ*.

Examples of the stiff imitative uncial are more numerous; the surest cases follow:

5) Deut. 4, 31 (p. 18, 2, 23), *κ* added in margin corrects *ου* to *ουκ*;

6) Deut. 8, 18 (p. 29, 2, 1 = Pl. I), *του εξαγαγοτος σε*, an excellent example which has been discussed under proofs of a papyrus ancestor;

7) Deut. 28, 44 (p. 93, 1, 26), *δανει σοι* in an erasure;

8) Deut. 31, 7 (p. 104, 1, 24), *εισελευση προ προ* in an erasure;

9) Deut. 32, 21 (p. 110, 1, 28), *θεοις* corrected from *θῶ* of the first hand; *θεῶ* is right and *θεοῖς* is a mistake of the *διορθωτής*, who doubtless thought of heathen idols as he read. For other cases, some of which are less certain, see the collation under Deut. 1, 10; 1, 40; 14, 4; 18, 7; 23, 13; 24, 20; 31, 27; 31, 29; 33, 1. There are besides some cases of erasure where the correction was certainly made by the first hand. In none of the above cases does the *διορθωτής* show acquaintance with a different ms tradition.

Now that we have distinguished the difference between the first and second hands, we can, I think, definitely assign the quire numbers to the *διορθωτής*. It is his uncial style; the letters lack swing and are a little smaller than the first hand. The ornamental marks above and below lack the beauty of the abbreviation marks of the first hand, but may be compared with the abbreviation mark of the second hand on p. 147, 1, 14 (Josh. 10, 14); cf. also the abbreviation marks over *αυον*, p. 59, 1, 21. On p. 61 the

quire number MA lacks the ornamental strokes and the α tends toward the semi-cursive style. The † which appears each time in the upper left-hand corner to balance the quire number is, of course, from the same hand.

The *dele* mark of the διορθωτής was a dot above the letter; cf. πληθυνεις εαντω on p. 59, 1, 25 (Deut. 17, 16) for πληθυνει εαντω. Evidently in the parent ms ϵ had passed over into σ and so was connected with πληθυνει. The first hand nevertheless wrote εαντω, as required by the sense, but a comparison with the copy enabled the διορθωτής to discover the discrepancy, though not the real error. This letter ϵ is also crossed out. Both the dot and the cross stroke are of lighter ink than the first hand, but I cannot think them from the same corrector.

In Deut. 31, 19 (p. 106, 2, 1) we have a superfluous μη written by the first hand after ινα and removed both by dots above the letters and by cross strokes through. A second corrector again seems to have strengthened the work of the first.

In Deut. 4, 26 (p. 18, 1, 19) only the cross strokes are used to remove οι from πολυχρονοιητε. The same hand then corrected η to ει, giving the correct form πολυχρονιετε. I suspect that this correction is from the third hand, which had also reënforced the other two corrections just mentioned. This supposition is strengthened by the consideration that we have here a real correction to the text, though the original form was quite possible. The parent ms gave πολυχρόνιοι ητε, and the διορθωτής, having no other ms authority, could not have corrected it. The third hand displays his acquaintance with another ms tradition in the few cases in which he appears. Therefore the method of removing letters by drawing a line through them belongs to that hand.

The best example of the third hand is found on p. 119, 1¹ (Josh. 1, 1), δουλου, written in red, is crowded at the end of line 2, and κν, in light brown ink, is prefixed to line 3 in the margin. In some respects the third hand resembles the second. It is stiff and lacks swing; it is even awkward. The tail of the υ is longer and the top narrower than either the first or second hand naturally wrote. Furthermore, δουλου κν is an Hexaplaric addition appearing in the Ambrosianus and many cursives. It therefore represents a different ms tradition, and on that ground also must be referred to the third hand.

¹ Cf. Biblical World, Feb. 1908, p. 139; Gregory, Das Freer-Logion, p. 10.

Just above on p. 119¹ we find the inscription to the book, *ιησους*, in red ink. It is manifestly not from the first hand because of the awkwardness of the ornamental strokes above and below. If we may judge from the narrow, long-tailed *υ*, it is likewise third hand. Also the thought of adding an inscription to the book would be apt to be suggested by acquaintance with another ms having one. The erasure to the right of the inscription once contained the same title in brown ink. The bare outlines of some of the letters were made visible for a moment by the use of weak hydro-sulphide of ammonium. It seems likely that this title also was from the same late corrector, who then decided that the inscription would look better in red and so erased. The forms of the rather large uncial letters discovered in the erasure were too dim to admit of any judgment as to the character of the hand.

A third instance of this later hand might be doubted were it not for the juxtaposition of the other two cases. At the beginning of Joshua the first hand wrote *και εγενετο μετα τη| τελευτην Μωση* in red and in a rather more ornamental style, with heavier strokes and enlarged points or dots at the extremities of some strokes. Yet he betrays his characteristic style in the form of the *η*, *υ*, *μ*, *ο*, *υ*, *ω*, and in two cases of the *τ*. The *ε* which he omitted in *μετα* has been supplied in red. The letter is very small and crowded between the lower parts of *μ* and *τ*, yet it seems that the writer of it was accustomed to an *ε* with heavy dots, the curve of which did not extend beyond a semicircle. Such an *ε* belongs to the hand in which the fragment of Paul's Epistles in the Freer Collection was written, a style of writing which I have referred to the sixth century.

The assignment of the inscription of Joshua to the third hand naturally suggests an examination of the inscription to Deuteronomy on p. 1.² It is the single word *δευτερονομιον*, in ink of a lighter brown shade than the first hand and having rather more elaborate ornamental strokes above and below than were used with the inscription to Joshua. Yet these strokes have not swing and grace enough to belong to the first hand. The letters of the name are somewhat smaller than the regular type and clearly reveal their origin. The awkward *δ*, *τ*, and *μ*, the variations in curve and shading of the three omicrons, the slightly longer, nar-

¹ Cf. Biblical World, Feb. 1908, p. 139; Gregory, Das Freer-Logion, p. 10.

² Cf. Amer. Jour. Arch. vol. 12 (1908), Pl. II; Gregory, Das Freer-Logion, p. 5.

rower *v*, above all the *ε* with three heavy ornamental dots and the curve extending just to a semicircle, definitely prove that it is the third hand and to be dated in the sixth century.

To the right of the inscription of Deuteronomy there is a large and rather deep erasure, which I was able to freshen up enough to determine that three lines of uncial writing once stood there. The first line ends in *ου*, the second in *τ*. A few letters towards the end of the third line and two just under them were read with a sufficient degree of certainty for me to conjecture that the marginal note ended with *Μωυσῇ τοῦ δούλου κν*. This is in line with the addition to Joshua 1, 1 above discussed, and so seems to point towards the third hand. A very slight tinge of red, which seems discernible in the left end of the erasure, is doubtless to be traced to the washing off and erasure of a red cross at the beginning of this note and parallel to the cross still standing over the first word of the text. That cross consists of an horizontal line with a heavy dot at the left end, exactly like the one above the first word of Joshua. It is in clear red ink; then a slanting cross stroke was made in lighter red ink. The suggestion of Professor Gregory (Das Freer-Logion, p. 19), that later corrections so regularly show lighter ink because the corrector applied the blotting sand before the ink had an opportunity to become fixed, seems to me a very happy one. In any case I am inclined to ascribe the reference mark as completed to the third hand.

For those who are sceptical about the ascription of the title *δευτερονομιον* to the third hand, a comparison of the subscription *δευτερονομιον* on p. 118 is suggested. There both the color of the ink and the shape of the letters, though smaller, are characteristic of the first hand. The longer, narrower *v* is accounted for by the smaller size of the letters. The first hand often makes *v* longer and narrower when writing small letters at the end of the line. The correction to Josh. 24, 1, discussed above on p. 23, seems the only other probable instance of the third hand. I may, however, call attention to the peculiarly crude abbreviation mark over *Ιλημ*, p. 144, 2, 21.

2. LECTION MARKS

On pages 1¹ and 2 the lection marks *αρχ* (*ἀρχή*) and *τε* (*τέλος*) are written in cursive on the margins. The reading began with

¹ Cf. Amer. Jour. Arch. vol. 12 (1908), Pl. II; Gregory, Das Freer-Logion, p. 5.

Deut. 1, 8, ἴδετε· παραδέδωκα, as shown by a cross in the text. The end of the reading is not quite so certain, owing to the decayed condition of this portion of the leaf, but it probably came after τοῦ θεοῦ ἐστὶν of 1, 17. On leaf 208 r, a of MS grec 243 of the Bibl. Nat. (a lectionary written in 1133 A.D.) the same reading is found in the service of the sixteenth of July in honor of the Holy Fathers of the Fourth Council; also read for the 318 Nicene Fathers; compare Athen. Nat. 20, leaf 182, r, b. It is a reading of good length, dealing with the setting of judges over Israel, and so seems better adapted to the Jews, or to the early church still under Jewish influence than to the later church. It is worthy of note, however, that even at this early date the reading did not include the last clause of 1, 17, the Greek equivalent of "and the cause that is too hard for you, bring it unto me, and I will hear it." These two are the only reading marks in brown ink, but the writing does not resemble any of the three hands discussed above; and, while it is possible that one of them used a regular cursive hand in addition to the uncial type, no proof of such a fact or relationship can be given. It has seemed best to refer these two words to a fourth hand, though, as far as one can judge from five hastily written letters, the writing is as old or older than the third hand.

The fifth, sixth, and seventh hands (or the fifth and sixth) are all in jet-black ink and also present only marginal lection marks. The only instance of an addition to the text in black ink is an abbreviation mark over Ἰσλ, Deut. 13, 11 (p. 47, 1, 14). It was omitted by the first hand and supplied by a later reader. It obviously implies knowledge of Greek in the Coptic monastery at the time of the correction, whenever that was.

The question whether there were two or three of these hands in black depends on our decision in regard to the lection Deut. 18, 15 to 19, 21 inclusive (pp. 61-65). These are the only two instances of the lection mark P; they seem to overlap and so to be out of keeping with other lection marks common throughout the book. If I am right in distinguishing these two signs from the other reading marks, it gives us a long reading somewhat after the style of the one in Deut. 1, which I have just discussed. The subjects taken up in the passage are most appropriate for a lection; they include: 'the true prophet is to be heard; the presumptuous prophet is to die; the ordering of the cities of refuge; the privilege of them to be for the manslayer; the landmark is

not to be removed; two witnesses are necessary to convict; the punishment of the false witness.' I believe that this is a remnant of a very early system of lections,¹ and so consider that the marks came from the oldest of the hands using black ink. If so, hand five made but two marks in the ms.

The next hand, which I number the sixth, distributed a fairly complete system of lection marks throughout Deuteronomy. The mark is each time a slight curved stroke (ʹ) in black ink on the margin. There are 46 preserved; one seems to have been lost and one to have been carelessly omitted. Both the beginnings and ends of the lections are marked by the same unvarying sign. For that reason the number and extent of the readings are perhaps doubtful, but my tentative arrangement found support at so many points that I shall print it as first projected. The twenty-four lections are as follows:

- 1) Deut. 2, 23, καὶ οἱ Εὐαῖοι — Ὡγ ἐν Βασάν, 3, 10;
- 2) Beginning lost in lacuna between Deut. 5, 16 and 6, 18, end ἀπὸ προσώπου σου, 7, 1;
- 3) Deut. 7, 22, καὶ καταναλώσει — καὶ ἐλιμαγχόνησέν σε, 8, 3;
- 4) Deut. 8, 11, πρόσεχε σεαυτῷ — νύων Αἰνάκ, 9, 2;
- 5) Deut. 9, 8, καὶ ἐν Χωρήβ — χερσίν μου, 9, 15²;
- 6) Deut. 10, 17, ὁ γὰρ κς ὁ θς — ἐν γῇ Αἰγύπτου, 10, 19;
- 7) Deut. 11, 6, καὶ ὅσα ἐποίησεν — ὥσεὶ κῆπον λαχανείας, 11, 10;
- 8) Deut. 11, 16, πρόσεχε σεαυτῷ — κς πρὸς ὑμᾶς, 11, 25;
- 9) Deut. 12, 4, οὐ ποιήσεται οὕτως — κλήρος μεθ' ὑμῶν, 12, 12;
- 10) Deut. 12, 19, πρόσεχε σεαυτῷ — ὡσαύτως ἔδεται αὐτό, 12, 22;
- 11) Deut. 12, 30, πρόσεχε σεαυτῷ — πορεύεσθαί σε ἐν αὐτῇ, 13, 5;
- 12) Deut. 14, 1, οὐ φοιβήσεται καὶ οὐκ ἐπιθήσεται — ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς πάσης, 14, 2;
- 13) Deut. 14, 20, οὐχ ἐφήσεις ἄρνα — οἷς ἐὰν ποιῆς, 14, 28;
- 14) Deut. 15, 9, πρόσεχε σεαυτῷ — αὐτὸ ὡς ὕδωρ, 15, 23;
- 15) Deut. 17, 6, ἐπὶ δυσὶν μάρτυσιν — ἐπ' ἐσχάτων, 17, 7;
- 16) Deut. 17, 12, καὶ ἐξαρεῖς — κατὰ πατριάν, 18, 8;
- 17) Deut. 19, 1, ἐὰν δὲ ἀφανίσῃ — εὖ σοι ἔσται, 19, 13;
- 18) Deut. 19, 15, οὐκ ἐνμενεῖ μάρτυς — ἀναθεματιεῖται αὐτούς, 20, 17;

¹ Cf. Origen, in I Sam. Hom. II, that an Old Testament lection was too long to be expounded at a single sitting.

² The mark was placed in the margin opposite the beginning of 9, 16, but was made more definite by a smaller mark put under the word μου. Regularly the beginning or end of the lection falls before or in, never at the end of, the line before which the mark stands.

- 19) Deut. 21, 10, *ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς — ἐταπείνωσας αὐτήν*, 21, 14;
 20) Deut. 22, 13, *ἐὰν δέ τις λάβῃ — οὐκ ἐμβαλεῖς*, 23, 25;
 21) Deut. 24, 5, *ἐὰν δέ τις λάβῃ — τὸ ῥῆμα τοῦτο*, 24, 22;
 22) Deut. 25, 11, *ἐὰν δὲ μάχωνται — ἐντέλλομαί σοι σήμερον*,
 27, 10 (the mark is a little high, but can refer only to this place);
 23) Deut. 29, 2, *καὶ ἐκάλεσεν Μωσῆς* — (end mark wanting);
 24) Deut. 30, 12, *τίς ἀναβήσεται — κληρονομήσαι αὐτήν*, 31, 13.

Lecture 1) does not seem very well chosen; it gives the conquest of tribes before entering Canaan; Lecture 2), of which we have only the end mark, must have begun with chapter 6, and so contained the exhortation to obey the commandments; Lecture 3) is the Lord's assurance of victory and an exhortation to obedience; Lecture 4), 'Forget not the Lord'; Lecture 5), the receiving of the tablets of the law; Lecture 6), the greatness and justice of God; Lecture 7), the punishment of those who broke the commandments; Lecture 8), 'Do not worship other gods, preserve the law, and blessings will follow'; Lecture 9), 'Worship the Lord in his holy place'; Lecture 10), 'Forsake not the Levite, eat flesh as thou wilt'; Lecture 11), 'Avoid strange gods and false prophets'; Lecture 12), 'Disfigure not thyself, thou art a holy people'; Lecture 13), the tithe; Lecture 14), 'Give to the poor, servants are freed in the seventh year, sacrifice firstlings'; Lecture 15), witnesses and punishment; Lecture 16), election and duty of a king; the inheritance of the Levites; Lecture 17), cities of refuge and the manslayer; Lecture 18), witnesses, false witness, punishment; who shall go to war and how fight; Lecture 19), the taking a captive as wife; Lecture 20), on slander, adultery, rape, etc.; Lecture 21), the newly married, pledges, manstealers, leprosy, justice, charity; Lecture 22), the immodest woman, false weights, first fruits, tithes, the covenant, setting up the law and the altar; Lecture 23), Moses' exhortation to the people; Lecture 24), this law is not at a distance in heaven nor across the seas, but at hand; keep the commandments; Moses encourages the people and delivers the law to the priests.

Judged from the content, this arrangement of the lection marks seems to give a fairly probable set of church readings. Yet we must remember that but seldom does a passage which is marked prove conclusively by its character whether the beginning or end of a lection is meant. Perhaps the beginnings of lections 12, 18, and 24 and the ends of lections 2, 3, 5, 11, 15, 18, and 22 are most

Handwritten text in Cyrillic script, likely a title or reference, written diagonally across the top of the page.

ОУІОСАУТОУАІІАУ
 ГОУЕКЕІОСНЕІСГА
 ГАХ'КАІАПОГАХА
 ЕІССТАВЛӨХГНХЕІ
 МАРРОІУАХТАМ
 СМЕКЕІНШТАКАР
 АТЕСТЕІХЕНІКСТІ
 ФУАІНХЕУЕІАРЕІ
 ТНІКІВШТОНІНЕ
 АХӨНІКНСКҮПАРЕ
 СТАІІІЕНАІТІКҮ
 ХЕІТОУРГЕНІКАІСПЕ
 ХЕСОХІЕІПТАВОН
 МАТІАУТОУЕШІН
 НМЕРАСТІАУТН
 АІАУТОУОУКЕІІ

ВАІІЗЕАІАРОНЕНА
 ТІТОУАХОУТОУІОН
 КАІЕІСПОРЕУЕСО
 САНКАІКАНРОНОМІ
 ТАСАНГНННННН
 ОМОСХТОІСІАТІА
 СІНАУТАМОУНА
 АУТОІО
 КАІІНУНІСХТІКСО
 ОССОУАІГЕСТАІА
 РАСОУ·АХНФОВЕІ
 СОХІКІТОМОНОУ
 ПОРЕУЕСОХІЕННА
 СІАІСТАХОІСАУ
 ГОУКАІАГАІАМЛҮІ
 КАІАХТРЕУЕІНКАІІ

ФУХА СЕ СЕОЛІТ СЕО
 ТОХА КҮТОУ ОУ СЕ
 КАІТАА КАІШМАХ
 О СЕГМЕНТЕ ХОМА
 СОІ СМЕРО КІНДЕУ
 СОІН. ІХОУ КҮТОУ
 ОУ СЕОУ ОУНО СКА
 ОУНО СТОУ ОУНОУ
 НГН КАПАНТ ХОС
 ЕСТІН ЕНХУТОІС
 ПХННТОУ СІРА СЕУ
 ПРОСІАХТО КЕ СЕЧІ

nearly established by this reasoning. The beginning of lection 23 is noteworthy because it agrees with a chapter division of the Massoretic and also of Codex Vaticanus, though the usual chapter beginning is one verse earlier; cf. also the beginning of lection 8.

Some support for this division of the readings is obtained from a comparison of an eleventh century cursive ms (Codex Bodleianus) H. & P. 136, which is thus seen to be the remnants of a lectionary. The passages from Deuteronomy which it contains are as follows: 15, 6-10 (perhaps indicating that I have divided lections 13 and 14 wrongly); 17, 6 and 7 (= lection 15); 19, 3-7 (cf. lection 17); 19, 15-20 (cf. lection 18); 21, 10-14 (= lection 19); 21, 17-21 (no parallel); 22, 13-21; 22, 23-29; 23, 1-19; and 23, 21-25 (all correspond to lection 20); 24, 7 and 24, 10-16 (cf. lection 21); 25, 11-12 (cf. lection 22).

There is a slight resemblance also to some of the lections in a Palestinian Syriac Lectionary published by Agnes Lewis (no. 6, *Studia Sinaitica*, 1897), in which the second half of Lesson 45 (Deut. 11, 1-28) corresponds roughly to our lections 7 and 8, and the last part of Lesson 53 (Deut. 14, 1-3) is the same as our lection 12. The full treatment of this interesting system of lections would require better library facilities and more time than is at present available. A first-hand study of the many ms lectionaries noted by Swete (Introduction to O.T. in Greek), Gregory (Proleg.), and others would certainly be necessary, as I have not found the beginnings and ends of the selections given in the Catalogues by Lambros (Cat. Gr. mss on Mt. Athos) and Gardthausen (Cat. codd. Gr. Sinait.), and I judge from the meagre statements in the second-hand authorities that little information is accessible.

The last and most interesting lection in the Washington ms is found on pages 35¹-36 (Deut. 10, 14-21 inclusive). The beginning is marked by the word *αρχ* and the end by *τε(λ)* in the margin. For the latter at first a rough angular mark was made, which was at once washed off and *τε* written with the angular mark or a *λ* on its side placed above it. In the upper margin the same person wrote in a cursive hand the designation of the reading: *ρ εις την μνημην τῶ αγιω πτρω εις το λυχνηκο* (for *λυχνικόν*), "to the memory of the holy fathers, for the evening reading." The writing may be dated at the end of the sixth century or early in the seventh. The lection is one of the few Old Testament lec-

¹ Plate II.

tions which continued to be read in later times. That may well indicate that it originated late also. It appears, with verse 19 omitted, as the only lection from Deuteronomy in the cursive lectionary, H. & P. 37, also, with verses 19 and 21 omitted, in H. & P. 132. Ms grec 243 of the Bibl. Nat. cites this by its first and last words as the third Old Testament reading for July 16th, in honor of the Holy Fathers of the IV Council. Compare above, p. 28, where the Greek Lectionary, Athen. Nat. 20, is also cited. It corresponds roughly to lection 6 in our previous list, but is longer. A fuller form of it, Deut. 10, 12-22, is found in Lesson 45 of the Palestinian Syriac Lectionary cited above.

We have here a portion of a lectionary in which the Old Testament has almost entirely given way to the New Testament. Compared with the wealth of lections given or implied in the previously discussed lection marks, this one is most meagre. As it is a part of the latest lectionary, so it is doubtless the latest to be inserted here, but we cannot decide whether the insertion was made by some visiting churchman or accompanied the adoption of this abbreviated Old Testament lectionary in the ancient home of the ms. It was already designated as a special reading for July 16th at that time. Its union with Deut. 1, 8-17 in later lectionaries does not, however, establish its use as a commemorative reading at the time when our fourth hand inserted its two lection marks. Whatsoever the occasion, this much is sure — the writer of the note, which I have designated as seventh hand, has left no traces of his work in the rest of the ms.

IV. TEXT PROBLEM

IN taking up this last and most difficult section of my treatment of the ms, I feel even more keenly than before the liability to overestimate one's own discovery, but I must nevertheless state the facts as they appear to me. We have seen above that defects originating in the parent ms and difference in length of line suggested for it by the character and length of omissions, both convey the impression that Deuteronomy and Joshua formed separate and independent volumes in that parent. If this is true, it is almost inevitable that different text affiliations should be found in the two books. Such has proved to be the case, and I shall accordingly discuss the character of the text in the two books in separate sections, after I have first treated one peculiarity which they have in common; I refer to the presence of Hexaplaric readings.

In Deuteronomy the Washington ms (Θ) has 37 fairly well-attested Hexaplaric variants, in Joshua 39. This need not surprise us, for, judged by the same standard, Field's edition of the Hexapla, the Vaticanus has over 50 Hexaplaric readings in Deuteronomy, while the Ambrosianus has 85 in the small part of Joshua which it has preserved. Before using this evidence to condemn all existing mss, it is necessary to sift it a little; for there are possibilities of error both in the transmission of this evidence and in its interpretation. It is apparent that Origen's marks for omission (⊖) and addition (*) may have been sometimes interchanged in transmission or by Origen himself. Also Origen's Greek and Hebrew texts were both liable to error, and such errors, especially in the Greek text, might cause him to make changes in the Septuagint column of the Hexapla, which would have been quite unnecessary, if he had had a better Greek text before him. For instance, if there were a purely accidental omission in Origen's Greek text, he would supply the missing part, presumably from Theodotion, and mark it *....x. Of course those Greek mss which show the original text in such passages will appear Hexaplaric, though the important variants, which must occur in the case of all longer passages, will often defend them

against that charge. On the other hand, if Origen's Greek text contained interpolations, he might have retained them marked —X, instead of omitting outright. To decide, therefore, that a given reading is Hexaplaric, i.e. copied from Origen's Hexaplar edition, we must show that none of these changes have taken place.

On this basis the number of Hexaplaric variants to be attributed to Θ can be materially reduced. Taking Deuteronomy first, there are three supposed Hexaplaric variants, in which Θ is supported by A, B, F, Cod. Lugd. of the Itala, and nearly all Greek cursives. The readings with the Hexaplaric authority are: 3, 13, *καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ Γαλαὰδ X, Arab 1, 2; 28, 19, εἰσπορεύεσθαι *σε X. . . . ἐκπορεύεσθαι *σε X, G; 28, 65, — Κύριος X, Syro-hex. These may be omitted from our consideration.

Likewise we may omit the following, in which Θ is supported by B, Cod. Lugd., and most of the Greek cursives: 6, 19, *Κύριος X, Arab 1, 2; 7, 12, — πάντα X, Arab 1; 22, 8, ἐὰν — δὲ X, Syro-hex.; 26, 5, πολὺ — καὶ μέγα X, Arab 1; 26, 8, βραχίονι — αὐτοῦ X, Syro-hex.; 30, 18, — ἧς Κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι X, G, Syro-hex., Arab 1.

The case is almost equally clear in regard to the following passages: 4, 22, Ἰορδάνην — τοῦτον X, G, Arab 1, 2; Θ omits, as do A, B*, Cod. Lugd., Lucianic and Hesychian cursives, 54, 75, etc.; 11, 25, ἐλάλησε *Κύριος X, G, Arab 1; Θ has Κύριος, as have A, F, Cod. Lugd., and most Greek cursives (the Hex. cursive 72 omits); 15, 7, *ἐκ X τῶν ἀδελφῶν, G; ἐκ is omitted only by B, 54, 75; 12, 7, τὰς χεῖρας *ὑμῶν X, G, Arab 1; ὑμῶν is omitted only by B, A, and seven cursives, including the Hexaplaric 72.

Θ is also supported in three other Hexaplaric readings by A, F, and in two by A. All five readings are found also in 54, 75, while the Hesychian cursives give four, the Lucianic two.

There are left 19 Hexaplaric readings in which Θ is not supported by any of the other old uncials; of these, 14 are additions and 5 omissions, the latter of a single word in each case. We will take up the omissions first: 13, 15, — πάντας X, G, Arab 1; Θ, 54, 58, 75 omit; 16, 14, — οὔσα X, G; Θ, 53, 74, 75, 76, 106, 134 omit; 19, 8, — Κύριος X, Arab 1; Θ, Cod. Lugd., 54, 75 omit; 28, 2, ἀκοῇ, cf. Field; Origen, Philocalia, 26, 3 omits, as do Θ, 54, 58, 75; 28, 55, θλήψει — σου X, G, Syro-hex.; omitted by Θ, 22, 44, 46, 54, 57, 59, 73-77, 85, 106, 108, 118, 134. The agreement with 54, 75 in these

cases is noteworthy. This, added to the support of the Itala for no. 3, of the Lucianic and Hesychian cursives for no. 5, and of the Hesychian cursives for no. 2, makes it seem possible that there was older and better authority than the Hexapla for these omissions.

There are left the 14 Hexaplaric additions in Θ to be discussed. Of these, six are of one word and three of two words each, and so lend small opportunity for attack. Furthermore, these additions, as well as the five longer ones, are quite regularly found in the Lucianic, Hesychian, and other cursives; 54, 75 are found in this group seven times. One of the longer additions is even found in B, but, as I shall show later, is nevertheless of Hexaplaric origin. In fact, I am inclined to call most, if not all, of these 14 cases Hexaplaric, and so to admit the possibility that some of the cases previously discussed may be Hexaplaric in Θ, even if older authority once existed.

I pass now to Joshua. Of the 39 Hexaplaric readings 35 are additions and only 4 are omissions. To take up the latter first: 1, 11, -καὶ ὅμοις, Masius; καὶ is found in B, F, the Lucianic and Hesychian cursives, etc., but not in Θ, A, Cod. Lugd., 15, 29, 55, 58, 64, 71, 82, 121, 128; it is rightly omitted; 6, 18, -σφόδρα, Masius; omitted by Θ, A, F, Cod. Lugd., Lucianic and Hesychian cursives, etc. Furthermore, the equivalent of σφόδρα stands in the Massoretic text, so we ought to mark *..... and assign the Hexaplaric reading to B; 6, 25, -πάντα τὸν οἶκον, Masius; omitted by Θ, A, M, N, 58, 59, 82, 121, etc. The authority, though scanty, is old; 17, 16, -τὸ Ἐφραίμ, G, Syro-hex.; omitted by Θ, A, Cod. Lugd., N, and most cursives except the Lucianic. This is best explained as an interpolation in Origen's Greek text. In none of these four cases are we able to establish with certainty an Hexaplaric influence in Θ.

In the case of the 35 Hexaplaric additions the matter is quite different. We can, indeed, deny Hexaplaric influence in 8, 1, *πάντας, Syro-hex., and 21, 35, *καὶ τὴν Δαμνὰ, καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, Syro-hex., in both of which additions Θ is supported by A, Cod. Lugd., and many cursives. Similar is 13, 16, *ἡ, G, which only A and three cursives omit. It is possible also that some of the 11 Hexaplaric additions, which Θ has in common with A, may be defended as possessing older and better authority than the Hexapla, especially as A seems to be remarkably free from Hexaplaric influence in the book of Joshua. But no defence

can be made for most of the 15 Hexaplaric additions which Θ is the only uncial exhibiting. These are all of Hexaplaric origin, and the case is not helped at all by the fact that the Lucianic cursives give the same additions in every instance.

The case may be summed up as follows: there are a small number of Hexaplaric additions to the text of both Deuteronomy and Joshua in Θ, but there are no certain proofs that it omitted words, because Origen had obelized them. It seems that a reason can be found for this anomaly.

In Joshua 24, 3 (p. 196, 1, 10), Θ reads *εν παση "Χανααν γη*; the Hexaplaric *Χαναάν* was inserted in wrong order, crowding out *τη*; the διορθωτής noticed the faulty order, and corrected by making two strokes before X and one before *γη*.¹ He did not, however, compare the parent ms, otherwise he would have discovered the omission of *τη*.

In Joshua 24, 24, Θ reads *κω λατρευσομεν τω θω ημων*; the Hexaplaric *τω θεω ημων* has been inserted in wrong order.

In Deuteronomy 30, 16, Θ reads *δικαιωματα αυτου και τας εντολας αυτου*. The Hexaplaric *καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ* has been inserted after *δικαιώματα* instead of before it. This mistaken order is found in only one other ms, the Lucianic cursive 82.

Deuteronomy 23, 2, οὐκ εἰσελεύσεται ἐκ πόρνῆς εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου is not marked by Field as Hexaplaric,² yet it was omitted by the first hand of B, A, and F. It is very probably an insertion in the Septuagint from the later Hebrew. In Θ this passage occurs before 23, 1 and with the variant *αὐτοῦ ἐκ πορνείας* for *ἐκ πόρνῆς*.

All of these changes in order were due to the same cause. The Hexaplaric variants in question were marginal notes written carelessly, perhaps in cursive, in the parent ms. Four instances of wrong order out of some 30 Hexaplaric additions should be enough to prove the case, but there is more evidence.

In Deuteronomy 10, 4, Θ adds *εν τη ερημω της εκκλησιας* for the Hexaplaric *ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας*. This senseless error points just as decidedly to a cursive gloss as the above.

In Deuteronomy 2, 13, Θ adds in correct form the Hexaplaric *καὶ παρήλθομεν τὴν φάραγγα Ζαρέδ*, though just above the proper name was spelled *Γαζερ*, and below, *Ζαρετ*. The Hexaplaric gloss

¹ I recall an instance of faulty order thus corrected in the Laurentian MS of Herodotus. The interpretation is certain, though similar cases are infrequent.

² G (Codex Sarrav. Colbert.) fails at this point.

was inserted without being accommodated to the surrounding text. It is possible, though not probable, that this phrase has authority other than the Hexapla, for it appears in B, N¹, etc., as well as in the Lucianic cursives.

Another gloss to be explained similarly, whether we consider it all Hexaplaric or not, is in Deut. 12, 15, where Θ adds *κατα την επιθυμιαν της ψυχης σου* after *φαγη κρεα*, where it spoils the construction. It is a variant of the preceding *εν παση επιθυμια σου*, with the Hexaplaric *ψυχης* added. It appears in the Lucianic and Hesychian cursives, etc.

It is possible that an erasure in Deut. 29, 27 (p. 100, 1, 20) was due to the influence of a gloss. The first hand wrote *αραιας*, then erased and wrote the correct *καταραιας τας*. *ἀράς* is a variant for *κατίρας* in M and Hexaplaric cursives. The copyist of Θ may have had the variant before him as a marginal note; yet it seems more likely that he carelessly omitted *κατ*, but saw his mistake in season to correct it.

In Deut. 31, 27 (p. 107, 2, 8) we find *μου* written with a σ above the μ, apparently both from the same hand. The μ was left without any sign of correction, which seems contrary to the custom of the *διορθωτής*. If *μου* were a possible reading, it also might be referred to a gloss of the parent, but under the circumstances it seems best to consider it a mere error of the scribe, but corrected in an unusual manner.

If my faith in my reading of the erasure, Josh. 7, 14 (p. 134, 1, 29), were a little stronger, I could claim another clearly proved gloss. At present we read *κατοικους*, but *οικους*, though clearly first hand, stands in an erasure. The copyist had first written *κατα οικο*, and I think the abbreviation mark for ν was added over the final ο, but it is just possible that he discovered his mistake of inserting α before he wrote *υς* of *οικους*, and so at once erased and corrected. *οϊκον* is the reading of B and some cursives, including the best of the Lucianic, while *οϊκους* is supported by A, F, the Hesychian cursives, and the Itala. *οϊκον* would therefore have been the gloss, and *οϊκους* the original text of the parent.

We may, I think, consider it established that there were in the parent ms glosses of an Hexaplaric character, though the number of them must remain somewhat doubtful. The evidence, however, seems strong enough to establish that all pure Hexaplaric material in Θ came from these glosses. Hexaplaric omissions

could have found a place among these as erasures or *dele* marks from the same scribe, but, as we have seen above, there is no conclusive evidence of such omissions.

Having settled the fact of the glosses, it is easy to determine their origin. Almost every one of them is still found in the Lucianic cursives; cursive 82 agrees once in an inverted order. In Deuteronomy one or two of the supposed glosses seem to have only Hesychian authority, but against the overwhelming evidence of the other cases I hesitate to suggest the possibility of two sources for the glosses.

1. DEUTERONOMY

The interest that the text of Θ will have for scholars depends primarily on its relationship to the older uncial mss and the chief groups of cursives. This relationship I have determined by counting the instances of agreement. The numbers given will be found approximately accurate, for in counting, the books were divided into parts and the same relationship was found to be maintained throughout each book. Absolute accuracy was not considered of sufficient importance to warrant a repetition of the count.

In Deuteronomy the number of agreements and individual variants of the chief uncials are as follows:

Θ 677	B 883	A 383	F 336
ΘB 425	ΘBF 293	BF 84	ΘAB 256
ΘA 109	ΘAF 726	AF 461	ABF 543
ΘF 81	AB 100		

A good many interesting deductions can be drawn from this table, but a few must suffice. If we eliminate F from the computation, Θ agrees with A 835 times, with B 718 times, and stands alone 758 times. This is a remarkable showing and of itself practically suffices to prove that Θ presents an independent ms tradition. It is interesting to note also that the combination AF agrees with Θ almost twice as often as it disagrees (726 to 461), while the combination BF agrees with Θ $3\frac{1}{2}$ times as often as it disagrees (293 to 84). The close relationship of A and F is shown not only by the large number of agreements, but almost as strikingly by the comparatively small number of individual variants in each. There can be no question that they are closely enough related to allow the presence of many errors of common

origin. For this reason the combination AF has not often been considered of more weight by scholars than B without support. The independent position of © will make it possible to settle cases by weight of mss authority, when all other means fail.

It is possible to test the value of these agreements by a comparison with the Itala. For Deuteronomy the only complete ms is the Codex Lugdunensis of the Heptateuch. A comparison of the first ten chapters with the variants considered above gives the following agreements:

It. ©B	52	It. B	27	It. ©BF	49	It. BF	9
It. ©F	8	It. F	6	It. ©AB	37	It. AB	8
It. ©A	5	It. A	14	It. ©	41	It. ABF	76
It. ©AF	125	It. AF	27				

The remarkable feature of this table is the great preponderance of agreements between the Itala and the groups containing © over against the agreements with the groups unsupported by ©. On the other hand, the large number of individual agreements between ©, B, or A and the Itala is rather contradictory. It seems likely that the Cod. Lugd. is not an uncorrupted version of the Itala. This idea is definitely established by a comparison of the undoubted Hexaplaric readings found in the older uncials. Of these there are 13 found in It. and B alone, 3 in It. and A, 2 in It. and ©, and 1 in It. and F. This evidence seems sufficient to establish the fact that Cod. Lugd. presents a version of the Itala corrupted by comparison with later mss, which were probably somewhat related to B.

There are besides two fragmentary mss of the Itala containing small portions of Deuteronomy. The Fragmenta Monacensia shows an undue number of readings characteristic of F, and so must be considered a corrupted version. The other, the Wurzburg Palimpsest, seems to be free from late changes and additions. A comparison of the three versions for the small portion where they are parallel gives the following results: Wurz. is opposed by the other two 19 times; Lug., by the other two 32 times; Monac., by the other two 40 times. On the assumption that all these instances are errors in the ms lacking support, the figures suffice to establish the Wurzburg Palimpsest as the purest source, but the proof can be made even stronger, for of the 19 cases in which it is supposedly wrong, three are uses of *iste* for

hic, i.e. African Latin and hence correct. Also in nine other cases it represents the Greek text better than does the version united in by its opponents. The remaining seven cases are simple omissions or natural ms errors and changes, though one, the omission of the preposition *in*, agrees with a Lucianic variant.

Though the portion of text preserved in the Wurzburg Palimpsest is small, its uncorrupted character makes it of especial value for comparison. The table of agreements, W being used for Wurzburg, is as follows:

WΘB	12	WB	4	WΘBF	6	WBF	1
WΘF	0	WF	0	WΘAB	7	WAB	1
WΘA	3	WA	1	WΘ	3	WBAF	10
WΘAF	19	WAF	2				

The preponderance of agreements with Θ supported by A or B shows the value of these combinations for determining the true text; the nineteen disagreements of Θ and W emphasize the fact that the agreements of this table are not due to some chance relationship between W and Θ. If we eliminate F from the comparison, we find that W, Θ, A, agree 22 times against B, and W, B, only 5 times against Θ, A. Furthermore, of the last five agreements, one is caused by an Hexaplaric gloss in Θ, and two are accidental omissions in W which chance to agree with B. W, Θ, B, agree 18 times against A, while W, A, agree only three times against Θ, B.

At the risk of being tiresome, I present also a comparison between our Greek uncials and the Itala, as established by the agreement of Wurzburg, Lugdunensis, and Monacensis: It. ΘAF, 5; It. AF, 1; It. ΘA, 3; It. Θ, 1; It. ΘB, 3; all others, 0. The shortness of the passage compared makes the evidence rather incomplete, but in the main it bears out the results already obtained.

The discussion thus far has dealt entirely with the relationship of Θ to the other old uncials, but its 677 variants not found in any of those uncials are equally deserving of consideration and are probably even more interesting to the scholar. In search of the origin of these variants I turned to the cursive mss. I found that, if the few undoubted Hexaplaric glosses were omitted, there were practically no other agreements with the Hexaplaric cursives, but there were agreements with the Hesychian and Lucianic. This relationship was accordingly investigated, but to isolate the

question as much as possible, I counted only cases in which one of the three old uncials¹ agreed with either the Lucianic or Hesychian cursives against the evidence of the other two uncials. The agreements in five chapters of Deuteronomy follow; H stands for Hesychian, and L for Lucianic:

ΘL	14	AL	9	BL	39
ΘH	24	AH	19	BH	9

The most noteworthy fact is the Lucianic tendency of B. The Hesychian tendency of Θ is less marked, and what little significance it might have is removed by the fact that in all except one of the 24 cases, one or both of the cursives 54, 75, also agree. It seemed that we had here a clew worthy of investigation.

A comparison of Θ with these two cursives for all the readings of the first five chapters of Deuteronomy gives the following agreements: Θ, 54, and 75, 260 times; Θ and 75, 27 times; Θ and 54, 20 times; a total of 297 agreements to 70 disagreements. A comparison of all the 677 individual variants of Θ gave similar results: in 262 cases it agreed with both 54 and 75, in 68 additional cases with 75, and in 38 additional with 54. We may, I think, safely assume that the cases of agreement between Θ and either one of the group 54, 75, were due to error or second parent mss on the part of the other member in that partnership. Thus we can conclude that the common parent of 54 and 75 contained 368 of Θ's readings, which are not found in the other old uncials. The full significance of these figures is seen if one compares them with the table of agreements and individual variants of the chief uncials on p. 38.

In some 32 cases Θ is supported by 54, 75, alone, to rely on the evidence of the Holmes and Parsons² edition, and in many others the only additional authorities to join the group are the Hesychian or Lucianic cursives, or both; less often we find N, 18, 32, 53, 55, 56, 58, 59, 71, 128, or Arm. 1 also agreeing. Usually but one or two of these last-mentioned mss are found in the select group for any given reading.

¹ F had to be omitted in order to get any comparative evidence on the other three. It has no individual tendency towards either group; yet when combined with B against Θ, A, it sometimes has a Lucianic tendency, but combined with A alone, an Hesychian.

² I have used the Holmes-Parsons numbers for the cursives in so far as I refer to them by number.

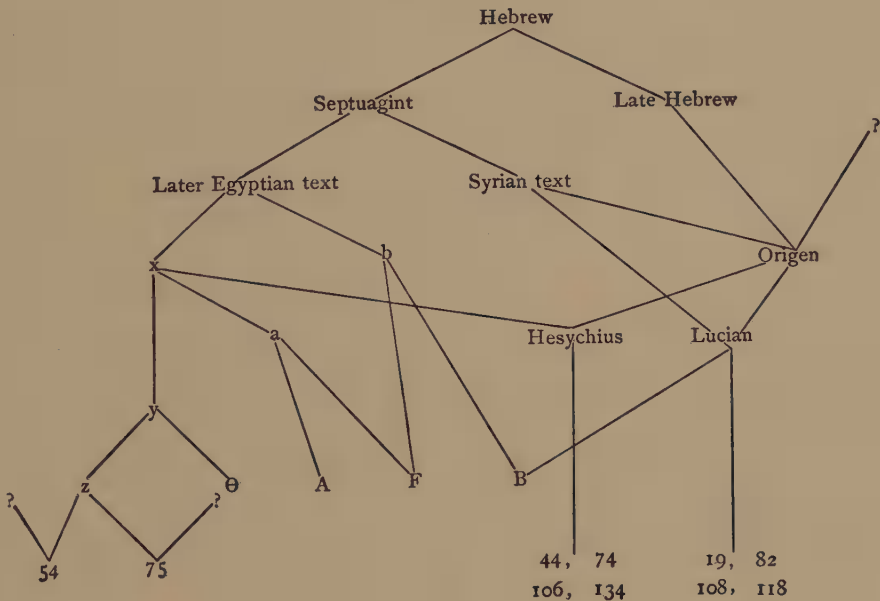
It will perhaps aid us in getting a clear understanding of the problem to enumerate the cases where Θ is supported by 54, 75, alone: 3, 7 πάντα omitted; 3, 12 δέδωκα for ἔδωκα; 4, 3 πάντα omitted; 4, 6 τὰ δικαιώματα πάντα, order; 4, 42 ἀπὸ for πρὸ; 5, 14 προσήλυτος + καὶ; 7, 15 αὐτὰς for αὐτὰ; 11, 17 τὰ ἐκφόρια for τὸν καρπὸν; 12, 10 τῶν omitted before κύκλῳ; 13, 14 Ἰσλ for ὑμῖν; 16, 2 οὖ for ᾧ; 17, 5 ἐκείνην + τοὺς ποιήσαντας τὸ ρῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο πρὸς τὰς πύλας σου; 18, 13 τέλειος + δε; 18, 20 ἀνὸς for προφήτης; 19, 8 Κύριος² omitted; 19, 12 τὸ αἷμα for τοῦ αἵματος; 21, 18 φωνή for φωνήν; 22, 1 αὐτοῦ omitted; 22, 15 γυναικὸς for παιδὸς; 22, 24 ἡ νεάνις for τὴν νεάνιν; ὁ ἀνὸς for τὸν ἄνθρωπον; 24, 13 ἐλεημοσύνη ἔσται σοι, order; 24, 21 τῷ ὀρφανῷ καὶ τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ, order and one member added; 25, 5 αὐτῆς omitted; 26, 15 σου τοῦ ἀγίου, order; 27, 25 before 27, 24; 28, 1 ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ σου omitted; 28, 12 τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου πάντα, order; 28, 60 ὧν for ἧν; 29, 5 ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν οὐ κατετρίβη, order; 29, 7 ἦλθεν for ἐξῆλθεν; 30, 16 σου¹ omitted.

These are for the most part important variants; note particularly 17, 5, which is the equivalent of the Hexaplaric addition οἵτινες ἐποίησαν τὸ πρᾶγμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐπὶ τὴν πύλην, which is found in A, F. The Hexaplaric addition is doubtless from Theodotion's translation; Θ, 54, 75, show exactly the differences, which we would expect in an independent translation, and must be considered the original Septuagint. B and its followers show the same defective text, which Origen used. Hardly less interesting is 28, 1, where, of the two parallel sentences found in A, F, B and its followers omit one, Θ, 54, 75, the other. The composite character of the text in A, F, is thus quite apparent.

I might add to the evidence above given ten instances in which, owing to error or omission in 54, readings of Θ are supported by 75 alone, and three instances in which for similar reasons it is supported by 54 alone. Thus we have 45 ancient variants in Deuteronomy, evidence for which is found only in this group.

The question that at once arises is whether 54, 75, represent a ms copied from Θ or from some ancestor of Θ. The probability that Θ was preserved during most of its existence in a Coptic monastery and but once in its earlier history came in touch with another Greek ms of the Hexateuch, renders it extremely improbable that it had any descendants. Also the character of the vari-

ants above cited do not suggest that we have merely errors of Θ copied and preserved in later mss. There are also abundant other proofs to establish this position. None of the pure inventions of Θ, as 8, 18, appear in 54, 75; similarly a goodly number of changes in order and short omissions of Θ are not found in the two cursives, which also have no difficulty with the text where Θ fails or is unintelligible, because of its defective papyrus ancestor. Further, we find some instances where B, Θ, 54, 75, or A, Θ, 54, 75, are the sole authorities for a variant, and as a final proof even Θ is omitted from this select company at times. In fact, the combination B, 54, 75, is rather frequent, but is usually supported by other cursives. The text relationship for Deuteronomy must therefore be somewhat like the following diagram:

The number of mss between Θ and y, or similar members of the diagram, is not estimated; there were doubtless several in most cases. This outline sketch attempts to show only the most general relationships of the chief mss and groups, from which we may hope to reconstruct the common Egyptian text of the second century. Minor variations, such as the Lucianic glosses in Θ, have been disregarded.

If there is any foundation for such a grouping of the mss as that just given, each one of the witnesses to the common Egyptian

text is liable to preserve for us some good variant not found elsewhere. That this is true in regard to Θ, I shall try to make clear by citing a few of its unique variants.

1) In 2, 5 Θ reads *οὐ γὰρ μὴ δώῃ υμῖν ἀπο τῆς γῆς αὐτῶν οὐδὲ βῆμα ποδός*. B, F, read *δω* and A, *δωσω* (Itala, *dabo*) for *δώῃ*. The use of *οὐ μὴ* with a subjunctive or a future indicative in the sense of an emphatic future with *οὐ* needs no mention. *δωσω* of A is an old correction of the unusual *δώῃ* by one who knew correct Greek, and *δω* of B, F, is the same or an error by omission. *δώῃ* is likewise preserved in Deut. 13, 17 by F. The form occurs rarely elsewhere in the Septuagint and also in the New Testament; cf. Buttmann, *Gram. N. T. Greek*, p. 46; Robertson, *Gram. Greek N. T.* (1914), p. 308.

2) In 19, 15 B, A, F, etc., read *καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα καὶ κατὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν*. That these are variant translations for a single expression in the original Hebrew (cf. Bertholet, *Hand-comm. zu Deut.* p. 62, that the double expression in the Massoretic was due to a gloss) was seen both by Lucian and Hesychius, for *κατὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν* is omitted by cursives 19, 53, 74, 76, 106, 108, 118, 134, 136. Θ alone omits *κατὰ πᾶν ἁμάρτημα*, but is presumably correct, for the Itala also omits one of the parallel expressions.

3) In 20, 15–16 Θ, though probably wrong, is nevertheless instructive. It reads: *ὡν κς̄ ο̄ θς̄ σου διδωσιν σοι· κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτῶν· ἰδοὺ δὴ ἀπο τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν τούτων ὡν κς̄ ο̄ θς̄ σου διδωσιν σοι κληρονομησάτω τὴν γῆν αὐτῶν οὐ ζωγρησεται ἀπ' αὐτῶν πᾶν ἐμπνεον*. Of the duplicate expressions many Greek mss seem to omit the second, together with *ἰδοὺ....τούτων*, the Massoretic Hebrew, with A, F, and a few cursives, omit the first. Furthermore, *τῶν ἐθνῶν* is marked by the Syro-hexapla and Arab. 1 as an Hexaplaric addition. The most natural explanation is that Θ shows the full form of the Hexaplaric addition, which crept into the text from a gloss and so without accommodation to the neighboring sentences. It is, however, conceivable that the original Hebrew was guilty of this repetition. In any case, Θ defends the reading of A, F, against the much longer omission of B and its followers.

4) In 2, 37 occurs the name *Ιαρβοκ*, which appears as *Ἰαβόκ* regularly in the Septuagint mss, as also in Θ elsewhere. The Massoretic is *יַבֶּק*. As *ρ* and *β* often interchange in older mss, the form in Θ may stand for an accommodation to the Hebrew or

have arisen through dittography in the Greek. It is also possible that the strange form arose from dissimilation — through the influence of some similar name as *Ἱερμούθ*, modern Jebel Yarmuk, or the doubtful *Ἀρβόκ* of Deut. 3, 14. This name, which appears as *Ἀργόβ* in B^{ab}, A, F, etc., following the Hebrew, has made trouble for the commentators (cf. Bertholet, Hand-comm. p. 12). B*, 108 seem the only support for the form *Ἀρβόκ* in this passage, for by contrast Θ here has *Ιαβοκ*. It looks a little as if the original Septuagint form were *Ἱαρβόκ*, which would then have to be compared with the form which Θ presents in 2, 37. In Josh. 15, 13 Θ omits the name. The geographical problems involved I do not undertake to discuss.

5) Another interesting spelling of a proper name is found in 10, 6. Θ reads *Μεισαδαγ* for *Μεισαδαί* of all other Greek mss. The Massoretic form is מוֹסְדָּה (cf. Num. 33, 31). As the interchange of ד and ט was easy, the Greek perhaps represents the original letter in that case, but it is badly at fault in the transliteration of the accusative ending *āh*. The form in Θ implies that the Hebrew parent of the Septuagint had a final guttural, such as ה, which might easily appear as an error for the Massoretic ה. The γ, if original in the Greek text, could easily pass into ι.

6) In 4, 21 Origen's Greek text read *Κύριος ὁ θεὸς δίδωσιν* and he inserted **σου*; cf. Sarrazin, Colbert. The Hexaplaric addition is omitted by A, F, but retained by B. Θ has *νμων*, the original Greek before an omission forced Origen to correct.

7) In 28, 59 Θ reads *καὶ νοσοῦς πονηρας καὶ πικρας*. Most other Greek mss have *πιστάς* for *πικρας*, a senseless accommodation to the equally inappropriate late Hebrew נֶאֱמָרִים. Origen, Phil. 26, 2, wrote *πλείστας*, which Hesychius copied either from him or his source, cf. cursives 44, 55, 74, 76, 106, 134. Cod. Lugd. of the Itala, however, gives *acervas*, i.e. *acerbas*, and so proves that Θ is right. The original Hebrew may have read מְרִים, which was corrupted into נֶאֱמָרִים under the influence of the preceding and parallel נֶאֱמָרִים.

The following readings, though not in this class, deserve mention:

8) In 34, 8 the accepted text of the Septuagint reads *καὶ ἐκλανσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν Μωυσῆν ἐν ἀραβῶθ Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱερειχὼ τριάκοντα ἡμέρας*. The equivalent of ἐπὶ

τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱερειχώ does not appear in the Massoretic text. Of these κατὰ Ἱερειχώ seems an addition made in accord with 34, 1, while the rest appear a rather lame addition at best. But Θ, the Hesychian cursives, and 75, 59, have the variant ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. This is the correct description, though it may have been taken from Deut. 1, 5, where stands the mistranslation "On this side Jordan" in our English Bible, a change made in order to remove the proof that Moses did not write the book. The failure of this phrase in the Hebrew of 34, 8 and its contortion into a meaningless expression in most of the Greek mss is additional proof of the age of the attempt to defend the Mosaic authorship of the Pentateuch, or rather its character as a contemporary chronicle of the beginning of Israel. The fact that in Joshua 5, 10 the same expression is omitted by the Massoretic text, A, Θ, the Lucianic cursives, and the Itala, though preserved by B, F, and the Hesychian cursives, requires a similar explanation.

9) Another much plainer instance of the accommodation of some Greek mss to a corrected version of the Hebrew is found in Deut. 28, 12. The section deals with the blessing of Israel for obedience, and prophecy of its coming greatness and power. The Hebrew closes the twelfth verse with the prophecy "Thou shalt lend unto many nations, and thou shalt not borrow," a statement which has been true since before the Christian Era, but in Θ, A, F, and most Greek cursives stands the addition, which every one knew had not come true: καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σοὺ δὲ οὐκ ἄρξουσιν. This expression Origen obelized (cf. Sarrau. Colbert.), and his corrected text is found in B* and 58, as well as in Cod. Lugd. of the Itala, and is followed by Swete. This one instance is enough to render us suspicious of the text of B, when not otherwise supported. Deuteronomy 15, 6 shows the full form of the prophecy in all mss.

Before passing final judgment on the text of Deuteronomy in Θ, a comparison of its readings with the other Versions and the Church Fathers would be necessary, but so complete an investigation would carry me too far and involve too great delay, if I should make the attempt in this publication. As a hint, however, of what such a comparison will show, we have the results of a partial examination of the Itala, given above, and I add here a brief summary of the evidence to be drawn from the New Testament for the following passages:

1) Deut. 4, 35; Θ, B, F, etc., have *ἔτι* against *ἄλλος* in A and Cyril. Alex. supported by Mark 12, 32;

2) Deut. 19, 15; Θ, A, F, most later mss, and II Cor. 13, 1 have *σταθήσεται* against *στήσεται* in B, 16, 29, 53, 55, 83;

3) Deut. 21, 23; Θ, N, 54, 75, the Hesychian cursives, etc., and Gal. 3, 13 have *πᾶς ὁ κρεμᾶμενος*; B, A, F, Lucianic cursives, etc., omit *ὁ*;

4) Deut. 27, 26; Θ, B, 54, 75, the Hesychian cursives, etc., have *ποιῆσαι* against *τοῦ ποιῆσαι* in A, F, the Lucianic cursives, etc., supported by Gal. 3, 10. As Origen, Phil. 9, 1, also has the article, this would seem to be a Palestinian-Syriac text, whereas the original Egyptian text omitted the article;

5) Deut. 29, 4; Θ, B, etc., supported by Rom. 11, 8, have *ῶτα* against *τὰ ῶτα* in A alone;

6) Deut. 29, 18; Θ, B, and the cursives have *ρίζα* against *ρίζα πικρίας* in A, F, and Hebr. 12, 15;

7) Deut. 29, 18; Θ, B^{ab}, Fⁱ, etc., have *ἐν χολῇ* against *ἐνοχλῇ* in B*, A, F*, 29, 54, 59, 82, and Hebr. 12, 15;

8) Deut. 30, 14; Θ, A, F, etc., supported by Rom. 10, 8, have *ἐγγύς σου* against *σου ἐγγύς* in B, 18;

9) In the same passage F and 53 alone omit *σφόδρα* with Rom. 10, 8;

10) Deut. 31, 6; Θ, A, F, 54, 75, the Hesychian and Lucianic cursives, etc., supported by Hebr. 13, 5, have *οὐ μὴ* against *οὔτε μὴ¹* in B and a few cursives;

11) Deut. 31, 6; Θ, 29, 54, 56, 58, 75, and 77 have *οὐδὲ μὴ* against *οὐδ' οὐ μὴ* in A, G, the Hesychian and Lucianic cursives, etc., supported by Hebr. 13, 5; B, F, and some cursives have *οὔτε μὴ²*; thus A shows the Palestinian-Syriac reading, Θ, the Egyptian, and B, F, a slight corruption of the latter;

12) Deut. 32, 43; Θ, F, the Hesychian and Lucianic cursives, etc., supported by Hebr. 1, 6, have *καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ* against *πάντες υἱοὶ θεοῦ* in A, 18, 54, 58, 64, 75, 128, 154, 167, 221; B omits *πάντες* but has *υἱοὶ*, thus showing a derived form of the same error, which arose in some Egyptian ancestor of A, 54, 75, through an interchange with the end of the following stanza; the latter appears in Θ, the Hesychian and Lucianic cursives, etc., as *πάντες υἱοὶ θεοῦ*, though B, A, F, 54, 75, and a few other cursives have *πάντες ἄγγελοι θεοῦ*. I am inclined to think that the New Testament here shows the original form of

the Septuagint, as we must otherwise explain that Θ has a single Palestinian reading; I have found no signs of such a tendency in my study of the text of Θ. Psalm 96, 7, *προσκυνήσατε αὐτῷ πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ*, which is often cited as the original of Hebr. 1, 6, is merely another imitation of Deut. 32, 43, and so gives additional evidence in support of the reading just adopted.

The evidence presented is rather scanty for establishing any general conclusions, but what there is seems to defend the excellence of the text in Θ. It is noteworthy that Θ does not seem to show a Palestinian text or to have been changed by New Testament influence, as seems probable for A and F.

2. JOSHUA

In taking up the text of Joshua we are somewhat handicapped in our comparison by the fact that less than twelve chapters are preserved in F, and this fragment shows a text quite different in character from that found in the previous books. Yet a comparison of the chief uncials for these chapters was made, with the following results in individual readings and agreements:

Θ	84	B	266	A	104	F	250
ΘB	31	ΘBF	73	BF	90	ΘAB	206
ΘA	108	ΘAF	219	AF	28	ABF	64
ΘF	35	AB	25				

It is plain that F stands much nearer B than in Deuteronomy, and is consequently farther removed from A and also from Θ. The value of the agreement of Θ, A, F, is increased by this lack of close relationship, but the text problem as a whole is made more difficult. A comparison with the results obtained for Deuteronomy does not help us much on the text character of Θ, though we can see that it has moved closer to A and farther from B.

Omitting F from the calculation, and extending our survey over the whole of Joshua, gives the following table of agreements:

	NAMES	REST OF TEXT	TOTAL
Θ	169	177	346
A	176	251	427
B	451	453	904
ΘA	309	424	733
ΘB	35	218	253
AB	24	147	171

а попросѣ поущѣ
 оутикъ оу сѣмѣмъ
 оу сѣмѣмъ оу рѣмѣмъ
 каіе пігнскѣмъ
 каіе пігнскѣмъ
 моі кѣтѣмъ оу
 поішѣмъ іе
 каіе пігнскѣмъ
 үмѣ іе сѣмъ
 оі кѣтѣмъ оу
 каіе пігнскѣмъ
 оі кѣтѣмъ оу
 каіе пігнскѣмъ
 тоу сѣмъ
 каіе пігнскѣмъ
 каіе пігнскѣмъ

гоіе іе іе іе іе
 ннѣмъ іе іе іе
 сѣмъ іе іе іе
 үмѣ іе іе іе
 конѣ іе іе іе
 сѣмъ іе іе іе
 ннѣмъ іе іе іе
 стрѣмъ іе іе
 таіе іе іе іе
 сѣмъ іе іе іе
 таіе іе іе іе
 сѣмъ іе іе іе
 үмѣ іе іе іе

| каіе пігнскѣмъ
 таіе іе іе іе
 оі кѣтѣмъ оу

КѦЕ ПѦХУТНОІ
АМѦРЕСНѦХУХНН
МѦМѦНѦУМѦН
ЕІСѦХУТНОІ
КѦХУТНОІ
ѦСѦН ПѦХУТНОІ
ТНН ПѦХУТНОІ
ПОІНСѦХУТНОІ
ЕХЕОСѦХУТНОІ
КѦКѦХУТНОІ
АУТОУСѦХУТНОІ
РѦХУТНОІ

ПОХЕОСѦХУТНОІ
ТОСНМЕІОТНОІ
ТНОТНОІ
ТОУТОЕКѦХУТНОІ
ЕІСѦХУТНОІ
НСѦХУТНОІ
НМѦХУТНОІ
ТОПѦХУТНОІ
МѦХУТНОІ
АХѦХУТНОІ
ТОНОІКОНТОУНѦХУТНОІ
СОУСѦХУТНОІ

The reason for the separation of the names from the rest of the text is apparent from the different proportion of agreements. The table shows that B is even more individual than in the preceding book, while Θ and A are less so. It is particularly in the names that B shows its singular character; otherwise its text is not so different in quality from that shown in Deuteronomy. Θ and A stand closer together than in Deuteronomy, but still represent fairly independent traditions, as is shown by the 253 agreements between Θ and B. Yet even though we allow for the shortness of the book, the small number of individual variants, when compared with Deuteronomy, is remarkable in Θ. Undoubtedly that is mostly accounted for by its closer relationship to A, but partly by the smaller number of trivial variants in the parent Egyptian text, if the names be omitted from consideration. On the whole it seems that the agreement of Θ and A should continue to outweigh B slightly as evidence for establishing the original Septuagint text of Joshua. The value of B is most prominent in the regular text; the problem of the names will be treated later.

As a check on these results, I have again compared the Itala, though in Joshua we are forced to rely on the Codex Lugdunensis alone. A comparison of the first five chapters gives the following table:

It. ΘB	3	It. B	9	It. ΘBF	13	It. BF	15
It. ΘF	1	It. F	10	It. ΘAB	54	It. AB	3
It. ΘA	15	It. A	1	It. Θ	1	It. ABF	8
It. ΘAF	19	It. AF	0				

More than one half of the agreements of It. with B and F find their chief or only support in the Hesychian cursives, and some, especially the agreements of It. and F, are clearly Hexaplaric. Besides, It. shows two supposedly Hexaplaric additions not found in the uncials. This apparent Hexaplaric, Hesychian strain weakens very materially the evidence of the Cod. Lugd. of the Itala. As we have seen above, F, because of its erratic character, has little independent value, but serves to strengthen the evidence of B or Θ, A. The few agreements of F with Θ or A singly gain little or no support from the Itala. Our interest must lie chiefly with the other three uncials. The agreements are: It. B, 24; It. ΘB, 16; It. ΘA, 34; It. Θ, 2; It. A, 1; It. AB, 11. This evidence is probably slightly unfavorable to Θ and A when not combined,

as is shown by a comparison of Joshua 23 and 24, which gives these results: It. B, 34; It. ΘB, 25; It. ΘA, 47; It. Θ, 6; It. A, 5; It. AB, 16. In spite of the fact that the agreements of It. and B seem to contain some Hesychian readings, we can on the whole maintain our previous judgment; Θ, A is rather better evidence than B, but B outweighs either of the others singly.

Turning now to the cursives, we find the relationship quite different from that existing in Deuteronomy. I have considered only the agreements of each of the old uncials with either or both the Lucianic and Hesychian cursives, when the other uncials oppose. The results for the first five chapters follow:

ΘL 5	AL 1	BL 9	FL 21
ΘH 5	AH 2	BH 7	FH 35

It is noticeable further that the agreements of Θ, L or Θ, H are trivial ones, such as different spellings, order, etc. There is evidently no Lucianic or Hesychian strain in A or Θ. The agreements of the Hesychian and Lucianic cursives with F are most noteworthy, those with B somewhat less so. To fully comprehend this relationship we must note that the combination B, F agrees with each of the two groups of cursives eleven times in the same five chapters. This indicates rather strong Lucianic and Hesychian tendencies in B as well as in F. A goodly share of the Lucianic and especially of the Hesychian readings in F are long Hexaplaric additions. Those do not often appear in B, which is regularly characterized by omissions rather than by additions. On the basis of the agreements with F we may infer that both the Lucianic and the Hesychian recensions were considerably Hexaplaric, as also in Deuteronomy, and that in the case of the Hesychian this tendency was much more marked in Joshua.

A comparison throughout Joshua of all the readings of Θ which lack other uncial support gives similar results for that ms. In these 346 cases Θ is supported by the Lucianic cursives only 39 times, of which all the important variants have been discussed above as Hexaplaric glosses introduced into the parent of Θ through a Lucianic source. With the Hesychian cursives there are 60 agreements, of which quite a number are identical with the Lucianic glosses just mentioned. Considering the fact that the Hesychian recension must have been closely related to the Egyptian common text, the number of these special agreements is

rather small, and probably argues against any indebtedness of Θ to Hesychian sources.

The relationship of Θ to 54, 75, is quite different from that found in Deuteronomy. Of the special variants of Θ just discussed only 61 are supported by either or both 54 and 75, and of this number 41 are also supported by the Hesychian or Lucianic cursives. About one half of the remainder represent good variants. The real meaning of this change in text relationship from Deuteronomy is seen by a comparison of these cursives with F. Of the 35 agreements between F and the Hesychian cursives above noted, 20 are supported by 54, 75, and these are mostly Hexaplaric additions. The conclusion seems unavoidable that in Joshua 54 and 75 are rather strongly under the influence of an Hesychian or similar Hexaplaric source. This precludes any near relationship to Θ.

Although the absolutely individual variants of Θ are much less numerous than in Deuteronomy, they present some interesting readings. As examples we may note the following:

1) In 8, 5 Θ reads *προς την πυλην* for *πρὸς τὴν πόλιν*. This may be a mere sound error, but as the context shows that Joshua had just sent chosen soldiers around behind the city, there would be a real point in telling the rest to advance to the gate. The uncommon use of the singular and the influence of the accepted Hebrew text would be sufficient reasons for a change to *πόλιν*, even if *πύλην* had been original in the Septuagint.

2) In 9, 20 Θ reads *καὶ κν αὐτῶν οὐκ ἐπερωτήσαν*. The addition of *αὐτῶν* improves the sentence and has no foundation in the Massoretic Hebrew.

3) In 10, 12 and 21, 24 Θ gives the proper name *Ιαλων* in place of *Αἰλῶν* of B and its followers. A has *Αιλων* in 10, 12 and II Chron. 28, 18, but *Ιαλων* in Josh. 21, 24. The form seems too well supported to be considered a mere transposition. The Massoretic form is *יָלֹן*, which, without vowel pointing, *Αἰλῶν* of B may represent. The modern name is *Jālō*, which supports Θ and A. The original Septuagint was probably *Ιαλων* or *Αιαλων*. *Αἰλῶν* is either a variant form of the same name (cf. Josh. 19, 43, where Θ, A, and the Massoretic give this form), or is a Hebrew corruption due to the influence of the name of a judge of Israel (cf. Judges 12, 11 and 12). Other Greek variants are found in I Sam. 14, 31; I Chron. 6, 69; 8, 13.

4) In 13, 15 Θ reads *καὶ ἔδωκεν Μωυσης τοῖς υἱοῖς Ρουβην*. Most Greek mss have *τῇ φυλῇ* for *τοῖς υἱοῖς*, but the Lucianic cursives and a few others have *τῇ φυλῇ (τῶν) υἱῶν* in imitation of the Hebrew. We thus seem to have proof of two early versions in the Hebrew and their combination in the Massoretic.

5) In 14, 4, *καὶ οὐκ ἐδόθη μερὶς ἐν τῇ γῇ τοῖς Λευεΐταις*, Θ omits *ἐν τῇ γῇ*, perhaps a careless omission, but the words seem a needless repetition introduced into the Hebrew text perhaps as an explanatory gloss.

6) In 14, 7 Θ reads *ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ* for *ὁ παῖς τοῦ θεοῦ* of B, the Lucianic cursives, etc., and *δοῦλος Κυρίου* of A, the Hesychian cursives (*ὁ δοῦλος*), etc. The Massoretic Hebrew, *יְהוָה יְרַחֵם*, supports A, which is perhaps indirectly indebted to that influence. *ὁ παῖς Κυρίου* is the regular designation of Moses in this book, cf. 1, 13; 11, 12; 12, 6; 13, 8; 18, 7; 22, 2; 22, 5 (*παῖς* is a Septuagint equivalent of *יְרַחֵם*). But *τοῦ θεοῦ* is made certain by the agreement of B and Θ, therefore it seems probable that the less common designation *ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ* (cf. Deut. 33, 1; Josh. 14, 6) is original in this passage. It is, of course, possible that the form in Θ is due to the influence of the preceding sentence (14, 6), but it does not seem likely that the designation of Moses would have been changed so abruptly without reason, and the combination *ὁ παῖς τοῦ θεοῦ* is elsewhere unsupported. The form in A and the Hesychian cursives is quite certainly due to a transfer of epithets in translation. *δοῦλος Κυρίου* is a common designation of Joshua, David, and others. It appears to have been a favorite form in the later Greek translations and was inserted by Origen where it seemed to be needed; cf. Josh. 1, 1, discussed on p. 25. It was not applied to Moses except in these late additions to the text of the Septuagint.

Other interesting variants in Θ are *τὰς πόλεις* for *τὴν πόλιν* Ἀρβόκ in 15, 13 (cf. *μητροπολις* in A) and *κς ο θς* for *Κύριος* in 24, 7. In 10, 31 *πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ* for *πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ* is found in cursive 75 as well as in Θ.

An interesting reading for the light it throws on the development of the text is found in 5, 15. Θ, A, the Lucianic cursives, etc., read *ἐφ' ᾧ συ ἔστηκας ἐπ' αὐτοῦ ἅγιός ἐστιν*. B, with some cursives, omits *ἐπ' αὐτοῦ* and has *νῦν* in the place of *συ*. F and 54 have *συ νῦν*, and the Hesychian cursives omit both words. The corruption started in the Hebrew or was due to a mistranslation

of it. The Massoretic text has $\text{יהוה} = \sigma\upsilon$, while $\nu\hat{\upsilon}\nu$ stands for the Hebrew יהוה . B, with its followers, either represents a changed Hebrew text or is due to a misunderstanding of the regular form. That this mistake stood in the original Septuagint is not impossible, but it does not seem very probable, inasmuch as Cod. Lugd. of the Itala has *tu*.

It remains to consider the subject of the names in Joshua. The striking differences in text between A and B are too well known to need description. Θ in the main sides with A, often showing a better text, sometimes a less accurate one. We are thus enabled to establish a new text of the names a generation or more older than either A or Θ . These forms are in turn somewhat supported by G, N, and a large list of cursives, although the latter are usually so corrupt that some imagination is necessary in order to discover the likenesses. It is possible that this agreement represents only the Hexaplaric correction of the names, though it would be surprising to find so consistent an accommodation to that text in Θ and especially in A, both of which mss otherwise show few certain Hexaplaric changes. B has regularly less support for its forms; very rarely it agrees with G, more often with the Lucianic or Hesychian cursives. The real problem before us is to determine why Θ agrees with A nine times as often as it does with B in the forms of names, but less than twice as often in the rest of the text. This can be explained only on the basis of a systematic correction applying only to the names in the one group or the other. If we place that correction in the Θ , A group, we must refer it directly or indirectly to Origen on account of the frequent agreement of G. This would force us to suppose a second correction of some of the forms in a common ancestor of Θ and A, or if there were but one correction, it must have been made under the influence of a combination of Hexaplaric material and a second independent adaptation to the current Hebrew. It is certainly easier to suppose that the correction took place in an ancestor of B. Furthermore, the exaggerated and strange forms found in B and in many of the later cursives, just because of their wide range of disagreement, seem to imply that proper names could not be copied without serious errors. But this is true only of the cursive mss; in the uncials errors were less likely than in the Hebrew. To this we must add that the copying of mss of the Septuagint was in the hands of the

Jews until well into the first century A.D. To such copyists the forms of Hebrew names would be familiar, even if they no longer understood the language. Under these circumstances it does not seem likely that the majority of the Greek mss of the Septuagint in Origen's time presented such excessive variations in the forms of proper names as are shown in the later cursives, especially as we cannot suppose monastic schools for copying from dictation to have existed until well down to that period. Judged by the example of the later mss, it seems quite evident that the wide divergence in the forms of names in B and A may well be explained on the basis of a cursive ancestor for the one or the other. Yet A cannot be the one because of its support by Θ and the Hexaplaric mss. The evidence seems to point, therefore, to a cursive influence in B, though that cursive tendency may indicate nothing more than an editorial revision of the names in some ancestor. It would take me too far from my real subject, if I should take up here the proofs of a cursive ancestor to be derived from the errors in names found in B. The mere statement that such proofs are easily apparent must suffice. Neither are the forms in B defended by support from any of the older mss. Not even its nearest relative, F, supports it in the small number of names preserved. The evidence follows.

In 11, 8 Θ has *Μασρεφωθμαιμ*; A, *Μασρεφωθμαιμ*; F, *Μασρεφωθμαιθ*; B, *Μασερων*. The evidence of A and F establishes Θ as correct for that group, and the same form except for the vowels is found in the Massoretic. The form in B has some connection with *Mazeroth* in Cod. Lugd. of the Itala.

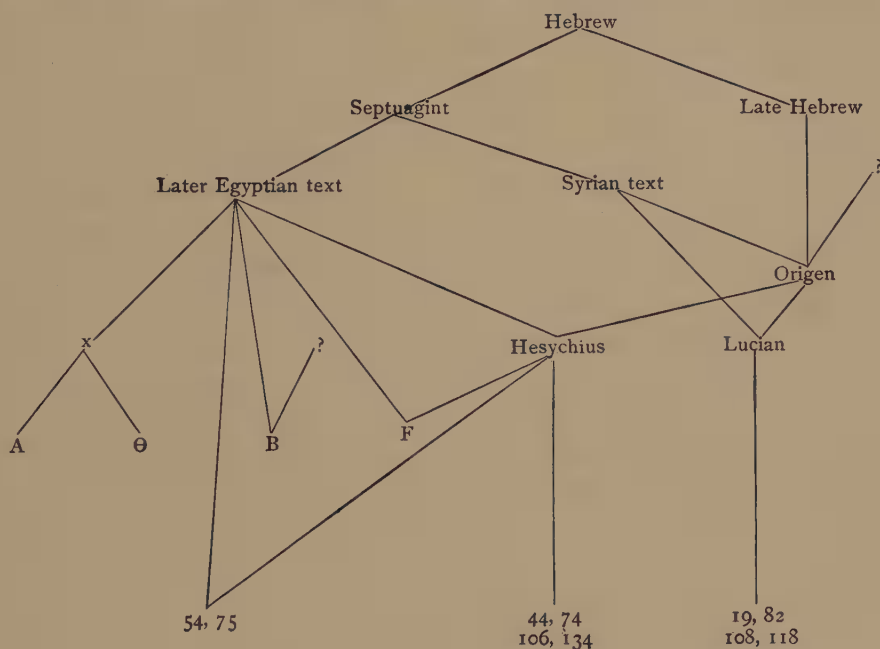
In Josh. 11, 16 Θ and A have *Ναγεβ* (= Massoretic נֶגֶב); F, *Αγ.β*; B, *Αδεβ*; Cod. Lugd. *Achel*. The Itala shows an error due to interchange of names, though the first letter had probably been lost in its parent. The loss of ν initial was due to the preceding *την* (*γην*) and might occur in any Greek ms. The change of γ to δ in B is unsupported. It is interesting to note that B gives the same name in 10, 40 as *Ναβαι*, perhaps for *Ναβαιγ* = *Ναβεγ*; if so it is a sound error by transposition. A, F, Θ, have *Ναγεβ*. In 12, 8 B and F spell the name correctly, while A and Θ have lost the initial ν owing to a preceding *ἐν* found also in F but omitted entirely by B. In 15, 19 all have the correct form.

In Josh. 11, 17 Θ, F have *Ααλακ* with the Massoretic אֶלֶק, including the article; A, *Αλακ*; but B, the Hesychian cursives, and Cod. Lugd., *Ἀχέλ*.

In Josh. 11, 22 the variations are more numerous but easier to explain. Θ has Αεδωθ; F, Ασηδωθ; B, Ασελδω; A, Αδωθ; Cod. Lugd., Asdoth; Massoretic, אֲשֶׁדֶּוֹת. The original Septuagint was 'Ασεδῶθ. The similarity of σ and ε in uncials caused omissions of either one or both. In B the λ is due to dittography of δ, and the omission of θ was a piece of carelessness; cf. also Josh. 15, 46-47.

In Josh. 12, 5 Θ has Σερχα; F, Σελχα; A, Ασελχα; B, Σεκχαι; Massoretic, סַחֲרַיִם. F has the correct form, and B is the one difficult to explain; cf. also Josh. 13, 11; Deut. 3, 10, 'Ελχά; I Chron. 5, 11, 'Ασχά.

In Josh. 12, 12 Θ and F have Εγλων with the Hebrew; A, Εγλωμ; B, Αιλαμ; Cod. Lugd., Aelam. The error in B and the Itala is due to the substitution of a more common name, Αιλάμ, king of Gezer. In 15, 39 A has again Εγλωμ, while Θ reads Αγλων, probably for Αιγλων, as the interchange of αι for ε is

rather common. B has Ιδεαδαλεα. The Lucianic cursives support the form 'Εγλών in both passages. In Josh. 10, 3-34 the Septuagint has 'Οδολλάμ.

There are besides a few names in which F agrees with B against A, but in all of these cases Θ supports B, F, showing that the error in A is purely individual. Although F breaks off just

before the long lists of names begin, it seems clear that it would agree regularly with Θ, A against B, but would show no tendency to support the individual errors of Θ or A. With these few hints as to the relative value of the older uncials in the matter of proper names, the subject must be left for the present.

The evidence brought by our new ms, Θ, to the question of the relationship of the older mss and groups of mss for Joshua is less complete and satisfactory than in Deuteronomy. The preceding diagram, without attempting to indicate minor influences, will show in a general way the interrelationships as they have been suggested by the preceding discussion.

V. COLLATION

THE following explanations will assist in understanding the collation.

Swete's text (Old Testament in Greek, Cambridge, 1901) has been made the basis of the collation.

THE paragraph sign (§) indicates a chapter or paragraph division in the ms. The collation is paragraphed to correspond, except that two or more paragraph signs may be printed on the same line in case no text variants occur between them. In case paragraphs do not coincide with verse beginnings, the first words are given.

Words or letters illegible or missing because of decay of the parchment are enclosed in square brackets. Letters only partly legible are distinguished by a dot placed below.

Abbreviations, punctuations, and apostrophes are given in so far as they occur in the variants, but none besides. Spaced dots on the line indicate number of letters omitted or erased, with spaces now blank.

Variants are printed as they occur in the ms, without accents or breathings. For ease of reference, word-division and capitalization of proper names have been introduced.

The different hands are indicated by Arabic numerals on the line following *man*. Repeated occurrences of a word in the same paragraph are distinguished by a numeral placed above and to the right.

Ordinary variations in the order of words, the addition of the article, and variations in spelling are shown by printing all the words involved as they occur in the ms. In the case of long or awkward transpositions the abbreviation *tr* is used. Changes in the position of the article between parallel or connected nouns are shown by printing all the nouns involved, or by giving also the equivalent in Swete's text.

All erasures discovered were indicated, even when the passage in its final form was certainly written by the first hand. This was not intended to include the mere smoothing of rough spots in the parchment before writing, but may have done so in some cases.

The different variants in a section are separated from each other by a heavy black-faced upright line with spaces before and after. A light, unspaced perpendicular shows the ends of lines in the ms, in so far as they occur in the variants.

Verse numbers are punctuated with a period before and after, to avoid confusion with other numerals used. The punctuation of the variants is usually the Greek colon.

The plus sign (+) is used to mark inserted words or phrases together with the word immediately preceding. In case the preceding word or phrase contains a variant, it is printed but once and the two variants are separated by a comma preceding the plus sign.

The Latin abbreviations in the collation are either those commonly used or are easily intelligible.

To assist in referring to the facsimile, the page, column, and line where each chapter begins is marked.

DEUTERONOMIUM

Inscr δευτερονομιον man 3.

CAPUT I

p. I, I, I

1. Ουτοι (≠ sup O man 1 (?) et 3, et in sup marg litura 3 lin; in ult fortasse leg . μ . υ . . τ . . . υ λ . υ | . υ = Μωυση του δουλου | κ̅υ) | και Γοφολ⁷ pro Τοφολ. 3-5. |[κα]ι | μηνος | Μω[υσης] | π[α]ντα | αυτω κ̅ς | προς αυτους· μετα | το παταξαι αυτον | Σηων βασιλεα των | Αμορραιων τον κα|τοικησαντα ε[ν] Εσε|βω]ν και [Ωγ βασιλεα] | της Βασα[ν τον κατοι] | κησαντα [εν Ασταρωθ] | κα[ι] εν Εδραειν εν | τω [περαν του Ιορδανου] |. 5. Μωσης. 6. ορι. 7. επιστραφητε + ου̅ | απαραται | εισπορευεσθαι | του μεγαλου ποταμου | pro του ποταμου του μεγαλου. 8. αρχ add man 4 in marg, et ante ιδετε· add ≠ | παραδεδωκα | pro παραδεδωκεν | πορευθεντες pro εισπορευθεντες | τω Ισαακ⁷ | τω Ιακωβ⁷. 9. ειπον pro ειπα. 10. ημ̅ω | pro υμων | εσται | σημερον (ρ in marg man 1 aut 2). 15. εκατονταρχους· + και | πεντηκονταρχους|. 16. καιρω̅ | | διακουεται | | υμων² | κρινεται | pro κρινατε | δικαιως | αδελφου· | | ανα⁴ | προση|λυτου αυτου. 17. ε|πιγνωσεσθαι pro επιγνωση | κρισει· | | |[και] κατα τον μεγα̅ | [κρινεις] ου μη [υπο]στειλη π]ροσω[πον | αν̅ου ο]τι η κ̅ρισις | [του θυ̅ εστιν κ]αι το [ρημα ο εαν η σ]κληρο̅ | | ε̅ (= τέλος) add in marg man 4 | ανοισεται | | αυτο· | pro υμων².

18. ¶ | τους παν|τας pro παντας τους | ποι|ησεται.

19. ¶ | ειδεται | του ορους. 20. ειπον pro ειπα | υμας | + εν τω καιρω̅ εκει|νω λεγων· | υμων pro ημων. 21. υμων pro ημων bis | υμων | ανα|βαντες | κλη|ρονομειτε pro κληρονομησατε | ον | δι|λιασητε·|. 22. αναγγειλα|τωσαν pro απαγγειλατωσαν. 23. δω|δεκα pro ιβ̅. 24. ηλθον. 25. ελα|βον. 26. |ηθελεται pro ηθελησατε | του om ante θυ̅. 27. διεγογγυσται | pro διεγογγυζετε | μει|σειν | και add ante εξολεθρευ|σαι. 28. ημων pro υμων¹ | αφ̅ ημων· | pro υμων² | καρδιαν + ημων | | πολυ + και ισχυ|ρον· | ημων pro υμων³ | πολις | | εορακα· | μεν. 29. ειπ̅ο | pro ειπα. 30. ημων pro υμων¹ | υμιν pro ημιν | Αι· | γυπτου· pro Αιγυπτω. 31. ει|δεται· | οδον ορους του Αμορραιου om |

ετροπο|φορησεν | τροποφορησαι | εις om ante ην². 32. υμων pro ημων. 33. |πορευεται pro προπορευεται | εμπροσθεν pro προτερος | |δικνυνων | πορευ|εσθαι. 34. |και ηκουσεν. 35. τη| γην την αγαθην ταυ|την. 36. προσκι|σθαι. 40. οδον τη in marg tamen man 1. 41. εναν|τιον pro εναντι | |πολεμησωμεν και| ποιησωμεν pro πολεμη-
σομεν | |αυτου τα πολεμικα| | ανεβητε pro ανεβαινετε. 42. ειπε pro ειπον | πολεμησε|ται.

43. ¶. 44. |κατεδιωξεν pro κατεδιωξαν. 45. καθεισαντες| εκλαιε-
ται | του θεου ημων om. 46. ε|εκαθησθαι¹ | |ενεκαθησθαι.² | |εκει om.

CAPUT II

p. 6, 1, 23

1. ¶ om. 2. ¶. 4. παρα|πορευεσθαι | υμας² om | add ο (par-
tim scr) post σφοδρα¹. 5. δωη pro δω | υιοις om | δε|δωκα τω Ησαν
pro υιοις Ησ|αν δεδωκα. 6. αργυριου om | αγορασεται | φαγε|-
σθαι· | ληψεσθαι | πιεσθαι·. 7. πολλην| pro μεγαλην. 8. ημων
pro υμων | Αιδων pro Αιλων | Γαισειων pro Γασιων.

¶ ante και³ | επιστραφεντες| pro επιστρεψαντες | |παρηλθαμεν
οδο| ερημον. 9. και¹ om | εχθραινεται| | |υμιν απο της γης| αυτων.
10. ισχυρο| pro ισχυινοτες. 12. το προ|τερον· | οι υιοι | εδω|κεν pro
δεδωκεν. 13. υμεις om | παραπο|ρευεσθαι | Γαζερ² pro Ζαρετ¹ |
Ζαρεδ| pro Ζαρετ².

14. ¶ | και om ante οκτω | η γενεα· | αποθνησκοντες om | |κς·
pro ο θεος. 15. μεσου om | διεπεσον·|.

16. ¶ | επειδη| pro επει | διεπεσον. 18. παραπορευη pro παραπο-
ρευση | γην Σηειρ² pro Σηειρ. 19. |προσαζεται | |των υιων | εχθραι-
νεται | μηδε pro και μη | συναψη|ται. 20. Ζοζομειν· pro Ζοχομειν.
21. |εθνος + και | δυνατον| pro δυνατωτερον υμων | απο pro προ | εως
της ημερας ταυτης om. 22. οι υιοι pro τοις υιος | |εξετριψεν pro
εξετριψαν.

23. ¶ | κατωκοῦ| pro οι κατοικουντες | Ασηρωθ² pro Ασηδωθ |
|απο pro εκ. 24. τας χει|ρας.

25. ¶ | |ωδεινας pro ωδινες.

26. ¶ | |Κεδμωθ² pro Κεδαμωθ. 27. ουκ pro ουχι | η pro ουδε.
28. δωση| pro αποδωση. 29. εως + αν|. 30. Σηων om | παρελθιν|.

31. ¶ | εν|αρξαι + κληρω.

32. ¶ | βασιλευς Εσεβων om | εις add ante Ιασ|σα·. 33. ημῶ¹ +

|εις χειρας ημων| | επαταξα|μεν pro επαταξεν. 34. κα|τελειπαμεν
ζωγρι|αν. 35. |προενομενσαμε| pro επρονομενσαμεν. 37. εις·γην
pro εγγυς | |Αμμαν, pro Αμμων | συγ|κυρουντα | χιμαρρω| pro χει-
μαρρου | Ιαρβοκ⁷ pro Ιαβοκ | πολισ| | ορινη | |ημιν κς̄ ο θς̄ ημω̄|.

CAPUT III

p. 11, 1, 2

1. ¶ | επιστραφεντες| pro στραφεντες | Ωγ⁷ pro Γωγ | της Βασαν
| ημω̄| pro ημιν | Εδραειν. 3. κα|ταλειπειν.

4. ¶ | συνκυρουντα om | βασιλειας pro βασιλεως. 7. παντα om.

8. ¶. 9. επωνο|μασαν pro επονομαζουσιν | |Σανειωρ⁷. 10. |αι
πολεις | Εδραειν | |βασιλειας pro βασιλειαι | τη om ante |Βασαν. 11.
απο pro υπο | Αμ|μαν pro Αμμων | πηχεω̄| bis | ευρος + αυτης.
12. |εκληρονομησαμε| pro επρονομενσαμεν | |παρα το χειλος pro επι
του χειλους | του ορους| του Γαλααδ⁷ | δεδωκα| pro εδωκα. 13. |Ωγ⁷
pro Γωγ | την περιχω|ρον | Αργοβ⁷ + και | |την pro γην | λογισθη-
σονται. pro λογισθησεται.

14. ¶ | τη| περιχωρον | Ιαβοκ| pro Αρβοκ | Γαρ|γασει pro
Γαρτασει | αυτο pro αυτας | Βασαν Αβωθ| pro Βασσεμαθ Ανωθ.
16. εδωκα pro δεδωκα | Αρνων + με|σου του χιμαρρου οριω̄ | Ιαβοκ|
+ και | χιμαρρους. 17. Μαχα|ναραδ⁷ pro Μαχαναρεθ | απο pro
υπο | |της pro την.

18. ¶ | προ|πορευεσθαι. 19. κτηνη πολλα| | εν add ante αйс.
20. |υμων pro ημων | αυ|τοις (αν in ras man 2 aut 3, υμ̄ι|τοις
man 1) | επα|ναστραφησεσθαι|.

21. ¶ | Ιησου pro Ιησοι | |εορακασιν | ο θεος ημων² om | διαβαι-
νεις συ|. 22. φοβηθησε|σθε pro φοβηθηση, + απ αυτων. | υμων αυ-
τος| πολεμησει υπερ pro ημων αυτος πολεμει περι. 23. εναντιον
om. 24. κε̄ κε̄. | pro Κυριε ο θεος | εποιησας| + κατα τα εργα σου.
25. ορος| + τουτο. 26. υπεριδεν. 27. κορυ|φην pro κορυφη | και
om ante ιδε|. 28. τω Ιη|σου. pro Ιησοι | και om ante κατισχυσον |
κατακληρονο|μηση pro κατακληρονομησει | εορακας.

CAPUT IV

p. 14, 2, 17

1. ¶ om | και πολυπλασιασθητε om | ημων pro υμων. 2. προσ|θη-
σεται pro προσθησεσθε | α|φελειται | φυλασσεσθαι | |ημων pro υμων

| οσας pro οσα. 3. εορακα|σιν | παντα om | ημων| pro υμων² | υμων· pro ημων². 4. προσκειμενοι (σ sup man 2) | ημων pro υμων. 5. ειδετε | | ποιησαι + υμας | υμεις| εισπορευεσθαι | κληρονομησαι| pro κληρονομειν. 6. φυλα|ξεσθαι | ποιησε|ται | των εθνων | τα δικαιωματα| παντα. 8. εναντιον| υμων pro υμιν.

9. ¶ | φυλαξε pro φυλαξον | εορακασιν | αποστησατωσ̄a| pro αποστητωσαν. 10. |εκκλησιασον | οσας pro as | |διδαξωσιν· pro διδαξουσιν. 11. προσ|ηλθατε | |εκ pro εως | φωνη μεγαλη om. 12. ην om | υμεις| | ηκουεται· pro ηκουσατε | ειδεται. 13. α|γειλα pro ανηγγειλεν | τας add ante δυο.

14. ¶ | | εμοι | υ|μας αυτα | εισπο|ρευεσθαι. 15. φυλαξεσθαι | ομοιωμα ουκ| ειδατε. 16. αυτοις pro εαυτοις. 18. οσα pro α. 20. υμας pro ημας | εκ γης Αιγυπτου om | κα|μεινου | εν|κληρον pro ευκληρον.

21. ¶ | υμων pro σου | υμων pro σοι. 22. δια|βαινεται + τον Ιορδα|νην· | κληρονο|μησεται.

23. ¶ | | προσεχεται | υμεις| pro υμιν | επιλαθηςθαι | | ποιησεται pro ποιησητε | συνεταξεν + σοι|.

25. ¶ | | εναντι κυ pro εναντιον κυριου. 26. α|πωλεια | απολεισθαι | | διαβαινεται | | κληρονομησαι + αυ|την | πολυχρο|νιειτε man 3 (?), πολυχρονοι ητε man 1 | εκτριβησεσθαι|. 27. κατα|λιφθησεσθαι | υμας $\overline{\kappa\varsigma}^2$. 28. λατρευσε|ται | ουδε pro ουτε ter. 29. |ζητησεται | υμων·| pro ημων | ευρησεται | |εκζητησεται pro εκζητησητε | θλι|ψι. 30. ευρουσ̄ι| pro ευρησουσιν | εσχατων| pro εσχατω. 31. ου|κ¹ (κ man 2 in marg) | εκτριψη. 32. του| ακρου | ηκουστε. 34. εποησεν + $\overline{\kappa\varsigma}$. 35. ειδεναι pro ειδησαι. 37. υμας + παρα πᾱ|τα τα εθνη·. 38. και¹ om | εχis|. 39. και γνωση σημερον om. 40. φυλαξη pro φυλαξασθε | as| pro οσας | γενη|σθαι. 41. πολεις in ras man 1. 42. φυ|γειν | εαν pro αν | μεισων | απο pro προ | |και pro ουδε προ της. 43. Γαδ^γ pro Γαδδαι | τη βασα|νιτιδ pro βασαν τω.

44. ¶. 45. Μωσης| | $\overline{\text{Ισλ}}$ + εν τη| ερημω | εξελθοτ̄ω|. 46. εγγυς (ε in ras tamen man 1) | | εξελθο|των. 47. αυτων· pro αυτου | Ωγ^γ pro Γωγ | κατα pro κατ^γ. 48. |του χειλους pro το χειλος. 49. κατα| pro κατ^γ | υπο| pro απο.

CAPUT V

p. 21, 1, 13

1. ¶ post ε² in εκαλεσεν | Μωσης | κριματα οσα (αο in ras man 1) | λαλω εν (λω εν in ras man 1) | | μαθησε|σθαι | φυλα|ξεσθαι.

2. ημων pro υμων. 3. |ημων pro υμων | αλλα pro αλλ' η | |σημε-
ρον ζωντες|. 5. ιστη|κειν. 6. εγω + ειμι | |οστις pro ο² | εξηγαγον
pro εξαγαγων | δουλειας|. 7. πλην| εμου· pro προ προσωπου μου.
8. γλυπτον| pro ειδωλον. 9. |οτι εγω pro εγω γαρ ειμι | υμῶ| pro
σου.

12. ¶. 14. δε om | ο υιος pro οι υιοι | και| add ante ο προσηλυ-
τος | και| add ante ο παροικων | εν γαρ εξ ημεραις...τα εν αυτοις
om | η| παιδισκη σου|² man 1 in ras, + και το υποζυγιον σου·|. 15. φυλασσεσθ(αι)| + σε.

16. ¶ | ενετειλατο| + σοι | post ο θεος σου ινα amissa sunt duo
folia ad verba την γην την αγαθην, VI, 18.

CAPUT VI

p. 23, 1, 1

20. ¶ | τι|να pro τι. 21. γη om | κς + ο θς| | εκειθεν om. 23. εκει-
θεν + ινα εισα|γαγη ημας· | γην + τῇ| αγαθην. 24. κς| ημιν· | ημιν η.
25. ποιειν om | εναντι| pro εναντιον.

CAPUT VII

p. 23, 2, 22

1. ¶ | και εσται οταν pro εαν δε | |μεγαλα + και πολλα| | τον Γερ-
γesaiō| και τον Αμορραιον| και τον Χαναναιον| (και ult in ras man
1 aut 2) | ισχυροτερα (ο in ras man?). 3. γαμβρευση|ται | δωσεις
pro λημψη. 4. εξολοθρευ|σει.

5. ¶ | ποιησεται| | καθελειται| | συντριψεται· | εκκο|ψεται· | |κατα-
κανσεται. 6. σε² om. 7. πο|λυπληθεται | προ|ειλατο κς υμας και|
εξελε in ras tamen man 1.

¶ post εξελεξατο υμας. 8. διατηριν pro διατηρων | κυριος om |
κραταια + και εν βρα|χιονι υψηλω· | ελυτρωσατο + σε κς| | δουλειας|. 9. γνωση pro γνωσεσθε | σημερον om | πιστος ο om | τοις αγαπω-
σιν αυτον και ελεῶ| | και³ om. 10. εξολοθρευ|σαι. 11. αυτου^{1, 2}
om | ταυ|τα pro αυτου³.

12. ¶ | εσται + ηνικα | φυ|λαξηται + αυτα· | τον ελαιον καθα| pro
το ελεος ο. 13. κυριος¹ om | πληθυνι| | εγγονα | ης pro ως | κς
ωμο|σεν, + δουναι. 14. και ευλογησει| σε pro ευλογητος εση. 15. μα-
λακειαν| | εορακας | |οσας pro οσα | ε|παξει pro επιθησει¹ | αυτας
pro αυτα | παντας om. 16. φισεται | και² om. 18. πασιν. 19. ιδον

pro ιδοσαν | τερατα| + τα μεγαλα εκεινα| | πασι. 20. σφη|κειας | καταλε|λειμμενοι. 21. ο $\overline{\theta\varsigma}$ ο pro θεος. 22. |αυτους εξαναλωσαι|. 23. απω|λεια | |εξολοθρευσης pro εξολεθρευση. 24. |εκεινου· pro εκεινων | ουθεις| pro ουδεις | εξολο|θρευσης pro εξολεθρευση. 25. κα- τα|καυσεται pro καυσετε | εν om | ουδε pro και | |και add ante ου ληψη. 26. και ουκ εισοισεις βδελυγμα εις τον οικον σου om | ανα- θεμα pro αναθημα bis.

CAPUT VIII

p. 27, 1, 30

1. ¶ om | φυλαξεσθαι| | εισελθητε| και pro εισελθοντες | ω|μοσεν $\overline{\kappa\varsigma}$ pro κυριος ο θεος υμων ωμοσεν | ημων pro υμων². 2. πασαν (σ corr ex ι aut ν man 1) | ανη|γαγεν pro ηγαγεν | οπως pro ως | πει- ραση pro εκπειραση. 3. ηδεισαν pro ειδησαν | αλλ η pro αλλ' | τω om post ρηματι. 4. ουκ επαλαιωθη απο σου, τα υποδηματα σου om. 5. | $\overline{\alpha\nu\theta\omega\nu}$ pro ανθρωπος | σου² om. 6. εν add ante ταις οδοις|. 7. εισαγαγει pro εισαγει | |την γην την αγαθη| | χι|μαρροι | και| add ante πηγαι | |εισπορευομεναι| pro εκπορευομεναι. 8. συκαι·| + και. 9. |πτωχειας | ουδε| επ αυτης· | μεταλλευσις|. 10. εδωκεν σοι + $\overline{\kappa\varsigma}$ | ο $\overline{\theta\varsigma}$ σου.

11. ¶ | κριμα|τα + αυτου·. 13. και των βρων σου| tr post και| των προβατων σου| | πληθυνθεντων¹ om | πληθυνθεντων|² + σοι· | πλη- θυνθεν|των pro πληθυνθεντος | |οσα pro οσων | σοι εστιν pro εσται σοι. 14. καρδια + σου·| | εξαγαγο|τος | δου|λειας·. 15. αγαγοτος| | της³ om | ου¹ om | εξαγαγο|τος | σθι pro σοι. 16. και² om | ποι- ησαι pro ποιηση | των ημερων om. 17. μου|γαλην pro την μεγαλην. 18. |του εξαγαγοτος σε| man 2 pro οτι αυτος σοι διδωσι την; om man 1 loc tamen xv fere litt relicto | και² om | κτη|ση pro στηση | δια- θηκην| + αυτου.

19. ¶ | αυτοις + και προσκυ|νησης αυτοις· | απω|λεια | απολεισθε + απο| της γης. 20. απο pro προ | απολεισθαι· pro απολεισθε | ηκουσα|ται.

CAPUT IX

p. 29, 2, 26

1. ¶ | τουτον om | εισελθει| + και. 2. Αινακ[>] pro Ενακ bis | |ησθα pro οισθας. 3. εξολοθρευ|σει | απολει pro απολεις | αυτους + εν ταχει. 4. τον θεον σου om | ταυτα om | |προ pro απο | προσωπου

+ σου | τας δι|καιουσυνας pro την δικαιοσυνην | ταυτην + | αλλ η δια την ασεβει|αν των εθνων του|των· κς εξολοθρευ|σει αυτους απο προ-|σωπου σου·. 5. ανομι|αν pro ασεβειαν | εξολοθρευ|σει | αυτου om | ωμοσεν + κς | τω om ter. 7. εξηλ|θεται | εκ γης pro εξ | εως pro και | ηλθεται|. 8. εθυμωθη + κς. 9. ης pro ας | τω ορει (ω corr ex o man i). 10. εν add ante ημερα.

11. ¶ | δια add ante τεσσερακθ|τα². 12. και² om.

13. ¶ | δεις pro δις | εορακα. 14. και νυν om | και εξο|λοθρευσω pro εξολεθρευσαι. 15. υποστρε|ψας pro επιστρεψας | εως του ουρα-|νου om.

16. ¶ | ημαρ|τητε pro ημαρτετε. 17. εριψα | συν|ετριψα + αυτας. 18. ημαρτε|ται· | εναντι pro εναντιον | θυ + υμων. 19. |τον θυμον και την| οργην· | παροξυ|θη | εξο|λοθρευσαι | εν om. 20. εθυμωθη + κς σφο|δρα | εξολοθρευσαι | ευξαμη|. 21. ελα|βα pro ελαβον | εν om | εως + ου | εγενη|θη pro εγενετο². 22. Εμ|πυρισμω | Πιρασμω· | κν + τον θυ| υμων·. 23. απε|στειλεν pro εξαπεστειλεν | ημας| pro υμας | αναβηται | ηπιθησα|τε. 24. |και add ante απειθουντες|. 25. εναντι pro εναντιον | |εξολοθρευσαι. 26. ειπον| pro ειπα | κε + κε | εξολο|θρευσης | ελυτρωσω + |εν τη ισχυι σου τη| μεγαλη· | τη μεγαλη om. 27. επι add ante τα ασεβηματα. 28. μεισειν pro μισησαι | αυτους³ + |εξ Αιγυπτου | αποκτει|ναι εν τη ερημω | | αυτους⁴ om. 29. και εν τη χειρι σου τη κραταια om.

CAPUT X

p. 34, I, 14

1. ¶. 2. γραψω pro γραφεις | οσα pro α | |αις pro ας | αυτας pro αυτα.

3. ¶ | δυο add ante πλακας| τας λιθινας | εν pro επι. 4. πυρος + εν τη ερημω| της εκκλησιας|. 5. ανελα|βον pro ενεβαλον. 6. Ιωα-|κιμ[>] | pro Ιακειμ | Μεισαδαγ[>] | |ο υιος. 7. απηραν om | Γαλ|γαλ[>] pro Γαδγαδ¹ | Γαλγαλ[>] | pro Γαδγαδ² man i in ras? | Εταβαθα· pro Ταιβαθα.

8. ¶ | την² om. 9. αυ|των pro αυτου | καθα pro καθοτι | αυ|τοις· pro αυτω. 10. και εγω pro καγω | εστῆ| pro ιστηκειν | εισηκου|σεν pro ηκουσεν | μου κς pro κυριος εμου και. 11. ενᾱ|τι pro εναντιον | κληρονομι|τωσαν.

12. ¶ | και² om. 13. αυτου om. 14. αρχ (= αρχη) add in marg

29. ¶ | εις² om | την ευ|λογιαν. 31. ανα|βαινεται pro διαβαινετε | ημερας + | και κληρονομη|ται αυτην. | κατω|κησεται pro κατοικη-
σετε. 32. φυλαξεσθαι | | του om | αυτου + και τα κριμα|τα αυτου |
εντελλομαι | pro διδωμι ενωπιον | υμιν pro υμων.

CAPUT XII

p. 41, I, I

1. ¶ om | κατα pro και¹ | φυλαξεσθαι pro φυλαξετε | του om |
| επι της γης· ης pro εν τη γη, η | υμῶ | pro ημων. 2. και add ante
απω|λεια | απολειται | εκει + τα εθνη | κατακληρονο|μειται pro κλη-
ρονομειτε | | θιμων· pro θινων | υποκατω + παντος | δασεως pro δασεος.
3. κατασκα|ψεται pro κατασκαψατε | συντρι|ψεται | εκκοψεται | κατα-
καυσε|ται pro κατακαυσατε. 4. ποιησεται. 5. | αλλα pro αλλ' η |
υμων pro σου | φυλων pro πολεων | | εκζητησεται + και εισ|ελευσεσθαι.
6. οισεται + εκει | υμων¹ + και τα θυσιασμα|τα υμων· και τας απαρ|
χας υμων· | | ευχας pro ομολογιας | υμων² + και τα | εκουσια υμων·
και|. 7. φαγεσθαι | | εναντι pro εναντιον | ευφραν|θησεσθαι | εαν pro
αν | επιβαληται | τας χειρας υμων | pro την χειρα επιβαλητε. 8. ποιη-
σεται | | εποιουμῆ pro ποιουμεν | | εναντιον pro ενωπιον.

10. ¶ | διαβησεσθαι | κατοικησεται | υμῶ | pro ημων | κατακλη-
ρονομη|σει pro κατακληρονομει | των om ante κυκλω· | | κατοικησε-
ται | ασφαλειας·. 11. | υμων pro σου | επικληθηναι + εκει | οισε|ται |
χειρων υμων· + και τα δομα|τα υμων· | | επιλεκτον pro εκλεκτον | | ᾱ
pro εαν | | θῶ + υ|μων·. 12. ευφραν|θησεσθαι | εναντι | pro εναντιον |
θυγατε|ραις | Δευιτης.

13. ¶. 14. ανοισεις pro ανοισετε | σου· | pro υμων. 15. κρεα +
κατα την επι|θυμιαν της ψυχης | σου·. 16. φα|γεσθαι | | αυτο εκχεει-
ται. 17. σου⁵ + και | των προβατων σου | | τας ευχας | | υμων· pro
σου⁶. 18. εναντι pro εναντιον bis | σου¹ om | | αυτα· pro αυτο | εν
add ante αυτω· | | σου | pro υμων | | εαν pro αν².

19. ¶ | εγκαταλειπης|. 20. ειπης | pro ερεις. 21. μα|κροτερον pro
μακραν | επικληθηναι | το ονομα αυτου | εκει· | θυσιας pro θυσεις | ως
pro ων | σοι | ο θς. 22. εδεται + αυ|το·. 23. το αιμα². 24. φαγε-
σθαι. 25. το | αρεστον και το κα|λον | εναντι pro εναντιον. 26. α
add ante εαν. 27. σου· + τα κρεα ανοισις | επι το θυσιαστηρι|ον κῦ
του θυ σου· | το δε αιμα των θυ|σιων σου προσχε|εις προς την βασι|
του θυσιαστηριου | κῦ του θυ σου.

28. ¶ | μετα σε pro δι' αιωνος | εναντι| pro εναντιον.
 29. ¶ | εξολοθρευση| | α pro ους | συ add ante εισπορευη | κατα-
 κληρονο|μησεις pro κατακληρονομησης | αυτους pro αυτην | |κατοι-
 κησεις.
 30. ¶ | εξολοθρευ|θηναι | σου + μη| εκζητησης τους| θεους αυτων |
 |ως pro πως. 31. ουτως + κω | κυριον om | εμισησεν + κς| | εποιησεν
 pro εποιησαν | εν¹ om. 32. σοι| pro υμιν | φυ|λαξαι pro φυλαξη.

CAPUT XIII

p. 45, 2, 13

1. ¶ | το om | δωσει| pro δω σοι. 2. και ει|πη pro λεγων | οιδα-
 ται·. 3. α|κουσεσθαι | σου¹ om | αγαπατε + κω | |υμων· pro σου².
 4. πορευεσθαι· | | αυτον pro τουτον | φοβηθη|σεσθαι·, + και τας εν|το-
 λας αυτου φυλα|ξεσθαι | ακουσε|σθαι· | προσ|τεθησεσθαι·. 5. εξα-
 γαγος | δουλειας| | εκ pro απο² | |πορευεσθαι + σε | αφανει|τε pro
 αφανεις.
 6. ¶ | γυνη + σου | ο φι|λος + σου ο | τη ψυ|χη pro της ψυχης.
 8. και² om | | επ αυτον pro επ αυτω² (επ man 2 in marg) | ουδε pro
 ουδ' ου. 9. και add ante αι χειρες¹ | | επ αυτω pro επ αυτον | η χειρ
 pro αι χειρες² | εσχατω| pro εσχατω. 10. εξα|γαγος | |δουλειας·.
 11. |Ισλ (nota compendi add man 5 aut 6) | προσ|θησουσιν pro
 προσθησει | ποιησαι| ετι.
 12. ¶ | σου¹ om | σοι om. 13. |εξηλθον pro εξηλθοσαν | ημω| pro
 υμων | πολιν pro γην | οis pro ους | η|δειται·. 14. ερωτησεις + και
 εκζητησεις| | εξερευνησεις| pro εραυνησεις | σαφης pro σαφως |
 |Ισλ· pro υμιν. 15. παντας om | |πολει pro γη | αναθε|ματιειται.
 16. εμπρησεις| | τα σκυλα αυτης| παντα² | |εναντι pro εναντιον.
 17. και¹ om | | ουθεν pro ουδεν | του| θυμου | ελαιον pro ελεος | |ωμο-
 σεν + κς. 18. |εισακουσητε pro ακουσης | φυλασσειν + πα|σας | αs
 pro οσας | το καλον| και το αρεστον | εν|τι pro εναντιον.

CAPUT XIV

p. 48, 1, 20

1. ¶ om | εσται | ου φοι|βησεται και add ante ουκ | |επιθησεται.
 2. |γης + πασης·. 3. φα|γεσθαι. 4. τα κτηνη| | φαγεσθαι· | και
 αμν| partim in ras partim in marg tamen man 1 | |χειμαρρον.
 5. δορκαδα· + και βουβαλ| και τραγελαφον·. 6. |διχληουν pro

διχηλουν | φαγεσθαι·. 7. φαγεσθαι | χοιρογυλλιον | |εσται· pro
 εστιν. 8. οπλην om | ονυ|χας pro ονυχιστηρας | υμιν + |εσται· |
 φαγε|σθαι + και | αψασθαι· pro αψεσθε. 9. φαγεσθαι bis | τοις|
 υδασι· pro τω υδατι | εν² om. 10. ου|δε pro και² | φα|γεσθαι· |
 |ταυτα εσται υμιν| pro υμιν εστιν. 11. φαγεσθαι·|. 12. φαγε-
 σθαι | αλι|αιτον·. 13. αυτω· + και τῷ| κορακα· και τα ομοια|
 αυτω·. 14. τον στρου|θον. 16. εποπα· pro υποπα. 18. |και add
 ante παντα | ταυτα εσται| υμιν· pro υμιν εστιν | φαγεσθαι bis.
 20. ουκ εδε|σθαι· pro ου φαγεσθε | μρς| αυτου· + ος γαρ ποιει| τουτο
 ως ει θυσι| ασφαλακα· μηνιμα| εστιν τω θῶ Ιακωβ|. 22. αυ|το +
 εναντι κῦ του| θυ σου· | εκει· εκει pro εκει· | οισε|ται.

23. ¶. 24. ληψη. 25. το αργυριον| | εαν om | ψυχη σου + |επι
 βουσιν η επι| προβατοις· η επι οι|νω· η επι σικερα| η επι παντος,
 ων| επιθυμει η ψυχη| σου· | |εναντι pro εναντιον | οικος pro υιος.
 26. Λευιτης. 27. εκεινω + και. 28. και ο ορ|φανος και ο προσ|η-
 λυτος.

CAPUT XV

p. 51, 1, 25

1. ¶ om. 2. αφησις| | οφειλει | απαιτησις| + οτι | γαρ η om ante
 |αφεσεις | κῦ του θυ| pro Κυριω τω θεω. 3. α| pro εαν | δε add ante
 αδελφον. 4. οτι² + δια το| ρημα τουτο | |κατακληρονομη|σαι pro
 κατακληρονομειν σε.

5. ¶ | |φυλασσιν | as pro οσας. 6. αρξεις| + συ.

7. ¶ | εκ add ante των| αδελφων | ην pro η | ουδε| pro ουδ' ου |
 συνσφιξης. 8. την| χειρα pro τας χειρας | δα|νειον | αν add ante
 επιδεεται | |καθοσον pro καθοτι. 9. πονηρευσητε| | βοη|σεται pro
 καταβοησεται. 10. αυτω¹ + |και | καθοτι ενδεειται om | εν add ante
 τη καρδια| | πασι¹ | εργοις| + σου· | εαν pro αν. 11. την χειρα| pro
 τας χειρας.

12. ¶ | η pro και¹ | |και² + τω ετει. 13. αποστελις| pro εξαποστε-
 λεις. 14. της ληνου pro του οινου | |καθοτι pro καθα. 15. εντελ|λο-
 μαι σοι.

16. ¶ | |ηγαπη|σεν. 17. και¹ om | λη|ψη | θυραν + επι τον
 σταθμῶ·|. 18. επετιῶ| | του om ante μισθωτον.

19. ¶ | |πρωτοτοκον| + αρσενικον | τοις βουσι| pro ταις βουσιν | το
 πρωτο|τοκον pro τα πρωτοτοκα | προβατῶ| in ras man 1. 20. κῦ +
 του| θυ σου | αν| pro εαν. 21. εαν δε pro και εαν | η πας μω|μος

ποιηρος· pro μωμον ποιηρον | |θυσιασεις pro θυσεις. 22. φαγε-
ται· | pro εδεται. 23. το αιμα | |μη φαγητε pro φαγεσθε | εκχεειτε | pro
εκχρεις.

CAPUT XVI

p. 54, I, 18

1. ¶. 2. θυσις | | ου αν pro ω εαν.
3. ¶ | αυτο pro αυτου². 4. | πασιν | αν pro εαν.
5. ¶. 6. α | pro εαν | εκει· | εκει pro εκει, | θυσιασεις pro θυσεις |
δυσμαις pro δυσμας. 7. ω αν | pro ου εαν | απελευση pro ελευση.
9. εβδομαδας + ολοκλη|ρους | εξαριθμησις | | αμητω pro αμητον.
10. ισχυι | η χειρ σου | δω + | σοι· καθοτι ευλο|γησεν σε. 11. |εναντι
κ̄υ· pro εναντιον | συ add ante και² | Λευιτης + ο εν | ταις πολεσιν
σου· | | ουσα om | αν | pro εαν | αυτον add ante επικληθηναι.
12. |ησθα pro εγενον | Αιγυπτου· | pro Αιγυπτω | ποιησεις (πο prim
scr ηθ).
13. ¶ | των σκηνω | | απο | της pro εκ του. 14. ουσα om. 15. αν
pro εαν¹ | εν add ante αυτω· |.
- ¶ ante εαν δε | πασῑ + τοις. 16. αρεενι|κον pro αρσενικον | εναντι
pro εναντιον | αν pro εαν.
- ¶ ante ουκ οφθηση. 18. κα|ταστησεις pro ποιησεις | πασαις add
ante ταις πολεσιν. 19. |ουκ εκκλινουσιν| κρισιν· add ante ουκ επι-
γνωσονται | |δωρα· pro δωρον | |εκτυφλοι pro αποτυφλοι | σοφου· pro
σοφων | |εξαιρει pro εξαιρει.
21. ¶ | κ̄υ add ante του θ̄υ | ου ποιησεις σεαυτω om.
22. ¶.

CAPUT XVII

p. 57, I, 7

1. ¶ om. 2. ευρε|θη + εν σοι | |οστις pro ος | εναντι | pro εναν-
τιον. 3. προσ|κυνησωσιν pro προσκυνησουσιν | |η add ante τω
ηλιω | ο pro α | προσετα|ξα pro προσεταξεν. 4. αγγελη pro
αναγγελη. 5. εξαξεις pro εξαρεις | εκεινην + τους | ποιησαντας το
ρη|μα το ποιηρον του|το προς τας πυλας | σου· | λιθοβολη|σεται.
6. απο|θνησκει pro αποθανειται¹. 7. χειρ² + παντος |. 8. ρη|μα pro
ρηματα | σου² + επικλη|θηναι το ονομα | αυτου. 9. ελευση + προς
τους | ιερεις τους Λευει|τας· η | εαν pro αν. 10. παν προσ|ταγμα pro
το πραγμ | αν pro εαν bis | σοι¹ + οι | σου + |επικληθηναι το | ονομα
αυτου εκει· |.
- ¶ ante και φυλαξη, + σφοδρα | | κατα add ante παν|τα. 11. εα |

pro αν | εκκλινεις|. 12. εαν pro αν bis | |υπερηφανεια | του| pro ωστε
| του κ̄υ | σου om | υμων αυτων | pro Ισραηλ.

13. ¶ | |ασεβηση|.

14. ¶ | |σοι + εν κληρω· | |κατακληρονομη|σης pro κληρονομησης |
κα|τοικησεις pro κατοικησης | αυτης| pro αυτην². 15. θ̄ς + σου.
16. πληθυνεις| pro πληθυνει | αυτω corr man 2 et 3 pro εαυτω man 1
| |οπως + αν | |εαυτω| pro αυτω | προσθη|σεται. 18. και¹ + εσται |
εαυ|τω pro αυτω. 19. και³ om. 20. μακροχρο|νιος η pro μακρο-
χρονηση | αυτου⁴ + |μετ αυτου | τοις om.

CAPUT XVIII

p. 60, 1, 8

1. ¶ om | Δευι|. 2. αυτου pro αυτων. 3. τα add ante πα|ρα των
θυοντων | δωσεις| pro δωσει. 5. κ̄ς + ο θ̄ς σου | θ̄υ + σου| | τοις om
| |Ισλ + πασας τας| ημερας·.

6. ¶ | |Δευιτης | πολεων + υμ̄ω| | αυτω η ψυχη| pro η ψυχη αυτου |
τον om ante τοπον | |εκλεξ̄ηται + κ̄ς. 7. λιτουρ|γησει + επι | ο|νο-
ματι man 1 aut 2 corr ex ο · · · ωματι | Δευιται | |εναντι pro εναν-
τιον | του θεου σου om. 9. εις| add ante ην. 10. η pro και¹ | εν|
πυρι + και | |φαρμακος pro φαρμακοις. 11. επαοιδ̄ω| | επαοιδη pro
επαοιδην. 12. εξο|λοθρευσει αυτους| κ̄ς. 13. τελιος| + δε | εναντι
pro εναντιον. 14. |κληρονομησεις| pro κατακληρονομεις | μαντῑω| |
σοι δε| pro και σοι.

15. ¶ | |σοι| κ̄ς ο θ̄ς σου | |ακουσεσθαι. 16. ημων· pro σου².

17. ¶ | |προς σε om. 18. και add ante σε| | το ρημα| pro τα
ρηματα. 19. ᾱν̄ος pro ο ανθρωπος | αν pro εαν² | |εκεινος om.
20. εαν pro αν¹ | ρημα| επι τω ονοματι| μου | οσα| pro ος² | επι pro
εν | ᾱν̄ος| pro προφητης². 22. αν pro εαν | |εκεινος¹ om | επι add ante
τω ο|νοματι | γενηται + το ρημα| | και² om | μη² + δε | ανεξε|σθαι pro
αφεξεσθε.

CAPUT XIX

p. 62, 2, 4

1. ¶ om | δε(ε corr ex η man 1) | ων| κ̄ς pro α | θ̄ς² + σου | γην +
αυ|των· | κατακλη|ρονομησεται pro κατακληρονομησητε | κατοικη|
σεται pro κατοικησητε. 3. |σεαυτω pro σοι¹ | |εκει καταφυ|γη.
4. εαν pro αν bis | |ακουσιως· pro ουκ ειδως | |προ της add ante
τριτης·. 5. εκπεσοντος| pro εκπεσον το. 6. η pro ην¹ | τ̄η| ψυχην

+ και αποθα|νη· | | αυτον ην | και pro ουδε. 7. σοι εντελλομαι|. 8. ενπλατυνη | δωση pro δω | Κυριος² om. 9. |εισακουσης pro ακουσης | και add ante πορευεσθαι.

¶ ante και προσθησεις | σε|αυτω. 10. εχ|χυθησεται | γη + σου· | | ην pro η.

11. ¶ | εν σοι om | | μεισων. 12. |ληψονται | του αγχι|στενουν-
τος το αιμα| pro των αγχιστενουντων του αιματος. 14. μετακει|νη-
σεις | πλησιον + σου | κληρονομια| + σου· | | ην pro η². 15. ευμενει|
| κατ pro κατα¹ | και κατα παν αμαρτημα om | σταθη|σεται pro
στησεται.

16. ¶. 17. στη|σονται pro γνωσονται | των¹ (τ corr ex π man
I). 19. και¹ om | | ποιησεται | του ποι|ησαι. 20. ποιειν pro ποιησαι
| κατα om | | το πονηρον τουτο|. 21. φισε|ται.

CAPUT XX

p. 65, I, 26

1. ¶ | πλι|ονα. 2. λαω + λεγων. 3.

¶ ante Ακουε | προ|πορευεσθαι pro πορευεσθε | τον om ante
πολεμον| | θροεισθαι pro φοβεισθε | θραυεσθαι· | εκκλινητε pro
εκκλινετε. 4. | και add ante διασωσαι. 5. οικειαν bis | ενεκαι-
νει|σεν.

6. ¶. 7. ¶. 8. ¶ | οικειαν| | διλι|αση pro δειλιανη. 9. στρα-
τειας.

10. ¶ | αυτην·| pro αυτους¹ | εισκαλεση pro εκκαλεσαι. 11. τη|
πολει pro αυτη | σοι·| pro σου. 12. ποιησω|σιν pro ποιωσιν.
13. και pro εως αν | παραδω|σει pro παραδω σοι. 14. αποσκευης +
και πᾶ|τα τα κτηνη· | πᾶ|τα add ante οσα | | προνομευσις. 15. απο
σου| αι ουχι απο pro σου σφοδρα ουχι εκ. 16. γην αυτων· + ιδου| δη
απο των πολεω̄| των εθνων τουτω̄| ων κς ο θς σου δι|δωσιν σοι
κληρο|νομησαι την γην| αυτων·| | ζωγη|σεται + απ αυτων | | εμπνεον·.
17. αλλα pro αλλ' η | αναθεματι|ειται | τον Αμορραῑ| | Ιεβουσαιον|
+ και Γεργεσαιον|. 18. αμαρτησεσθαι|.

19. ¶ | περικαθεισης| | μιαν om | κατα|ληψιν | ουκ pro ουχι |
αλ|λα pro αλλ' η | ξυλον + |ο εστιν καρποβρω|τον | | εισελθων pro
εισελθειν, + εκκοψη| | χαρακτηρ primo scr man I, litt τηρ eras
χαρακα· αλλα| eadem man scr. 20. |ξυλον + το εν τω αγρω| |
εξολοθρευσις| pro ολεθρευσεις | | παρεδοθη· pro παραδοθη.

CAPUT XXI

p. 68, I, 27

1. ¶ | ην| pro η | ο $\overline{\theta\varsigma}$ + ο $\overline{\theta\varsigma}$. 3. ευγιζουσα| | ελ|κυσε man 1, ειλκυσε man 2 (ι supra). 4. την δαμα|λιν¹. 5. $\overline{\theta\varsigma}$ + σου | παρεστα|ναι pro παρεστηκεναι. 7. εορακα|σιν + αυτο¹. 8. ελυτρωσω + εκ| γης Αιγυπτου | κυριε om | του pro σου². 9. και ευ σοι ε|σται add ante εαν | | το αρεστον και το κα|λον.

10. ¶ | εξελθης pro εξελθων | αυτους pro σοι | κς pro Κυριος | προνομευσης| pro προνομευσεις. 11. ειδης pro ιδης | σε|αντω. 12. αυτην² om. 13. αιχμαλωσι|as + αυτης | | οικεια | $\overline{\pi\rho\alpha}$ + αυτης|. 15. αγα|πωμενη· pro ηγαπημενη¹ | τη μισου|μενη· pro της μισουμενης. 16. τη| ημερα η αν κατακλη|ροδοτη pro η αν ημερα κατακληρονομη.

18. ¶ | αιρε|θιστης | φωνη pro φωνην bis | παι|δευωσιν pro παιδευσωσιν. 19. και³ om | αξουσι| pro εξαξουσιν | | αυτων pro αυτου³ | τοπου| + αυτων¹. 20. αυτων + λε|γοντες· | | ερεθειζει | ουκ[>] εισα|κουει pro ουχ υπακουει | συνβολο|κοπων. 21. αυτον om | αυτον| pro αυτου | πας| $\overline{\text{Ισλ}}$ pro οι επιλοιποι | ακουσας φοβη|θησεται· pro ακουσαντες φοβηθησονται.

22. ¶ | κρεμασεται| pro κρεμασητε. 23. |ουκ[>] επικοιμηθη|σεται pro ου κοιμηθησεται | θαψεται | αυτῷ| pro αυτο | ο| κρεμαμενος | μια|νειται | υμων pro σου | υμιν pro σοι.

CAPUT XXII

p. 71, I, 25

1. ¶ om | αυτου om | ο|δω pro τη οδω | μη² om | υπερειδης | αυτα| pro αυτω, + τω αδελφῷ σου·|. 2. αυτα| pro αυτον². 3. |.ου (σ eras ante ου) pro αυτου, + και ουτως ποι|ησεις το ιματιον| αυτου· | απωλειαν | $\overline{\alpha}$ | pro εαν | υπεριδειν + αυτα|. 4. πεπτωκοτα pro πεπτωκοτας. 5. και add ante ουκ.

6. ¶ | | νεοσσια ορνεου| pro νοσσια ορνεων | δενδρω pro δενδρει | η add ante νοσσοις· | | $\overline{\omega\omega}$ (ω^2 corr ex υ man 1) | ληψη. 7. ληψη | εση· pro γενη.

8. ¶ | | οικειαν | ποιησης pro ποιησεις¹ | | οικεια | πεσι (?) pro πεση.

9. ¶ | | σπειρης pro σπειρη.

10. ¶. 11. επι το| αυτο· pro εν τῷ αυτω. 12. $\overline{\alpha}$ | pro εαν.

13. ¶. 14. επιθη|τε pro επιθη | αυτη παρθενεια| pro αυτης τα παρθενια. 15. παρ|θενεια | γυναι|κος pro παιδος. 16. μεισησας.

17. αντος pro ουτος | και ταυτα τα παρθενια om | |εναντι pro εναν-
τιον. 18. ληψεται. 19. Ισδραηλιτιν· | |παντα pro απαντα.

20. ¶ | |γεγενηται pro γενηται. 21. λιθοις + οι ανδρες | της πολεως
αυτης|. 22. συνωκισμενης | | τον τε ανδρα | pro τον ανδρα | υμων
αυ|των· pro Ισραηλ. 24. |εξαξεται | εκεινης | pro αυτων¹ | λιθοβολη-
σουσι | αμφοτερους pro λιθοβοληθησονται | η νεανις pro την νεανιν |
ο ανος | pro τον ανθρωπον | διοτι pro οτι².

25. ¶ | |αποκτε|νείτε + τον ανον. 26. νεανιδι + ου ποι|ησεται ουδεν·
| |εστιν + τη νεανιδι | | |οτι add ante ως | επανα|σταιη pro επαναστη |
φονευ|σαι pro φονευση. 27. |ο βοηθων αυτη ουκ η | pro ουκ ην ο
βοηθησων αυτη.

28. ¶. 29. διδραγμα | | αυτω | pro αυτου.

30. ¶ | |ληψεται | ανακα|λυψει pro αποκαλυψει.

CAPUT XXIII

p. 75, I, 9

1. ¶ om | ουκ³ | εισελευσεται ανος | εκ πορνειας εις | εκκλησιαν κω·
add ante ουκ³ | |εισελευσεται | pro εισελευσονται | και pro ουδε.
3. και pro ουδε. 4. κα|ταρασασθαι σε· pro καταρασθαι. 6. αυτοις
ειρηνη|κα | σου + εως.

7. ¶ | |αυτων· pro αυτου. 8. γεννηθωσιν|. 9. παρεμβαλειν + εις
πο|λεμον. 10. και om | |εξε|λευσεται + εξω της | παρεμβολης· και
ουκ³ | εισελευσεται. 11. του ηλιου|. 12. παρεμβολην· + και το|πος
εσται σοι εξω | της παρεμβολης· | και εξελευση εκει | εξω. 13. πασο-
λαος | pro πασσαλος | |ζωνης (ν supra man 2) | επαγαγω | pro επαγων
| σου² + εν αυ|τω·. 14. ευρεθησε|ται pro οφθησεται. 15. παραδω-
σις | |κυριω + αυ|του· | ου pro ος | προστεθη|σεται pro προστεθειται.
16. κατοικη|σει² + εν παντι τοπω | |αρεσκη pro αρεση. 18. ευχη | +
σου | |εστι | κω τω θω σου. 19. ους pro ου | |εκδανεισης + τω α|δελφω
σου·. 20. τω δε αδελφω σου ουκ εκτοκιεις om | |πασι | |κληρο|νομη-
σαι pro κληρονομειν.

21. ¶. 22. ε|σται pro εστιν. 23. |ηυξω κω τω θω σου pro ευξω τω
θεω.

24. ¶ | |συνα|ξεις pro συλλεξεις | σταχυας | επι τον αμητο | pro επ'
αμητον.

25. ¶ | |οσην | pro οσον | αγγος | (γος in ras? man I).

CAPUT XXIV

p. 77, 2, 19

1. ¶ | γραφή pro γραφει | οικειας. 3. | οικειας | η pro και⁵ |
 εαυτω pro αυτω. 4. | ο εξαποστειλας | | εναντι pro εναντιον | υμων
 pro σου² | | υμιν pro σοι.

5. ¶ | εσται + και κα|θησεται. 7. κλεψας pro κλεπτης | εξαρις|.

8. ¶ | λεπρας| + και | φυ|λαξεσθαι pro φυλαξασθε.

9. ¶. 10. εαν + δε | οφιλημα bis | | οτιουν + τι· | ουκ[>] pro και | οι-
 κειαν | αυτου² om. 11. δα|νειον | ου pro σου | σοι om. 12. ενε-
 χυρω + αυτου. 13. απο|διδους pro αποδοσει | αποδωσις| | | περι-
 δυσμας pro προς δυσμαις | αυτου² + και ελεησεις| αυτον | ελεημο-
 συνη εσται σοι | | εναντι pro εναντιον. 14. εκ² om. 15. | αυτω· pro
 αυτου | επ pro εν¹ | ου| add ante καταβοησεται. 16. εν om.
 17. χηρας· + και ουκ[>] | ενεχυρασεις ιμα|τιον χηρας· και μνη|σθηση.
 18. Αιγυπτου·| pro Αιγυπτω. 19. δραχμα | επι|στραφηση pro ανα-
 στραφηση | αυτο + τω πτωχω| και | παν|τι εργω pro πασι τοις εργοις.
 υν 21-22 tr ante 20. 21. τω ορφανω| και τω πτωχω·| και τω προση-
 λιτω| pro τω προσηλυτω και τω ορφανω.

20. ¶ | ελεαλοησης| man 1, ελεαλογης man 2? pro ελαιολογης |
 τω| πτωχω· και add ante τω προσ|ηλυτω· | Αιγυπτου| pro Αιγυπτω.

CAPUT XXV

p. 80, 2, 16

1. ¶ | κρισιν| + και κρινωσιν | τῷ δικαιον pro το δικαιον. 2. ασε-
 βης| pro ασεβων | | εναντι των κριμα|των και μαστιγω|σουσιν αυτον
 ενᾱ|τιον αυτων κατα| την ασεβειαν αυτου| pro εναντιον αυτων. 3. και
 om | προσθωσῖ| pro προσθης | μαστιγωσαι + αυτον| | τας om ante
 πλη|γας. 5. εξ add ante αυ|των | η| pro ην | αυτης om | ληψ|εται.
 6. και σταθη|σεται pro κατασταθησεται | | εξαλιφθησεται. 7. μη
 om. 8. εκεινης pro αυτου. 9. εμ|πτυσει εις το pro εμπτυσεται κατα
 | εν Ισραηλ om.

11. ¶. 12. χειρα + αυτης | φι|σεται. 13. σοι om | μαρσιπ|πω +
 σου. 15. εσται σοι· + και με|τρον αληθεινον| και δικαιον εσται| σοι· |
 γενη· + και εν| εσται σοι | ην pro ης. 16. κληρω· + οτι βδελυγμα| κῶ
 τω θῶ σου πας| ποιων ταυτα πας| ποιων αδικα·|.

17. ¶ | εκπο|ρευομενων υμῶ| εξ pro εκπορευομενου σου εκ γης.
 18. | την ουραγιαν σου| | | επινας. 19. αν pro εαν | | ην pro η | εν κληρω|
 κατακληρονομη|σαι pro κληρονομησαι | εξαλιψεις | του Αμαληκ|.

CAPUT XXVI

p. 83, I, II

1. ¶ om | οτ̄α | pro εαν | σου om | εν κλη|ρω · pro κληρονομησαι | αυτης · pro αυτην². 2. ληψη | των απαρχω̄ | pro της απαρχης | τ̄ο | add ante καρταλλον | εαν pro αν. 3. εαν η pro εσται | αναγγελω. 4. ληψεται | εναντι pro απεναντι. 5. αποκριθησθαι και | pro αποκριθεις | ερεις pro ερει | βραχι|. 7. θν + των π̄ρων | ειδεν | ημων³ + και | τον μοχθον ημω̄|. 8. αυτου τη om | χειρι κραταια και om. 9. εδωκαν | pro εδωκεν. 10. της ρεουσσης pro γην ρεουσσαν | προσ | κυνησεις + εκει. 12. γενηματων + της | γης | επι | pro ετει | εμπλησθησονται pro ευφρανθησονται. 13. | εις | εναντι pro εναντιον. 14. και om | μου om | τω om ante | τεθνηκοτι · | υπη|κουσα pro επηκουσα | μου pro ημων | εποι|ησα καθα ενετει|λατο pro επηκουσα καθοτι ενετειλω. 15. κατιδε | pro καθιδε | σου | του αγιου. 16. | ενετειλατο σοι κ̄ς | ο θ̄ς σου | δικαιομα|τα + ταυτα | φυλαξε|σθαι | ποιησεται|. 17. ιλου | πασαις om | δικαιοματα + αυτου | και τας εντολας αυ|του · | κριματα | + αυτου · | επακου|ειν pro υπακουειν. 18. φυλασσω + σε | πασας. 19. δοξαστον | + και.

CAPUT XXVII

p. 85, 2, 24

1. ¶ | | Ισλ̄ λεγοντες · pro Ισραηλειτων | φυ|λασσεσθαι + ποιειν|. 2. λιαβητε pro διαβητε | δυο add ante λιθους|. 3. τουτων om | αν | pro εαν | ειπεν + σοι | | σοι² om. 4. στησεται | | σοι εντελ|λομαι. 5. αυτα pro αυτο. 6. επ αυτο om. 7. θυσης pro θυσεις | σωτηριου + κ̄ω | τω θ̄ω σου | εμπλησθη|ση + εκει · | εναντι pro εναντιον. 9. | Μωσης | ιερεις | + και | Δευιται. 10. | αυτων pro αυτου² | α pro οσα. 11. Μωυσης (υ man 2 sup). 12. ευλογι | | Ιουδας | Βενιαμ̄|. 15. ο αν̄ος | | τεχνιτου pro τεχνιτων | θησι | | πας | add ante ο λαος | γενοιτο + γενοιτο|. 16. ¶. 17. ¶. 18. ¶. 19. ¶. 20. ¶ | του π̄ρς | pro εκ πατρος | συγκαλυμ|μα. 21. ¶ | επικαταρατος + πας. 22. ¶ | εκ π̄ρς αυ|του pro πατρος | εκ add ante μ̄ρς. 23. ¶ | | αδελφης μ̄ρς pro νυμφης | επικαταρατος ο κοιμωμενος μετα αδελφης γυναικος αυτου · και ερουσιν πας ο λαος γενοιτο om υ 25 tr ante 24. 25. ¶. 24. ¶ | αυτου om. 26. ¶ | οστις pro ος | του ποιησαι.

CAPUT XXVIII

p. 88, 2, 2

1. ¶ | εσται + ωσαν δια|βητε τον Ιορδανῇ| εις την γην ην κς̣ | ο θς̣ υμων διδωσῃ| υμιν· | εαν ακοη ακουσης της φωνης κυριου του θεου σου om | και φυλαξε|σθαι pro φυλασσειν και | αυτου| pro ταυτας | οσας pro ας | σε om | παντων| των εθνων pro επι παντα τα εθνη.
2. ακοη om.

3. ¶. 4. εγ|γονα | σου¹ + | και τα γεννηματα της| γης σου.

5. ¶ | |εγκαταλιμματα.

6. ¶. 7. ¶ | εν add ante οδω | προ pro απο.

8. ¶ | ταμιοις | εν πασιν pro επι παντα | εᾱ| pro αν. 9. εισα|κουσης pro ακουσης | πασαις om. 11. επι pro εν | |εγγουοις¹ | |αυτοις· pro σοι. 12. δουναι + σοι | |της γης| pro τη γη.

¶ ante ευλογησαι | παντα om | σου² + παντα | δανη· + και| αρξεις συ εθνων| πολλων· σου δε ουκ² | αρξουσιν. 13. ουχ² pro ουκ εση | τω̄| εντολων pro της φωνης | οσας pro οσα | φυλασσεσθαι| pro φυλασσειν, + και ποιειν·. 14. παντω̄| των λογων pro πασων των εντολων | |η pro ουδε. 15. ακουσητε| pro εισακουσης | υμων pro σου | φυλασσῑ| pro φυλασσεσθαι, + και ποιειν | ευρησουσιν pro καταλημψονται.

16. ¶. 18. εγ|γονα. 19. εισπο|ρευεσθαι pro εκπορευεσθαι | εκπορευεσθαι| pro εισπορευεσθαι. 20. επαποστειλαι| pro αποστειλαι | σοι pro επι σε | εκλειμιαν| | εαν| pro αν¹ | χειρα σου + οσα εαν ποι|ησης· | οτι pro διοτι | εγκατε|λειπες. 21. εις ην + συ|. 22. κυριος εν om | απορεια | |ερεθισμω| + και φονω·. 24. ο θεος σου om | |εκτ.....|βησεται pro εκ του ουρανου καταβησεται (ου ουρανου κατα om loco tamen his litteris relicto), + επι σε | απολεσι pro απολεση | εν ταχει om. 25. |εχθρων + σου· | εν add ante διασπορα| |ταις βασι|λειαις. 26. αποσο|βων· pro εκφοβων. 27. |εν add ante ελκει | |ενταις εδραις· pro εις την εδραν | κνη|φει· pro κνηφη | δυνασθηναι pro δυνασθαι. 28. κυριος om | και αορασια· pro αορασιας. 29. τις om | ο τυ|φλος | ευοδωσει| + τοτε | |ε|σται + σοι. 30. |και add ante γυναικα | ληψη| | |εξι | |οικειαν. 31. εχθροις σου + |και ουκ εσται σοι| ο βοηθων· οι υιοι| σου και αι θυγατε|ραις σου δεδομε̄|ναι εθνει ετερω|. 32. οψονται pro βλεψονται | αυτα· + και | |η χειρ σου. 34. οψη· pro βλεψη. 35. εν om. 36. |σε κς̣ | εις pro επ̄. 37. εν add ante παραβολη· | |αν add ante απαγαγη|. 38. συναξ̄εις pro εισοισεις.

39. ¶ | φυτευσις|. 40. σοι om | πασιν.
 41. ¶ | | εσονται + σοι· | γαρ + σοι. 42. ξυλα pro ξυλινα | | εξανα-
 λωση pro εξαναλωσει. 43. | οστις pro ο² | σοι + εστιν | | αναβησεται
 + επι σε|. 44. δανιε σοι| in ras man 2 (ουτο.....man 1) | ουκ εκ|
 δανισεις· pro ου δανιεις. 45. | εξολοθρευση | δικαιο|ματα + αυτου.
 46. και add ante εν τω. 47. εν αγαθη| καρδια pro αγαθη διανοια.
 48. ¶ | λιμω + και διψι· | και εν γυμνοτητι | | εκλιπει | εξολοθρευ|ση.
 49. επ pro απ' | ως pro ωσει | | ου pro ο. 51. εγγο|να | καταλειπειν|. 52.
 ση pro σε¹ | εν' + | πασαις | σου¹· + αις εδωκε| σοι κς ο θς σου | κα-
 θαιρεθη pro καθαيرهθωσιν | τει|χη + σου | εκθλιψει| pro θλιψει | εν³ +
 πασαις | σοι + κς ο | θς σου·. 53. εγγονα | | σοι + κς ο θς σου | θλιψι
 | | εν add ante η. 54. ο² om | βα|σκανει pro βασκανει | εν τω
 κολπω| αυτου· pro εν κολπω | κατα|λελειμμενα. 55. κατε|σθιη· pro
 κατεσθη | κα|ταλειφθηναι | | μηδεν pro ουδεν | σου^{1,2} om | εαν pro αν².
 56. βαινι | | γης + δια τη| απαλοτητα και | | βασκανει pro βασκανει |
 οφθαλ|μω (θαλ man 2 in marg) | | τω κολπω. 57. εαν| pro αν | | παρ
 pro γαρ | | δειαν pro ενδειαν | εν τη στενοχωρια σου om | θλιψι | | ην
 pro η. 58. εισακουση|τε pro εισακουσης | εντιμῶ | + και. 59. πικρας|
 pro πιστας. 60. επιστρεφει + επι| σε | ων pro ην. 61. εξολοθρευ|ση.
 62. καταλει|φθησεσθαι | | βραχεις· pro βραχει | ειση|κουσατε pro
 εισηκουσας | ημων·| pro σου. 63. υμας¹ + | και πληθυναι υμας | | εξαρ-
 θησεσθαι | | εν ταχει om | ην | + υμεις | εισπορευε|σθαι pro εισπορευη
 | κληρονο|μησαι pro κληρονομειν. 64. σε om | της¹ om | επιστω pro
 ηπιστω. 65. ουδε pro ουδ' ου | ετεραν om | αθυμου|σαν pro απειθου-
 σαν | εκλειπον|τας. 67. ου pro α. 68. πλοιουσ· | + και | | ει|πον pro
 ειπα | προσθησε|σθαι pro προσθησει | πραθησεσθαι|.

CAPUT XXIX

p. 97, 1, 2

1. ¶ | | οσα pro ους | τω Μωση|. 2. | Μωσης | | εορακατε | κς + ο
 θς | υμων | Αιγυπτου| pro Αιγυπτω. 3. εορακα|σιν. 5. υμας + κς |
 τεσσερακῶ|τα ετη εν τη ερημω | | απο των ποδων υμῶ | ου κατε-
 τριβη·. 6. εφαγεται· + και | | επιεται· | | οτι + ουτος εστιν | εγω om.
 7. ηλθεν pro εξηλθεν | της| βασαν | ημιν pro υμιν. 8. Γαδ² pro
 Γαδδαι. 9. φυλαξεσθαι | | εν πασιν οις pro παντα οσα, + εαν |
 ποι|ησεται. 10. | εναντι pro εναντιον. 11. τεκνα pro εκγονα | και³
 om. 12. | παρελθειν + σε | | σου pro υμων. 15. | ουσιν | υμων| pro

ημων | εναντι| pro εναντιον | μεθ⁷ υμων ση|μερον¹. 16. ως pro πως |
κατωκη|σαμεν | και add ante ως¹ | παρηλ|θομεν. 17. αυτων² om.
18. η add ante τινος| | εξεκλει|νεν | πορευεσθ(αι)| pro πορευθεντες, +
και.

19. ¶. 20. ευ|ειλατευσαι | |ανθρωπω ε om loco tamen 4 litt relicto
(ουνω, litt fere eras, man 1) | του| νομου τουτου pro τουτω | |εξαλιψει.
21. των υιων | διαθηκης + ταυ|της. 22. υμων¹ pro υμας | εαν| pro
αν | αυτη pro αυτην (fortasse αυτης sed σ eras et loc 1 litt relic).
23. αυτης| pro αυτην. 25. κατελειπον (prim scr. κατελειπεν) pro
κατελιποσαν. 26. ετεροις + και προσ|εκυνησαν αυτοις| | οις pro ους.
27. καταρας| in ras man 1 (aras tas prim scr).

CAPUT XXX

p. 100, 2, 7

1. ¶ om | διασκορ|πιση σε. 2. |επακουση pro εισακουση. 3. ια-
σε|ται pro ιασηται. 4. αυτου pro του ουρανου² | |ληψεται. 5. σε|¹ +
κς | εκειθεν om | κληρονομησις|. 6. ζης συ + και το σπερ|μα σου¹.
7. μεισουντας. 8. επι κυριον om. 9. πο|λυωρησει pro ευλογησει |
εγγονοις|¹ | γενημασι (γ man 1 aut 2 sup) | εγγονοις² | σε pro σοι |
εις om | ευφρανθη. 10. |φυλασσεσθαι + και ποι|ειν πασας. 11. ουδε|
μακραν εστιν. 12. ανω om | ληψεται | ημιν| αυτην¹ | αυτην pro αυτο.
13. ληψεται| pro λαβη | |ποιησει pro ποιηση. 14. οτι| add ante εστιν
| εγγυς σου | ποι|ειν αυτο¹. 16. |εισακουσητε pro εισακουσης | σου¹
om | δικαιωμα|τα αυτου¹ + και τας| εντολας αυτου | ζησεσθαι | | εσε-
σθαι | | κληρονο|μησαι pro κληρονομειν. 17. προσκυνησις| pro
προσκυνησης. 18. αναγγελω | απω|λεια απολεισθαι¹ | | γενησθαι |
υμις| διαβαινεται | κληρο|νομησαι pro κληρονομειν.

19. ¶ | συ¹ om. 20. κατοικι| pro το κατοικειν.

CAPUT XXXI

p. 103, 2, 3

1. ¶ | |Μωσης. 3. αυτος pro ουτος | εξο|λοθρευσει. 4. ο θεος
σου om | τοις om ante δυσι | βασιλευ|σι. 5. ποιησεται. 6. διλια¹ |
pro δειλιασης | |ου pro ουτε¹ | ουδε| pro ουτε² | εγκαταλειπη|.

7. ¶ | εναντιο| pro εναντι | |εισελευση pro προ| in ras man 2 |
αυτων pro ημων. 8. ανησι | σε εγκατα|λειπη | δειλεια¹ |.

9. ¶ | ιερευσιν + υιοις Λευι | |της om ante διαθηκης | | των om.
10. Μωσης. 11. σου pro υμων | ου pro ω | κς + ο θς σου¹ | | ανα|γνω-

σεσθαι. 12. εγγονα · | | ακουσον pro ακουσονται. 13. υμων pro σου
| | διαβαινεται | κλη|ρονομησαι pro κληρονομειν.

14. ¶ | | υμιν · | pro αυτω.

¶ ante και επορευθη | | ιους pro ιησους. 15. επι της pro παρα
τας² | | σκηνης² + του μαρ|τυριου · . 16. κοιμασαι pro κοιμα | εκπορ-
νευσι | | ετε|ρων pro αλλοτριων | εισπορευεται + |εκει κληρονομη|σαι
αυτην · | | εγκα|ταλειψουσιν pro καταλειψουσιν. 17. αυτοις pro εις
αυτους | | εσδ|ται pro εσται | θλι|ψις · | | ερουσι| pro ερει | | ευρον pro
ευροσαν. 18. επεστρεψαν| pro απεστρεψαν. 19. νυν add ante γρα|
ψατε | | διδαξατε pro διδαξετε | | ινα + μη man 1, om μη man 2 et 3? |
γενηται μοι | | κατα προσωπον om | | εις μαρ|τυριον pro μαρτυρουσα.
20. δουναι αυτοις om | | εμπλη|σθησονται και pro εμπλησθεντες | | αλ-
λοτριους| + και λατρευσουσιν| αυτοις. 21. μη om | | επιλησθησε|ται
pro επιλησθη | | απο + του | | με εισαγα|γειν.

22. ¶ | | Μωσης|.

23. ¶ | | ενετειλατο + Μω|υσης | | τω Ιησου υιω| Νανη pro Ιησοι.

24. ¶. 26. Λαβοτες| | θησε|ται. 27. αιρε|θισμον | | μου pro σου¹,
tamen sup μ scr σ man 1 aut 2.

28. ¶ | | υμων¹ + και τους πρεσ|βυτερους υμων · | | διαμαρτυρω|μαι
pro διαμαρτυρομαι. 29. ανομησε|ται · | | εκκλινηται| man 1, εκκλινει-
ται man 2 | | εκ pro απο | | υμι| + και συναντησεται| υμιν | επ ε|σχα-
των pro εσχατον² | | ποιησε|ται | | το πονηρον| εναντι pro τα πονηρα
εναντιον.

30. ¶ | | εκκλησιας + Ισλ|.

CAPUT XXXII

p. 108, 1, 19

1. ¶ | | η om.

2. ¶ | | ¶ ante ωσει ομβρος. 3. το om | | μεγαλοσυνη| + κω.

4. ¶ | | αληθεινα | | κρισις|.

¶ ante θς πιστος | | αδικια + εν αυ|τω · . 5.

¶ ante γενα σκολια. 6.

¶ ante ουκ αυτος | | σε² + | και εκτισεν σε|. 7. συνετε| + δη | | γενας
γε|νεων pro γενεων γενεαις.

¶ ante επερωτησον. 8. |ους pro ως.

¶ ante εστησεν.

10. ¶ | | γη om.

¶ ante εκκυλωσεν | κορην|.

11. ¶ | νεοσ|σοις.

¶ ante διεις.

12. ¶ | και add ante ουκ ην.

13. ¶ | εθηλασΞ| pro εθηλασαν, + αυτους | |στεραιας.

14. ¶ | ¶ ante και αιμα | |επιον pro επιεν. 15.

¶ ante ελιπανθη | εγκατελειπεν| | τον om ante |θν.

16. ¶ | |εξεπικραναν pro παρεπικραναν.

17. ¶ | κενoi + και | πα|τεραις.

18. ¶ | εγκατελειπας| pro ενκατελιπες.

19. ¶ | ειδεν | παρο|ξυνθη | αυτων pro αυτου.

20. ¶ | |των ημερων.

¶ ante οτι γενεα.

21. ¶ | |θω man 1, corr θεοις| man 2 | παρωργισαν pro παρωξυναν.

¶ ante καγω | εθνι|.

22. ¶ | κατωτατου| pro κατω.

¶ ante καταφάγεται.

23. ¶ | συντελεσω| pro συνπολεμησω.

24. ¶ | ¶ ante οδοντας | |επαποστελω pro αποστελω | γης| pro γην.

25. ¶ | ταμιῶ|.

¶ ante νεανισκος.

26. ¶ | ειπον pro ειπα.

27. ¶ | και add ante ινα|² | παντα ταυτα|.

28. ¶ | οτι add ante εθνος.

29. ¶. 30. ¶ | ¶ ante ει μη.

31. ¶. 32. ¶ | ¶ ante η σταφυλη pro σταφυλη¹.

33. ¶. 34. ¶. 35. ¶ | εν καιρω add ante οταν.

¶ ante οτι εγγυς | |απωλειας | αυτων| pro αυτοις.

36. ¶ | ¶ ante ειδεν γαρ | αυτους πα|ραλελυμενους.

37. ¶. 38. ¶ | ησθι|εται | επινεται.

¶ ante αναστητωσαν.

39. ¶ | ¶ ante εγω² | αποκτενω pro αποκτεννω.

¶ ante και ουκ² | της χει|ρος pro των χειρων.

40. ¶ ομουναι τη δεξια μου · in ras man 1 (τη δε|ξια pro την δεξιαν).

41. ¶ | ¶ ante και² | ανταποδωσω| pro αποδωσω.

42. ¶ | αφ αιματος · + και η| μαχαιρα μου φαγε|ται κρεα · αφ

αιματος.

¶ ante αφ αιματος² | τραυμα|τιων, + αυτων | |εχθρων (εχθρ man 1 aut 2 in ras, εθνων? man 1).

43. ¶ | παντες αγγελοι pro υιοι.

¶ ante ευφρανθητε² | αυτους pro αυτω³ | |υιοι pro αγγελοι. |

¶ ante οτι το αιμα | εκδικειται| pro εκδικαται | εχθροις + αυτου|.

¶ ante και εκκαθαριει.

44. ¶ | Μωσσης|.

45. ¶ | συνετελεσεν| pro εξετελεσεν | Μωσσης. 46. προσεχε|ται | διαμ|τυρομαι pro διαμαρτυρομαι | ους pro α | εντε|λεισθαι. 47. μα- κροημε|ρευσεται | διαβαι|νεται | κληρονομη|σαι + αυτην¹.

48. ¶ | εκεινη pro ταυτη. 49. Αβαρειμ⁷ | Μωαβ⁷ pro Χανααν¹ | Ισλ⁷ + εις| κατασχεσιν¹. 51. διοτι pro οτι | |της Αντιλογιας¹ | τοις om ante υιοις².

CAPUT XXXIII

p. 114, I, 17

1. ¶ | ηυλογησεν| | α̅ν̅ος του θ̅ν̅| man 1 in ras? et in marg (οπ... prim scr). 2.

¶ ante κ̅ς | Σιναι pro Σεινα | επεφανη pro επεφανεν, + εν | η|μιν εκ Σηειρ | ε|ρους pro εξ ορους. 3. εφισατο + κ̅ς| | |αυτου¹ pro σου. 4. ημιν pro υμιν | Μωσσης|. 5. αρχοντων om | φυλης| pro φυλαις.

6. ¶. 7. Ιουδα¹ + και ειπεν|.

¶ ante εισακουσον | της| φωνης | |ελθοιεν¹ pro ελθοις αν | και³ om | εχθρ̅ω| + αυτου.

8. ¶ | Πι|ρα¹. 9. ο λε|γων | π̅ρι + αυτου| | μ̅ρι + αυτου¹|. 10. του| θυσιαστηριου pro το θυσιαστηριον.

11. ¶ | επανε|στηκοτων εχθρ̅ω| | αυτου¹ pro αυτω.

12. ¶ | επ om.

13. ¶. 15. απο κορυφης ορειων αρχης om. 16. πλη|ρωσεως + αυτης| | δεκατα pro δεκτα | ελθοι pro ελθοισαν | δοξασθις| | εν pro επ.

18. ¶ | αυτων| pro αυτου. 19. εξολοθρευ|σουσιν¹ | επικα|λεσονται pro επικαλεσεσθε | |θυσουσιν pro θυσετε | παραλιαν pro παραλιον.

20. ¶ | πλα|τυνων Γαδ⁷ ευλογη|μενος¹ pro ευλογημενος εμπλατυνων Γαδ. 21. ει|δεν | |η γη¹.

22. ¶. 23. ¶ | Νεφθαλει pro Νεφθαλειμ¹ | Νεφθαλειμ² om.

24. ¶. 25. ως + και. 26. |αυτου pro σου | στεραι|ωματος. 27. αρχης pro αρχη | αεναων + και | | απολοι· pro απολοιо. 28. επι γης + επι| γης | γης| σιτου και οινου| pro σιτω και οινω.

29. ¶.

CAPUT XXXIV

p. 117, 2, 2

1. ¶. 2. της om ante θαλασσης|.

4. ¶ | εδειξα + σοι| αυτην.

5. ¶ | | Μωσης.

7. ¶ | | Μωσης | | εφθαρη pro εφθαρησαν, + το προσω|πον αυτου.

8. ¶ | τον Μωσῃ | | | εν τω περαν pro επι | Ιεριχω|.

¶ ante και συνετελεσθη|σαν. 9. | Μωσης. 11. πασιν | αυτου om | Αιγυπτου pro αυτου.² 12. κραταιαν· + και| τον βραχιονα του| υψηλον· | Μωσης.

Subscr δευτερονομιον man I.

JOSUE

Inscr ιησους man 3 atrament rubr et in litura quoque . ησους (?) atrament fusc.

CAPUT I

p. 119, 1, 1

1. ¶ om | μετα (ε man 3) | Μωσῃ + δουλου| κῡ man 3, + και man 1 | Ιη|σου pro Ιησοι | | λειτουργω pro υπουργω.

2. ¶. 3. αν sup in ras man 1 (?). 4. τῃ| pro τον. 6. | αποδιαστελεις pro διελεις.

7. ¶ | η pro ουδε.

8. ¶ | αυ|τω pro αυτη | συνης pro ειδης | ευοδα|σεις pro ευοδωσει.

9. εντελλομαι| pro εντεταλμαι.

10. ¶ | γραμμα|τενσι. 11. ετοιμαζε|σθαι | τρις | και² om | διαβη|σεσθαι pro διαβαινετε | κατασχῃ|.

12. ¶. 13. ρη|μα + κῡ. 14. | διαβησεσθαι | υμων|⁴ + και | συμμαχησεται|. 15. | υμων pro ημων¹ | κλη|ρονομησουσιν| pro κληρονομησωσιν | εαυ|του pro αυτου | εδωκεν| pro δεδωκεν | ημιν pro υμιν | εν| τω pro εις το | απο pro επ².

16. ¶ | Ιησου pro Ιησοι. 17. ακο|σομεθα. 18. αν pro εαν | ος pro οστις | εν|τειλη αυτω.

CAPUT II

p. 121, 1, 30

1. ¶ | ειδε|ται pro ιδετε.
 ¶ ante και πορευθεντες | |οι δυο νεανισκοι| ηλθον pro εισηλθοσαν
 οι δ. ν. | εισηλθον pro εισηλθοσαν² | |οικειαν.
 2. ¶ | |ιδου ανδρες pro λεγοντες | ανδρες om. 3. τον| οικον pro
 την οικιαν.
 4. ¶ | |δυο om. 5. εκλι|ετο | |καταλημψεσθαι|.
 7. ¶. 8. εξηλθον| | καταδιωκοντες| pro διωκοντες | δε¹ om | |και
 αυτη pro αυτη δε | |προς αυτους επι| το δωμα¹. 9. εδω|κεν pro δεδω-
 κεν | κς υμιν. 10. θαλασσαν τη| ερυθραν | |εξεπορευεσθαι| | |εξ pro
 εκ γης | βασιλευσι | τω Ωγ². 11. ημων² om | |θς pro ος | της om.
 12. |και add ante ποιησατε. 13. μου¹ + |και | |και τας αδελφας μου|
 pro και παντα τον οικον μου.
 14. ¶ | ¶ ante Ως αν | παραδω pro παραδοι | |την πολιν υμιν¹ | |
 ποιησατε pro ποιησετε. 16. ορι|νην | απελθατε pro απελθετε | ανα-
 στρεψωσιν pro αν αποστρεψωσιν | απελευσε|σθαι.
 17. ¶ | ειπον προς αυ|την οι ανδρες¹. 18. θησις| | εν αυτη¹ pro δι¹
 αυτης, + και | |δε om | πα|τα in marg man 1? (π in ras, τα sub) |
 % παντα in extrem marg man 2.
 19. ¶ | θυραν της om | οικι|αν pro οικιας | ημεις|. 20. η om |
 |αθωοι εσομεθα|. 21. ουτως| add ante εστω.
 ¶ ante και εξαπεστειλεν. 22. ηλθαν| | ορινην| | τρις | ευρον¹.
 23. ¶. 24. ¶ | ειπον | εν χειρι η|μων πασαν την γη| | κατεπτηχεν|.

CAPUT III

p. 124, 2, 19

1. ¶ | απηρᾱ| pro απηρεν | ηλ|θον.
 2. ¶ | εγενηθη pro εγενετο. 3. post τω λαω λεγοντες amissa sunt
 duo folia ad litteras.... λατο κς, IV, 10.

CAPUT IV

p. 125, 1, 1

10. κς + τω Ιησου|.
 ¶ ante και εσπευσεν | διεβη| pro διεβησαν.
 11. ¶. 12. ¶ | ημι|σει pro ημισεις. 13. |εναντι pro εναντιον.
 14. ¶ | παντος του| pro του παντος | |ωσπερ + εφοβουν|το.

15. ¶ | |Ιησου pro Ιησοι. 16. ιερει|σι | αιρουσι. 16-18. την κι-
βωτον της διαθητης του μαρτυριου.....οι ιερεις οι αιροντες om.
18. της om ante διαθη|κης | μεσου| add ante του Ιορδανου.

¶ ante και εθηκαν | ξηρας| pro γης, + και | καθα| + και.

19. ¶. 20. |ελαβον pro ελαβεν. 21. οι υιοι| υμων υμας. 22. αναγ-
γε|λειτε pro αναγγειλατε | τουτον om. 23. υμων pro ημων¹ | το| εκ
του pro εκ των. 24. |τον κν θν | υμων| pro ημων | χρονω| pro εργω.

CAPUT V

p. 126, 2, 3

1. ¶ | |δια|βηναι pro διαβαινειν | |κατετακησαν pro ετακησαν |
αι| διανοιαι αυτων | |προ|σωπου των υιων Ισλ| in ras man 1.

2. ¶ | |Ιησου pro Ιησοι | καθεισας | Ισλ⁷ + εκ δευτερου¹ |.

3. ¶ | |πετρινας + |εαυτω | περιετεμε.

4. ¶ | |περι|εκαθαιρεν. 5. ·/· τους pro τουτους (·/· man 2) | |περιε-
τε|μεν (ν sup man 2) | Μαδβαριτιδι|. 6. διοτι pro διο | οι¹ om |
διωρισεν + κς αυ|τοις | ειδειν | αυτων| pro ημων | |δουναι + ημιν.

7. ¶ | |περιετεμεν Ιησους| | γεγε|νησθαι.

9. ¶ | |Ιη|σου· pro Ιησοι | υιω Νανη om. 10. αφ ε|σπερου επι pro
απο εσπερας απο | εν τω περαν του Ιορδανου om. 11. εφαγον.

12. ¶ | |εξελειπον pro εξελιπεν | υπηρχον| pro υπηρχεν | εκαρπω-
σαντο| pro εκαρπισαντο | χωραν pro κουραν.

13. ¶ | |οφθαλμοις + αυτου| | ειδεν.

¶ ante και προσελθω|. 14.

¶ ante και Ιησους.

15. ¶ | |συ pro νυν | εστη|κας + επ αυτου.

CAPUT VI

p. 128, 2, 21

1. ¶ | |συγκε|κλεισμενη | ου|δεις pro ουθεις.

2. ¶ | |υπο|χειριον σοι την| Ιερειχω pro την Ιερειχω υποχειριαν |
οντας om. 3. αυτη + πα|τας | μαχητας| pro μαχιμους. 4. ανακρα-
γετωσαν pro ανακραγετω | αμα om. 5. ανακραγο|των.

6. ¶ | |υιος pro ο του. 7. |εναντι pro εναντιον. 9. |παραπορευε-
σθω|σαν εμπροσθεν| | κν + πορευ|ομενοι και.

10. ¶ | |μηδεις pro μηθεις | την| φωνην υμων | δι|αγγελιη αυτος
man 1 (αυτος corr αυτοις man 2) | |αναβοησεται¹ |.

11. ¶ | $\overline{\theta\nu} + \tau\eta$ | πολιν.

12. ¶ | της διαθηκης om. 13. οι ιερεις | οι επτα pro οι επτα ιερεις | αιροντες | pro φεροντες | τας επτα σαλπιγγας | pro τας σαλπιγγας τας επτα.

¶ ante και μετα ταυτα. 13-14. και μετα ταυτα.....διαθηκης | $\overline{\kappa\nu}$ · tr post εις την παρεμβολην · | οπισθεν | της om ante διαθηκης | | σαλπιγξιν · | περιεκυκλωσε την πολιν εγγυθεν και om | | απηλθον pro απηλθεν. 15. περιηλθo | | επτα|κισ· pro εξακισ. 16.

¶ ante και ειπεν | Ιησους | pro ο Ιησους. 17. τω | $\overline{\kappa\omega}$ των δυνα-
μεω | pro $\overline{\kappa\omega}$ σαβαωθ | περιποιησα|τε pro περιποιησασθε | παν|τα
add ante οσα². 18. φυλασσε|σθε pro φυλαξασθε | σφοδρα om |
αυτοι om.

19. ¶ | και pro η^{1,3} | και πας | pro η².

20. ¶ | ιερεις | | την φωνη | add ante των σαλπιγγων | αμα om (·/·
sup man 2) | απαν om | | παρεμβολην· pro πολιν. 21. | ανεθεματι-
σαν pro ανεθεματισεν | Ιησους om | πρεσβυτε|ρον· pro πρεσβυτου |
μο|σχου· + και εως προ|βατου·.

22. ¶ | δυο pro δυσιν | και εξαγαγετε αυτην εκειθεν και οσα εστιν
αυτη om. 23. και εισηλθον οι δυο νεανισκοι οι κατασκοπευσαντες
την πολιν εις την οικιαν της γυναικος om | εξηγαγo | την Ρααβ | παντα
οσα ην | αυτη· και πασαν τη | συγγενειαν αυτης | pro την συγγενειαν
.....ην αυτης.

24. ¶ | ενεπυ|ρισθη εν πυρι pro ενεπρησθη ενπυρισμω | | πασι.

25. ¶ | παντα om | κατω|κησαν pro κατωκησεν | τω om ante $\overline{\text{Ισλ}}$
| | κατασκοπησαι pro κατασκοπευσαι. 26. εναντιον κυριου λεγων om
| | ος + αναστησει και | | θεμελιωσι|.

¶ ante και ουτως | | Οαζαν pro Οζαν | διασωθē|τι ελαχιστω | απε|-
στησεν pro επεστησεν.

CAPUT VII

p. 132, I, 22

1. ¶ | πλημμε|λειαν· | μεγαλην om | Αχαν pro Αχαρ | Χαρ|μι |
Ζαμβρι.

2. ¶ | Βηθαυ | pro Βαιθηλ | κατασκεψα|σθαι | γην· | pro Γαι.

3. ¶ | Γαι· (ai in ras man 2 aut 1) | αναβαινετω | pro αναβητω |
| απαντα pro παντα.

4. ¶ | ανεβησαν + εκει | | ως pro ωσει | των om. 5. εις om | | εως
pro και⁴ | επι pro απο² | κα|τωφερους·.

6. ¶ | ε|αυτου· pro αυτου | |εναντι pro εναντιον | επεβαλον τῷ| χουν
pro επεβαλοντο χουν | την κε|φαλην pro τας κεφαλας.

7. ¶. 8. |απεναντι (τ sup man 2).

10. ¶ | σῦ|πεπτωκας pro συ πεπτωκας. 11. |διαθηκην + μου | |διε-
θεμην (ε² corr ex ι man 1) | και add ante κλεψα|τες. 12. επιστρε|-
ψουσιν ενωπιῷ| pro υποστρεψουσιν εναντι.

13. ¶ | ¶ ante ταδε λεγει | εστι| εν υμιν. 14.

¶ ante και εσται | ενδειξη pro δειξη¹ | προσαζεται ter | αν pro εαν
bis | εν|δειξη pro δειξη² | οικους| in ras man 1 pro οικον | ενδειξητε|
pro δειξη³. 15. εαν| pro αν.

16. ¶. 17. |ο Ζαραι | και προσηχθη² om | κατ ανδρας| pro κατα
ανδρα. 18. Ζαμβρι.

19. ¶. 20. ¶ | Ιησου pro Ιησοι | |εναντιον + του | κῡ| man 2 in
extrem lin. 21. |ειδον | ποικιλῃ| + καλην· | διδραγμα | εγκε|κρυπτai
+ εν τη γη| | εγ|κεκρυπτai pro κεκρυπτai.

22. ¶ | κεκρυμμε|να pro ενκεκρυμμενα | εν τη σκηνη| pro εις την
σκηνην.

23. ¶. ¶ ante και ηνεγκαν | προς add ante τους| πρεσβυτερους.

24. ¶ | |αρνων· pro Αχωρ | Ισλ pro ο λαος.

25. ¶ | τω Αχαρ om | πας Ισλ εν λι|θοις· pro λιθοις πας Ισραηλ.

CAPUT VIII

p. 136, 1, 9

1. ¶ | σε|αυτου pro σου¹ | παντας τους| ανδρας. 2. |τη Ιερειχω
pro την Ιερειχω | τω| βασιλει pro τον βασιλεα | ενεδρᾱ| pro
ενεδρα.

3. ¶ | |και επελεξεν pro επελεξεν δε | |χιλιαδες. 4. |ενεδρευσεται
pro ενεδρευσατε | μη μακραν γινεσθε απο της πολεως om. 5. πας
ο λαος ο pro παντες οι | πυλην·| pro πολιν.

¶ ante και εσται ως. 6. |αιρουνσιν· pro ερουσιν, + και. 7. εξανα-
στησεσθ(αι)| | πορευσεσθαι|. 8. ποιησατε· pro ποιησετε.

9. ¶ | |ενεκαθεισαν.

10. ¶ | αυτος| pro αυτοι | πρεσβυτεροι| + Ισλ. 11. απο| ανατολων·.

14. ¶ | ει|δεν ο βασιλευς της| Γαι | ο μετ' om.

15. ¶ | ειδεν | πας add ante Ισλ. 17. ουδεις| pro ουθεις | κατε-
λειπῷ|.

18. ¶ | οτι εις την| χειρα pro εις γαρ τας χειρας.

¶ ante και εξετεινεν | τον γαισον | και την χειρα αυτου|. 19. εξηλ-
θον | εισηλθον | εις pro ηλθοσαν επι.

20. ¶ | και² om | |εωρων pro εθεωρουν | αναβαινωτα τον καπνον
| εκ om.

21. ¶. 22. |εξηλθον | επαταξαν + αυτους.

24. ¶ | αποκτεινοντες | |εκ της Γαι pro εν τη Γαι | επι om | κατε-
διωξεν pro κατεδιωξαν | |εως pro απ' αυτης.

¶ ante και³ | επεστρεψεν | pro απεστρεψεν. 27. |κτηνων και των|
σκυλων pro σκυλων | παντα α om | εαντοις om | Ιησουν | pro Ιησοι.

28. ¶. 29. ¶ | ¶ ante και επιδυνοντος | καθειλον | το σωμα
αυτου | ερριψαν|.

CAPUT IX

p. 140, 2, 23

1-8. υν 1, 2 tr post υ ■ ut ordo Hebr.

1. ¶ | δε ηκουσαν + πατες | ορινη | οι Αμορραιοι | και οι Γεργε-
σαιοι | και οι Χαναναιοι | και οι Φερεζαιοι | και οι Εναιοι | και οι Ιεβου-
σαιοι|. 2. συνηλθον.

3. ¶ | ωκοδομησε | |τω κω θω pro κυριω τω θεω. 4. τω κω, + και.

5. ¶ | Μωυση + ον | εγραψεν. 6. δικασται + αυτων. | και⁷ om | ησαν.
οι ημι|σεις pro οι ησαν ημισυ¹ | οι ημι|σους αυτων pro οι ησαν ημισυ² |
λαο | + εν Ισλ[>] (εν in marg man 2).

7. ¶ | ουτως om | Ιησους om. 8. Ιη|σου pro Ιησοι | υιων om |
γυναιξι.

9. ¶ | Ιησους pro Κυριος. 10. |λαβοτες | |ονων pro ωμων | απο-
δομε|νους. 11. καταπεπελτω|μενα | επ pro επανω | οι αρτοι pro ο
αρτος | του επι|σιτισμου αυτων | |ξηροι pro ξηρος | ευρωτιων και om |
βεβρωμε|νοι. pro βεβρωμενος. 12. ηλθον | |προς παντα add ante
Ισλ[>] ² | ηλθαμε | pro ηκαμεν | διαθεσθαι|.

13. ¶ | ειπον | |διαθωμαι σοι. 14. ειπο|. 15. ειπον + προς αυτον.
16. δυσι add ante βασιλευσι | |Εσεβων | pro των Αμορραιων.

17. ¶ | ακουσαντες om | ειπον | λαβεται | υμων pro σου. 19. πε|-
παλαιωνται pro πεπαλαιωται.

20. ¶ | τους επισιτι|σμούς pro του επισιτισμου | |κν + αυτων | επε|-
ρωτησαν.

21. ¶ | διε|θετο pro διεθεντο.

22. ¶ | τρις | |εισιν αυτων¹.

23. ¶ | εξηλθον pro ηλθον | Χεφει|ρα. | Βηρωθ[>] pro Βειρων | Ια-

ρειμ⁷. 24. της συναγωγης| add ante τον $\overline{\kappa\upsilon}$ $\overline{\theta\eta}$ pro κυριον τον θεον | διε|γογγυσεν pro διεγογγυσαν.

25. ¶ | ειπαν + παντες| | ημεις|.

27. ¶ | και ειπαν αυτοις οι| αρχοντες add ante ζησουν|ται | σϋ|- αγωγη, + $\overline{\text{Ισλ}}$.

¶ ante και εποιησαν πασα| η συναγωγη add ante καθα|περ | ειπον pro ειπαν.

28. ¶ | εσμεν απο| σου | εγχωριοι. 29. εκλειπη | ουδε om.

30. ¶ | Ιησου pro Ιησοι | απηγγελη| pro ανηγγελη | τω² om | εξολοθρευσαι|.

31. ¶ | ημεις| | ποιησαι pro ποιησατε. 32. ε|ξιλατο | Ιησους αυ|τους | ανειλαν pro ανειλον.

33. ¶ | δια τουτο εγενοντο οι κατοικουντες Γαβαων ξυλοκοποι και υδροφοροι του θυσιαστηριου του θεου om | $\overline{\alpha}$ | pro εαν.

CAPUT X

p. 144, 2, 19

1. ¶ | $\overline{\text{Ιλημ}}$ ⁷ (nota compend man 2) | εποι|ησεν pro εποιησαν bis | ηυτομολη|σ $\overline{\alpha}$. 2. εν ε|αυτοις pro απ' αυτων | η|δεισαν pro ηδει | η πο|- λης μεγαλη | | ωσει + και.

3. ¶ | Ε|λαμ | Φερααμ| pro Φειδων | Ιεριμουθ| | Ιαφιε pro Ιεφθα | Δαβειρ pro Δαβειν. 4. εκπο|λεμησομεν pro εκπολεμησωμεν | ηυτο- μολησ $\overline{\alpha}$. 5. Ιεριμουθ| | Οδολαμ| | περιε|καθεισαν.

6. ¶ | ορινην·|.

7. ¶. 8. ¶ | υποσθησεται| pro υπολειφθησεται | ουδεις| pro ουθεις | ημων·| pro υμων.

9. ¶ | προς pro επ' | επορευ|θη pro εισεπορευθη. 10. των υιων om | | συντριψιν μεγα|λην pro συντριψει μεγαλη | | Βηθωρων· pro Ωρωνειν.

11. ¶ | εν δε τω | των om ante υιων | | Βαιθωρων· pro Ωρωνειν.

¶ ante και εγενοντο | αποθανοτες|.

12. ¶ | | παρεδωκεν + $\overline{\kappa\varsigma}$ | υιων om ante $\overline{\text{Ιηλ}}$ | Ιαλ $\overline{\omega}$ | pro Αιλων. 13. ε|χθρους αυτων· + ουχι τουτο γεγραμ|μενον επι βιβλιου| του εθους· | | μεσου pro μεσον | προεπορευον|το pro προεπορευετο. 14. $\overline{\kappa\varsigma}$ σϋ| in ras man 2. 15. $\overline{\text{Ισλ}}$ · + και επεστρε|ψεν Ιησους και πας| ο λαος $\overline{\text{Ισλ}}$ μετ αυ|του εις την παρεμ|βολην εις Γαλαλα|.

18. ¶ | λιθους| + μεγαλους | καταστησα|τε + επ αυτου.

20. ¶ | παντες οι υιοι | pro πας υιος. 21. λα|ος + εις την παρεμ-
βο|λῃ | υγιης· | ουδεις | pro ουθεις | αυτων· | pro αυτου.

22. ¶. 23. και εξηγαγοσαν τους πεντε βασιλεις εκ του σπηλαιου
om | Ιερι|μουθ⁷. 24. συμπορευο|μενους | προσ|πορευεσθε pro προπο-
ρευεσθε.

¶ ante και προσελθοτες|.

25. ¶ | διλιασητε|.

26. ¶. 27. δυσμας| + και | |κατεφυγον | επεκυλισαν| pro εκυλισαν
| λιθους + μεγαλους|.

28. ¶ | Μακηδα | ελα|βον | ξιφους pro μαχαιρας, + | και τον βασιλεα
αυ|της· | εξωλεθρευ|σαν + αυτους και | |εμπνεον + ο ην | ουδε εις| εν
αυτη pro εν αυτη ουδεις.

¶ ante και εποιησαν | Μακηδα|.

29. ¶. 30. εν χειρι pro εις χειρας | ελαβεν pro ελαβον | εμπνεον| |
εν αυ|τη² + ουδε εις | εποιησεν pro εποιησαν¹ | εποιησῃ | pro εποιησαν².

31. | ο λαος ο pro Ισραηλ | Λαχισ|. 32. εν¹ om | εφονευσεν| pro εφο-
νευσαν | εξω|λεθρευσεν pro εξωλεθρευσαν | εποι|ησεν pro εποιησαν |
τη Λεβνα|.

33. ¶ | Γαζερ pro Γαζης | αυτω| pro αυτων.

34. ¶ | επολιορκει pro επολιορκησεν. 35. κς sup man 2 | εμπνεον.

36. ¶ | περιεκαθισαν| pro περιεκαθισεν. 37. επατα|ξαν pro επα-
ταξεν | πα|τα εμπνεοντα pro παν ενπνεον | ον τροπον εποιησαν την
Οδολλαμ, εξωλεθρευσαν αυτην και οσα ην εν αυτη om.

38. ¶ | περι|καθεισαντες. 39. πασας add ante κω|μας | εμπνε|ον |
|κατελειπον | αυτη² om | τη pro την | και τω βασιλει αυτης¹ om | βα|
σιλει αυτης·² + καθα|περ εποιησαν τη| Λεβνα και τω βασι|λει αυτης·|.

40. ¶ | |ορινης· | |Ναγεβ⁷ pro Ναβαι | κατελιμπαנē | pro κατελι-
πον | |αυτη pro αυτων | διασεσωσμε|νον pro σεσωσμενον | εμπνε|ον |
εξ αυτης pro ζωης | εξω|λεθρευσαν pro εξωλεθρευσεν.

41. ¶ ante και απεκτεινεν αυ|τους Ιησους add ante απο| Καδης
Βαρνη | |γην add ante Γοσομ⁷ | |γης| pro της. 42. |αυτου pro αυ-
των¹, + τους | κατα| pro και² | |ελαβεν pro επαταξεν.

CAPUT XI

p. 151, 1, 28

1. ¶ | |Ιαβειν pro Ιαβεις | |Μαδων· pro Μαρρων | Σομερων· | pro
Συμοων | Αχιφ | pro Αζειφ. 2. ορινην· | |Ραβαθα| pro Ραβα | Χενε-

ρεθ| pro Κενερωθ | Ναφεθδωρ| pro Φεναεδδωρ. 3. τους Χετταιους| και τους Φερεζαιους| και Ιεβουσαιους| τους εν τω ορει· |και τους Εναιους| |Αερ|μων pro ερημον | Μασ|σηφα· pro Μασευμαν.

4. ¶ | αμμος| + η επι το χειλος.

5. ¶ | ου|τοι· pro αυτοι | και παρενεβαλον om | Μερρω| pro Μαρρων.

6. ¶ | |την ωραν ταυτην| | |αυτους τετροπω|μενους | |υιων Ισλ· pro του Ισραηλ.

7. ¶ | Μαρ|ρωθ pro Μαρρων | |επεπεσεν man 1, α sup ε⁴ scr man 2 | αυτοις| pro επ' αυτους | ορινη·. 8. Μασρεφωθ|μαιμ· pro Μασερων | Μασ|σηφα· pro Μασσωχ | κατα | και⁵ om.

9. ¶ | καθοτι| pro ον προπον.

10. ¶ | επεστρεψεν pro απεστραφη | |οτι Ασωρ ην pro ην δε Ασωρ.
11. εμπνεον | στοματι| ξιφους· pro ξιφει. 12. βασιλει|ων· pro βασι-
λεων | |εξωλεθρευσεν pro εξωλεθρευσαν. 13. μονη| + αυτην | |Ιησους
pro Ισραηλ. 14. απωλεσαν pro απωλεσεν | κατελειπον | εξ om |
εμ|πνεον. 15. κς pro κυριος.

¶ ante και Μωυσης | Ιησουν· pro Ιησοι | |ουθεν pro ουδεν | συνε-
ταξεν + κς| | τω Μωυση| pro αυτω Μωυσης.

16. ¶ | |ορινην· | πασᾱ| την² + γην | Ναγεβ pro Αδεβ. 17. απο
ορους om | Ααλακ pro Αχελ | Σηειρα | το πε|διον pro τα πεδια | τους
βα|σιλεις αυτων παν|τας | ανει|λεν + αυτους.

18. ¶ | ημερας πλειους|. 19. και add ante ουκ· | ητις ου pro ην
ουκ | παρε|δωκεν pro ελαβεν, + τοις υιοις| | παντας ελαβε| pro παντα
ελαβουσαν. 20. την καρδιαν αυ|των | οπως μη δοθη αυτοις ελεος αλλ'
ινα εξολεθρευθωσιν om.

21. ¶ | ορινης | Ανωβ| pro Αναβωθ | ορους| pro γενους. 22. υπο
pro απο | Γαζη + και εν Γεθ| | Αεδωθ pro Ασελδω | κατε|λειφθησαν·
pro κατελειφθη.

23. ¶ | ¶ ante και εδωκεν.

CAPUT XII

p. 154, 2, 21

1. ¶ | ανει|λεν pro ανειλον, + Μωυσης και| | |απο pro αφ' | γην² om
| απο pro απ'. 2. των om | ου pro ος | Α|ροηρ⁷ pro Αρνων. 3. Χεν-
νερεθ| | κατα | κα|ταισιμωθ⁷ pro κατα Ασειμωθ | υπο pro απο² |
Αση|δωθ pro Μηδωθ.

4. ¶ | Βα|σαν pro Βασα. 5. Σερ|χα· pro Σεκχαι | |Γεσουρι pro Γεργесеи | Μα|χατι· pro Μαχει. 6. κληρω| pro κληρονομια.

7. ¶ | Βααλ|γαδ[>] | τω πεδιω| | του Λιβανου pro Λιβανω | |ορους του pro του ορους | Αλοκ[>] | pro Χελχα | |Σειρα· pro Σηειρ | |αυτην pro αυτον | κληρο|νομιαν pro κληρονομειν. 8. εναγεβ| pro Ναγεβ. 9. και¹ om. 11. Ιεριμουθ|. 12. Εγλων| pro Αιλαμ. 13. Γαδερ| pro Ασει. 14. Ερμα| pro Ερμαθ | Αδερ| pro Αιραθ | βασιλεα Αραθ om. 16. Βαιθηλ| pro Ηλαδ. 17. Μακηδα| pro Αταφουτ, + βασιλεα Θαφ-φου|. 18. Αφεκ| pro Οφεκ, + βασιλεα Λεπαρῶ | της Αρωκ om. 19. Ασωρ| pro Ασομ. 20. Σαμρῶ| pro Συμοων | Μαδῶ| pro Μαμ-ρωθ. 20-24. βασιλεα Μαρρῶ| βασιλεα Αχσαφ| βασιλεα Θαναχ| βασιλεα Μαγεδῶ| βασιλεα Κεδες| βασιλεα Ιεκοναμ| του Χερμελ| βασιλεα Δωρ| του Ναφεδδωρ| βασιλεα Γωειμ| της Γελγελ| βασιλεα Θερσα·| pro β. Αζειφ, β. Καδης, β. Ζακαχ, β. Μαρεδωθ και β. Ιεκομ του Χερμελ, β. Ελδωμ του Φεννεδδωρ, β. Γεει της Γαλειλαιας, β. Θαρσα. 24. ¶ ante παντες | εικοσι + και|.

CAPUT XIII

p. 156, 2, 15

1. ¶ | ¶ ante και ειπεν | συ om. 2. Φυλι|τιειμ[>] | Γεσουρι·| man 1, Γερσουρι· man 2 (ρ sup) pro Γεσειρει. 3. σατραπειαις | Αζωτω| man 1, Αζωτιω man 2 (ι sup) pro Αζωτειω | Ασκαλωνιτη| | Ακκαρω-νιτη|. 4. |τη γη | Γαζης om | Αφεκκα·| pro Ταφεκ. 5. Γαβλι| pro Γαλιαθ | Λιβανῶ| man 1, ∙· scr man 2, eras et corr Λιβανον add απο (in marg) man 1 | Γαλγαλ[>] pro Γαλγαα | εισοδου (εισ sup man 1 in ras). 6. |ορινην | Μασ|σερεφωθμαιομ[>] | pro Μασερεθμεμφωνμαιομ | |εξολοθρευσω | ενετειλαμῃ| σοι·. 7.

¶ ante η θαλασσα. 8. δυο add ante φυ|λαις | Μανασση| + τοις μετ αυτου | Γαδ[>] + ην | του Ιορδανου| pro τω Ιορδανη | |κατα | αυτῃ| pro αυτω. 9. |Μισωρ | Μαιδαβα| pro Δαιδαβαν. 10. |των Αμορ-ραιων| | των νιων|. 11. |Γαλααδιτιν· pro Γαλααδειτιδα | Γεσουρι· pro Γεσειρει | Μαχαθι· pro Μαχατει | Βασανιτῖ | Ελχα· pro Αχα. 12. Βασαν· pro Βασανειτιδι | εν Αστα|ρωθ και εν Εδρα|ειν·. 13. Γε-σουρι·| pro Γεσειρει¹ | Μαχαθι· pro Μαχατει bis | Γεσσουρι pro Γεσειρει² | σημερον om | |ημερας + ταυτης·|. 14. τη φυλη τη| pro της φυλης | κα|τεμερισε.

15. ¶ | τοις υιος pro τη φυλη. 16. και³ om | Μισωρ. 17. Μισωρ[>]

| Βαμωθ pro Βαιμων | οικους pro οικον | Βαιελμω̄| pro Μεελβωθ.
 18. Ιασσα· pro Βασαν | Και|δημωθ[>] pro Βακεδμωθ | Μααφ| pro
 Μαιφααθ. 19. Σαρααθ| pro Σεραδα | Σιωρ[>] pro Σειων | ορι| | Ενακ[>]
 pro Εναβ. 20. Βαιθφαγωρ| | Βηθσιμουθ[>]| pro Βαιθθασεινωθ. 21. πο-
 λισ| | Μισουρ[>] pro Μεισωρ | Ροκομ[>] pro Ροβοκ | Ουρ| (v sup man 2?)
 | Ροβο· pro Ροβε | αρχῶ|τας pro αρχοντα | εναρα om | Σιων¹ | και⁹
 om | την γην| pro Σειων².

23. ¶ | εγενοντο pro εγενετο | ο Ιορδανης| | αυτης pro αυτη | αυτων²
 om. 25. εγενῶ|το pro εγενετο | αυτων τα ορια| | το om ante ημισυ| |
 Αροηρ[>] pro Αραβα| | Ραββα· pro Αραδ. 26. Ραμωθ| pro αραβωθ |
 Μασφα·| pro Μασσηφα | Βοταμιν· pro Βοτανει | Βα|ναιμ[>] pro Βααν
 | |Δαβειρ[>] pro Δαιβων. 27. Ενεбек| Βηθαραμ[>] pro Εναδωμ και
 Οθαργαι | Βηθναβ|ρα· pro Βαινθαναβρα | Σωχω· pro Σοκχωθα |
 Σα|φων· pro Σαφαν | και⁷ om | Χενερωθ| pro Χενερεθ | |απο pro απ².
 28. αυτων¹ + και| κατα πολεις αυτω̄ | αυχενα επιστρεφουσιν εναντιον
 των εχθρων αυτων· οτι εγενηθη κατα δημους αυτων αι πολεις αυτων
 om.

29. ¶. 30. Μαα|ναιμ[>] pro Μαανα | βασιλεια¹ om | Βα|σαν· pro
 Βασανει | |Βασανιτιδι. 31. Ασθαρωθ| pro Αστάρωθ | εν² om | των
 pro Ωγ | τη Βασανιτιδι·, + και| εδοθησαν | υιου| pro υιους² | Μαχειρ
 υιους⁴ om.

32. ¶ | κατεκλη|ρομησεν pro κατεκληρονομησεν | του³ om | απ
 pro επ².

CAPUT XIV

p. 160, 2, 7

1. ¶ | τη om ante γη. 2. φυλης + Μα|νασση. 3.

¶ ante και τοις Δευειταις. 4. εν τη γη om | αυταις pro αυτων¹.

5. εμε|ρισαντο pro εμερισαν.

6. ¶ | προσηλθον | Γαλγα|λοις· pro Γαλγαλ | ειπεν (v sup man 2)
 | Χαβελ[>] pro Χαλεβ | Καινε|ζεος· | ελαλησε|. 7. |ανῶς pro ο παις |
 εκ Καδης Βαρνη om | απεκριθησᾱ| pro απεκριθην. 8. δε¹ om | δια-
 νοιαν pro καρδιαν | προσ|ετεθην· pro προσεθην | τω om. 10. ειπε |
 ελαλησε | |τουτο το ρημα. 11. εξελ|θειν pro εισελθειν | εισελθει| pro
 εξελθειν. 12. σε man 1 aut 3 in ras ·/. et 3 litt, ·/. σε in extrem
 marg man 2 | εν add ante τη ημερα bis | εκει| man 2 in marg |
 εξολοθρεν|σω.

13. ¶ | την Χεβρω̄| | Χαβελ[>] pro Χαλεβ | τω Κεναι|ζαιω pro υιω

Κενεζ. 14. η om ante Χεβρων | Χαβελ| pro Χαλεβ | σημερῶ | ημερας
pro ημερας ταυτης | | του θυ. 15. της om ante Χεβρων | Αρβο pro
Αργοβ | μητροπο|λεις.

CAPUT XV

p. 162, 2, 12

1. ¶ om | Ιδου|μαιας pro Ιουδαιας | Σιν | νοτον· | pro λιβα.
2. ¶ | εγενηθη (ηθη in ras man 1) | νοτον| pro λιβος | της¹ om |
νο|τον· pro λιβα. 3. |Ακραββειν | Σε|να· pro Εννακ | |απο νοτου
pro επι λιβος | Εσρω| pro Ασωρων | Αδδαρα· pro Σαραδα | πο|ρευ-
θησεται pro εκπορευεται². 4. πορευεται pro εκπορευεται | |Ασεμωνα
pro Σελμωναν | διεκ|βαλλει | και³ om | |ταυτα pro τουτο | |τα ορια |
νοτου· | pro λιβος.

5. ¶. 6. Βαι|θαγλα· pro Βαιθαγλααμ | ·/.πο pro απο (επο man 1,
eras, ·/. add sup man 2). 7. Γαλγαλ⁷ pro Τααγαδ | Αδομμεϊ| pro
Αδδαμειν | νοτῶ| pro λιβα | δι|εκβαλλει | της πηγης|. 8. και ανα-
βαινει| (και ανα bis scr) | |Ενομ⁷ pro Ονομ | νωτου| pro νοτου | του
om | απο λιβος om | διεκβαλ|λει pro εκβαλλει | Εν|νομ⁷ pro Ονομ |
|βορραν· pro βορρα. 9. |του υδατος | Ναφθω| pro Μαφθω | ορους|
pro εις το ορος | εξαξει| pro αξει | εις Βααλ⁷ | pro Ιεβααλ. 10. |εις
ορος Σηειρ⁷ και| παρελυσεται ενω|του pro και παρελυσεται εις ορος
Ασσαρ επι νωτου | Ιαρειμ| | Χασαλων· | |νοτον· pro λιβα. 11. |Σαχ-
χαρωνα· pro Σοκχωθ | ορος| γης Βααλ⁷ pro ορια επι λιβα | διεκ|βαλ-
λει | Ιαβηλ⁷ | pro Λεμνα.

13. ¶ | |εδωκε bis | δια pro απο | |τας πολεις· pro την πολιν | Αρ-
βοκ om. 14. τρις| | Ανακ⁷ pro Ενακ | Σου|σι· | τον Θολμαι·| pro
Θοαλμει | Αχιμαν·| pro Αχειμα. 15. |και το pro το δε | |το προτε-
ρον ην.

16. ¶ | |α| pro εαν | και εκκοιφη om | και| add ante δωσω | Αχσα|
pro την Ασχαν.

17. ¶ | |αδελφος Χαβελ⁷ ο νε|ωτερος· pro αδελφου Χαλεβ | Αχ|σαβ
pro Ασχαν | αυτου| + αυτω εις.

18. ¶ | |εγενηθη pro εγενετο | |εισπορευεσθαι pro εκπορευεσθαι |
απο| pro εκ | Χαβελ⁷ pro Χαλεβ. 19. και ειπεν αυτω om | Γωλαθ-
μαιμ| pro την Βοθθανεις | αυτη| + Χαβελ⁷ | Γωλαθ pro Γοναιθλαν bis.

20. ¶. 21. αι| πολεις¹ | πο|λις² | πρωτη pro προς τη | φυλης| pro φυλη
| επι pro εφ' | Καβ⁷σεηλ| pro Καιβαισελεηλ | Εδραι· pro Αρα |
Ιαγουρ pro Ασωρ. 22-28. |και Κινα και Διμωνα| και Αδαδα και

Κεδες| και Θναζιφ[>] και Τελεμ| και Βαλωμ[>] και πολις| Ασερων· αυτη
 Ασω|ραμαμ[>] και Σαμαα| και Μαλωδα| και Ασεργαδδα| και Βαιθφα-
 λεθ| και Ασαρσουλα| pro και Ικαμ....Χολασεωλα. 28. αι om ante
 επαυλεις. 29-32. |Βααλα και Ανειμ| και Ασεμ και Ελθωδαδ| και
 Χεσειλ και Ερμα| και Σεικελεγ| και Μεδεβηνα| και Σανσαννα| και
 Λαβωθ| και Σελεειμ| και Ρεμμων pro Βαλα.....Ερωμωθ. 32. |εικοσι
 εννεα pro κθ' | αι om ante κωμαι. 33. |πεδεινη·. 33-36. Εσθαολ| και
 Σαραα και Ασρα| και Ναμεν και Ζανω| και Αδιαθαιμ[>] και Ηνē| και
 Ιεριμουθ[>]| και Οδολλαμ| και Νεμρα και Σωχω| και Αζηκα· και Σαρ-
 γαρειμ[>] pro Ασταωλ.....Σακαρειμ. 37-41. Αδασα· και Μαγ|δαλ-
 δαδ· και Δαλαα| και Μασφα· και Ιε|χθαηλ[>] και Λαχεις| και Βαζ-
 καθ[>] και Αγλω| και Χαββα και Λαμας| και Χαθλωσ· και Γα|δηρωθ[>]
 και Βηθδα|γων· και Νωμα| και Μακηδημα· pro Αδασαν.....Μακη-
 δαν. 42-44. |Λαβνα και Ιαθερ| και Ιεφθα και Ασεννα| και Νεσσειβ|
 και Κεειλα και Αχζειβ| και Μαρησα και Αιλω| pro Λεμνα.....
 Αιλων. 44. εννεα pro δεκα. 45. αυτης| pro αυτων. 46. |και add
 ante απο | |Ιεμναι pro Γεμνα | |Ασδωδ[>] pro Ασηδωθ. 47. Ασειεδωθ
 και αι κωμαι αυτης om. 48. |ορινη | Αφειρ[>] pro Σαμειρ | Σωχω·|
 pro Σωχα. 49. Ιεννα· pro Ρεννα | και² om | πολεις| | αυτη| + εστιν.
 50-51. |Ανωβ[>] και Εσθεμω| και Ανειμ[>] και Γοσομ| και Χιλουων| και
 Γηλων pro Ανων.....Χαννα. 52-54. Ερεβ| και Εσαν· και Ρουμα|
 και Ιανουμ[>]| και Βαιθθαπφονε| και Αφακα· και Χαμ|ματα· pro Αιρεμ
Ενμα. 54. πολεις| | Σιωρ| pro Σωρθ| κωμαι pro επαυλεις. 55-
 57. |Μαων και Χερμελ| και Ζειφ[>] και Ιστατα| και Ιεζραελ[>]| και Εκ-
 δαμα· και Ζα|νωαεκειμ[>] και Γα|βασ· και Θαμνα· pro Μαωρ.....
 Θαμναθα. 58-59. |Αουλ[>] και Βαιθσουρ| και Γεδωρ και Μαρωδ| και
 Βαιθανωθ| και Ελθεκεν pro Αλωνα.....Θεκουμ. 59 a. Θεκωε| pro
 Θεκω | Βηθλεεμ| pro Βαιθλεεμ | Αιταμ| pro Αιταν | Τα|ταμι· pro
 Ταταμ | Σωρης| pro Εωβης | Καρειμ[>] pro Καρεμ | Γαλ|λειμ· pro
 Γαλεμ | Βαιθηρ| pro Θεθηρ | Μονοχω· pro Μανοχω. 60. |πολεις pro
 η πολις | |Αρεββα pro Σωθηβα | δυο| + και αι κωμαι αυτω|. 61. και¹
 om. 61-62. Βαιθαραβα·| και Μαδων· και Σο|χοχα· και Νεβσαν·|
 και αι πολεις αλω| και Ηνγαδδι pro Θαραβααμ.....Ακναδης. 63.

¶ ante και κατωκησαν.

CAPUT XVI

p. 167, 2, 18

1. ¶ | απο| pro απ' | ανατολων + την ε|ρημον· | ορινῃ| | Λουζα om.
2. ¶ | απο pro εις | Βαιθηλ[>] + Λουζα| | Αρχι|αταρωθ[>] pro Χαταρωθει. 3. |του Ιεφαλθι· pro Απταλειμ | της pro την².
4. ¶. 5. |τα ορια | Αταρωθ[>] pro Ασταρωθ | Α|δαρ[>] pro Εροκ | της pro την. 6. διελευσε|ται pro ελευσεται | Μαχ|θωθ[>] pro Ικασμων | Θερμα om | |και add ante περιελευσεται| | |επ pro εις¹ | |Θηναθσηλω· pro Θηνασα και Σελλησα | επ pro απ' | Ιαν|νω pro Ιανωκα. 7. και¹ om | Αταρωθ[>]| και Νααραθα pro Μαχω και Ασταρωθ | διελευσεται| pro ελευσεται. 8. |Θαφφουε pro Ταφου | παρελευσεται pro πορευσεται | χει|μαρrouν Κανα· pro Χελκανα | αυτου pro αυτων¹.
- ¶ ante αυτη η | φυλης + υιων|. 9. αφωρισθει|σαι.
10. ¶ | ση|μερον ημερας· | pro ημερας ταυτης | την πο|λιν pro αυτην¹ | εξεκεντησε| pro εξεκεντησαν.

CAPUT XVII

p. 169, 1, 15

1. ¶ | Γαλααδιτιδι | Βασανιτιδι·|.
2. ¶ | τοις υιοις² om | |Αχιεζερ[>] pro Ιεζει | Χελεκ[>]| pro Κελεζ | Εριηλ| pro Ιεζειηλ | Εμιραε| pro Συμαρειμ | Εφερ| pro Οφερ | οι om.
3. ¶ | Σαλφααθ[>] pro Σαλπααδ bis | θυγα|τεραις· | Αιγλα| pro Εγλα.
4. ¶ | Ιησου + υιου| Ναυη· | κλη|ρος δια προσταγμα|τος κϛ.
5. ¶ | αυτων απο om | Μανασση| pro Ανασσα | και² om | γης Γαλααδ[>] και| της Βασαν pro Γαλααδ. 7. απο Ασηρ| Μαχθωθ pro Δηλαναθ | |Συχεμ[>]· pro υιων Αναθ | επι¹ om | εις Ιασηβ| pro Ιασσειβ. 8. τω Μανασση εσται, και Θαφεθ om | τοις υιοις Εφραιμ om.
9. και καταβησεται τα ορια om | Καναι· pro Καρανα | την φαραγ|γα | Ιαιερ[>]· η τερεβιν|θος pro Ιαριηλ, τερεμινθος | βορ|ρα pro τον βορραν. 10. τω Μα|νασση· | Ασηρ| pro Ιασηβ. 11. και Βαιθσαν| pro Καιθοαν | αυτης² + |και τους κατοικοϛ|τας Ταναχ[>] και τας| κωμας αυτης· | |Ναφεθα pro Μαφετα.
12. ¶ | ηρξατο pro ηρχετο.
13. ¶ | και² om | |ολοθρευων pro εξολεθρευσαι.
14. ¶ | αντειπον | ενα| (ε corr ex ι man ι) | |ειμι om | με ευλογη|σεν·.

15. ¶ | συ add ante αναβηθι | | εκκαθαρισον | pro εκκαθαρον | το² om.

16. ¶ | ειπον + οι υιοι | Ιωσηφ[>] | αρκει | pro αρεσκει | το Εφραιμ om | εν αυτω om | Βαιθσᾱ | pro Βαιθαισαν | Ιεζραελ[>] | pro Ισραηλ.

17. ¶ | Ιωσηφ | + λεγων · | συ pro ει². 18.

¶ ante και οταν | εξολοθρευ | σης | αυτω εστιν | | αυτον · | pro αυτου.

CAPUT XVIII

p. 171, 2, 28

1. ¶ | εξεκκλησιασθη |. 2. ου κατεκληρονομησαν pro ουκ εκληρονομησαν. 3. ειπεν + αυ | τοις | τοις υιοις Ισραηλ om | εδωκεν + υμιν | θς + των πρων. 4. εμου pro μου | ηλ | θον pro διηλθοσαν. 5. διελον αυτους | pro διελεν αυτοις | Ιουδας om | αυτοις³ om. 7. Λει | οτι η ιερατια | pro ιερατεια γαρ | αυτων | pro αυτου | φυλης | + υιων | | ελαβον | αυτου pro αυτων | ανατολας pro ανατολης.

8. ¶ | αν | δρασι | πορευθητε | pro πορευεσθε | ωδε · και.

9. ¶ | ειδο̄ | pro ιδοσαν | πολις | + αυτης | | Ιησουν + εις Σηλω |. 11. κληρος + φυλης | | Βενειαμειν | των om. 12. εγενετο | pro εγενηθη | επι pro απο³ | | η Μαβδαριτις | Βαι | θανν · pro Βαιθων. 13. αυτης om | η Βαι | θηλ[>] | απο | Αταρωθαδδαρ[>] · pro Μααταρωθορεχ | ορινην. 14. περιε | λενσεται pro παρελευσεται | με | ρος pro ορος | προς pro παρα | Κα | ριαθ[>] βααλ[>] | Καριαθιαρειμ[>] | | πολεις. 15. Καριαθ[>] βα | αλ[>] | | τα ορια | Γαιν pro εις Γασειν. 16. μερους + | του ορους | ο pro τουτο | υιον Αννομ | pro Σονναμ | επι Γαιοννομ | pro Γαιεννα | νωτου pro νοτον | Ιεβους | pro Ιεβουσαι | και add ante κατα | βησεται³. 17. | Σαμε pro Βαιθσαμυς | Γαλιλωθ | pro Γαλιαωθ | | Εδωμειν · pro Αιθαμειν | | Βααν υιον pro Βαιων υιων. 18. Βαιθαρα | βαα. 19. επι τα ορια om | Βαιθαγλα · | pro θαλασσαν | απο βορρα | pro επι βορραν | εστιν om. 20.

¶ ante αυτη η κληρονομια | δημους | + αυτων · |.

21. ¶ | της γης | pro των. 21–24. Βηθαγλα | και Αμεκκασεις | και Βαιθαραβα | και Σεμριμ | και Βαιθηλ | και Ανειμ | και Αφαρ | και Αφρα | και Αικαρεν | και Χαφηραμμεϊ | pro Βεθεγαιω · · · · · Μονει. 24. | δωδεκα · pro δεκα δυο. 25–27. Βηρωθ | και Μασφα · | και Κεφιρα | και Αμωσα | και Ρεκεμ | και Ιερφαηλ | και Θαραλα | και Οηλαλεφ | pro Βηρ · θα · · · · · Θαρεηλα.

28. $\overline{\text{Ιλημ}} + \text{και Γααθ}$ | $\text{Αρεμ pro και Γαβαωθιαρειμ}$ | δεκα τρεις
 pro τρεις και δεκα .

¶ ante αυτη η.

CAPUT XIX

p. 175, i. 23

1. ¶ | ο κλη'ρος ο δευτερος | τω pro των υων | κληρου pro κληρων .
 2-6. $\text{Σαβее και Μωλαδα και Ασερσουαλ και Βαθουλ και Βωλα και}$
 $\text{Ασομ και Ελθουλαδ και Ερμα και Σεκελα και Βαιθαμ Μαρχαβωθ}$
 $\text{και Ασερσουσιμ και Βαιθλαβα pro Σαμαα.....Βαθαρωθ}$. 7. Αιν
 $\text{και Ρεμμων και Εθερ pro Ερεμμων....Ιεθερ}$. 8. αι περι add ante
 $\text{κυκλω τουτων pro αυτων}$ | $\text{Βααλεθβηραμ|μωθ}^>$ pro Βαρεκ | $\text{Ιαμεθ}^>$
 pro Βαμεθ . 9. του Ιουδα .

¶ ante και εκληρονομησα | εμμεσω man 2 aut i in marg. 10. και
 add ante $\text{εσται εως Σαρδιθ}^>$ pro $\text{Εσεδεκγωλα τα ορια}$. 11. Μαραλα
 pro Μαραγγελδα | $\text{Δα|βασθαι pro Βαιθαραβα}$ | $\text{Ιε'κναμ}^>$ pro Ιεκμαν .
 12. $\text{αναστρε|ψει pro ανεστρεψεν}$ | $\text{Σαριξ}^>$ pro Σεδδουκ | απο pro απ' |
 $\text{Σαμε pro Βαιθσαμνς}$ | $\text{Χασαλωθ|θαβωρ}^>$ pro Χασελωθαιθ | Δαβραθ
 pro Δαβειρωθ | Ιαφγαι pro Φαγγαι . 13. επι pro επ' | Γεθθα pro
 Γεβερε | $\text{Κασσιμ}^>$ pro Κατασεμ | $\text{Ρεμ|μωναμμαθαρινα|νονα pro Ρεμ-}$
 μωνα Αμαθαρ Αοζα . 14. $\text{επι τα ορια βορρα pro ορια επι βορραν}$ | Εν-
 ναθων pro Αμωθ . 14-15. $\text{Γαι Ιεφθαηλ}^>$ | $\text{και Κατταθ}^>$ | και Νααλωλ και
 $\text{Σεμρων και Ιαδηλα και Βαιθλεεμ pro Γαιφαηλ.....Βαιθμαν}$.

16. ¶ | $\text{αι πολεις αυται pro πολεις}$.

17. ¶. 18-21. $\text{Ιζραελ και Αχασελωθ και Σουναμ}^>$ | $\text{και Αφεραιμ}^>$
 $\text{και Σειαν και Ρεναθ και Αρανεθ και Ραββωθ και Κεσειων και}$
 $\text{Αεμε και Ραμαθ και Ηνγανιμ και Ηναδδα και Βεθφασης pro Ιαζηλ}$
Βηρσαφης . 22. $\text{επι add ante τα ορια}$ | $\text{Θαβωθ}^>$ pro Γαιθβωρ |
 Σασιμα pro Σαλειμ | $\text{Βαιθσαμε pro Βαιθσαμνς}$ | αυτου om | οριων +
 αυτων . 23. $\text{ε|πανλεις pro κωμαι}$.

24. ¶ | $\text{Ασηρ}^>$ + κατα δημους αυτων . 25-26. Χελκαθ και Οολει
 $\text{Οολει και Βατνε και Αχσαφ και Αμαδ και Μασαλ}^>$ pro εξ Ελεκεθ
Μαασα . 26. Σειω pro Σειων .

27. ¶ | $\text{απο pro απ' και}^>$ om | $\text{Βηθδαγων pro Βαιθεγενεθ}$ | εν
 pro εκ | και^5 om | $\text{Ιεφθαηλ pro Φθαιηλ}$.

¶ ante και εισελευσεται | τα ορια . 27-28. $\text{Σαφθαβη|θαεμεκ}^>$ και
 $\text{πορευ|εται το μεθοριον Ανιηλ}^>$ και $\text{διελευσεται εις Χαβωλ}^>$ | απο
 $\text{αριστερων και Αχρων και Ροων και Αμω και Κανα pro Σαφθαι-}$

βαιθμε.....Κανθαν. 29. πολεως| οχυρωματος pro πηγης Μασφασ-
 σατ και | | Ωσα· pro Ιασειφ. 29-30. του σχοινη|σματος Αλζειφ[>] και|
 Αμμα· και Αφεκ| και Ραωβ[>] πολεις| εικοσι δυο·| pro Λεβ.....Ρααν.

31. ¶ | πολεις + αυ|των.

32. ¶. 33. |Μεελεφ[>] και Μαη|νων και Βεσενα|νειμ[>] και Αρμαι·|
 και Ναβεκ και Ιαβνηλ| εως Λακον· pro Μοολαμ.....Δωδαμ | αυτων
 pro αυτου | ο om. 34. επιστρε|ψει pro επιστρεφει | Αζανωθ| pro Εναθ
 | εις| Ιακωκ[>] pro Ιακανα | τω| Ασηρ. 35. αι om. 35-37. Αμαθ| και
 Ρεκκαθ| και Χενερεθ| και Αδαμι| και Ραμα| και Ασωρ| και Κεδες| και
 Εδραι| pro Ωμαθα.....Ασσαρει. 38. |και Αριων| και Μαγδαλιηλ|
 Λωραμ| και Βαιθαναθ| και Βασμους πολεις| δεκα εννεα·| pro και
 Κερωε.....Θεσσαμινυς.

40. ¶. 41-45. Σαραα| και Εσθαολ[>] και πο|λεις Σαμες·| και Σαλα-
 βειη| και Ααλων| και Ιεθλα| και Αιλων| και Θαμνα| και Ακκαρων| και
 Ελθεκω| και Γαβαθων| και Βααλωθ| και Ιουθ| και Βανηβαρακ| pro
 Σαραθ.....Βαναιβακατ. 48. αυτων² om.

48 a. ¶ | καταβαινειν| pro καταβηναι | εθλιβον pro εθλιψαν.

47. ¶ | Δαν pro Ιουδα | |Λεσεμ[>] pro Λαχεις | Λεσενδα| pro Λα-
 σεννδακ. 47 a. Αιλωμ| pro Ελωμ | Σαλαμειμ| | χιρ| | |επ add ante
 αυτοις. 49.

¶ ante και εδωκαν | Ιησου| pro Ιησοι. 50. κϛ· pro του θεου | Θα-
 μναθσαρα pro Θαμαρχαρης.

51. ¶ | αυται + δε | κατεκληρονο|μησαν· pro κατεκληρονομησεν |
 του Ισλ | |εναντι κϛ pro εναντιον του κυριου.

CAPUT XX

p. 180, I, 17

1. ¶ | |Ιησου pro Ιησοι. 3. απο pro υπο. 7. διεστει|λαν pro
 διεστειλεν | Κεδες pro Καδης | |οριω pro ορει¹ | Αρβο pro Αρβοκ.
 8. Ιορδανου+Ιε|ρειχω απο ανατο|λων | εδωκαν pro εδωκεν | την|
 Βοσορ[>] | Λαμωθ[>] pro Αρημωθ | Γω|λαν pro Γαυλων | Βασανι|τιδι.

9. ¶ | αι² om (·/· add sup man 2) | τω| παιοντι | εκ χει|ρος pro εν
 χειρι.

CAPUT XXI

p. 181, I, 11

1. ¶ | προσηλθον| | Λεινι| | προς add ante Ιη|σουν | φυλων| + των
 υιων. 2.

¶ ante ενετειλατο | |περισπορια + αυτω|. 3. |κατακληρονομει| + αυτους.

4. ¶ | |ιερευσι| της φυλης| Βενιαμειν | κλη|ρωται | δε|κα τρεις pro ιγ'.

5. ¶ | |κληρωται. 6. |Γηρσων pro Γεδσων | τη Βα|σαν, + κληρωται.

7. ¶ | εν om | της φυλης ter | κληρωτι.

8. ¶ | |περισπορεια | |κληρωτι|.

9. ¶ | |Ιουδα· in ras man 2 | ταυτας om. 10. |Λευι· | τουτοις| pro τουτο.

11. ¶ | |εδωκαν pro εδωκεν | Καριαθ[>] αρβοκ| | μητροπολις pro μητροπολιν | τα add ante κυκλω|. 12. τω Χα|λεβ[>] υιω pro τοις υιοις Χαλεβ υιου. 13. Ααρων| + του ιερεως | εδωκεν om | προς in ras 3 litt man 2 pro συν (συν man 1) | και την Λεμνα και τα αφωρισμενα τα προς αυτη om. 14. και την Αιλωμ και τα αφωρισμενα αυτη, και την Τεμα και τα αφωρισμενα αυτη om. 15. και την Γελλα και τα αφωρισμενα αυτη om. 15-19. τα προς αυτη· pro αυτη octies. 16. Αιν pro Ασα | την| Ιεττα· pro Τανυ | Βαιθσα|μες· pro Βαιθσαμυς. 17. Βενιαμι| | Γα|βεκ pro Γαθεθ. 18. τη| Αλμων pro Γαμαλα. 19. πολεις| add ante δεκα | τρεις + και τα| περισπορια αυτω|. 20. |υιων pro υιοις | Λευιταις | καταλε|λειμμενοις | οριων pro ιερεων. 21. φονευοντος| pro φονευσαντος | τα| προς αυτη· pro αυτη¹ | τη| Γαζερ και τα αφω|ρισμενα τα προς| αυτη· pro Γαζαρα και τα προς αυτην και τα αφωρισμενα αυτη. 22-25. τα προς αυτη· pro αυτη septies. 22. την Καβ|σαιμ και τα αφωρι|σμενα τα προς αυ|τη· και την ανω| add ante Βαιθρων.

23. ¶ | |Ελθεκω| pro Ελκωθαιμ | Γεθων| pro Γεθεδαν. 24. |Ιαλων pro Αιλων | την Γε|θρεμμων. 25. Θανα|αχ[>] pro Ταναχ | Βαιθσα· pro Ιεβαθα.

26. ¶ | |αι πασαι | αυτη om | υ|πολελειμμενοις·|.

27. ¶ | |Γηρ|σων pro Γεδσων | Λευιταις| | φο|νευσασιν | Γω|λαν pro Γαυλων | Βασανιτι|δι· | Βεεσθαρα| pro Βοσοραν. 27-32. τα προς αυτη· pro αυτη terdecies.

28. ¶ | |απο pro εκ | Κισιω| pro Κεισων | την Δαβραθ[>] pro Δεββα.

29. |Ιεριμωθ[>] pro Ρεμμαθ.

30. ¶ | |Μασααλ| pro Βασελλαν | την Αβδων·| pro Δαββων.

31. Χελκαθ pro Χελκατ | τη| Ροωβ[>] pro Ρααβ.

32. ¶ | |Κεδες pro Καδες | Μαθδωρ| pro Νεμμαθ | |την Νοεμμων pro Θεμμων. 33. Γηρσων| pro Γεδσων.

34. ¶ | | Μεραρι | Λευιταις | | φυλης + υιων | Ιεκναμ | pro Μααν | Καροα | pro την Καδης. 35. Δεμνα pro και Σελλα | | και την Νααλωλ² | και τα περισπορια | αυτης add ante πολεις | τεσ|σαρες· pro τρεις. 36. Ιερειχω | της om | Μι|σωρ pro την Μεισω. 37. Κεδεων | pro Δεκμων | Μα|σφα pro Μαφα.

38. ¶ | και² om | | και την Μααναιμ² | pro την Καμειν. 39. Εσε|βων pro Εσβων | | πασαι αι pro αι πασαι.

40. ¶ αι πολεις¹ | Μεραρι | Λευι | | αι om ante πολεις² | δωδεκα· | pro δεκα δυο. 41. | πασαι αι πολεις pro πασα πολις | | Λευιτων | εμ μεσω|. 42. πολεις pro πολις.

42 a. ¶ | | την in ras man 2 | αυτης· pro αυτων. 42 b. Ιησου | pro Ιησοι | Θαμνασαχαρ | pro Θαμνασαραχ, + και. 42 d. Θαμνασαρ². | pro Θαμνασαχαραθ.

43. ¶. 44. κς αυτοις | pro αυτους κυριος | τοις πα|τρασιν (τοις πα in ras man 1, κςτο · · ? primo scr) | αντεστη | ουδεις | pro ουθεις | | κς² + αυτοις. 45. | διεπεσεν + ρημα | | παρεγενε|το | pro παρεγενετο.

CAPUT XXII

p. 187, 1, 1

1. ¶ | Ρου|βηνιτας pro υιους Ρουβην. 2. ενετειλαμῆ | pro ενετειλατο². 3. εγκατα|λελοιπατε | | και add ante πλειους | εφυλαξατε pro εφυλαξασθε. 4. υμων pro ημων².

¶ ante νυν ουν | Μω|υσης + δουλος κν·|. 5. φυ|λαξασθαι | σφοδρα | ποιειν | υμῖ | pro ημιν | ποιειν² om | | εν add ante πασαις | φυλασσεσθαι | pro φυλαξασθαι | | τας | ante εντολας in marg man 2 | καρδι|ας pro διανοιας.

6. ¶ | ευλογησεν.

7. ¶ | τοις ημισεσι pro τω ημισει¹ | Βασαν· pro Βασανειτιδι | τοις | ημισεσιν pro τω ημισει² | αυτω | pro αυτου.

¶ ante και ηνικα. 8. | λεγων pro και¹ | απηλ|θον | και σιδηρον om | | πολυν + σφοδρα | και⁷ om | | εχθρῶ | + αυτων.

9. ¶ | υιων¹ om | εκ pro εν¹ | | εκ γης pro εν γη | τῇ | γην του Γαλααδ² | pro την Γαλααδ.

10. ¶ | Γαλι|λωθ pro Γαλγαλα | οι υιοι Ρου|βην· και οι υιοι Γαδ | | επι om. 11. | οι υιοι Ρουβην και | οι υιοι Γαδ² | | εφ ο|ριων pro επι των οριων | Γαλιλωθ | pro Γαλααδ.

12. ¶. 13. ¶ | το ημισυ | pro τους υιους ημισυ | Φινεες. 14. ·/· add sup post αρ|χοντων | των φυ|λων.

15. ¶ | | προς τους υιους | Ρουβην και προς | τους υιους Γαδ⁷ | | το ημισυ | pro τους ημισεις | | γην pro την.

16. ¶ | | πλημμελεια | | υμιν om | κῡ | pro του κυριου. 17. υμιν pro ημιν | ου κεκα|θαρισμεθα pro ουκ εκαθαρισθημεν. 18. απο|στραφη-σεσθε | pro απεστραφητε.

¶ ante και εσται | | οργη· pro η οργη. 19. μη | pro ει | υμιν η γη | pro η γη υμων | | κατακληρονομη|σατε pro κατακληρονομησετε | απο κῡ αποστα|ται pro αποσταται απο θεου | | απο ημων add ante μη απο|στητε· | απο κυριου om. 20. πλημ|μελεια | την συνα|γωγην | μονος + ην· μη | μονος | ουτος pro αυτος | εν τη αυτου | pro τη εαυτου.

21. ¶. 22. ο θς κς εστιν· | pro θεος εστιν κυριος | ο θς κς pro θεος⁴ | οιδεν· in ras? man 1 | απο|στασει | pro αποστασια | επλημ-μεληκα|μεν pro επλημμελησαμεν | του om ante κῡ· | | τη ημερα add ante ταυτη|. 23. εαυτοις pro αυτοις | | η add ante ωστε³ | κς | + αυτος. 24. αυριον ει|πωσιν | | ημων + λεγοντες|. 25. υμῶ | pro ημων¹ | ημων pro υμων¹. 26. ειπομεν|. 27. μαρτυριον του|το | υμῶ | και ημων | τεκνῶ | pro γενεων | λα|τρειαν | κῡ pro κυριω | σωτη|ριων + ημων·. 28. η | add ante και³ | | ουκ add ante ερουσιν | ανα μεσον² om | τεκνῶ | υμων· pro υιων ημων. 29. απο|στηναι pro αποστραφηναι | | τη σημερον ημερα | pro ταις σημερον ημεραις | αποστηναι pro αποστη-σαι | των σω|τηριων· pro του σωτηριου | κῡ³ | + του θν ημων.

30. ¶ | | ακουσαντες pro ακουσας | Φι|νεες | Ισραηλ om | οι ημι|σεις pro το ημισυ. 31. | Φινεες | ημισεις pro ημισει.

¶ ante Σημερον | | πλημμε|λειαν + μεγαλην | | ερυσασθαι|.

32. ¶ | | Φινεες | αρχοντες | + πατριων | γης Γαλααδ⁷ pro της Γαλααδ. 33. ευλο|γησαν τον θν υιῶ | Ισλ· και ελαλησᾱ | προς τους υιους Ισλ tr | ειπον·. 34. τω Ρουβη| pro των Ρουβην | τω Γαδ⁷ pro των Γαδ | τω | ημισει pro του ημισους | θς + θς.

CAPUT XXIII

p. 193, 1, 4

1. ¶ | | αυ|του pro αυτων.

2. ¶ | | και τους | δικαστας αυτων· | και τους γραμμα|τεις αυτων·.

¶ ante εγω. 3. παντα | add ante οσα | πασι | | εθνεσι | υμων pro ημων^{2,3} | | αυτος pro ο ante εκπολεμη|σας | υμιν· pro ημιν·. 4. | επε-ριψα pro οπερ ειπα | τα | pro και¹.

5. ¶ | | εξολοθρευ|σει | υμων pro ημων² | κατακληρονο|μησητε | ελα|-

λησε | | ημιν· pro υμιν. 6. εκκλινη|τε + απ αυτου | δε|ξια pro δεξian |
εις add ante ευων|μα·. 7. καταλειμμε|να | ταυτα + μεθ ημῶ | ουτε
μη λα|τρευσηται αυτοις (αυτοις in ras man 1) | ουτε μη προσκυ|νησητε
αυτοις· | pro ου μη προσκυνησετε αυτοις ουδε μη λατρευσετε αυτοις.
8. |αλλ η pro αλλα. 9. εξωλεθρευ|σεν pro εξολεθρευσει | κς αυτους |
και³ + υμιν | ουδεις pro ουθεις | υμῶ | pro ημων. 10. |ουι pro οτι
(υ partim eras et ·/· super scr man 2) | υμων | pro ημων, + ουτος | εξε-
πολεμι | καθαπερ ειπεν ημιν om. 11. φυλαξε|σθε pro φυλαξασθε.
12. προσ|τεθητε pro προσθησθε | τοις² om | η|μων· pro υμων | συγ-
κα|ταμιγητε. 13. |γνωσει add ante γινωσκε|τε | εξολε|θρευσαι + ετι |
ης pro ην. 14. αποτρεχω| + σημερον | γνωσεσθαι | τη | καρδια (τη
καρ in ras man 1, fortasse διᾱ|οια prim scr) | ου διεπεσεν pro ουκ
επεσεν | λο|γος εις | υμων | pro ημων | προς + υμας | | ηκει υμιν· εν,
ου | διαπεφωνηκεν | pro τα ανηκοντα ημιν ου διεφωνησεν.

15. ¶ | εφ[>] υμας pro προς ημας | κς¹ | + ο θς υμων | εφ[>] υμας | pro
προς ημας | ο θεος om | | υμιν κς, + ο θς υμῶ |. 16. παραβαινει | pro
παραβηναι | υμων | pro ημων | υμῖ | pro ημιν | αυτοις + | και οργισθη-
σεται | θυμω κς εν υμιν· | και απολεισθε το | ταχος απο της γης | της
αγαθης· ης εδω|κεν υμιν· |.

CAPUT XXIV

p. 195, 2, 14

1. ¶ | τας φυλας της γης in ras et in marg man 3 pro φυλας Ισραηλ
(φυλας Ισλ? primum scr man 1, deinde ·/· sup φ man 2) | σῦ|εκα-
λεσεν + παντας | | Ισλ[>] και τους αρχον|τας add ante αυτων· | εστη-
|σαν pro εστησεν | αυτους om | εναντιον pro απεναντι. 2. | λαον +
λεγων |.

¶ ante ταδε λεγει | παρωκησᾱ | pro κατωκησαν. 3. Χανααν pro
τη ante γη· | scr man 1, tr post γη man 2 | το | σπερμα αυτου. 4. και
add ante εδω|κα | κληρονο|μιαν pro κληρονομησαι. 5. επαταξε | pro
επαταξαν, + κς | | εν + σημειοις | | εποιησεν pro εποιησαν | εν add ante
αυτοις |. 6. υμας και | εξηγαγεν· add ante τους πα|τερας | υμων pro
ημων bis | εισηλ|θετε pro εισηλθατε.

7. ¶ | επ add ante αυτους² | ιδον pro ειδοσαν | ημων | pro υμων |
κς | + ο θς. 8. |παρεταξαντο υμῖ | και add ante παρεδωκεν | pro παρα-
δεδωκεν | υμων pro ημων | | κατεκληρονομη|σατε (ε ult corr ex ■ man
2) | υμῶ | in ras? man 1.

9. ¶ | εκαλεσε | | Βαλααμ[>] + υιον Βεωρ | υμιν | pro ημιν. 10. υμας

pro ημας bis | |των χειρων | και παρεδωκεν αυτοις om. 11. υμας
pro ημας | ο Φερεζαιος | και ο Χαναναιος | και ο Χετταιος | και ο Γερ-
γεσαιος | και ο Ευαιος | και ο Ιεβουσαιος|. 12. εξεβαλεν pro εξαπε-
στειλεν² | υμων pro ημων². 13. αυτην· pro αυτης | οικο|δομησατε pro
ωκοδομηκατε | επ pro εν | εφυτευσατε corr ex εφυτευσαο man 1.

14. ¶ | τον κν | και⁴ | in ras man 2 | περιελεισθε | υμῶ | pro ημων |
λατρευ|εται. 15. ελε|σθε pro εκλεξασθε | αυτοις | pro εαυτοις | ο οικος |
pro η οικια.

16. ¶ | κατα|λειπειν. 17. κς + γαρ | ο θς | (ο sup man 2) | εκ γης |
pro εξ | πασι.

18. ¶ | αλλα | και in ras man 1 aut 2 | ο add ante θς.

19. ¶ | αυτος | pro ουτος | τα αμαρ|τηματα υμων. 20. αν pro εαν |
εγκατα|λειπητε | τον κν | | αλλοτριους | pro ετεροις | υμιν· | pro υμας³.

21. ¶ | |τω κῶ. 22. |τον κν pro κυριω.

24. ¶ | λα|τρευσομεν + τω θῶ | ημων·.

25. ¶ | αυτη pro αυτω. 26. |εγραψε.

¶ ante και ελαβε.

27. ¶ | εν¹ om | ουτος pro αυτος | αυτω om | οσα pro οτι² | υμας |
pro ημας | ου|τος εσται | αν | pro εαν | υμων· | pro μου.

28. ¶ | εξαπεστειλεν | pro απεστειλεν | και επορευθησαν om | |εκα-
στον pro εκαστος. 31. |ειδοσαν.

29. ¶ | εκατον και | δεκα. 30. Θαμνασαχαρ | pro Θαμναθασαχαρα |
τω² om | του³ om. 30 a. και add ante εκει¹ | μνημειον pro το μνημα
| ε|ν ω pro εις ο | αυτοις om. 32. κατωρυξαν + αυ|τα | |εκατον· + και
εδω|κεν αυτην Ιωσηφ | εν μεριδι·|.

33. ¶ | |ο υιος | ιερους pro αρχιερευς | Γαβαα | pro Γαβααρ |
Φινεες (ε¹ man 2 sup) |

33 a. ¶ | λαβοτες | κιβωτον | + της διαθηκης | κν | pro του θεου |
περιεφερον | Φινε|ες | Γαβαα | γη αυτου | pro Γαβααρ τη εαυτων.

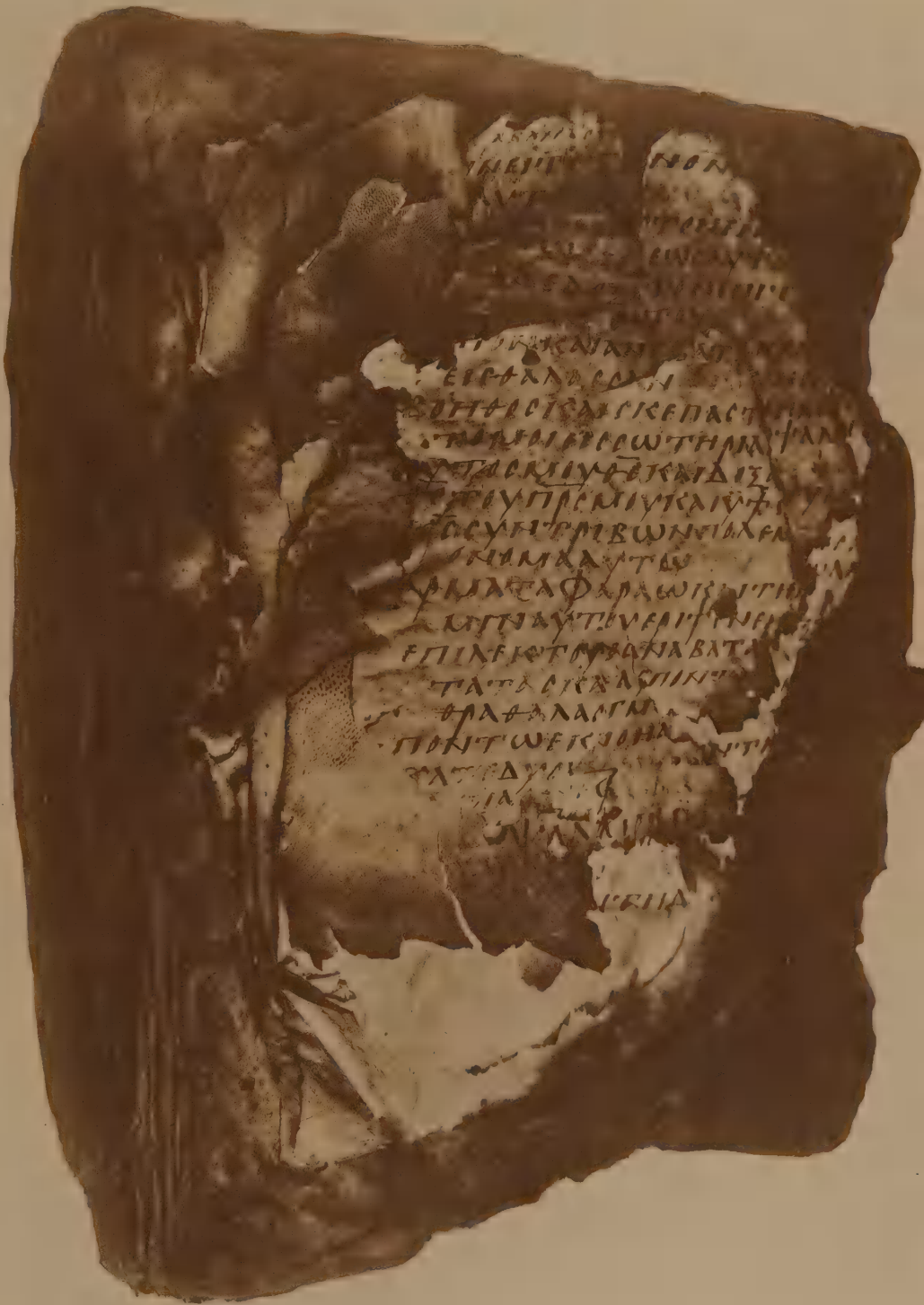
33 b. ¶ | αυ|του pro αυτων.

¶ ante και εσεβοντο | την Αστα|ρωθ² | παρ[εδ]ωκεν | κα|τεκυριεν
σεν pro εκυριενσεν.

Subscriptio, fortasse in lac, deest.

PART II

THE WASHINGTON MANUSCRIPT
OF THE PSALMS

PSALMS MANUSCRIPT

APPEARANCE WHEN FOUND

I. THE MANUSCRIPT

THE Washington Manuscript of the Psalms (Greek ms II in the Freer Collection, Detroit, Michigan) will eventually be transferred to the Smithsonian Institution in Washington, D. C., where it will be placed with his other collections in the gallery to be erected by Mr. Charles L. Freer.

I have chosen the letter Λ to designate it, with the variation Λ^a for the later quires added at the end of the ms. This symbol has been accepted by Professor McLean and will be used in the Cambridge edition of the Old Testament in Greek. I distinguish the two parts of the ms by these signs in the following pages. Manuscript Λ is one of the four Biblical mss purchased by Mr. Freer in 1906 of the Arab dealer Ali in Gizeh near Cairo. The story of the purchase and attempts to reconstruct some portion of the earlier history of the find have been given on page 1 f. of this volume and in volume IX, p. 1 ff., of the University of Michigan Studies, Humanistic Series. I have nothing to add to the facts as there related except that I have visited the supposed place of discovery and find it not inconsistent with the story told.

The ms was in a badly decayed condition at the time of discovery. Worms of some sort had worked on it and many had died there. Either from this or from some unknown cause the parchment began to decay on the back or binding edge of the leaves. This deterioration had progressed so far that over half of each leaf was affected, and at the beginning of the codex the decay covered some entire leaves. The damage was regularly more serious at the corners than in the middle of the binding edge of the volume. In decay the parchment became a hard, glue-like substance, which kept approximately the original shape of the ms, but with the exception of a few leaves at the back all had joined into a solid mass. The original appearance of the ms as seen from this better preserved side is shown in Plate IV.

Inquiry directed to various scholars and libraries brought no information as to the best way of separating the leaves, so I was

forced to experiment. The first attempts were, however, made on a still worse decayed fragment containing portions of the Epistles of Paul. The recovery of any considerable portion of this fragment seemed so hopeless that no great damage could result, if the first experiments did not succeed. However, the method first attempted, the application of moisture, proved, with slight modifications, entirely successful.

It was found best to apply the moisture through the medium of a thick but soft woolen cloth. This was dipped in water, pressed reasonably dry, and then spread closely over the decayed portion of the top leaf. Care had to be taken to prevent the moisture reaching those parts of the parchment which still preserved something of the original strength and color. The cloth had to touch every portion of the decayed surface and yet not be pressed sufficiently to make an excess of moisture stand on any part of the parchment. After lying there until the moisture had penetrated to the thickness of a single leaf, that is, about a minute, the cloth was removed and the surface dried rapidly, usually by fanning.

Then with the aid of a long, thin-bladed dinner knife the separation of the top leaf from the mass was begun. The start was made on the edge having firm parchment, and the better portion usually separated with ease. The presence of moisture had a tendency to make the leaves separate in the decayed part, while the drying of the surface restored sufficient strength to the top leaf so that with care it could be removed without tearing.

The work was necessarily very slow, as it was not possible to push the knife blade between the leaves, owing to the soft and yielding nature of the decayed parchment when moist. Neither could the stronger part of the leaf be bent back as it was separated from the mass, for it was so stiff and hard that it would have torn loose at once from the tender decayed portion. It was, however, found that the separation progressed safely, if slowly, when the knife blade, placed under the top leaf and close against the point of union with the mass, was slightly lifted. By working back and forth across the page on this line of union the top leaf was peeled well back into or even through the decayed part.

It was not usually possible to peel entirely around the larger holes eaten by the worms; this was due partly to the refuse left

from the worms and to the more damaged state of the parchment, and partly to the nearness of such holes to the binding edge of the leaf. If the moisture all dried out before the leaf was entirely separated, it was necessary again to moisten the leaf and dry as before. The parchment of the top leaf would begin to tear, rather than to separate, as soon as it became too dry.

In order to insure as far as possible against damage during this process or after, a careful and repeated collation of the upper side of each leaf was made before starting to separate it. Then the under side was likewise collated as soon as removed, for fear that the thin decayed edge of the parchment might shrivel or crumble when dry. This proved to be a wise precaution, for more of the decayed edge has usually been lost both during and since separation. My collation therefore generally shows one or two more letters to the line than can now be read. All of these precautions made the work extremely slow, so that it was seldom possible to remove more than two leaves in a day.

But little has been discovered which bears on the history of the ms. Some time not earlier than the tenth century the ms, having lost some leaves at the end, was completed by adding two quires or part quires from another old and probably fragmentary ms. The dirty condition of the outside of the last leaf of the original ms shows that it had lost its last leaves some time before the repair. This older part of the ms ends with Psalm 142, 8a, while the added part begins with 142, 5c. There is therefore a repetition of eight lines. The description of the added fragment, when given later, will furnish further evidence that it could not have been written to complete this ms, but is a survival of another ms, less old, to be sure, than this one, but already of respectable antiquity when its last quires were used for repairing the more valuable ms.

II. PALAEOGRAPHY

I. PARCHMENT, LEAVES, QUIRES, INK, RULING, WRITING

WE take up first the major portion of the ms, which we have styled Λ . The parchment of this is a mixture of goatskin and sheepskin. The goatskin is both whiter and thinner, while the sheepskin is not only comparatively thick but decidedly yellow on the hair side. All the leaves are so dirty and discolored or decayed that the branching veins distinctive of goatskin cannot often be seen, yet with the aid of other criteria the assumption can be made that goatskin predominates. It is quite transparent where not too dirty or discolored. The sheepskin parchment seems on the whole less well prepared, and thus resembles the parchment of the first quire of John in ms W of the Gospels.

In thickness the parchment varies from .13 mm. to .34 mm. The majority of the leaves are over .20 mm. thick. The thinnest leaves are of goatskin and the thickest of sheepskin, but this test cannot be used for leaves of medium thickness (.20 to .30 mm.).

The size of the leaves varies a good deal, but only a part of this variation can have been original. At present the longest leaves measure $13\frac{1}{2}$ inches (34.2 cm.) and none of the leaves fall below 13 inches (33 cm.) on the undecayed edge. As all have wrinkled and shrunk somewhat with age and decay, the original length must have been about 14 inches (35.5 cm.). The original width is still harder to determine. In the present state the widest leaves measure $9\frac{3}{4}$ inches (24.7 cm.), but as the binding edge has suffered almost complete decay, accompanied by wrinkling and shrinking, which extends over about half of the leaf, it seems that the original width must have been at least 11 inches (28 cm.).

There are 107 leaves or fragments of leaves; of these the first is a tiny fragment, which preceded the first Psalm and may have belonged to an introductory statement, but more likely came from the binding, though the writing seems similar.

No quire numbers were discovered, but threads were found between leaves 39 and 40, 52 and 53, 60 and 61, 69 and 70, 78

ME

ΧΑΛΥΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΟΝΤΑΜΕ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΧΕΙ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΕΝ ΤΗΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΕΝ ΤΗΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

УЧЕНИЮ ТИМОНУ
УЧЕНИЮ ТИМОНУ
УЧЕНИЮ ТИМОНУ
УЧЕНИЮ ТИМОНУ

АСМОДЕСІА
УЧЕНИЮ ТИМОНУ
СКЛАДЪ
ЕС

УЧЕНИЮ ТИМОНУ

УЧЕНИЮ ТИМОНУ

and 79, 87 and 88, 95 and 96, 102 and 103,¹ thus determining the middle points of eight quires. No attempt could be made to divide into quires the first thirty-six leaves, though they must have constituted four or five quires. The numbers of leaves in the remaining quires varied as follows: 6, 6, 8, 8, 10, 8, 10, 6, 8. The eight-leaf quire early became the rule for both Greek and Latin mss, but six-, ten-, or even twelve-leaf quires occur in the earliest period. Yet I know of no ms that combines as irregularly as above. Six- and even four-leaf quires are found at the ends of mss or at the ends of books within mss, and a smaller quire occasionally occurs at the beginning of old mss, but only rarely do we find variations in the body of the ms. The old ms of the Gospels in the Freer Collection has three six-leaf quires thus placed, and this occurrence has been considered a mark of age. Two other very ancient mss, Codex Vaticanus of the Bible and the Bembine Terence, are made up of ten-leaf quires. This variation in size of quires in Λ may therefore be considered a sure mark of age.

The sheets for the quires were put together in the customary fashion, hair side facing hair side, and flesh side facing flesh side.

The ink is of a dark brown color, and has faded but little in the undecayed portions. On the other hand, where the parchment has decayed so much as to be almost black, the ink has become white. The edge of the decayed parts, where the parchment has become brown and the ink has not changed, is often very hard to read. The titles and numbers of the Psalms are in red, as also the word *διαψαλμα* and its abbreviations. In the decayed portions the red ink has become very faint and is at times quite illegible.

The writing is in one column with 30 lines to the page. A few extra words are sometimes written on a thirty-first line without ruling.

The ruling was done on the flesh side of the parchment, and two lines about 4 mm. apart were ruled for each line of writing. The writing stands on the base line, and the upper line determines the height of the average letter. The space between the lines of writing, or better between the pairs of ruled lines, varies

¹ In two cases the exact location of the thread was not certain, but as the position was fixed within narrow limits, the necessity of having an even number of leaves to the quire gave the decision.

between $4\frac{1}{4}$ and 5 mm., while the average space is $4\frac{1}{3}$ mm. The ruled lines usually extend beyond the perpendiculars an irregular amount, which may run as high as one inch but is generally somewhat less. Perpendicular rulings limit the length of the written line, while a parallel set of lines from 15 to 20 mm. inside mark the amount of inset of the part lines used in preserving the verse arrangement. Prickings made with a sharp blade or point in the outer perpendiculars determine the position of the lines on which the writing stands. There were none to locate the upper horizontal lines. These prickings were regularly made with a blade of some width; the marks which are of appreciable length come at right angles to the lines, which they are intended to locate, thus leaving a certain chance for variation in placing the lines. The result was the variation in the distance between the written lines above noted.

The distance between the outer perpendiculars determining the length of the lines is $7\frac{1}{4}$ inches (18.5 cm.), but the writing sometimes overruns, more often falls short of the limiting line; the writing is not however allowed to overrun more than two or three letters and these are made smaller. Many part lines resulted from the verses or cola being longer than one ms line but less than two. There are from 25 to 30 letters in a full uncrowded line. If only a single word¹ or part of a word were left from the verse, it was written just above the end of the line or, in case it was the last line on a page, just below. Some extreme cases of crowding resulted from the unwillingness to waste the space of a whole line for a single word. Some crowding also resulted from the desire to divide the words into syllables correctly. The rule for division was regular: as many consonants as can be pronounced together went with the following vowel, except that σ is never joined to a following consonant (ten cases). Naturally nasals and liquids are also never so joined. The general rule is violated twelve times in the case of prepositional compounds, which follow the rule but twice. Ουκ is considered part of the following word and division made accordingly; cf. ου/κεστιν (two cases) and ου/κηδυνασθην (39, 13). To the rules thus established I noted five exceptions: εκ/θρων (67, 22); αιχ/μαλωσιαν (95, 1); επ/λατυνας (118, 32); εκεκραξ/α (119, 1); ευφρ/ανθησεται (64, 11).

¹ A noun and its preposition or a noun and pronoun passed as a single word.

The writing is a large square uncial. A broad-pointed pen and plenty of ink were used; ρ and ν extend below the line and ϕ and ψ both above and below. There is a tendency to make all letters slightly larger than the space between the lines. The circle of the ϕ is often enlarged, but less frequently in height than in width. The letters γ δ ϵ κ ξ π τ ν χ and ψ sometimes have ornamental dots at the ends of some of the strokes. This is most noticeable in the case of τ , δ , and π . All these forms are illustrated in Plates V to VIII.

The titles regularly have slightly smaller letters and the round ones are a little narrower at times, though generally upright.¹ I noted infrequently single letters slightly sloped elsewhere in the ms, but not often enough to constitute a tendency. Both the narrower letters and the slight tendency to slope are more noticeable at the ends of lines, where the letters are small and crowded.² One feels that here the natural handwriting of the scribe appears and that the ms as a whole is written in imitation of some older or more formal hand. The few traces of the undisguised hand may be compared with the writing of ms W of the Gospels and other specimens of a slightly sloping hand particularly on papyrus, which are in general dated from the fourth to the sixth century. This characteristic therefore in Λ , together with the decidedly old, broad shapes of most of the letters, precludes a late date. The ms certainly belongs to the fifth century, but there may well be difference of opinion as to the part of the century to which it is to be assigned. I am inclined to refer it to the first half.

The usual church abbreviations occur: $\overline{\kappa\varsigma}$, $\overline{\theta\varsigma}$ (in the singular only), $\overline{\alpha\nu\omicron\varsigma}$, $\overline{\delta\alpha\delta}$, $\overline{\pi\eta\rho}$, $\overline{\mu\eta\rho}$ ($\mu\eta\tau\rho\alpha\varsigma$ 57, 4), with like forms for the oblique cases. $\overline{\sigma\eta\rho}$ occurs only in the nominative singular; $\overline{\chi\nu}$, $\overline{\chi\omega}$, $\overline{\chi\rho}$, a few times; $\overline{\pi\nu\alpha}$, $\overline{\pi\nu\varsigma}$, $\overline{\pi\nu\iota}$, regularly, yet perhaps $\pi\nu[\epsilon\nu\mu\alpha\tau\alpha]$ in 103, 4; $\overline{\iota\eta\lambda}$ is generally used, but $\overline{\iota\sigma\rho\eta\lambda}$ in 67, 36, and three times not abbreviated; $\overline{\iota\lambda\eta\mu}$ is found always except four times not abbreviated in Psalms 134 and 136; for $\sigma\upsilon\rho\alpha\nu\omicron\varsigma$ the regular abbreviation is $\overline{\omicron\rho\omicron\varsigma}$, $\overline{\omicron\rho\omicron\upsilon}$, etc., yet $\overline{\omicron\nu\rho\omicron\upsilon}$ (67, 34), $\overline{\omicron\nu\rho\omega}$ (134, 6), $\overline{\omicron\nu\rho\omicron\upsilon}$ (133, 3; 138, 8); $\overline{\omicron\nu\rho\omicron\upsilon\varsigma}$ (135, 5). $\overline{\upsilon\varsigma}$ occurs in 115, 7 and $\overline{\upsilon\nu}$ in 85, 16; elsewhere $\upsilon\omicron\varsigma$ is not abbreviated. $\delta\iota\alpha\psi\alpha\lambda\mu\alpha$ is sometimes shortened to $\delta\iota\alpha\psi\alpha\lambda$ and even to $\delta\iota\alpha\psi\beta$; $\psi\alpha\lambda^s$ occurs once for $\psi\alpha\lambda\mu\omicron\varsigma$.

¹ Compare Plate VI.

² Compare Plate VII, l. 11.

Because of the crowding at the ends of lines many ligatures are used. Most common are $\text{ov} = \text{ov}$; $\text{I}^{\circ}\text{I} = \text{μου}$; $\text{X}^{\circ}\text{X} = \text{αυτου}$ (X also in other combinations); $\text{I}^{\circ}\text{Z} = \text{και}$ (also in combinations as δικ(αι)ος); $\text{ov} = \text{ov}$; $\text{M}_3 = \text{μαι}$; $\text{X}^{\circ} = \text{του}$; $\text{MHC} = \text{μνης}$; $\text{NH}^{\circ} = \text{νην}$; $\text{O}_3 = \text{θαι}$; $\text{T}_3 = \text{ται}$.

Such ligatures occur most frequently at the ends of lines, but also rarely within the lines.

2. PUNCTUATION, VERSES, CAPITALS, PARAGRAPHS

The ms is almost entirely without punctuation. I noted but 35 sure cases of the single dot in high position, three cases of the double dot or colon, and one of the triple dot. These marks of punctuation come generally at the ends of lines, but there are eight exceptions.

The text is written in verses corresponding to the Hebrew parallelisms, but as these are regularly too long for one line of text, the portion remaining is written on a second line, which is indented from 15 to 20 mm., as mentioned above. This must not be confused with the system of indentation used in the editions to mark the stanzas. There is no stanza division in the ms, but the verses above described correspond very closely to the single lines (στιχοι) of Codex Vaticanus, as shown in the Swete edition. There are, in fact, only about 250 variations, if we leave out of the count changes due to differences in text. Many of these variations in line division are paralleled in other old mss. The most of the others can be accounted for on the basis of some scribe's economy of parchment or desire for symmetry, as many of the changes involve only the division of exceptionally long lines or the union of very short lines into longer ones. To be sure, there is little economy shown in the ms, yet that is due to the verse system, which was rigidly followed. The scribe of Λ or some predecessor may have felt that the uniting of two very short lines, or *vice versa*, was not a very serious violation. All together the variations are neither numerous nor important, and certainly do not represent even the rudiments of a different system; all will be shown in the printed text.

Each Psalm is introduced by its number in large capital letters set out somewhat in the left-hand margin and having an ornament

І
А

О'ТКРИТИЕ СЛОВА
ЕІСА
ОУТІАР
ОУГАРЕСІН
О'ТЮКЕФО
ЕЗЕТИЕН'Н
ЕВЕВНАДСАН'Н
АЛЕМЕРІСОНСА
ТЮУАУ'Т'ОУ

ΚΑΙ ΑΥΤΟΙΣ
ΕΠΙΡΡΙΨΟΝΕΤΑΙ
ΚΑΙ ΑΥΤΟΙΣ
ΟΥΔΩΣΙΕΤΟΙ
ΣΟΙ ΔΕ ΘΕΟΙ ΚΑ

ΑΔΑΦΘΟΡΑ

ΑΝΔΡΕΧΙΜΑ

ΜΗΝΙΜΙ

ΕΡΩΔΕΑΤ

ΕΙΣ ΤΟΤΑ

ΝΙΣ ΠΙΩΝΜΕ

ΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΕΥΣΟΝ

ΣΕΝΝΑ

above and below resembling the paragraph mark to be described later. There is also the customary title in letters somewhat smaller, and in the case of long titles often crowded. In these the line division bears no relation to any found elsewhere, space being the sole consideration.

A letter of varying degrees of enlargement is sometimes used to begin a Psalm. It does not as a rule project perceptibly into the left-hand margin; the few instances noted may be purely accidental, or due to awkwardness of the scribe using a larger letter. These enlarged letters are more frequent in the first half of the ms, but by no means regular even there. The beginnings of 82 of the Psalms are preserved in Δ , and the first letter is a capital in only 39 cases.

$\Delta\iota\alpha\psi\alpha\lambda\mu\alpha$ occurs 11 times only out of 25 possible cases. The fact that one edge of the parchment is everywhere lost through decay and that $\delta\iota\alpha\psi\alpha\lambda\mu\alpha$, where it occurs, is written on the right-hand margin, accounts for the large number of cases where we have no evidence. It may be noted, however, that the paragraph mark S^1 occurs 15 times (once in the form — at 93, 16) in the left-hand margin, where $\delta\iota\alpha\psi\alpha\lambda\mu\alpha$ should appear on the right, were it preserved. It might seem, therefore, that this mark was a substitute, and that the 14 cases, where $\delta\iota\alpha\psi\alpha\lambda\mu\alpha$ was surely omitted, were to be supplied by this in the left-hand margin. Yet we must note that S occurs 10 extra times: at the ends of Psalms 44, 62, 84, 99, and 102, four times in Psalm 118, corresponding to the Hebrew letters of ms R, and at 21, 19. Also there are 21 cases where $\delta\iota\alpha\psi\alpha\lambda\mu\alpha$ should occur and the S does not appear, though the left-hand margin is preserved. Of course these places may have been represented by $\delta\iota\alpha\psi\alpha\lambda\mu\alpha$ in the right margin, which is now lost. The paragraph mark cannot be considered as entirely parallel to $\delta\iota\alpha\psi\alpha\lambda\mu\alpha$, though it is plainly similar and probably helps to reproduce, perhaps inaccurately, some lost system of the Hebrew "Selah," which is the regular equivalent of $\delta\iota\alpha\psi\alpha\lambda\mu\alpha$, but occurs also at the ends of two Psalms (3 and 23) in the Massoretic tradition.

¹ A few paragraph marks of this shape were found in ms W of the Gospels, as well as in the fifth- or sixth-century Coptic Psalter in the Freer Collection; there is also one example in Coptic Frag. 1 of the Freer Collection. This dates from the fourth century and contains part of Psalm 44; cf. *University of Michigan Studies*, Humanistic Series, vol. IX, p. 16.

Ms A has lacunae at both of these places and no other Greek ms seems to have διαψαλμα at the end of a Psalm. The four cases of in Psalm 118 mark the paragraphs for a portion of the center of the Psalm. There are nine paragraphs unmarked and nine others fall in lacunae. Furthermore, the four marks which occur are in lighter ink and seem from a later hand. If, as seems likely, the first scribe of the ms used the sign as in some part equivalent to διαψαλμα or the Hebrew Selah, the later scribe either did not know it or chose not to imitate.

3. DIACRITICAL AND OTHER MARKS

Strokes or dots are frequently found over vowels. In shape these vary from a short grave accent (rarely acute) to a mere dot. Often there is a slight curve in the stroke, and in one case, ḡ (30, 20), it might pass for a rough breathing. In certain cases two dots or strokes are used. Though similar strokes have been found in the Codex Alexandrinus and in a papyrus of 595 A.D. (*Pal. Soc.* II, 124), no other ms presents any such number or variety of use as this. In the legible portion I counted 1922 instances, of which 1083 are single strokes and 839 double strokes. The rule of use seems at first to have been as follows: two strokes were placed over *υ* and *ι* and one over each other vowel, when initial or following another vowel with which it did not form a diphthong. Yet even from the beginning many initial vowels (most often *α*, *ε*, *ω*) were unmarked, especially when the preceding word ended in a consonant. The vowel *υ* frequently received a single stroke, especially in *ῥυος*, and this tendency increased, so that for the whole ms there are 108 cases of the single dot to 114 of the double. The double dot, or diaeresis, was used consistently for *ι*; I noted but two exceptions out of 180 cases.

The distribution of strokes between the other vowels is very unequal, but at first the single stroke is regular. Yet the scribe was careless or faultily instructed, so that errors occur from the very beginning. Near Psalm 60 these increase in number rapidly, so that in some Psalms, as 61, 67, 68, 93, 94, 118, and 131 to 140 inclusive, two dots are quite regularly used. Thus we find 103 cases of ḡ to 423 of ḡ; 126 of ö to 336 of ò; 74 of ð to 80 of ð; 133 of ě to 95 of ě; 110 of ä to 39 of ä.

The fact that there are more instances of double than single strokes over the vowels α and ϵ is largely due to the circumstance that the scribe began to distribute the dots more freely at about the time that he began to confuse the use of the two. In the first fifty Psalms there are no cases of $\tilde{\alpha}$ or $\tilde{\epsilon}$, only two each of $\tilde{\omega}$ and $\tilde{\omicron}$, and six of $\tilde{\eta}$. In the second fifty there are 13 cases of $\tilde{\alpha}$, 10 of $\tilde{\epsilon}$, 33 of $\tilde{\omicron}$, 6 of $\tilde{\omega}$, and 22 of $\tilde{\eta}$. In the last fifty there are 97 cases of $\tilde{\alpha}$, 123 of $\tilde{\epsilon}$, 91 of $\tilde{\omicron}$, 66 of $\tilde{\omega}$, and 75 of $\tilde{\eta}$. There is no such variation in the use of the single dot. The increased use of the double dot did not extend to the article as fully as to other words; the definite article $\tilde{\eta}$ is marked with a single dot 128 times and with a double dot only 35 times; and δ with a single dot occurs 134 times to 33 cases of the double dot. This circumstance, together with the fact that η , \omicron , υ , and ι were much more regularly marked in the earlier Psalms than α , ϵ , and ω , fully explains the discrepancy in numbers. The scribe not only left many vowels unmarked, which according to the system should have been marked, but he also marked a few quite unnecessarily. Several of these, as $\epsilon\iota\sigma\eta\kappa\upsilon\sigma\epsilon\nu$ (five times), can be explained as due to the separation of the compound into two words. A very few have not even this excuse, such as $\eta\lambda'\lambda\upsilon\omega\theta\tilde{\eta}$ (108, 24); $\pi\rho\omicron\sigma\kappa\upsilon\eta\sigma\tilde{\omega}$ (137, 2); $\gamma\lambda\omega\sigma'\sigma\tilde{\eta}$ (138, 4); $\alpha\upsilon\tau\tilde{\omicron}\varsigma$ (43, 5); $\epsilon\tilde{\xi}\epsilon\lambda\epsilon\tilde{\xi}\alpha\tau\omicron$ (134, 4); $\epsilon\pi\tilde{\iota}$ (130, 3); $\epsilon\pi\eta\lambda\pi\iota\sigma\tilde{\alpha}$ (118, 74); $\gamma\epsilon\eta\eta\theta\eta\tau\tilde{\omega}$ (118, 80); $\tau\omicron\tilde{\upsilon}$ (118, 65); $\delta\tilde{\iota}\kappa\alpha\iota\tilde{\omega}\mu\alpha\tau\alpha$ (118, 26); $\mu\tilde{\epsilon}$ (138, 5); $\nu\tilde{\nu}\tilde{\iota}$ (43, 10); $\alpha\tilde{\nu}\delta\rho\omega$ (77, 40; 105, 14; 106, 35); $\delta\tilde{\iota}\kappa\alpha\iota\tilde{\omicron}\varsigma$ (10, 3); $\alpha\lambda'\lambda\omicron\tau\rho\iota\tilde{\omega}\nu$ (18, 14); $\tilde{\alpha}\gamma\alpha\theta\omicron\varsigma$ (134, 3); $\eta\tilde{\gamma}\gamma\iota\sigma\epsilon\nu$ (87, 4); $\omicron\tilde{\upsilon}\kappa$ (118, 109).

The apostrophe is used quite frequently and consistently throughout the ms, though the shape varies between an angular hook, an acute accent, a curved stroke, and a dot. I found over 380 cases in all. We can classify the uses under three heads: (1) after final consonants (β γ θ κ λ μ ν τ ϕ) mostly of foreign proper names; yet the use is by no means regular; $\text{I}\alpha\kappa\omega\beta'$ with twelve cases fares best. Of regular Greek words only $\epsilon\kappa'$ is noteworthy with 49 cases. The noun and preposition were probably felt as a compound expression; (2) between double consonants, $\lambda\lambda$ $\gamma\gamma$ $\kappa\kappa$ $\rho\rho$ $\mu\mu$ $\sigma\sigma$ $\pi\pi$ (once), $\nu\nu$ (once); (3) between unlike consonants, viz., after κ γ λ μ ρ and χ when followed by any other consonant except ν or σ (the only common combinations are $\kappa'\theta$ 33 times, $\gamma'\kappa$ 14, $\gamma'\xi$ 7, $\kappa'\zeta$ 8, $\mu'\pi$ 10, $\mu'\phi$ 6, $\kappa'\tau$ 6).

Interesting but probably to be classed under the head of double consonants are the 20 cases, where a word ending in σ is separated from the following word, which begins with σ , as λογους'σου (118, 74) etc. δεξια'σου (138, 10) seems a mere error, as also θαλασσα'και (94, 5), βασιλεα'της (135, 20). There are three or four cases where an apostrophe-shaped mark after a vowel has been classed as punctuation.

4. SPELLING¹

Itacisms and similar errors are most frequent; yet even in this there is a certain amount of regularity. I counted 144 cases of $\alpha\iota$ for ϵ but only 11 of ϵ for $\alpha\iota$; 65 cases of $\omicron\iota$ for υ but only 8 of υ for $\omicron\iota$; 480 cases of ι for $\epsilon\iota$ and 94 of $\epsilon\iota$ for ι . The few cases of \omicron for ω and ω for \omicron are about equal in number; there are two cases of $\omicron\upsilon$ for ω , εξειργασου (30, 20) and εμπιμπλουντα (102, 5); η for $\epsilon\iota$ once, πληρης (72, 10); perhaps ζωωσης (79, 19), also in T, and καταπραυνης (88, 10); η for ι twice, εσμηκρυνας (88, 46), and πελεκανη (101, 7); $\omicron\iota$ for $\epsilon\iota$ once, ημισοι (101, 25).

A few of the cases above classified represent real variant spellings, such as δικαιωσυνη three times, but the great majority are mere itacisms, which find only sporadic support elsewhere.

Cases of $\epsilon\iota$ for ι are particularly common in the third person plural primary active ending of the verb, as φυλαξουσειν ; I noted over 20 cases. Even more frequent is the same error in the dative plural ending of the third declension, with over 30 cases.

A few irregularities occur in assimilation; in six cases ν is not assimilated before a following $\pi, \phi, \gamma, \kappa$, as ενπλησθειη (62, 6)²; yet the tendency is toward assimilation; thus before a following λ $\epsilon\kappa$ becomes $\epsilon\gamma$ in some eight cases, as εγλιπετωσαν (70, 13)³; this peculiarity appears infrequently in mss A, R, and S; $\epsilon\gamma$ occurs once also before δ , εγδικων (98, 8); other assimilations are πραμματιας (70, 15); εγγελασεται (36, 13).⁴

Incorrect doubling of consonants, as στυλ'λω (98, 7) and

¹ I enumerate only those spellings which find practically no other MS support for the passages in question.

² Cf. Thackeray, p. 133; Robertson, Gram. of the N.T., p. 217.

³ Cf. Robertson, p. 215.

⁴ Errors similar to these are common in older mss and papyri; they probably have their origin in writing from dictation.

νησσοι¹ (71, 10), occurs some fourteen times, while the opposite mistake is rare; I noted only the following: ἀπαγγέλοντες (77, 4); εἰς τηλογραφίαν (57, 1); λόγους οὐ (118, 101); δυναμῶς οὐ (109, 3); δεξίας οὐ (79, 18) (οὐ for σου); ἀρωστία (40, 4).

When we consider the number of cases where the Psalter tradition varies from the older mss on this point, these few misspellings of Λ seem less remarkable.

Of individual noteworthy misspellings the most consistent is ἐκθρος; this is found 56 times, while ἐχθρος occurs but 7 times (118, 98; 118, 139; 131, 18; 137, 7; 138, 21-22; 142, 3). Other cases of loss of aspiration are very rare, but occur; cf. οὐκ' υποσκελισθ... (36, 31). False aspiration is also rarely found; we may compare ἐφιστῶθησαν (77, 37); ἐφίδεν = Α Τ (91, 12); οὐχ οψεται (93, 7; 118, 13); ἐφῆλπισας = Α Τ (118, 49); οὐθεν (38, 6) has the support of most other mss.²

Other peculiar spellings are ἐσταζουσai for σταζουσai (71, 6); ἐξεκυθη for ἐξεχυθη (72, 2); ἡσυντεθηκα for ἡσυνθετηκα (72, 15)³; κατενομησατο (79, 14)⁴; ἱλιξίς for ἐλιξίς (101, 27); χοιρογολίοις (103, 18); σαρ for σαρξ (108, 24); καθηλωλοσον (118, 120); πραοτητος for πρᾶντητος (= Τ) (131, 1); ἐδεμ for Ἐδωμ (136, 7).

To these we may add a few errors, probably scribal, involving the omission of a single letter: ἐξοπιθεν (77, 71); ματτιξ (or ματιξ) man. 1 (90, 10); οἰκτιρων (111, 5); ται for ταις (136, 2); προφασι (58, 11); χρυσοι (44, 14).

In the case of the temporal augment there is a slight tendency to omit. I have noted 11 cases of such omission in Λ against all good mss, and only 6 where it was added, for most of which there is some other ms authority.

Four cases of εἶπον for εἶπα all find support in other Psalters, but not so ἐφαγαν for ἐφαγον in 105, 28. Other unusual verb forms are αἰσχυνθητωσαν (34, 26); παρωξυναν (105, 32); κατασχυνθωσεν (33, 6); καταφλεχθησεται (17, 9). The strange form κατεθοντο (40, 9) might be passed by as a mere scribal error, were it not supported by ἐπεθοντο in 58, 4.

Peculiar case forms are rare: χείραν (120, 5), νυκταν (91, 3), though they find no other ms support in these passages, represent

¹ Cf. B* in Ezech. 26, 18.

² Cf. Robertson, p. 233; Thackeray, p. 125.

³ Cf. MS T.

⁴ Cf. MS R.

a known Egyptian peculiarity; cf. Thackeray, p. 146; *μονογενην* (34, 17) is supported by mss \aleph^{ca} A R 185.

The few cases of indicative for subjunctive, and *vice versa*, may be only errors in spelling; cf. *καταπανσομεν* (73, 8); *φιλαξουσιν* (104, 45); *λογισεται* (31, 2); *παροικησωσιν* (55, 7); *ενδυσωνται* (131, 9); *γενωνται* (134, 18); *ασωμεν* and *ψαλωμεν* (20, 14).

Two cases of infinitive for indicative give a more interesting syntactical change; cf. *κρινιν* for *κρινει* (71, 4) and *κριναι* for *κρινει* (97, 9). Also optative for indicative once: *εξουδενωσαις* (58, 9); cf. T 188.

There are a few instances of special variation in the use of cases: dative for accusative; *τω ισ(ραη)λ* (13, 7); *γνωμη* (82, 4); *τω λογω* (118, 49); *πολω* (122, 3); accusative for dative; *το δοξασθηναι* (36, 20); *εμπεπυρισμενην, ανεσκαμμενην* (79, 17); *αυτους* *τον σισαρα* (82, 10); *με* (118, 104); *δυναμιν πολλην* (= mss 167 (?), 185) (67, 12); genitive for dative; *του κ(υριο)υ* *αυτου* (129, 7); accusative for genitive; *τον θ(εο)ν* for *των θεων* (135, 2); *τον κ(υριο)ν* for *των κυριων* (135, 3); *μωσσην* (76, 21); dative for genitive: [*τω*] *ποταμω* (136, 1).

The addition of prepositions to help define the use of cases is characteristic of Hellenistic Greek, cf. Robertson, p. 452; yet I noted but two instances in Λ where no other mss support: *εν αυτοις* (118, 165); *προς σε* (118, 146). The influence of the Hebrew may have had some effect in these cases, as well as in the following examples of repetition: *εργων εργων* (76, 12); *ημας ημας* (97, 1); *ι(σρα)ηλ ι(σρα)ηλ* (104, 23); *δεσμους δεσμους* (106, 14); *φυλαι φυλαι* (121, 4); *ι(ερουσα)λημ ι(ερουσα)λημ* (124, 1). These may also be explained as pure scribal errors; cf. *θανθανμασια* (135, 4); *ου ουκ* (118, 109).

Many of the above enumerated grammatical peculiarities and errors are known in Hellenistic Greek and especially in Egyptian papyri; scattered ms support is also found for the same or similar forms in the Psalms, and this too points in most cases toward Egypt, which seems to be the natural home of the Psalter tradition. As Λ is a Psalter written in Egypt, the number of these peculiarities is certainly not remarkable, a condition which speaks well for the accuracy of the text tradition and the intelligence of the scribe.

2. атемоу та сентоу ас оу
 іі фухи моу тоу епоу
 рім а та соу енттан тікар
 сүтгерн фаноис
 оі оі екκλινон тес атотан

YONK

ΔΙΑΤΤΕ ΜΟΥ ΟΝΔΟΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΔΕΝΩΣΙ
 ΑΡΤΥΡΙΑ ΣΟΥ ΕΞΕΖΗΤΗΣΑ
 ΠΕΚΑΘΙΣΑΝ ΑΡΧΟΝΤΕΣ ΚΑΚΑΤΕ ΜΟΥ
 ΕΛΛΑΔΟΥΝ
 ΟΥΔΟΣ ΣΟΥ ΗΔΟΛΕΣ ΧΙΕΝΤΟΙΣ ΑΚΑΛΩΝ
 ΤΑΜΑΡ ΤΥΡΙΑ ΣΟΥ ΜΕΛΕΤΙΝΟΙ ΟΥΣΤΙΝ

ΤΑΙ ΚΑΙ ΘΩΜΑ ΤΑΥΤΟΥ
ΜΑΤΩΝ ΕΟΥΣ ΥΜΕΤΙΣΟΝΤΕ
ΠΡΟΕΝΤΟΙΣ ΕΛΥΜΕΝΟΙΣ
ΕΥΧΗ ΜΟΥ ΑΠΟ
ΝΤΟΙΣ ΑΓΟΙΣ ΟΥ
ΙΟΣ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΤΟΣ
ΥΜΕΙΣ ΗΝ ΟΝΟΜΑ
ΕΤΙΣ ΑΜΕΝ
Ο ΚΕΤΕΛΑΘΟΝ ΜΗ
ΑΡΤΥΡΙΟΙΣ ΟΥ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙΣ ΑΝΤΙ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙΣ ΟΥ

5. THE FRAGMENT Λ^a

There remain the seven fragmentary leaves at the end of the ms, covering incompletely from Psalm 142, 5 c to 146, 9 a and from 149, 2 b to Ode 1, 6 a, including Psalm 151. The gap from 146, 9 to 149, 2 would cover four pages of the ms. Therefore two leaves have been lost at this point. As these last few leaves were loose when the ms was bought, it is not impossible that the two leaves were lost or stolen since its discovery. Leaf seven had become separated from the ms and was found by me in some papyrus fragments and bits of binding bought with the mss by Mr. Freer and said to be a part of the original find.

It is noteworthy that the ms has the subscription $\psiαλμος ρν$ after Psalm 150, but goes on with Psalm 151 and the first Ode. It may once have contained the whole fourteen Odes, but in this size of ms that would have required some three quires more. As this side of the ms has decayed much less than the other, it is hardly likely that so many leaves have been lost through that cause. The part of Ode 1 preserved was kept because it is the other side of the leaf containing Psalm 151. Doubtless these leaves came from a ms old and fragmentary at the time when they were taken to complete the older Psalter. The condition of leaf 2, from the bottom of which a strip has been cut out nearly two inches wide and reaching half across the leaf, shows that the ms was being robbed and mutilated for other uses even before these seven leaves were taken from it. That the end of the Psalms was still preserved in spite of the fragmentary condition was due to the presence of the Odes at the end.

The first and last quires of a ms usually suffer worst. The rest of the Odes may, to be sure, have been omitted in the combined ms, because the repairer did not wish to preserve them, but it is more likely that they had already disappeared in part and that he did not care to add a mere fragment. We cannot be sure that the seven leaves preserved formed a single quire, for at the end of leaf 3 there is a peculiar, indistinct mark, which may have been a quire number. Yet it seems necessary to read it χ , which would not agree with any possible number of quires. On the other hand, the Copts sometimes numbered every page, and as this mark is found opposite Psalm 144, 14, text to the amount of

194 printed pages of the Swete edition had preceded. Though the MS pages are a half smaller, this would give less than 400 pages, where 600 are called for. I can suggest but one possible explanation. If one counts the Greek letters in alphabetical order, χ is the twenty-second letter, and at sixteen pages to the quire, this would give 352 pages, which is approximately the number required.

The parchment seems to be sheepskin, rather yellow, but with a well-prepared surface. The hair side, as usual, is the yellower and the leaves are matched, so that hair side is opposite to hair side and flesh side opposite flesh side.

The leaves vary in thickness from .13 mm. to .27 mm., though all except two incline to the thinner limit. The size of the leaf is somewhat smaller than in the older part of the MS. The largest one at present measures $10\frac{7}{8}$ inches ($27\frac{1}{2}$ cm.) in length and $8\frac{1}{2}$ inches ($21\frac{5}{8}$ cm.) in width. There is little wrinkling in this portion, so the original length of the leaf cannot have exceeded eleven inches. In width there has been considerable loss on the binding edge; yet the leaf certainly did not exceed ten inches and was probably about nine and one half inches wide.

The ink is of a medium brown color, but has faded somewhat. Psalm numbers and titles are in red. The writing is in one column with twenty-four lines to the page. The ruling is once for each line and extends clear across the leaf. The writing stands on the ruled line. The position of the ruled lines, 6 mm. apart, is determined by pin or compass pricks in the very edge of the parchment, some of which can still be seen. Perpendiculars 15 cm. apart determine the width of the space devoted to writing. Parallel perpendiculars 8 or 9 mm. inside the others serve to mark the amount of inset for part lines. Ruling was done on the flesh side of the parchment.

The number of letters varies greatly even in the full lines, owing to the great difference in width of the letters, but most lines have between 18 and 22. There are many part lines so as to conform to the Hebrew verse system. The syllable division at the ends of the lines seems to conform to the general practice. In so short a passage there is little evidence available, but we may note that σ is not joined to a following consonant; cf. $\delta\iota\delta\alpha\sigma/\kappa\omega\nu$ (143, 1) and $\rho\nu\sigma/\tau\eta\varsigma$ (143, 2).

The writing is in a large, sloping hand, known as the Slavonic

uncial. The average letter is about 4 mm. in height; ϕ and ψ extend both above and below the line and ρ below the line, so much that they encroach on the neighboring lines; ξ and ν extend below the line slightly. The letters are rather heavily shaded but not otherwise over-adorned. The letters ϵ o σ θ are much narrower than the others, being decidedly oval in shape. The general character, shape, and size can be seen in Plate IX.

The closest parallel I have found in style of writing is Θ^a (facsimile in Tischendorff's *Monumenta Sacra Inedita*, Pl. I), a four-leaf New Testament fragment brought from Sinai. On the basis of this resemblance, as well as the general characteristics of the hand, I date this portion of the ms tentatively in the eighth century and assume that it was written near Mount Sinai, but later taken to Egypt, where it was finally used in repairing the older ms.¹

The regular church abbreviations occur: $\overline{\kappa\varsigma}$ $\overline{\theta\varsigma}$ $\overline{\delta\alpha\delta}$ $\overline{\alpha\nu\omicron\varsigma}$ $\overline{\pi\nu\alpha}$ $\overline{\omicron\nu\nu\omicron\varsigma}$ $\overline{\iota\lambda\eta\mu}$ $\overline{\iota\sigma\lambda}$ $\overline{\pi\rho\varsigma}$ ($\overline{\pi\alpha\tau\eta\rho}$ does not occur in the brief section preserved); similar abbreviations are found or may be assumed for oblique cases of the above; $\nu\omicron\varsigma$ is not abbreviated and $\mu\eta\tau\eta\rho$ does not occur.

Ligatures are infrequent; I noted only $\eta\iota\varsigma$ ($\mu\omicron\nu\varsigma$), $\tau\zeta$ ($\tau\alpha\iota$), $\gamma\tau\gamma$, and $\gamma\tau\omicron\nu$; ν may be indicated by a stroke over a preceding vowel at end of lines only.

Punctuation is infrequent; I found only nine cases of single dot, one of double dot or colon, and one of triple dot, thus :

The verse system, which is approximately that of *Codex Vaticanus*, as shown in Swete's edition, is carefully followed, though it involves a great waste of space. I noted but three variations. As the ms lines are generally too short to take a whole verse, the remainder follows on a second or even a third line, indented to show that it belongs to the preceding.

There are no paragraph marks or capitals. A slight stroke, not a breathing, occurs over the article η in 144, 13 and over the initial letter of $\epsilon\acute{\xi}\omicron\lambda\omicron\theta\rho\epsilon\nu\sigma\epsilon\iota$, 144, 20; compare a similar use in Λ and in the *Codex Alexandrinus*. Initial \ddot{v} may have two dots over it as also \ddot{i} (in two cases it seems rather a single long stroke), when preceded by another vowel with which it does not form a diphthong.

¹ Cf. *Biblical World*, vol. XXXIII (1909), p. 343.

The apostrophe is used three times after a final consonant: γολιαθ' (143, 1; 151, 1); εξ' (143, 7).

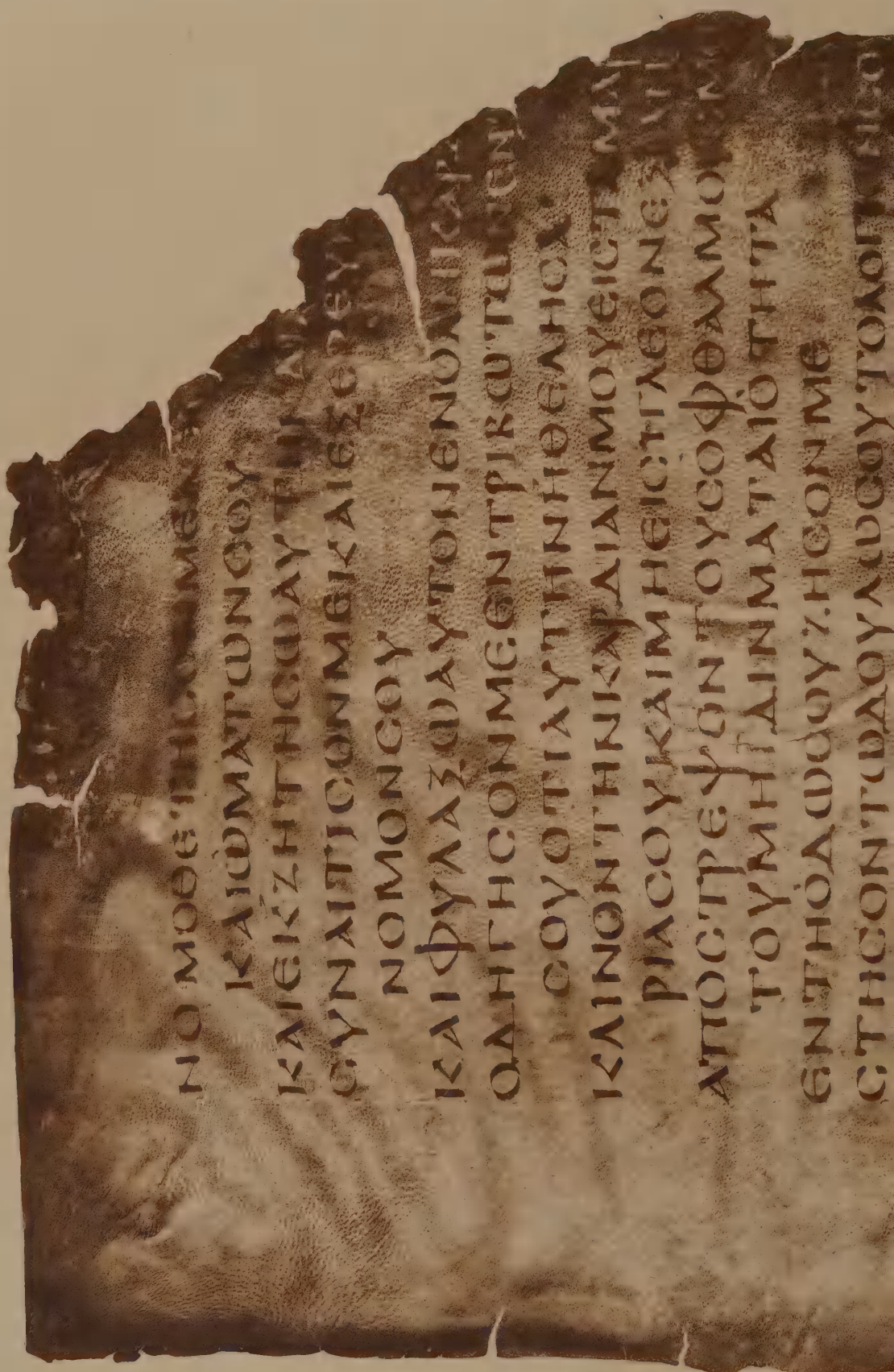
In spelling the following itacisms were found: αι for ε three times; ε for αι, eight; ει for ι, three; ι for ει, seven; ο for ω, four; η for η, twice. ν movable is always inserted after the primary ending of the third person singular and plural of verbs and after the dative plural of the third declension of substantives.

But one unique spelling occurs: του for τους before θλιβοντας (142, 12). A few other peculiar forms find support in but one other Psalter: εμελετουν = MS 276 (142, 5); κατεραγμενους = T (144, 14; 145, 8); genitive for accusative: του ποιησαντος = R (145, 6); dative for genitive: αλαλαγω = T (150, 5).

6. CORRECTIONS BY LATER HANDS

In MS A there seem to be only six cases of correction by a second hand. These are written in slightly smaller letters and paler ink. I see no reason for referring them to an appreciably later date. The cases are: διαψαλ(μα) (65, 15; 67, 8); εν ερημω (77, 52); κ(υριο)ς ο θ(εο)ς (111, 4); επιστρεψατωσαν (a² in an erasure) (118, 79); επιλαθωμαι corr. from επιλαθομαι (136, 5); and perhaps δικαιωσινην (ωσυ corr. from οσυ) (118, 138). To these we may add four cases of added Ψ in Psalm 118. In addition, there are 21 instances where the scribe has discovered his mistake and corrected it himself. In one case (85, 14) this caused the erasure of two lines, and in another (125, 2), of a single line. In 138, 12 there is a very interesting erasure, as it covers the first line of a noteworthy omission of B* (supported in part by MSS A 173) and one preceding line. Enough of the first writing can be read to make it certain that the scribe started to make this insertion one line too soon. It seems likely that in the parent MS the addition stood in the margin, and this fact at first confused the scribe as to its proper place. The other corrections by first hand seem unimportant. The only later mark in the MS is a square cross made with lead at the top of page 124 (= Psalm 81, 7).

In MS A^a there are but three corrections; all are in a smaller hand and paler ink and seem to be from the διορθωτης. In each case omitted letters are added above. No other MSS show similar omissions and the errors of the original scribe would be plain to every reader.

ΝΟ ΜΟΕΕΤΗΝ ΧΑΙΡΕΙΝ ΜΕΝ
ΚΑΙ ΩΜΑΤΩΝ ΘΟΥ
ΚΑΙ ΕΚΖΗΤΗΣΘΑΥΤΗΡΑ
ΣΥΝΔΙΤΙΣΘΗΜΕΚΑΙ ΕΞΕΡΕΥ
ΝΟΜΟΝ ΘΟΥ
ΚΑΙ ΦΥΛΑΖΩΑΥΤΟΝ ΕΝ ΟΛΗ ΚΑΡ
ΟΔΗΓΗΣΟΝ ΜΕ ΕΝ ΤΡΙΚΩΤΑΝ ΕΝ
ΣΟΥ ΟΤΙ ΑΥΤΗΝ ΚΗΘΕΛΗΣΑ
ΚΑΙ ΝΟΝ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑΝ ΜΟΥ ΕΙΣΤΑΜΑ
ΡΙΑ ΣΟΥ ΚΑΙ ΜΗ ΕΙΣΤΙΛΕΘΟΝ ΕΞΑΝΤ
ΑΤΟΣ ΤΡΕΨΟΝΤΟΥ ΣΟΦΘΑΛΜΟΝ
ΤΟΥ ΜΗΤΑΙΝ ΜΑΤΑΙΟΤΗΤΑ
ΕΝ ΤΗ ΟΔΩ ΘΟΥ ΖΗΣΟΝ ΜΕ
ΣΤΗΣΟΝ ΤΩ ΔΟΥΛΩ ΣΟΥ ΤΟ ΔΟΓΜΑ

ІДОУЕТТЕ ОУМНОХІ ТАСДІ ТОНІ
ВНІТНА КХІДОУМІС ОУДОУМІ
КАІЄАӨОІЕТЕМЕТ ОЕАДОСІО
ТОС ОУТІРІОН СОУКЕР АГХІО
ІЗААТЮКРІӨНІСОМАНОІО
МЕАОІОН ОТІНАТІО
КАІМНІПЕРІЄАІСЕК
АОІОН ААНӨІАСЕ
ОТІЕПІГОІСКРІМ
КАІФУАА ОУТОМІ
ЕІОТОНА ОУАК
КАІЕТОРЕУОМ
ОТІРАСЕНТО

III. THE TEXT PROBLEM

I. THE TEXT PROBLEM IN Λ

IN considering the character of the text the two parts of the MS are taken separately, though both were Psalters and so had considerable similarity in text.

In spite of its greater age Λ shows a most remarkable general agreement with the great mass of later Psalters,¹ *i.e.* with the common Greek text styled *G^{vulg}* by Rahlfs. Out of 1896 readings considered, it is supported by all or nearly all of the Psalters in 1289 cases or 68%; compared with the two oldest Psalters we find 969 agreements with R out of 1896 readings or 50%, and 966 agreements with T out of 1520 cases² or 63%.

The agreements in text with the uncial MSS of complete Bibles is less close. With Σ there are 725 agreements in 1896 readings or 38%; with B, 613 agreements in 1396 readings or 44%; with A, 816 agreements in 1625 readings or 50%. The same general relationship prevails toward the old fragments U and L. With U there are 92 agreements in 232 cases, 39%; with L, 166 agreements in 327 cases, 50%. A somewhat closer relationship to the early correctors of some MSS seems probable; with B^{ab} there are 81 agreements in 138 cases, 58%; with Σ^{ca} 496 agreements in 656 cases, 75%.

The general tendency of Λ to agree with the Psalter text against the Complete Bible text, especially as shown in MS B, is also clearly seen from a comparison with Rahlfs' 129 characteristic readings. Of these fifteen fall in decayed parts of Λ , which are not capable of even approximate restoration. Of the remaining only twenty-five certainly agree with the B text and nine more agreements can be inferred from space, though they fall in lacunae. Against this there are eighty cases which agree, or are assumed to agree, with the Psalter text. Thus it agrees with the B text in

¹ These include nearly all of the minuscule MSS given in the Holmes and Parsons edition.

² Lacunae in T cover 376 cases.

only 30% of the instances, and so is farther removed from it than is MS A, though it presents somewhat the same mixed character of text. The characteristic agreements with B text are found in small groups, while the most of the Psalms are quite free from them; six of them occur in Psalms 13 to 21, four in Psalms 49 to 56, four in Psalms 66 to 71, three in Psalms 103 to 109, three in Psalm 118, three in Psalms 137 to 139, and only eight in all the rest.

While it must be admitted that Λ on the whole gives the Psalter text, of which it thus becomes the oldest representative, it is nevertheless interesting both on account of its isolated agreements with accepted B readings and still more because of its many unique readings as well as those which have little support elsewhere.

Of the readings unique in Greek mss there are 83 which may be considered as important variants, not having been previously discussed under the head of changes in spelling or language. Of these only the following two find support in the Massoretic text: - *αυτου* (58, 1); - *μονω* (135, 7). Four others can claim support of Old Latin: *δρυμου* for *καλαμου* (67, 31); *αλ . . .* (perhaps *αλεσεως* or *αλεσεων*) for *αρσεων* (80, 7);¹ (*καρδιας*) + *μου* (118, 7); (*σου*²) + *κυριε* (118, 41); once Origen alone supports: *συνθλασι* for *συνεθλασεν* (109, 5); once Chrysostom, *λογος* for *νομος* (118, 105); once Cyril of Alexandria, *ημεις δε* for *και ημεις* (94, 7); once Cyril and Theodoret, (*θεος*) + *των δυναμεων* (79, 4); once Eusebius, add *λεγων* before *μη* (104, 15).

The others are: *αποκρυφοις* for *αποκρυφω* (9, 30); add *και* before *θαυμαστωσον* (16, 7); add *της μιας σαββατου* after *δανειδ* (22, 1); *κ . . .* for *τας αμαρτίας μου* (24, 18); add [*υπομεινον τον κυριον*] before *υπομινον* (26, 14); add *κυριε* after *καταφυγη* (31, 7);² *εαυτου* for *αυτου* (36, 31); *ωδη τω δανειδ εις αναμνησιν περι σαββατου* for *εις το τελος τω Ιδιθουν ωδη τω Δανειδ* (38, 1);³ - *της* (38, 11); *πολλων* for *πολλης* (39, 11); add *σοι* after *εξομολογησομεθα* (43, 9); *των καρδιων* for *της καρδιας* (43, 22); repeat *αντιληπτων ημων ο θεος ιακωβ* (45, 8); transpose *τω βασιλει ψαλαται* (46, 7); omit *και* or *ουκ* (54, 12); - *ο θεος* (58, 6); add *μου* after *θεω*¹ (61, 8); add *κυριε* after *προσελαβου* (64, 5); *αναβηξιν* for *αναβηχην* (65, 12); *νω σου* for *δευτε ακουσατε* (65, 16);

¹ Cf. OL *ab operibus eorum*.

² Cf. MS 184.

³ Cf. MSS 140, 173.

add ο before κυριος (65, 18); - απ εμου (65, 20); add εν υμνοις after τελος (67, 1); add αι δε νεφελαι after ουρανοι (67, 9); ελαβεν for ελαβες (67, 19); - εγω δε πτωχος και πενης ο θεος βοηθησων μοι (69, 6); add μου before μη (69, 6); αυτου for σου² (73, 7); ορεων ερημων for ερημων (74, 7); ανυψοι for υψοι (74, 8); add α (οσα?) εποιησεν after αυτου¹ (77, 11); add μη after ουδε (80, 10); add ειρηνης after οδον (84, 14)¹; add με after φοβεισθαι (85, 11); τον θεον for σε (85, 14); ιεζραηλιτη for Ισραηλειτη (88, 1); - και εν τη δικαιοσυνη σου υψωθουσονται (88, 17); αθετησω for αδικησω (88, 34); add οι before εχομενοι (93, 15); ασητε for ακουσητε (94, 8); κατωκισθη η γη for η γη αυτου καθισταται (96, 1); ημας ημας for αυτω (97, 1); θεω ημων for κυριω (97, 5)²; ως for ωσει (101, 12); φωνας for φωνην (103, 12); λιβανοι (103, 16); add και before εθετο (104, 32); καρπον for χορτον (104, 35); - εις (104, 39); add και after καρδια αυτου (111, 8); - εν τω ουρανω και (112, 6); του εναρεστησαι με for εναρεστησω (114, 9)³; - οι (116, 1); add ειπατω [δη ο]ικος λειπει⁴ οτι αγαθος | οτι εις [τον αι]ωνα το ελεος αυτου after ελεος αυτου (117, 3)⁴; add ινα before εισελθων (117, 19); transpose ο λογος σου κυριε (118, 89); transpose εγω ειμι (118, 125); add κυριε after σου (118, 129); add και before εις (118, 147); σου for μου (121, 8); μου for σου (127, 5); add των before θησανρων (134, 7); τους αιωνας for τον αιωνα *quinguius* (135, 6-10); απαγοντες for απαγαγοντες (136, 3); παντα for παν (137, 2); εισακουσον for επακουσον (137, 3); - επ (138, 5); - συ (138, 8); θηρευσεις for θηρευσει (139, 12); add κυριε after σου¹ (139, 14); - μου¹ (141, 4); εμελετησαν for εμελετησα (142, 5).

Even more interesting is the still larger set of variants, which find little other ms support. Of these I give only a small selection here:

- 17, 3 -μου after σωτηριας = B.
- 18, 13 απο for εκ = 184 210 273 Or. Theod.
- 19, 4 (μνησθειη) + κυριος = 55 184 210 286 Theod. Arm.
- 21, 16 κατηγαγεν for κατηγαγες = 194 293.
- 26, 10 αυτε[λαβετο μου] for προσελαβετο με = 283.
- 27, 3 αδικιαν for ανομιαν = B ^N^{ca}.
- 9 (σωσον) + κυριε = R* 21 171 272 274 Const. Apost.
- 30, 17 + και before σωσον = 188.

¹ Cf. Luke 1, 79.

² Cf. θεω MS 55.

³ Cf. MS 55.

⁴ Cf. 134, 20.

- 107, 1 αλληλουια for Ωδη ψαλμου τῷ Δαυειδ = 174.
 108, 21 (σου²) + κυριε = 269.
 23 ως for ωσει = 269.
 113, 11 + ο κυριος before ἐποιησεν = 203 277 286.
 19 ἐπ αυτον for ἐπ Κυριον = **Σ** 269.
 114, 2 ἐπεκαλεσαμεν for ἐπικαλεσομαι = **Σ*** 276.
 7 η (ψυχη) = **Σ*** R Sin^{perg}.
 8 - και = 223.
 115, 3 - παντων = **Σ***.
 117, 21 (σοι) + κυριε = R* 213.
 28 (σοι²) + κυριε = R*.
 118, 52 (σου) + των = 211.
 105 (σου) + κυριε = 156.
 111 ει συ for εισιν = 55 277.
 142 λογος for νομος = **Σ*** 211 Cyril Alex.
 143 (μου) + εστιν = 67 142.
 120, 3 και ου for μηδε = 106 Greg. Nys. (Did.)
 128, 6 εξανθησαι for εκσπασθηναι = 111 190 271 (294).
 129, 7 του κυριου for τῷ Κυριῳ = 106 190**.
 134, 16 λαλουνσιν for λαλησουσιν = **Σ**.
 136, 9 transpose τα νηπια σου και εδαφiei = 269.
 139, 11 (και) + εν πυρι = 269 Massoretic.

These examples must suffice to show the character of the unusual readings in Λ . An idea as to the relationship may be obtained by noting the number of agreements with individual mss. Thus Λ agrees with B, without other support, fourteen times; with T, eighteen times; with **Σ**, ten times; with R, twelve times; with A, five times; with MS 55, seven times; with MS 269, seven times; with H, 184 and 185, three times each; with D and 142, twice each.

The above enumeration is hardly fair to the relationship with the Psalters, very many of whose rare readings appear also in Λ ; yet because of the number of the Psalters and the decided tendency of a few towards the same rare readings, one usually finds two or three Psalters agreeing even in those readings which seem most exceptional. If we count the agreements of Λ with the varying members of this small group, including no readings supported

by more than three or four MSS, we find that it agrees with MS 55 thirty-five times, with MS 210, twenty-four times; with MS 269, sixteen times; with E, eighteen times; with D, seventeen times; with H, fifteen times; with MS 184, eight times; with MS 142, seven times.

The tendency of Λ is decidedly towards the older Psalters, though it does not present as erratic a text as R or even T. So far as preserved it gives a very good picture of the early Christian Psalter, even its rare readings finding some support in the early Christian Fathers, as shown above. More careful study and better texts of the Fathers will undoubtedly add to these agreements.

2. THE TEXT PROBLEM IN Λ^a

The fragment Λ^a also has a Psalter text in its few pages, though less interesting than the major portion of the MS. In the following comparisons 89 readings have been considered, all of some importance and supported by more than one MS. In this list Λ^a agrees with \aleph but twenty-four times; with B, thirty times; with A, thirty-seven times; with R, fifty times; with T, sixty-four times; with the majority of the later Psalters, fifty-two times. The closest relationship is thus with T, if we except \aleph^{ca} , which agrees twenty-six out of twenty-nine times; plain errors of \aleph^* , not found elsewhere, are omitted from the calculation.

There are but two unsupported readings of any importance: *πλαταις* for *επαυλεσιν*¹ (143, 14), *εμακαρισειν* for *εμακαρισαν* (143, 15).

Λ^a agrees with T alone four times: *ματαιοτητας* for *ματαιοτητα* (143, 8); the others have been given above, p. 23; with \aleph^* alone once: *σου* for *ου* (145, 5); with B alone, once: — *τω* before *λαρυγγει* (149, 6); with MS 206 once: *εγνωσθη* for *εγνωσθης* (143, 3); with MSS 269 and 273, once: *αποστρεφει* for *επιστρεφει* (145, 4).

Of Rahlfs' characteristic readings but five occur in the portion covered by Λ^a , 142, 5–151, 6. In all of these Λ^a opposes the B text.

¹ *πλαταις* in \aleph^{ca} R T.

EXFLEXA

EXETER

1790

NOTVELLY

卷之四

Handwritten title or heading in a cursive script.

1800

REPRODUCTION OF THE
ORIGINAL MANUSCRIPT

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

卷之四

ВІСЛАВІ... ВІСЛАВІ...
ТОВАРИЩА
ОУНОТАСОМ'ТОМАДНА
Р...
КЕ...ІНАНІО...
ВІДУ...
НІ...ОСА...
ЛІ...СА...
ЛІ...СА...
РАГОУ...І...

IV. THE REPRINT OF TEXT

IN the following pages the text is reprinted in accordance with the line division of the ms, including the indentation of the shorter lines used to complete the verses according to the original Hebrew system of division. For the sake of clearness ligatures, small letters, and superscribed letters at the ends of lines are not distinguished from the body of the text. The sole object of these devices was to save space and the system has been fully described in the introduction, pp. 112-114.

In the case of abbreviations the words are printed in full but the omitted or curtailed letters are inclosed in parentheses, thus : κ(υρiο)s.

The single stroke over vowels, though it differs much in shape, is regularly reproduced by a grave accent; the mark of dieresis reproduces the double stroke. The apostrophe is also given, wherever it occurs, but without regard to its varying forms.

A dot below a letter indicates that it was not fully preserved in the ms, but could be read with practical certainty.

All illegible letters and the parts of lines entirely lost by decay have been inclosed in square brackets. In these lacunae I have printed the Swete text, except where space demanded a variant. In case there was space which no known variant or plausible addition would fill, I have indicated, so far as possible, the number of letters demanded by the space. In the lacunae thus supplied I have omitted capitals, accents, and breathings, as in the ms, but have retained iota subscript for the sake of intelligibility.

As a substitute for a collation I have given at the bottom of the pages all the variations of the Swete text from the ms as printed. In this collation capitals and iota subscript are given, but accents and breathings are omitted. Statements in regard to erasures and corrections of Α are given in the footnotes, but bracketed to distinguish them from the Swete collation. The customary Latin abbreviations are used both in notes and collation.

Yet the reader is requested to note that *tr* means "transpose so as to read." διαψαλμα is to be added at the end of the verse, when the collation gives merely "add διαψαλμα."

I have assumed that the small parchment fragment, which precedes page 1 (Psalm 1) of the MS once formed a portion of the binding, since there seems to be an even number of leaves so as to make complete quires without it. Of the writing only the following letters could be read with any degree of certainty:

- 1 μιξομενο
- 2 .. αιουο ..
- 3 ... μενου ..
- 4 ... οου
- 5 ... θε .. κα .
- 6 ... ωστις: θ
- 7 ν
- 8 ικαλ ..
- 9
- 10
- 11 τ

PSALMI

p. 1

[αλλ η ως ο χνους ον εκριπτει ο αν]εμος
[απο προσωπου της γ]ης.

I

- 5 [δια τουτο ουκ αναστησονται οι α]σε[βεις εν κρισει]
[ουδε αμαρτωλοι εν βουλη δικαι]ων
6 [οτι γνωσκει κυριος οδον δικαιων]
[και οδος ασεβων απολειται]

[B] 1 [ινα τι εφρναξαν εθνη και] λαοι εμ[ελε]
[τησαν κενα]

II

- 2 [παρεστησαν οι βασιλεις] τηs γ[ης]
[και οι αρχοντες συνηχθ]ησαν ε[πι το αυτο]
[κατα του κυριου και κατα το]υ χ(ριστο)υ α[ντου] διαψαλμα]

p. 2

- 11 [κ]αι αγαλ[λιασθε αυτω εν τρομω]
12 [δραξασθε παιδειας μη ποτε οργισθη κυριος]
[και απολεισθε εξ οδου δικαιας]
[οταν εκκαυθη εν ταχει ο θυμος αυτου]
[μακαριοι παντες οι πεποιθοτες επ αυτω]

[Γ] 1 [ψαλμος] τω δα(νει)δ ο[ποτε απεδιδρασκειν απο]
[προσ]ωπου αβ[εσσαλωμ του υιου αυτου]

III

- 2 [κυριε τι] επλη[θυνθησαν οι θλιβοντες με]
[πολλ]οι επα[νιστανται επ εμε]
3 [πολλ]οι λεγ[ουσιν τη ψυχη μου]

p. 3

5 [οργιζεσθε και μη αμαρταν]εται
[α λεγετε εν ταις καρδιαις υ]μων
[επι ταις κοιταις υμων καταν]οιγητ[ε]

IV

p. 4

7 [απ]ολε[ις παντας τους λαλουντας το ψευδος]
[αν]δρα αιμ[ατων και δολιον βδελυσσεται κυριος]
8 [εγ]ω δε εν [τω πληθει του ελεου σου εισ]
ελευ[σομαι εις τον οικον σου]
[πρ]οσκ[υνησω προς ναον αγιον σου εν φοβω σου]

V

p. 5

12 [και καυχησονται επι σοι] παντ[ες]
[οι αγαπωντες το ονομ]α σου
13 [οτι συ ευλογεις δικαι]ον
[κυριε ως οπλω ευδοκιας εσ]τεφανωσας ημας

[5] 1 [εις το τελος εν υμνοις υπερ] της ογδοης ψαλμ(ος) τω δα(υει)[δ] VI

2 [κυριε μη τω θυμω σου ελεγξῃς με]
[μηδε τη οργη σου παιδευ]σ[ης με]
3 [ελεησον με κυριε οτι ασθεν]ῃς ε[ιμι]
[ιασαι με οτι εταραχθη τ]α οστα [μου]
4 [και η ψυχη μου εταραχθη] σφοδ[ρα]
[και συ κυριε εως ποτε]
5 [επιστρεψον κυριε ρυσαι τ]ην ψυχην [μου]
[σωσον με ενεκεν του ε]λεους σ[ου]
6 [οτι ουκ εστιν εν τω θανα]τω ο μν[ημονευων σου]

p. 6

11 αισχυνθε[ιησαν σφοδρα δια ταχους]

Z

1 ψαλμος τω δα(υει)[δ ον ησεν τω κυριω υπερ των]
λογων χουσ[ει υιου ιεμενει]

VII

2 κ(υρι)ε ■ θ(εο)ς μου επι [σοι ηλπισα σωσον με]

IV 5 αμαρτανετε | εν καρδια pro εν ταις καρδιαις υμων | κατανυγητε

εκ παντων [των διωκοντων με]

και ρυσ[αι με]

3 [μη ποτ]ε α[ρπαση ως λεων την ψυχην μου]

[μ]η οντος [λυτρουμενου μηδε σωζοντος]

4 [κυριε] ο θ(εο)ς μου [ει ποιησα τουτο]

[ει] εστιν αδι[κια εν χερσιν μου]

5 [ει α]νταπεδω[κα τοις ανταποδιδουσιν μοι κακα]

[απ]οπεσυμι [αρα απο των εχθρων μου]

κενος

6 [κατ]αδιωξ[αι αρα ο εχθρος την ψυχην]

p. 7

11 [του σωζοντος τους] ευθις τη καρδια

12 [ο θεος κριτης δικαιος και ι]σχυρος και

[μακροθυμος]

[μη οργην επαγων καθ εκ]αστην ημεραν

13 [εαν μη επιστραφητε την ρομφαια]ν

[αυτου στιλβωσε]ι

[το τοξον αυτου ενετεινεν κα]ι ητοιμ[ασεν αυτο]

14 [και εν αυτω ητοιμασεν σκε]υη θανα[του]

[τα βελη αυτου τοις καιομεν]οις εξει[ργασατο]

15 [ιδου ωδινησεν ανομι]αν

[συνελαβεν πονον και ε]τεκεν αδικ[ιαν]

16 [λακκον ωρυξεν και ανε]σκαψεν αυ[τον]

[και ενπεσεται εις βοθρον] ον ειργ[ασατο]

17 [επιστρεψει ο πονος αυτου ει]ς κε[φαλην αυτου]

p. 8

4 [σ]ελην[ην και αστερας α συ εθεμελιωσας]

5 τι εστιν [ανθρωπος οτι μιμνησκη αυτου]

η υιος αν[θρωπου οτι επισκεπη αυτου]

6 ηλαττωσα[ς αυτον βραχυ τι παρ αγγελους]

δοξη κα[ι τιμη εστεφανωσας αυτον]

7 και [κατεστησας αυτον επι τα εργα χειρων σου]

VIII

- παντα υ[πεταξας υποκατω των ποδων αυτου]
 8 προβατα [και βοας πασας]
 [ε]τι δε κα[ι τα κτηνη του πεδιου]
 9 [τ]α πετινα [του ουρανου και τους ιχθυας]
 της θα[λασσης]
 [τ]α διαπορε[υομενα τριβους θαλασσων]
 10 [κυριε] ο κ[υριο]ς ημω[ν] ως θαυμαστων]
 το ον[ομα σου εν παση τη γη]

p. 9

- 8 [και ο κυριος εις τον] αιωνα μ[ενει]
 [ητοιμασεν εν κρισει τον θρονον α]υτου
 9 [και αυτος κρινει την οικουμενην εν δ]ικαιοσυνη
 [κρινει λαους εν ευθυτητι]
 10 [και εγενετο κυριος καταφυγη τω πενητι]
 [βοηθος εν ευκαιριαις εν] θλιψει
 11 [και ελπισατωσαν επι σε οι γι]νωσκον
 [τες το ονομα σου]
 [οτι ουκ ενκατελιπες τους εκ]ζητουντας σε κ[υρι]ε
 12 [ψαλατε τω κυριω τω κατοικουντι] εν σειων
 [αναγγειλατε εν τοις εθνεσιν] τα επι
 [τηδευματα αυτου]

IX

p. 10

- 18 παντα τα εθ[νη τα επιλανθανομενα του θεου]
 19 οτι ουκ εις τ[ελο]ς επιλησθησεται]
 ο πτωχ[ος]
 η υπομον[η των πενητων ουκ απο]
 λιται ει[ς τον αιωνα]
 20 αναστηθ[ι κυριε μη κραταιουσθω ανθρωπος]
 κριθητω[σαν εθνη ενωπιον σου]
 21 καταστη[σον κυριε νομοθετην επ αυτους]
 γνωτωσ[αν εθνη οτι οι ανθρωποι εισιν] διαψαλμα]

VIII 9 πετεινα

IX 12 σιων | 19 αποπολειται

- 22 ινα τι κ(υρι)ε α[φεστηκας μακροθεν]
 υπερορ[ας εν ευκαιριαις εν θλιψει]
 23 εν τω υπε[ρηφανευεσθαι τον ασεβη]
 ενπυρ[ιζεται ο πτωχος]
 συνλαμ[βανονται εν διαβουλοις]
 οis δ[ιαλογιζονται]
 24 [ο]τι επαι[νείται ο αμαρτωλος εν ταις]
 [επιθυμiais της ψυχης αυτου]

p. 11

- 29 [ενκαθεται ενεδρα] μετα πλου[σιων]
 [εν αποκρυφοis απ]οκτιναι αθ[ωον]
 [οi οφθαλμοi αυτου] εις τον πενη[τα]
 [αποβλεπουσιν]
 30 [ενεδρενει εν αποκρ]υφοis ως λεων ε(ν)
 [τη μανδρα αυτου]
 [ενεδρενει του αρπασαι] πτωχον
 [αρπασαι πτωχον εν τω] ελκυσαι αυτο(ν)
 31 [εν τη παγιδι αυτου ταπε]ινωσι αυτο(ν)
 [κλβει και πεσειται εν τω] αυτον κατα
 [κυριευσαι των πενη]των
 32 [ειπεν γαρ εν τη καρδια αυτου]ν επιλελησται ο θ(εο)s
 [απεστρεψεν το προσωπ]ον αυτου του
 [μη βλεπειν εις τελος]
 33 [αναστηθι κυριε ο θεος υψ]ωθητω η χειρ σου
 [μη επιλαθη των πενη]των σου εις τελος
 34 [ενεκεν τινος παρωξυνε]ν ο ασεβης το[ν θεον]
 [ειπεν γαρ εν καρδια αυτου ο]υκ εκ'ζητ[ησει]
 35 [βλεπεις οτι συ πον]ον και [θυμον κατανοησεις]

p. 12

- 38 [ειση]κουσεν κ[υριος]
 [την] ετοιμασι[αν της καρδιας αυτων]

29 αποκτειναι | 30 αποκρυψ | 31 ταπεινωσει | 33 χειρ | om σου εις τελος | 34 ου
 ζητησει pro ουκ εκζητησει

- προσεσχ[εν το ους σου]
 39 κριναι ορφαν[ψ και ταπεινψ]
 ινα μη προσ[θῃ ετι μεγαλαυχειν]
 αν(θρωπ)ος επι [της γης]

I

εις το τελος τῷ δαυειδ ψαλμος]

X

- 1 Επι τῷ κ(υρι)ῷ π[εποιθα πως ερειτε τη ψυχῃ μου]
 μετανασ[τενου επι τα ὄρη ὡς στρουθιον]
 2 οτι ιδου οἱ [αμαρτωλοι ενετειναν τοξον]
 ητοιμασα[ν βελη εις φαρετραν]
 του κατατ[οξευσαι ἐν σκοτομηνῃ]
 τους ευ[θεις τη καρδια]
 3 οτι ἀ σοι κατ[ηρτισω καθειλον]
 ο δε δικαιδ[ς τι εποιησεν]
 4 κ(υριο)ς ἐν ναῶ [αγιῶ αυτου]
 κ(υριο)ς ἐν ο(υ)ρ(αν)ῶ [ο θρονος αυτου]
 [ο]ι οφθα[λμοι αυτου εις τον πηνητα αποβλεπουσιν]

p. 13

- 5 [τους ειποντας την γλωσσ]αν ημων μεγαλ[υνουμεν]
 [τα χειλη ημων παρ ημων εσ]τιν τις ημω(ν)
 [κυριος εστιν]
 6 [απο της ταλαιπωριας των πτ]ῶχων
 [και απο του στεναγμου των π]ῆνητων
 νυν αναστησομαι λεγει] κ(υριο)ς
 [θησομαι ἐν σωτηρια παρησι]ασομαι ἐν αυτω
 7 [τα λογια κυριου λογια αγνα]
 [αργυριον πεπυρωμενον δο]κιμον τη γῇ
 [κεκαθαρισμενον επταπ]λασιως
 8 [συ κυριε φυλαξεις ημας και δια]τηρησεις ημας
 [απο της γενεας ταυτης κ]αι εις τον αιωνα
 9 [κυκλῶ οἱ ασεβεις περιπ]ατουσιν
 [κατα το υψος σου επολυ]ωρησας

X 3 om σοι

XI 7 δοκιμον | 8 διατηρησεις | 9 περιπατουσιν

XI

p. 14

- 4 [ποτ]ε υπνω[σω εις θανατον]
 5 [μη π]οτε ειπη [ο εχθρος μου ισχυσα προς αυτον]
 οι θλιβοντες [με αγαλλιασονται]
 εαν σαλευθ[ω]
 6 εγω δε επι τω [ελεει σου ηλπισα]
 αγαλλιασετα[ι η καρδια μου εν τω σωτηριω σου]
 ασω τω κ[υρι]ω τ[ω ευεργετησαντι με]
 και ψαλω τω ο[νοματι κυριου του υψιστου]

XII

II

εις το τελ[ος ψαλμος τφ δανειδ]

XIII

- 1 Ειπεν αφρων ε[ν καρδια αυτου ουκ εστιν θεος]
 διεφθαρη[σαν και εβδελυχθησαν εν]
 επιτη[δευμασιν]
 ουκ εστιν [ποιων χρηστοτητα ουκ εσ]
 τιν εω[ς ενος]
 2 κ[υρι]ο[ς] εκ του ο[υρανου διεκυψεν επι τους υιους των ανθρωπων]
 του ιδιν ει ε[στιν] συνιων η εκζητων τον θεον]
 3 παντες εξ[εκλιναν αμα ηχρεωθησαν]
 ουκ εστιν [ποιων χρηστοτητα ου]
 κ εστιν [εως ενος]
 ταφος αν[εωγμενος ο] λαρυγξ αυτων]
 [τα]ις γλω[σσαις αυτων εδολιουσαν]

p. 15

- 3 [συντριμμα και ταλαιπωρια εν ταις οδο]ις αυτω(ν)
 [και οδον ειρηνης ουκ εγνωσα]ν
 [ουκ εστιν φοβος θεου απεναντι των οφθα]λμω(ν) αυτω(ν)
 4 [ουχι γνωσονται παντες οι εργαζομενο]ι
 [την αδικιαν]
 [οι κατεσθοντες το]ν λαο[ν μου β]ρωσι [αρ]του
 [τον κυριον ουκ επεκα]λεσαντ[ο]
 5 [εκει εδειλιασαν φο]βω ου ουκ ην φοβος

XIII 1 διεφθειραν pro διεφθαρσαν | 2 ιδειν | 4 βρωσει

- [οτι ο θεος εν γενεα δι]καιων
 6 [βουλην πτωχου κα]τησχυνεται
 [οτι κυριος ελπις αυτου] εστιν
 7 [τις δωσει εκ σιων τ]ο σωτηριον τω ι(σρα)ηλ
 [εν τω επιστρεψαι κυρια]ν τῇ αιχμαλω
 [σιαν του λαου αυτου]
 [αγαλλιασεται ιακωβ και] ευφρανθησεται ι(σρα)ηλ

[1Δ]

[ψαλμος τῷ δαυειδ]

XIV

- 1 [κυριε τις παροικησει εν τῷ σ]κηνωματι σου
 [και τις κατασκηνωσε]ι εν τῷ ορι τῷ αγιω σου
 2 [πορευομενος αμωμο]ς και εργαζομε
 [νος δικαιοσυνην]
 [λαλων αληθειαν εν καρδ]ια αυτου
 3 [ος ουκ εδολωσεν εν γλ]ωσση αυτου
 [ουδε εποιησεν τῷ π]λησιον αυτου κακο(ν)
 [και ονειδισμον ουκ ελα]βεν επι τους
 [εγγιστα αυτου]
 4 [εξουδενωται ενωπιον] αυτου πας
 [πονηρευομενος]

p. 16

XV

- 2 [ειπα] τῷ [κυριῳ κυριος μου ει συ]
 [οτι] τῷ[ν αγ]αθων [μου ου χριαν εχεις]
 3 τοις αγιοις τοις ε[ν τη γη αυτου]
 εθανμαστω[σεν]
 οτι παντα τα θε[ληματα αυτου εν αυτοις]
 4 επληθυνθησαν [αι ασθενειαι αυτων]
 μετα ταυτα ετ[αχυναν]
 ου μη συνα[γαγω τας συναγωγας]
 αυτων [εξ αιματων]

5 δικαιοι pro δικαιων | 6 κατησχυνατε | 7 του Ισραηλ | αγαλλιασθω pro αγαλλιασεται |
 ευφρανθητω pro ευφρανθησεται

XIV 1 ορει | 4 om πας

XV 2 om οτι των εχεις | 3 om οτι

ουδε μη μν[ησθω των ονοματων]
 αυτων [δια χειλεων μου]
 5 κ(υριο)ς μερις τ[ης κληρονομιας μου και]
 του ποτ[ηριου μου]
 σοι ει ο αποκ[αθιστων την κληρονομιαν μου εμοι]
 6 σχοινια επε[πесαν μοι εν τοις κρατιστοις]
 και γαρ η κληρ[ονομια μου κρατιστη μοι εστιν]
 7 ευλογησω τ[ον κυριον τον συνετισαντα με]
 ετι δε και ε[ως νυκτος επαιδευσαν]
 με οι νε[φροι μου]
 προορωμη[ν τον κυριον ενωπιον μου δια παντος]
 οτι εκ δεξι[ων μου εστιν ινα μη σαλευθω]
 9 [δια τ]ουτο ην[φρανθη η καρδια μου]

p. 17

[και ηγαλλιασατο η γλωσσα μου]
 [ετι δε και η σαρξ μου κατασκηνωσε]ι
 [επ ελπιδι η σαρξ μου κατασκη]νωσι
 10 [οτι ουκ ενκαταλειψεις τη]ν
 [ψυχην μου εις αδην ουδε δω]σεις
 [τον οσιον σου ιδειν διαφθορα]ν
 11 [εγνωρισας μοι οδους ζωης]
 [πληρωσεις με ευφροσυνης] μετα του
 [προσωπου σου]
 [τερπνοτητες εν τη] δεξια σου εις τελος

[15]

[προσευχη του] δα(νει)δ

XVI

1 [εισακουσον κυριε τ]ης δικαιοσυνης μου
 [προσches τη δεησει] μου
 [ενωτισαι την προ]σευχην μου ουκ
 [εν χειλεσιν δολ]ιοις
 2 [εκ προσωπου σου] το κριμα μου εξελθοι
 [οι οφθαλμοι μου ιδε]τωσαν ευθυτητας

5 add η ante μερις | συ pro σοι | 9 om η σαρξ μου κατασκηνωσι²
 XVI 1 της προσευχης

- 3 [εδοκιμασας την καρδιαν μου επεσ
[κεψω νυκτος]
[επυρωσας με και ου]χ ευρεθη εν εμοι αδικια
4 [οπως αν μη λαληση τ]ο στομα μου
[τα εργα των ανθρωπων]
[δια τους λογους των χε]ιλαιων σου
[εγω εφυλαξα οδο]υς σκληρας
5 [καταρτισαι τα διαβη]ματα μου εν ταις
[τριβοις σου]
[να μη σαλευθη τ]α διαβηματα μου
6 [εγω εκεκραξα οτι επηκ]ουσας μου ο θ(εο)ς
[κλινον το ους σου εμο]ι και εισακου
[σου των ρηματων μ]ου

p. 18

- 7 και [θαυμαστωσον τα ελεη σου ο σωζων]
τ[ους ελπιζοντας επι σε]
εκ [των ανθεστηκοτων τη δεξια σου]
8 φ[υλαξον με ως κοραν οφθαλμου]
[εν σκεπη των πτερυγων σου σκεπασεις με]
9 [απο προσωπου ασεβων των]
[ταλαιπωρησαντων με]
οι εκθ[ροι μου την ψυχην μου περιεσχον]
10 το στεαρ αυτ[ων συνεκλεισαν]
το στομα αυτων [ελαλησεν υπερηφανιαν]
11 εκβαλλοντες με [νυνι περιεκυ]
κλωσαν με
τους οφθαλμους [αυτων εθεντο εκκλιναι εν τη γη]
12 ὑπελαβον με ω[σει λεων ετοιμος]
εις θηραν
και ωσει σκυμν[ος οικων εν αποκρυφοις]
13 αναστηθι κ(υρι)ε π[ροφθασον αυτους και]
υποσκελισ[ον αυτους]
ρυσαι την ψυχ[ην μου απο ασεβους]

- 14 ρομφαιαν σου απ[ο εχθρων της χειρος σου]
 κ(υρι)ε απο ολιγων [απο γης]
 διαμερισον [αυτους εν τη ζωη αυτων]
 και των κεκ[ρυμμενων σου επλησ]
 θη η γαστη[ρ αυτων]
 εχορτασθησα[ν υειων και αφηκαν τα]
 καταλοιπ[α τοις νηπιοις αυτων]
 15 εγω δε εν δι[καιουσυνη οφθησομαι]
 τω προσ[ωπω σου]
 χορτασθησ[ομαι εν τω οφθηναι]
 την δοξ[αν σου]

p. 19

XVII

- [IZ] 1 [εις το τελος τω παιδι κυριου τω δανειδ α ελαλησεν τω κυριω]
 [τους λογους της φδης ταυτης εν ημερα η ερυσατο αυτον κυριος εκ]
 [χειρος παντων των εχθρων αυτου και εκ χειρος σαουλ και ειπεν]
 2 [αγαπησω σε κυριε ισχυς μου]
 3 [κυριος στερεωμα μου και καταφυγη μου και] ρυσ[τη]ς μου
 [ο θεος μου βοηθος] και ελπιω ε[π αυτον]
 [υπερασπιστης μου και κερ]ας σωτηριας
 [αντιλημπτ]ωρ μου
 4 [αινων επικαλεσο]μαι τον κ(υριο)ν και εκ'
 [των εχθρων] μου σωθησομαι
 5 [περιεσχον με ω]διναις θανατου
 [και χειμαρροι ανο]μιας εξεταραξαν με
 6 [ωδινες αδου περ]ιεκυκλωσαν με
 [προεφθασαν με π]αγιδες θανατου
 7 [και εν τω θλιβεσθ]αι με επεκαλεσαμην το(ν) κ(υριο)ν
 [και προς τον θεον μ]ου εκεκραξα
 [ηκουσεν εκ] ναου αγιου αυτου φωνης μου
 [και η κραυγη μο]ν ενωπιον αυτου εισ
 [ελευσεται εις τ]α ωτα αυτου
 8 [και εσαλευθη και εν]τρομος εγενηθη η γη

14 απολυων pro απο ολιγων

XVII 4 om τον | 5 ωδινες

- [και τα θεμελια τω]ν οραιων εταραχθησα(ν)
 [και εσαλευθησαν] οτι ωργισθη αυτοις ο θ(εο)ς
 9 [ανεβη καπνος εν ορ]γη αυτου·
 [και πυρ εναντιον] αυτου καταφλεχθησεται(αι)
 [ανθρακες ανηφθησαν] απ αυτου
 10 [και εκλινεν ουρανον και] κατεβη
 [και γνοφος υπο τους π]οδας αυτου
 11 [και επεβη επι χερουβε]ιν και επετασθη
 [επετασθη επι πτερυγω]ν ανεμων
 12 [και εθετο σκοτος αποκρυ]φην αυτο[υ]
 p. 20
 [κυκλω αυτου η σκηνη αυτου]
 [σκοτινον υδωρ εν νεφελαις αερων]
 13 [απο της τηλαυγησεως ενωπιον αυτου]
 [αι νεφελαι διηλθον]
 [χαλα]ζα και [ανθρακες πυρος]
 14 [και] εβροντ[ησεν εξ ουρανου κυριος]
 και ο υψι[στος εδωκεν φωνην αυτου]
 15 εξαπεστιλεν [βελη και εσκορπισεν αυτους]
 και αστραπας επλη[θυνεν και συνετα]
 ραξεν αυτους
 16 και ωφθησαν αι π[ηγαι των υδατων]
 και ανεκαλυφθη [τα θεμελια της οικουμενης]
 απο επιτιμησης[ς σου Κυριε]
 απο ενπνευσης[ς πνευματος οργης σου]
 17 εξαπεστιλεν εξ [υψους και ελαβεν με]
 προσελαβετο με [εξ υδατων πολλων]
 18 ρυσεται με εξ εκ[θρων μου δυνατων]
 και εκ' των μισου[ντων με οτι εστε]
 ρεωθησαν υπ[ερ εμε]
 19 προεφθασαν με [εν ημερα κακωσεως μου]
 και εγενετο κ(υριο)ς [αντιστηριγμα μου]

8 ορων | 9 κατεφλογισεν pro καταφλεχθησεται | 15 add και ante εξαπεστειλεν |
 17 εξαπεστειλεν | προσελαβε pro προσελαβετο με | 18 εχθρων

- 20 και εξηγαγεν [με εις πλατυσμον ρυσεται με οτι ηθελησεν με]
 21 ρυσεται με εξ [εχθρων μου δυνατων και εκ των μισουντων με]
 και ανταποδω[σει μοι κυριος κατα την δικαι]
 οσυνην μ[ου]
 και κατα την [καθαριότητα των χειρων]
 μου αντα[ποδωσει μοι]
 22 οτι εφυλαξ[α τας οδους κυριου]
 και ουκ ησε[βησα απο του θεου μου]
 23 [ο]τι παντα [τα κριματα αυτου ενωπιον μου]

p. 21

- [και τα δικαιωματα αυτου ουκ απεστησαν απ εμου]
 24 [και εσομαι αμωμος μετ αυτου]
 [και φυλαξομαι απο της ανομιας μου]
 25 [και ανταποδωσει μοι κυριος κατα]
 [την δικαιοσυνην μου]
 [και κατα την καθαριότητα] των χειρ[ων μο]υ·
 [ενωπιον των ο]φθαλμων αυτου
 26 [μετα οσιου οσιωθησ]η
 [και μετα ανδρος αθω]ου αθως εση
 27 [και μετα εκλεκτου] εκλεκτος εση
 [και μετα στρεβλου] διαστρεψεις·
 28 [οτι συ λαον ταπειν]ον σωσεις
 [και οφθαλμους υπε]ρηφανων ταπινωσεις·
 29 [οτι συ φωτιεις λυχ]νον μου κ(υρι)ε
 [ο θεος μου φωτιεις το] σκοτος μου
 30 [οτι εν σοι ρυσθησο]μαι απο πιρατηριου
 [και εν τω] θ(ε)ω μου υπερβησομαι τιχος·
 31 [ο θεος μου αμωμ]ος η οδος αυτου
 [τα λογια κυριου πε]πυρωμενα
 [υπερασπιστης ε]στιν παντων των
 [ελπιζοντων επ α]υτον
 32 [οτι τις θεος πλην του κ](υρι)ο)υ
 [και τις θεος πλην του θεου] ημων

- 33 [ο θεος ο περιζωννυν μ]ε δυναμιν
[και εθετο αμωμον τη]ν οδον μου
34 [ο καταρτιζομενος του]ς ποδας μου ωσει ελαφου
[και επι τα υψηλα ιστω]ν με
35 [διδασκων χειρας μου εις] πολεμον
[και εθου τοξον χαλκουν το]υς βραχιονας μου
36 [και εδωκας μοι υπερασπισ]μον σωτηριας μου

p. 22

- και [η δεξια σου αντελαβετο μου]
και [η παιδια σου ανωρθωσεν με εις τελος]
και [η παιδια σου αυτη με διδαξει]
37 ε[πλατυνας τα διαβηματα μου υποκατω μου]
[και ο]υκ η[σθεινησαν τα ιχνη μου]
38 [κα]ταδιωξω το[υς εχθρους μου και]
καταλημψ[ομαι αυτους]
και ουκ αποστρ[αφησομαι εως αν εκλιπωσιν]
39 εκ'θλιψω αυτου[ς και ου μη δυνωνται στηναι]
πεσουνται υπο το[υς ποδας μου]
40 και περιεξωσας με [δυναμιν εις πολεμον]
συνεποδισας πα[ντας τους επανισ]
ταμενους επ ε[με υποκατω μου]
41 και τους εκ'θρο[υς μου εδωκας μοι νωτον]
και τους μισουν[τας με εξωλεθρευσας]
42 εκεκραξαν και ουκ η[ν ο σωζων]
προς κ[υριο]ν και ουκ ειση[κουσεν αυτων]
43 και λεπτυνω αυτου[ς ως χνουν κα]
τα προσωπον αυ[εμου]
ως πηλον πλατιων [λεανω αυτους]
44 ρυσαι με εξ αντιλογι[ων λαου]
καταστησις με εις κ[εφαλην εθνων]
λαος ον ουκ εγνω[ν] [εδουλευσεν μοι]
45 εις ακοην ωτιου [υπηκουσεν μοι]
υἱοι αλ'λοτριοι εβ[λευσαντο μοι]

- 46 ὕιοι ἀλ'λοτρι[οι ἐπαλαιώθησαν]
 καὶ ἐχώλανα[ν ἀπο τῶν τριβῶν αὐτῶν]
 47 ζῇ κ(υριο)ς καὶ ἐ[νλογητός ὁ θεὸς μου]
 καὶ ὑψώθη[τω ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου]
 48 ὁ θ(εο)ς ὁ διδο[υς ἐκδικήσεις ἐμοί]

P. 23

- [καὶ ὑποτάξας λαοὺς ὑπ ἐμὲ]
 49 [ὁ ρυστῆς μου ἐξ ἐχθρῶν ὀργίλων]
 [ἀπο τῶν ἐπανιστάνομένων ἐπ ἐμὲ ὑψ]ώσις με
 [ἀπο ἀνδρὸς ἀδικοῦ ρυσῇ με]
 50 [διὰ τοῦτο ἐξομολογήσο]μαι σοὶ ἐν ἐθνέσι(ν) κ(υρι)ε
 [καὶ τῷ ὀνόματι σου] ψάλλω
 51 [μεγαλυνῶν τὰς σ]ώτηρίας τοῦ βασιλεῶς αὐτοῦ
 [καὶ ποίῳν ἐλε]ός τῷ χ(ριστ)ῷ αὐτοῦ
 [τῷ δαυεὶδ καὶ τῷ] σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος

[IH] 1

[εἰς τὸ τέλος τῷ δ]α(υει)δ ψαλμός

XVIII

- 2 [οἱ οὐρανοὶ διηγουν]ται δοξᾶν θ(εο)ν
 [ποιῇσιν δὲ χεῖρ]ῶν αὐτοῦ ἀναγ'γέλλι τὸ στερεῶμα
 3 [ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ] ἐρευγεται ῥῆμα
 [καὶ νύξ νυκτὶ ἀ]ναγγέλλει γινώσκιν
 4 [οὐκ εἰσὶν λαλι]αὶ οὐδὲ λόγοι ὧν οὐχί
 [ἀκούονται] αἱ φωναὶ αὐτῶν
 5 [εἰς πᾶσαν τῇ]ν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθογγὸς αὐτῶ(ν)
 [καὶ εἰς τὰ πε]ράτα τῆς οἰκουμένης
 [τὰ ῥήματα] αὐτῶν
 6 [ἐν τῷ ἡλίῳ] ἐθ^εετο τὸ σκηνῶμα αὐτοῦ
 [καὶ αὐτο]ς ὥς νύμφιος ἐκπορεύόμε
 [νός ἐκ πᾶστ]ου αὐτοῦ
 [ἀγαλλιάσεται] ὥς γίγας δραμὶν ὁδὸν αὐτοῦ
 7 [ἀπ ἀκροῦ τοῦ οὐραν]οῦ ἡ ἐξόδος αὐτοῦ
 [καὶ τὸ καταντήμα] αὐτοῦ ἕως ἀκροῦ τοῦ ο(υ)ρ(αν)οῦ

49 ὑψώσεις

XVIII 1 tr ψαλμός τῷ Δαυεὶδ | 2 ἀναγγέλλει | 3 ἀναγγέλλει | 6 δραμὶν

- [και ουκ εστιν ος απο]κρυβησεται την
[θερμην αυτου]
- 8 [ο νομος του κυριου αμωμος επι]στρεφων ψυχας
[η μαρτυρια κυριου πιστη σοφ]ιζουσα νηπια
- 9 [τα δικαιωματα κυριου ευθεια] ευφραινοντα καρδ[ιαν]
- p. 24
- η εντολη κυριου τηλαυγης φωτιζουσα οφθαλμους]
- 10 ο φ[οβος κυριου αγνος διαμενων εις αιωνα αιωνος]
τα [κριματα κυριου αληθινα δεδικαιω]
[μενα επι το αυτο]
- 11 επιθυμητα [υπερ χρυσιον και λιθον τιμιον πολυν]
και γλυκυτε[ρα υπερ μελι και κηριον]
- 12 και γαρ ο δουλο[ς σου φυλασσει αυτα]
εν τω φυλασσειν αυ[τα ανταποδοσις πολλη]
- 13 παραπτωματα τις [συνησει]
απο των κρυφίων μ[ου καθαρισον με]
- 14 και απο αλ'λοτριων [φεισαι του δουλου σου]
εαν μη μου κατακ[υριευσουσιν τοτε]
αμωμος εσομ[αι]
- και καθαρισθησ[ομαι απο αμαρτιας μεγαλης]
- 15 και εσονται εις ευ[δοκιαν τα λογια]
του στοματος μ[ου]
και η μελετη της κ[αρδιας μου ενωπι]
ον σου δια παντ[ος]
κ(υρι)ε βοηθε μου και [λυτρωτα μου]

IΘ

- 1 εις το τέλος ψαλ[μος τω δαυειδ]
- 2 Επακουσαι σου κ(υριο)ς [εν ημερα θλιψεως]
υπερασπισαι σου τ[ο ονομα του θεου ιακωβ]
- 3 εξαποστילαι σοι β[οηθειαν εξ αγιου]
και εκ' σειων αντι[λαβοιτο σου]
- 4 μνησθιη κ(υριο)ς π[ασης θυσιας σου]
και το ολο[καντωμα σου πινατω διαβαλμα]

XIX

12 φυλασσειν | 13 εκ pro απο

XIX 3 εξαποστειλαι | Σιων | 4 μνησθιη | om Κυριος

- 5 δωῇ σοι κ[ατα την καρδιαν σου]
 και πασαν [την βουλην σου πληρωσαι]
 6 αγαλ'λιασ[ωμεθα εν τῷ σωτηριῷ σου]
 κ(αι) εν ον[οματι θεου ημων μεγαλυνθησομεθα]

p. 25

- [πληρωσαι κυριος παντα τα αιτηματα] σου·
 7 [νυν εγνων οτι εσωσεν κυριος τον χ](ριστο)ν αυτου
 [επακουσεται αυτου εξ ουρανου α]γιου αυτου
 [εν δυναστεiais η σωτηρια τη]ς δεξιας αυτου
 8 [ουτοι εν αρμασιν και ουτ]οι εν ιπποις
 [ημεις δε εν ονοματι κυριου] θ(εο)υ ημων
 [μεγαλυνθησομεθα]
 9 [αυτοι συνεποδισ]θησαν και επεσαν
 [ημεις δε ανεστη]μεν και ανορθωθημε(ν)
 10 [κυριε σωσον τον β]ασιλεα και επακουσο(ν)
 [ημων εν η α]ν ημερα επικαλεσομεθα σε

[K] 1 [εις το τέλος ψαλ]μος τῷ δα(νει)δ

XX

- 2 [κυριε εν τη δυναμει] σου ευφρανθησεται
 [ο βασιλευς]
 [και επι τῷ σωτ]ηριῷ σου αγαλ'λιασεται σφοδρα
 3 [την επιθυμιαν τ]ης καρδιας αυτου
 [εδωκας αυτ]ῷ
 [και την θελησι]ν των χιλαιων αυτου
 [ουκ εστερ]ησας αυτον
 4 [οτι προεφθασας] αυτον εν ευλογι
 [αις χρηστοτη]τος
 [εθηκας επι την κ]εφαλην αυτου
 [στεφανον εκ λιθ]ου τιμιου
 5 [ζῶην ητησατο σε κ]αι εδωκας αυτω
 [μακροτητα ημερων] εις αιῶνα αιωνος
 6 [μεγαλη η δοξα αυτου ε]ν τῷ σωτηριῷ σου

9 ανωρθωθημεν | 10 add σου post βασιλεα | επικαλεσωμεθα

XX 3 ψυχης pro καρδιας | δεησιν pro θελησιν | χειλεων | add διαψαλμα

- [δοξαν και μεγαλοπρεπε]ιαν επιθη
[σεις επ αυτον]
- 7 [οτι δωσεις αυτω ευλογιαν] εις αιωνα αιωνος
[ευφρανεις αυτον εν χαρα μ]ετα του προσωπου σου
- p. 26
- 8 οτι [ο βασιλευς ελπιζει επι κυριον]
και ε[ν τω] ελεει του υψιστου ου μη σαλευθ[η]
9 ευρεθ[ει] η χειρ σου πασιν τοις εχθροις σου
η δεξια σου [ευροι παντας τους]
μισουν[τας σε]
- 10 θησις αυτους ω[ς] κλιβανον πυρος]
εις καιρον του π[ροσωπου σου]
κ(υρι)ε εν οργη σου συ[νταραξεις αυτους]
και καταφαγεται αυ[τους πυρ]
- 11 τον καρπον αυτων [απο γης απολεις]
και το σπερμα αυτ[ων απο υιων ανθρωπων]
- 12 οτι εκλιναν εις σε [κακα]
διελογισαντο βου[λην ην ου μη δυνων]
ται στηναι
- 13 οτι θησις αυτους [νωτον]
εν τοις περιλοιποι[ς σου ετοιμα]
σις το προσωπον [αυτων]
- 14 υψωθητι κ(υρι)ε εν τη δ[υναμει σου]
ασωμεν και ψαλω[μεν τας δυναστειας σου]

KA 1 εις το τελος υπε[ρ της αντιλημψεως]
της αιωθινης ψα[λμος τω] δαυειδ

XXI

- 2 Ο θ(εο)ς ο θ(εο)ς μου προσ[χες] [μοι ινα τι εγ]
κατελιπε[ς με]
μακραν απο της [σωτηριας μου οι]
λογοι των [παραπτωματων μου]
- 3 ο θ(εο)ς μου κε[κραξομαι] ημερας προς]
σε και [ουκ εισακουση]

10 θησεις | 12 στησαι προ στηναι | 13 θησεις | ετοιμασεις | 14 ασομεν | ψαλουμεν
XXI 1 εωθινης

και νυκτ[ος και ουκ εις ανοιαν εμοι]
 4 σοι δε εν α[γιοις κατοικεις ο επαι]
 νος ι(σρα)ηλ

p. 27

5 [επι σοι ηλπισαν οι πατερες ημ]ων
 [ηλπισαν και ερυσω αυτους]
 6 [προς σε εκεκραξαν και εσωθησαν]
 [επι σοι ηλπισαν και ου] κατησχυνθησα(ν)
 7 [εγω δε ειμι σκωληξ και ο]υκ αν(θρωπ)ος
 [ονειδος ανθρωπου και εξου]δενωμα λαου
 8 [παντες οι θεωρου]ντες με εξεμν
 [κτηρισαν μ]ε
 [ελαλησαν εν χειλ]εσιν εκινησαν κεφαλη(ν)
 9 [ηλπισεν επι κυριου] ρυσασθω αυτον
 [σωσατω αυτον] οτι θελι αυτον
 10 [οτι συ ει ο εκσπα]σας με εκ' γαστρος
 [η ελπις μου απο] μαστων της μ(ητ)ρ(ο)ς μου
 11 [επι σε επεριφην ε]κ' μητρας
 [εκ κοιλιας μητρος] μου θ(εο)ς μου ει σοι
 [μη αποστης απ] εμου οτι θλιψις εγ'γυς
 12 [οτι ουκ εστιν ο] βοήθων μοι
 13 [περιεκυκλωσ]αν με μοσχοι πολ'λοι
 [ταυροι πιονε]ς περιεσχον με
 14 [ηνοιξαν επ] εμε το στομα αυτων
 [ως λεων ο αρπα]ζων και ωρυόμενος
 15 [ωσει υδωρ εξεχυ]θην και διεσκορ
 [πισθη παντα τα] οστα μου
 [εγενηθη η καρδια μ]ου ωσει κηρος
 [τηκομενος εν με]σω της κοιλιας μου
 16 [εξηρανθη ως οστρακ]ον η ἰσχυς μου
 [και η γλωσσα μου κεκολ]ληται τω
 [λαρυγγι μου]

4 συ pro σοι | 7 εξουδενημα | 9 θελει | 11 συ pro σοι | 11 om μοι | 16 ωσει
 pro ως

- [και εις χουν θανατου κατη]γαγεν με
 17 [οτι εκκυλωσαν με κυνες] πολλοι
 p. 28
 συ[ναγωγή πονηρευομενων περιεσχον με]
 ωρ[υξαν χειρας μου και ποδας]
 18 εξή[ριθμησαν παντα τα οστα μου]
 αυ[τοι δε κατενοησαν και επειδον με]
 19 διεμερισ[αντο τα ιματια μου εαυτοις]
 και επι τον [ιματισμον μου εβαλον κληρον]
 20 σοι δε κ(υρι)ε μη μακρ[υνης την βοηθειαν]
 σου απ εμου
 εις την αντιληψ[ιν μου προσχες]
 21 ρυσαι απο ρομ'φαιας [την ψυχην μου]
 και εκ χειρος κυνος [την μονογενη μου]
 22 σωσον με εκ στο[ματος λεοντος]
 και απο κερατων [μονοκερωτων]
 την ταπινω[σιν μου]
 23 διήγησομαι το ο[νομα σου τοις αδελφοις μου]
 εν μεσω εκκλησ[ιας υμνησω σε]
 24 οι φοβουμενοι τον [κυριον αινεσατε αυτον]
 απαν το σπερμα ιακ[ωβ δοξασατε αυτον]
 φοβηθητω δη απ [αυτου απαν το]
 σπερμα ι(σρα)ηλ
 25 οτι ουκ εξουδενω[σεν ουδε προσω]
 χθισεν τη δ[εησει του πτωχου]
 ουδε απεστρε[ψεν το προσωπον]
 αυτου απ ε[μου]
 και εν τω κεκ[ραγεναι με προς αυτον]
 εισήκου[σεν μου]
 26 παρα σου ο επ[αινος μου]
 εν εκ'κλη[σια μεγαλη]
 τας ευχα[ς μου αποδωσω ενω]
 πιο[ν των φοβουμενων αυτον]

16 κατηγαγες pro κατηγαγεν | 20 συ pro σοι | μου pro σου απ εμου | 22 ταπεινωσιν |
 24 om τον | φοβηθητωσαν αυτον pro φοβηθητω δη απ αυτου

p. 29

- 27 [φαγονται πενήτες και εμπλησθησονται
[και αινεσουσιν κυριον οι εκζητουντες α]υτο(ν)
[ζησονται αι καρδιαι αυτων εις αιωνα αι]ωνος
28 [μνησθησονται και επιστραφησονται
[προς κυριον παντα τα περατα της γης]
[και προσκυνησουσιν ενωπιον α]υτου πα
[σαι αι πατριαι των ε]θνων
29 [οτι του κυριου η βασιλεια κ]αι αυτος δεσποζει των εθνω(ν)
30 [εφαγον και προσε]κυνησαν παντες οι πι
[ονες της γ]ης
[ενωπιον αυτου] προπεσουντε παντες
[οι καταβαινου]τες εις γην
[και η ψυχη μου αυ]τω ζη
31 [και το σπερμα μου] δουλευσι αυτω
[αναγγελησεται] τω κ(υρι)ω γενεα η ερχομενη
32 [και αναγγελουσ]ιν την δικαιοσυνην αυτου
[λαω τω τεχθησο]μενω ον εποιησεν ο κ(υρι)ος

[KB]

[ψαλμος τω δαβειδ της μιας σαββατου

XXII

- 1 [κυριος ποιμαινει με κ]αι ουδεν με υστερησει
2 [εις τοπον χλοη]ς εκει με κατεσκηνωσε(ν)
[επι υδατος αν]απαυσεως εξεθρεψεν με
3 [την ψυχην μου επε]στρεψεν
[ωδηγησεν με επι τρ]ιβους δικαιοσυνης
[ενεκεν του ονοματ]ος αυτου
4 [εαν γαρ και πορευθω] εν μεσω σκias θανατου
[ου φοβηθησομαι κακ]α οτι σοι μετ εμου ει
[η ραβδος σου και η βακτ]ηρια σου αυται με
[παρεκαλεσα]ν
5 [ητοιμασας ενωπιον μου] τραπεζαν
[εξ εναντιας των θλιβο]ντων με

29 δεσποζει | 30 προπεσουνται | add την ante γην | 31 δουλευσει
XXII 1 om της μιας σαββατου | 4 συ pro σοι

p. 30

ἐλῖπα[νας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου]

κα[ὶ τὸ ποτηριον σου μεθυσκον ὡς]

κρά[τιστον]

6 καὶ τὸ ἐλεο[ς σου καταδιώξεται με πασας]

τας ἡμερ[ας τῆς ζωῆς μου]

καὶ τὸ κατοικ[εῖν με ἐν οἰκῷ κυρίου εἰς μα]

κροτήτα ἡμ[ερων]

ΚΓ

ψαλμος τῷ δα(υεί)δ [τῆς μίας σαββατῶν]

XXIII

1 Τοῦ κυριοῦ ἡ γῆ καὶ τὸ π[ληρωμα αὐτῆς]

ἡ οἰκουμένη καὶ π[άντες οἱ κατοῖ]

κουντες ἐν αὐτῇ

2 αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν [ἐθεμελιώσεν αὐτήν]

καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἡ[τοίμασεν αὐτήν]

3 τις ἀναβήσεται εἰς τὸ [ὄρος τοῦ κυρίου]

καὶ τις στήσεται ἐν τῷ[πῶ ἀγίῳ αὐτοῦ]

4 ἀθῶος χερσεῖν καὶ καθ[αρος τῇ καρδίᾳ]

ὃς οὐκ ἐλάβεν ἐπ[ὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ]

καὶ οὐκ ὤμοσεν ἐπὶ [δόλῳ τῷ πλη]

σιον αὐτοῦ

5 οὗτος λημψεται εὐλ[ογίαν παρὰ κυρίου]

καὶ ἐλεήμοσυνὴν π[αρά θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ]

6 αὐτῇ ἡ γενεὰ ζητοῦ[ντων αὐτοῦ]

ζητούντων τὸ προ[σῶπον τοῦ θεοῦ ἰακώβ

διαψαλμα]

5

7 ἀραταὶ πυλᾶς οἱ [ἀρχοντες ὑμῶν]

καὶ ἐπαρθῆτε [πύλαι αἰωνιοὶ]

καὶ εἰσελευσέ[ται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης]

8 τις ἐστὶν οὗτος [ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης]

κυριοῦ κραταῖος [καὶ δυνατός]

κυριοῦ δυνατο[ς ἐν πολέμῳ]

9 ἀραταὶ πύλ[ας οἱ ἀρχοντες ὑμῶν]

p. 31

- [και επαρθητε πυλαι αιωνι]οι
 [και εισελυσεται ο βασιλευς τ]ης δοξης
 10 [τις εστιν ουτος ο βασιλευς] της δοξης
 [κυριος των δυναμεων αυτ]ος εστιν ο βα
 [σιλευς της δοξης]

[ΚΔ]

[ψαλμος τῷ δαυειδ]

XXIV

- 1 [προς σε κυριε ηρα τη]ν ψυχην μου
 2 [ο θεος μου επι σοι π]εποιθα μη καταισχυν
 [θειην εις τον] αιωνα·
 [μηδε καταγελ]ασατωσαν μου οι εκθροι μου
 3 [και γαρ παντες] οι υπομενοντες σε ου
 [μη καταισχ]υνθωσιν
 [αισχυνητωσα]ν οι ανομουιντες δια κενης
 4 [τας οδους σου] κ(υρι)ε γνωρισον μοι
 [και τας τριβο]υς σου διδαξον με
 5 [οδηγησον με] επι την αληθιαν σου
 [και διδαξο]ν με οτι σοι ει ο θ(εο)ς ο σ(ωτ)ηρ μου
 [και σε υπε]μινα ολην την ημεραν
 6 [μνησθητ]ι των οικτιρμων σου κ(υρι)ε
 [και τα ελεη] σου οτι απο του αιωνος εισι(ν)
 7 [αμαρτιας ν]εοτητος μου και αγνοι
 [ας μη] μνησθης
 [κατα το ελεος] σου μνησθητι μου σοι
 [ενεκα της χρ]ηστοτητος σου κ(υρι)ε
 8 [χρηστος και ευθη]ς ο κ(υρι)ος
 [δια τουτο νομοθε]τησι αμαρτανοντας εν οδω
 9 [οδηγησει πραεις εν κρι]σι
 [διδαξει πραεις οδους α]ντου
 10 [πασαι αι οδοι κυριου ελεος κ]αι αληθεια
 [τοις εκζητουσιν την δια]θηκην αυτου

10 add ουτος post εστιν²

XXIV 2 om εις τον αιωνα | εκθροι | 3 καταισχυνθωσιν | ■ αληθειαν | συ pro σοι | υπε-
 .μεινα | 6 οικτιρμων | om κυριε | 7 om σοι | 8 νομοθετησει | 9 κρισει | 10 αληθεια

p. 32

- [και τα μαρτυρια αυτου]
- 11 ενεκ[α του ονοματος σου κυριε]
και ιλ[αση τη αμαρτια μου πολλη γαρ εστιν]
- 12 τις εστιν [ανθρωπος ο φοβουμενος τον κυριον]
νομοθετ[ησει αυτω εν οδω η ηρετισατο]
- 13 η ψυχη αυτου εν [αγαθοις αυλισθησεται]
και το σπερμα αυ[του κληρονομησει γην]
- 14 κραταιωμα κ(υρι)ς τω[ν φοβουμενων αυτου]
και η διαθηκη αυτου [του δηλωσαι αυτοις]
- 15 οι οφθαλμοι μου δια [παντος προς τον κυριον]
οτι αυτος εκσπασ[ει εκ παγιδος τους]
ποδας μου
- 16 επιβλεψον επ ε[με και ελεησον με]
οτι μονογενης [και πτωχος ειμι εγω]
- 17 αι θλιψεις της καρ[διας μου επληθυνθησαν]
εκ των αναγ'κων μ[ου εξαγαγε με]
- 18 ιδε την ταπινω[σιν μου και τον κοπον μου]
και αφες πασας κ[.....]
- 19 ιδε τους εκ'θρου[ς μου οτι επληθυνθησαν]
και μισος αδικον ε[μισησαν με]
- 20 φυλαξον την ψυχ[ην μου και ρυσαι με]
μη καταισχυν[θειην οτι ηλπισα επι σε]
- 21 ακακοι και ευθε[ις εκολλωντο μοι οτι]
υπεμينا σε [κυριε]
- 22 λυτρωσαι ο θ(εο)ς [τον ισραηλ εκ πασων των]
θλιψαιων [αυτου]

ΚΕ

τω δα(υει)δ

XXV

- 1 Κρινον με κ(υρι)ε [οτι εγω εν ακακια μου επορευθην]
και επι τω κ(υρι)[ω ελπizzων ου μη σαλευθω]
- 2 δοκιμασο[ν με κυριε και πειρασον με]

14 add και το ονομα κυριου των φοβουμενων αυτον post αυτον | 18 ταπεινωσιν | τας
αμαρτίας μου pro κ' . . . | 19 εχθρους | 21 υπεμεινα | 22 θλιψεων
XXV 1 του pro τω ante Δανειδ

P. 33

- [πυρῳσον τοὺς νεφροὺς μου] καὶ τὴν καρδι[αν μου]
 3 [ὅτι τὸ ἐλεος σου κατεναντι τ]ῶν ὀφθαλ
 [μῶν μου ἐστίν]
 [καὶ εὐηρεστήσα ἐν τῇ ἀλ]ηθία σου
 4 [οὐκ ἐκαθίσα μετὰ συννε]δρίου ματαιότητος
 [καὶ μετὰ παρανο]μούντων οὐ μὴ εἰσελθῶ
 5 [ἐμίσησα ἐκκλη]σίαν πονηρεὺς δὲ μενῶ(ν)
 [καὶ μετὰ ἀσεβῶ]ν οὐ μὴ καθίσω
 6 [νυψομαι ἐν ἀ]θῶοις τὰς χεῖρας μου
 [καὶ κυκλῶσ]ῶ τὸ θυσιαστήριον σου κ(υρι)ε
 7 [τοῦ ἀκουσάι φ]ωνὴν αἰνεσεως σου
 [καὶ διηγησασθ]αί πάντα τὰ θαύμασια σου
 8 [κυριε ἡγαπήσα εὐ]πρέπιαν οἴκου σου
 [καὶ τοποῦν σκ]ηνώματος δοξῆς σου
 9 [μὴ συναπολε]σῆς μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴ(ν) μου
 [καὶ μετὰ ἀνδρ]ῶν αἱμάτων τὴν ζῶην μου
 10 [ὧν ἐν χερσι]ν αἱ ἀνομίαι
 [ἡ δεξιὰ αὐτῶν] ἐπλησθῇ δώρων
 11 [ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακί]α μου ἐπορευθῆν
 [λῦτρωσαι με] κ(υρι)ε καὶ ἐλεήσον με
 12 [ὁ γὰρ πους μου ἐστ]ῇ ἐν εὐθυτητι
 [ἐν ἐκκλησiais εὐλ]ογήσω σε κ(υρι)ε

[ΚΣ]

[τοῦ δαυεὶδ προ τ]οῦ χρισθῆ

XXVI

- 1 [κύριος φωτισμὸς μου] καὶ σ(ωτ)ήρ μου τίνα φοβήθησομαι
 [κύριος υπερασπιστὴς τ]ῆς ζωῆς μου ἀπο
 [τίνος δειλιάσω]
 2 [ἐν τῷ ἐγγιζεῖν ἐπ' ἐμὲ κ]ακούντας τοῦ
 [φάγειν τὰς σαρκάς] μου
 [οἱ θλιβόντες με καὶ οἱ ἐ]κ' ἄνθρωποι μου αὐτοὶ
 [ἡσθενήσαν καὶ ἐπεσ]άν

3 ἀληθεία | 5 om κυριε | 7 om σου¹ | 10 om αι | 11 om κυριε
 XXVI 1 χρισθῆναι pro χρισθῆ | 2 ἐχθροὶ

P. 34

- 3 εαν παρα[ταξῆται επ εμε παρεμβολη]
 ου φοβ[ηθησεται η καρδια μου]
 εαν επαν[αστη επ εμε πολεμος εν ταυ]
 τη εγω [ελπιζω]
- 4 μιαν αιτησαμ[ην παρα κυριου ταυτην εκζητησω]
 του κατοικιν μ[ε εν οικω κυριου πασας]
 τας ἡμερας τ[ης ζωης μου]
 του θεωριν με την [τερπινοτητα του κυριου]
 και επισκεπτεσθα[ι τον ναον αυτου]
- 5 οτι εκρυψεν με εν σ[κηνη εν]
 ημερα κακων μ[ου]
 εσκεπασεν με εν απ[οκρυφω της]
 σκηνης αυτου
 εν πετρα ὑψωσεν μ[ε]
- 6 και νυν ἴδου ὑψωσεν τη[ν κεφαλην μου επ εχθρους μου]
 εκυκλωσα και εθυσ[α εν τη σκηνη]
 αυτου θυσιαν αινεσε[ως και αλαλαγμου]
 ασω και ψαλω τω κ(υρι)ω
- 7 εισακουσον κ(υρι)ε της φωνης μου ης εκεκραξα]
- 8 ελεησον με και εισακο[υσον μου]
 σοι ειπεν ἡ καρδια μου
 εξεζητησεν το προσ[ωπον σου]
 το προσωπον σου κ(υρι)ε [ζητησω]
- 9 μη αποστρεψης το π[ροσωπον σου απ εμου]
 και μη εκ'κλινη[ς εν οργη απο του δουλου σου]
 βοηθος μου γεν[ου μη εγκαταλιπης με]
 και μη εγκατα[λιπης με ο θεος ο σωτηρ μου]
- 10 οτι ο π(ατ)ηρ μου [και η μητηρ μου εγκατελιπον με]
 ο δε κ(υριο)ς αντε[λαβετο μου]
- 11 νομοθετ[ησον με κυριε τη οδω σου]

4 ητησαμην | κατοικειν | θεωρειν | 6 om αινεσεως και | ασομαι pro ασω | 8 εξεζητησα
 pro εξεζητησεν | 9 om και¹ | υπεριδης pro εγκαταλιπης² | 10 προσελαβετο με pro αντελα-
 βετο μου

P. 35

- [και οδηγησον με εν τριβῳ ευθειας]
 [ενεκα των εχθρων μου μη] παραδως
 12 [με εις ψυχας θλιβοντων] με
 [οτι επανεστησαν μοι μα]ρτυρες αδικοι
 [και εψευσατο η αδικια εα]υτη
 13 [πιστευσω του ιδειν τα] αγαθα κ(υριο)υ εν γη ζωντω(ν)
 14 [υπομεινον τον κυριον υ]πομινον τον κ(υριο)υ
 [ανδριζου και κρ]αταιουσθω ἡ καρδια
 [σου και υπο]μινον τον κ(υριο)υ

[KZ]

[του] δα(υει)δ

XXVII

- 1 [προς σε κυριε κε]κραξομαι
 [ο θεος μου μη πα]ρασιῶπησης απ εμου
 [μη ποτε παρα]σίωπησης απ εμου
 [και ομοιωθησ]ομαι τοις καταβαι
 [νουσιν ει]ς λακ'κον
 2 [εισακουσον τ]ης φωνης της δεήσεως μου
 [εν τῳ δεεσ]θαι με προς σε
 [εν τῳ αιρειν] με χειρας μου προς ναον αγιο(ν) σου
 3 [μη συνελκ]υσης με μετα αμαρτωλω(ν)
 [και μετα ερ]γαζομενων αδικιαν μη
 [συναπο]λεσης με
 [των λαλουν]των ειρηνην μετα των πλησιο(ν) αυτω(ν)
 [κακα δε εν ται]ς καρδιαις αυτων
 4 [δος αυτοις] κατα τα εργα αυτων
 [και κατα την πο]νηριαν των επιτηδευ
 [ματων αυτω]ν
 [κατα τα εργα των] χειρων αυτων δος αυτοις
 [αποδος το ανταποδομ]α αυτων αυτοις
 5 [οτι ου συνηκαν εις τα ερ]γα κ(υριο)υ
 [και εις τα εργα των χειρων] αυτου

14 om υπομεινον τον κυριον¹ | υπομεινον bis

XXVII 1 εκεκραξα pro κεκραξομαι | επ εμοι pro απ εμου bis | 2 tr με αιρειν | εις pro προς² | 3 om με¹ | add την ψυχην μου post αμαρτωλων

p. 36

- καθε[λεις αυτους και ου μη οικοδομησεις αυτους]
 6 ευλογ[ητος κυριος οτι εισηκουσεν της]
 φω[νης της δεησεως μου]
 7 κ(υριο)ς βοηθ[ος μου και υπερασπιστης μου]
 επ αυτω η[λπισεν η καρδια μου και]
 εβοηθη[θην και ανεθαλεν η σαρξ μου]
 και εκ' θεληματ[ος μου εξομολο]
 γησομαι αυτω
 8 κ(υριο)ς κραταιω[μα του λα[ου αυτου]
 και υπερασπιστης τ[ων σωτηριων]
 του χ(ριστο)υ αυτου εσ[τιν]
 9 σωσον κ(υρι)ε τον λα[ον σου]
 και ευλογησον τ[ην κληρονομιαν σου]
 και ποιμανον αυ[τους και επαρον]
 αυτους εως το[υ αιωνος]

KH

ψαλμος τω δα(υει)δ ε[ξοδιου σκηνης]

XXVIII

- 1 Ενεγ'καται τω κ(υρι)[ω υιοι θεου]
 ενεγκαται τω κ(υρι)ω [υιους κριων]
 ενεγ'καται τω κ(υρι)ω δο[ξαν και τιμην]
 2 ενεγ'καται τω κ(υρι)ω [δοξαν ονοματι αυτου]
 προσκυνησατε τω κ(υρι)ω [εν αυλη αγια αυτου]
 3 φωνη κ(υριο)υ επι των [υδατων]
 ο θ(εο)ς της δοξης [εβροντησεν]
 κ(υριο)ς επι υδατων π[ολλων]
 4 φωνη κ(υριο)υ εν ι[σχυι]
 φωνη κ(υριο)υ εν με[γαλοπρεπια]
 5 φωνη κ(υριο)υ συν[τριβοντος κεδρους]
 και συντριψ[ει κυριος τας κεδρους του λιβανου]
 6 και λεπτυ[νει αυτας ως τον μοςχον]
 τον λ[ιβανου]

9 om κυριε

XXVIII 1-2 ενεγκατε quater | 5 om και

P. 37

- [και ο ηγαπημενος ως υιος μονοκερ]ωτω(ν)
 7 [φωνη κυριου διακοπτοντος φλογα πυ]ρος
 8 [φωνη κυριου συνσειοντος ερημον]
 [συνσεισει κυριος την ερημον κα]δης
 9 [φωνη κυριου καταρτιζομενο]ν ελαφους
 [και αποκαλιψει δρυμου]ς
 [και εν τῷ ναῶ αυτ]ου πας τις λεγι δοξαν
 10 [κυριος τον κατακλυσμ]ον κατοικiei
 [και καθιειται κυριος] βασιλευς εις τον αιωνα
 11 [κυριος ισχυν τῷ λα]ῳ αυτου δωσει
 [κυριος ευλογησει τον] λαον αυτου εν ειρηνη

XXIX

- [ΚΘ] 1 [εις το τελος ῥδη] του ενκαινισμού του οικου ψαλ(μο)ς τῷ δα(ναι)δ
 2 [ὑψωσω σε κυριε οτι] υπελαβες με
 [και ουκ ηυφρανα]ς τους εκθρους μου επ εμε
 3 [κυριε ο θεος μου εκεκρ]αξα προς σε και ἱασω με
 4 [κυριε ανηγαγες ἐξ ἀδ]ου την ψυχην μου
 [εσωσας με απο τῶ]ν καταβαινον
 [των εις λακκο]ν
 5 [ψαλατε τῷ κυριῳ οι ο]σιοι αυτου
 [και εξομολογεισθε] τη μνημη της
 [αγιωσυνης αυτ]ου
 6 [οτι οργη εν τῷ θυμῳ] αυτου
 [και ζωη εν τῷ θελημ]ατι αυτου
 [το εσπερας αυλισθησ]εται κλαυθμος
 [και εις το πρωι αγαλλ]ιασις
 7 [εγω δε ειπα εν τη ευ]θηνια μου
 [ου μη σαλευθω εις το]ν αιωνα
 8 [κυριε εν τῷ θεληματι σου] παρασχου τῷ
 [καλλει μου δυναμιν]
 [απεστρεψας δε το προσω]πον σου

9 λεγει

XXIX 1 ψαλμος ῥδης pro ῥδη | om ψαλμος | του pro τῷ | 2 εκθρους

p. 38

- και ἐγενήθην τεταραγμενος]
 9 προς σ[ε κυριε κεκραξομαι προς του]
 θ(εο)ν [μου δεηθησομαι]
 10 τις ωφε[λια εν τῷ αιματι μου]
 εν τῷ κατ[αβηναι με εις διαφθοραν]
 μη εξομολογη[σεται σοι χους]
 ἢ αναγ[γελι την α[ληθειαν σου]
 11 ἡκουσεν κ(υριο)ς και η[λεησεν με]
 κ(υριο)ς εγενηθη βοήθο[ς μου]
 12 εστρεψας τον κοπ[ετον μου εις χαραν εμοι]
 διερ[ρηξας τον σακκ[ον μου και περι]
 εζωσας με ευφ[ροσυνην]
 13 οπως αν ψαλη σοι [η δοξα μου και ου]
 μη κατανοιγω
 κ(υρι)ε ὁ θ(εο)ς μου εις το[ν αιωνα εξομολογησομαι σοι]

- Λ 1 ψαλμος τῷ δα(υει)δ [εκστασεως] XXX
 2 Ἐπι σοι κ(υρι)ε ἠλπισα [μη καταισχυνθῃ]
 ην εις τον αιωνα
 εν τη δικαιοσυνη σ[ου ρυσαι με και εξελου με]
 3 κλινον προς με το [ους σου ταχυνον]
 του εξελεσθαι [με]
 γενου μοι εις θ(εο)ν ὑπε[ρασπιστην]
 και εις οικον καταφ[υγης του σωσαι με]
 4 οτι κραταιωσις [μου και καταφυγη μου ει συ]
 και ενεκεν του ο[υ]οματος σου οδηγη]
 σις με και δια[θρεψις με]
 5 εξαξις με εκ [παγιδος ταυτης ης]
 εκρυψα[ν μοι]
 οτι σοι ει ο [υπερασπιστης μου]
 6 εις χειρα[ς σου παραθησομαι το πνευμα μου]

9 add και post κεκραξομαι | 10 αναγγελοι | 13 κατανοω
 XXX 1 add εις το τέλος ante ψαλμος | 4 κραταιωμα pro κραταιωσις | οδηγησεις |
 5 εξαξεις | συ pro σοι

p. 39

- [ελυτρωσω με κυριε ο θεος της αληθ]ειας
 7 [εμισησας τους φυλασσο]ντας μα
 [ταιοτητας δια κε]νης
 [εγω δε επι τω κυριω ηλπι]σα
 8 [αγαλλιασομαι και ευφρ]ανθησομαι επι τω ελεει σου
 [οτι επειδες την τα]πινωσιν μου
 [εσωσας εκ των] αναγκων την ψυχην μου
 9 [και ου συνεκλει]σας με εις χειρας εκ'θρω(ν)
 [εστησας εν ε]νρυχωρω τους ποδας μου
 10 [ελεησον με] κ(υρι)ε οτι θλιβομαι
 [εταραχθη εν] θυμω ο οφθαλμος μου
 [η ψυχη μου κ]αι η γαστηρ μου
 11 [οτι εξελιπεν] εν οδυνη η ζωη μου
 [και τα ετη μου] εν στεναγμοις
 [ησθηνησεν εν] πτωχια η ισχυς μου
 [και τα οστα μου] εταραχθησαν
 12 [παρα παντας τ]ους εκ'θρους μου εγε
 [νηθην ονειδ]ος
 [και τοι]ς γει[τοσιν] μου σφοδρα
 [και φοβο]ς τοις γνωστοις μου
 [οι θεωρουντε]ς με εξω εφυγον απ εμου
 13 [επελησθην] ωσει νεκρος απο καρδιας
 [εγενηθην ωσει σ]κευος απολωλος
 14 [οτι ηκουσα ψογον π]ολ'λων παροικουν
 [των κυκλοθεν]
 [εν τω συναχθην]αι αυτους αμα επ εμε
 [του λαβειν την ψυχην μ]ου εβουλευσαντο
 15 [εγω δε επι σε ηλπισα] κ(υρι)ε
 [ειπα συ ει ο θεος μου]
 16 [εν ταις χερσιν σου οι κλ]ηροι μου

p. 40

ρυσαι [με εκ χειρος εχθρων μου]

- και εκ [των καταδιωκοντων με]
 17 επιφα[νον το προσωπον σου επι]
 τον δο[υλον σου]
 και σωσον [με εν τω ελεει σου]
 18 κ(υρι)ε μη καταισχυν[θειην οτι επεκα]
 λεσαμην σε
 αισχυνθεισαν ασε[βεις και κατα]
 χθεισαν εις αδο[υ]
 19 αλαλα γενηθητωσ[αν τα χειλη τα δολια]
 τα λαλουντα κατα τ[ου δικαιου ανομιαν]
 εν υπερηφανια και εξουδενωσει]
 20 ως πολλοι το πληθο[ς της χρηστο]
 τητος σου Κ(υρι)ε
 ἤς εκρυψας τοις φ[οβουμενοις σε]
 εξειργασου τοις ε[λπιζουσιν επι σε]
 εναντιον των υ[ιων των ανθρωπων]
 21 κατακρυψις αυτ[ους εν αποκρυφω]
 του προσωπ[ου σου]
 απο ταραχης αν(θρωπ)[ων σ]κ[επασεις αυτους]
 εν σκηνη απο αν[τιλογ]ιας [γλωσσων]
 22 ευλογητος κ(υριο)ς ο[τι εθαυμαστωσεν]
 το ελεος αυ[του εν πολει περιοχης]
 23 εγω δε ειπον ε[ν τη εκστασει μου]
 απεριμμε απ[ο προσωπου των ο]
 φθαλμω[ν σου]
 δια τουτο ει[σηκουσας κυριε της φωνης]
 της δεῖσ[εως μου]
 εν τω κεκ[ραγεναι με προς σε]
 24 αγαπησα[τε τον κυριον παντες οι οσιοι αυτου]
 p. 41
 [οτι αληθειας εκζητει κ](υριο)ς

17 om και | 18 αισχυνθεισαν | add οι ante ασεβεις | καταχθεισαν | 20 πολν pro πολλοι | εξειργασω pro εξειργασου | 21 κατακρυψεις | 23 ειπα pro ειπον | απερριμμαι | add αρα ante απο | 24 [ανταποδιδωσιν videtur longius quam spatium in Δ ; fortasse ανταποδωσι legatur]

- [και ανταποδιδωσιν τοις περι]σσωσ
 [ποιουσιν υπερηφ]ανιαν
 25 [ανδριζεσθε και κραταιο]υσθω η καρδια υμω(ν)
 [παντες οι ελπιζοντες] επι κ(υριο)ν

[ΛΑ]

[τφ δαυειδ συνεσ]εως

XXXI

- 1 [μακαριοι ων αφ]εθησαν αι ανομιαι
 [και ων επεκαλυ]φθησαν αι αμαρτιαι
 2 [μακαριος ανηρ] ω ου μη λογισεται κ(υριο)ς αμαρτια(ν)
 [ουδε εστιν εν] τω στοματι αυτου δολος
 3 [οτι εσιγησα επ]αλαιώθη τα οστα μου
 [απο του κραζει]ν με ὅλην την ἡμεραν
 4 [οτι ημερας και] νυκτος εβαρυνθη επ ε
 [με η χειρ σου]
 [εστραφην εις τα]λαιπωριαν εν τω εν
 [παγηναι α]κανθαν διαψαλμα
 5 [την αμαρτιαν μο]ν εγνωρισα σοι
 [και την ανομια]ν μου ουκ εκαλυψα
 [ειπα εξαγορευσω] κατ εμου την ανο
 [μιαν μου] τω κ(υρι)ω
 [και συ αφηκας τ]ην ασεβιαν της καρδιας μου
 6 [υπερ ταυτης προ]σενυζεται προς σε
 [πας οσιος εν κα]ιρω ευθετω
 [πλην εν κατακλυσ]μω υδατων πολ
 [λων προς αυτον] ουκ εγ'γιουσειν
 7 [συ μου ει καταφυγη] κ(υρι)ε απο θλιψεως
 [της περιεχουσης] με
 [το αγαλλιαμα μου λυτ]ρωσαι με απο
 [των κυκλωσαντω]ν με διαψαλμα
 8 [συνετιω σε και συν]βιβω σε εν οδω ταυτη
 [η πορευση]

P. 42

επιστηρ[ιω επι σε τους οφθαλμους μου]

XXXI 1 tr Συνεσεως τφ Δαυειδ | 2 ου pro ω | λογισηται | 5 om σοι | αμαρτιαν pro
 ανομιαν | ασεβειαν | add διαψαλμα | 6 tr πας οσιος προς σε | εγγιουσιν | 7 om κυριε

- 9 μη γεινε[σθε ως ιππος και ημιονος]
 οis ουκ [εστιν συνεσις]
 εν χαλινω [και κημω τας σιαγονας]
 αυτων αγξ[αι]
 των μη εγγιζον[των προς σε]
 πολ'λαι αι μαστιγ[ες του αμαρτωλου]
 10 τον δε ελπιζοντα επ[ι κυριον ελεος κυκλωσει]
 11 ευφρανθηται επι κ(υριο)ν [και αγαλλιασ]
 θαι δικαιοι
 και καυχασθαι παντες [οι ευθεις τη καρδια]

ΔΒ

ψαλμος τω δα(υει)δ

XXXII

- 1 Αγαλλιασθαι δικαι[οι εν τω κυριω]
 τοis ευθεσιν πρε[πει αινεσις]
 2 εξομολογισθαι τ[ω κυριω εν κιθαρα]
 εν ψαλτηριω δεκαχορ[δω ψαλατε αυτω]
 3 ασαται αυτω ασμα [καινον]
 καλως ψαλαται αυτου [εν αλαλαγω]
 4 οτι ευθης ο λογος του [κυριου]
 και παντα τα εργα αυτο[υ εν πιστει]
 5 αγαπα ελεημοσυνην [και κρισιν]
 του ελεους κ(υριο)υ πληρη[ς η γη]
 6 τω λογω κ(υριο)υ οι ο(υ)ρ(αν)οι εστ[ερεωθησαν]
 και τω πν(ευμα)τι του στο[ματος αυτου πα]
 σαι αι δυναμ[εις αυτων]
 7 συναγων ως [ασκον υδατα θαλασσης]
 τιθις εν θησ[αυροις αβυσσους]
 8 φοβηθητω [τον κυριον πασα η γη]
 απ αυτου δε σαλευθητωσαν παντες
 οι κατο[ικουντες την οικουμενην]

p. 43

- 9 [οτι αυτος ειπεν και εγενηθησ]αν

9 γινεσθε | 11 ευφρανθητε | αγαλλιασθε | καυχασθε
 XXXII 1 om ψαλμος | αγαλλιασθε | ευθεσι | 2 εξομολογεισθε | 3 ασατε | ψαλατε |
 om αυτου | 6 add του ante κυριου | πασα η δυναμις pro πασαι αι δυναμεις | 7 τιθεις

- [αυτος ενετειλατο και εκτισθησ]αν
 10 [κυριος διασκεδαζει βουλας εθνων]
 [αθετει δε λογισμους λαω]ν
 [και αθετει βουλας αρχου]των
 11 [η δε βουλη του κυριου ε]ις τον αιωνα μενι
 [λογισμοι της καρ]διας αυτου απο γε
 [νεων εις γεν]εαν
 12 [μακαριον το εθ]νος ου εστιν κ(υρι)ο(ς) ο θ(εο)ς αυτου
 [λαος ον εξελε]ξατο εις κληρονομιαν εαυτω
 13 [εξ ουρανου επεβλ]εψεν ο κ(υρι)ο(ς)
 [ειδεν παντας] τους υιους των αν(θρωπ)ων
 14 [εξ ετοιμου καρ]τοικητηριου αυτου
 [επεβλεψεν επι] παντας τους κατοικου
 [κουντας την] γην
 15 [ο πλασας κατα μο]νας τας καρδιας αυτω(ν)
 [ο συνι]εις παντα τα εργα αυτων
 16 [ου σωζεται] βασιλευς δια πολ'λην δυναμι(ν)
 [και γιγας ου σ]ωθησεται εν πληθι ισχυος αυτου
 17 [ψευδης ιππος] εις σωτηριαν
 [εν δε πληθ]ει δυναμεως αυτου ου σωθησεται
 18 [ιδου οι οφθαλμοι] κ(υρι)ο(ν) επι τους φοβουμε
 [νους αυτο]ν
 [τους ελπιζοντ]ας επι το ελεος αυτου
 19 [ρυσασθαι εκ θανατο]ν τας ψυχας αυτω(ν)
 [και διαθρεψαι αυ]τους εν λιμω
 20 [η ψυχη ημων υπο]μενι τω κ(υρι)ω
 [οτι βοηθος και υπερα]σπιστης ημων εστι(ν)
 21 [οτι εν αυτω ευφρανθη]σεται η καρδια ημων(ν)
 [και εν τω ονοματι τω αγ]ιω αυτου ελπισαμεν

p. 44

- 22 γεν[οιτο το ελεος σου κυριε εφ ημας]
 [καθαπερ ηλπισαμεν επι σε]

11 μένει | γενεας pro γενεαν | 16 πληθει | 20 υπομενει | 21 ηλπισαμεν

ΔΓ

1 τω [δαυειδ οποτε ηλλοιωσεν το προσωπον αυτου]
εν[αντιον αβειμελεχ και απελυσεν αυτον και απηλθεν]

XXXIII

- 2 Ευλογησ[ω τον κυριον εν παντι καιρω]
δια παντος [η αινεσις αυτου εν τω]
στοματι μου
- 3 εν τω κ(υρι)ω επαινεσ[θησεται η ψυχη μου]
ακουσατωσαν πρα[εις και ευφρανθητωσαν]
- 4 μεγαλυννεται τον κ(υριο)ν [συν εμοι]
και υψωσομεν το ο[νομα αυτου επι το αυτο]
- 5 εξεζητησα τον κ(υριο)ν [και επηκουσεν μου]
και εκ πασων των [παροικιων μου ερυσατο με]
- 6 προσελθатаι προς [αυτον και φωτισθητε]
και τα προσωπα υμω[ν ου μη καταισ]
χυνθωσεν
- 7 ουτος ο πτωχος [εκεκραξεν και ο κυριος]
εισηκουσεν [αυτου]
και εκ πασων τω[ν θλιψεων αυτου]
εσωσεν αυτο[ν]
- 8 παρεμβαλει ο αγγελος [κυριου κυκλω των]
φοβουμενων α[υτον και ρυσεται αυτους]
- 9 γευσασθαι και ιδετ[ε οτι χρηστος ο κυριος]
μακαριος ανηρ [ος ελπιζει επ αυτον]
- 10 φοβηθηται τον [κυριον παντες οι αγιοι αυτου]
οτι ουκ εστιν [υστερημα τοις φοβου]
μενοις αυ[του]
- 11 πλουσιοι ε[πτωχευσαν και επεινασαν]
οι δε εκ'ζητ[ουντες τον κυριον ουκ ελατ]
τωθησ[ονται παντος αγαθου διαβαλμα]

p. 45

- 12 [δευτε τεκνα ακουσατε μου φοβου] κ(υριο)ν διδαξω υμας
- 13 [τις εστιν ανθρωπος ο θελων ζωην]
[αγαπων ιδειν ημερας αγαθας]

XXXIII 4 μεγαλυνατε | υψωσωμεν | 5 προσελθατε | καταισχυνη προ καταισχυνη-
σεν | 8 παρεμβαλει | om ο | 9 γευσασθε | 10 φοβηθητε

- 14 [παυσον την γλωσσαν σου α]πο κακου
[και χειλη του μη λαλησ]αι δολον
- 15 [εκκλινον απο κακου] και ποιη̇σον αγαθο(ν)
[ζητησον ειρηνη]ν και καταδιω̇ξον αυτη(ν)
- 16 [οτι οφθαλμοι κυριου] επι δικαιους
[και ωτα αυτου] εις δεη̇σιν αυτων
- 17 [προσωπον δε] κ(υριο)ν επι ποιουντας κακα
[του εξολεθρ]ευσαι εκ γης το μνη
[μοσυνον] αυτων
- 18 [εκεκραξαν οι δ]ικαιοι και ο κ(υριο)ς ειση̇κουσε(ν) αυτω(ν)
[και εκ πασων τ]ων θλιψαιων αυτων
[ερυσατο αυτ]ους
- 19 [εγγυς] κ(υριο)ς το[ις συ]ντετριμ̇μενοις τη καρδια
[και το]υς τα[πεινο]υς τω πν(ευματ)ι σωσει
- 20 [πολλαι] αι θλ[ιψε]ις των δικαιων
[και] εκ π[ασων αυ]των ρυσεται αυτους κ(υριο)ς
- 21 [κυριος φυλασ]σει παντα τα οστα αυτων
[εν εξ αυτ]ων ου συντριβησεται
- 22 [θανατος α]μαρτωλων πονηρος
[και οι μισουν]τες τον δικαιον πλημ
[μελη]σουσιν
- 23 [λυτρωσεται κυριος] ψυχας δουλων αυτου
[και ου μη πλημμε]λησουσιν παντες
[οι ελπιζοντες] επ̇ αυτον

[ΛΔ]

[τφ δανειδ]

XXXIV

- 1 [δικασον κυριε τους αδικ]ουντας με
[πολεμησον τους πολεμ]ουντας με

p. 46

- 2 επι[λαβου οπλου και θυρεου]
και α[ναστηθι εις βοηθειαν μοι]
- 3 εκ'χεο[ν ρομφαιαν και συνκλεισον εξ̇]
εναντ[ιας των καταδιωκοντων με]

15 διωξον pro καταδιωξον | 18 θλιψεων | 19 την καρδιαν pro τη καρδια | 20 om κυριος

- ειπον τη ψυχ[η μου σωτηρια σου εγω ειμι]
 4 αισχυνθητωσ[αν και εντραπητωσαν]
 οι ζητουντες [την ψυχην μου]
 αποστραφητωσαν [εις τα οπισω και]
 καταισχυνθητω[σαν οι λογιζομε]
 νοι μοι κακα
 5 γενηθητωσαν ωσει χνο[υς κατα προ]
 σωπον ανεμου
 και αγ'γελος κ(υριο)υ εκθλιβ[ων αυτους]
 6 γενηθητω η οδος αυτ[ων σκοτος]
 και ολισθημα
 και αγ'γελος κ(υριο)υ κατα[διωκων αυτους]
 7 οτι δωραιαν εκρυψα[ν μοι διαφθοραν]
 παγιδος αυτων
 ματην ωνιδισαν τη[ν ψυχην μου]
 8 ελθατω αυτοις παγις η[ν ου γινωσκουσιν]
 και η θηρα ην εκρυψαν σ[υλλαβετω αυτους]
 και εν τη παγιδι πεσου[νται εν αυτη]
 9 η δε ψυχη μου αγαλλια[σεται επι τω κυριω]
 τερφθησεται επι τ[ω σωτηριω αυτου]
 10 παντα τα οστα μ[ου ερουσιν κυριε]
 τις ομοιος σοι
 ρυομενος πτωχ[ου εκ χειρος στερεω]
 τερων αυτου
 και πτωχον κα[ι πενητα απο των διαρ]
 παζοντ[ων αυτον]

p. 47

- 11 [ανασταντες μαρτυρες αδικ]οι
 [α ουκ εγινωσκον επηρωτων] με
 12 [ανταπεδιδοσαν μοι πονηρα α]ντι καλω(ν)
 [και ατεκνιαν τη ψυχη μο]υ
 13 [εγω δε εν τω αυτους] παρενοχλιν
 [μοι ενεδυο]μην σακκον

XXXIV 4 αισχυνθεισαν | εντραπεισαν | αποστραφεισαν | καταισχυνθεισαν | 7 δω-
 ρεαν | ωνειδισαν | 8 ελθετω | 13 παρενοχλειν

- [και εταπεινου]ν εν νηστια την ψυχην μου
 [και η προσευ]χη μου εις κολπον μου
 [αποστρα]φήσεται
- 14 [ως πλησιο]ν ως αδελφον ἡμετερον
 [ουτως] ευῆρεστουν
 [ως πενθω]ν και σκυθρωπαζων
 [ουτως ετ]απινουμην
- 15 [και κατ εμου] ευφρανθησαν και συνηχθησα(ν)
 [συνηχθησαν ε]π εμε μαστιγες και ουκ εγνω(ν)
 [διεσχισθησαν κ]αι ου κατενυγησαν
- 16 [επειρασαν με] εξεμυκτηρισαν με
 [μυκτηρισμ]ον
 [εβρυξαν επ εμε] τους ὀδοντας αυτω(ν)
- 17 [κυριε ποτε επο]ψη
 [αποκαταστησο]ν την ψυχην μου απο
 [της κακουργια]ς αυτων
 [απο λεοντω]ν την μονογενην μου
- 18 [εξομολογησομαι σ]οι κ(υρι)ε εν εκ'κλησια πολ'λη
 [εν λαω βαρει αινεσω] σε
- 19 [μη επιχαρεισαν μοι οι] εκθραινοντες μοι αδικως
 [οι μισουντες με δωρεα]ν και διανενον
 [τες οφθαλμοις]
- 20 [οτι εμοι μεν ειρηνικα ελ]αλουν
 [και επ οργη δολους διελο]γιζοντο
- p. 48
- 21 και ε[πλατυναν επ εμε το στομα αυτων]
 ειπαν [ευγε ευγε ειδαν οι οφθαλμοι ημων]
- 22 ἴδες κ(υρι)ε [μη παρασιωπησης]
 κ(υρι)ε μη απο[στης απ εμου]
- 23 εξεγερθητι κ(υρι)[ε και προσχες τη κρισει μου]
 ο θ(εο)ς μου και ὁ κ(υριο)ς μο[υ εις την δικην μου]
- 24 κρινον με κ(υρι)ε κατα τ[ην δικαιοσυνην σου]
 κ(υρι)ε ο θ(εο)ς μου μη επιχαρ[ειησαν μοι]
- 14 εταπεινουμην | 15 ηυφρανθησαν | 17 μονογενη | 19 εκθραινοντες | ματαιως pro
 αδικως | 22 ειδες | 24 add και ante μη

- 25 μη ειποισαν εν καρδι[αις αυτων ευγε]
 ευγε τη ψυχη ημων
 μηδε ειποιεν κατεπιομ[εν αυτον]
 26 αισχυνθητωσαν και ε[ντραπητωσαν]
 αμα οι επιχαιροντε[ς τοις κακοις μου]
 ενδυσασθωσαν αισχ[υνην και εντρο]
 πην οι μεγαλορη[μονουντες επ εμε]
 27 αγαλ'λιασθωσαν και [ευφρανθητωσαν]
 οι θελοντες την [δικαιοσυνην μου]
 και ειπατωσαν δια π[αντος μεγαλυν]
 θητω ο κ(υριο)ς
 οι θελοντες την ειρ[ηνην του δουλου αυτου]
 28 και η γλωσσα μου με[λετησει την δικαιο]
 συνην σου ολην [την ημεραν τον επαινον σου]

ΛΕ 1

εις το τελος τω δουλω [κυριου τω δαυειδ]

XXXV

- 2 φησιν ο παρανομ[ος του αμαρτανειν εν εαυτω]
 ουκ εστιν φοβος θ(εο)υ [απεναντι των]
 οφθαλμων α[υτου]
 3 οτι εδολωσεν ε[νωπιον αυτου]
 του ευριν τη[ν ανομιαν αυτου και μισησαι]
 4 τα ρηματα του [στοματος αυτου ανο]
 μια και δο[λος]

p. 49

- [ουκ εβουληθη συνιεναι του αγ]αθυναι
 5 [ανομιαν ελογισατο επι της] κοιτης αυτου
 [παρεστη παση οδω ουκ αγα]θη
 [τη δε κακια ου προσωχθι]σεν
 6 [κυριε εν τω ουρανω το ελ]εος σου
 [και η αληθεια σου] εως των νεφελων
 7 [και η δικαιοσυνη σ]ου ως ορη θ(εο)υ

25 ειπαισαν bis | 26 αισχωθεισαν pro αισχυνθητωσαν | εντραπεισαν pro εντραπητωσαν | 27 αγαλλιασαιντο pro αγαλλιασθωσαν | ευφρανθεισαν pro ευφρανθητωσαν | μεγαλυνθειη pro μεγαλυνθητω

XXXV 3 ευρειν | 7 om σου¹ | ωσει pro ως

- [τα κριματα σου] αβυσσος πολλη
 [ανθρωπους και κ]τηνη σωσεις κ(υρι)ε
 8 [ως επληθυ]νας το ελεος σου ο θ(εο)ς
 [οι δε υιοι τ]ων αν(θρωπ)ων εν σκεπη των
 [πτερυγ]ων σου ελπιουσιν
 9 [μεθυσθησυν]ται απο της πιδότητος του οικου σου
 [και τον χειμαρρ]ουν της τρυφης σου
 [ποτιεις αυ]τους
 10 [οτι παρα σοι πηγ]η ζωης
 [εν τω φωτι σου] οψομεθα φως
 11 [παρατεινον το ε]λεος σου τοις γνωσκουσιν σε
 [και την δικαιοσ]υνην σου τοις ευθε
 [σι τη καρδι]α
 12 [μη ελθετω μοι πο]υς υπερηφανιας
 [και χειρ αμαρτωλ]ου μη σαλευση με
 13 [εκει επεσον παντ]ες οι εργαζομενοι
 [την ανομιαν]
 [εξωσθησαν και ου μ]η δυνωνται στην(αι)

[ΛΣ]

[του δ]α(υει)δ

XXXVI

- 1 [μη παραζηλου εν πονη]ρευόμενοις
 [μηδε ζηλου τους ποιου]ντας την ανομια(ν)
 2 [οτι ωσει χορτος ταχυ απο]ξηρανθησυντ(αι)
 [και ωσει λαχανα χλοης ταχ]υ αποπεσυντ(αι)

p. 50

- 3 ελπισο[ν επι κυριον και ποιει χρηστοτητα]
 και κα[τασκηνον την γην και ποιμαν]
 θησ[τη επι τω πλουτω αυτης]
 4 κατατρυφ[ησιν του κυριου και δωσει σοι τα]
 αιτηματα τ[ης καρδιας σου]
 5 αποκαλυψον π[ρος κυριον την οδον σου]
 και ελπισον επ αυτο[ν και αυτος ποιησει]

7 add ωσει post σου² | 9 om της¹ | 12 αμαρτωλων pro αμαρτωλου | σαλευσαι pro σαλευση

- 6 και εξυσι ως φως τη[ν δικαιοσυνην σου]
 και το κριμα σου ως μ[εσημβριαν]
 7 ὑποταγηθι τω κ(υρι)ω και ικ[ετευσον αυτου]
 μη παραζηλου εν τω κατ[ευοδουμε]
 νω εν τη ὁδω αυτου
 εν αν(θρωπ)ω ποιουντι παρανο[μιας]
 8 πανσαι απο οργης και ενκ[αταλιπε θυμον]
 μη παραζηλου ωστε π[ονήρευεσθαι]
 9 οτι οι πονηρενομεν[οι εξολοθρευθησονται]
 οι δε ὑπομενοντες [τον κυριον αυτοι κλη]
 ρονδμησουσιν [την γην]
 10 και ετι ολιγον και [ου μη υπαρξη αμαρτωλος]
 και ζητησεις τον τοπ[ον αυτου και]
 ου μη ευρης
 11 οι δε πραεις κληρο[νομησουσιν γην]
 και κατατρυφησουσ[ιν επι πληθει ειρηνης]
 12 παρατηρησεται [ο αμαρτωλος τον δικαιον]
 και βρυξι επ αυτο[ν τους οδοντας αυτου]
 13 ο δε κ(υριο)ς ἐγ[έλασ[εται αυτον]
 οτι προβλεπι οτ[ι ηξει η ημερα αυτου]
 14 ρομ'φαιαν εσπα[σαντο οι αμαρτωλοι]
 ενετιναν το[ξον αυτων]
 του καταβαλε[ιν πτωχον και πεινητα]

p. 51

- [του σφαξαι τους ευθεις τη καρδι]α
 15 [η ρομφαια αυτων εισελθοι εις την κα]ρδιαν αυτω(ν)
 [και τα τοξα αυτων συντριβειησαν]
 16 [κρεισσον ολιγον τω δικαίω] ὑπερ πλου
 [τον αμαρτωλων πολυν]
 17 [οτι βραχιονες αμαρ]τωλων συντριβησονται
 [υποστηριζει δε το]υς δικαιους ο κ(υριο)ς
 18 [γινωσκει κυριος τ]ας ὁδους των αμωμων(ν)
 [και η κληρονο]μια αυτων εις αιῶνα εσται

XXXVI 6 ἐξοισει | 7 ζωη pro οδω | 9 κληρονομησουσιν | 12 βρυξει | 13 εκγελασε-
 ται | προβλεπει | 14 ενετειναν | 17 om ο | 18 add τον ante αιωνα

- 19 [ου καταισχυν]θησονται εν καιρω πονηρω
[και εν ημερα]ις λιμου χορτασθησονται
20 [οτι οι αμαρτωλοι] απολουνται
[οι δε εχθροι το]ν κ(υριο)ν αμα το δοξασθηναι
[αυτους και] υψωθηναι
[εκλιποντες ωσ]ει καπνος εξελιπον
21 [δανιζεται ο αμαρ]τωλος και ουκ αποτισι
[ο δε δικαιος οικτε]ρι και διδωσειν
22 [οτι οι ευλογουν]τες αυτον κληρονο
[μησουσι γ]ην
[οι δε καταρωμεν]οι αυτον εξολοθρευθησο(ν)ται
23 [παρα κυριου τα διαβημ]ατα αν(θρωπ)ου κατευθυνε(αι)
[και την οδον αυτο]ν θελησι σφοδρα
24 [οταν πεση ο]ν καταρ'ραχθησεται
[οτι κυριος αντιστηριζει χ]ειρα αυτου
25 [νεωτερος εγενομη]ν και γαρ εγηρασα
[και ουκ ιδον δικαιον ε]νκαταλελιμμενο(ν)
[ουδε το σπερμα αυτου ζ]ητουν αρτους
26 [ολην την ημεραν ελεα] και δανιζει.ο δικ(αι)ος
[και το σπερμα αυτου εις ε]υλογιαν εσται
27 [εκκλινον απο κακου και π]οιησον αγαθο(ν)

p. 52

- και κ[ατασκηνου εις αιωνα αιωνος]
28 οτι κ(υριο)ς [αγαπα κρισιν]
και ου[κ ενκαταλειπει τους οσιους αυτου]
εις τον α[ιωνα φυλαχθησονται]
ανομοι δε [εκδικηθησονται]
και σπερμα ασ[εβων εξολοθρευθησεται]
29 δικαιοι δε κληρον[ομησουσι γην]
και κατασκηνωσου[σιν εις αιωνα]
αιωνος επ αυτης
30 στομα δικαιου μελετη[σει σοφian]

20 τψ pro το | 21 αποτισει | οικτειρει | διδοι pro διδωσειν | 22 εξολοθρευθησονται |
23 θελησει | om σφοδρα | 24 καταραχθησεται | 26 δανιζει | om ο δικαιος | 28 αμωμοι pro
ανομοι | om δε

- και ἡ γλῶσσα αὐτοῦ [λαλήσει κρισιν]
 31 ο νομος του θεου εα[ντου εν καρδια αὐτου]
 και ουκ' ὑποσκελισθ[ησεται τα διαβη]
 ματα αὐτου
 32 κατανοει ὁ αμαρτωλο[ς τον δικαιον]
 και ζητι του θανατω[σαι αὐτον]
 33 ὁ δε κ(υριο)ς ου μη ενκαταλι[πη αὐτον εις]
 τας χειρας αὐτου
 ουδε μη καταδικασ[η αὐτον οταν]
 κρινηται αὐτω
 34 ὑπομινον τον κ(υριο)ν κα[ι φυλαξον την οδον αὐτου]
 και ὑψωσι σε του κατ[ακληρονομησαι την γην]
 εν τω εξολεθρευ[εσθαι αμαρτωλους οψη]
 35 ειδον τον ασεβ[η υπερυψουμενον]
 και επαιρομενο[ν ως τας κεδρους]
 του λιβανου
 36 και παρηλθον [και ιδου ουκ ην]
 και εξητησα [αὐτον και ουχ ευρεθη]
 ο τοπος [αὐτου]
 37 φυλαστε [ακακιαν και ιδε ευθυτητα]

P. 53

- [οτι εστιν ενκαταλιμμα ανθρωπω ειρ]ηνικω
 38 [οι δε παρανομοι εξολεθρευθησo]νται επι το αὐτο
 [τα ενκαταλιμματα των ασεβ]ων εξολε
 [θρευθησονται]
 39 [σωτηρια δε των δι]καιων παρα κ(υρι)ν
 [και υπερασπισ]της αυτων εστιν εν
 [καιρω θλι]ψεως
 40 [και βοηθησει α]ντοις κ(υριο)ς και ρυσεται αυτους
 [και εξελε]ιται αυτους εξ αμαρτωλων
 [και σωσει] αυτους ὅτι ηλπισαν επ αὐτον

31 αὐτου pro εαυτου | ουχ | 32 κατανοησει pro κατανοει | ζητει | 34 υπομεινον |
 υψωσει | 35 om τον | 39 Κυριω pro κυριου

[ΛΖ] 1 [ψαλμος τῷ] δα(υει)δ̣ εις αναμνησιν περι σαββατου XXXVII

- 2 [κυριε μη τῷ θ]υμῷ σου ελεγ'ξις με
[μηδε τη ορ]γῃ σου παιδενσις με
3 [οτι τα βε]λη σου ενεπαγησαν μοι
[και επεστ]ηρισας επ̣ εμε την χειρα σου
4 [ουκ εστιν ι]ασις εν̣ τη σαρκι μου
[απο προσωπ]ου της οργης σου
[ουκ εστιν ειρ]ηνη τοις οστέοις μου
[απο προσωπ]ου των αμαρτιων μου
5 [οτι αι ανομιαι μο]υ υπερῆραν την κεφαλην μου
[ωσει φορτιον βα]ρυ εβαρυνθησαν επ̣ εμε·
6 [προσωξεσαν κ]αι̣ εσαπησαν οι μωλωπες μου
[απο προσωπου] της αφροσυνης μου
7 [εταλαιπωρησα κ]αι̣ κατεκαμ'φθην εως τελους
[ολην την ημεραν σκ]υθρωπαζων επορευομη(ν)
8 [οτι η ψυχη μου επλησ]θησαν ενπαιγματω(ν)
[και ουκ εστιν ιασις ε]ν̣ τη σαρκι μου
9 [εκακωθην και εταπε]νωθην εως σφοδρα
[ωρνομην απο στεναγμου] της καρδιας μου
10 [και εναντιον σου πασα η ε]πιθυμια μου

p. 54

- και ο σ[τεναγμος μου ουκ εκρυβη απο σου]
11 ἡ καρδ[ια μου εταραχθη ενκατελιπεν]
με η ι[σχυς μου]
και το φω[ς των οφθαλμων μου και]
αυτο ουκ εστ[ιν μετ̣ εμου]
12 οι φιλοι μου και οι π[λησιον μου εξ̣ ε]
ναντιας μου ηγγ[ισαν και εστησαν]
και οι ενγιστα μου απο[μακροθεν εστησαν]
13 και εξ̣εβιασαντο οι ζητουν[τες την ψυχην μου]
και δι̣ ζητουντες τα κακα μ[οι]
ελαλησαν ματαιοτητ[ας]

XXXVII 2 ελεγξις | παιδεσης | 4 add και ante ουκ¹ | 8 επλησθη ενπαιγμων pro
επλησθησαν ενπαιγματων | 11 om και αυτο | 12 εγγιστα | μακροθεν pro απομακροθεν

- και δολιότητας ολην τη[ν ημεραν εμελετησαν]
 14 εγω δε ωσει κωφος ουκ η[κουον]
 και ωσει αλαλος ουκ ανο[ιγων το στομα αυτου]
 15 και εγενομην ωσει αν(θρωπ)ος [ουκ ακουων]
 και ουκ εχων εν τω στο[ματι αυτου ελεγμους]
 16 οτι επι σοι κ(υρι)ε ηλπισα
 σοι εισακουση κ(υρι)ε ο θ(εο)ς [μου]
 17 οτι ειπα μη ποτε επιχ[αρωσιν μοι οι εχθροι μου]
 και εν τω σαλευθην[α]ι ποδας μου]
 επ εμε εμεγαλορημ[ονησαν]
 18 οτι εγω εις μαστιγας ε[τοιμος]
 και η αλγηδων μου ενω[πιον μου εσ]
 τιν δια παντο[ς]
 19 οτι την ανομιαν μ[ου αναγγελω]
 και μεριμνησω [υπερ της αμαρτιας μου]
 20 οι δε εκ'θροι μου [ζωσιν και κεκραται]
 ωνται ὑπερ [εμε]
 και ἐπληθυν[θησαν οι μισουντες με αδικως]
 21 οι ανταποδι[δοντες κακα αντι αγαθων]
 P. 55
 [ενδιεβαλλον με επει κατεδιωκ]ον δικαιοσυνη(ν)
 [και απεριψαν με τον αγαπητ]ον ωσει
 [νεκρον εβδελυγμενον]
 22 [μη ενκαταλιπης με κ](υρι)ε ο θ(εο)ς μου
 [μη αποστης απ ε]μου
 23 [προσχες εις την] βοηθιαν μου κ(υρι)ε ο θ(εο)ς
 [της σωτη]ριας μου

[ΛΗ] 1 [ωδη τω δα](υει)δ̣ εις αναμνησιν περι σαββατου XXXVIII

- 2 [ειπα φυλα]ξω τας ὁδους μου του μη
 [αμαρταν]ειν εν γλωσση μου
 [εθεμην] τω στοματι μου φυλακην

15 om τω | 16 σε pro σοι¹ | tr ηλπισα κυριε | συ pro σοι² | 18 om εστιν | 20 εχθροι |
 21 om και απεριψαν με τον . . . εβδελυγμενον | 23 βοηθειαν | om ο θεος
 XXXVIII 1 add εις το τέλος τω Ιδιθουν ante ωδη | om εις αναμνησιν περι σαββατου

- [εν τῷ συσ]τήναι τον αμαρτωλον εναντιον μου
 3 [εκωφωθην] και εταπινωθην και εσι
 [γησα εξ αγα]θων
 [και το αλγημα] μου ανεκαινισθη
 4 [εθερμανθη η καρδια μου εντος μου
 [και εν τη μελε]τη μου εκ'καυθησεται πυρ
 5 [ελαλησα εν γλω]σση μου
 [γνωρισον μοι κ](υρι)ε το περας μου
 [και τον αριθμο]ν των ημερων μου τις εστι(ν)
 [ινα γνω τι υστερ]ω εγω
 6 [ιδου παλαιας ε]θου τας ημερας μου
 [και η υποστασις μ]ου ωσει ουθεν ενωπιον σου
 [πλην τα συμπαντα] ματαιοτης πας αν(θρωπ)ος ζω(ν)
 7 [μεντοι γε εν εικονι δ]ιαπορευεται αν(θρωπ)ος
 [πλην ματην ταρασσου]νται
 [θησαυριζει και ου γνωσ]κι τινι συναξι αυτα
 8 [και νυν τις η υπομονη μ]ου ουχι ο κ(υριο)s
 [και η υποστασις μου παρα] σου εστιν
 9 [απο πασων των ανομιων] μου ρυσαι με

p. 56

- ονιδο[ς αφρονι εδωκας με]
 10 εκωφ[ωθην και ουκ ηνοιξα το στο]
 μα μ[ου οτι συ ει ο ποιησας με]
 11 αποστησ[ον απ εμου τας μαστιγας σου]
 απο γαρ ἰσχυ[ος της χειρος σου εγω εξελιπον]
 12 εν ελεγκμοις υπερ [ανομιας επαι]
 δευσας αν(θρωπ)ον
 και εξετηξας ως αραχ[νην την ψυχην αυτου]
 πλην ματην ταρασσε[ται πας ανθρωπος διαψαλμα]
 13 εισακουσον της προσε[υχης μου]
 και της δεησεως μου ε[νωτισαι]
 των δακρυων μου μη π[αρασιωπησης]
 οτι παροικος εγω ειμι [εν τη γη]

3 εταπινωθην | 6 ουδεν | add διαψαλμα | 7 γνωσκει | συναξει | 9 ονειδος | 11 της
 pro γαρ | 13 δακρυων

- και παρεπιδημος κα[θως παντες οι παteres μου]
 14 ανες μοι ἵνα αναβῷ [ξω προ του με απελ]
 θιν και ουκετι ον [μη υπαρξω]

ΛΘ

1

εις το τελος τω δα(ναι)δ [ψαλμος]

XXXIX

- 2 Ὑπομενων ὑπερ[εινα τον κυριον και προσεσχεν μοι]
 και εισῆκουσεν τη[ς δεησεως μου]
 3 και ἀνηγαγεν με ἐκ λακκου τάλαιπωρίας]
 και απο πηλου υλε[ως]
 και εστησεν επι [πετραν τους ποδας μου]
 και κατηνθυνε[ν τα διαβηματα μου]
 4 και ενεβαλεν ει[ς το στομα μου ασμα καινον]
 ὕμνον τω θ(ε)ω [ημων]
 οφονται πολλ[οι και φοβηθησονται]
 και ελπι[ουσιν επι κυριον]
 5 μακαριος α[νηρ ου εστιν το ονομα κυριου ελπις αυτου]
 και ουκ επ[εβλεψεν εις ματαιοτητας]
 και μ[ανιας ψευδεις]

P. 57

- 6 [πολλα εποησας συ κυριε ο θεος μου τα] θαυμασια σου
 [και τοις διαλογισμοις σου ουκ] εστιν
 [τις ομοιωθησ]εται
 [απηγγειλα και ελαλησα επλη]θυνθησαν ὑπερ αριθμο(ν)
 7 [θυσιαν και προσφοραν ου]κ ηθελησας
 [σωμα δε κατηρ]τισω μοι
 [ολοκαυτω]μα και περι αμαρτιας ουκ εξητησας
 8 [τοτε ειπον ιδ]ου ηκω
 [εν κεφαλιδι] βιβλιου γεγραπται περι εμου
 9 [του ποιησ]αι το θελημα σου ο θ(ε)ς μου ηβουληθη(ν)
 [και τον νο]μον σου εν μεσω της κοιλιας μου
 10 [ευηγγελισα]μην δικαιοσυνην εν εκ'

14 απελθειν | om ου

XXXIX 3 υλος pro υλεως | 5 ενεβλεψεν | 7 ητησας pro εξητησας | 9 εβουληθην |
 καρδιας pro κοιλιας

- [κλησια μ]εγαλη
 [ιδου τα χειλη μ]ου ου μη κωλυσω
 11 [κυριε συ εγνως] την δικαιοσυνην μου
 [την δικαιοσυνη]ν σου ουκ εκρυφα εν
 [τη καρδι]α μου
 [την αληθειαν σου] και το σωτηριον σου ειπο(ν)
 [ουκ εκρυφα το ελ]εος σου και την αλη
 [θειαν σου απο] συναγωγης πολλων
 12 [συ δε κυριε μη μακ]ρυνης τους οικτιρ
 [μους σου απ ε]μου
 [το ελεος σου και η α]ληθεια σου δια παντος
 [αντελαβοντο μ]ου
 13 [οτι περιεσχον με κα]κα ων ουκ εστιν αριθμος
 [κατελαβον με αι ανο]μιαι μου και ου
 [κ ηδυνασθη]ν του βλεπειν
 [επληθυνθησαν υπερ τα]ς τριχας της κεφαλης μου
 [και η καρδια μου ενκατελι]πεν με
 14 [ευδοκησον κυριε του ρυσασθ]αι με
 p. 58

- κ(υρι)ε εις [το βοηθησαι μοι προσχες]
 15 αισχυν[θειησαν και εντραπειησαν αμα οι]
 ζητου[ντες την ψυχην μου του]
 εξαρα[ι αυτην]
 αποστραφησαν [εις τα οπισω και κα]
 ταισχυνθησαν οι [θελοντες μοι κακα]
 16 κομισασθωσαν παραχρ[ημα αισχυνην]
 αυτων οι λεγοντες μοι [ευγε ευγε]
 17 αγαλλιασθωσαν και ευφραν[θειησαν]
 επι σοι παντες οι ζητουν[τες σε κυριε]
 και ειπατωσαν δια παντος μ[εγαλυν]
 θητω ο κ(υριο)ς
 οι αγαπωντες το σωτηρ[ιον σου δια παντος]

11 om την δικαιοσυνην σου | ειπα pro ειπον | πολλης pro πολλων | 12 αληθεια |
 15 καταισχυνθειησαν pro αισχυνθειησαν | αποστραφειησαν | εντραπειησαν pro καταισχυν-
 θησαν | 17 αγαλλιασαιντο pro αγαλλιασθωσαν

- 18 ἐγὼ δὲ πτωχὸς εἰμι [καὶ πενὴς κυριὸς]
 φροντίζει μου
 βοηθὸς μου καὶ ὑπεράσπιστός μου σύ
 εἰ σοὶ ὁ θεὸς μου μὴ [χρονίσῃς]

ⲙ 1

εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς [τῷ δαυεὶδ]

XL

- 2 Μακάριος ὁ συνίων ἐπὶ πτωχὸν καὶ πενήτα]
 ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ρυσέται αὐτὸν ὁ κυριὸς]
 3 κ(υρι)ὸς διαφυλάξει αὐτο[ν]
 καὶ μακαρίσαι αὐτὸν [ἐν τῇ γῇ]
 καὶ μὴ παραδῶ αὐτ[ὸν εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ]
 4 κ(υρι)ὸς βοηθήσει αὐτῷ [ἐπὶ κλινῆς οἰκίας αὐτοῦ]
 ὅλην τὴν κοίτη[ν αὐτοῦ ἐστρέψας]
 ἐν τῇ ἀρρωστ[ίᾳ αὐτοῦ]
 5 ἐγὼ εἶπα κ(υρι)ε ἐλεῆσον με]
 ἴασαι τὴν ψυχ[ὴν μου ὅτι ἡμαρτον σοὶ]
 6 οἱ ἐχθροὶ μοῦ[ν εἶπαν κακά μοι]
 ποτε ἀποθαν[εῖται καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτοῦ]

P. 59

- 7 [καὶ εἰ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν μ]ατὴν ἐλάλει
 [τὴ καρδίᾳ αὐτοῦ συνήγαγεν ἀ]νομίαν ἑαυτοῦ
 8 [ἐξεπορεύετο ἐξω καὶ ἐλάλ]ει
 [ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατ' ἐ]μὸν ἐβίβριζον πάν
 [τες οἱ ἐχθροὶ μ]ου
 [κατ' ἐμὸν ἐλογιζ]οντο κακά μοι
 9 [λόγον π]αρανομὸν κατέθεντο κατ' ἐμὸν
 [μὴ ὁ κ]οιμώμενος οὐχὶ προσθήσει τοῦ
 [ἀνα]στήναι
 10 [καὶ γ]ὰρ ὁ ἀν(θρῶπ)ὸς τῆς εἰρήνης μου ἐφ' οὐκ ἠλπίσα
 [ὁ ἐσ]θίων ἄρτους μου ἐμεγαλύνεν
 [ἐ]π' ἐμὲ πτερνισμόν

18 tr καὶ πενὴς εἰμι | om σοὶ

XL 3 φυλάξει pro διαφυλάξει | παραδοὶ pro παραδῶ | 4 βοηθῆσαι | ἀρρωστία |
 ■ ἐχθροὶ | 9 κατέθεντο | προσθήσει

- 11 [συ δε] κυριε ελεῆσον με και αναστησον
[με και] ανταποδωσω αυτοις
12 [εν τουτω] εγνω οτι τεθεληκας με
[οτι ου μη] επιχαρη ο εκ'θρος μου επ εμε
13 [εμου δε δια] την ακακιαν αντελαβου
[και εβεβαιωσα]ς με ενωπιον σου
[εις τον αιω]να
14 [ευλογητος κυριος ο] θ(εο)ς ι(σρα)ηλ απο του αιωνος
[και εις τον α]ιωνα γενοιτο γενοιτο·

[MA] 1 [εις το τελος εις συν]εσιν τοις υἱοις κορε

XLI

- 2 [ον τροπον επιποθε]ι η ελαφος επι τας
[πηγας των υδ]ατων
[ουτως επιποθει η] ψυχη μου προς σε ο θ(εο)ς
3 [εδυλησεν η ψυχη μ]ου προς τον θ(εο)ν το(ν)
[ισχυρον τον ζων]τα
[ποτε ηξω και οφθη]σομαι τω προσωπω του θ(εο)υ
4 [εγενηθη τα δακρυα μ]ου εμοι αρτος
[ημερας και νυκτος]

p. 60

- εν τω [λεγεσθαι μοι καθ εκαστην η]
[με]ραν που εστιν ο θεος σου]
5 ταυτα εμ[νησθην και εξε]χεα επ εμε]
[την ψυχη]ν μο[υ]
[οτι διελευσομα]ι εν τοπω σκηνης]
[θαυμαστης εω]ς του οικου του θεου]
[εν φωνη αγαλ'λιασεως κ[αι εξομολο]
[γησεως η]χους εορταζο[ντων]
6 ἵνα τι περιλοιπος ει η ψυχη μ[ου και ι]
[να τι συνταρασσις με
ελπισουν επι τον θ(εο)ν οτι εξ[ομολογησομαι αυτω]

12 εγνω pro εγνω | εχθρος | 13 om τον

XLI 3 om τον ισχυρον | 4 om εμοι | 5 ηχου pro ηχους | 6 περιλυπος | om μου¹ |

συνταρασσεις

- σωτηριον του προσωπου [μου ο θεος μου]
 7 προς εμαυτον ἢ ψυχη μου [εταραχθη]
 δια τουτο μνησθησομαι [σου εκ γης]
 ἰορδανου και ερμωνιει[μ απο ορους μικρου]
 8 αβυσσος αβυσσον επικαλ[ειται εις φω]
 νην των καταρακτω[ν σου]
 παντες οι μετεωρισ[μοι σου και τα]
 κυματα σου επ εμ[ε διηλθον]
 9 ἡμερας εντελится κ(υριο)ς [το ελεος αυτου]
 και νυκτος ωδη αυ[τω παρ εμοι]
 προσευχη τω θ(ε)ω τ[ης ζωης μου]
 10 ερω τω θ(ε)ω αντιλη[μπτωρ μου ει δια τι]
 μου επελαθο[ν]
 και ἵνα τι σκυθρω[παζων πορευομαι]
 εν τω εκθλι[βειν τον εχθρον μου]
 11 εν τω καταθλ[ασαι τα οστα μου ωνει]
 διζον με [οι θλιβοντες με]
 εν τω λεγιν α[ντους μοι καθ εκαστην]
 ἡμεραν [που εστιν ο θεος σου]
- p. 61
- 12 [ινα τι περιλυπος ει η ψυ]χη και ινα
 [τι συνταρασσεις μ]ε
 [ελπισον επι τον θεον οτι εξο]μολογησομ(αι) αυτω
 [η σωτηρια του προσωπου] μου και ο θ(εο)ς μου

[MB]

[τφ δαυειδ ψαλ]μος

XLII

- 1 [κρινον με ο θεος κ]αι δικασον την δικη(ν)
 [μου εξ εθνο]υς ουχ ὀσιου
 [απο ανθρωπου αδι]κον και δολιου ρυσαι με
 2 [οτι συ ει ο θεος] κραταιωμα μου ἵνα τι απωσω με
 [και ινα τι σκ]υθρωπαζων πορευομαι

9 εντελится | δηλωσει pro ωδη αυτω | 10 om και | 11 ωνειδισαν pro ονειδιζον | λε-
 γειν | 12 om και²

XLII 1 tr ψαλμος τφ Δαυειδ

- [εν τῷ ἐ]κθλιβιν τον εκθρον μου
 3 [ἐξαποστει]λον το φως σου και την αληθια(ν) σου
 [αυτα με ὠδ]ηγησαν και ἡγαγον με εις
 [ορος αγιον] σου και εις τα σκηνωματα σου
 4 [και εισελεν]ομαι προς το θυσιαστηρι
 [ον του] θ(εο)υ
 [προς τον θεον] τον ευφραινοντα την νεότητα μου
 [ἐξομολογησομ]αι σοι εν κιθαρα ὁ θ(εο)ς ο θ(εο)ς μου
 5 [ινα τι περιλυπ]ος ει ἡ ψυχη μου και ἵνα
 [τι συνταρασσε]ις με
 [ἐλπισον επι τον] θ(εο)ν οτι ἐξομολογησομ(αι) αυτω
 [σωτηριον του πρ]οσωπου μου και ὁ θ(εο)ς μου

[ΜΓ] 1

[εις το τέλος τοις υἱ]οις κορε εις συνεσιν

XLIII

- 2 [ο θεος εν τοις ὠσιν] ἡμων ἠκουσαμεν
 [οι πατερες ημων ἀνηγγε]ιλαν ἡμειν
 [εργον ο ειργασω εν τα]ις ημεραις αυτων
 [εν ημεραις αρχαιαις]
 3 [ἡ χειρ σου ἐθνη ἐξῶλοθρ]ευσεν και κατε
 [φυτευσας αυτους]
 [ἐκακωσας λαους και ἐξε]βαλας αυτους

p. 62

- 4 ου γαρ ἐ[ν τη ρομφαια αυτων εκλη]
 ρονο[μησαν γην]
 και ο βρα[χιων αυτων ουκ εσωσεν αυτους]
 αλλ η δεξ[ια σου και ο βραχιων σου]
 και ὁ φωτισμος του [προσωπου σου]
 οτι ευδοκησας εν α[ντοις]
 5 σοι ει αυτὸς ο βασιλε[υς μου και ο θεος μου]
 ὁ εντελλόμενος τας [σωτηριας ιακωβ]
 6 εν σοι τους ἐκ'θρους [ἡμων κερατιουμεν]

■ εκθλιβειν | ἐχθρον | 3 αληθειαν | 4 κυριε ο θεος μου εν κιθαρα pro εν κιθαρα ο
 θ(εο)ς ο θ(εο)ς μου | 5 om η | om μου¹ | om και²
 XLIII 1 add ψαλμος post συνεσιν | 2 ημιν | 3 ἐξεβαλες | ■ συ pro σοι | 6 ἐχθρους

- και εν τω ὀνοματι σου ἐ[ξουθενω]σο
 μεν τους ἐπανισταμε[νους ημιν]
 7 ου γαρ επι τω τοξῶ μου ἐλ[πιω]
 και ἡ ρομφαία μου ου σω[σει με]
 8 ἐσωσας γαρ ἡμας ἐκ τ[ων θλιβοντων ημας]
 και τους μισουντας η[μας κατησχυνας]
 9 εν τω θ(ε)ῳ ἐπαινεσθη[σομεθα ολην]
 την ἡμεραν
 και εν τω ὀνοματι [σου ἐξομολογη]σο
 μεθα σοι εἰς τον [αιωνα δια]ψαλμα
 10 νυνὶ δε ἀπώσω κα[ὶ κατησχυνας ημας]
 και ουκ ἐξέλευση [εν ταις δυνα]
 μεσιν ἡμων
 11 ἀπεστρεψας ημα[ς εἰς τα οπισω πα]
 ρα τους ἐκθρ[ους ημων]
 και οι μισουντες [ημας διηρπαζον εαυτοις]
 ἐδωκας ἡμας ὡ[ς προβατα βρωσεως]
 και εν τοις ἐθν[εσιν διεσπειρας ημας]
 13 ἀπέδου τον λ[αον σου ἀνευ τιμης]
 και ουκ ην πλ[ηθος εν τοις ἀλα]λα
 γμασιν [αυτων]

p. 63

- 14 [ἐθου ημας ονειδος τοις γειτοσιν] ημων
 [μυκτηρισμον και καταγελωτα τ]οις κυκλω ἡμω(ν)
 15 [ἐθου ημας εἰς παραβολην] εν τοις ἐθνεσει(ν)
 [κινησιν κεφαλῆς] εν τοις λαοις
 16 [ολην την ημερ]αν ἡ ἐντροπη μου κατε
 [ναντιον μο]ν εστιν
 [και η αἰσχυνη τ]ου προσωπου μου ἐκαλυψεν με
 17 [ἀπο φων]ῆς ονιδιζοντος και καταλαλουντος
 [ἀπο πρ]οσωπου ἐκθρου και ἐκ'διωκοντος
 18 [ταυτα π]ᾶντα ἦλθεν ἐφ' ἡμας
 [και ουκ] ἐπέλαθομεθα σου

6 ἐπανιστάνομενους | 8 om ἐσωσας . . . κατησχυνας | 9 om σοι | 11 ἐχθρους | 13 ἀλα-
 λαγμασιν | 15 ἐθνεσιν | 17 ονιδιζόντος | παραλαλουντος pro καταλαλουντος | ἐχθρου

- [και ουκ] ηδικησαμεν εν τη διαθηκη σου
 19 [και ουκ α]πεστη εις τα οπισω η καρδια ημων
 [και εξε]κλινας τας τριβους ημων
 [απο της ο]δου σου
 20 [οτι εταπεινωσ]ας ημας εν τοπω κακωσεως
 [και επεκαλυψ]εν ημας σκια θανατου
 21 [ει επελαθομεθ]α του ονοματος του θ(εο)υ ημων
 [και ει διεπετασ]αμεν χειρας ημων
 [προς θεον αλλ]οτριον
 22 [ουχι ο θεος εκζ]ητησις ταυτα
 [αυτος γαρ γινω]σκis τα κρυφια των
 [καρδιων]
 23 [οτι ενεκα σου θα]νατουμεθα ολην τη(ν) ημερα(ν)
 [ελογισθημεν ως π]ροβατα σφαγης
 24 [εξεγερθητι ινα τι υπ]νοις κ(υρι)ε
 [αναστηθι και μη απ]ωση εις τελος
 25 [ινα τι το προσωπον] σου αποστρεφis
 [επιλανθανη της πτω]χias ημων
 [και της θλιψεως ημων]

p. 64

- 26 οτι ε[ταπεινωθη εις χουν η ψυχη ημων]
 εκολ[ληθη εις γην η γαστηρ ημων]
 27 αναστα κ(υρι)ε [βοηθησον ημιν και λυτρω]
 σαι ημας εν[εκεν του ονοματος σου]

 ΜΔ

 1

εις το τελος υπερ τω[ν αλλοιωθησομενων τοis]
 υἱοis κορε εις συναισ[ιν φδη υπερ του αγαπητου]

XLIV

- 2 Εξηρευξατο η καρδι[α μου λογον αγαθον]
 λεγω εγω τα εργα μου τω [βασιλει]
 η γλωσσα μου καλαμος [γραμματεως]
 οξυγραφου

- 18 om τη | 19 τους pro τας | 22 εκζητησει | γινωσκει | τας καρδιας pro των καρδιων |
 25 αποστρεφεις
 XLIV 1 συννεσιν

- 3 ωραιος καλ'λι παρα τους υιου[ς των ανθρωπων]
 εξεχυθη χαρις εν χειλεσιν [σου]
 δια τουτο ευλογησεν σε ο [θεος εις τον αιωνα]
- 4 περιζωσαι την ρομφαια[ν σου επι τον]
 μηρον σου δυνατε
 τη ωραιότητι σου και [τω καλλει σου]
- 5 και εντεινον και κατευ[οδου και βασιλευε]
 ενεκεν αληθειας και [πραυτητος και]
 δικαιοσυνης
 και οδηγησι σε θαυμα[στως η δεξια σου]
- 6 τα βελη σου ηκονημε[να δυνατε]
 λαοι ὑποκατω σου πε[σονται]
 εν καρδια των εκθρ[ων του βασιλεως]
- 7 ο θρονος σου ο θ(εο)ς [εις αιωνα αιωνος]
 ραβδος ευθυτη[ος η ραβδος της βασιλειας σου]
- 8 ηγαπησας δικ[αιοσυνην και εμιση]
 σας ανομι[αν]
 δια τουτο εχ[ρισεν σε ο θεος ο θεος σου ελαιον]
 αγαλ'λιασεω[ς παρα τους μετοχους σου]
- 9 σμυρναν και [στακτη και κασια απο των ιματιων σου]
- p. 65
- [απο βαρεων ελεφαντινων εξ] ων ηυφραναν σε
- 10 [θυγατερες βασιλεων εν τη τι]μη σου
 [παρεστη η βασιλισσα εκ δ]εξιων σου
 [εν ιματισμῳ διαχρυ]σῳ περιβεβλημε
 [νη πεποικιλ]μενη
- 11 [ακουσον θυγατε]ρ και ιδε και κλινον το ους σου
 [και επιλαθου τ]ου λαου σου και του οικου
 [του πατρος] σου
- 12 [οτι επιθυ]μησι ο βασιλευς του καλ'λους σου
 [οτι αυτος] εστιν ο κ(υριο)ς σου
- 13 [και προσ]κυνησις αυτω
 [θυγατερες] τυρου εν δωροις

3 καλλει | add η ante χαρις | χειλεσιν | 5 εντεινον | αληθειας | οδηγησει | 6 εχθρων |
 9 σμυρνα | 12 επεθυμησεν pro επιθυμησι | 13 προσκυνησουσιν pro προσκυνησις

- [το προσωπ]ον σου λιτανευουσιν οι
 [πλουσιοι τ]ου λαου.
 14 [πασα η δοξα αυτ]ης θυγατρος του βασιλεως εσωθε(ν)
 [εν κροστωι]ς χρυσοι περιβεβλημενη
 [πεποικιλμ]ενη
 15 [απενεχθησου]ται τω βασιλει παρθενoi
 [οπισω αυτης]
 [αι πλησιον αυτης] απενεχθησονται σοι
 16 [απενεχθησου]τα i εν ευφροσυνη και
 [αγαλλιασει]
 [αχθησονται εις να]ον βασιλεως.
 17 [αντι των πατερων σου] εγενηθησαν υἱoi σου
 [καταστησεις αυτους α]ρχοντας επι
 [πασαν την γην]
 18 [μνησθησονται του ονο]ματος σου εν
 [παση γενεα και γεν]εα
 [δια τουτο λαoi εξομολο]γησονται σοι
 [εις τον αιωνα και εις τον αι]ωνα του αιωνος

5

p. 66

ME 1 εις [το τελος υπερ των υιων κορε υπερ των]
 κρ[υφίων ψαλμος]

XLV

- 2 Ο θ(εο)ς η[μων καταφυγη και δυναμις]
 βοήθος εν θλι[ψεσιν ταις ευρουσαις]
 ήμας σφοδρα
 3 δια τουτο ου φοβηθ[ησομεθα εν τω]
 ταρασσεσθαι την [γ]ην
 και μετατιθεσθαι όρη εν καρ[διαις θαλασσων]
 4 ήχησαν και εταραχθησαν τα [υδατα αυτων]
 εταραχθη τα όρη εν τη κραταιο[τητι αυτου διαψαλμα]
 5 του ποταμου τα ορμηματα ευ[φραινου]
 σειν την πολιν του θ(εο)υ

11 add της γης post λαου | 14 om του | Εσεβων pro εσωθεν | χρυσοις pro χρυσοι |
 17 εγενηθησαν | σοι υιοι pro υιοι σου
 XLV 4 εταραχθησαν pro εταραχθη | 5 ευφραϊνουσιν

- ἡγιασεν το σκηνωμα αυτ[ου ο υψιστος]
 6 ο θ(εο)s εν μεσω αυτης και [ου σαλευθησεται]
 βοηθησι αυτη ο θ(εο)s τω [προσωπω]
 7 εταραχθησαν εθνη εκλι[ναν βασιλειαί]
 εδωκεν φωνην αυτου ο [υψιστος]
 εσαλευθη η γη
 8 κ(υριο)s των δυναμαιων [μεθ ημων]
 αντιλημ'πτωρ ἡμων ο [θεος ιακωβ]
 αντιλημπτωρ ημων [ο θεος Ιακωβ διαψαλμα]
 9 δευτε και ἴδεται τα ερ[γα κυριου]
 α̇ ε̇θετο τερατα επι τη[s γης]
 10 αντανερων πολεμ[ους μεχρι των]
 περατων της γη[s]
 τοξον συντριψ[ει και συνκλασει οπλον]
 και θυραιους κα[τακαυσει εν πυρι]
 11 σχολασαται και [γνωτε οτι εγω ειμι ο θεος]
 ὑψωθησομα[ι εν τοις εθνεσιν]
 ὑψωθησομ[αι εν τη γη]
 12 κ(υριο)s των δυν[αμεων μεθ ημων]
 p. 67
 [αντιλημπτωρ ημων ο θεος ιακ]ωβ'

[ΜΣ] 1 [εις το τέλος υπερ των υιων κορε ψ]αλμος

XLVI

- 2 [παντα τα εθνη κροτησα]ται χειρας
 [αλαλαξατε τω θεω εν φω]νη αγαλ'λιασεως
 3 [οτι κυριος υψιστος φο]βερος
 [βασιλευς μεγαs] επι πασαν την γην
 4 [υπεταξεν λα]ους ημειν και εθνη ὑ
 [πο τους πο]δας ἡμων
 5 [εξελεξατο η]μειν την κληρονομιαν εαυτω
 [την καλλο]νην ἱακωβ ην ἡγαπησεν

6 om και | βοηθησει | 7 om ο υψιστος | 8 δυναμεων | om αντιλημπτωρ ημων ο θεος
 Ιακωβ semel | 9 om και | ιδετε | 10 ανταναιρων | θυρεους | 11 σχολασατε
 XLVI ■ κροτησατε | 4 ημιν | 5 ημιν | αυτου pro εαυτω | add διαψαλμα

- 6 [ανεβη ο θεος ε]ν αλαλαγω·
[κυριος εν φων]η σαλπιγγος
7 [ψαλατε τω] θ(ε)ω ἡμων ψαλαται
[τω βασιλει ψαλατ]αι ἡμων ψαλαται
8 [οτι βασιλευς π]ασης της γης ο θ(εο)ς
[ψαλατε συνετ]ως
9 [εβασιλευσεν ο] θ(εο)ς επι παντα τα εθνη
[ο θεος καθηται επι] θρονου αγιου αυτου
10 [αρχοντες λαων] συνηχθησαν μετα
[του θεου αβραα]μ
[οτι του θεου οι κρα]ταιοι της γης σφοδρα
[επηρθησαν]

[MZ] 1 [ψαλμος ωδης τοις υιοι]ς κορε δευτερα σαββατου XLVII

- 2 [μεγας κυριος και αινετ]ος σφοδρα
[εν πολει του θεου ημ]ων εν ορι αγιω αυτου
3 [ευριω ζαγαλλιαματι] πασης της γης
[ορη σιων τα πλευρα το]ν βορρα
[η πολις του βασιλεω]ς του μεγαλου
4 [ο θεος εν ταις βαρεσιν αυ]της γινωσκει(αι)
[οταν αντιλαμβανηται] αυτης

p. 68

- 5 οτι ιδου οι βα[σ]ιλεις συνηχθησαν]
διηλθοσαν επ[ι το αυτο]
6 αυτοι ιδοντε[ς ουτως εθauμασαν]
εταραχθησαν [εσαλευθησαν]
7 τρομος επελαβε[το αυτων]
εκει ωδιναις ως [τικτουσης]
8 εν πν(ευμα)τι βιαιω συντ[ριψεις πλοια θαρσει]ς
9 καθαπερ ηκουσαμε[ν ουτως ειδομεν]
εν πολι κ(υριο)ν των δυναμ[εων εν πο]
λι του θ(εο)ν ημων

7 ψαλατε^{2, 3, 4} | tr ψαλατε τω βασιλει | 9 om παντα
XLVII 2 om εν² | ορει | 5 ηλθοσαν pro διηλθοσαν | 7 ωδινες | 9 πολει bis

- 10 ὁ θε(ε)ς ἐθεμελιώσεν αὐτ[ὴν εἰς τὸν αἰῶνα διαβαλμα]
 5 ὑπελαβομεν ὁ θε(ε)ς τὸ ἐλε[ος σου ἐν με]
 σω τοῦ λαοῦ σου
 11 κατὰ τὸ ὄνομα σου ὁ [θεὸς οὕτως καὶ ἡ αἰ]
 νεσις σου ἐπὶ τὰ π[ερατὰ τῆς γῆς]
 δικαιοσύνης πληρῆς [ἡ δεξιά σου]
 12 εὐφρανθήτω τὸ ὄρο[ς σιων]
 καὶ ἀγαλλιασθῶσαν [αἱ θυγατέρες τῆς ἰουδαίας]
 ἐνεκα τῶν κριμα[τῶν σου κυριε]
 13 κυκλωσάται σειῶ[ν καὶ περιβαλετέ αὐτήν]
 διήγησασθαι ἐν τ[οῖς πυργοῖς αὐτῆς]
 14 θεσθαί τας καρδι[ας ὑμῶν εἰς τὴν δὺ]
 ναμὴν αὐτῆς]
 καὶ καταδιέλ[σθε τας βαρεῖς αὐτῆς]
 ὅπως ἀν διηγῇ[σῃσθε εἰς γενεὰν ἑτέραν]
 15 ὅτι οὗτος ἐστ[ὶν ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὸν αἰ]
 ὠνα καὶ [εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος]
 αὐτοῦ ποιμ[ανεῖ ἡμᾶς εἰς τοὺς αἰῶνας]

MH 1

εἰς τὸ τέλ[ος τοῖς υἱοῖς κορε ψαλμοῖς]

XLVIII

2 ἀκουσάται τ[αὐτὰ πάντα τὰ ἔθνη]

p. 69

[ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοί]κου

[τες τὴν οἰκουμένην]

3 [οἱ τε γηγενεῖς καὶ οἱ υἱοὶ τῶ]ν ἀν(θρῶπ)ων

[ἐπὶ τὸ αὐτὸ πλουσιος κ]αὶ πεινῆς

4 [τὸ στόμα μου λαλήσ]ει σοφίαν

[καὶ ἡ μελετῇ] τῆς καρδίας μου συνεσιν

5 [κλινῶ εἰς παρα]βολὴν τὸ οὐς μου

[ἀνοιξῶ ἐν ψαλ]τήριῳ τὸ προβλημα μου

6 [ἵνα τι φοβου]μαι ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ

12 om καὶ | 13 κυκλωσατε | Σιων | διηγησασθε | 14 θεσθε | 15 om αὐτοῦ ποιμανεῖ
 ἡμᾶς εἰς τοὺς αἰῶνας

XLVIII 2 ἀκουσατε

- [ἡ ανομία τ]ῆς πτερνης μου κυκλώσι με
 7 [οἱ πεποιθο]τές ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν
 [καὶ ἐπὶ τῷ] πληθὲι τοῦ πλουτοῦ αὐτῶν
 [καυχώμε]νοι
 8 [ἀδελφός οὐ λ]ύτρουνται οὐ λυτρώσεται ἀν(θρῶπ)ος
 [οὐ δώσει τῷ θε]ῷ ἐξίλασμα ἑαυτοῦ
 9 [καὶ τὴν τιμὴν] τῆς λυτρώσεως τῆς
 [ψυχῆς αὐτο]υ
 10 [καὶ ἐκοπίασεν] εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ζήσεται εἰς τέλος
 11 [ὅτι οὐκ οψεται κατ]αφθοραν ὅταν ἴδῃ σο
 [φους ἀποθνή]σκοντας
 [ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀφρώ]ν καὶ ἀνοὺς ἀπολούντ(αι)
 [καὶ καταλειψουσιν] ἀλλοτριοῖς τὸν πλὺν
 [τὸν αὐτῶν]
 12 [καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν οἰ]κίαι αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα
 [σκηνώματα αὐτῶν] εἰς γενεάν καὶ γενεά(ν)
 [ἐπεκαλέσαντο τὰ οὐ]νόματα αὐτῶν
 [ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐ]τῶν
 13 [καὶ ἀνθρώπος ἐν τιμῇ ὧν ο]ὐ συνήκεν
 [παρασυνεβλήθη τοῖς] κτηνεσὶν τοῖς
 [ἀνοήτοις καὶ ὤμοι]ῳ θῆ αὐτοῖς

p. 70

- 14 αὐτῇ [ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκανδαλὸν αὐτοῖς]
 καὶ μετ[ὰ ταῦτα ἐν τῷ στοματι αὐτῶν]
 εὐλογ[ήσουσιν διαψαλμα]
 15 ὡς προβάτα [ἐν ἀδῇ ἐθεντο]
 θάνατος ποιμα[νεῖ αὐτοὺς]
 καὶ κατακυριεύσουσ[ιν αὐτῶν οἱ εὖ]
 θεῖς τῇ καρδίᾳ τὸ [πρωί]
 καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλ[αίωθησεται]
 ἐν τῷ ἀδῇ
 ἐκ' τῆς δοξῆς αὐτῶν ἐξώσ[θησαν]
 16 πλὴν ὁ θ(εο)ς λυτρώσεται τῇ[ν ψυχὴν μου]

■ κυκλώσει | 7 δυνάμει | πληθεῖ | 8 om οὐ² | αὐτοῦ pro ἑαυτοῦ | 11 tr ἀνοὺς καὶ ἀφρών |
 13 κτηνεσὶν | 15 ποιμαίνει | om τῇ καρδίᾳ | βοήθεια | om ἐξώστησαν

- εκ' χειρος αδου όταν λ[αμβανη με διαψαλμα]
 17 μη φοβου όταν πλουτη[ση ανθρωπος]
 και όταν πληθυνθη η [δοξα]
 του οικου αυτου
 18 οτι ουκ εν τω αποθυνη[σκειν αυτον λημ]
 ψεται τα παντα
 ουδε συνκαταβησ[εται αυτω η δοξα]
 του οικου αυτου
 19 οτι η ψυχη αυτου εν [τη ζωη αυτου εν]
 λογηθησεται
 εξομολογησεται [σοι όταν αγαθυνης αυτω]
 20 εισελευσεται εως [γενεας πατερων αυτου]
 εως αιωνος ουκ [οψεται φως]
 21 και αν[θρωπος] εν τιμ[η] ων ου συνηκεν]
 παρεσυνεβληθ[η τοις κτηνεσιν τοις]
 ανοήτοις κα[ι ωμοιωθη αυτοις]

 ΜΘ

ψαλμος τω [ασαφ]

XLIX

- 1 Θ(εο)ς θεων κ(υριο)ς ελ[αλησεν και εκαλεσεν την γην]
 απο ανατολω[ν ηλιου και μεχρι δυσμων]
 p. 71
 2 [εκ σιων η ευπρεπια της ωραιοτ]ητος αυτου
 3 [ο θεος εμφανως ηξει ο] θ(εο)ς
 [ημων και ου παρασιωπη]σεται
 [πυρ εναντιον αυτου καυθη]σεται
 [και κυκλω αυτου καταγι]ς σφοδρα
 4 [προσκαλεσεται] τον ο(υ)ρ(αν)ον ανω
 [και την γ]ην διακριναι τον λαον αυτου
 5 [συναγαγετε] αυτω τους δσιους αυτου
 [τους διατι]θεμενους την διαθηκην
 [αυτου] επι θυσiais
 6 [και αναγγε]λουσιν οι ο(υ)ρ(αν)οι την δικαιοσυνη(ν) αυτου

- [οτι θεος κρι]της εστιν διαβαλμα
 7 [ακουσον λαο]ς μου και λαλησω σοι
 [ισραηλ και διαμα]ρτυρουμαι σοι
 [ο θεος ο θεος σ]ου ειμι εγω
 8 [ουκ επι ταις θ]υσιας σου ελεγ'ξω σε
 [τα δε ολοκαυ]τωματα σου ενωπιο(ν)
 [μου εστιν δι]α παντος
 9 [ον δεξομαι εκ τ]ου οικου σου μοσχους
 [ουδε εκ των πο]ιμνιων σου χιμαρ'ρους
 10 [οτι εμα εστιν πα]ντα τα θηρια του δρυμου
 [κτηνη εν τοις ορε]σιν και βοες
 11 [εγνωκα παντα τα π]ετινα του ο(ν)ρ(αν)ου
 [και ωραιοτης αγρου] μετ εμου εστιν
 12 [εαν πεινασω ου μη σο]ι ειπω
 [εμη γαρ εστιν η οικου]μενη και το πλη
 [ρωμα αυτης]
 13 [μη φαγομαι κρεα ταυρω]ν η αιμα τραγω(ν) πιομαι
 14 [θυσον τω θεω θυσιαν αινε]σεως
 [και αποδος τω υψιστω τα]ς ευχας σου

p. 72

- 15 και επ[ικαλεσαι με εν ημερα θλιψεως]
 και ε[ξελουμαι σε και δοξασεις με διαβαλμα]
 16 τω δε [αμαρτωλω ειπεν ο θεος]
 ινα τι συ [διηγη τα δικαιωματα μου]
 και αναλαμ[βανεις την διαθηκην μου]
 δια στοματος [σου]
 17 σοι δε εμισησας παιδ[ιαν και εξεβαλλες]
 τους λογους μου [εις τα οπισω]
 18 ει εθεωρις κλεπτην σ[υνετρεχες αυτω]
 και μετα μοιχων την [μεριδα σου ετιθεις]
 19 το στομα σου επλεονασε[ν κακιαν]
 και η γλωσσα σου περιεπλεκ[εν δολιοτητα]
 20 καθημενος κατα του [αδελφου σου]
 κατελαλεις

XLIX 7 διαμαρτυρομαι | 9 χιμαρους | 11 πετεινα | 17 συ pro σοι | 18 εθεωρεις

- και κατα του υιου της [μητρος σου ετιθεις σκανδαλον]
 21 ταυτα εποιησας και ε[σιγησα]
 ὑπελαβες ανομιαν [οτι εσομαι σοι ομοιος]
 ελεγ'ξω σε και παρα[στησω κατα προ]
 σωπον σου τας [αμαρτιας σου]
 22 συνεται δη ταυτα ο[ι επιλανθανομενοι του θεου]
 μη ποτε αρπαση [και μη η ο ρυομενος]
 23 θυσια αινεσεως δ[οξασει με]
 και εκει ὁδος η δ[ειξω αυτω το σωτηριον του θεου]

- N 1 εις το τελος ψαλ[μος τῷ δαυειδ εν τῷ ελθειν προς]
 2 αυτον ναθαν το[ν προφητην ηνικα εισηλθεν]
 προς βηρσαβ[εε]

L
(LI)

- 3 Ελεῆσον με [ο θεος κατα το μεγα ελεος σου]
 και κατα το π[ληθος των οικτιρμων]
 σου εξαλ[ειψον το ανομημα μου]
 4 επι πλιον πλ[υννον με απο της ανομιας μου]
 P. 73
 [και απο της αμαρτιας μου καθαρι]σον με
 5 [οτι την ανομιαν μου εγω γινωσ]κω
 [και η αμαρτια μου ενωπιον μου] εστιν δια πα(ν)τος
 6 [σοι μονῳ ημαρτον και το] πονηρον ενω
 [πιον σου εποιη]σα
 [οπως αν δικαιωθ]ης εν τοις λογοις σου
 [και νικησης εν τῷ] κρινεσθαι σε
 7 [ιδου γαρ εν αν]ομiais συνελημφθην
 [και εν αμαρτ]ιαis εκισσησεν με ἡ μ(η)τηρ μου
 8 [ιδου γαρ αληθ]ειαν ηγαπησας
 [τα αδηλα κα]ι τα κρυφια της σοφιας σου
 [εδηλω]σας μοι
 9 [ραντιεις με] υσσωπω και καθαρισθησομ(αι)
 [πλυνεις με και] υπερ χιῶνα λευκανθησομ(αι)

21 om τας αμαρτιας σου | 22 συνετε
 L 4 πλειον

- 10 [ακουτιεις με α]γαλλιασιν και ευφροσυνη(ν)
[αγαλλιασονται] οστεα τεταπινωμενα
- 11 [αποστρεψον το] προσωπον σου απο
[των αμαρτι]ων μου
[και πασας τας α]νομιας μου εξαλιψον
- 12 [καρδιαν καθαραν] κτισον εν εμοι ο θ(εο)ς
[και πνευμα ευθες ενκα]ιτισον εν τοις εγκατοις μου
- 13 [μη απορριψης με α]πο του προσωπου σου
[και το πνευμα το αγιον σ]ου μη αντανελης απ εμου
- 14 [αποδος μοι την αγαλ]λιασιν του σωτηριου σου
[και πνευματι ηγεμονικω] στηριξον με
- 15 [διδαξω ανομους τ]ας οδους σου
[και ασεβεις επι σε επι]στρεφουσιν
- 16 [ρυσαι με εξ αιματων ο θεο]ς ο θ(εο)ς της σωτηριας μου
[αγαλλιασεται η γλωσσα] μου την δικαι
[οσυνην σο]υ

P. 74

- 17 κ(υρι)ε τα [χειλη μου ανοιξεις και το στομα]
μου [αναγγελει την αινεσιν σου]
- 18 οτι ει ηθ[ελησας θυσιαν εδωκα αν]
ολοκαυτωματ[α ουκ ευδοκησεις]
- 19 θυσια τω θ(ε)ω πνευμα συν[τετριμμενον]
καρδιαν συντετριμμε[νην και τετα]
πινωμενην ο θ(εο)ς ουκ [εξουθενωσει]
- 20 αγαθυνον κ(υρι)ε εν τη ευδ[οκια σου την σιων]
και οικοδομηθητω τα τ[ειχη ιερουσαλημ]
- 21 τοτε ευδοκησεις θυσιαν δικ[αιοσυνης]
αναφοραν και ολοκαυτωματ[α]
τοτε ανυσουσιν επι τ[ο θυσιαστηρι]
ον σου μοσχους

10 οστα προ οστεα | τεταπεινωμενα | 11 εξαλειψον | 14 στηρισον | 19 τεταπεινω-
μενην | 21 ευδοκησεις | ανοισουσιν

NA

- 1 εις το τέλος συναισε[ως τῷ δανειδ ἐν τῷ ἐλθειν]
 2 δωηκ' τον ἰδουμαιο[ν και αναγγειλαι τῷ σαουλ]
 κ(αι) ειπιν αυτω ηλθεν δα(υει)[δ εις τον οικον αβιμελεχ]

LI

- 3 τι ενκαυχα εν κακια [ο δυνατος]
 ανομιαν ὀλην την ημ[εραν]
 4 αδικιαν ελογισατο η [γλωσσα σου]
 ωσει ξυρον ἡκονημ[ενον εποιησας δολον]
 5 ἡγαπησας κακιαν υ[περ αγαθωσυνην]
 αδικιαν ὑπερ το [λαλησαι δικαιοσυνην διαβαλμα]
 6 ἡγαπησας παντα [τα ρηματα καταπον]
 τισμου γλωσ[σαν δολιαν]
 7 δια τουτο ὁ θ(εο)ς κ[αθελει σε εις τέλος]
 εκτιλαι σε και μ[εταναστευσαι σε]
 απο σκην[ωματος]
 και το ριζωμ[α σου εκ γης ζωντων διαβαλμα]
 8 οφονται δικ[αιοι και φοβηθησονται]
 και επ αυτον [γελασονται και ερουσιν]

p. 75

- 9 [ιδου ανθρωπος ος ουκ εθετο τον θεον] βοήθον αυτου
 [αλλα επηλπισεν επι το πληθος το]ν πλουτου αυτου
 [και εδυναμωθη επι τη ματαιοτ]ητι αυτου
 10 [εγω δε ωσει ελαια κατακαρπ]ος εν τῷ οἰ
 [κῷ του θεου]
 [ηλπισα επι το ελεος] του θ(εο)υ εις τον
 [αιωνα και εις το]ν αιωνα του αιωνος·
 11 [εξομολογησο]μαι σοι εις τον αιωνα
 [οτι εποι]ησας
 [και υπομε]νω το ὄνομα σου ὅτι χρηστο(ν)
 [εναντι]ον των ὀσιων σου

LI 1 συνεσεως | 2 ειπιν | 4 ἐξηκονημενον pro ηκονημενον | 8 add και ante οφονται

- [NB] ¹ [εις το τελ]ος υπερ μαελεθ' συναισεως τω δα(υει)δ LII
- ² [ειπεν αφρω]ν εν καρδια αυτου ουκ εστιν θ(εο)ς.
[διεφθειραν] και εβδελυθησαν εν ανομiais
[ουκ εστιν ο ποι]ων αγαθον
- ³ [ο θεος εκ του ουρανου] διεκνυψεν επι τους υἱους τω(ν) αν(θρωπ)ων
[του ιδειν ει ε]στιν συνῳων η εκ'ζητων τον θ(εο)ν
- ⁴ [παντες εξε]κλιναν αμα ηχρεωθησαν
[ουκ εστιν ποιω]ν αγαθον ουκ εστιν
[εως ενος]
- ⁵ [ουχι γνωσονται] παντες οι εργαζομενοι τη(ν) ανομια(ν)
[οι εσθοντες τον λ]αον μου εν βρωσι
[αρτου του θεου ο]υκ επεκαλεσαντο
- ⁶ [εκει φοβηθησονται]ι φοβον ου ουκ ην φοβος
[οτι ο θεος διεσκορπισ]εν οστα ανθρωπαρεσκω(ν)
[κατησχυνθησαν οτι] ο θ(εο)ς εξουδενω
[σεν αυτους]
- ⁷ [τις δωσει εκ σιων το σ]ωτηριον τω ι(σρα)ηλ
[εν τω αποστρεφαι κυριου] την αιχμα
[λωσιαν του λαου αυ]του

p. 76

αγαλλ[ιασεται ιακωβ και ευφρανθησεται ισραηλ]

- ΝΓ ¹ εις [το τελος εν υμνοις συνεσεως τω δαυειδ εν τω] LIII
- ² ελθ[ειν τους ζειφαιους και ειπεν τω σαουλ ουκ ιδου]
δα(υει)δ [κεκρυπται παρ ημιν]
- ³ Ο θ(εο)ς εν τω [ονοματι σου σωσον με]
και εν τη δυναμει [σου κρινον με]
- ⁴ ο θ(εο)ς εισακουσον της [προσευχης μου]
ενωτισαι τα ρηματα το[υ στοματος μου]
- ⁵ οτι αλλοτριου επανεστησ[αν επ εμε]
και κραταιοι εξητησαν την [ψυχην μου]
ου προεθεντο τον θ(εο)ν ενωπ[ιον αυτων διαψαλμα]

- 5 6 ἴδου γὰρ ὁ θε(ε)ς βοηθὶ μοι
 καὶ ὁ κυρι(ο)ς ἀντιλημπτωρ τ[ῆς ψυχῆς μου]
 7 ἀποστρέψι τὰ κακὰ τοι[ς ἐχθροῖς μου]
 ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἐξολ[οθρευσον αὐτοὺς]
 8 ἐκουσῶς θυσώ σοι
 ἐξομολογήσομαι τῷ [ονοματί σου ὅτι ἀγαθόν]
 9 ὅτι ἐκ' πάσης θλίψεως [ἐρυσώ με]
 καὶ ἐν τοῖς ἐκ'θροῖς [μου ἐπείδεν]
 ὁ ὀφθαλμός μου

ND 1 εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνο[ις συνεσεως τῷ δαυεὶδ]

LIV

- 2 Ἐνωτισαὶ ὁ θε(ε)ς τὴν [προσευχὴν μου]
 καὶ μὴ ὑπερίδῃς τ[ὴν δέησιν μου]
 3 προσχες μοι καὶ [εἰσακουσον μου]
 ἐλυπηθὴν ἐν τῇ [ἀδολεσχίᾳ μου καὶ ἐταραχθὴν]
 4 ἀπο φωνῆς ἐκθρ[ου καὶ ἀπο θλίψεως]
 ἀμαρτωλῶν
 ὅτι ἐξέκλιναν [ἐπ' ἐμὲ ἀνομίαν]
 καὶ ἐν ὀργῇ ἐ[νεκοτουν μοι]
 5 ἡ καρδία μου[ν ἐταραχθὴ ἐν ἐμοί]
 P. 77
 [καὶ δειλία θανάτου ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμὲ]
 6 [φόβος καὶ τρόμος ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ]
 [καὶ ἐκαλύψεν με σκοτός]
 7 [καὶ εἶπα τίς δώσει μοι πτερνγ]ας ὥσει πε
 [ρίστερας καὶ πετασθησο]μαι καὶ καταπανσώ
 8 [ἰδὼν ἐμακρυνά] φυγαδεύων
 [καὶ ἠυλισθη]ν ἐν τῇ ἐρημῷ
 9 [προσέδεχο]μην τὸν θε(ε)ν τὸν σώζοντά με
 [ἀπο ὀλιγο]ψυχίας καὶ ἀπο καταιγίδος
 10 [καταπο]ντίσων κυρι(ε) καὶ καταδιελαι τὰς
 [γλῶ]σσας αὐτῶν

LIII ■ βοηθὶ | 7 ἀποστρέψει | ἀληθεία | 9 ἐχθροῖς

LIV 4 ἐκθρ[ου] | 8 add διαψαλμα | 9 om τὸν θεον | om ἀπο² | 10 καταδιελε

- [οτι ειδον] ανομιαν και αντιλογιαν εν τη πολει
 11 [ημερας κ]αι νυκτος κυκλωσι αυτην ε
 [πι τα τειχ]η αυτης
 12 [ανομια κ]αι πονος εν μεσω αυτης και αδικια
 [και ουκ εξελιπεν] εκ των πλατιων αυτης
 [κοπος και δ]ολος
 13 [οτι ει εχθρος] ωνιδισεν με υπηνεγ'κα α(ν)
 [και ει ο μισων] επ εμε εμεγαλορημονη
 [σεν εκρυβην] αν απ αυτου
 14 [συ δε ανθρωπε ι]σοψυχε ηγεμων μου
 [και γνωστε] μου
 15 [ος επι το αυτο εγλυ]κανας μοι εδεσματα
 [εν τω οικω του θεου ε]πορευθημεν εν ομονοια
 16 [ελθτω θανατος επ] αυτους και καταβη
 [τωσαν εις αδου] ζωντες
 [οτι πονηριαι εν ταις πα]ρουκιαις αυτων
 [εν μεσω αυτων]
 17 [εγω προς τον θεου] εκεκραξα και ο κ(υρι)ς
 [εισηκουσεν μου]

p. 78

- 18 εσπερ[ας και πρωι και μεσημβριας διηγη]
 σο[μαι απαγγελω]
 και εισ[ακ]ουσε[ται της φωνης μου]
 19 λυτρωσεται εν [ειρηνη την ψυχην μου]
 απο των εγ'γιζοντω[ν μοι]
 οτι εν πολλοις ησαν σ[υν εμοι]
 20 εισακουσεται ο θ(εο)ς και τα[πεινωσει αυτους]
 ο υπαρχων προ των αιωνω[ν διαψαλμα]
 ου γαρ εστιν αυτοις ανταλλα[γμα]
 οτι ουκ εφοβηθησαν τον θ(εο)ν
 21 εξετεινεν την χειρα αυτου εν [τω αποδιδοναι]
 εβεβηλωσαν την διαθηκην [αυτου]
 22 διεμερισθησαν απο οργη[ς του προσω]
 που αυτου

11 κυκλωσει | 12 [fortasse και aut ουκ om] | πλατειων | 13 ωνιδισεν | 15 om μοι |
 20 και pro οτι | 21 εξετεινεν

- και ηγ'γισεν ἡ καρδια αυ[του]
 ἤπαλυνθησαν οι λο[γοι αυτου υπερ ελαιον]
 και αυτοι εισιν βολιδ[ες]
 23 επιρ'ριψον επι κ(υριο)ν την [μεριμναν σου]
 και αυτος σε διαθρεψ[ει]
 ου δωσι εις τον αιωνα [σαλον τῷ δικαιῷ]
 24 σοι δε ὁ θε(ο)ς καταξίς αυ[τους εις φρεαρ]
 διαφθορας
 ανδρες αιματων κα[ι δολιοτητος ου]
 μη ἡμισενσ[ωσιν τας ημερας αυτων]
 εγω δε ελπιω επι σ[ε κυριε]

NE 1

εις το τελος υπερ [του λαου του απο των α]
 γιων μεμακ[ρυμμενου τῷ δανειδ εις στη]
 λογραφιαν οπο[τε εκρατησαν αυτον οι αλλοφυλοι εν γεθ]

LV

- 2 Ελεῆσον με ὁ [θεος οτι κατεπατη]
 σεν με αν(θρωπ)ος

p. 79

- [ολην την ημεραν πολεμων εθ]λιψεν με
 3 [κατεπατησαν με οι εχθροι μου] ολην
 [την ημεραν απο υψου]ς ἡμερω(ν)
 4 [οτι πολλοι οι πολεμουντε]ς με απο υψους
 [ημερας ου φοβηθη]σομαι οτι εγω ελπιω επι σε
 5 [εν τῷ θεῷ επαινε]σω τους λογους μου
 [εν τῷ θεῷ ηλ]πισα ου φοβηθησομαι τι
 [ποιησει μο]ι σαρξ
 6 [ολην την η]μεραν τους λογους μου εβδελυσσονται
 [κατ εμου] παντες οι διαλογισμοι αυτων
 [εις κ]ακον
 7 [παροικη]σωσιν και κατακρυψουσιν
 [αυτοι την] πτεριαν μου φυλαξουσιν(ν)

23 επιρ'ριψον | δωσει | 24 συ pro σοι | καταξίς

LV 2 κυριε pro ο θεος | 3 ημερας pro ημερων | 4 om απο υψους ημερας ου | φοβηθη-
 σονται pro φοβηθησομαι | εγω δε επι σοι ελπιω pro οτι εγω ελπιω επι σε | 5 add ολην την
 ημεραν post μου | 7 παροικησουσιν | φυλαξουσιν

- [καθαπερ υπε]μιναν την ψυχην μου
 8 [υπερ του μηθ]ενος σωσις αυτους
 [εν οργη λαους κ]αταξις ο θ(εο)ς
 9 [την ζωην μ]ου εξηγ'γιλα σοι
 [εθου τα δακρυ]α μου ενωπιον σου ως και
 [εν τη επαγ]γελια σου
 10 [επιστρεψουσ]ιν οι εκ'θροι μου εις τα οπισω
 [εν η αν ημερα ε]πικαλεσομαι σε
 [ιδου εγνω]ν οτι θ(εο)ς μου ει σοι
 11 [επι τω θεω αι]νεσω ρημα
 [επι τω θεω αι]νεσω λογον
 12 [επι τω θεω ηλ]πισα ο]ν φοβηθησομαι τι
 [ποιησει μοι αν]θρωπος
 13 [εν εμοι ο θεο]ς αι ευχαι ας] αποδωσω αινεσέως σου
 14 [οτι ερυσω την ψυ]χην μου εκ' θανατου
 [τους οφθαλμους μου] απο δακρυων
 [και τους ποδας μου εξ ολ]ισθηματος

p. 80

του ευ[αρεστησαι ενωπιον του θεου εν]
 φω[τι ζωντων]

NS 1

εις τ[ο τέλος μη διαφθ]ειρης τω δαυειδ εις στηλογραφίαν
 εν τω αυτω [αποδιδρα]σκειν απο προσωπου σαουλ
 εις το σπηλαιον

LVI

- 2 Ελεήσον με ὃ θ(εο)ς ελεησ[ον] [με]
 οτι επι σοι πεποιθεν η ψυχη [μου]
 και εν τη σκια των πτερυ[γων σου ελπιω]
 εως ου παρελθῃ ἡ ανομια
 3 κεκραξομαι προς τον θ(εο)ν τον [υψιστον]
 τον θ(εο)ν τον ευεργετησαν[τα με δια]βαλμα
 4 εξαπεστειλεν εξ' ο(υ)ρ(αν)ου και εσ[ωσεν με]

7 υπεμεινα pro υπεμιναν | τη ψυχη pro την ψυχην | 8 σωσεις | καταξεις | 9 εξηγ-
 γειλα | 10 εχθροι | επικαλεσωμαι | συ pro σοι | 11 om σου | 14 om τους οφθαλμους μου
 απο δακρυων

LVI 4 εξαπεστειλεν bis

- εδωκεν εις ονιδος τους κ[αταπατουντας με]
 εξαπεστιλεν ο θ(εο)ς το ελε[ος αυτου]
 και την αληθιαν αυτ[ου]
 5 και ερυσατο την ψυχη[ν μου εκ μεσου σκυμνων]
 εκοιμηθην τεταραγμε[νος]
 υἱοι αν(θρωπ)ων οι οδοντε[ς αυτων οπλον και βελη]
 και η γλωσσα αυτων [μαχαιρα οξεια]
 6 υψωθητι επι τους ο[υρανους ο θεος]
 και επι πασαν την γην [η δοξα σου]
 7 παγίδα ητοιμασαν το[ις ποσιν μου]
 και κατεκαμφαν τη[ν ψυχην μου]
 ωρυξαν προ προσω[που μου βοθρον]
 και ενεπεσον ε[ις αυτον διαψαλμα]
 8 ετοιμη η καρδι[α μου ο θεος]
 ετοιμη η καρ[δια μου ασομαι και ψαλω]
 9 εξεγερθητι η [δοξα μου]
 εξεγερθητι [ψαλτηριον και κιθαρα]
 εξεγερθησομ[αι ορθρου]

p. 81

- 10 [εξομολογησομαι σοι εν λαοις] κ(υρι)ε
 [ψαλω σοι εν εθνεσιν]
 11 [οτι εμεγαλυνθη εως των ου](ραν)ων το ελεος σου
 [και εως των νε]φελων η αληθεια σου
 12 [υψωθητι επι το]υς ο(υ)ρ(αν)ους ο θ(εο)ς
 [και επι π]ασαν την γην η δοξα σου

[NZ] 1 [εις το τ]ελος μη διαφθιρης τω δα(υει)δ ει στηλογραφια(ν) LVII

- 2 [ει αληθ]ως αρα δικαιδσυνην λαλितαι
 [ευθεια] κρινεται υἱοι των αν(θρωπ)ων
 3 [και γαρ εν] καρδια ανομιαν εργαζεσθαι εν τη γη
 [αδικιαν αι] χειρες υμων συνπλεκουσιν

4 ονειδος | αληθειαν | 7 παγιδας | ενεπεσαν pro ενεπεσον | 11 αληθεια
 LVII 1 διαφθειρης | εις pro ει | 2 λαλειτε | κρινετε | add οι ante υιοι | 3 ανομιαν
 pro ανομιαν | εργαζεσθε

- 4 [απηλλοτ]ριωθησαν οι αμαρτωλοι απο μητρας
[επλανηθ]ησαν απο γαστρος ελαλησαν ψευδη
5 [θυμός αυτ]οις κατα την ὁμοιώσιν του οφεως
[ωσει ασπιδος] κωφης και βουουσης τα
[ωτα αυτη]ς
6 [ητις ουκ εισακ]ουσεται φωνην επαδοντων
[φαρμακου τε] φαρμακευόμενη παρα σοφου
7 [ο θεος συνετρυψεν] τους ὀδοντας αυτων
[εν τῷ στομ]ατι αυτων
[τας μυλας τῶ]ν λεοντων συνεθλασεν κ(υριο)ς
8 [εξουδενωθ]ησονται ως ὕδωρ δια
[πορευομέ]νον
[εντενει το τοξο]ν αυτου εως ου ασθeneησουσι(ν)
9 [ωσει κηρος ο τακει]ς ανταναιρεθησont(αι)
[επεπεσε πυρ επ] αυτους και ουκ ἴδον
[τον ηλιον]
10 [προ του συνειναι τας] ακανθας αυτων τη(ν) ραμνο(ν)
[ωσει ζωντας ωσει εν ο]ργη καταπιεται αυτους
11 [ευφρανθησεται δικαιο]ς οταν ἴδῃ εκ'δι

p. 82

- κησ[ιν ασεβων]
τας χειρ[ας αυτου νιψεται εν τῷ αιματι]
του αμ[αρτωλου]
12 και ερει αν(θρωπ)ος ει [αρα εστιν καρπος τῷ δικαιο]ῳ
αρα εστιν ὁ θ(εο)ς κρινων αυ[τους εν τη γῇ]

NH

- 1 εις το τέλος μη διαφθιρης [τῷ δανειδ εις στηλογραφίαν] LVIII
οποτε απεστειλεν σαουλ και [εφυλαξεν τον]
οικον του θανατωσαι αυ[τῶν]

- 2 Εξέλεον με εκ των εκθρων μ[ου ο θεος]
και εκ των επανισταμενων επ[εμε]
λυτρωσαι με

6 φαρμακευομενον | 9 om επ αυτους | ειδον | 10 υμων pro αυτων | υμας pro αυτους
LVIII 1 διαφθειρης | απεστειλεν | add αυτου post οικον | 2 εκθρων | επανιστανομενων

- 3 ρυσαι με εκ' των εργαζομενω[ν την ανομιαν]
 και εξ ανδρων αιματων σω[σον με]
 4 οτι ἴδου εθηρευσαν την [ψυχην μου]
 επεθοντο επ εμε κρατα[ιοι]
 ουτε ἡ ανομια μου ουτε [η αμαρτια μου κυριε]
 5 ανευ ανομιας εδραμον [και κατευθυνα]
 εξεγερθητι εις συναντ[ησιν μου και ιδε]
 6 και σοι κ(υρι)ε των δυναμ[εων ο θεος ισραηλ]
 προσχες του επισκεψ[ασθαι παν]
 τα τα εθνη
 μη οικτιρησης παντ[ας τους εργαζομε]
 νους την ανομ[ιαν διαβαλμα]
 7 επιστρεφουσιν ε[ις εσπεραν και λιμω]
 ζουσιν ως κυω[ν και κυκλωσουσιν πολιν]
 8 ἴδου αυτοι αποφθ[εγξονται εν τῷ στο]
 ματι αυτων
 και ρομ'φαια εν [τοις χειλεσιν αυτων]
 9 οτι τις ηκουσ[εν και συ κυριε εκγελαση αυτους]
 εξουδενωσαις [παντα τα εθνη]

p. 83

- 10 [το κρατος μου προς σε φυλαξ]ω
 [οτι θεος αντιλημπτωρ μ]ου ει
 11 [ο θεος μου το ελεος αυτου προ]φασι με
 [ο θεος μου δειξει μοι εν τοις ε]κθροις μου
 12 [μη αποκτεινης α]υτους μη ποτε επι
 [λαθωνται] του ονοματος σου
 [διασκορπισ]ον αυτους εν τη δυναμι σου
 [και καταγα]γε αυτους ο ὑπερασπιστης μου κ(υρι)ε
 13 [αμαρτιαν] στοματος αυτων λογους
 [χειλε]ων αυτων
 [και συ]νλημφθητωσαν εν τη ὑπερη
 [φα]νεια αυτων

4 επεθεντο | ■ συ pro σοι | add ο θεος post κυριε | οικτιρησης | 7 λιμωξουσιν | 8 om αυτοι | 9 εξουδενωσαις pro εξουδενωσαις | 11 προφθασει pro προφασι | εκθροις | 12 νομου pro ονοματος | δυναμει | 13 λογον pro λογους

- 14 [και εξ' αρας] και ψευδους διαγ' γελησονται(αι)
 [εν συντε]λια
 [εν οργη συν]τελειας και ου μη ὑπαρξουσιν(ν)
 [και γνωσονται] οτι ὁ θε(ε)ος δεσποζει του
 [Ιακωβ] των περατων της γης διαβαλ(μα)
 15 [επιστρ]ειψουσιν εις εσπεραν και
 [λιμωξ]ουσιν ως κυων και κυ
 [κλωσο]υσιν πολιν
 16 [αυτοι διασκο]ρπισθησονται του φαγι(ν)
 [εαν δε μη χορ]τασθωσιν και γογ' γυσωσι(ν)
 17 [εγω δε ασομαι] την δυναμιν σου
 [και αγαλλιασομαι] το πρωϊ το ελεος σου
 [οτι εγενηθης αν]τιλημ'πτωρ μου
 [και καταφυγη] εν ημερα θλιψεως
 18 [βοηθος μου σοι ψ]αλω
 [οτι ο θεος αντιλημπτω]ρ μου ει
 [ο θεος μου το ελεος μου]

- 1 [εις το τελος τοις αλλοιωθη]σομενοις εις στη
 [λογραφιαν τῃ δαυειδ εις διδ]αχην ὁποτε

LIX

p. 84

- 2 ενε[πυρισειν την μεσοποταμιαν συριας και την]
 συρι[αν σωβαλ και επεστρεψεν ιωαβ και επατα]
 ξεν [την φαραγγα των αλων δωδεκα χιλιαδας]

- 3 Ο θε(ε)ος απ[ωσω ημας και καθειλες ημας]
 ωργισθ[ης και οικτειρησας ημας]
 4 συνεσισας [την γην και συνεταραξας αυτην]
 ἱασαι τα συντριμ[ματα αυτης οτι εσαλευθησαν]
 5 εδειξας τω λαω σου [σκληρα]
 εποτισας ημας οινον [κατανυξεως]
 6 εδωκας τοις φοβουμ[εν]οις σε σημειωσιν]

14 συντελειαι pro εν συντελια | συντελειας | tr του Ιακωβ δεσποζει | 16 φαγειν | om
 μη | γογγυσουσιν pro γογγυσωσιν | 17 τη δυναμει pro την δυναμιν | 18 add ο θε(ε)ος μου
 post ψαλω | om ο θεος¹

LIX 1 add ετι ante εις² | 4 συνεσισας | 5 εδειξας

- του φυγιν απο προσωπου [τοξου διαψαλμα]
 7 οπως αν ρυσθωσειν οι αγα[πητοι σου]
 σωσον τη δεξια σου και επα[κουσον μου]
 8 ο θ(εο)ς ελαλησεν εν τω αγιω αυ[του]
 αγαλ'λιασομαι και διαμερ[ιω σικιμα]
 και την κοιλαδα των [σκηνων διαμετρησω]
 9 εμος εστιν γαλααδ κ[αι εμος εστιν]
 μανασσης
 και εφραιμ' κραταιωσ[ις της κεφαλης μου]
 ιουδας βασιλευς μο[ν]
 10 μωαβ' λεβης της ελπ[ιδος μου]
 επι την ιδουμαιαν [εκτενω το υποδημα μου]
 εμοι αλ'λοφυλοι υπε[ταγησαν]
 11 τις απαξι με εις π[ολιν περιοχης]
 η τις οδηγησει με ε[ως της ιδουμαιας]
 12 ουχι σοι ο θ(εο)ς ο απω[σαμενος ημας]
 και ουκ εξελευση [ο θεος εν ταις δυνα]
 μεσειν ημων
 13 δος ημιν βοηθε[ιαν εκ θλιψεως]
 και ματαια σωτη[ρια ανθρωπου]
 14 εν τω θ(ε)ω ποι[ησομεν δυναμιν]
 κ(αι) αυτος εξου[δένωσει τους θλιβοντας ημας]

p. 85

[Ξ] 1

[εις το τελος εν υμνοις τ]ω δα(νει)δ

LX

- 2 [εισακουσον της δεησε]ως μου
 [προσχες της προσευχης μου]
 3 [απο των περατων της γης προ]ς σε εκεκραξα
 [εν τω ακηδιασαι την καρδιαν] μου
 [εν πετρα υψωσας] με
 4 [ωδηγησας με ο]τι εγενηθης ελπις μου
 [πυργος ισχυος] απο προσωπου εκ'θρου

6 φυγειν | 7 ρυσθωσιν | 9 Μανασση | 11 απαξει | om η | 12 συ pro σοι | ουχι pro
 ουκ | δυναμεσιν | 14 add δε post εν

LX 4 εχθρου

- 5 [παροικησ]ω εν τω σκηνωματι σου
 [εις τους αιων]ας
 [σκεπασθ]ησομαι εν τη σκεπη των
 [πτερυγων] σου
- 6 [οτι συ ο θεος] εισηκουσας των ευχων μου
 [εδωκας κλη]ρονομιαν τοις φοβουμε
 [νοις το ον]ομα σου
- 7 [ημερας εφ η]μερας του βασιλεως προσθησις
 [ετη αυτου ε]ως ημερας γενεας και γενεας
- 8 [διαμενει εις τ]ον αιωνα ενωπιον του θ(εο)υ
 [ελεος και αληθε]ιαν αυτου τις εκ'ζητησει·
- 9 [ουτως ψαλω] τω ονοματι σου εις το(ν)
 [αιωνα του α]ιωνος
 [του αποδουναι] με τας ευχας μου
 [ημεραν εξ ημερ]ας

[ΞΑ] ¹ [εις το τελος υπερ ιδι]θουν ψαλμος τω δα(νει)δ

LXI

- 2 [ουχι τω θεω υποτ]αγεται η ψυχη μου
 [παρ αυτου γαρ το σ]ωτηριον μου
- 3 [και γαρ αυτος ο θεος] μου και σ(ωτ)ηρ μου
 [αντιλημπτωρ μ]ου ου μη σαλευ
 [θω επι πλειον]
- 4 [εως ποτε επιτιθε]σθε επ αν(θρωπ)ον
 [φονευετε πα]ντες

p. 86

- ως τοι[χω κεκλιμενω και φραγμα]ω
 ωσ[μενω]
- 5 πλην την [τιμην μου εβουλευσαντο]
 απωσασ[θαι]
 εδραμον εν διψει
 τω στοματι αυτων [ευλογουσιν]
 και τη καρδια αυτων κα[τηρωντο διαβαλμα]

5 add διαβαλμα post αιωνας | om τη | 6 προσευχων pro ευχων | 7 om του | προσθη-
 σεις | 8 add αυτων post εκζητησει

- 5 6 πλην τω θ(ε)ω υποταγηθι [ψυχη μου]
 ὅτι παρ αυτου ἡ ὑπονομ[η μου]
 7 ὅτι αυτος θ(ε)ς μου και σωτηρ [μου]
 αντιλημ'πτωρ μου ου μη μ[ετανασ]
 τευσω·
 8 ἐπι τω θ(ε)ω μου το σωτ[ηριον μου και η δοξα μου]
 ὃ θ(ε)ς της βοῆθειας μο[υ και η ελπις]
 μου ἐπι τω θ(ε)ω·
 9 ελπισατέ' επ αυτον [πασα συναγωγ]
 γη λαων
 ἐκ'χεᾶται ἔνωπιον [αυτου τας καρ]
 διας ὑμων
 ὅτι ὃ θ(ε)ς βοῆθος ἡμ[ων διαψαλμα]
 10 πλην ματαιοι οι ὕ[οι των ανθρωπων]
 ψευδεις οι ὕιοι των [ανθρωπων εν ζυγοις]
 του αδικησαι
 αυτοι εκ' ματαιοτη[τος επι το αυτο]
 11 μη ελπιζεται επι [αδικιαν]
 και επι αρπαγματ[α μη επιποθειτε]
 πλουτος εαν ρε[η μη προστιθεσθε]
 καρδιαν
 12 απαξ' ελαλησε[ν ο θεος δυο ταυτα ηκουσα]
 13 οτι το κρατος [του θεου και σου κυριε το ελεος]
 p. 87
 [οτι συ αποδωσεις εκαστω κ]ατα τα εργα αυτου

[ΞB] 1 [ψαλμος τω δανειδ εν τω ειναι αυτ]ον εν τη
 [ερημω της ιδουμαιας]

LXII

- 2 [ο θεος ο θεος μου προς σε ορθρι]ζω
 [εδιψησεν σοι η ψυχη] μου
 [ποσαπλως σοι] η σαρξ μου εν γη ερημω
 [και αβατω] και ανυδρω

LXI 6 υπομονη pro υπονομη | 8 om μου¹ | 9 λαου pro λαων | εκχεετε pro εκχεαται |
 9 om οτι | 11 ελπιζετε

- 3 [ουτως εν τῷ] αἰῶ ὥφθην σοι
[του ιδειν τη]ν δυναμιν σου και την δοξαν σου
- 4 [οτι κρεισσο]ν το ελεος σου ὑπερ ζωας
[τα χειλη μ]ου επαινεσουσιν σε
- 5 [ουτως ε]νλογησω σε εν τη ζωῇ μου
[εν τῷ ονομ]ατι σου αρω τας χειρας μου
- 6 [ωσει στεατο]ς και πισοτητος ενπλησ
[θειη η ψυχη] μου
[και χειλη αγαλλι]ασεως αινεσι το ὄνομα σου
- 7 [ει εμνημονευ]ον σου επι της στρωμνης μου
[εν τῷ ορθρῷ μου] ἐμελετων εις σε
- 8 [οτι εγενηθη]ς βοηθος μου
[και εν τη σκεπη] των πτερυγων σου αγαλλιασομ(αι)
- 9 [εκολληθη η ψυχ]η μου ὀπισω σου
[εμου αντελαβ]ετο ἡ δεξια σου
- 10 [αυτοι δε εις ματ]ην ἐζητησαν την ψυχη(ν) μου
[εισελευσονται εις] τα κατωτατα της γης
- 11 [παραδοθησονται] εις χειρας ρομ'φαιας
[μεριδες αλωπεκ]ων εσονται
- 12 [ο δε βασιλευς ευφρα]νθησεται επι τῷ θ(ε)ῳ
[επαινεσθησεται πα]ς ὁ ὁμνυν εν αυτω
[οτι ενεφραγη στομ]α λαλουντων
[αδικα]

5

p. 88

ΞΓ 1

εις τ[ο τέλος ψαλμος τῷ δαυειδ]

LXIII

- 2 Εισακου[σον ο θεος της προσευχης]
μου εν [τῷ δεεσθαι με προς σε]
απο φοβου ε[χθρου εξελου την ψυχην μου]
- 3 σκεπασον με απο [συστροφης]
πονηρευομεν[ων]
απο πληθους εργαζομε[νων αδικιαν]

LXII 6 ἐμπλησθειη | αινεσει

LXIII 3 οτι σκεπασον . . . αδικιαν

- 4 οἱ τινες ἠκουήσαν ὡς [ρομφαίαν]
 τὰς γλώσσας αὐτῶν
 ἐνετίναν τοξὸν αὐτῶν π[ράγμα πικρὸν]
 5 τοῦ κατατοξεύσαι ἐν ἀποκρυ[φοῖς ἀμωμον]
 ἐξαπίνα κατατοξεύσουσι[ν αὐτὸν]
 καὶ οὐ φοβήθησονται
- 6 ἐκραταιώσαν ἑαυτοῖς λόγον πονηρὸν
 διηγῆσαντο τοῦ κρύψαι παγίδας
 εἶπαν τίς ὀψεται αὐτοὺς
 7 ἐξηρευνήσαν ἀνομίαν
 ἐξέλιπον ἐξερευνῶντες ἐξερευνήσει
 προσελεύσεται ἀνθρώπος καὶ καρδία βάθειαν
 8 καὶ ὑψώθησεται ὁ θεός
 βέλος νηπιῶν [ἐγενήθησαν αἱ πληγαὶ αὐτῶν]
 9 καὶ ἐξήσθενησάν αὐτὸν αἱ γλώσσαι
 αὐτῶν
 ἐταραχθήσαν πάντες οἱ θεωροῦντες αὐτοὺς
 10 καὶ ἐφοβήθη πᾶς ἄνθρωπος καὶ ἀνηγγείλαν
 τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ
 καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ συνήκαν
 11 εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐπὶ τῷ κυρίῳ
 καὶ ἐλπίει ἐπ' αὐτόν
 κ(αὶ) ἐπαινεσθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ]

p. 89

- [ΞΔ] 1 [εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ δαυεὶδ]
- 2 [σοὶ πρέπει ὕμνος ὁ θεὸς ἐν σιῶν]
 [καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχὴ ἐν Ἱερουσαλὴμ]
 3 [εἰσακουσον προσευχῆς μου πρὸς σέ πα]
 [σα σαρξ ἡξεί]
 4 [λόγοι ἀνομῶν] ὑπερῆδυναμωσαν ἡμᾶς
 [καὶ ταῖς ἀσεβείαις ἡμῶν σὺ ἰλάσῃ]

LXIV

4 ἐνετίναν | om αὐτῶν² | 7 ἐξηραυνήσαν | ἐξεραυνῶντες | ἐξεραυνήσει | 9 ἐξουθενήσαν pro ἐξήσθενησαν

LXIV 1 add ᾠδὴ post Δαυεὶδ | 2 om ἐν Ἱερουσαλὴμ | 4 τὰς ἀσεβείας pro ταῖς ἀσεβείαις

- 5 [μακαριος ον] εξελεξω και προσελαβου κ(υρι)ε
 [κατασκηνωσ]ει εν ταις αυλαις σου
 [πλησθησ]ομεθα εν τοις αγαθοις του οικου σου
- 6 [αγιος ο να]ος σου θαυμαστος εν δικαιοσυνη
 [επακου]σον ημων ο θ(εο)ς ο σ(ωτ)ηρ ημων
 [η ελπις παν]των των περατων της γης
 [και εν θ]αλασση μακραν:
- 7 [ετοιμαζων ο]ρη εν τη ἰσχυϊ αυτου
 [περιεζωσμε]νος εν δυναστια
- 8 [ο συνταρασσ]ων το κυτος της θαλασσης
 [ηχους κυματω]ν αυτης τις υποστησεται(αι)
- 9 [ταραχθησονται] τα εθνη και φοβηθη
 [σονται οι κ]ατοιικουντες τα περα
 [τα απο των] σημειων σου
 [εξοδους πρωιας κα]ι εσπερας τερψις
- 10 [επεσκεψω την γ]ην και εμεθυσας αυτη(ν)
 [επληθυνας του π]λουτισαι αυτην
 [ο ποταμος του θεου] επληρωθη υδατων
 [ητοιμασας την τρο]φην αυτων οτι ου
 [τως η ετοιμασια] σου
- 11 [τους αυλακας αυτης μ]εθυσον πληθυ
 [νον τα γεννημα]τα αυτης
 [εν ταις σταγοσιν αυτη]ς ευφρ

p. 90

- ανθ[ησεται ανατελλουσα]
- 12 ευλογη[σεις τον στεφανον του ενιαυτου]
 της χ[ρηστοτητος σου]
 και τα παιδια σου [πλησθησονται πισοτητος]
- 13 πιανθησονται τα ορ[η της ερημου]
 και αγαλ'λιασιν οι βουν[οι περιζωσονται]
- 14 ενεδυσαντο οι κριοι των [προβατων]

5 om κυριε | 6 om και εν θαλασση μακραν | 7 σου pro αυτου | 8 υδωρ pro κυτος |
 om τις υποστησεται | 9 σημειων | τερψεις | 12 πεδια | 13 πιανθησεται pro πιανθητονται
 [corr πιανθησονται man I]

και αι κυλαδες πληθυνουσ[ι σιτον]
κεκραξονται και γαρ ὑμνησ[ουσιν]

ΞΕ 1

εις το τέλος ωδη ψαλμου ανα[στασεως]

LXV

- αλαλαζεται τω θ(ε)ω πασα η γη
2 ψαλαται δη τω ονοματι αυτ[ου]
δοτε δοξαν αινεσι αυτ[ου]
3 ειπαται τω θ(ε)ω ως φοβ[ερα τα εργα σου]
εν τω πληθι της δυνα[μεως σου ψευ]
σονται σε οι εκθρ[οι σου]
4 πασα ἡ γη προσκυνησ[α]τωσαν σοι
και ψαλατωσαν σ[οι]
ψαλατωσαν δη τω ον[οματι σου διαψαλμα]
5 δευτε και ἴδεται τα [εργα του θεου]
ως φοβερους εν βου[λαις υπερ τους]
υἱους των αν(θρωπ)ω[ν]
6 ο μεταστρεφων τη[ν θαλασσαν εις ξηραν]
εν ποταμω διελευσ[ονται ποδι]
εκει ευφρανθησομ[εθα επ αυτω]
7 τω δεσποζοντι εν τ[ῇ] δυναστια]
αυτου του αι[ωνος αυτου]
οι ὀφθαλμοι αυτ[ου] επι τα εθνη επι]
βλεπου[σιν]
οι παραπικρ[αινοντες μη υψουσ]

p, 91

- [θωσαν εν εαυτ[οις]
8 [ευλογειτε εθνη του θεου ημω]ν
[και ακουτισασθε την φωνην] της αινεσεως αυτου
9 [του θεμενου την ψυχην] μου εις ζωνη
[και μη δοντος εις σα]λον τους ποδας μου
10 [οτι εδοκιμασα]ς ημας ὁ θ(εο)ς

14 κοιλαδες

LXV 1 αλαλαξατε | 2 ψαλατε | αινεσει | 3 ειπατε | πληθει | εκθροι | 4 om δη |
5 add τεκνα post δευτε | ιδετε | om ως | 7 om αυτου¹ | add διαψαλμα

- [και επυρωσας ημ]ας ως πυρουνται το αργυριο(ν)
 11 [εισηγαγες] ημας εις την παγίδα
 [εθου θλιψεις] επι τον νωτον ημων
 12 [επεβιβασ]ας αν(θρωπ)ους επι τας κεφαλας ημων(ν)
 [διηλθομ]εν δια πυρος και υδατος
 [και εξηγαγ]ες ημας εις αναψυξιν
 13 [εισελευσομ]αι εις τον οικον σου εν ολο
 [καντωμα]σιν
 14 [αποδωσω σοι] τας ευχας μου ας διεστιλε(ν) τα χιλη μου
 [και ελαλησεν] το στομα μου εν τη θλιψι μου
 15 [ολοκαντωματ]α μεμναλωμενα ανυσω σοι
 [μετα θυμια]ματος και κριων
 [ποιησω σοι βοα]ς μετα χιμαρ'ρων διαψαλ(μα)
 16 [.....]νω σου και διηγήσομαι ὑμει(ν)
 [παντες οι φοβου]μενοι τον θ(εο)ν
 [οσα εποιησεν τη] ψυχη μου
 17 [προς αυτον τω] στοματι μου εκεκραξα
 [και υψωσα υπο τ]ην γλωσσαν μου
 18 [αδικιαν ει εθεω]ρουν εν καρδια μου
 [μη εισακουσατω] μου ὁ κ(υριο)ς
 19 [δια τουτο εισηκο]υσεν μου ὁ θ(εο)ς
 [προσεσχεν τη φωνη] της δεήσεως μου
 20 [ευλογητος ο θεος ος ου]κ απεστησεν
 [την προσευχην μου] κ(αι) το ελεος αυτου

p. 92

ΞΣ

- 1 εις τ[ο τέλος εν υμνοις ψαλμος τω δαυειδ]
 2 ο θ(εο)ς οικ[τειρησαι ημας και ευλογησαι ημας]
 επιφα[ναι το προσωπον αυτου εφ η]
 μας
 3 του γνωναι εν τη γ[η την οδον σου]

LXVI

11 ενωπιον pro επι τον νωτον | 12 αναψυχην pro αναψυξιν | 14 διεστιλεν | χιλη | θλιψει | 15 ανοισω | χιμαρων | [διαψαλμα man 2 in Δ] | 16 δευτε ακουσατε pro [.....]νω | om σου | om υμειν | κυριον pro θεον | 18 om μου | om μου ο | 19 προσευχης pro δεησεως | 20 add απ εμου post αυτου
 LXVI 2 add διαψαλμα

- εν πασειν εθνεσιν [το σωτηριον σου]
 4 εξομολογησασθωσαν [λαοι ο θεος]
 εξομολογησασθωσαν σ[οι λαοι παντες]
 5 ευφρανθητωσαν και αγαλ[λιασθωσαν εθνη]
 οτι κρινι λαους εν ευθυτη[τι και εθνη]
 εν τη γη οδηγησεις [διαψαλμα]
 6 εξομολογησασθωσαν σ[οι λαοι ο θεος]
 εξομολογησασθωσαν [σοι λαοι παντες]
 7 γη εδωκεν τον καρπ[ον αυτης]
 8 ευλογησαι η̇μας ο θ(εο)ς [ο θεος ημων εν]
 λογησαι η̇μας ο θ(εο)[ς]
 και φοβηθητωσαν [αυτον παντα]
 τα περατα της γη[s]

ΞΖ

- 1 εις το τελος εν υμνοις τῷ δαυειδ ψαλμος φδης]

LXVII

- 2 Αναστητω ὁ θ(εο)ς κα[ι διασκορπισθη]
 τωσαν οι εκθρο[ι αυτου]
 και φυγετωσαν οι μ[ιςουντες αυτον]
 απο προσωπου [αυτου]
 3 ως εκ'λιπι καπν[ος εκλιπετωσαν]
 ως τηκεται κηρ[ος απο προσωπου πυρος]
 ουτως απολυντ[ο οι αμαρτωλοι]
 απο προσωπ[ου του θεου]
 4 και οι δικαιοι ευφ[ρανθητωσαν διαψαλμα]
 αγαλ'λιασθωσ[αν ενωπιον του θεου]
 τερφθητωσ[αν εν ευφροσυνῃ]

p. 93

- 5 [ασατε τῷ θεῷ ψαλατε τῷ ονο]ματι αυτου
 [οδοποιησατε τῷ επιβεβηκ]οτι επι
 [δυσμων κυριος ονομα αυ]τῷ
 [και αγαλλιασθε ἐνωπ]ιον αυτου
 6 [ταραχθησονται απο] προσωπου αυτου

3 add και ante εν² | πασιν | 4 om σοι | 5 κρινεις pro κρινι | οδηγησεις
 LXVII 1 om εν υμνοις | 2 εκθροι | 3 εκλειπει

- [του πατρος των] ὀρφανων και κριτου των χηρω(ν)
 [ο θεος εν τ]οπω αγιω αυτου
 7 [ο θεος κατοικ]ιζει μονοτροπους εν οικω
 [εξαγω]ν πεπαιδημενους εν ανδρια
 [ομοιως] τους παραπικραινοντας τους
 [κατο]ικουντας εν ταφοις
 8 [ο θεος εν τω ε]κπορευεσθαι σε ενωπιον
 [του λαου] σου
 [εν τω διαβ]αινιν σε εν τη ερημω διαψαλ(μα)
 9 [γη εσεισθη και] γαρ οι ο(ν)ρ(αν)οι αι δε νεφελαι εσταξα(ν)
 [απο προσωπ]ου του θ(εο)υ σιναι
 [απο προσωπ]ου του θ(εο)υ ι(σρα)ηλ
 10 [βροχην εκου]σιον αφοριεις ὃ θ(εο)ς τη κληρονομια σου
 [και ησθενησε]ν σοι δε κατηρτισω αυτη(ν)
 11 [τα ζωα σου κατ]οικουσειν εν αυτη
 [ητοιμασας εν] τη χρηστοτητι σου
 [τω πτωχῳ] ο θ(εο)ς
 12 [κυριος δωσει ρημα] τοις ευαγγελιζομενοις
 [δυναμιν πολ]λην
 13 [ο βασιλευς των δ]υναμαιων του αγαπητου
 [και ωραιοτητι] του οικου διελεσθαι σκυλα
 14 [εαν κοιμηθητε α]να μεσον των κληρω(ν)
 [πτερυγεσ πε]ριστερας περιηργυ
 [ρωμεν]αι
 [και τα μεταφρενα αυ]της εν χλωροτητι χρυσιου

p. 94

- 15 εν τω διαστ[ελλειν τον επουρανιον βα]
 σιλει[ς επ αυτης]
 χειῶνωθησου[ται εν σελμων]
 16 ὄρος του θ(εο)υ ορος πιο^ν
 ὄρος τετυρωμενον ορος [πιον]

7 πεπεδημενους | 8 διαβαινειν | την ερημον pro εν τη ερημω | [διαψαλμα man 2 in
 Λ] | 9 om αι δε νεφελαι | του Σινα pro σιναι | 10 συ pro σοι | 11 κατοικουσιν | 12 δυνα-
 μει πολλη pro δυναμιν πολλην | 13 δυναμεων | add του αγαπητου post αγαπητου | 14 add
 διαψαλμα | [περιηργυρωμεναι, η corr' ex ε man 1] | 15 χιονωθησονται

- 17 ἵνα τι ὑπολαμβάνεται ὀρη τέτυ[ρωμενα]
το ὄρος ὃ εὐδοκησεν ὁ θ(εο)ς [κατοικεῖν]
ἐν αὐτῷ
καὶ γὰρ ὁ κ(υριο)ς κατασκηνώσει εἰς τ[έλος]
18 το ἄρμα του θ(εο)υ μυριόπλασιον
χειλιᾶδες εὐθηνουντων
ὁ κ(υριο)ς ἐν αὐτοῖς ἐν σείνα ἐν τῷ α[γίῳ]
19 ἄναβας εἰς ὕψος αἰχμαλωτ[εύσας αἰ]
χμαλωσιαν
ἐλάβεν δοματά ἐν ἀν(θρῶπ)[ῳ]
καὶ γὰρ ἄπειθουντες [του κατὰ]
20 σκηνῶσαι· κ(υριο)ς ὁ [θεὸς εὐλογητός]
εὐλογητός κ(υριο)ς ἡμερ[αν καθ ἡμεραν]
κατευῶδωσει ἡμεῖν[ο θεὸς των σωτη]
ριων ἡμῶν [διαψαλμα]
Σ 21 ὁ θ(εο)ς ἡμῶν ὁ θ(εο)ς του σ[ῶζειν]
καὶ του κ(υριο)υ αἰ διεξοδ[οι του θανάτου]
22 πλην ὁ θ(εο)ς συνθλα[σει κεφαλὰς ἐχ]
θρῶν αὐτου
κορυφὴν τριχὸς [διαπορευομένων]
ἐν πλημμυρίᾳ[ις αὐτου]
23 εἶπεν κ(υριο)ς ἐκ βασι[αν ἐπιστρέψω]
ἐπιστρέψω ἐν β[υθοῖς θαλάσσης]
24 ὅπως ἀν βαφῇ ὁ π[ους σου ἐν αἵματι]
ἡ γλῶσσά των [κύνων σου ἐξ ἐχθρῶν παρ αὐτου]
P. 95
25 [ἐθεωρηθῆσαν αἱ ποταμοὶ σου] ὁ θ(εο)ς
[αἱ ποταμοὶ του θεοῦ μου του βα]σιλεως
[του ἐν τῷ α]γίῳ
26 [προεφθασαν ἀ]ρχοντες ἐχόμενοι
[ψαλλόντ]ων
[ἐν μεσῷ νε]ανίδων τυμπανιστριῶν(ν)
27 [ἐν ἐκκλη]σιαῖς εὐλογεῖτε τον θ(εο)ν

17 ὑπολαμβάνετε | 18 χιλιάδες | Σίνα | 19 ἡχμαλωτεύσας | ἐλάβες pro ἐλάβεν | ἀπειθουντες | 20 add καὶ post ἡμεραν² | ἡμῖν

- [τον κυριον εκ] πηγων ἰσραηλ'
- 28 [εκει βε]νιᾶμειν' νεώτερος εν εκστασει
[αρχοντ]ες ἰουδα ἡγεμονες αυτων
[αρ]χοντες ζαβουλων· αρχοντες νε
[φθ]αλειμ·
- 29 [εντει]λαι ὁ θ(ε)ς τη δυναμει σου
[δυναμω]σῶν ὁ θ(ε)ς τουτο ὁ κατηρ'γα
[σω ημιν]
- 30 [απο του ναου] σου ἐπι ι(ερουσα)λημ
[σοι οισουσιν] βασιλεις δωρα
- 31 [επιτιμησον το]ις θηριοις του δρυμου
[η συναγωγη τω]ν ταυρων εν ταις δα
[μαλεσιν τ]ων λαων
[του μη αποκλεισθ]ηναι τουο δεδοκι
[μασμενους] τω αργυριω
[διασκορπισον ε]θνη τα τους πο
[λεμους θελ]οντα
- 32 [ηξουσιν πρεσβει]ς εξ αιγυπτου
[αιθιοπια προφθασει] χειρα αυτης τω θ(ε)ω
- 33 [αι βασιλειαι της γης α]σαται τω θ(ε)ω
[ψαλατε τω κυριω]
- 34 [τψ επιβεβηκοτι επι το]ν ο(υ)ρ(αν)ον του

p. 96

- ουρ(αν)[ου κατα ανατολας]
ἴδον δω[σει εν τη φωνη αυτου φωνην]
- 35 δυ[ναμ]εως· δο[τε δοξαν τω θεω]
επι τον ἰσραηλ η μεγαλ[οπρεπια αυτου]
και ἡ δυναμις αυτου εν τ[αις νεφελαις]
- 36 θαυμαστος ο θ(ε)ς εν τοις οσ[τοις αυτου]
ὁ θ(ε)ς ισρ(α)ηλ αυτος δωσει δυνα[μιν και]
κραταιωσιν τω λαω αυτου
και ευλογητος ο θ(ε)ς

28 Νεφθαλει | 29 om ο¹ | κατηρτισω pro κατηργασω | 31 καλαμου pro δρυμου |
[ριοις του δρυμου in ras man I Δ] | τους pro τουο error scrib | 33 φσατε | add διαψαλμα |
34 add ψαλατε τψ θεψ ante τψ.

ΞΗ 1 εις το τέλος ὑπερ των αλλο[ιωθησομενων τῷ δανειδ] LXVIII

- 2 Σωσον με ὁ θε(ε)ς οτι εισηλθοσαν υδατ[α]
 ἕως ψυχης μου
- 3 ενεπαγην εις ὕλην βυθου και [ουκ εστιν]
 ὑποστασις·
 ηλθον εις τα βαθη της θαλ[ασσης και]
 καταγιγ καταπεου[τισεν με]
- 4 εκοπιᾶσα κραζων ἐβρ[αγχιασεν ο λαρυγξ μου]
 ἐξελιπον οι ὀφθαλ[μοι μου απο του]
 ελπίζειν με επ[ι τον θεον μου]
- 5 επληθυνθησαν υπ[ερ τας τριχας της]
 κεφαλης μου οι [μισουντες με δωρεαν]
 ἐκ'ραταιώθησαν [οι εχθροι μου οι εκ]
 διώκοντες μ[ε αδικως]
 ἃ ουχ ηρπασα τοτε [απετιννουν]
- 6 ὁ θε(ε)ς συ ἔγνωσ την [αφροσυνην μου]
 και αι πλημ'μελιαι μ[ου απο σου ουκ α]
 πεκρυβησαν
- 7 μη αισχυνθειη[σαν επ εμοι οι υπομει]
 νοντες σε κ(υρι)ε [των δυναμεων]
 μη εντραπειῇ[σαν επ εμοι οι ζητουντες σε ο θεος του ισραηλ]

p. 97

- 8 [οτι ενεκα σου υπηνεγκα ο]νιδισμον
 [εκαλυψε εντροπη το π]ροσωπον μου
- 9 [απηλλοτριω]μενος εγενηθην τοις ἃ
 [δελφοι]ς μου
 [και ξεν]ος τοις ὑἱοις της μ(ητ)ρ(ο)ς μου
- 10 [οτι ο] ζῆλος του οικου σου κατεφαγεν με
 [και] οι ονιδισμοι των ὀνιδιζοντων
 σε επεπεσαν ἐπ εμε
- 11 και συνεκαμψα εν' νηστειᾷ την ψυχη(ν) μου

LXVIII 3 λυν pro υλην | [ενεπαγην in ras man 1] | 4 εγγιζειν pro ελπίζειν με |
 6 εκρυβησαν pro απεκρυβησαν | 8 ονειδισμον | 10 καταφαγεται pro κατεφαγεν | ονειδισ-
 μοι | ονειδιζοντων | 11 νηστια

- και εγενηθη εις ονιδισμον ἔμοι
 12 [κα]ι εθεμην το ενδυμα μου σακκον
 [και εγε]νομην αυτοις εις παραβολην
 13 [κατ εμο]υ ἥδολεσχουν οι καθημενοι
 [εν πυ]λη
 [και εις εμε] εφαλ'λον οι πινοντες οينو(ν)
 14 [εγω δε τη πρ]οσευχη μου προς' σε κ(υρι)ε
 [καιρος ευδο]κias ὁ θ(εο)ς
 [εν τῷ πληθε]ι του ἔλεους' σου επακου
 [σον ε]ν αληθειᾷ της' σωτηριας σου
 15 [σωσον με απ]ο πηλου ἵνα μη ενπαγω
 [ρυσθειην εκ τ]ων μειςουντων με
 [και εκ του βαθ]ους των ὕδατων
 16 [μη με καταπο]ντισατω καταιγis ὕδατος
 [μηδε καταπιετ]ω με βυθος
 [μηδε συνσχετ]ω επ εμε φρεαρ το
 [στομα αυτου]
 17 [εισακουσον μου] κ(υρι)ε ὅτι χρηστον το ελεος σου
 [κατα το πληθος τ]ων οικτειρμων σου
 [επιβλεψον επ εμ]ε

p. 98

- μη αποστ[τρεψης το προσωπον σου]
 απο τ[ου παιδος σου]
 18 οτι θλιβομ[αι ταχυ επακουσον μου]
 19 προσχες τη ψυχη μου [και λυτρωσαι αυτην]
 ενεκα των εκ'θρων μου ρυσ[αι με]
 20 σοι γαρ γεινωσκis τον ονιδισμον [μου]
 και την αισχυνην μου και την εν
 τροπην μου
 εναντιον σου παντες οι θλιβοντες μ[ε]
 21 ονιδισμον προσεδοκησεν η ψυχη μου
 και ταλαιπωριαν

11 ονειδισμον | 13 add τον ante οινον | 15 μισουντων | 16 om το | 17 om μη απο-
 στρεψης παιδος σου | 19 εχθρων | 20 συ pro σοι | γινωσκεις | ονειδισμον | 21 ονει-
 δισμον

- και ὑπεμῖνα συνλυπουμενον και [ουχ] υπηρχεν
 και παρακαλουντας και ουχ [ευρου]
 22 και εδωκαν εις το βρωμα μ[ου χολην]
 και εις την διψαν μου επο[τισαν με οξος]
 23 γενηθητω ἡ τραπέζα αυ[των ενωπιον]
 αυτων εις παγίδα
 και εις ανταποδοσιν κ[αι εις σκανδαλον]
 24 σκοτισθητωσαν οι οφ[θαλμοι αυτων]
 του μη βλεπιν
 και τον νωτον αυτων [δια] παντ[ος] συνκαμ[ψον]
 25 εκ'χεον επ αυτους τη[ν ο]ργην σο[υ]
 και ο θυμος της οργη[ς σου] καταλαβοι αυτους
 26 γενηθητω η επαυ[λις αυ]των ηρημωμ[ενη]
 και εν τοις σκηνω[μασ]ιν αυτων [μη]
 εστω ο κατοικων]
 27 οτι ον σοι επαταξ[ας αυτοι] κατ[εδιωξαν]
 και επι το αλγος τ[ων τραυματων μου]
 προσεθηκα[ν]
 28 προσθεσ ανομ[ιαν επι την ανομιαν αυτων]
 p. 99
 [και μη εισ]ελθεωσαν εν [δικαιο]συνη σου
 29 [εξαλειφ]θητωσαν εκ βιβλ[ου ζω]ντων
 [και με]τα δικαιων μη γρα[φητ]ωσαν
 30 [πτ]ωχος και αλγων ειμ[ι εγ]ω
 [και η σ]ωτηρια του προσωπου σου ο θ(εο)ς αντε
 [λαβ]ετο μου
 31 [αινε]σω το ονομα του θ(εο)υ μετ ωδης
 [με]γαλυνω αυτον εν αινεσι
 32 και αρεσι τω θ(ε)ω ὑπερ μοσχον νεον
 κερατα εκφεροντα και οπλας
 33 ιδετωσαν πτωχοι και ευφρανθητωσα(ν)
 εκζητησεται τον θ(εο)ν και ζησεται ἡ ψυχη ὑμων(ν)

21 υπεμῖνα | υπηρξεν pro υπηρχεν | παρακαλουντα | 24 βλεπιν | 27 συ pro σοι | 30 om
 ο θεος | 31 αινεσει | 32 αρεσει | 33 εκζητησατε | ζησεσθε pro ζησεται η ψυχη υμων

Ο ¹ τω δα(υει)δ ὑῶν αμιναδαβ και των πρωτ[ων]
αιχμαλωτισθεντων

Επι σοι κ(υρι)ε ηλπισα μη καταισχυνθ[ειην]
εις τον αιωνα

- 2 εν τη δικαιδσυνη σου ρυσ[αι] με
κλινον προς με το ο[υ]ς σου κ[αι] [σωσον με]
3 γενου μοι εις θ(εο)ν ὑπ[ε]ρασπισ[την]
και εις τοπον ὀχυρο[ν] του σ[ω]σαι μ[ε]
οτι στερεωμα μου [και καταφυγη μου ει συ]
4 ο θ(εο)ς μου ρυσαι με εκ [χειρος αμαρτωλου]
εκ' χειρος παρανομ[ουντος και α]δικουντο[s]
5 οτι σοι ει ἡ ὑπομον[η] μου κυριε]
κ(υρι)ε ἡ ελπις μου εκ ν[ε]οτητος μ[ου]
6 επι σε επεστηριχ[θην] απο γαστρος]
εκ' κοιλιας μ(ητ)ρ(ο)ς μο[υ] συ μου ει σκεπαστης]
εν σοι ἡ ὑμνησις μ[ου] δια παντος]
7 ωσει τερας εγεν[ηθην] τοις πολλοις]
και σοι κ(υρι)ε βοηθ[ος] κραταιος]
8 πληρωθητω [το στομα μου αινεσεως]
οπως ὑμνησ[ω] την δοξαν σου]

p. 101

- [ο]λη[ν] την ημ[ε]ραν την μεγαλοπ[ρε]πian σου
9 μη απ[ο]ριψης με εις καιρον γη[ρ]ους
εν τῳ [εκλιπε]ιν την ισχυ[ν] μου] μη εν
κ[αταλιπ]ης] με
10 οτι [ειπαν οι εχθ]ροι μου εμοι
[και οι φυλασσ]οντες την ψυχην μου
11 εβ[ουλεν]σαντο επι το αυτο
[λεγοντες] ο θ(εο)ς ενκατελιπεν αυτον
κα[ταδι]ωξεται και καταλαβεται αυτον
[οτι ο]υκ εστιν ο ρυδόμενος

LXX 1 ιωναδαβ pro αμιναδαβ | ο θεος επι σοι pro επι σοι κυριε | 2 add και εξελον με post με¹ | 3 om και¹ | 4 om μου | 5 συ pro σοι | κυριος pro κυριε² | 7 συ pro σοι κυριε | 11 καταδιωξατε | καταλαβετε

- 12 [ο θεος μου]ν μη μακρυνης απ εμου
ο θ(εο)ς [μ]ου εις την βοήθιαν μου προσχες
- 13 [αισχυ]νθητωσαν και εγλιπετωσαν οι
[εν]διαβαλλοντες την ψυχην μου
[περι]βαλεσθωσαν αισχυνην και εντρο
πην οι ζητουντες τα κακα μοι
- 14 εγω δε δια παντος ελπιω επι σε
και προσθησω επι πασαν την αινεσιν σου
- 15 [το στομα μου] εξαγ'γελι την δικαιοσυνην σου
[ολην την ημε]ραν την σωτηριαν σου
[οτι ουκ εγν]ων πραμματιας ∴.
- 16 [εισελευ]σομαι εν δυναστια κ(υριο)ν
[κυριε μνησθη]σομαι της δικαιοσυνης σου μονου
- 17 [εδιδαξας] με εκ' νεότητος μου
[και μεχρι ν]υν απαγ'γελω τα θαυμασια σου
- 18 [και εως γηρους] και πρεσβιου ο θ(εο)ς μου
[μη ευκατ]αλιπης με
[εως αν απαγγει]λω τον βραχιονα σου
[τη γενεα πασ]η τη ερχομενη.
- 19 [την δυναστιαν] σου και την δικαιοσυνη(ν)

p. 102

- σο[ν ο θεο]ς εως υψισ[των]
α επο[ιησα]ς μεγαλει[α ο] θ(εο)ς
τις ο[μοι]ος σοι
- 20 οσας εδ[ειξα]ς μοι θλ[ιψεις] πολλας κ]αι κακα
και επιστρεψας εζ[ωοποιησας με]
και εκ' των αβυσσων [της γης παλιν]
ανηγαγες με
- 21 επλεονασας επ εμε την δ[ικαιοσυνην σου]
και επιστρεψας παρεκαλε[σας με]
και εκ' των αβυσσων της γη[ς παλιν]
ανηγαγες με

12 om μου¹ | om ο θεος . . . προσχες | 13 εκλιπετωσαν | 14 om επι σε | 15 εξαγγε-
λει | πραγματιας | 17 add ο θεος post με | αναγγελω | 18 πρεσβειου | om μου | τι παση
τη γενεα | 20 οτι pro οσας | 21 πλεονασας pro επλεονασας επ εμε | om της γης

- 22 και γαρ εγω εξομολογησομαι [σοι]
 εν σκευῇ ψαλμου την α[ληθει]
 αν σου ο θ(εο)s
 ψαλω σοι εν κιθαρα ὁ αγιος του [ισραηλ]
 23 αγαλ'λιασεται τα χιλη [μου οταν ψαλω σοι]
 και ἡ ψυχη μου ην ελ[υτρωσω]
 24 ετι δε και ἡ γλωσσα [μου ολην την η]
 μεραν μελετησε[ι την δικαιοσυνην σου]
 οταν αισχυνθωσιν [και εντραπωσιν]
 οι ζητουντες τ[α κακα μοι]

 ΟΑ

εις σαλωμωνα

LXXI

- 1 Ο θ(εο)s το κριμα σου τ[ω βασιλει dos]
 και την δικαιοσυνην σου τω υιω]
 του βασιλεω[s]
 2 κρινιν τον λαον [σου εν δικαιοσυνη]
 και τους πτωχους [σου εν κρισει]
 3 αναλαβετω τα ὀρη [ειρηνην τω λαω σου]
 και οι βουνοι δικαιο[συνη]
 4 κρινιν τους πτω[χους του λαου]
 p. 103
 κα[ι σωσεις του]ς υιους των [πε]νητων
 και [ταπεινωσει] συκοφαντ[ην]
 5 και σ[υν]παρα[μενει] τω η[λιω]
 και [πρ]ο της σεληνης γε[νε]ας γενεω(ν)
 6 και [καταβησεται] ως νετος επι ποκον
 και [ωσει στ]αγονες εσταζουσai επι την γη(ν)
 7 ανα[τελει] εν ταις ἡμεραις αυτου δικ(αι)οσυνη
 και πληθος ειρηνης εως ου ανταναι
 [ρ]εθη η σεληνη
 8 και κατακυριενσι απο θαλασσης εως θαλασσης.

22 om εγω | σκευει pro σκευεσειν | om ο θεος | add ο θεος post σοι² | 23 αγαλλιασονται | χειλη | [ην, η corr ex v, man 1]

LXXI 1 Σαλωμων | 2 κρινειν | 3 add εν ante δικαιοσυνη | 4 κρινει pro κρινιν | 6 σταζουσαι | 8 κατακυριενσει

και απο ποταμων εως περατων της
οικουμενης

- 9 ενωπιον αυτου προπεσονται αιθιοπες
[κ]αι οι εκ'θροι αυτου χουν λιξουσιν
10 β[ασ]ιλεις θαρσεις και νησσοι δωρα προσδουσιν(ν)
βα[σι]λεις αραβων και σαβα δωρα προσαξουσιν(ν)
11 και προ[ο]σκυνησουσιν αυτω παντες
[οι βασιλει]ς της γης
παντα [τα εθ]νη δουλευσουσιν αυτω
12 οτι [ερυσα]το πτωχον εκ' χειρος δυναστου
και [πενητα ω] ουχ ὑπηρχεν βοήθος
13 [φεισεται πτω]χου και πενητος
[και ψυχας πεν]ητων σωσει
14 [εκ τοκου και εξ] αδικιας λυτρωσεται τας ψυχας αυτω(ν)
[και εντιμον το ο]νομα αυτου ενωπιον αυτω(ν)
15 [και ζησεται και] δοθησεται αυτω
[εκ του χρυ]σιου της αραβιας
[και προσευξοντ]αι περι αυτου δια παντος
[ολην την ημεραν] ευλογησουσιν αυτο(ν)
16 [εσται στηριγμα εν τη] γη επ ακρων τω(ν)
[ορεων]

p. 104

- υπερα[ρθη]σεται υπερ [τον λιβανον]
ο κα[ρπο]ς α[ντ]ου
και εξα[νθη]σουσιν εκ [πολεως ω]σει
χορτ[ο]ς της γης
17 εσται το ονομα αυτου [ευλογημενον]
εις τους αιωνας
προ του ηλιου διαμενει το ονομα αυ[του]
και προ της σεληνης γενεας [γενεων]
ο θρονος αυτου
και ενευλογηθησονται εν αυτω πα[σαι]

8 ποταμου pro ποταμων | 9 εχθροι | 10 αι νησοι pro νησσοι | προσοισουσιν | 11 om της γης | 14 αυτων pro αυτου | αυτου pro αυτων² | 17 εστω pro εσται | διαμενει | om και προ της σεληνης θρονος αυτου | ευλογηθησονται pro ενευλογηθησονται

- αι φυλαι της γης·
 παντα τα εθνη μακαριουσιν αυτον
 18 ευλογητος κ(υριο)ς ο θ(εο)ς ι(σρα)ηλ ο ποιων θαυμα
 σια μονος
 19 και ευλογητον το ονομα της δοξης [αυτου]
 εις τον αιωνα και εις τον αιωνα τ[ου αιωνος]
 και πληρωθησεται της δοξης αυτου
 πασα η γη γενοιτο γενοιτο

OB

εξελιπον οι υμνοι δα(υει)δ [του υιου ιεσσαι]

LXXII

- 1 ως αγαθος ο θ(εο)ς τω ισραηλ τοις [ευθ]ε[ς]
 τη καρδια
 2 εμου δε παρα μικρον εσαλευθη[σαν οι ποδες]
 παρ ολιγον εξεκυθη τα διαβη[ματα μου]
 3 οτι εξηλωσα επι το[ις ανομοις]
 ειρηνην αμαρτωλω[ν θεωρων]
 4 οτι ουκ εστιν ανανευ[σις εν τω θανατω αυτων]
 και στερεω[μα εν τη μ[αστιγι αυτων]
 5 εν κοποις αν(θρωπ)ων ο[υκ εισιν]
 και μετα αν(θρωπ)ων ου [μαστιγωθησονται]
 6 δια τουτο εκρ[ατησεν αυτους η υπερη]
 φανια εις τ[ελος]

p. 105

- [περιεβαλοντο] αδικιαν και ασ[εβε]ιαν αυτω(ν)
 7 [εξελευσεται] ως εκ στεατο[s] η αδικια αυτω(ν)
 [διηλθον εις δ]ιαθεσιν καρδιας
 8 [διενοσηθησαν κ]αι ελαλη[σα]ν εν πονηρια
 [αδικι]αν εις [το] υψος ελαλησαν
 9 [εθεντο ει]ς ο(ν)ρ(αν)ον το στομα αυτων
 [και η γ]λωσσα αυτων διηλθεν επι της γης
 10 [δια] τουτο επιστρεψι ο λαος μου ενταυθα
 και ημεραι πληρης ευρεθησονται εν αυτοις

LXXII 1 add tit. ψαλμος τψ Ασαφ | tr τψ Ισραηλ ο θεος | 2 [παρα μικρον in ras
 man 1] | εξεχθη | 6 om εις τελος | 10 επιστρεψει | πληρεις pro πληρης | om εν

- 11 και ειπ^{αν} πως εγνω ὁ θ(εο)ς και ει εστιν
 γνωσις εν τω ὑψιστῳ
 12 ιδου ουτοι αμαρτωλοι και ευθηνουνται
 εις τον αιωνα κατεσχον πλουτου
 13 και ειπα αρα ματαιως εδικαιῶσα την καρδια(ν) μου
 [κ]αι ενυψαμην εν αθωοις τας χειρας μου
 14 [και] εγενομην μεμαστιγῳμενος ὀλην
 την ἡμεραν
 [και] ο ελεγχος μου εις τας πρωϊας
 15 [ει ελ]εγον διηγησομαι οντως
 [ιδο]ν τη γενε[α] των ὑϊων σου ἡσυντεθηκα
 16 [και υ]πελαβον του γνωμαι
 [τουτο] κοπος εστιν ενωπιον μου
 17 [εως ει]σελθῶ εις το αγιαστηριον του θ(εο)υ
 [και συνω] εις τα εσχατα αυτων
 18 [πλην δια τ]ας δολιοτητας αυτων εθου
 [αυ]τοις κακα
 [κατεβαλες] αυτους εν τω επαρθηναι
 19 [πως εγενον]το εις ερημωσιν εξαπινα
 [εξελιπον απωλont]ο δια την ανομιαν αυτω(ν)
 20 [ωσει ενυπνιον εξεγ]ειρομενου

p. 106

- κ(υρι)ε εν [τη] πολι σου [την εικονα αυτων]
 εξουδενω[σεις]
 21 οτι εξεκ[α]υθη [η καρδια μου και οι νε]
 φροι μ[ου] ηλλ[οιωθησαν]
 22 και εγω εξουδενωμ[ενος και ουκ εγνω]
 κτηνωδης εγενηθη[ν παρα σοι]
 23 και εγω δια παντος με[τα σου]
 εκρατησας της χειρος τ[ης δεξιας μου]
 24 εν τη βουλη σου ὀδηγησας [με]
 και μετα δοξης προσελαβον [με]

12 om ουτοι | 15 ησυντεθηκα | 16 om εστιν | εναντιον pro ενωπιον | 17 om αυτων |
 18 om αυτων | om κακα | om κατεβαλες επαρθηναι | 20 πολει | 21 ηυφρανθη
 pro εξεκαυθη | 22 εγενομην pro εγενηθη | 24 ὀδηγησας

- 25 τι γαρ μοι ὑπαρχι εν τω ο(υ)ρ(αν)ω
 και παρα σου τι ἠθελησα επι της γης
 26 ἐξελιπεν ἡ καρδια μου και η σαρξ μου
 ο θ(εο)ς της καρδιας μου και η μερις μου
 ὃ θ(εο)ς εις τον αιωνα
 27 οτι ἴδου οι μακρυνοντες εαυτους
 απο σου απολουνται
 ἐξολεθρευσας παντα τον πορνευον
 τα απο σου
 28 εμοι δε το προσκολλησ[θαι τῷ κυριῷ αγαθον εστιν]
 τιθесθαι εν τω κ(υρι)ῳ την ἐλ[πιδα μου]
 του εξαγ'γilai πασας τας [αινεσεις σου]
 εν ταις πυλαις της θυγα[τρος σιων]

—
 ΟΓ
 —

συνεσεως τῷ ασαφ

LXXIII

- 1 ἵνα τι ο θ(εο)ς απωσω [ἐ]ις τ[ε]λος
 ωργισθη ο θυμος [σου επι προβατα νομης σου]
 2 μνησθητι της συ[ναγωγης σου ης ἐ]
 κτησω απ αρ[χης]
 ἐλυτρωσω ραβ[δον κληρονομιας σου]
 ορος σειων το[υτο ο κατεσκηνωσας εν αυτῷ]

p. 107

- 3 επαρ[ον τας χειρας] σου επι [τας υ]περηφα
 [νίας αυτων εις τελ]ος
 οσα [επονηρευσατο ο ἐ]κθρο[ς ἐ]ν τοις αγιοις σου
 4 και [ενεκαυχησαντο οι μισ]ουντες σε
 [εν μεσῳ της] εορτης σ[ο]υ
 [εθεντο τα ση]μεια αυτων σημια και ουκ εγνωσα(ν)
 5 [ως εις την ει]σοδον υπερανω
 6 [ως εν δρυ]μῳ ξυλων αξιναις ἐξεκοιβα(ν)
 [τας θ]υρας αυτης

25 υπαρχει | 27 ἐξολεθρευσας | 28 εξαγγελilai

LXXIII 1 tr απωσω ο θεος | 2 Σιων | 3 εκθρος | 4 om εθεντο τα σημεια
 εγνωσαν

[ἐπι το] αὐτο ἐν πελεκί καὶ λαξευτηρίῳ
κατερραξάν αὐτήν

7 ἐνεπύρισαν ἐν πυρί το ἁγιαστήριον τοῦ θ(εο)υ
εἰς τὴν γῆν ἐβεβήλωσαν το σκηνῶμα
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ

8 εἶπον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἡ συγγενία
αὐτῶν ἐπὶ το αὐτο

δεῦτε κ[αί] καταπαύσομεν τὰς εορτὰς
κ(υριο)υ ἀπο τῆς γῆς

9 τὰ σημεῖα ἡμῶν οὐκ ἴδομεν
οὐκ ἐστὶν ἐτι προφητῆς καὶ ἡμᾶς οὐ
[γνώ]σεται ἐτι

10 ἕως [πο]τε ὁ θ(εο)ς ονιδιεῖ ὃ ἐκ' ἄλλος
παρ[οξυνεῖ] ὁ ὑπεναντίας το ὄνομα σου εἰς τέλος

11 ἵν[α] τι ἀποστ[ρεφεῖς] τὴν χεῖρα σου
καὶ [τὴν δε]ξιάν σου ἐκ' μεσοῦ τοῦ κολ
[που σου] εἰς τέλος

12 [ὁ δὲ βασι]λευ[ς] ἡμῶν προ αἰῶνος
[εἰργασατο σωτη]ρίαν ἐν μεσῶ τῆς γῆς

13 [σὺ ἐκραταιώσας ἐν] τῇ δυνάμει σου τὴν θαλασσο(ν)
[σὺ συνετριψας τὰς] κεφαλὰς τῶν δρακο(ν)τω(ν)

p. 108

ἐπ[ὶ τ]ο[ν] υδάτος]

14 σοὶ συνέθ[λασας] τὴν κεφαλὴν τοῦ δρα
κοντ[ὸς] τοῦ μεγαλοῦ]

ἐδώκας αὐ[το]ν βρ[ῶμα] λαοῖς τοῖς αἰθιοπῶν]

15 σοὶ διερ' ῥή[ξα]ς πηγὰς καὶ χεῖμαρρους]
σοὶ ἐξηράνας ποταμούς ἡθ[αμ]

16 σὴ ἐστὶν ἡ ἡμέρα καὶ σὴ ἐστ[ὶν] ἡ νύξ]
σοὶ κατηρτίσω φανσιν [καὶ ἡλίον]

17 σοὶ ἐποιήσας πάντα τὰ ὀρί[α] τῆς [γῆς]

■ πελεκί | 7 σου pro του θεου | σου pro αυτου | 8 ειπαν | συγγενια | καταπαυσωμεν |
9 σημεια | ειδομεν | 10 ονειδizei | εχθρος | 13 δυναμει | 14 om σοι συνεθλασας
μεγαλου | 15 συ pro σοι¹ | om σοι εξηranas ηθαμ | 16 συ pro σοι | ηλιον και
σεληνην pro φανσιν και ηλιον | 17 συ pro σοι bis

- θερος και ἐαρ σοι ἐπλασας
 18 μνησθητι ταυτης της κτισεως σο[υ]
 εκ'θρος ὀνειδισεν τον κ(υριο)ν
 και λαος αφρων παρωξυνεν τ[ο ονο]μα [αυτου]
 19 μη παραδως τοις θηριοις ψυχην ἐ[ξο]
 μολογουμενην σοι
 των ψυχων των πενητων σου μη
 επιλαθη εις τελος
 20 επιβλεψον εις την διαθ[ηκην σου]
 οτι επληρωθησαν οι [εσκοτωμενοι]
 της γης οικων ανομ[ιων]
 21 μη αποστραφητω τεταπεινωμενος [και]
 κατησχυμ[ε]μενος
 πτωχος και πενης [αι]νεσο[υσιν το ονομα σου]
 22 αναστα ὁ θ(εο)ς δικασ[ον την δικην σου]
 μνησθητι των ὀνειδισμων σου των
 ὑπο αφρονος [ολην την ημεραν]
 23 μη επιλαθης τη[ς φωνης των ικετων σου]
 ἢ ὑπερηφανια τ[ων μισουντων σε]
 ανεβη προς [σε]

1
 ΟΔ
 p. 109

- 1 εις το τελος μη [διαφθειρης ψαλμος τῷ ασαφ ῳδῆς] LXXIV
 2 εξομολ[ογησομεθα] σο[ι ο θεος ἐξ]ομολογη
 [σομε]θα
 κα[ι επικαλεσομε]θα το [ονομ]α σου
 διη[γησομαι παν]τα [τα θαν]μασια σου
 3 οτα[ν λαβω καιρον] εγω ευθυτητας κρινω
 4 [ετακη η γη και π]αντες οι κατοικουντες
 [εν αυτ]η
 [εγω εστερε]ωσα τους στυλ'λους αυτης

17 εποιησας pro επλασας | 18 εχθρος | ωνειδισεν | 21 τεταπεινωμενος | 23 επιλαθη |
 αναβαιη pro ανεβη | add δια παντος ante προς
 LXXIV 4 αυτην pro εν αυτη | στυλους | add διαψαλμα

- 5 [εἶπα τοῖς π]αρανομουσιν μὴ παρανομιτ(αι)
[καὶ τ]οῖς ἀμαρτανουσιν μὴ ὑψοῦνται κερας
6 [μὴ ἐ]παιρεται εἰς ὑψος τὸ κερας ὑμω(ν)
καὶ μὴ λαλιται κατα τοῦ θ(εο)υ ἀδικιαν
7 ὅτι οὔτε ἐξ ἐξόδων οὔτε ἀπο δυσμω(ν)
8 οὔτε ἀπο ὀρέων ἐρημῶν
[ὅτι] ὁ θ(εο)ς κριτῆς ἐστίν·
τουτον ταπεινοὶ καὶ τουτον ἀνῆψοι
9 [ὅ]τι πο[τηρ]ιον ἐν χεὶρι κ(υριο)υ οἶνου ἀκρα
του [πληρ]ῆς κερασματος
[καὶ] ἐκλιν[εν] ἐκ τουτου εἰς τουτο
πλην ὁ τρυγι[ας] αὐτοῦ οὐκ ἐξεκένωθη
πιονται πάντες οἱ ἀμαρτωλοὶ τῆς γῆς
10 ἐγὼ δὲ ἀ[γαλλιασ]ομαι εἰς τὸν αἰῶνα
11 [ψαλ]ω τῷ θεῷ ἰακ[ωβ] καὶ πάντα τὰ κερα
[τὰ τῶν ἀμαρ]τῶλων συνθλασω
[καὶ υψω]θησεται τὸ κερας τοῦ δικαίου

[OE] 1 [εἰς τὸ τέλος ἐν ὑμνοῖς ψαλμος τῷ
[ἀσαφ] ῥῳδῇ πρὸς τὸν ἀ[σσυριον]

LXXV

2 [γ]νωστος ἐν τῇ ἰ[ουδαια] ὁ θ(εο)ς
[ἐν τῷ ἰσραηλ] μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ
3 [καὶ ἐγεν]ηθη ἐν εἰρ[ηνῇ] ὁ τοπος αὐτοῦ
p. 110

καὶ τὸ [κατοικητηριον] αὐτοῦ ἐν σιῶν]

4 ἐκεῖ σ[υνετρυ]φεν τὰ κρατῆ τῶν τοξῶν]
ὄπλον [καὶ ρομφαιαν καὶ πολεμον]

5 φωτ[ις] εἰς [συν] θαυμαστῶς ἀπο ὀρέων]
αιωνιω[ν]

6 ἐταραχθησαν παντ[ες] οἱ ἀσυνετοὶ τῇ καρδίᾳ]
ὑπνῶσαν ὑπνον αὐτ[ῶν] καὶ οὐχ εὐρον οὐδέν]

5 παρανομειν pro παρανομιται | υψοῦτε | 6 ἐπαιρετε | om καὶ | λαλεῖτε | 7 ἀπο pro
ἐξ | 8 om ὀρέων | ταπεινοὶ | υψοὶ pro ἀνῆψοι | 9 πληρες | add καὶ ἀντε πιονται | 11 συν-
κλασω pro συνθλασω | τὰ κεράτα pro τὸ κερας
LXXV 4 add ἐκεῖ συνκλασει τὰ κεράτα διαψαλμα post πολεμον

- παντες οι ανδρες του [πλουτου]
 ταις χερσειν αυτων
 7 απο επιτιμησεως σου ■ θ(εο)ς [ιακωβ]
 ενυσταξαν παντες οι επιβε[βηκοτες]
 τοις ἱπ'ποις
 8 σοι φοβερως ει και τις αντιστησεται σοι
 απο τοτε ἡ οργη σου
 9 εκ του ο(υ)ρ(αν)ου ηκουτισας κρισιν
 γη εφοβηθη και ἡσυχασεν
 10 εν τω αναστηναι εις κρ[ισιν τον θεον]
 του σωσαι παντας τους [πραεις τη καρδια διαφαλμα]
 11 5 οτι ενθυμιον αν(θρωπ)ου εξ[ομολογησεται σοι]
 και ενκαταλιμ'μα εν[θυμιου εορτασει σοι]
 12 ευξασθαι και αποδο[τε κυριω τω θεω ημων]
 παντες οι κυκλω αυ[του οισουσιν δωρα]
 13 τω φοβερω και αφα[ιρουμενω πνευματα]
 αρχοντων
 φοβερω παρα τοι[s βασιλευσι της γης]

OS 1 εις το τελος ὑπε[ρ ιδιθουμ τω ασαφ ψαλμος]

LXXVI

- 2 φωνη μου προς [κυριον εκεκραξα]
 φωνη μου προς [τον θεον και προσεσχεν μοι]
 3 εν ημερα θλιψεω[s μου τον θεον εξεζητησα]
 ταις χερσειν μο[υ νυκτος εναντιον αυτου]

p. I II

- [και ουκ ηπατηθην]
 [απηνηνατο παρακληθηναι η] ψυχη μου
 4 [εμνησθην του θεου και ευφρανθ]ην
 [ηδολεσχησα και ωλιγο]ψ[υχη]σεν το πν(ευμ)α μου διαψ(αλμα)
 5 [προκατελαβοντ]ο φυλακας οι οφθαλμοι μου
 [εταραχθην κ]αι ουκ ελαλησα

6 χερσιν | 7 om παντες | τους ιππους pro τοις ιπποις | 8 συ pro σοι¹ | της οργης pro
 τοτε η οργη | 9 ηκουτισας pro ηκουτισας | 12 ευξασθε
 LXXVI ■ add και η ante φωνη² | 3 χερσιν | 5 εχθροι pro οφθαλμοι

- 6 [διελογισαμ]ην ημερας αρχαιας
 7 [και ετη αι]ωνια εμνησθην και εμελετησα
 [νυκτ]ος μετα της καρδιας μου
 ηδολεσχουν και εσκαλ'λεν το πν(ευμ)α μου
 8 μη εις τους αιωνας απωσεται κ(υριο)ς
 και ου προσθησι του ευδοκησαι ετι
 9 η εις τελος το ελεος αυτου αποκοψει
 [συν]ετελεσεν ρημα απο γενεας εις γενεα(ν)
 10 [η] επιλησεται του οικ'τιρησαι ο θ(εο)ς
 [η συνεξει] εν τη οργη αυτου τους
 [οικτειρ]μους αυτου διαβαλμα
 11 [και ειπα νυν] ηρξαμην
 [αυτη η αλλοιω]σις της δεξιας του υψιστου
 12 [εμνησθη]ν των εργαων εργαων κ(υριο)υ
 [οτι μνησ]θησομαι απο της αρχης
 [των θα]υμασιων σου
 13 [και μελετη]σω εν πασιν τοις εργαοις σου
 [και εν τοις επι]τηδευμασιν σου
 [αδολεσχησ]ω
 14 [ο θεος εν τη αγιω] η οδος σου
 [τις θεος μεγα]ς ως ο θ(εο)ς ημων
 15 [συ ει ο θεος ο ποιω]ν θαυμασια μονος
 [εγνωρισας εν τοι]ς λαοις την δυναμιν σου
 16 [ελυτρωσω εν τω βρ]αχιονι σου τον λαο(ν) σου

p. 112

- τους [υιους ιακωβ και ιωσηφ διαβαλμα]
 17 ιδουσα[ν σε υδατα ο θεος]
 ιδουσα[ν σε υδατα και εφοβηθησαν]
 18 εταραχθη[σαν αβυσσοι πληθος η]
 χους υδατων
 φωνην εδωκαν αι ν[εφελαι]

7 εσκαλεν | 8 προσθησει | 9 tr αποκοψει το ελεος | om αυτου | om συνετελεσεν ρημα |
 και γενεας pro εις γενεαν | 10 οικτειρησαι | tr τους οικτειρμους αυτου εν τη οργη αυτου |
 12 om εργαων | 15 add ημων post θεος | om μονος | add σου post λαοις | 17 ειδουσαν bis |
 add και ante εταραχθησαν | υδατος pro υδατων

- και γαρ τα βελη σου δι[απορευονται]
 19 φωνη της βροντης σου [εν τῷ τροχῷ]
 εφαναν αι αστραπαι σ[ου τη οικουμενη]
 εσαλευθη και εντρομος εγε[νηθη η γη]
 20 εν τη θαλασση ἡ οδος σου
 και αι τριβοι σου εν ὕδασι πολλ[οις]
 και τα ἵχνη σου ου γνωσθησ[ονται]
 21 οδηγησας ως προβατα τον λαον [σου]
 εν χειρι μωϋσην και α[αρων]

OZ

συνεσεως τῷ ασαφ·

LXXVII

- 1 προσεχεται λαος μου τ[ον νομον μου]
 κλινεται το ους ὕμων [εις τα ρηματα του]
 στοματος μου
 2 ανοιξω εν παραβολα[ις το στομα μου]
 φθεγ'ξομαι προβλη[ματα απ αρχης]
 3 οσα ἠκουσαμεν και [εγνωμεν αυτα]
 και οι π(ατε)ρες ἡμων δ[ιηγησαντο ημιν]
 4 ουκ εκρυβη απο τῶν τεκνων αυτων]
 εις γενεαν ετε[ραν]
 απαγ'γελοντες τα[ς αινεσεις κυριου]
 και τας δυναστια[ς αυτου και τα θαυμα]
 σια αυτου α επ[οιησεν]
 5 και ανεστησεν [μαρτυριον εν ιακωβ]
 και νομον εθε[το εν ισραηλ]

p. 113

- [ον ενετειλατο τοις πατρασ]ιν ἡμω(ν)
 [γνωρισαι αυτον τοις υιοις] αυτω(ν)
 6 [οπως αν γνω γενεα ετερα]
 [υιοι οι τεχθησομενοι]
 [και αναστησονται και απ]αγγελουσιν
 [αυτα τοις υι]οις αυτων

- 7 [ινα θωνται] επι τον θ(εο)ν την ελπιδα αυτω(ν)
 [και μη επι]λαθωνται των εργων του θ(εο)υ
 [και τας εν]τολας αυτου εκ'ζητησουσει(ν)
- 8 [ινα μη γε]νωνται ως οι π(ατε)ρες αυτων
 [γενεα σ]κολια και παραπικραινουσα
 [γενεα η]τις ου κατευθυνεν την καρδιαν αυτης
 [και ου]κ επιστωθη μετα του θ(εο)υ το πν(ευμ)α αυτης
- 9 [υιοι εφ]ραιμ' εντινοντες και βαλλοντες τοξοις
 [εστραφησ]αν εν ημερα πολεμου
- 10 [ουκ εφυλα]ξαντο την διαθηκην του θ(εο)υ
 [και εν τω νομ]ω αυτου ουκ ηθελον πορευεσθ(αι)
- 11 [και επελαθον]το των ευεργεσιων
 [αυτου οσα ε]ποιησεν
 [και των θαυμασ]ιων αυτου ων εδειξεν αυτοις
- 12 [εναντιον των] π(ατε)ρων αυτων α εποιη
 [σεν θαυμασι]α
 [εν γη αιγυπτω] εν πεδιω τανεως
- 13 [διερρηξεν θαλασ]σαν και διηγαγεν αυτους
 [εστησεν υδατα] ωσει ασκον
- 14 [και ωδηγησεν αυ]τους εν νεφέλη ημερας
 [και ολην την νυκ]τα εν φωτισμω πυρος
- 15 [διερρηξεν πετραν] εν ερημω
 [και εποτισεν αυτου]ς ως εν αβυσσω πολλη
- 16 [και εξηγαγεν υδωρ] εκ πετρας

p. 114

- και κ[ατηγαγεν ως ποταμους υδατα]
 17 και πρ[οσεθεντο ετι του αμαρτανειν αυτω]
 και πα[ρεπικραναν τον υψιστον εν]
 ανυ[δρω]
 18 και εξεπειρασαν τον [θεον εν ταις καρδιαις αυτων]
 του αιτησαι βρωμα[τα ταις ψυχαις αυτων]
 19 και κατελαλησαν του [θεου και ειπαν]
 μη δυνησεται ο θ(εο)ς ετο[ιμασαι τρα]

7 εκζητησουσιν | 8 κατηνυνεν | εν τη καρδια pro την καρδιαν | 9 εντεινοντες | τοξον
 pro τοξοις | 11 om οσα εποιησεν | εδειξεν | 17 om και²

πέζαν εν ερημῳ

20 ἐπὶ ἐπαταξεν πέτραν καὶ [ἐρρυησαν ὕδατα]

και χιμαρ'ροι κατεκλυσθη[σαν]

μη και αρτον δυναται δου[ναι]

ἡ ετοιμασαι τραπεζαν τω [λαῷ αὐτου]

21 δια τουτο ἤκουσεν κ(υρι)ος και αν[εβαλετο]

και πυρ ανηφθη εν ιακ[ωβ]

και οργη ανεβη επι τον [ισραηλ]

22 ΟΤΙ ΟΥΚ ΕΠΙΣΤΕΥΣΑΝ [ΕΝ Τῷ ΘΕῷ]

οὐδε ἠλπισαν ἐπὶ τ[ὸ σωτηριον αὐτου]

23 και ενετιλατο νεφ[ελαις υπερανωθεν]

και θυρας ο(υ)ρ(αν)ου ηνεω[ξεν]

24 και εβρεξεν αυτοι[ς μαννα φαγειν]

και αρτον ο(υ)ρ(αν)ου εδ[ωκεν αυτοις]

25 ἄρτον ἀγγέλων [ἔφαγεν ἄνθρωπος]

επισιτισμον απε[στειλεν αυτοις εις πλησμονην]

26 ἀπηρεν νοτον ἐ[ξ οὐρανού]

και επηγαγεν εν τη δυναστια αυτου λιβα]

27 και ἐβρέξεν ἐπ' αὐτοὺς ὥστε ἔχουν σαρκας]

καὶ ὥσει ἀμ' ἄνθρωπον [θαλασσῶν πετεινῶν]

ΠΤΕΡΩΤΑ

28 καὶ ἐπέπεσεν [εἰς μέσον τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν]

p. 115

[κυκλω των σκηνωματων] αυτων

29 και [εφαγοσαν και ενεπλησθη]σαν σφοδρα

[και την επιθυμιαν αυτων] ηνεγ'κεν αυτοις

30 [οὐκ ἐστ]ε¹ρηθησαν ἀπο τη]ς ἐπιθυμίας αὐτω(ν)

[ἐτι τῆς βρωσέω]ς οὐσης ἐν τῷ στοματι αὐτῷ(ν)

- [κα]ι ον[κ] ἐπιστευσαν ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ
 33 καὶ ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι αὐτῶ(ν)
 καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ σπουδῆς
 34 ὅταν ἀπεκταίνεν αὐτοὺς τότε ἐξ'
 ἐζητοῦν αὐτοῦ
 καὶ ἐπεστρέφον καὶ ὠρθρίζον πρὸς το(ν) θ(εο)ν
 35 καὶ ἐμνησθήσαν ὅτι ὁ θ(εο)ς βοήθος αὐτῶν ἐστι(ν)
 καὶ ὁ θ(εο)ς ὁ ὑψίστος λυτρωτὴς αὐτῶν ἐστι(ν)
 36 καὶ ἠγάπησαν αὐτὸν ἐν τῷ στόματι αὐτῶ(ν)
 καὶ τῇ γλῶ[σσ]ῃ αὐτῶν ἐψεύσαντο αὐτῶ
 37 ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν οὐκ εὐθία μετ' αὐτοῦ
 οὐδὲ ἐφίστῳθήσαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ
 38 αὐτὸς δὲ [ἐσ]τιν οἰκτιρμῶν καὶ ἰλάσεται
 ταῖς ἀ[μαρτιαί]ς αὐτῶν καὶ οὐ διαφθέρει
 [καὶ πληθύνει] τοῦ ἀποστρεφαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ
 [καὶ οὐχὶ ἐκκαυσ]εῖ πασαν τὴν ὀργὴν αὐτοῦ
 39 [καὶ ἐμνησθῇ] ὅτι σαρξ εἰσιν
 [πνεῦμα πορευομέ]νον καὶ οὐκ ἐπιστρέφο(ν)
 40 [ποσακὶς παρεπικ]ράναν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρημῳ
 [παρωργίσαν αὐτοῦ] ἐν γῇ ἀνὸδρῳ
 41 [καὶ ἐπεστρέψαν καὶ] ἐπείρασαν τὸν θ(εο)ν

p. 116

- καὶ τὸν [ἀγίον τοῦ ἰσραὴλ παρωξύναν]
 42 οὐκ ἐμ[νήσθησαν τῆς χειρὸς αὐτοῦ]
 ἡμερ[ας ἧς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς]
 θλιβόν[τος]
 43 ὥς ἐθέτο ἐν αἰγυπ[τῷ] τὰ σημεῖα αὐτοῦ]
 καὶ τὰ τεράτα αὐτοῦ [ἐν πεδίῳ τανέως]
 44 καὶ μετεστρέψεν εἰς αἷμα τοὺς ποταμούς αὐτῶν]
 καὶ τὰ ὁμ' βρημάτα αὐτῶ[ν ὡς μὴ πιώσιν]
 45 ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοῦ[ς κυνομυῖαν]
 καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς
 καὶ βάτραχον καὶ διεφθείρε[ν αὐτοὺς]

32 om εν² | 34 ἀπεκτείνεν | om τότε | ἐζητοῦν pro ἐξεζητοῦν | 37 εὐθία | ἐπιστῳ-
 θήσαν | 41 ἐπείρασαν | 45 ἐξαπεστείλεν

- 46 και εδωκεν τη ερυσιβη τον [καρπον αυτων]
και τους πονους αυτων τη α[κριδι]
- 47 απεκτεινεν εν χαλαζη την αμ[πελον αυτων]
και τας συκαμινους αυτων [εν τη παχυν]
- 48 και παρεδωκεν εις χαλαζαν [τα κτηνη αυτων]
και την ὑπαρξιν αυτων [τω πυρι]
- 49 εξαπεστειλεν εις αυτ[ους οργην θυμου αυτου]
θυμον και οργην κα[ι θλιψιν]
αποστολην δι αγγελ[ων πονηρων]
- 50 οδοποιησεν τριβον [τη οργη αυτου]
ουκ εφισατο απο θανα[του των ψυχων αυτων]
και τα κτηνη αυτω[ν εις θανατον]
συνεκλινεν
- 51 και επαταξεν πα[ν πρωτοτοκον εν]
γη αιγυπτου
απαρχην παντ[ος πονου αυτων εν]
τοις σκηνω[μασι χαμ]
- 52 και απηρεν ως [προβατα τον λαον αυτου]
και ανηγαγεν α[ντους ως ποιμνιον]
εν ερημω

p. 117

- 53 [και ωδηγησεν αυτους εν ελ]πιδι και ου
[κ εδειλιασαν]
[και τους εχθρους αυτων ε]καλυψεν ἡ θαλασσα
- 54 [και εισηγαγεν αυ]τους ε[ις] ορος αγιασ
[ματος αυτο]ν
[ορος τουτο ο ε]κτησατο η δεξια αυτου
- 55 [και εξε]βαλεν απο προσωπου αυτων εθνη
[και εκλη]ροδοτησεν αυτους εν σχοινη
[ω κλ]ηροδοσιας
[και] κατεσκηνωσεν εν τοις σκηνω
μ[ας]ειν αυτων τας φυλας του ι(σρα)ηλ

47 απεκτεινεν | 48 εν χαλαζη pro εις χαλαζαν | 49 εξαπεστειλεν | 50 ωδοποιησεν |
εφεισατο | συνεκλινεν | 51 Αιγυπτω pro γη αιγυπτου | των πονων pro παντος πονου |
52 ηγαγεν pro ανηγαγεν | [εν ερημω man 2] | ~~53~~ om η | 55 σκηνωμασιν | ταις φυλαις pro
τας φυλας

- 56 και ἐπειρασαν και παρεπικραναν
[το]ν θε(εο)ν τον ὑψιστον
και [τα] μαρτυρια αυτου ουκ ἐφυλαξαντο
57 και [ἐπ]εστρεψαν και ἠθετησαν καθως
[και] οἱ π(ατε)ρες αυτων
[και] μετεστ[ρα]φησαν ως τοξον στρεβλο(ν)
58 [κα]ι πα[ρωργισ]αν αυτου εν τοις βουνοις αυτω(ν)
[κ]αι εν τοι[s] γ[λυπ]τοις αυτων παρε
ζηλ[ωσαν αυ]τον
59 ηκουσ[εν ο θεο]ς και υπερῖδεν
[και ἐξουδε]νωσεν σφοδρα τον ι(σρα)ηλ
60 [και απωσ]ατο την σκηνην σηλωμ'
[σκηνομα αυτ]ου ου κατεσκηνωσεν εν αν(θρωπ)οις
61 [και παρε]δωκεν εις αιχμαλωσιαν την
[ισχυ]ν αυτων
[και την] καλλον[ην] αυτων εις χειρας εκ'θρω(ν)
62 [και συνε]κλεισεν εις ρομ'φαιαν τον λαον αυτου
[και την κ]ληρονομ[ιαν] αυτου ὑπεριδε(ν)
63 [τους νεασισκ]ους αυτων κατεφαγεν πυρ

p. 118

- και αι π[αρθ]ενοι αυτων ουκ επενθησαν]
64 οι ἱερεῖ[s αυτων εν ρομφαια επεσαν]
και αι χη[ραι αυτων ου κλαυσθησονται]
65 και εξηγερ[θη ως ο υπνων κυριος]
ως δυνατος και κρ[αι]παληκ[ως εξ οινου]
66 και επαταξεν τους εκ'θρους [αυτων]
εις τα οπισω
ονιδος αιωνιον εδωκεν αυτο[ις]
67 και απωσατο το σκηνο[μα ιωσηφ]
και την φυλην εφραιμ ουκ ἐξέ]
λεξατο
68 και ἐξελεξατο την φυλην ιουδα

56 ἐπειρασαν | 57 ησυνθετησαν pro ηθετησαν | εις pro ως | 58 επι pro εν¹ |
59 υπερειδεν | tr τον Ισραηλ σφοδρα | 61 αυτου pro αυτων² | εχθρον pro εκθρων | 62 συ-
γκεκλεισεν | 65 κεκραυπαληκως | 66 εχθρους | ονειδος

- το ορος το σειων ὃ ἡγαπησεν
 69 και ωκοδομησεν ως μονοκερω
 τος το αγιασμα αυτου
 εν τη γη εθεμελιωσεν [αυτην εις τον αιωνα]
 70 και εξελεξατο δα(υει)δ τον δο[υλον αυτου]
 και ανελαβεν αυτον εκ [των ποι]
 μνιων των προβατων
 71 εξοπιθεν των λοχ[ευομενων ελαβεν αυτον]
 ποιμαινιν ἱακωβ τον [δουλον αυτου]
 και ι(σρα)ηλ την κληρονομι[αν αυτου]
 72 και εποιμανεν αυτους εν τη [ακακι]
 α της καρδιας αυτου
 και εν τη συναισει των χει[ρων αυτου]
 ωδηγησεν αυτους

—
 ΟΗ
 —

συνεσεως τ[ω ασαφ]

LXXVIII

- 1 Ο θ(εο)ς ηλθοσαν εθ[νη εις την κληρονο]
 μιαν σου
 εμιαναν τον ν[αον τον αγιον σου]
 p. 119
 [εθεντο ιερουσαλημ εις οπωροφ]υλακιον
 2 [εθεντο τα θνησ]ιμαια [τω]ν δουλων σου
 [βρωματα τοις πετει]νοι[ς] του ο(υ)ρ(αν)ου
 [τας σαρκας τ]ων ρ[ε]σιων σου τοις θη
 [ριοις της] γης
 3 [εξεχεαν] το αιμα αυτων ωσει ὕδωρ'
 [κυ]κλω ι(ερουσα)λημ και ουκ ην ὃ θαπτων
 4 [ε]γενηθημεν ὀνιδος τοις γιτοσιν ἡμω(ν)
 μυκτηρισμος και χλευασμος τοις
 κυκλω ἡμων
 5 εως ποτε κ(υρι)ε ωργισθησθαι εις τελος

68 om ο | ☐ μονοκερωτων pro μονοκερωτος | 71 εξοπισθεν | ποιμαινιν | 72 συνεσει
 LXXVIII 1 ψαλμος pro συνεσεως | 3 ως pro ωσει | 4 εις ονειδος pro ονιδος | γειτο-
 συν | 5 ωργισθησθαι

- εκκαυθησεται ως πυρ ὁ ζήλος σου
 6 εκχεον την οργην σου επι εθνη
 τα μη γεινωσκοντα σε
 και [επι] βασιλειας αι το ονομα σου
 [ουκ] επεκαλεσαντο
 7 [οτι κα]τεφαγον τον ἱακωβ' και το(ν)
 τοπον αυτου ερημωσαν
 8 [μη μνη]σθης ημων ανομιων αρχαιω(ν)
 [ταχυ προ]καταλαβετωσαν ημας
 οι οικτιρμοι σου κ(υρι)ε
 [οτι επ]τωχευσαμεν σφοδρα
 9 [βοηθ]ησον ημειν ὁ θε(ο)ς ο σ(ωτ)ηρ ἡμων
 [ενεκα] της δοξης του ονοματος
 [σου κυριε] ρυσαι ἡμας
 [και ιλασθ]ητι ταις αμαρτιαις ἡμω(ν)
 [ενεκα] του ονοματος σου
 10 [μη ποτε ειπω]σιν τα εθνη που εστι(ν)
 [ο θεος αυτ]ων
 [και γνωστθ]ητω εν τοις εθνεσιν

p. 120

- ενωπ[ιον των οφθαλμων ημων]
 ἡ εκδικ[ησις του αιματος των δου]
 λων σου [τ]ου [εκκεχυμενου]
 11 εισελθατω ενωπ[ιον σου ο στε]
 ναγμος των πεπ[εδημενων]
 κατα την μεγαλωσυνην [του βραχιο]
 νος σου περιποιησαι τους [υιους]
 των τεθανατωμενων
 12 αποδος τοις γιτοσιν ἡμων επτ[απλα]
 σιονα εις τον κολπον αυτων
 τον ὀνιδισμον αυτων ον ωνιδισ[αν σε κυριε]
 13 ἡμεις δε λαος σου και προβατα νομ[ης σου]

6 επεγνωκοτα pro γεινωσκοντα | βασιλειας | 7 ηρημωσαν | 8 οικτειρμοι | om κυριε |
 9 ημιν | 10 εν τοις εθνεσιν pro τα εθνη | 12 γειτοσιν | επταπλασια pro επταπλασιονα |
 ονειδισμον | ονειδισαν | 13 γαρ pro δε | add της ante νομης

αυθομολογησομεθα σοι ο θ(εο)ς [εις]

τον αιωνα

εις γενεαν και γενεαν εξαγ[γελ]ου

μεν την αινεσιν σου

ⲐⲐ 1

εις το τελος ὑπερ των αλλοιω[θησομενων]

LXXIX

μαρτυριον τω ασαφ' ψαλμ[ος ὑπερ του ασσυριου]

2 ο ποιμαινων τον ι(σρα)ηλ πρ[οσχες]

ὁ ὁδηγων ωσει προβατα [τον ιωσηφ]

ο καθημενος επι των [χερ]ου[βειμ]

εμφανηθι

3 εναντιον ἐφραιμ και βενι[αμειν και μανασση]

ἐξεγειρον την δυναστι[αν σου και]

ελθε εις το σωσαι ημα[ς]

4 ο θ(εο)ς των δυναμεων επ[ιστρεφον ημας]

και επιφανον το προσω[πον σου]

και σωθησομε[θα]

5 κ(υρι)ε ὁ θ(εο)ς των δυναμ[εων εως ποτε]

οργιζη επι την [προσευχην του δουλου σου]

p. 121

6 [ψωμεις ημας αρτον δακ]ρυων

[και ποτιεις ημας εν] δακ[ρυ]σιν εν μετρω

7 [εθου ημας εις αντ]ιλογια[ν τοις γιτοσιν ημω(ν)]

(κ)αι οι εκ'θρ[οι] ημ[ων] ἐμκ'τηρισαν ημας

8 [κ](υρι)ε ο θ(εο)ς των δυναμεων επιστρεφον ημας

[και] επιφανον το προσωπον σου και σωθησομεθα

9 [α]μπελον εξ αιγυπτου μετηρας

ἐξεβαλες εθνη και κατεφυτευσας αυτη(ν)

10 ὠδοποιησας εμπροσθεν αυτης

και κατεφυτευσας τας ριζας αυτης

και επληρωσεν την γην

11 ἐκαλυψεν ορη ἡ σκια αυτης

13 om ο θεος

LXXIX 3 δυναστειαν | 4 om των δυναμεων | 7 γειτοσιν | εχθροι | 8 add διαψαλμα |

10 επλησθη η γη pro επληρωσεν την γην

- [κ]αι αι αναδενδραδες αυτης τας κεδρους του θ(εο)υ
 12 [ε]ξετινεν τα κληματα αυτης εως θαλασσης
 και ε[ως] ποταμων τας παραφυαδας αυτης
 13 ινα [τι] καθιλες τον φραγμαον αυτης
 [και τρυ]γωσιν αυτην παντες οι παρα
 [πορευομε]νοι την οδον
 14 ελυμ[ηνατο α]υτην υς εκ' δρυμου
 [και ονος αγ]ριος κατενομησατο αυτη(ν)
 15 [ο θεος των δυ]ναμαιων επιστρεφον δη
 [και ε]πιβλεψον εξ ο(υ)ρ(αν)ου και ιδε
 [και επ]ισκεψαι την αμπελον ταυτην
 16 [και κα]ταρτισαι αυτην ην εφυτευσεν
 [η δε]ξια σου
 [και επι υιο]ν αν(θρωπ)ου ον εκραταιωσας εαυτω
 17 [εμπε]πυρισμενην πυρι και ανεσκαμμενη(ν)
 [απο επι]τιμησε[ω]ς του προσωπου
 [σου απ]ολουνται
 18 [γενηθητω] η χειρ σου επ ανδρα δεξια σου
 p. 122 και επι υ[ιον αν]θρωπου ον εκραταιωσας σεαυτω
 19 και ου μη [αποστωμεν απο σου]
 και απο τη[ς δοξης του ελεους σου]
 ζωωσης ημας και [το ονομα σου]
 επικαλεσομεθα
 20 κ(υρι)ε ο θ(εο)ς των δυναμε[ων επιστρεφον ημας]
 και επιφανον το προσωπον σ[ου]
 και σωθησομεθα

Π 1 εις το τελος υπερ των ληνων τ[ω] ασαφ ψαλμος]

LXXX

- 2 αγαλ'λιασθαι τω θ(ε)ω τω βοηθω ημ[ων]
 αλαλαξεται τω θ(ε)ω ιακωβ

12 εξετινεν | ποταμον pro ποταμων | 13 καθιλες | 14 υς pro vs | κατενεμησατο |
 15 δυναμεων | om και¹ | 16 σεαυτω pro εαυτω | 17 εμπεπυρισμενη | ανεσκαμμενη |
 18 χειρ | δεξιαι | 19 om και απο της δοξης του ελεους σου | ζωωσεις
 LXXX 2 αγαλλιασθε | αλαλαξατε

- 3 λαβεται ψαλμον και δοτε τυμπ[ανον]
 ψαλτηριον τερπνον μετα [κιθαρας]
 4 σαλπισαται εν νεομηνια σαλ[πιγγι]
 εν ευσημω ημερα εορτης [ημων]
 5 οτι προσταγμα τω ι(σρα)ηλ εσ[τιν]
 και κριμα τω θ(ε)ω ιακωβ
 6 μαρτυριον εν τω ιω[σηφ εθετο] αυτο[ν]
 εν τω εξελθιν αυτο[ν] εκ γ[ης αιγυπτου]
 γλωσσαν ην ουκ εγν[ω] ηκο[υσεν]
 7 απεστησεν απο αλ[.]
 νωτον αυτου
 αι χειρες αυτου εν τω [κοφινω] εδουλευσαν
 8 εν θλιψι επεκαλεσω [με] κα[ι] ερυσαμην σε
 επηκουσα σου εν αποκ[ρυφω] καταιγιδος
 εδοκιμασα σε επι υδ[ατ]ος [αντιλογιας διαψαλμα]
 9 ακουσον λαος μου [και διαμαρτυρομαι σοι]
 10 ι(σρα)ηλ εαν ακουσης [μου ουκ εσται εν]
 σοι θ(εο)ς προσφατ[ος]
 ουδε μη προσκ[υνησεις] θεω αλλοτριω]

p. 123

- 11 [εγω γαρ ειμι κυριος ο θεος σου]
 [ο αναγαγων σε εκ γης αιγυπ]του
 [πλατυνον το] στ[ομα σο]υ και πληρωσω αυτο
 12 [και ουκ] ηκο[υσεν] ο λ[αος] μου της φωνης μου
 [και ισραηλ ου] πρ[οσ]εσχεν μοι
 13 [και] εξαπεστιλα αυτους κατα τα επιτη
 δευματα των καρδιων αυτων
 [π]ορευσονται εν τοις επιτηδευμασιν αυτω(ν)
 14 ει ο λαος μου ηκουσεν μου
 ι(σρα)ηλ ταις οδοις μου ει επορευθη
 15 εν τω μηδενι αν τους εκ'θρους αυτω(ν)
 εταπινωσα

3 λαβετε | 4 σαλπισατε | 5 εξελθιν | 7 αρσεων pro αλ | 8 θλιψει | 9 add
 και λαλησω σοι Ισραηλ post μου | om Ισραηλ | 10 om μη | 13 εξαπεστιλα | 14 om
 μου¹ | 15 om αν bis | εχθρους

- [κα]ι ἐπι τοὺς θλιβοντας αὐτοὺς ἐπε
 βαλον αὖν τὴν χεῖρα μου
 16 ο[ι ἐ]κ'θροὶ κ(υριο)υ ἐφένσαντο αὐτῷ
 κα[ι ἐστ]αὶ ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα
 17 [καὶ ἐψ]ώμισεν αὐτοὺς ἐκ' στεατος πυροῦ
 [καὶ ἐκ] πέτρας μελὶ ἐχορτάσεν αὐτοὺς

[ΠΑ]

[ψαλμος τῷ] ἀσαφ

LXXXI

- 1 [ο θεος ἐσ]τῇ ἐν συναγωγῇ θεῶν
 [ἐν μ]ῆσῳ δὲ θεοὺς διακρίνῃ
 2 [ἕως] ποτε κρίνεται ἀδικίαν·
 [καὶ] προσώπα ἁμαρτωλῶν λαμβανέ(αι) διαψαλ(μα)
 3 [κριν]ατ[ε] ὀρφανῷ καὶ πτωχῷ
 [ταπε]ν[ον] καὶ πενήτα δικαιώσεται
 4 [ἐξε]λεσθε πενήτα καὶ πτωχόν
 [ἐκ χειρὸς] ἁμαρτωλοῦ ρυσασθαι αὐτο(ν)
 5 [οὐκ ἐγ]νωσαν οὐδὲ συνήκαν
 [ἐν σκοτει] διαπορεύονται
 [σαλευθ]ησονται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς

p. 124

- 6 ἐγὼ εἶπα θεοὶ ἐστε καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες]
 7 ὑμεῖς [δὲ δὴ ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκετε]
 καὶ ὡς εἰς [τῶν ἀρχόντων πίπτετε]
 8 ἀναστα ὁ θ(εο)ς κρινέ[ν τὴν γῆν]
 ὅτι σοὶ κατακληρο[νομήσεις ἐν πασὶν τοῖς ἐθνεσιν]

ΠΒ

ὠδὴ ψαλμος τῷ ἀσ[αφ]

LXXXII

- 1
 2 Ο θ(εο)ς τις ὁμοιωθήσεται [σ]οὶ
 μὴ σιγήσης μὴδὲ καταπραυνῇς [ο θεος]
 3 ὅτι ἴδου οἱ ἐκ'θροὶ σοῦ ἤχησαν

15 ἐταπεινώσα | 16 ἐχθροὶ
 LXXXI 1 διακρίνει | 2 κρίνεται | λαμβανέτε | 3 ὀρφανὸν καὶ πτωχόν | δικαιώσατε |
 4 ρυσασθε | ὁμ αὐτῶν | 8 σὺ πρὸ σοὶ
 LXXXII 1 ψαλμὸν | 3 ἐχθροὶ

- και οι μισουντες σε ἦραν κεφαλῇν
 4 ἐπι τον λαον σου κατεπανουργευ
 σαντο γνωμη
 και εβουλευσαντο κατα των ἀγί[ων σου]
 5 ειπαν δευτε και εξολεθρευσω[μεν]
 αυτους ἐξ εθνους
 και ου μη μνησθη το οὔ[ρομα ισραηλ ετι]
 6 οτι εβουλευσαντο εν ὀ[μονοια ἐπι το αυτο]
 κατα σου διαθηκην δι[εθεντο]
 7 τα σκηνωματα των ἰ[δουμαιων και]
 οι ἰσμαῆλται
 μωαβ' και οι ἀγ'γαρην[οι]
 8 γαιβαλ και ἀμ'μων και ἀμ[αληκ]
 αλλοφυλοι μετα των [κατοικουντων τυρον]
 9 και γαρ και ασσουρ [συνπαρεγενε]
 το μετ αυτων
 εγενηθησαν εις [αντιλημψιν τοις]
 ὑἱοις λωτ' [διαψαλμα]
 10 ποιησον αυτους [ως τη μαδιαμ και]
 τον σισαρα
 ως ὁ ἰαβιν εν τ[ῷ χειμαρρῷ κεισων]

p. 125

- 11 [εξολεθρευθησαν εν αενδω]ρ
 [εγενηθησαν ως κοπρος τη]ς γης
 12 [θου τους αρχοντας αυτων] ως τον ὠρηβ'
 [και ζηβ] και ζ[εβ]εαι και σαλμανα
 [παντας τους ἀρ]χοντας αυτων
 13 [οιτινες ειπ]α[ν] κληρονομησωμεν εαν
 [τοις το θυ]σιαστηριον του θ(εο)υ
 14 [ο θεος μου] θου αυτους ως τροχον
 [ως κ]αλαμην κατα προσωπον ανεμου
 15 [ωσ]εἰ πυρ ο διαφλεξι δρυμον

4 γνωμην pro γνωμη | 7 Ισμαηλται | 8 Ναιβαλ pro γαιβαλ | add και post Αμα-
 ληκ | 10 αυτοις pro αυτους | τῷ pro τον | Σεισαρα | Ιαβειν | 11 τη γῇ pro της γης |
 12 Ζεβεε | Σελμανα | 15 διαφλεξει

- ως ει φλοξ' κατακαυσαι ορη
 16 ουτως καταδιώξεις αυτους εν τη καταγιγιδι σου
 και εν τη οργη σου συνταραξεις αυτους
 17 πληρωσον τα προσωπα αυτων ατιμιας
 και ζητησουσιν το ονομα σου κ(υρι)ε
 18 αισχυνθητωσαν και ταραχθητωσαν
 εις τον αιωνα του αιωνος
 και εντραπητωσαν και απολεσθωσα(ν)
 19 [και γνωτωσα]ν οτι ονομα σοι κ(υρι)ος
 [συ μονος ει υψ]ιστος επι πασαν την γη(ν)

[ΠΓ] 1 [εις το τελος υπερ] των ληνων τοις υίοις κορε ψαλμος LXXXIII

- 2 [ως αγαπητα τα σ]κηνωματα σου κ(υρι)ε τω(ν)
 [δυναμεων]
 3 επι[ποθει και εκλει]πι η ψυχη μου εις τας αυλας του κ(υρι)ου
 η καρδ[ια μου και] η σαρξ' μου ηγαλ'λιασα(ν)
 [το επι θεον ζω]ντα
 4 [και γαρ στρουθιο]ν ευρεν εαντω οικια(ν)
 [και τρυγων νοσ]σιαν εαυτη ου θησι
 [τα νοσσια αυτ]ης
 [τα θυσιαστηρια σ]ου κ(υρι)ε των δυναμαιω(ν)

p. 126

- ο βασι[λεως μου και ο θεος μου]
 5 μακαρ[ιοι παντες οι κατοικουντες]
 εν τω [οικω σου]
 εις τους αι[ωνα]ς τω[ν αιωνων] αινεσουσιν σε διαψαλμα
 5 6 μακαριος ανηρ ου ε[στιν η αντιλημψις]
 αυτου παρα σου κ[υριε]
 αναβασεις εν τη καρδια [αυτου διεθετο]
 7 εις την κοιλαδα του κλα[ν]θμ[ωνος]
 εις τοπον ον εθετο
 και γαρ ευλογιας δωσι ο νομοθετων

16 καταδιώξεις | ταραξεις pro συνταραξεις
 LXXXIII 3 εκλείπει | 4 θησει | δυναμεων | 7 εν τη κοιλαδι pro εις την κοιλαδα | δώσει

- 8 πορευσονται εκ' δυναμεως εις δυνα[μιν]
 ωφθησεται ὁ θ(εο)ς των θεων εν σειων
 9 κ(υρι)ε ὁ θ(εο)ς των δυναμαιων εισακουσον
 της προσευχης μου
 ενωτισαι ο θ(εο)ς ἱακωβ διαψαλμα
 10 ὑπερασπιστα ἡμων ιδε ο θ(εο)ς
 και επιβλεπον εις το προσ[ωπον]
 του χ(ριστο)υ σου
 11 οτι κρισσον ἡμερα μια [εν ταις αυ]
 λαις σου ὑπερ χιλ[ιαδας]
 εξελεξαμην παραριπτ[εισθαι εν]
 τω οικω του θ(εο)υ [μαλλον]
 ἡ οικιν με εν σκη[νωμασιν αμαρτωλων]
 12 οτι ελεον και αληθ[ειαν αγαπα κυριος ο θεος]
 χαριν και δοξαν δ[ωσει]
 κ(υριο)ς ου στερησι τα [αγαθα τους πορευο]
 μενους εν α[κακια]
 13 κ(υρι)ε ὁ θ(εο)ς των δυ[αμεων μακαριος]
 αν(θρωπ)ος ὁ ελπιζ[ων επι σε]

ΠΔ 1
 p. 127

εις το τέλος το[ις υιοις κορε ψαλμος]

LXXXIV

- 2 [ευδοκησας κυριε την γην] σου
 [απεστρεψας την αιχμαλ]ωσιαν ἱακωβ
 3 [αφηκας τας ανομιας τω] λαω σου
 [εκαλιψας πασα]ς τας αμαρτιας αυτω(ν)
 4 [κατεπανσας] πασαν την οργην σου
 [απεστρ]εψας απο οργης θυμου σου
 5 [επιστρε]ψον ἡμας ὁ θ(εο)ς των σωτηριων ἡμω(ν)
 [και α]ποστρεψον τον θυμον σου αφ ημω(ν)
 6 [μη ε]ις τον αιωνα ορ'γισθηση ἡμειν
 ἡ διατενις την οργην σου απο γενεας

8 ωφθησεται | Σιων | 9 δυναμεων | 10 επι pro εις | 11 κρεισσων | οικειν | επι pro με
 εν | 12 ουχ υστερησει pro ου στερησι | 13 om ο θεος
 LXXXIV 3 om πασας | add διαψαλμα | 4 om πασαν | 6 ημιν | διαιτενεις

εις γενεαν

- 7 ὁ θ(εο)ς σοι ἐπιστρεψας ζωῶσις ἡμᾶς
καὶ ὁ λαὸς σου εὐφρανθήσεται ἐπὶ σοι
8 διξὸν ἡμῖν κ(υρι)ε το ελεος σου
καὶ το σωτηριον σου δωῆς ἡμῖν
9 ἀκουσο[μ]αί τι λαλήσει ἐν ἐμοὶ κ(υριο)ς ὁ θ(εο)ς
ὅτι λαλήσ[ει] εἰρηγην ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ
καὶ ἐπ[ι τ]οὺς ὀσίους αὐτοῦ καὶ τοὺς ε
[πιστρ]εφοντας καρδιαν πρὸς αὐτο(ν)
10 [πλην ἐγγυς] τῶν φοβουμένων αὐτο(ν)
[το σωτηρ]ιον αὐτοῦ
[του κα]τ[α]σ[κ]ηνῶσαι δοξάν ἐν τῇ γῇ ἡμῶ(ν)
11 [ελεος καὶ] ἀ[λη]θεια συνηγητήσαν
[δικαιοσυνή] καὶ εἰρηγή κατεφίλησα(ν)
12 [ἀληθεια ἐκ τῆς] γῆς ἀνέτειλεν
[καὶ δικαιοσυνή] ἐκ' τοῦ ο(ν)ρ(αν)οῦ διεκνύε(ν)
13 [καὶ γὰρ ὁ κυριος δῶ]σι χρηστοτητα
[καὶ ἡ γῇ ἡμῶν] δῶσι τὸν καρπὸν αὐτῆς
14 [δικαιοσυνή ἐναν]τίον αὐτοῦ προπορευσετ(αι)
[καὶ θῆσι ἐν ὁδῷ εἰρηγῆς τὰ διαβήματα αὐτοῦ] 5

p. 128

ΠΕ

προ[σευχη τῷ δαυειδ]

LXXXV

- 1 κλιν[ὸν κυριε το οὐς σου καὶ εἰσακουσον μου]
ὅτι πτ[ῶχος καὶ πενῆς εἰμι ἐγώ]
2 φυλαξὸν τῇν [ψυχῇν μου ὅτι ὀσιος εἰμι]
σωσον τὸν δούλον [σου ὁ θεος μου τὸν ἐλ]
πιζοντα ἐπὶ σε
3 ἐλεῇσον με κ(υρι)ε ὅτι προ[ς σε κεκραξό]
μαι ὅλην τὴν ἡμέραν
4 εὐφρανὸν τὴν ψυχῇν τοῦ δ[ούλου σου]

7 συ pro σοι¹ | ζωῶσεις | 8 δειξὸν | ἡμῖν | add κυριε ante δῶης | 9 λαλήσει¹ | tr
πρὸς αὐτὸν καρδιαν | 12 ἀνέτειλεν | 13 δώσει bis | 14 θῆσει | εἰς ὁδὸν pro ἐν ὁδῷ εἰρηγῆς
[quae verba scripsi ex coniectura; cf. Vers. Lat. Ant. et Luc. i. 79]

- 5 ὅτι σοι κ(υρι)ε χρηστος και επιεικη[s]
 και πολοιελεος πασιν τοις επικ[αλου]
 μενοις σε
 6 ενωτίσαι κ(υρι)ε την προσευχ[ην μου]
 και προσχες τη φωνη τ[ης δεησεως μου]
 7 εν ημερα θλιψεως μο[υ εκεκραξα]
 προς σε οτι επηκ[ουσας μου]
 8 ουκ εστιν ομοιος [σοι εν θεοις κυριε]
 και ουκ εστιν κατα [τα εργα σου]
 9 παντα τα εθνη οσα [εποιησας]
 ηξουνσιν και προσκ[υνησουσιν ενω]
 πιον σου κ(υρι)ε
 και δοξασουσιν το [ονομα σου]
 10 οτι μεγας ει σοι κ[αι ποιων θαυμασια]
 σοι ει ο θε(ο)ς μονος [ο μεγας]
 11 οδηγησον με κ[υριε τη οδω σου]
 και πορευσομα[ι τη αληθεια σου]
 ευφρανθητω η [καρδια μου του φο]
 βισθαι με τ[ο ονομα σου]
 12 εξομολογησο[μαι σοι κυριε ο θεος μου]

p. 129

- [εν ολη καρδια μ]ου
 [και δοξασω το ονομα σου εις] τον αιωνα
 13 [οτι το ελεος σου] μεγα επ εμε
 [και ερρυσω τη]ν ψυχην μου εξ αδου κατωτατου
 14 [ο θεος παρανομ]οι επανεστησαν επ εμε
 [και συναγω]γη κραταιων εξητησαν
 [την] ψυχην μου
 [ου] προεθεντο τον θε(ο)ν ενωπιον αυτω(ν)
 15 [κ]αι σοι κ(υρι)ε ο θε(ο)ς μου οικτιρμων
 και ελεήμων

LXXXV 4 add κυριε post σε | 5 συ pro σοι | πολυελεος | πασι | 7 εισηκουσας pro
 επηκουσας | 10 συ pro σοι bis | 11 φοβεισθαι | om με² | 14 σε pro τον θεον | 15 συ
 pro σοι | om μου | [και σοι κε ο θς μου οι et και ελεημων in ras man 1]

- μακροθυμος και πολιοιελεος και αληθινος
 16 επιβλεψον επ εμε και ελεησον με
 δος το κρατος σου τω παιδι σου
 [και] σωσον τον υ(ιο)ν της παιδισκης σου
 17 ποιησον μετ εμου σημειον εις αγαθο(ν)
 [και ιδ]ετωσαν οι μισουντες με και
 [αισ]χυνθητωσαν
 [οτι συ κυριε] εβοηθησας μοι και παρεκαλεσας με

[ΠΣ] 1

[τοις υιοις κ]ορε ψαλμος ωδης

LXXXVI

- [οι θεμελιοι] αυτου εν τοις ορεσιν τοις αγιοις
 2 [αγαπα] κ(υριο)ς τας πυλας σειων υπερ παντα
 τα σκηνωματα ιακωβ
 3 [δεδοξα]σμενα ελαληθη περι σου η πολις του θ(εο)υ
 4 μνησ[θ]ησομαι ρααβ και βαβυλω
 [νος] τοις γινωσκουσιν με
 [και] ιδο[ν] αλλοφυλοι και τυρος και λα
 ος των αιθιοπων
 [ου]τοι εγενηθησαν εκει
 5 [μη]τηρ σ[ειω]ν ε[ρε]ι αν(θρωπ)ος· και αν(θρωπ)ος εγενηθη
 [εν αυτη] κ(αι) αυτος εθεμελιωσεν αυτη(ν)
 [ο υψιστος]

p. 130

- 6 κ(υριο)ς διηγ[ησεται εν γραφη λαων]
 και αρχοντων τ[ουτων των γεγενη]
 μενων εν αυ[τη] διαψαλμα]
 7 ως ευφραينوμενω[ν παντων η κατοι]
 κια εν σοι

15 πολυελεος | 17 σημειον

LXXXVI 3 add διαψαλμα | 4 om των

ΠΖ

1 ὡδὴ ψαλμου τοις υἱοῖς κορε [εἰς τὸ τέλος ὑπερ] LXXXVII
μαελεθ' του αποκριθῆναι συνεσε[ως αιμαν τῷ ἱσραηλειτῇ]

2 κ(υρι)ε ὁ θ(εο)ς τῆς σωτηρίας μου ἡμέρας
εκεκραξα και εν νυκτι εναντιον [σου]

3 εισελθατω ενωπιον σου ἡ προσευχη μ(ου)
κλινον το ους σου εἰς τὴν δεξιῶν μου

4 ὅτι ἐπλησθη κακῶν ἡ ψυχή μου
και ἡ ζωὴ μου τῷ ἀδὲ ἡγγίσειν

5 προσελογισθῆν μετα των καταβαι
νουντων εἰς λακ'κον
εγενηθην ὥσει ἀν(θρωπ)ος ἀβοηθητος

6 εν νεκροῖς ἐλευθερος
ὥσει τραυματιαὶ καθευδοντες [εν τα]
φῶν οὐκ ἐμνησθης ἐτ[ι]
και αυτοι ἐκ' τῆς χειρος [σ]ου [ἀπώσθησαν]

7 ἐθεντο με εν λακ'κῷ κατωτ[ατῶ]
εν σκοτινοῖς και σκίας θανατ[ου]

8 ἐπ' ἐμὲ ἐπεστηριχθῇ ὁ θυμ[ος σου]
και παντας τοὺς μετεωρισ[μους]
σου ἐπηγαγες ἐπ' ἐμὲ [διαψαλμα]

9 ἐμακρυνας τοὺς γνωστοῦ[ς μου ἀπ' ἐμου]
ἐθεντο με βδελυγμα ἐα[υτοῖς]
παρεδοθῆν και οὐκ ἐξεπορε[υομένην]

10 οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἠσ[θ]εν[ησαν ἀπο πτωχείας]
εκεκραξα προς σε κ(υρι)ε ὁλην [τὴν ἡμέραν]

p. 131

[διεπετασα τας χε]ῖρας μου

11 [μὴ τοῖς νεκροῖς ποιῇσεις] θανμασια
[ἡ ἱατροὶ ἀ]ναστήσουσιν και ἐξομολο
[γῇσο]νται σοι

12 [μὴ διηγῇσ]εται τις εν ταφῷ τὸ ἐλεος σου
[και τὴν ἀ]ληθειαν σου εν τῇ ἀπώλῃ

LXXXVII 3 εισελθετω | add Κυριε post μου² | 5 ὥς pro ὥσει | 6 τραυματιαὶ + ἐρριμ-
μενοι | 7 σκοτεινοῖς | εν σκιά pro σκίας | 8 tr ἐπ' ἐμὲ ἐπηγαγες | 10 add και ante ἐκεκραξα |
11 ἀληθειαν

- 13 [μ]ῆ γ[νω]σθησεται εν τω σκοτι τα θαν
μασια σου
και ἡ δικαιοσυνη σου εν γη επιλελησμενη
14 και εγω προς σε κ(υρι)ε εκεκραξα
και το πρωῒ ἡ προσευχη μου προφθασι σε
15 ινα τι κ(υρι)ε απωθις την ψευχην μου
αποστρεφεις το προσωπον σου απ εμου
16 πτωχος ειμι εγω και εν κοποις εκ' νε
στητος μου
υψωθις δε εταπινωθην και εξηπορηθη(ν)
17 επ εμε διηλθον αι οργαι σου
οι φ[ο]βερισμοι σου εξεταραξαν με
18 εκυ[κλ]ωσαν με ωσει ὕδωρ'
ολ[ην] την ἡμεραν περιεσχον με αμα
19 εμ[α]κρυνας απ εμου φιλον και πλησιο(ν)
και τους γνωστους μου απο ταλαιπωριας

ΠΗ 1

[συνε]σῶς αιθαμ τω ἱεζραήλιτη

LXXXVIII

- 2 τα ελεη σου κ(υρι)ε εις τον αιωνα ασωμαι
εις γενεαν και γενεαν απαγ' γελω
την αληθιαν σου εν τω στοματι μου
3 οτι ειπας εις τον αιωνα ελεος οι
κοδομηθησεται
εν τοις ο(ν)ρ(αν)οις ετοιμασθησεται ἡ αληθεια σου
4 [δι]εθεμ[ην] διαθηκην τοις εγ'λεκτοις μου

p. I 32

- ωμοσα δ[α]νειδ τῷ δουλῷ μου]
5 εως του αι[ωνος] ετοιμασω το σπερμα σου]
και οικοδομησῶ ει[ς] γενεαν και]
γενεαν τον θρονο[ν] σου διαψαλμα]

13 σκοτει | [επιλελησμενη λ² corr ex ε] | 14 καγω | tr Κυριε προς σε | προφθασει |
15 απωθεις | προσευχην pro ψευχην | αποστρεφεις | 16 υψωθεις | εταπεινωθην | 17 pr και
ante οι | εταραξαν | 18 ως pro ωσει | 19 om και πλησιον
LXXXVIII 1 αιθαν | ισραηλιτη | 2 ασομαι | αληθειαν | 3 αληθεια | 4 εκλεκτοις

- 6 εξομολογησονται οι [ουρανοι τα θαυμασια σου κυριε]
 και γαρ την αληθιαν σου εν [εκκλησια αγιων]
 7 οτι τις εν νεφελαις ισωθη[σεται τω κυριω]
 και τις ομοιωθησεται τω κ(υρι)ω [εν υιοις θεου]
 8 ο θ(εο)ς ενδοξαζομενος εν βουλη αγι[ων]
 μεγας και φοβερος εστιν επι παντ[ας]
 τους περικυκλω αυτου
 9 κ(υρι)ε ο θ(εο)ς των δυναμαιων τις ομοιος [σοι]
 δυνατος ει κ(υρι)ε και η αληθεια σου κυκλω [σου]
 10 σοι δεσποζεις του κρατους της θαλασ[σης]
 τον δε σαλον των κυματων αυτης
 σοι καταπραυνης
 11 σοι εταπινωσας ως τραυμ[ατι]αν υπε
 ρηφανον
 και εν τω βραχιονι της δυν[αμ]εω[ς σου]
 διεσκορπισας τους εκ'θ[ρους σου]
 12 σοι εισιν οι ο(υ)ρ(αν)οι και ση εστιν [η γη]
 την οικουμενην κα[ι το πληρωμα]
 αυτης σοι εθεμελιω[σας]
 13 τον βορ'ραν και την θαλασ[σαν συ εκτισας]
 θαβωρ και ερμωνιμ τω [ονοματι]
 σου αγαλ'λιασονται
 14 σος ο βραχιων μετα δυ[ναστειας]
 κραταιωθητω η χειρ σ[ου υψωθη]
 τω η δεξια σ[ου]
 15 δικαιοσυνη και κριμ[α] ετοιμασια του θρονου σου]

p. 133

- [ελεος και αληθεια προπορε]υσεται προ προσωπου σου
 16 [μακαριος ο λαος ο γινω]σκων αλαλαγμο(ν)
 [κυριε εν τω φωτι του προ]σωπου σου πο
 [ρευσουντ]αι
 17 [και εν τω] ονοματι σου αγαλ'λιασονται

■ om γαρ | αληθειαν | ■ om εστιν | 9 δυναμεων | αληθεια | 10 συ pro σοι bis | δεσποζεις | και τον pro τον δε | καταπραυνεις | 11 συ pro σοι | εταπεινωσας | εχθρους | 12 συ pro σοι² | 13 om την | θαλασσας | Ερμωνιμ

- [ολ]ην την ἡμεραν
 18 [οτι το] καυχῆμα της δυναμεως αυτων συ ει
 [και] εν τη ευδοκια σου υψωθησεται
 το κερας ἡμων
 19 οτι του κ(υριο)υ ἡ αντιλημψις
 και του αγιου ι(σρα)ηλ βασιλεως ἡμων
 20 τοτε ελαλησας εν ορασι τοις υἱοις σου
 και ειπας ἐθεμην βοήθιαν επι δυνατο(ν)
 υψωσα εγ'λεκ'τον εκ' του λαου μου
 21 ευρον δα(υει)δ τον δουλون μου
 εν ελεει αγιω μου εχρισα αυτον
 22 η γαρ χειρ μου συναντιλημφεται αυτω
 [κ]αι ὁ βραχιων μου κατῖσχυσι αυτον
 23 [ουκ] ωφελησι εκ'θρος εν αυτω
 [και υιος ανο]μιας ου προσθησι του κακωσαι αυτο(ν)
 24 [και συγκοψ]ω απο προσωπου αυτου
 [το]υς εκ'θρους αυτου
 [και τους μ]ισουντας αυτον τροπωσομ(αι)
 25 [και η αλη]θια μου και το ελεος μου μετ αυτου
 [και εν] τω ονοματι μου υψωθησε
 τα[ι τ]ο κερας αυτου
 26 [κ]αι θ[ησ]ομαι εν θαλασση χειρα αυτου
 [και] εν ποταμοις δεξιαν αυτου
 27 [αυτος επ]ικαλε[σε]ται με π(ατ)ηρ μου ει σοι
 [θεος μου] και αν[τιλ]ημ'πτωρ της σωτηριας μου

p. 134

- 28 και εγω πρω[τοτοκον] θησομαι αυτον
 υψηλον πα[ρα τοις βασιλευσιν της γης]
 29 εις τον αιωνα φυλαξ[ω αυτω το ελεος μου]
 και ἡ διαθηκη μου πιστ[η αυτω]
 30 και θησομαι εις τον αιωνα του αι[ωνος]

17 ημεραν] + και εν τη δικαιοσυνη σου υψωθησονται | 18 tr ει συ | 20 ορασει | βοη-
 θειαν | εκλεκτον | 21 om μου² | 22 κατισχυσει | 23 ωφελησει | εχθρος | προσθησει |
 24 tr τους εχθρους αυτου απο προσωπου αυτου | 25 αληθεια | 27 συ pro σοι | 28 καγω pro
 και εγω

- το σπερμα αυτου
 και τον θρονον αυτου ως τας ημε[ρας του ουρανου]
 31 εαν ενκαταλιπωσιν οι υιοι αυτου
 τον νομον μου
 και τοις κριμασειν μου μη πορευθωσι(ν)
 32 εαν τα δικαιωματα μου βεβηλωσουσι(ν)
 και τας εντολας μου μη φυλαξωσι(ν)
 33 επισκεψομαι εν ραβδω τας ανομιας αυτω(ν)
 και εν μαστιξιν τας αδικιας αυτων
 34 το δε ελεος μου ου μη διασκεδασω απ αυτω(ν)
 ουδε μη αθετησω εν τη αληθεια μου
 35 ουδε μη βεβηλωσω την διαθηκην μου
 και τα εκ'πορευόμενα δια των χειλων(ν)
 μου ου μη αθετησω
 36 απαξ' ὡμοσα εν τω αγιω μου ει τω
 δα(νει)δ ψευσομαι
 37 το σπερμα αυτου εις τον αιωνα μενι
 και ὁ θρονος αυτου ως ο ἥλιος εναντιον μου
 38 και ως ἡ σεληνη κατηρτισμενη εις
 τον αιωνα
 και ὁ μαρτυς εν ο(υ)ρ(αν)ω πιστος [διαβαλμα]
 39 σοι δε απωσω και εξουδενωσας
 ανεβαλον τον χ(ριστο)ν σου
 40 κατεστρεψας την διαθηκ[ην του δουλου σου]
 εβεβηλωσας εις την γην [το αγιασμα αυτου]
 p. 135
 41 καθι[ες] παν[τας τους φ]ραγμους αυτου
 εθου τα οχυρω[ματα αυτο]ν δειλιαν
 42 διηρπασαν αυτον π[αν]τες οι διδδευ
 οντες οδον
 εγενηθη ονιδος τοις γιτοσιν αυτου
 43 [νψ]ωσας την δεξιαν των θλιβοντων αυτο(ν)

31 εγκαταλιπωσαν | κριμασιν | 33 om τας¹ | αμαρτίας pro αδικίας | 34 αυτου pro αυ-
 των | αδικησω pro αθετησω | αληθεια | 35 χειλων | 37 μενει | 39 συ pro σοι | 41 καθειλες |
 42 ονειδος | γειτοσιν | 43 εχθρων αυτου pro θλιβοντων αυτον

- ευφρανas παντας τους εκ'θρους αυτου
 44 απεστρεφας την βοήθειαν της ρομ'
 φαιας αυτου
 και ουκ αντελαβου αυτου εν τω πολεμω
 45 κατελυσας απο καθαρισμου αυτον
 τον θρονον αυτου εις την γην κατερραξας
 46 εσμηκρυναs τας ήμερας του χρονου αυτου
 κατεχεας αυτω αισχυνην διαβαλμα
 47 εως ποτε κ(υρι)ε οργισθησθ εις τελος
 εκκαυθησεται ως πυρ ή οργη σου
 48 μνησθητι τις μου ή ύποστασιs
 μη γαρ ματαιωs εκ'τισας παντας
 τους υϊους των αν(θρωπ)ων
 49 τις εστιν ο αν(θρωπ)οs οs ζησεται και ουκ α
 ψεται θανατον
 ρυσεται την ψυχην αυτου εκ' χειροs αδου διαβαλ(μα)
 50 που εστιν τα ελεή σου τα αρχαια κ(υρι)ε
 α ώμοσας τω δα(υει)δ εν τη αληθεια σου
 51 μνησθητι κ(υρι)ε του ονιδισμου των
 δουλων σου
 ου υπεσχον εν τω κολπω μου πολ'λω(ν) εθνω(ν)
 52 ον ώνιδισαν οι εκ'θροι σου κ(υρι)ε
 [ον] ωνιδισαν το ανταλλαγμα του χ(ριστο)υ σου
 53 [ευλ]ογητοs κ(υριο)s εις τον αιωνα γενοιτο

p. 136

ΠΘ

προσευχή [του μωυση ανθρωπου του] θ(εο)υ

LXXXIX

- 1 κ(υρι)ε καταφυγ[η ημιν εγενηθηs απο γενεας]
 εις γενεαν
 2 προ του ορη γενηθηναι και πλ[ασθηναι]
 την γην και την οικουμεν[ην]

43 εχθρους | 44 βοηθειαν | 46 εσμηκρυναs | θρονου pro χρονου | αυτου pro αυτω |
 47 αποστρεφεις pro οργισθησθ | 50 αληθεια | 51 ονιδισμου | υπεσχου pro υπεσχον |
 52 ωνιδισαν¹ | εχθροι | M add γενοιτο post γενοιτο
 LXXXIX 1 εν γενεα και γενεα pro απο γενεας εις γενεαν

και απο του αιωνος και εως του αιω
 νος συ ει

- 3 μη αποστρεψις αν(θρωπ)ον εις ταπεινωσ[ιν]
 και ειπας επιστρεψαται υιοι των αν(θρωπ)ων
 4 οτι χιλια ετη εν οφθαλμοις σου κυριε
 ως η̣ η̣μερα η̣ εχθες η̣τις διηλθεν
 και φυλακη εν νυκτι
 5 τα εξουδενωματα αυτων ετη εσονται
 το πρω̣ι̣ ωσει χλοη̣ παρελθοι
 6 το πρω̣ι̣ ανθηση και παρελθοι
 το εσπερας αποπεσοι σκληρυνθιη
 και ξηρανθιη
 7 οτι εξελιπομεν εν τη οργη σου
 και εν τω θυμω σου εταραχθημε(ν)
 8 εθου τας ανομιαις ημων ενωπιον σου
 ο αιων η̣μων εις φωτισμον του
 προσωπου σου
 9 οτι πασαι αι η̣μεραι ημων εξελιπον
 και εν τη οργη σου εξελιπομεν
 τα ετη η̣μων ωσει αραχνην εμελετω(ν)
 10 αι η̣μεραι των ετων ημων εν αυτοις
 εβδομηκοντα ετη
 εαν δε εν δυναστιαις ογδοηκοντα ετ[η]
 και το πλιον αυτων κοπος και πον[ος]
 οτι επηλθεν πραυτης εφ̣ [ημας]

p. 137

- [και παιδευθησομεθα]
 11 [τις γνωσκει] το κ[ρα]το[ς τ]ης οργης σου
 και [απο του φ]οβου σου τον θυμον σου
 12 εξ[αριθμη]σασθαι την δεξιαν σου ουτως
 [γνω]ρισον μοι
 και τους πεπαιδευμενους τη καρδια εν σοφια

■ om και⁴ | 3 αποστρεψις | ταπεινωσιν | επιστρεψατε | om των | 4 om κυριε | 6 αν-
 θησαι | σκληρυνθιη | ξηρανθιη | 9 ως pro ωσει | 10 ενιαντοις pro αυτοις | δυναστειαις |
 πλειον | 11 om σου² | του θυμου pro τον θυμον | 12 om ουτως | om μοι

- 13 επιστρεψον κ(υρι)ε εως ποτε
και παρακληθητι επι τους δουλους σου
- 14 ενεπλησθημεν το πρωϊ του ελεους σου
και γαλ'λιασαμεθα και ευφρανθημε(ν)
εν πασαις ταις ημεραις ημων
- 15 ευφρανθημεν ανθ ων ημερων εταπι
νωσας ημας· ετων ων ἴδομεν κακα
- 16 και ειδε επι τους δουλους σου και επι τα εργα σου
και οδγηγουν τους υἱους αυτων
- 17 και εστω η λαμ'προτης κ(υριο)υ του θ(εο)υ ημων(ν)
εφ ημας
και τα εργα των χειρων ημων κατευ
θυνον εφ ημας
και το εργον των χειρων ημων κατευθυνο(ν)

9

αινος ᾠδῃ τῷ δα(υει)δ

XC

- 1 Ο κατοικων εν βοήθεια του υψιστου
εν σκεπη του θ(εο)υ του ο(ν)ρ(αν)ου αυλισθησεται(αι)
- 2 ερι τῷ θ(ε)ῳ αντιλημ'πτῳ μου ει
και καταφυγη μου ὃ θ(εο)ς μου και ελπι
ω επ αυτον
- 3 οτι αυτος ρυσεται με εκ παγιδος θηρευτω(ν)
και απο λογου ταραχῶδους
- 4 [ε]ν τοις μετα[φρε]νοις αυτου επισκιασι σοι
[κ]αι υπο τας πτερυγας αυτου ελπεις

p. 138

- οπλῳ κ[υκλωσει σε η αληθεια αυτου]
- 5 ου φοβη[θηση απο φοβου νυκτερινου]
απο βελους [πετ]ομ[ε]νου ημερας]
- 6 απο πραγματος εν σκοτ[ει διαπορευομενου]

13 τοις δουλαις pro τους δουλους | 15 om ευφρανθημεν | εταπεινωσας | ειδομεν | 16 ιδε |
om επι² | 17 om του | om και το εργον κατευθυνον
XC 1 ᾠδης | βοηθεια | 2 ερει | om και² | 3 om με | 4 επισκιασει | 6 tr διαπορευ-
ομενου εν σκοτει

- απο συνπτωματος και δαι[μονιου]
 μεσημβρινου
- 7 πεσειται εκ του κλιτους σου χιλιας
 και μυριας εκ' δεξιων σου προς σε δε
 ουκ ενγειει
- 8 πλην τοις ὀφθαλμοις σου κατανοησις
 και ανταποδοσιν αμαρτων ὀψη
- 9 οτι σοι κ(υρι)ε ἡ ελπις μου
 τον ὑψιστον εθου καταφυγην σου
- 10 ου προσελευσεται προς σε κακα
 και μαστιξ ουκ εγ'γειει τω σκηνωματι σου
- 11 οτι τοις αγ'γελοις αυτου εντελится περι [σου]
 του διαφυλαξαι σε εν πασαις ταις ὁδοις σου
- 12 επι χειρων αρουσιν σε
 μη ποτε προσκοψης προς λιθον
 τον ποδα σου·
- 13 επι ασπιδα και βασιλίσκον επιβηση
 και καταπατησις λεοντα και δρακοντ[α]
- 14 οτι επ εμε ηλπισεν και ρυσομαι αυτο(ν)
 σκεπασω αυτον οτι [εγ]νω το ονομα μου
- 15 κεκραζεται προς με και εισακουσο
 μαι αυτου· μετ αυτου ειμι εν θλιψι
 εξελουμαι αυτον και δοξασω αυτον
- 16 μακροτητα ἡμερω[ν] εμπλησω αυ[τον]
 και διξω αυτω τ[ο σωτη]ριον μο[ν]

9A 1

ψαλμος ωδης εις την ημεραν του
 σαββατου

XCI

p. 139

- 2 [αγαθον το] εξομολογισθαι τω κ(υρι)ω
 [και] ψαλλειν τῳ ον[ομ]ατι σ[ου] υψιστε

6 συνπτωματος | 7 πεσειται | εγγειει | 8 κατανοησεις | 9 συ pro σοι | 10 [μαστιξ, σ
 corr ex τ man 1] | 11 εντελится | om πασαις | 13 επ pro επι | καταπατησεις | 15 επικαλε-
 σεται pro κεκραζεται προς | θλιψει | add και ante εξελουμαι | om αυτον¹ | 16 μακροτητι |
 δειξω

- 3 [του] ἀναγγέλλειν το πρωι το ελεος σου
και την αληθιαν σου κατα νυκταν
- 4 εν δεκαχορδω ψαλτηριω μετ ω
δης εν κιθαρα
- 5 οτι ηυφρανας με κ(υρι)ε εν τω ποιήματι σου
και εν τοις εργοις των χειρων σου
αγαλ'λιασομαι
- 6 ως ἔμεγαλυνθη τα εργα σου κ(υρι)ε
σφοδρα εβαρυνθησαν οι διαλογισμοι σου
- 7 ανηρ αφρων ου γνωσεται
και ασυναιτος ου συνησι ταυτα
- 8 εν τω ανατιλαι τους αμαρτωλους
ωσει χορτον
και διεκυψαν παντες οι εργαζομενοι
την ανομιαν
οπως αν εξολεθρευθωσιν εις τον αιω
να του αιωνος
- 9 σοι δε ὕψιστος εις τον αιωνα κ(υρι)ε
οτι ιδου οι εκ'θροι σου κ(υρι)ε
- 10 οτι ἴδου οι εκ'θροι σου απολουνται
και διασκο[ρπι]σθησονται παντες οι
[ε]ργαζομ[ε]ν[ο]ι την ανομιαν
- 11 και υψωθησεται ως μονοκερωτος
το κερας μου
και το γηρας μου εν ελαιω πιονι
- 12 και εφιδεν ο οφθαλμος μου εν τοις
εκ'θροις μου
και εν τοις επανισταμενοις επ εμε

p. 140

- πονη[ρευομενοις]
ακουσε[ται το] οὐς [μου]
- 13 δικαιος ως φοινιξ [ανθησει]

XCI 3 αληθειαν | νυκτα | 5 ευφρανας | ■ εβαρυνθησαν | 7 ασυνετος | συνησει |
8 ανατειλαι | ως pro ωσει | 9 συ pro σοι | 9-10 οτι ιδου κυριε | 10 εχθροι |
12 επειδεν | εχθροις | εισακουσεται pro ακουσεται

- ως ἡ κεδρος ἡ ἐν τῷ λιβ[ανῷ πληθυνθησεται]
 14 πεφυτευμενοι ἐν τῷ οἰκῷ κ(υριο)υ
 ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ θ(εο)υ ἡμῶν ἐξαν[θ]ησ[ουσιν]
 15 ἐτι πληθυνθησονται ἐν γῇρι πιονι
 καὶ ευπαθουντες εσονται τοῦ ἀναγ'γιλ[αι]
 16 ὅτι ευθης κ(υριο)ς ὁ θ(εο)ς ἡμῶν
 καὶ οὐκ ἐστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ

Ⲯⲃ

εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββατοῦ ὅτε κα
 τῷ κισθῇ ἡ γῆ αἶνος τῷ δα(υει)δ

XCII

- 1 Ο κ(υριο)ς ἐβασιλευσεν ευπρεπῆσαν ἐνεδυσάτο
 ἐνεδυσάτο κ(υριο)ς δυνάμιν καὶ περιέζωσατο
 καὶ γὰρ ἐστερεώσεν τὴν οἰκουμένην
 ἥτις οὐ σαλευθησεται
 2 ἐτοιμος ὁ θρόνος σου ἀπο τότε
 ἀπο τοῦ αἰῶνος σοὶ εἰ
 3 ἐπήραν οἱ ποταμοὶ κ(υρι)ε
 ἐπήραν οἱ ποταμοὶ φῶνας αὐτῶν
 ἀρουσιν οἱ ποταμοὶ [ἐπι]τριψίς
 4 ἀπο φωνῶν ὕδατων [π]ολλῶν
 θαυμαστοὶ οἱ μετεω[ρι]σμοὶ [τῆς]
 θαλάσσης
 θαυμαστός ἐν ὑψηλ[οι]ς ὁ κ(υριο)ς
 5 τὰ μαρτυρία σου ἐπισ[τῶ]θησ[α]ν σφοδρᾷ
 τῷ οἰκῷ σου πρεπὶ [αγιασμα κυριε εἰς μα]
 κροτήτα ἡμέ[ρων]

ⲮⲄ

ψαλμός τῷ δα(υει)[δ τετραδὶ σαββατῶν]

XCIII

- 1 θ(εο)ς ἐκ'δικησάτων κ(υριο)ς
 p. 141 [ὁ θεὸς ἐκδικήσεων ἐπαρρη]σιασάτο

15 τότε pro ἐτι | γῇρι | 16 ἀναγγεῖλαι | μὲν pro ἡμῶν
 XCII 1 κατ'ῶκισται pro κατ'ῶκισθῇ | add ὡδῆς post αἶνος | om ο | ευπρεπῆσαν | 2 συ
 pro σοὶ | 3 om ἀρουσιν . . . ἐπιτριψίς | 5 πρεπὶ
 XCIII 1 add ο ante θεός | ἐκδικήσεων

- 2 [υψωθητι ο κρι]νω[ν τ]η[ν γη]ν
[αποδος αντα]ποδοσιν το[ις] υπερηφανοις
- 3 [εως ποτε αμ]αρτωλοι κ(υρι)ε
[εως] ποτε αμαρτωλοι καυχησονται
- 4 [φθ]εγγονται και λαλησουσιν αδικιαν
λ[αλη]σουσιν παντες οι εργαζομενοι
την ανομιαν
- 5 τον λαον σου κ(υρι)ε εταπινωσαν
και την κληρονομιαν σου εκακωσαν
- 6 χηραν και ορφανον απεκτειναν
και προσήλυτον εφονευσαν
- 7 και ειπαν ουχ οψεται κ(υριο)ς
ουδε συνησει ο θ(εο)ς του ἱακωβ'
- 8 συνεται δη αφρονες εν τω λαῷ
και μωροι ποτε φρονησεται
- 9 ο φυτευσας το ους ουχι ακουει
η ο πλασας τον ὀφθαλμον ουχι κατανοει
- 10 ο παιδευων εθνη ουχι ελεγ'ξει
ο διδασκων αν(θρωπ)ον γνωσιν
- 11 κ(υριο)ς γεινωσκει τους διαλογισμους τω(ν)
αν(θρωπ)ων οτι εισιν ματαιοι
- 12 μακαριος ο αν(θρωπ)ος ον αν παιδευσης κ(υρι)ε
και εκ του νομου σου διδαξις αυτο(ν)
- 13 [του] πραιναι αυτω ᾗ ημερων
πονηρων
[εως ου] ορυγη τῷ αμαρτωλῷ βοθρος
- 14 [οτι ο]υκ απωσεται κ(υριο)ς τον λαον αυτου
[και την] κληρο[νο]μιαν αυτου ουκ εν
[κατ]αλι[ψει]

p. 142

- 15 εως ου [δικαιοσυνη επιστρεψη εις κρισιν]
και οι εχο[μενοι] αυ[της] παντες οι

5 εταπεινωσαν | 6 απεκτειναν | 7 ουκ | συνησει | 8 συνετε | φρονησατε | 9 οφθαλ-
μους pro τον οφθαλμον | ου pro ουχι | 11 γινωσκει | 12 add συ post αν | διδαξης | 14 εγ-
καταλειψει | 15 om οι¹

- ευθ[ει]ς τη καρδ[ια] διαψαλμα
 16 τις αναστησεται μοι [επι πονηρευ]
 ομενοις
 η τις συνπαραστησεται μ[οι επι]
 εργαζομενους την αν[ομιαν]
 17 ει μη οτι κ(υριο)ς εβοηθησεν μ[οι]
 παρα βραχυ παρωκησεν τω αδη η ψυ
 χη μου
 18 ει ελεγον σεσαλευται ο πους μου
 το ελεος' σου κ(υρι)ε εβοηθει μοι
 19 κατα το πληθος των οδυνων μου
 εν τη καρδιᾶ μου
 αι παρακλησεις σου ηυφραναν τη(ν)
 ψυχην μου
 20 μη συνπροσεστω σοι θρονος ανομιας
 ο πλασ'σων κοπον επι προστ[αγματι]
 21 θηρευσουσιν ἐπι ψυχην δικ[αιου]
 και αιμα αθων καταδικασονται
 22 και εγενετο μοι κ(υριος ει)ς καταφυ[γην]
 και ο θ(εο)ς μου εις βοη[θον] ελπι[δος] μου
 23 και αποδωσει αυτο[ις] κυριος την α[ν]ο
 μιαν αυτων
 και κατα την πονη[ριαν] των επι]τη
 δευματων αυτ[ων] εξολεθ[οε]υσι κ(υριο)ς [ο θεος] η[μων]

9Δ

αινος ωδης τ[ω] δανειδ

XCIV

- 1 Δευτε αγαλ'λιασ[ωμεθα] τω κυριω]
 αλαλαξωμεν τ[ω] θεω τω σωτηρι ημων]
 2 προφθασωμεν [το προσωπον αυτου]
 εν εξομολογη[σει]

16 πονηρευομενους | 18 βοηθει | 19 add Κυριε ante κατα | ηγαπησαν pro ηυφραναν |
 20 συνπροσεσται | 23 om κυριος¹ | om κατα | αυτων pro των επιτηδευματων αυτων | αφα-
 νει αντους pro εξολεθρενσι

p. 143

- και εν ψ[αλμοις αλα]λ[αξω]μεν αυτω
 3 οτι θ(εο)ς [μεγας κυριω]ς
 και βα[σιλευς] μεγας επι παντας τους θεους
 4 ο[τι] εν τη [χει]ρι αυτου παντα τα περατα της γης
 [και τ]α υψη των ορεων αυτου σιν
 5 [οτι α]υτου εστιν ἡ θαλασ'σα· και αυτος
 εποιησεν αυτην
 και την ξηραν αι χειρες αυτου επλασα(ν)
 6 δευτε προσκυνησωμεν· και προσ
 πεσωμεν αυτω
 και κλανωμεν εναντιον κ(υριο)ν του ποι
 7 ἡσαντος ἡμας· ὅτι αυτος εστιν ὁ θ(εο)ς ἡμων(ν)
 ημεις δε λαος νομης αυτου· και
 προβατα χειρος αυτου
 8 σημερον εαν της φωνης αυτου ᾶ
 σητε· μη σκληρυνητε τας καρδι
 ας ὑμων· ως εν τω παραπικρασμῳ
 κατα την ἡμεραν του πειρασμου
 εν τη ἔρημῳ
 9 ου επειρασαν με οι πατερες ὑμων
 εδοκιμασαν με και ἴδον τα εργα μου
 10 τεσσερ[ακο]ντα ετη προσῶχθισα τη
 γενε[α ε]κεινη
 και ειπ[α αει] πλανωνται τη καρ'δια
 αυτοι δε ουκ εγνωσαν τας ὁδους μου
 11 ως ω[μοσ]α εν τη οργη μου
 ει εισελευσονται εις την καταπαυσι(ν) μου

XCIV 4 add οτι ουκ απωσεται Κυριος τον λαον αυτου ante οτι | om παντα | εστιν
 pro σιν | 7 και ημεις pro ημεις δε | 8 ακουσητε pro ασητε | 9 om με bis | ιδosan | 10 και
 αυτοι pro αυτοι δε

[9Ε]

[οτε] ο ρι[κος ωκ]οδομιτο μετα την αιχ
[μαλωσιαν αυ]ος ὡδης τω δα(νει)δ

XCV

1 ασα[τε τω κυριω α]σμα καινον
p. 144

- ασαται [τω κυριω πασα η γη]
2 ασαται τ[ω κυριω ευλογησατε το ονομα αυτου]
ευαγ'γγελισασθε η[μεραν ἑξ ημερας το]
σωτηριον αυτου
3 αναγ'γιλатаи εν τοις εθ[νεσιν την δοξ]α[ν] [αυτου]
εν πασειν τοις λαοις τα θαυμασια αυ[του]
4 οτι μεγας κ(υρι)ς και αινετος σφοδρα
φοβερους εστιν ὑπερ παντας [τ]ου[ς] θεους
5 οτι παντες οι θεοι των εθνων δαιμο[νια]
ο δε κ(υρι)ς τους ο(υ)ρ(αν)ους εποιησεν
6 εξομολογησις και ὡραιότης ενωπιον αυτου
αγιῶσυνη και μεγαλοπρεπεια εν τω
αγιασματι αυτου
7 ενεγ'καται τω κ(υρι)ω αι πατριαι των εθνων[ν]
ενεγ'καται τω κ(υρι)ω δοξαν και τιμην
8 ενεγ'καται τω κ(υρι)ω δοξαν ὀνοματι αυτ[ου]
αραται θυσιας και εισπορευεσθαι εις
τας αυλας αυτου
9 προσκυνησεται τω κ(υρι)ω εν αυλη αγια αυτου
σαλευθητω απο προσωπου αυτου
πασα ἡ γη
10 ειπαται εν τοις εθνεσιν οτι κ(υρι)ς εβα
σιλευσεν
και γαρ κατορθωσεν την οικουμενην
ἡτις ου σαλευθησεται
κρινι λαους εν ευθυτητι

XCV 1 οικοδομεται | ὡδη pro αινος ὡδης | ασατε² | 2 ασατε | ευαγγελιζεσθε pro ευαγ-
γελισασθε | 3 αναγγειλατε | πασι pro πασειν | 4 επι pro υπερ | 6 μεγαλοπρεπεια | 7 ενεγ-
κατε bis | 8 ενεγκατε | αρατε | εισπορευεσθε | 9 προσκυνησατε | 10 ειπατε | εθνεσιν |
ο pro οτι | κατωρθωσεν | κρινει

- 11 ευφραίνεσθωσαν οι ο(υ)ρ(αν)οι [και αγαλλι]
 ασθω ἡ γη
 σαλευθητω ἡ θαλασ[σα και το πληρωμα αυτης]
 12 χαρησεται τα πεδια [και παντα τα εν αυτοις]

P. 145

- [τοτε αγαλλιασονται παντα τ]α ξυλα του
 13 [δρυμου προ προσωπου κ](υριο)υ οτι ερχεται
 [οτι ερχετ]αι κριναι την γην
 [κρινε]ι την οικουμενην εν δι
 καιοσυνη
 και λαους εν τη αληθεια αυτου

9[5]

[τφ] δα(υει)δ οτε κατωκισθη ἡ γη

XCVI

- 1 ο κ(υριο)ς εβασιλευσεν αγαλ'λιασθω ἡ γη
 ευφρανθητωσαν νησσοι πολ'λαι
 2 νεφελη και γνοφος κυκλω αυτου
 δικαιοδσυνη και κριμα κατορθωσις
 του θρονου αυτου
 3 πυρ εναντιον αυτου προπορευσεται
 και φλογιει κυκλω τους εκ'θρους αυτου
 4 εφαναν αι αστραπαι αυτου τη οι
 κουμενη
 ειδεν και εσαλευθη ἡ γη
 5 [τα] ορη ωσει κηρος ετακησαν απο
 προσωπου κ(υριο)υ
 [απο] προσωπου κ(υριο)υ πασης της γης
 6 [ανηγ]γιλαν οι ο(υ)ρ(αν)οι την δικαιοδσυνην αυτου
 [και ε]ιδοσαν παντες οι λαοι την δοξαν αυτου
 7 [αισχυνθη]τωσαν παντες οι προσ
 [κυνουν]τες τοις γλυπτοις

13 αληθεια

XCVI 1 η γη αυτου καθισταται pro κατωκισθη η γη | αγαλλιασεται pro αγαλλιασθω
 [α³ corr ex σ man I] | νησοι | 3 εχθρους | 5 tr ετακησαν ωσει κηρος | 6 ανηγγειλαν

- [οι εγκαυχ]ωμενοι εν τοις ιδωλοις αυτω(ν)
 [προσκυν]ησεται αυτω παντες οι
 [αγγελ]οι αυτου
 8 [ηκουσεν] και ευφρανθη σειων
 [και ηγαλλιασαντ]ο αι θυγατεραις της
 [ιουδαιας]

p. 146

- ενεκεν [των κριματων σου κυριε]
 9 οτι σοι ε[ι κυριος ο υψιστος επι πασαν την γην]
 σφοδρα υπερηβ[η] της υπερ παν]
 τας τους θεους
 10 οι αγαπωντες τον κ(υριο)ν [μισειτε πονηρον]
 φυλασσει κ(υριο)ς τας ψυχας των [οσιων αυτου]
 εκ' χειρος αμαρτωλου ρυσε[ται αυτους]
 11 φως ανετειλεν τω δικαιω
 και τοις ευθεσιν τη καρδια ευφ[ροσυνη]
 12 ευφρανθηται δικαιοι εν τω κ(υρι)ω
 και εξομολογισθαι τη μνημη της
 αγωσυνης αυτου

9Z

ψαλμος τω δα(υει)δ

XCVII

- 1 ασαται τω κ(υρι)ω ασμα καινον
 οτι θαυμαστα εποιησεν ο κ(υριο)ς
 εσωσεν ημας ημας η δεξια [αυτου]
 και ο βραχιων ο αγιος αυτου
 2 εγνωρισεν κ(υριο)ς το σωτηριον αυ[του]
 εναντιον των εθνων απεκα[λυ]
 ψεν την δικαιοσυνην αυ[του]
 3 εμνησθη του ελεους αυ[του] τω
 ιακωβ'
 και της αληθειας αυ[του] τω [οικω ισραηλ]

7 ειδωλοις | προσκυνησατε | 8 θυγατερες | 9 συ pro σοι | 10 φυλασσει | αμαρτωλων
 pro αμαρτωλου | 11 ανετειλεν | ευθεσι | 12 ευφρανθητε | επι pro εν | εξομολογεσθε
 XCVII 1 ασατε | om ο¹ | αυτω pro ημας ημας | 3 αληθειας

- ἴδοσαν παντα τα περατ[α της γης]
το σωτηριον του θ(εο)[υ ημων]
4 αλαλαξεται τω θ(ε)ω πασα [η γη]
ασαται και αγαλ'λιασθαι [και ψαλατε]
5 ψαλαται τω θ(ε)ω ημων εν [κιθαρα]
εν κιθαρα και φωνη [ψαλμου]
6 εν σαλπιγ'ξειν ελατ[αίς]

P. 147

- [και φωνη σαλπιγγος κε]ρατινης
[αλαλαξατε ενωπιον του] βασιλεως κ(υρι)υ
7 [σαλευθητω η θ]αλασσα και το πλη
[ρωμα αυ]της
[η οι]κουμενη και παντες οι κατοι
κουντες εν αυτη
8 ποταμοι κροτησουσιν χειρι επι
το αυτο
τα ορη αγαλλιασονται απο προσωπου
κ(υριο)υ οτι ερχεται
9 οτι ηκει κριναι την γην
κριναι την οικουμενην εν δικαιοσυνη
και λαους εν ευθυτητι

QH

ψαλμος τω δα(υει)δ ανεπιγραφος
παρ εβραιους

XCVIII

- 1 Ο κ(υριο)ς εβασιλευσεν οργιζεσθωσαν λαοι
ο καθημενος επι των χερουβιν σα
λευθητω η γη
2 κ(υριο)ς εν σειων μεγας και υψηλος εστι(ν)
επι παντας τους λαους
3 εξομολογησασθωσαν παντες τω ο

3 ειδοσαν | 4 αλαλαξατε | ασατε | αγαλλιασθε | 5 ψαλατε | κυριψ pro θεω ημων |
6 σαλπιγξιν | κυριψ pro κυριου | 7 om παντες | αυτην pro εν αυτη | 8 om απο προσωπου . . .
ερχεται | 9 ηκει | κρινει pro κριναι²
XCVIII 1 om ανεπιγραφος παρ εβραιους | om ο¹ | χερουβειμ

- νοματι σου τω μεγαλω
 οτι φοβερων και αγιον εστιν
 4 και τιμη βασιλεως κρισιν αγαπα
 σοι ητοιμασας ευθυτητας
 κρισιν και δικαιοσυνην εν ἰακωβ'
 σοι εποιησας
 5 ὑψοντε κ(υριο)ν τον θ(εο)ν ἡμων
 και προσκυννιται τω ὑποποδιω τω(ν)
 [ποδ]ων αυτου οτι αγιος εστιν
- p. 148
- 6 μωδῶσης κ[αι ααρων εν τοις ιερευσιν αυτου]
 και σαμουη[λ εν τοις επικαλουμενοις]
 το ονομα αυτου
 επεκαλουντο τον κ(υριο)ν [και αυτος επηκουσεν αυτοις]
 7 εν στυλ'λω νεφελης [ελαλει προς αυτους]
 οτι εφυλασσουν τα μαρτυ[ρια αυτου]
 και τα προσταγματα αυτου [α εδωκεν αυτοις]
 8 κ(υρι)ε ο θ(εο)ς ἡμων σοι επηκουες [αυτων]
 ο θ(εο)ς σοι ευἱλατος εγεινου αυτο[ις]
 και εγ'δικων επι παντα τα επιτηδ[ευ]
 ματα αυτου
 9 ὑψονται κ(υριο)ν τον θ(εο)ν ἡμων
 και προσκυννιται εις ὄρος αγιον αυτο[ν]
 οτι αγιος κ(υριο)ς ο θ(εο)ς ἡμων

 90

ψαλμος εις εξομολογησιν

XCIX

- 1 αλαλαξεται τω θ(ε)ω πασα ἡ γη
 2 δουλευσεται τω κ(υρι)ω εν ευφροσυνη
 εισελθεται ενωπιον αυτου εν αγαλ[λιασει]
 3 γνωται οτι κ(υριο)ς αυτος εστιν ο θ(εο)ς
 αυτος εποιησεν ἡμας και ουχ ημ[εις]

4 συ pro σοι bis | 5 προσκυννιετε | 6 om οτι | 7 στυλφ | om οτι | om αυτου² | 8 συ
 pro σοι¹ | om σοι² | εγινου | εκδικων | αυτων pro αυτου | 9 υψοντε | προσκυννιετε
 XCIX 1 αλαλαξατε | Κυριω pro θεω | 2 δουλευσατε | εισελθατε | 3 γνωτε

ἡμεῖς δε λαὸς αὐτοῦ καὶ προβάτα [της]
νομῆς αὐτοῦ

- 4 εἰσελθᾶται εἰς τὰς πύλας αὐτ[οῦ ἐν]
ἐξομολογήσει
εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ ἐν ὕμνοις
ἐξομολογισθαι αὐτῷ αἰνῖται τὸ ὄνο
μα αὐτοῦ

- 5 ὅτι χρηστὸς κ(υρι)ὸς εἰς τὸν αἰῶνα [το]
ἐλεος αὐτοῦ

καὶ ἕως γενεᾶς καὶ γενεᾶς ἡ ἀληθ[εία αὐτοῦ]

Σ

p. 149

P

[τῷ δαυεὶδ ψαλμὸς]

C

- 1 [ἐλεος καὶ κρι]στὶν ἀσῶμαι σοὶ κ(υρι)ε

- 2 [ψαλῶ καὶ συ]νήσω ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ

[ποτέ ἡξ]εῖς πρὸς με

[διε]πορευόμεν ἐν ἀκακίᾳ καρδίας μου

[ἐν] μέσῳ τοῦ οἴκου μου

- 3 [ο]ν προετιθεμένην πρὸ ὀφθαλμῶν μου

πραγμὰ παρανομῶν

[πο]ιοῦντας παραβασεῖς ἐμίσησα

οὐκ ἐκολληθῆ μοι καρδία σκαμβῆ

- 4 [ἐκ]κλινόντος ἀπ' ἐμοῦ τοῦ πονηροῦ

οὐκ ἐγίνωσκον

- 5 τὸν καταλαλόντα λαθρὰ τοῦ πλησίου

αὐτοῦ τούτον ἐξεδιώκον

ὑπερηφάνῳ ὀφθαλμῷ καὶ ἀπληστῷ

καρδία τούτῳ οὐ συνήσθιον

- 6 οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἐπὶ τοὺς πιστοὺς τῆς γῆς

[το]ν συνκαθῆσθαι αὐτοὺς μετ' ἐμοῦ

πορευόμενος ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ οὗτος

μοι ἐλειτουργεῖ

3 om ἡμεῖς δε | 4 εἰσελθατε | om εἰς² | ἐξομολογεῖσθε | αἰνεῖτε

C 1 ἄσσομαι | ■ ὡδῇ πρὸ οδῶ | 3 προεθεμένην πρὸ προετιθεμένην | 4 ἐγίνωσκον | ■ ἐλειτουργεῖ

- 7 [ου] κατωκι εν μεσω της οικιας μου ποι
ων υπερηφανιαν
λαλων αδικα ου κατηνυθυνεν ενωπιον
των οφθαλμων μου
- 8 [εις τας] πρωιας απεκ'ταινον παντας
[τ]ους αμαρτωλους της γης
[του ε]ξολεθρευσαι εκ' πολεως κ(υριο)υ παν
τας τους εργαζομενους την ανομια(ν)

PA 1

[προσευχη τω] πτωχω όταν ακηδιαση και ενα(ν)
[τιον κυριου εκχε]η την δεησιν αυτου

CI

p. 150

- 2 [εισακουσον κυριε] της προσευχης μου
και η κραυγη μου προς [σε ελθατω]
3 μη αποστρεψης το πρ[οσωπον σου απ] εμ[ου]
εν η αν ημερα θλιβω[μαι κλινον προς]
με το ους σου
εν η αν ημερα επικα[λε]σ[ωμαι] σε [ταχυ]
εισακουσον μου
- 4 οτι εξελιπον ωσει καπνο[ς αι ημεραι μου]
και τα οστα μου ωσει φρυγιον [συνε]
φρυγησαν
- 5 επληγην ωσει χορτος και εξη[ρανθη]
η καρδια μου
οτι επελαθομην του φαγιν τον α[ρτον μου]
6 απο φωνης του στεναγμου μου ε[κολ]
ληθη το οστων μου τη σαρκι μου
7 ομοιωθην πελεκανη ερημικω
εγενηθην ωσει νυκτικοραξ εν οικ[οπεδω]
8 ηγγρυπησα και εγενομην ωσ[ει στρου]

7 κατωκει | κατευθυνεν | εναντιον pro ενωπιον | 8 απεκτενον pro απεκταινον | αδικιαν
pro ανομιαν

CI 3 tr το ους σου προς με | 5 φαγειν | 7 ωμοιωθην | πελεκανι | 8 εγενηθην pro
εγενομην

θιον μοναζον επι δωματι

- 9 ολην την ημεραν ωνειδιζον [με οι εχθροι μου]
και οι επαινουντες με κατ εμου ωμν[υον]
10 οτι σποδον ωσει αρτο[ν ε]φαγον
και το πομα μου μετα κλανθμο[ν] εκιρν[ων]
11 απο προσωπου της οργης σου [κα]ι του [θυ]μου [σου]
οτι επaras κατηρ'ραξας με
12 αι ημεραι μου ως σκιαι εκλιθη[σαν]
και εγω ωσει χορτος εξηρα[νθην]
13 σοι δε κ(υρι)ε εις τον αιωνα μεν[εις]
και το μνημοσυνον σ[ου εις γεν]εαν [και γενεαν]
14 σοι αναστας οικτειρησ[εις την σει]ων
οτι καιρος του οικτιρη[σαι αυτην οτι ηκει καιρος]

p. 151

- 15 [οτι ευδοκησαν οι δουλοι] σου τους λιθους αυτης
[και τον χουν αυτης οικτειρ]ησουσιν
16 [και φοβ]ηθησονται τα εθνη το ονομα σου κ(υρι)ε
[και παντες οι] βασιλεις της γης την δοξαν σου
17 [οτι οικοδο]μησι κ(υρι)ος την σειων
[και οφ]θησεται εν τη δοξη αυτου
18 [επε]βλεψεν επι την προσευχην των ταπεινω(ν)
[και] ουκ εξουδενωσεν την δεησιν αυτω(ν)
19 [γρ]αφητω αυτη εις γενεαν ετεραν
[κ]αι λαος ο κτιζομενος αινεσι τον κ(υρι)ο
20 οτι εξεκυψεν εξ υψους αγιου αυτου
[κυριος] εξ ο(ν)ρ(αν)ου επι την γην επεβλεψεν
21 [τ]ου ακουσαι τον στεναγμον των
πεπαιδημενων
[του λ]υσαι τους υιους των τεθανατωμενων
22 [του α]ναγ'γειλαι εν σειων το ονομα κ(υρι)ο
[και τ]ην αινεσιν αυτου εν ι(ερουσα)λημ
23 [εν τ]ω συναχθηναι λαους επι το αυτο

9 ωνειδιζον | 11 κατερραξας | 12 ωσει pro ως | σκια pro σκιαι | 13-14 συ pro σοι
bis | οικτειρησαι | 15 οικτειρησουσιν | 16 om της γης | 17 οικοδομησει | 18 ταπεινων |
19 αινεσει | 21 πεπεδημενων

- [και βασι]λεις του δουλευειν τω κ(υρι)ω
 24 [απ]εκριθη αυτω εν ὁδῳ ἰσχυος αυτου
 [την ο]λιγοτητα των ἡμερων μου
 [αναγ]γιλον μοι
 25 [μη αν]αγαγης με εν ἡμισοι ἡμερων μου
 [εν γεν]εα γενεων τα ετη σου
 26 [κατ αρχας] σοι κ(υρι)ε την γην ἐθεμελιωσας
 [και εργα τ]ων χειρων σου εισιν οι ο(υ)ρ(αν)οι
 27 [α]ντοι [απ]ολουνται σοι δε δια̣μενεις
 και παντες ως ιματιον παλαιῶθησont(αι)
 [και ωσει περι]βολαιον ἰλιξις αυτους
 [και αλλαγη]σονται

p. 152

- 28 σοι δε [ο αυτος ει και τα ετη σου]
 ουκ [εκλειψουσιν]
 29 οι υἱοι των δουλω[ν σου κατασκηνωσουσιν]
 και το σπερμα αυτω[ν εις τον αιωνα]
 κατευθυνθησ[εται]

PB

τω δανειδ ψαλμος

CII

- 1 Ευλογι ἡ ψυχη μου τον κ[υριον]
 και παντα τα εντος μου το [ονομα]
 το αγιον αυτου
 2 ευλογι ἡ ψυχη μου τον κ(υρι)ον
 και μη επιλανθανου πασας τας [αν]
 ταποδοσεις αυτου
 3 τον ευἰλατενοντα πασαις ταις [ανομιαις σου]
 τον ἰῶμενον πασας τας νοσο[υς σου]
 4 τον λυτρουμενον εκ φθορας [την]
 ζων σου
 τον στεφανουντα σε εν ελε[ει και οικτειρμοις]

23 βασιλειας pro βασιλεις | 24 αναγγειλον | 25 ημισει | 26 tr την γην συ Κυριε | 27 συ
 pro σοι | ελιξεις | 28 συ pro σοι

CII 1 om ψαλμος | ευλογει | 2 ευλογει | αινεσεις pro ανταποδοσεις

- 5 τον ἐμ'πιμ'πλουντα ἐν [ἀγαθοῖς τὴν]
ἐπιθυμίαν σου
ἀνακαινισθῆσεται ὡς αἵτου ἡ νεότης σου]
- 6 ποιῶν ἐλεῆμοσυνα[ς ὁ κύριος]
καὶ κρίμα πασεῖν τοῖς ἀδικουμένοις]
- 7 ἐγνώρισεν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ μωσῇ]
τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ τὰ θελημ[ατα αὐτοῦ]
- 8 οἰκτιρῶν καὶ ἐλεῇ[μὼν ὁ κύριος]
μακροθυμὸς καὶ [πολυελεὸς]
- 9 οὐκ εἰς τέλος ὀργι[σθῆσεται]
οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶ[να μηνιεῖ]
- 10 οὐ κατὰ τὰς ἁμαρ[τίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν]
οὐδὲ κατὰ τὰς ἀν[ομίας ἡμῶν]

P. 153

- [ἀνταπεδῶκεν ἡμῖν]
- 11 [ὅτι κατὰ τὸ ὑψος] τοῦ ο(υ)ρ(αν)οῦ ἀπο τῆς γῆς
[ἐκραταιώσεν] κ(υριο)ς τὸ ἐλεος αὐτοῦ ἐπὶ
[τοὺς φοβο]ύμενους αὐτοῦ]
- 12 [καθ' ὅσον ἀπέ]χουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶ(ν)
[εμακρυνεν] ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶ(ν)
- 13 [καὶ καθὼς οἱ]κτιρεῖ π(ατ)ῆρ υἱοῦς·
[οικτε]ρήσεν κ(υριο)ς τοὺς φοβουμένους αὐτοῦ]
- 14 ὅτι αὐτὸς ἐγνώ το πλάσμα ἡμῶν
[ἐ]μνησθῇ ὅτι χροὺς ἐσμεν
- 15 [ἀν](θρωπ)ὸς ὡσεὶ χορτὸς αἱ ἡμέραι αὐτοῦ
ὡσεὶ ἀνθὸς τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἐξανθήσεται
- 16 [ὅτ]ι πν(ευμ)α διήλθεν ἐν αὐτῷ καὶ οὐχ' ὑπαρξεί
καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἐπὶ τὸν τόπον αὐτοῦ
- 17 [τ]ὸ δὲ ἐλεος τοῦ κ(υριο)ῦ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος
[καὶ] ἕως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτο(ν)
κα[ὶ] ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱοὺς υἱῶν
- 18 [τοῖς φυ]λασσουσεῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ
[καὶ μ]εμνημένους τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ

5 ἐμπιμπλυντα | ■ πασι | 8 οἰκτειρῶν | 13 οἰκτερεῖ | 14 μνησθῆτι pro ἐμνησθῇ |
17 δικαιοσύνη | 18 φυλασσουσιν | μεμνημένοις pro μεμνημένους

[του ποιη]σαι αυτας

- 19 [κυριος] εν τῷ ο(υ)ρ(αν)ῳ ἡτοιμασεν τον θρονον αυτου
[και η βασιλει]α αυτου παντων δεσποζει
20 [ευλογειτε] τον κ(υριο)ν παντες οι αḡ'γελοι αυτου
[δυνατ]οι ισχυι ποιουντες τον λογον αυτου
[του α]κουσαι της φωνης των λογων αυτου
21 [ε]υλογιται τον κ(υριο)ν πασαι αι δυναμεις αυτου
[λειτουργοι] αυτου ποιουντες το θελημα αυτου
22 [ευλογειτε] τον κ(υριο)ν παντα τα εργα αυτου
[εν παντι το]πω της δεσποτιας αυτου
[ευλογει η ψυ]χη μου τον κ(υριο)ν

5

p. 154

PG

τω δα(νει)δ

CIII

- 1 Ευλογι η ψυχη μου τον κυριον]
κ(υρι)ε ὁ θ(εο)ς μου εμεγαλ[υνθης σφοδρα]
εξομολογησιν και ε[νπρεπειαν]
ενεδυσω
2 αναβαλ'λομενος φως [ως ιματιον]
εκτινων τον ο(υ)ρ(αν)ον ωσει δε[ρριν]
3 ο στεγαζων εν ὕδασιν τα υπερ[ῶα αυτου]
ο τιθις νεφη την επιβασιν αυτου
ο περιπατων επι πτερυγων ανε[μων]
4 ο ποιων τους αḡ'γελους αυτου πν[ευματα]
και τους λιτουργους αυτου πυρ φ[λεγον]
5 ο θεμελιων την γην επι την ασ
φαλιαν αυτης
ου κλιθησεται εις τον αιῶνα του αι[ωνος]
6 αβυσσος ως ἱματιον το περιβο
λαιον αυτου
επι των οραιων στησονται ὕδ[ατα]

21 ευλογειτε | τα θεληματα pro το θελημα | 22 δυναστειας pro δεσποτιας
CIII 1 ευλογει | add κυριε post κυριε | add ως post μου² | 2 εκτεινων | 3 τιθεις |
4 λειτουργους | 5 θεμελιωσεν pro ο θεμελιων | 6 ορεων

- 7 απο επιτιμησης σου φευξο[νται]
 απο φωνης βροντης σου [δειλιασουσιν]
 8 αναβαινουσιν ορη και [καταβαι]
 νουσιν πεδια
 εις τον τοπον ον εθε[μελι]ωσας αυ[τοις]
 9 οριον εθου ο ου παρελε[υσ]ετα[ι]
 ουδε επιστρεφουσιν κ[α]λυψαι τ[η]ν γην
 10 ο εξαποστελ[λ]ων πηγα[ς] εν φα[ρ]αγξιν
 ανα μεσον των ορεων διελ[ευ]
 σονται υδατα
 11 ποτιουσιν παντα τα θ[η]ρια του αγρου
 προσδεξωνται ον[α]γροι εις διψαν αυτων

p. 155

- 12 [επ αυτα τα πετεινα του ουρανου] κατασκηνωσει
 [εκ μεσου των πετρ]ων δωσουσιν φωνας
 13 [ποτιζων ορη εκ] των υπερων αυτου
 [απο καρπου τω]ν εργαων σου χορτασθη
 [σεται η γ]η
 14 [εξανατελλω]ν χορτον τοις κτηνεσει(ν)
 [και χλο]ην τη δουλια των αν(θρωπ)ων
 [του ε]ξαγαγιν αρτον εκ' της γης
 15 και οινος ευφραيني καρδιαν αν(θρωπ)ου
 [τ]ον ιλαρυναι προσωπον εν ελαιω
 και αρτος καρδιαν αν(θρωπ)ου στηριζει
 16 χορτασθησεται τα ξυλα του πεδιου
 αι κεδροι του λιβανοι ας εφυτευσας
 17 [εκ]ει στρουθια εννοσσεουσιν
 [το]ν ερωδιου η κατοικια ηγεται αυτω(ν)
 18 [ορ]η τα υψηλα ταις ελαφοις
 [πε]τρα καταφυγη τοις χοιρογολιαις

8 αναβαινουσιν | καταβαινουσιν | om τον | 9 παρελευσονται | αποστρεφουσιν |
 10 αποστελλων pro εξαποστελλων | 11 προσδεξονται | 12 φωνην pro φωνας | 14 κτη-
 νεσιν | δουλεια | εξαγαγειν | 15 ευφραίνει | 16 Λιβανου | εφυτευσεν pro εφυτευσας | 17 εννοσ-
 σεουσιν | οικια pro κατοικια | ηγεται | αυτω pro αυτων | 18 χοιρογρullois pro
 χοιρογολιαις

- 19 [επο]ιησεν σεληνην εις καιρους
[ο ηλιος] εγνω την δυσιν αυτου
20 [εθου σκ]οτος και εγενετο νυξ³
[εν αυτη διε]λευσονται παντα τα θηρι
[α του δρ]υμου
21 [σκυμνοι ω]ρυωμενοι του αρπασαι
[και ζητη]σαι παρα του θ(εο)υ βρωσιν εαυτοις
22 [ανετει]λεν ο ηλιος και συνηχθησαν
[και εν τ]αις μανδραις αυτων κοιτασθησο(ν)ται·
23 [εξε]λευσε]ται αν(θρωπ)ος επι το εργον αυτου
[και επι την ερ]γασιαν αυτου εως εσπερας
24 [ως εμεγαλυνθη] τα εργα σου κ(υρι)ε
[παντα εν σοφια] εποιησας

p. 156

- επληρ[ωθη η γη της κτισεως σου]
25 αυτη η [θαλασσα η μεγαλη και ευρυχωρος]
εκει ερπετα ων [ουκ εστιν αριθμος]
ζωα μικρα μετα με[γαλων]
26 εκει πλοια διαπορευ[ονται]
δρακων ουτος ον επ[λασας εμπαιζειν αυτω]
27 παντα προς σε προσδ[οκωσιν]
δουναι την τροφην αυτοις ε[υκαιρον]
28 δοντος σου αυτοις συλ'λεξου[σιν]
ανοιξαντος δε σου την χειρα τ[α συμ]
παντα πλησθησονται χρηστοτ[ητος]
29 αποστρεψαντος δε σου το προσ[ω]
πον ταραχθησονται
ανταναιλις το πν(ευμ)α αυτων και εκ[λειψουσιν]
και εις τον χουν αυτων επιστρ[εψουσιν]
30 εξαποστειλις το πν(ευμ)α σου και [κτισθησονται]
και ανακαινιεις το προσωπ[ον της γης]
31 ητω η δοξα κ(υριο)υ εις τον αι[ωνα]

21 ωρυομενοι | om του¹ | αυτοις pro εαυτοις | 22 συναχθησονται pro συνηχθησαν |
26 om εκει . . . διαπορευονται | 28 εμπλησθησεται pro πλησθησονται | 29 αντανελις |
30 εξαποστειλις

- ευφρανθησεται κ(υριο)ς ἐπὶ τ[οῖς ἐργοῖς αὐτοῦ]
 32 ο ἐπιβλεπων ἐπὶ τὴν γ[ῆν καὶ ποιῶν]
 αὐτὴν τρεμιν
 ὁ ἀποτομενος τῶν ὀρ[έων καὶ καπνίζονται]
 33 ἀσώ τῷ κ(υρι)ῷ ἐν τῇ ζῳ[ῃ μου]
 ψάλλω τῷ θ(ε)ῷ μου ἕως [υπαρχῶ]
 34 ἡδυνθίη αὐτῷ ἡ διαλ[ογὴ μου]
 ἐγὼ δὲ ευφρανθησ[ομαι ἐπὶ τῷ κυριῷ]
 35 ἐγ'λιποῖεν οἱ ἀμαρτ[ῶλοι ἀπὸ τῆς γῆς]
 καὶ ἀνομοὶ ὥστε μ[ὴ υπαρχεῖν αὐτοὺς]
 εὐλογεῖ ἡ ψυχὴ μο[υ τὸν κυριον]

 ΠΔ

αλ'λληλουῖα

CIV

P. 157

- 1 [ἐξομολογείσθε τῷ κυριῷ καὶ ἐ]πικαλισθαι
 [τὸ ὄνομα αὐτοῦ]
 [ἀπαγγεῖλατε ἐν τ]οῖς ἔθνεσιν τὰ ἔργα αὐτοῦ
 2 [ᾠσατε αὐτῷ κ]αὶ ψαλαταὶ αὐτῷ
 [διηγησασθε] πάντα τὰ θαυμαστικά αὐτοῦ
 3 [ἐπαινείσθε] ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ
 [ευφρα]νθῆτω καρδία ζήτουντων τὸν κ(υριον)
 4 [ζῆ]τῆσατε τὸν κ(υριον) καὶ κραταιώθηται
 [ζῆ]τῆσάται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ πάντος
 5 [μ]νησθῆται τῶν θαυμασίων αὐτοῦ ὧν ἐποιήσε(ν)
 [τὰ] τέρατα αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα τοῦ
 στόματος αὐτοῦ
 6 [σπ]έρμα ἀβραάμ' δούλοι αὐτοῦ
 [νι]οὶ ἰακώβ' ἐγ'λεκτοὶ αὐτοῦ
 7 [αυ]τός κ(υριο)ς ὁ θ(ε)ός ἡμῶν
 [ἐν π]ᾷσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ
 8 [ἐμνη]σθῆ εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ

32 τρεμειν | 34 ἡδυνθιη | 35 ἐκλιποῖσαν | om οἱ | εὐλογεῖ
 CIV 1 ἐπικαλείσθε | 2 ψάλατε | 4 κραταιώθητε | ζήτησατε | [πρόσωπον, πρ cogr ex κν
 man 1] | 5 μνησθῆτε | 6 ἐκλεκτοὶ

- [λογου ου] ενετειλατο εις χιλιας γενεας
 9 [ον διεθετ]ο τω αβρααμ'
 [και του ορκου] αυτου τω ἰσαακ'
 10 [και εστησεν] αυτην τω ἰακωβ' εις προσταγμα
 [και τω ισραηλ] διαθηκην αιωνιον
 11 [λεγων σοι δω]σω την γην χανααν
 [σχοινισμα κλ]ηρονομιας ὑμων
 12 [εν τῳ ειναι] αυτους αριθμω βραχεις
 [ολιγοστους κ]αι παροικους εν αυτη
 13 [και διηλθον] εξ εθνους εις εθνος
 [εκ βασιλειας ε]ις λαον ετερον
 14 [ουκ αφηκεν αν](θρωπ)ον αδικησαι αυτους
 [και ηλεγξεν υπε]ρ αυτων βασιλεις

p. 158

- 15 λεγων [μη αφησθε των χριστων μου]
 και εν τοις προφ[ηταις μου μη]
 πονηρευεσθ[ε]
 16 και εκαλεσεν λιμο[ν επι την γην]
 παν στηριγμα αρτου [συνετρυψεν]
 17 απεστειλεν ενπροσθ[εν αυτων ανθρωπον]
 εις δουλον επραθη ἰωσηφ
 18 εταπινωσαν εν παιδες του[ς ποδας αυτου]
 σιδηρον διηλθεν ἡ ψυχη αυτο[υ]
 19 μεχρι του ελθιν τον λογον αυτου
 το λογιον κ(υριο)υ επυρωσεν αυτον
 20 απεστειλεν βασιλευς και ελυσε[ν αυτον]
 αρχων λαων και αφηκεν αυτον
 21 κατεστησεν αυτον κ(υριο)ν του οικο[υ αυτου]
 και αρχοντα πασης της κτησεω[ς αυτου]
 22 του παιδευσαι τους αρχοντας α[υτου]
 ως εαυτον
 και τους πρεσβυτερους α[υτου σοφισαι]

8 ενετειλατο | 15 om λεγων | 17 απεστειλεν | εμπροσθεν | 18 εταπεινωσαν | πεδαις
 pro παιδες | 19 ελθειν | add του ante κυριου | 20 εξαπεστειλεν pro απεστειλεν

- 23 και εισηλθεν ι(σρα)ηλ ι(σρα)ηλ εις [αιγυπτον]
 και ἱακωβ' παρωκησε[ν εν γη χαμ]
 24 και ηυξησεν τον λαον [αυτου σφοδρα]
 και εκραταιωσεν αυτο[ν υπερ τους]
 εκθρους αυτου
 25 μετεστρεψεν την κ[αρδιαν αυτων]
 του μισησαι τον [λαον αυτου]
 του δολιουσθαι εν το[ις δουλοις αυτου]
 26 εξαπεστειλει μωυσ[ην τον δουλον αυτου]
 ἀαρων ον εξελεξα[το αυτον]
 27 εθετο εν αυτο[ις τους λογους]
 των σημ[ειων αυτου]

p. 159

- [και των τερατων εν γ]η χαμ
 28 [εξαπεστειλεν σκοτ]ος και εσκοτασεν
 [και παρεπι]κρανεν τους λογους αυτου
 29 [μετεστρεψ]εν τα υδατα αυτων εις αιμα
 [και απεκτει]νεν τους ἰχθυας αυτων
 30 [εξηρ]ψεν η γη αυτων βατραχους
 [εν τ]οις ταμιοις των βασιλειων αυτω(ν)
 31 [ει]πεν και ηλθεν κυνομυια
 και σκνιφες εν πασιν τοις ὀριοις αυτω(ν)
 32 [κ]αι εθετο τας βροχας αυτων χαλαζαν
 πυρ καταφλεγον εν τη γη αυτων
 33 και επαταξεν τας αμπελους αυτων
 και τας συκας αυτων
 και συνετριψεν παν ξυλον οριου αυτω(ν)
 34 [ε]ιπεν και ηλθεν ακρις· και βρουχος
 ου ουκ ην αριθμος
 35 [και κ]ατεφαγεν παντα τον καρπον
 [τ]ης γης αυτων
 [και κατε]φαγεν παντα τον καρπον

23 om ισραηλ | 24 εχθρους | 25 add και ante μετεστρεψεν | 26 εξαπεστειλεν | 27 om εν¹ | 28 παρεπικρανεν | 30 ταμειοις | 31 σκνιπες | πασι | 32 om και | 35 χορτον pro καρπον | εν τη γη pro της γης | om παντα²

[της χωρ]as αυτων

- 36 [και επαταξ]εν παν πρωτοτοκου εν γη αιγυπτω
[απαρχην πα]ντος πονου αυτων
37 [και εξηγαγε]ν αυτους εν αργυριω κ(αι) χρυσιω
[και ουκ ην] εν ταις φυλαις αυτων ασθενω(ν)
38 [ευφραν]θη αιγυπτος εν τη εξοδω αυτω(ν)
[οτι επ]επεσεν ο φοβος αυτων επ αυτους
39 [διεπετασ]εν νεφελην σκεπην αυτοις
[και πυρ του] φωτισαι αυτοις την νυκτα
40 [ητησαν και] ηλθεν ορτυγομητρα
[και αρτον ουρ](αν)ου ενεπλησεν αυτους

p. 160

- 41 διερ'ρηξ[εν πετραν και ερρυησαν υδατα]
επορευθησαν εν ανδροις ποταμοι]
42 οτι εμνησθη του λο[γου του αγιου αυτου]
του προς αβρααμ τον [δουλον αυτου]
43 και εξηγαγεν τον λαο[ν αυτου εν αγαλλιασει]
και τους εγ'λεκτους αυτου εν ευφροσυνη]
44 και εδωκεν αυτοις χωρας εθν[ων]
και πονους λαων κατεκληρονο[μησαν]
45 οπως αν φυλαξουσιν τα δικαιωμ[ατα αυτου]
και τον νομον αυτου εκ'ζητησω[σιν]

PE

αλληλουϊα

CV

- 1 Εξομολογισθαι τω κ(υρι)ω οτι χρηστ[ος]
οτι εις τον αιωνα το ελεος αυτω[ν]
2 τις λαλησει τας δυναστιας του κ(υριο)υ
ακουστας ποιησι πασας τας ανε[σεις αυτου]
3 μακαριοι οι φυλασσοντες κρισιν
και ποιουντες δικαιοδυνην εν [παν]
τι καιρω

35 της γης pro της χωρας | 36 εκ της γης αυτων pro εν γη αιγυπτω | 39 add εις ante σκεπην | 43 εκλεκτους | 44 εκληρονομησαν pro κατεκληρονομησαν | 45 φυλαξουσιν
CV 1 εξομολογισθε | 2 λαλησει | δυναστεias | ποιησει

- 4 μνησθητι ἡμῶν κ(υρι)ε ἐν τῇ [εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου]
 και ἐπισκεψαι ἡμᾶς [ἐν τῷ σωτηριῷ σου]
 5 τοῦ ἰδὶν ἐν τῇ χρηστο[τήτι τῶν ἐκλεκτῶν σου]
 τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν τ[ῇ] εὐφροσυνῇ
 νῇ τοῦ ἔθνους σου
 τοῦ ἐπαινισθαι μετὰ τ[ῆς] κληρονομίας σου]
 6 ἡμαρτομεν μετὰ τῶν [πατέρων ἡμῶν]
 ἡνομησαμεν ἡδίκησα[μεν]
 7 οἱ π(ατε)ρες ἡμῶν ἐν αἰγυπ[τῷ] οὐ συνῆ]
 καν τὰ θαυμαστιά [σου]
 οὐκ ἐμνησθήσαν τ[οῦ] πληθοῦς τοῦ ἐλεοῦς σου]
 και παρεπικράναν [ἀναβαινόντες ἐν τῇ]

p. 161

- [ἐρυθρᾷ θαλασσῇ]
 8 [και ἐσωσεν αὐτοῦ]ς ἐν[έκεν τ]οῦ ὀνοματός αὐτοῦ
 [τοῦ γνωρ]ῖσαι τὴν δύναστίαν αὐτοῦ
 9 [και ἐπετιμῆσ]εν τῇ ἐρυθρᾷ θαλασσῇ
 [και ἐξήραν]θῇ
 [και ὠδηγῇ]σεν αὐτοὺς ἐν ἀβυσσῷ ὡς ἐν ἐρημῷ
 10 [και ἐ]σωσεν αὐτοὺς ἐκ' χειρὸς μισούντων(ν)
 [και] ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ' χειρὸς ἐκθρών(ν)
 11 [και] ἐκαλύψεν ὕδωρ τοὺς θλιβόντας αὐτοὺς
 [εἰς] ἐξ αὐτῶν οὐχ ὑπελιφθῇ
 12 [κ]αι ἐπιστευσαν τῷ λόγῳ αὐτοῦ
 [κα]ὶ ἠνεσαν τὴν αἰνέσιν αὐτοῦ
 13 [ἐτα]χνῶσαν ἐπελαθοντο τῶν ἐργῶν αὐτοῦ
 [οὐ]χ ὑπεμῖναν τὴν βουλήν αὐτοῦ
 14 [και] ἐπεθυμήσαν ἐπιθυμίαν ἐν τῇ ἐρημῷ
 [κα]ὶ ἐπείρασαν τὸν θ(εο)ν ἐν ἀνύδρῳ
 15 [και ἐδ]ώκεν αὐτοῖς τὸ αἶτημα αὐτῶν
 [και ἐξάπε]στειλεν πλησμονὴν εἰς τὰς
 [ψυχὰς α]ντῶν

4 om και | 5 ἰδῆναι | ἐπαινισθαι | 7 add και ante οὐκ | 8 δυναστείαν | 10 χειρῶν
 pro χειρὸς¹ | ἐκθρῶν pro ἐκθρών | 11 ὑπελειφθῇ | 12 ἐν τοῖς λόγοις pro τῷ λόγῳ | 13 ὑπε-
 μῖναν | 14 ἐπείρασαν | 15 ἐξάπεστείλεν | τὴν ψυχὴν pro τὰς ψυχὰς

- 16 [και παρωργισ]αν τον μωϋσην εν τη παρε(μ)βολη
[και ααρων τον αγ]ιον κ(υριο)υ
17 [ηνοιχθη η γη] και κατεπιεν δαθαν
[και εκαλυψεν] επι την συναγωγην αβιρω(ν)
18 [και εξεκαυθη π]υρ εν τη συναγωγη αυτω(ν)
[και φλοξ κατεφλεξε]ν αμαρτωλους
19 [και εποιησαν] μοσχον εν χωρηβ'
[και προσεκυνη]σαν τω γλυπτω
20 [και ηλλαξαντο] την δοξαν αυτου εν ομοι
[ωματι μοσχο]υ εσθιοντος χορτον
21 [επελαθοντο το]ν θ(εο)υ του σωζοντος αυτους

p. 162

- του ποι[ησαντος μεγαλα εν αιγυπτω]
22 θαυμαστα εν γη χα[μ και]
φοβερα επι θαλασσ[ης ερυθρας]
23 και ειπεν του εξολε[θρευσαι αυτους]
ει μη μωϋσης ο εγ'λε[κτος αυτου]
εστη εν τη θραυσει εν[ωπιον αυτου]
του αποστρεφαι τον θυμ[ον οργης αυτου]
του μη εξολεθρευσαι αυτο[υς]
24 και εξουδενωσαν γην επιθυμη[την]
ουκ επιστευσαν τω λογω αυτο[υ]
25 και εγογ'γυσαν εν τοις σκηνωμα[σιν αυτων]
ουκ εισηκουσαν της φωνης κ(υριο)υ
26 και επηρεν την χειρα αυτου επ α[υτους]
του καταβαλιν αυτους εν τη ερ[ημω]
27 και του καταβαλιν το σπερμα [αυτων]
εν τοις εθνεσιν
και διασκορπισαι αυτους εν [ταις χωραις]
28 και ετελεσθησαν τω βεε[λφεγωρ]
και εφαγαν θυσιαν νε[κρων]
29 και παρωξυναν αυτο[ν εν τοις επιτη]

16 om τον¹ | 17 Αβειρων | 20 αυτων pro αυτου | εσθοντος | 21 εκλεκτος | θραυσει |
απο θυμου pro τον θυμον | om αυτους² | 24 add και ante ουκ | 26 αυτοις pro επ αυτους |
καταβαλιν | 27 καταβαλιν | εθνεσιν | 28 εφαγον | θυσιας pro θυσιαν | 29 επιτηδευμασιν

δευμασειν αυτ[ων]

και επληθυνθη εν α[υτοις η πτωσις]

30 και εστη φινεες κ[αι εξιλασατο]

και εκοπασεν η θρ[αυσις]

31 και ελογισθη αυτω εις δικαιοσυνην]

εις γενεαν και γενεαν εω[ς του αιωνος]

32 και παρωξυναν αυτον [εφ υδατος αντιλογιας]

και εκακωθη μωυσης [δι αυτους]

33 οτι παρεπικραναν τ[ο πνευμα αυτου]

και διεστιλεν εν τ[οις χειλεσιν αυτου]

p. 163

34 [ουκ εξωλεθρευ]σαν τα εθνη α ειπεν κ(υριο)ς αυτοις

35 [και εμιγησαν] εν τοις εθνεσιν

[και εμαθον τ]α εργα αυτων

36 [και ε]δουλευσαν τοις γλυπτοις αυτω(ν)

[και εγ]ενηθη αυτοις εις σκανδαλον

37 [και ε]θυσαν τους υιους αυτων και τας

[θυγ]ατερας αυτων τοις δαιμονιοις

38 [και] εξεχεαν αιμα αθων

[αι]μα υιων αυτων και θυγατερων

[ων] εθυσαν τοις γλυπτοις χανσαν

[και] εφονοκτονηθη η γη εν τοις αιμασει(ν)

39 [και] εμιανηθη η γη εν τοις εργοις αυτω(ν)

[και] επορνευσαν εν τοις επιτηδευμασιν αυτω(ν)

40 [και] ωργισθη θυμω κ(υριο)ς επι τον λαον αυτου

[και] εβδελυξατο την κληρονομiam αυτου

41 [και] παρεδωκεν αυτοις εις χειρας εκθρω(ν)

[και] εκυριευσαν αυτων οι μισουντες αυτοις

42 [και ε]θλιψαν αυτοις οι εκθροι αυτων

[και ετα]πινωθησαν υπο τας χιρας αυτω(ν)

43 [πλεον]ακις ερρυσατο αυτοις

[αυτοι δ]ε παρεπικραναν αυτον εν τη βουλη αυτω(ν)

29 επ αυτοις pro εν αυτοις | 32 παρωργισαν pro παρωξυναν | om αυτον | 33 διεστι-
λεν | om εν | 34 om αυτοις | 35 εθνεσιν | 38 om ων | αιμασιν | 39 om η γη | 41 εθνων
pro εκθρων | 42 εκθροι | εταπεινωθησαν | χειρας | 43 om αυτον

- [και εταπει]νωθησαν εν ταις ανομιαις αυτω(ν)
 44 [και ιδεν εν] τω θλιβεσθαι αυτους
 [εν τω αυτο]ν εισακουσαι της δεησεως αυτω(ν)
 45 [και εμνη]σθη της διαθηκης αυτου
 [και μ]ετεμεληθη κατα το πληθος
 [το]ν ελεους αυτου
 46 [και εδ]ωκεν αυτους εις οικτιρμους
 [εναν]τιον παντων των αιχμαλω
 [τισ]αντων αυτους

p. 164

- 47 σωσσον ημας κ(υρι)ε ο θ(εο)ς [ημων]
 και επισυναγαγε ημ[ας εκ των εθνων]
 του εξομολογησασθ[αι τω ονοματι τω αγιω σου]
 του ενκαυχασθαι εν τη [αινεσει σου]
 48 ευλογητος κ(υριο)ς ο θ(εο)ς ι(σρα)ηλ [απο του αιωνος]
 και εως του αιωνος
 και ερι πας ο λαος γενοιτο

P⁵

αλλήλουϊα

CVI

- 1 εξομολογισθαι τω κ(υρι)ω οτι χρηστο[s]
 οτι εις τον αιωνα το ελεος αυτο[ν]
 2 ειπατωσαν οι λελυτρωμενοι υπ[ο κυριου]
 ους ελυτρωσατο εκ χειρος εκθ[ρου]
 3 και εκ' των χωρων συνηγαγεν αυτ[ους]
 απο ανατολων και δυσμων και [βορρα]
 και θαλασσης
 4 επλανηθησαν εν τη ερημω εν αν[υδρω]
 οδον πολεως κατοικητηριου ου[χ ευρον]
 5 πινωντες και διψωντες η ψ[υχη αυτων]
 εν αυτοις εξελιπειν
 6 και εκεκραξαν προς κ(υριο)ν [εν τω θλιβεσθαι αυτους]

46 om των | 47 σωσον | 48 ερει

CVI 1 εξομολογεισθε | ■ εχθρου | 3 om και¹ | 4 πολιν pro πολεως | 5 πεινωντες

και εκ' των αναγκων αυ[των ερρυσα]

το αυτους

7 και οδηγησεν αυτους ει[ς οδον ευθειαν]
του πορευθηναι εις πολ[ιν κατοικητηριου]

8 εξομολογησασθωσαν τω κ[υριω τα]
ελεη αυτου

και τα θαυμασια αυτου [τοις υιοις των ανθρωπων]

9 οτι εχορτασεν ψυχη[ν κενην]
και ψυχην πινωσαν [ενεπλησεν αγαθων]

10 καθημενους εν σκ[οτει και σκια θανατου]

p. 165

[πεπεδημενους εν πτ]ωχια και σιδηρω

11 [οτι παρεπικρανα]ν τα λογια του θ(εο)υ

[και την βουλ]ην του υψιστου παρωξυνα(ν)

12 [και εταπεινω]θη εν κοποις η καρδια αυτω(ν)
[ησθενησαν] και ουκ ην ο βοηθων

13 [και εκεκρα]ξαν προς κ(υριο)ν εν τω θλιβεσθαι αυτους
[και εκ των αναγκων αυτων εσωσεν αυτους]

14 [και] εξηγαγεν αυτους εκ σκοτους και
[εκ] σκias θανατου

[και] τους δεσμους δεσμους αυτων [δ]ιερ'ρηξεν

15 [εξο]μολογησασθωσαν τω κ(υρι)ω τα ελεη αυτου
[και τ]α θαυμασια αυτου τοις υιοις των αν(θρωπ)ων

16 [οτι] συνετριψεν πυλας χαλκας
[και] μοχλους σιδηρους συνεθλασεν

17 [αν]τελαβετο αυτων εξ οδου ανομιας αυτω(ν)
[δια] γαρ τας ανομιας αυτων εταπινωθησα(ν)

18 [παν βρ]ωμα εβδελυξατο η ψυχη αυτω(ν)
[και ηγγισ]αν εως των πυλων του θανατου

19 [και εκεκραξ]αν προς κ(υριο)ν εν τω θλιβεσθαι αυτους
[και εκ των α]ναγκων αυτων εσωσεν αυτους

20 [απεστειλεν τ]ον λογον αυτου και ιασατο αυτους
[και ερρυσατο] αυτους εκ' των διαφθορων αυτω(ν)

9 πεινωσαν | 10 add εν ante σιδηρω | 14 om δεσμους | 16 συνεκλασεν pro συνεθλα
σεν | 17 εταπινωθησαν

- 21 [ἐξομολογησ]ασθωσαν τω κ(υρι)ω τα ελεῇ αὐτου
[και τα θαυμα]σια αὐτου τοις υἱοῖς των αν(θρωπ)ων
22 [και θυσατω]σαν αὐτω θυσιαν αινεσεως
[και ἐξαγγειλα]τωσαν τα εργα αὐτου
[εν αγαλλιασ]ει
23 [οι καταβαινοντε]ς εις θαλασσαν εν πλοιοις
[ποιουντες εργ]ασιαν εν ὕδασιν πολλοις
24 [αυτοι ειδοσαν τα ερ]γα του κ(υριο)υ

p. 166

- και τα θα[υμ]ασια αὐ[του εν τῷ βυθῷ]
25 ειπεν και εστη πν[ευμα καταιγιδος]
και υψωθη τα κυμα[τα αὐτης]
26 αναβαινουσιν εω[ς των ουρανων]
και καταβαινουσιν [εως των αβυσσων]
ἡ ψυχη αὐτων εν κακοις [ετηκετο]
27 εταραχθησαν εσαλευθησαν [ως ο μεθυνων]
και πασα ἡ σοφια αὐτων κατεπ[οθη]
28 και εκεκραξαν προς κ(υριο)υ εν τῷ [θλιβεσθαι αὐτους]
και εκ' των αναγκων αὐτων ἐ[ξηγαγεν αὐτους]
29 και επεταξεν τη καταιγιδι και ἐ[στη εις αυραν]
και εσιγησεν τα κυματα αὐτης
30 και ἠυφρανθησαν ὅτι ἠσυχασα[ν]
και ὠδηγησεν αὐτους ἐπι λιμ[ενα]
θεληματος αὐτου
31 ἐξομολογησασθωσαν τω κ(υρι)ω τ[α ελεη αὐτου]
και τα θαυμασια αὐτου τοις υἱο[ις των ανθρωπων]
32 ὕψωσατωσαν αὐτον εν ἐκ[κλησιαῖς λαου]
και εν καθεδρα πρεσβυ[τερων αινεσα]
τωσαν αὐτον
33 ἐθετο ποταμους εις ἐ[ρημον]
και διεξοδους ὕδατω[ν εις διψαν]

22 om αυτω | ■ add την ante θαλασσαν | υδασι | 24 om του | 26 αναβαινουσιν | καταβαινουσιν | 29 εστησεν καταιγίδα αὐτης pro επεταξεν τη καταιγιδι | om και εστη εις αυραν | εσιγησαν | 30 ευφρανθησαν | επιμελια pro επι λιμενα | 32 καθεδραις pro καθεδρα | 33 εξοδους pro διεξοδους

- 34 γην καρποφορον εις α[λμην]
 απο κακίας των κατοικ[ουντων εν αυτη]
 35 εθετο ερημον εις λιμ[ενας υδατων]
 και γην ανυδρον εις [διεξοδους υδατων]
 36 και κατωκισεν εκει [πεινωντας]
 και συνεστησαντο [πολιν κατοικεσias]
 37 και εσπειραν αγρους κ[αι εφυτευσαν αμ]
 πελωνας· κ(αι) επ[οισαν καρπον γενηματος]

p. 167

- 38 [και ευλογησεν αυτους και επ]ληθυνθη
 [σαν σφοδρα]
 [και τα κτηνη α]ντων ουκ εσμικρυνεν
 39 [και ωλιγωθησα]ν και εκακωθησαν
 [απο θλιψεως] κακων και οδυνης
 40 [εξε]χυθη εξ[ουδενωσις επ αρχοντας αυτω(ν)]
 [και επλα]νθησεν αυτους εν αβατω και ουχ' οδω
 41 [και εβο]ηθησεν πενητι εκ πτωχias
 [και] εθετο ως προβατα πατριας
 42 [οψ]ονται ευθεις και ευφρανθησονται
 [κα]ι πασα ανομια ενφραξι στομα αυτης
 43 [τις] σοφος και φυλαξι ταυτα
 [και] συνησουσιν τα ελεή του κ(υριο)υ

[PZ] 1

αλληλουϊα

CVII

- 2 [ετ]οιμη ή καρδια μου ό θ(εο)ς ετοιμη η καρδια μου
 [ασομ]αι και ψαλω εν τη δοξη μου
 [εξεγε]ρθητι ή δοξα μου
 3 [εγερ]θητι ψαλτηριον και κιθαρα
 [εξεγερθ]ησομαι ορθρου
 4 [εξομολογη]σομαι σοι εν λαοις κ(υρι)ε
 [και ψαλω σοι ε]ν εθνεσιν

35 om και γην . . . υδατων | 37 εσπειραν | 40 om αυτων | 42 εμφραξει | add το
 ante στομα | 43 φυλαξει
 CVII 1 ωδη ψαλμον τφ Δανειδ pro αλληλουια | 2 om εξεγερθητι η δοξα μου | 4 εθνεσιν

- 5 [οτι εμεγαλ]υνθη εως των ο(υ)ρ(αν)ων το ελεος σου
[και εως τω]ν νεφελων η αληθεια σου
- 6 [υψωθητι ε]πι τους ο(υ)ρ(αν)ους ο θ(εο)ς
[και επι πασ]αν την γην η δοξα σου
- 7 [οπως αν ρυσ]θωσιν οι αγαπητοι σου
[σωσον τη δεξι]α σου και επακουσον ημω(ν)
- 8 [ο θεος ελαλησε]ν εν τω αγιω αυτου
[υψωθησομαι κ]αι διαμεριω σικιμα
[και την κοιλαδ]α των σκηνων διαμετρησω
- p. 168
- 9 εμος εστιν γαλααδ και ε[μος εστιν]
μανασσης
και εφραιμ αντιλημψ[ις της κεφαλης μου]
ιουδας βασιλευς μ[ου]
- 10 μωαβ' λεβης της ελ[πιδος μο]υ
επι την ιδουμαιαν εκτενω [το υποδημα μου]
εμοι αλ'λοφυλοι υ̣πεταγησαν
- 11 τις απαξι με εις πολιν περιοχης
η τις οδηγησι με εως της ιδουμαιας
- 12 ουχι σοι ο θ(εο)ς ο απωσαμενος ημας
και ουκ εξελευση ο θ(εο)ς εν ταις δυνα[μει]
σειν ημων
- 13 δος ημειν βοηθιαν εκ' θλαψεως
και ματαια σωτηρια αν(θρωπ)ου
- 14 εν τω θ(ε)ω ποιησομεν δυναμιν
και αυτος εξουδενωσι τους εκ'θρους [ημων]

PH

εις το τέλος ψαλμος τω δα(υει)δ

CVIII

- 1 Ο θ(εο)ς την αινεσιν μου μη παρασι[ωπησης]
- 2 οτι στομα αμαρτωλου και στομ[α δολι]

5 μεγα επανω pro εμεγαλυνθη εως | αληθεια | 7 μου pro ημων | 8 σκηνωματος εκμε-
τρησω pro σκηνων διαμετρησω | 9 Μανασση | 10 add οι ante αλλοφυλοι | 11 απαξει |
om η | οδηγησει | 12 συ pro σοι | ουχι pro ουκ | δυναμειν | 13 ημιν | βοηθειαν | 14 εξου-
δενωσει | εχθρους

CVIII 1 tr τψ Δαυειδ ψαλμος

- ου επ εμε ἡνοιχθη
 ελαλησαν κατ εμου γλωσση δολια
 3 και λογοις μισους εκυκλωσαν με
 και επολεμησαν με δωρεαν
 4 αντι του αγαπαν με ενδιεβαλλον [με]
 εγω δε προσηυχομη[ν]
 5 και εθεντο κατ εμου [κακ]α αντι [αγαθων]
 και μισος αντι της αγ[απη]σεως μ[ου]
 6 καταστησον επ αυτον αμαρτω[λον]
 και διαβολος στητω εκ δεξ[ιων] αυτου
 7 εν τω κρινεσθαι αυτον εξελ[θοι]

p. 169

- [καταδ]εδικασμενος
 [και η προσ]ευχη αυτου γενεσθω εις αμαρτια(ν)
 8 [γενηθητ]ωσαν αι ημεραι αυτου ὀλιγαι
 [και τ]ην επισκοπην αυτου λαβοι ετερος
 9 [γενη]θητωσαν οι υἱοι αυτου ορφανοι
 [και η] γυνη αυτου χηρα
 10 [σαλ]ευομενοι μεταναστητωσαν οι υἱοι
 αυτου και επαιτησατωσαν
 [ε]κβληθητωσαν εκ' των οικοπαιδων αυτω(ν)
 11 [κ]αι εξερευνησατω δανιστης παντα
 οσα υπαρχει αυτω
 και διαρπασατωσαν αλ'λοτριοι τους πονους αυτου
 12 [μ]η ὑπαρξατω αυτω αντιλημ'πτωρ
 μηδε γενηθητω οικτιρμων τοις ορφα
 νοις αυτου
 13 γενηθητω τα τεκνα αυτου εις εξολεθρευσιν
 εν γενεα μια εξαλειφθητω το ὄνομα αυτου
 14 αναμνησθιη ἡ ἀνομια των π(ατε)ρων αυ
 του εναντιον κ(υριο)υ
 και η αμαρτια της μ(ητ)ρ(ο)ς αυτου μη εξαλειφθιῇ

4 προσευχομην | 10 οικοπεδων | 11 εξεραυνησατω | υπαρχει | om και² | add παντας
 ante τους | 13 εξαλειφθητω | 14 αναμνησθειη | αμαρτια pro ανομια | εναντι | εξαλειφθειη

- 15 γενηθητωσαν εναντιον κ(υριο)υ δια παντος
και εξολεθρευθη ἐκ' γης το μνη
μοσυνον αυτου
- 16 ανθ ων ουκ εμνησθη του ποιησαι ελεος
[κ]αι κατεδιώξεν αν(θρωπ)ον πενητα και πτωχο(ν)
[κ]αι κατανευγμενον τη καρδια του
θανατωσαι
- 17 [κα]ι ηγαπησεν καταραν και ηξι αυτω
[και] ουκ ηβελησεν ευλογιαν και μα
κρυνθησεται απ αυτου

p. 170

- 18 και ενεδυσατο καταρ[αν ως ιματιον]
και εισηλθεν ωσει υδωρ εις [τα εν]
κατα αυτου
και ωσει ελαιον εν τοις οστέοις αυτου
- 19 γενηθητω αυτω ως ιματι[ον ο πε]
ριβαλ'λεται
και ωσει ζωνη ην δια παντος π[εριζωννται]
- 20 τουτο το εργον των ενδιαβαλλον
των με παρα κ(υρι)ω
και των λαουντων πονηρα κατα της ψυ[χης μου]
- 21 και σοι κ(υρι)ε κ(υρι)ε ποιήσον μετ εμου ελε[ος]
ενεκεν του ονοματος σου
οτι χρηστον το ελεος σου κ(υρι)ε
- 22 ρυσαι με οτι πτωχος και πενης ειμι [εγω]
και η καρδια μου τεταρακται εντος μου
- 23 ως σκια εν τω εκ'κλινω αυτην αν
τανερεθην
εξετιναχθην ωσει ακριδες
- 24 τα γονατα μου ησθენησαν απο νηστιας
και η σαρ μου ηλ'λυωθη δι ελαιον
- 25 και εγω εγενηθην ονιδος αυ[τοις]

15 εναντι | εξολεθρευθει | αυτων pro αυτου | 16 om ανθρωπον | 17 ηξει | 18 ως pro
ωσει bis | 19 ζωννται pro περιζωννται | 21 συ pro σοι | ενεκα pro ενεκεν | om κυριε³ |
22 tr εγω ειμι | 23 ωσει pro ως | εκκλιναι | αντανηρεθη | 24 σαρε | ηλλοιωθη | 25 ονειδος

- ἴδοσαν με ἐσαλευσαν κεφαλὰς [αὐτῶν]
 26 βοήθησον μοι κ(υρι)ε ὁ θ(εο)ς μου
 σωσον με κατὰ τὸ ἐλεος [σου]
 27 καὶ γινώσκων ὅτι ἡ χεὶρ σου αὐτ[ῇ]
 καὶ σοὶ κ(υρι)ε ἐποίησας αὐτήν
 28 καταρασονται αὐτοὶ καὶ σὺ εὐλογ[ῇσεις]
 οἱ ἐπανιστανομένοι μοι αἰσχυν[θήτωσαν]
 ὁ δὲ δούλος σου εὐφρανθήσε[ται]
 29 ἐνδυσασθῶσαν οἱ ἐνδ[ιαβαλλόντες]

p. 171

- [με ἐντρο]πήν
 [καὶ περιβαλλε]σθῶσαν ὥσει διπλοῖδα αἰσχυνήν αὐτῶ(ν)
 30 [ἐξομολογῇ]σομαι τῷ κ(υρι)ῷ σφόδρα ἐν
 [τῷ στο]ματί μου
 [καὶ ἐν με]σῷ πολλῶν αἰνεσῶ αὐτοῦ
 31 [ὅτι παρ]έστη ἐκ' δεξιῶν πενήτος
 [τοῦ σω]σαι ἐκ' τῶν καταδικοντῶν
 [τῇ]ν ψυχὴν μου

[PΘ]

[τ]ῷ δα(νει)δ ψαλμος

CIX

- 1 εἶπεν ὁ κ(υρι)ὸς τῷ κ(υρι)ῷ μου καθοῦ ἐκ' δεξιῶ(ν) μου
 ἕως ἀν θῶ τοὺς ἐκ' ἑθροὺς σου ὑποπο
 [δ]ίον τῶν ποδῶν σου
 2 [ρ]αβδὸν δυνάμειος ἐξαποστείλει κ(υρι)ὸς ἐκ' σειῶ(ν)
 [κ]αὶ κατακυριεύει ἐν μέσῳ τῶν ἐκθρῶν σου
 3 [μ]ετα σου ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμειος σου
 [ἐν] ταῖς λαμπροτεσίαις τῶν ἁγίων
 [ἐκ γασ]τροῦ προ εὐσφοροῦ ἐγεννήσα σε
 4 [ωμοσ] ἐν κ(υρι)ῷ καὶ οὐ μεταμεληθήσεται
 [σὺ εἰ ἱερ]εὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τα

25 εἶδοσαν | 26 add μεγα ante ἐλεος | 27 σὺ pro σοὶ | 29 tr αἰσχυνήν ὥσει διπλοῖδα |
 30 om ἐν¹ | 31 διωκόντων pro καταδικοντῶν
 CIX 1 ἐχθροὺς | 2 ἐξαποστείλει | Σίων | ἐκθρῶν | 3 om ἡ | δυνάμειος σου | τῇ λαμ-
 προτητι pro ταῖς λαμπροτεσίαις | ἐξεγεννήσα

- [ξιν] μελχισεδεκ'
 5 [κυριος εκ δε]ξιων σου συνθλασι εν ἡμερα
 [οργης αυ]του βασιλεις
 6 [κρινει εν τοις] εθνεσιν πληρωσι πτωματα
 [συνθλασει κε]φαλας επι γης πολ'λων
 7 [εκ χειμαρρου] εν [ο]δω πιεται
 [δια τουτο υ]ψωσι κεφαλην

[PI]

[αλληλουι]α

CX

- 1 [εξομολογ]ησομαι σοι κ(υρι)ε εν ολη καρδια μου
 2 [εν βουλη] ευθιων και συναγωγή μεγαλα
 p. 172

- τα εργα κ(υριο)υ
 εξεζητημενα εις παν[τα τα θεληματα αυτου]
 3 εξομολογησις και με[γαλοπρεπεια]
 το εργον αυτου
 και ἡ δικαιοσύνη αυτου μ[ενει εις τον]
 αιῶνα του αιωνος
 4 μνιαν ἐποιῆσατο των θαυμ[ασιων αυτου]
 ελεῆμων και οικτιρμων ο κ(υριο)ς
 5 τροφην εδωκεν τοις φοβουμε[νοις αυτου]
 μνησθησεται εις τον αιωνα δι[αθη]
 κης αυτου
 6 ἰσχυν εργων αυτου ανηγ'γιλεν τω [λαω εαυτου]
 του δουναι αυτοις κληρονομιαν [εθνων]
 7 εργα χειρων αυτου αληθια και κρισι[s]
 πισται πασαι αι εντολαι αυτου
 8 εστηριγμεναι εις τον αιωνα του αιω[νος]
 πεποιῆμεναι εν αληθια και ευθυτ[ητι]
 9 λυτρωσιν απεστιλεν κ(υριο)ς τω λαω [αυτου]
 ενετειλατο εις τον αιωνα διαθ[ηκην αυτου]

5 συνεθλασεν | 6 εθνεσιν | πληρωσει | πτωμα pro πτωματα | γην pro γης | πολλην pro πολλων | 7 υψωσει

CX 1 ευθειων | 4 μνειαν | 6 εαυτου pro αυτου | ανηγγειλεν | 7 αληθεια | 8 αληθεια | 9 απεστείλεν | om κυριος | ενετειλατο

- αγιον και φοβερουν το ονομα [αυτου]
 10 αρχη σοφιας φοβος κ(υριο)υ
 συνεσις δε αγαθη πασ[ι τοις ποιουσιν αυτην]
 η αινεσις αυτου μενι [εις τον αιωνα]
 του αιωνος

PIA

αλ'λληλουϊα

CXI

P. 173

- 1 μακαριος ανηρ ο φοβο[υμενος τον κυριον]
 εν ταις εντολαις αυτου [θελει σφοδρα]
 2 δυνατον εν τη γη εστ[αι το σπερμα αυτου]
 γενεα ευθεων ευλογηθ[ησεται]
 3 δοξα και πλουτος εν τω οικ[ω αυτου]
 [και η δικαιοσ]υνη αυτου μενι εις τον αιωνα
 [του αιω]νος
 4 [εξανειτειλε]ν εν σκοτι φως τοις ευθεσει(ν)
 [ελεημων] και οικτιρμων και δικαιος κ(υριο)ς ο θ(εο)ς
 5 [χρηστος α]νηρ ο οικτιρων και κιχρων
 [οικον]ομησι τους λογους αυτου εν κρισι
 6 [οτι ε]ις τον αιωνα ου σαλευθησεται
 [εις] μνημοσυνον αιωνιον εσται δικαιος
 7 [απ]ο ακοης πονηρας ου φοβηθησεται
 [ε]τοιμη η καρδια αυτου ελπίζω επι κ(υριο)υ
 8 [εστ]ηρικται η καρδια αυτου και ου μη σαλευθη
 [εως] ου εφιδη τους εκ'θρους αυτου
 9 [εσ]κορπισεν εδωκεν τοις πεινησιν
 [η δικαι]οσυνη αυτου μενι εις τον αι
 ωνα του αιωνος
 [το κε]ρας αυτου υψωθησεται εν δοξη
 10 [αμαρ]τωλος οφεται και ωργισθησεται
 [τους ο]δοντας αυτου βρυξι και τακησεται
 [επιθυμι]α αμαρτωλων απολιται

10 om δε | μενει

CXI 3 μενει | 4 σκοτει | ευθεσι | om κυριος ο θεος [add in Δ man 2] | 5 οικτιρ-
 μων | οικονομησει | κρισει | 7 ελπίζω | add τον ante κυριον | 8 om και | φοβηθησεται pro
 μη σαλευθη | εχθρους | 9 μενει | 10 οργισθησεται | βρυξει | απολειται

[PIB]

[αλληλ]ουῖα

CXII

- 1 [αινειτε παιδ]ες κ(υριο)ν αινιται το ονομα κ(υριο)ν
 2 [ειη το ονομα] κ(υριο)ν ευλογημενον απο του
 [νυν και εω]ς του αιωνος
 3 [απο ανατ]ολ[ων] ηλιου μεχρι δυσμων
 [αινει]ται τ[ο] ονομα κ(υριο)ν
 4 [υψηλος επι παν]τα τα εθνη ο κ(υριο)ς
 [επι τους ουρανους] η δοξα αυτου
 5 [τις ως κυριος ο θεος] ημων
 6 [ο εν υψηλοις] κατοικων και τα ταπινα εφορω(ν)
 7 [εν τη γη ο εγειρων] απο γης πτωχον

p. 174

- και απο κοπριας ανυψ[ων] πενητα]
 8 του καθισαι αυτον μετ[α] αρχοντων]
 μετα αρχοντων λαου αυ[του]
 9 ο κατοικιζων στειραν εν [οικω]
 μ(ητε)ρα επι τεκνοις ευφραινο[μενων]

PIΓ

αλ'λληλουῖα

CXIII

- 1 εν εξοδω ι(σρα)ηλ εξ' αιγυπτου
 οικου ἱακωβ' εκ' λαου βαρβαρου
 2 εγενηθη ἱουδαια αγιασμα αυτο[ν]
 ι(σρα)ηλ εξουσια αυτου
 3 ἡ θαλασσα ειδεν και εφυγεν
 ο ἰορδανης εστραφη εις τα οπ[ισω]
 4 τα ορη εσκιρτησαν ωσει κριοι
 και οι βουνοι ως αρνια προβατ[ων]
 5 τι σοι εστιν θαλασσα οτι εφυγ[ες]
 και σοι ιορδανη οτι απεστραφ[ης]

CXII 1 αινειτε | αυτου pro κυριον | 6 ταπεινα | add εν τῷ ουρανῷ και post εφορων |
 9 στειραν | τεκνων pro επι τεκνοις

CXIII 2 add η ante Ιουδαια | add η ante εξουσια | 4 ως pro ωσει | 5 om σοι¹ | συ
 pro σοι² | ανεχωρησας pro απεστραφης

εις τα ὀπισω

- 6 τα ὀρη ὅτι ἐσκιρτησεται ὡ[ς κριοι]
 και οι βουνοι ὡς ἀρνια προ[βατων]
 7 ἀπο προσωπου κυριου ἐσαλ[ευθη ἡ γη]
 ἀπο προσωπου του θεου [ιακωβ]
 8 του στρεψαντος τη[ν πετραν εἰς]
 λιμνας ὕδατων
 και την ακροτομον [εἰς πηγ]ας [υδατων]
 9 μη ἡμεῖν κυριε μη ἡμῖν
 ἀλλ' ἡ τω ὄνομα[τι σου] δος δοξαν
 ἐπὶ τῷ ἐλεει σου και [τῇ ἀληθειᾷ σου]
 10 μη ποτε εἰπωσιν [τα ἔθνη που εστιν]
 ὁ θεος αὐτων
 11 ὁ δὲ θεος ἡμῶν ἐν τῷ [οὐρανῷ και ἐπὶ τῆς γῆς]

p. 175

- [παντα ὅσα] ἠθέλησεν □ κυριος ἐποιήσεν
 12 [τα εἰδῶλα τῶν] ἔθνων ἀργυριον και χρυ
 [σιον] ἐργα χειρῶν ἀν[θρώπων]
 13 [στομα] ἐχουσιν και οὐ λαλῆσουσιν
 [ὀφθαλμο]ὺς ἐχουσιν και οὐχ ὀψονται
 14 [ῶτα] ἐχουσιν και οὐκ ἀκουσονται
 [ρινας] ἐχουσιν και οὐκ ὀσφρανθήσονται
 15 [χει]ρας ἐχουσιν και οὐ ψηλαφήσουσιν
 [πο]δας ἐχουσιν και οὐ περιπατήσουσι(ν)
 [οὐ] φωνήσουσιν ἐν τῷ λαρυγ'γι αὐτῶν
 16 [ὁμο]ιοὶ αὐτοῖς γενῶνται οἱ ποιοῦντες αὐτὰ
 [και] πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς
 17 [οικ]ος ἰσρα)ήλ ἠλπισεν ἐπὶ κυριῷ
 [βοη]θος και ὑπερασπιστῆς αὐτῶν ἐστι(ν)
 18 [οικ]ος ἀάρων ἠλπισεν ἐπὶ κυριῷ
 [βο]ηθος και ὑπερασπιστῆς αὐτῶν ἐστι(ν)

6 om ὅτι | ἐσκιρτησατε | om και οι προβατων | 9 ἡμῖν | 11 add αὐτῶ ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς ante και | ἠβουλετο pro ἠθέλησεν ὁ κυριος | 13 λαλῶσιν pro λαλῆσουσιν | οὐκ
 pro οὐχ | 15 ἐχουσιν bis | ψηλαφήσουσιν | 16 γενῶντο pro γενῶνται | 17-19 add αὐτῶν
 post βοηθος ter

- 19 [οι φ]οβουμενοι τον κ(υριο)ν ηλπισαν επ αυτο(ν)
[βοη]θος και υπερασπιστης αυτων εστι(ν)
20 [κυριος μ]νησθης ημων ευλογησεν ημας
[ευλογ]ησεν τον οικον ι(σρα)ηλ
[ευλογ]ησεν τον οικον ααρων
21 [ευλογη]σεν τους φοβουμενους τον κ(υριο)ν
[τους μ]ικρους μετα των μεγαλων
22 [προσθει]η κ(υριο)ς εφ υμας εφ υμας και επι
[τους] υιους υμων
23 [ευλογ]ημενοι υμεις τω κ(υρι)ω τω ποιησα(ν)
[τι του] ο(υ)ρ(αν)ον και την γην
24 [ο ουρανος του ουρ]ανου τω κ(υρι)ω
[την δε γ]ην εδωκεν τοις υιοις των αν(θρωπ)ων
25 [ουχ οι ν]εκροι αινεσουσιν σε κ(υρι)ε

p. 176

- ουδε παντες οι κατα[βαινοντες εις αδου]
26 αλ'λ ημεις οι ζωντες ε[υλογησωμεν τον κυριον]
απο του νυν και εως του α[ιωνος]

PIΔ

αλ'λληλουϊα

CXIV

- 1 ηγαπησα οτι εισακουσεται κ[υριος της φωνης]
της δεησεως μου
2 οτι εκλινεν το ους αυτου εμοι
και εν ταις ημεραις μου επεκαλ[εσαμην]
3 περιεσχον με ωδιναις θανατου
κινδυνοι αδου ευροσαν με
θλιψιν και οδυνην ευρον
4 και το ονομα κ(υριο)ν επεκαλεσαμην
ω κ(υρι)ε ρυσαι την ψυχην μου
5 ελεημων ο κ(υριο)ς και δικαιος και ο θ[εος ημων ελεα]

20 εμνησθη pro μνησθης | add και post ημων | add εστε post υμειςCXIV 1 ο θεος pro κυριος | 2 αυτου pro μου | 3 ωδινες | 5 tr και δικαιος ο κυριος | add κυριος post και ²

- 6 φυλασσων τα νηπια ὁ κ(υριο)ς
 εταπινωθην και εσωσεν με
 7 επιστρεψον ἡ ψυχη μου εις την [αναπαυσιν σου]
 οτι κ(υριο)ς ευηργετησεν σε
 8 οτι εξιλατο την ψυχην μου εκ [θανατου]
 τους ὀφθαλμους μου απο δακρ[υων]
 τους ποδας μου απο ολισθημ[ατος]
 9 του ευαρεστησαι με ενωπιον [κυριου εν χωρα ζωντων]

PIE

αλ'λληλουϊα

CXV

- 1 επιστευσα διὸ ελαλησα
 εγω δε εταπινωθην σφοδρα
 2 εγω δε ειπα εν τη εκ[στ]ασει μου [πας ανθρωπος ψευστης]
 3 τι ανταποδωσω τω κ(υρι)ω περι
 ων ανταπεδωκεν μοι
 4 ποτηριον σωτηριου λημψ[ομαι]
 και το ὄνομα κ(υριο)υ επικαλεσ[ομαι]

P. 177

- 5 [τας ευχας μου τ]ω κ(υρι)ω αποδωσω εναν
 [τιον παντ]ος του λαου αυ[τ]ου
 6 [τιμιος εναν]τιον κ(υριο)υ ὁ θανα[τος] των οσιω(ν) αυτου
 7 [ω κυριε εγω] δουλός σος
 [εγω δου]λος σος και υ(ιο)ς της παιδισκης σου
 [διερρ]ηξας τους δεσμους μου
 8 [σοι θυ]σω θυσιαν αινεσεως
 [και εν] ονοματι κ(υριο)υ επικαλεσομαι
 9 [τας ε]υχας μου τω κ(υρι)ω αποδωσω
 [ενα]ντιον παντος του λαου αυτου
 10 [εν α]νυλαις οικου κ(υριο)υ εν μεσω σου ι(ερουσα)λημ

■ εταπεινωθην | 8 εξειλατο | add και ante τους ποδας | 9 ευαρεστησω εναντιον pro του
 ευαρεστησαι με ενωπιον

CXV 1 εταπεινωθην | 2 om δε | 5 om τας ευχας αυτου | 8 om και εν
 επικαλεσομαι | 9 tt αποδωσω τῷ κυρίῳ

[PIF]

[α]λ'λληλουῖα

CXVI

- 1 Αινείται τον κ(υριο)ν παντα τα εθνη
επαινεσεται αυτον παντες λαοι
2 [οτ]ι εκραταιώθη το ελεος αυτου εφ ημας
[κ]αι ἡ αληθεια του κ(υριο)ν μενι εις τον αιωνα

[PIZ]

αλ'λληλουῖα

CXVII

- 1 [εξο]μολογισθαι τω κ(υρι)ω ὅτι αγαθος
οτι εις τον αιωνα το ελεος αυτου
2 ειπατω δη οικος ι(σρα)ηλ ὅτι αγαθος
οτι εις [το]ν αιωνα το ελεος αυτου
3 ειπατω [δη ο]ικος αάρων ὅτι αγαθος
οτι εις [τον αι]ωνα το ελεος αυτου
ειπατω [δη ο]ικος λενει οτι αγαθος
οτι εις [τον αι]ωνα το ελεος αυτου
4 ειπατωσ[αν δ]η παντες οι φοβουμενοι τον
κ(υριο)ν οτι αγαθος
οτι εις τον αι[ω]να το ελεος αυτου
5 [εν] θλιψει [επ]εκαλεσαμην τον κ(υριο)ν
και επ[ηκο]υσ[εν] μου εις πλατυσμον

p. 178

- 6 κ(υριο)ς εμοι βοήθος κ[αι ου φοβηθησομαι]
τι ποιήσι μοι αν(θρωπ)[ος]
7 κ(υριο)ς εμ[οι β]οήθος και εγ[ω ε]ποψομαι]
τους εκ'θρους μου
8 αγαθον πεποιθεναι επι κ[υριον η πεποι]
θεναι επ' αν(θρωπ)ον
9 αγαθον ελπιζιν επι κ(υριο)ν ἡ ελπι[ζειν επ αρχοντας]
10 παντα τα εθνη εκυκλωσαν [με]

CXVI 1 αινείτε | αινεσατωσαν pro επαινεσεται | add οι ante λαοι | ■ αληθεια | μενι

CXVII 1 εξομολογεισθε | 3 om ειπατω² αυτου² | 4 om ειπατωσαν
ελεος αυτου | 5 μοι pro μου | 6 om και | ποιησει | 7 καγω pro και εγω | εχθρους |
9 ελπίζειν¹

- και τω ὀνοματι κ[υριο]υ ἡμνναμην [αυτους]
 11 κυκλωσαντες εκυκλωσαν με
 και τω ὀνοματι κ[υριο]υ ἡμνναμην α[υτους]
 12 εκυκλωσαν με ωσει μελισσαι [κηριον]
 και εξεκαυθησαν ωσει πυρ εν ακ[ανθαις]
 και τω ὀνοματι κ(υριο)υ ημνναμην αυ[τους]
 13 ωσθεις ανετραπην του πεσιν
 και ὁ κ(υριο)ς αντελαβετο μου
 14 ἰσχυς μου και ὑμνησις μου ο κ(υριο)ς
 και εγενετο μοι εις σωτηριαν
 15 φωνη αγαλ'λιασεως και σωτη[ριας]
 εν σκηναις δικαιων
 δεξια κ(υριο)υ εποιησεν δυναμ[ιν]
 16 δεξια κ(υριο)υ ὑψωσεν με
 δεξια κ(υριο)υ εποιησεν δυ[ναμιν]
 17 ουκ αποθανουμαι αλλα ζη[σομαι]
 και διήγησομαι τα εργα κ(υριο)υ
 18 παιδευων επαιδευσεν με [κυριος]
 και τω θανατω ου παρεδ[ωκεν με]
 19 ανοιξεται μοι πυλας δικαιο[συνης]
 ἵνα εισελθων εν αυταις εξ[ομολογη]
 σομαι τω κ(υρι)ω

p. 179

- 20 [αυτη η πυλη] του κ(υριο)υ δικαιοι εισελεν
 [σονται εν] αυτη
 21 [εξομολογ]ησομαι σοι κ(υρι)ε οτι επηκουσας μου
 [και εγεν]ου μοι εις σωτηριαν
 22 [λιθον ου] απεδοκιμασαν οι οικοδομου(ν)τες
 [ουτος] εγενηθη εις κεφαλην γωνιας
 23 [παρα κυριο]υ εγενετο αυτη και εστιν θαν
 [μ]αστη εν οφθαλμοις ημων
 24 [αυτ]η ἡμερα ην ἐποίησεν ο κ(υριο)ς
 [αγα]λλιασομεθα και ευφρανθωμεν εν αυτη

13 πεσιν | om ο | 16 om δεξια κυριου εποιησεν δυναμιν | 17 εκδιηγησομαι pro διηγη-
 σομαι | 19 ανοιξατε | om ινα | 21 om κυριε | 24 om ο | αγαλλιασωμεθα

- 25 [ω κ](υρι)ε σωσον δη · ω κ(υρι)ε ευδωσον δη
 26 [ευ]λογημενος ὁ ερχομενος εν ὀνοματι κ(υριου)
 [ευ]λογηκαμεν ὑμας εξ οικου κ(υριου)
 27 [θεος] κ(υριου)ς και επεφανεν ημειν·
 [συ]στησασθαι εορτην εν τοις πυκαζουσι(ν)
 [ε]ως των κερατων του θυσιαστηριου
 28 [θεο]ς μου ει σοι και εξομολογησομαι σοι
 [θεος μ]ον ει σοι και ὑψωσω σε
 [εξο]μολογησομαι σοι κ(υρι)ε οτι επηκουσας μου
 [και εγε]νου μοι εις σωτηριαν
 29 [εξομολ]ογισθαι τω κ(υρι)ω οτι αγαθος
 [οτι εις τ]ον αιωνα το ελεος αυτου

[PIH]

[αλ]ληλο[υια]

CXVIII

- 1 [μακαρι]οι αμωμοι εν οδω
 [οι πορευο]μενοι εν νομω κ(υριου)
 2 [μακαριοι οι ε]ξερευνωντες τα μαρτυρια αυτου
 [εν ολη καρδι]α εκζητησουσιν αυτον
 3 [ου γαρ οι εργα]ζομενοι την ανομιαν ε(ν)
 [ταις οδοις α]υτου επορευθησαν
 4 [συ ενετειλω τας] εντολας σου φυλασσεσθ(αι)
 [σφοδρα]

p. 180

- 5 οφελον κατευθυνθ[ειησαν αι οδοι μου]
 του φυλαξασθαι τα δικ[αιωματα σου]
 6 τοτε ου μη αισχυνθω [εν τω με επι]
 βλεπιν επι πασας τας [εντολας σου]
 7 εξομολογησομαι σοι εν [ευθυτητι]
 καρδιας μου
 εν τω μεμαθηκεναι με τα κρ[ιματα]
 της δικαιοσυνης σου

27 ημιν | συστησασθε | 28 συ pro σοι¹² | om κυριε | 29 εξομολογεισθε
 CXVIII 2 εξεραννωντες | εκζητουσιν pro εκζητησουσιν | 4 φυλαξασθαι pro φυλασσε-
 σθαι | ■ επαισχυνθω | επιβλεπιν | 7 add κυριε post σοι | om μου

- 8 τα δικαιώματα σου φυλαξῶ
 μη με εγκαταλιπῆς εἰς σφοδρ[α]
 9 ἐν τινὶ κατορθώσῃ νεώτερος τῆ[ν] ὁδὸν αὐτοῦ]
 ἐν τῷ φυλασσεσθαι τοὺς λόγους σ[ου]
 10 ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξεζήτησα σε
 μη ἀπόσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶ[ν] σου]
 11 ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐκρύψα τα λόγια σο[υ]
 ὥπως ἀν μη ἀμαρτῶ σοι
 12 εὐλογητὸς εἰ κ(υρι)ε διδάξον με τα δικα[ιωματα] σ[ου]
 13 ἐν τοῖς χιλεσείν μου ἐξηγγίλα π[αν]
 τα τα κριματα του στοματος [σου]
 14 ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυριῶν [σου ἐτερφθῇ]
 ὥς ἐπὶ παντὶ πλουτῶ
 15 ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσ[χῆσω]
 καὶ κατανοήσω τὰς ὁδοὺς [σου]
 16 ἐν τοῖς δικαιώμασιν σου [μελετήσω]
 οὐκ ἐπιλησόμεναι τῶν λο[γῶν] σου]
 17 ἀνταποδᾶς τῷ δούλῳ [σου]
 ζήσομαι καὶ φυλαξῶ [τοὺς λόγους σου]
 18 ἀποκαλύψον τοὺς οφθ[αλμοὺς] μου]
 καὶ κατανοήσω τα θαυ[μασια σου ἐκ του νο]
 μου σου

p. 181

- 19 [παροικο]ς εἰμι ἐν τῇ γῇ
 [μη ἀποστρέ]ψῃς ἀπ ἐμοῦ τὰς ἐντολάς σου
 20 [ἐπεπο]θήσεν ἡ ψυχὴ μου τοῦ ἐπιθυ
 [μῆσ]αι τα κριματα σου ἐν παντὶ καιρῷ
 21 [ἐπετ]ίμησας ὑπερηφάνοις
 [ἐπικ]αταρατοὶ οἱ ἐκ'κλινόντες ἀπὸ τῶν
 [ἐν]τολῶν σου
 22 [περ]ιελαι ἀπ ἐμοῦ ὀνιδὸς καὶ ἐξουδενώσιν(ν)
 [ὅτι] τα μαρτυρία σου ἐξεζήτησα

9 κατορθώσει | add ο ante νεώτερος | 10 om μου | 13 χιλεσείν | ἐξηγγίλα | 15 ἐκζη-
 τήσω pro κατανοήσω | 20 add εἰς ante τα | δικαιώματα pro κριματα | 22 περιελε | ονιδὸς

- 23 [και] γαρ εκαθισαν αρχοντες και κατ εμου
κατελαλουν
[ο δ]ε δουλος σου ἥδολεσχι εν τοις δικαιωμασειν σου
- 24 [και] γαρ τα μαρτυρια σου μελετη μου εστι(ν)
[και] η συμβουλια μου τα δικαιώματα σου
- 25 [εκ]ολ'ληθη τω εδαφι ἡ ψυχη μου
[ζ]ησον με κατα τον λογον σου
- 26 [τ]ας ὁδους μου ἐξηγ'γιλα και επηκουσας μου
[δι]δαξον με τα δικαιώματα σου
- 27 [και οδ]ον δικαιωμάτων σου συνετισον με
[και α]δολεσχησω εν τοις θαυμασίοις σου
- 28 [ενυ]σταξεν ἡ ψυχη μου απο ακηδίας
[βεβ]αιωσον με εν τοις λόγοις σου
- 29 [οδο]ν αδικίας αποστησον απ εμου
[και τ]ω νομω σου ἐλεήσον με
- 30 [οδον] αληθείας ἤρετισταμην
[τα κρι]ματα σου ουκ επελαθομην
- 31 [εκολλη]θην τοις μαρτυριοις σου
[κυριε μη μ]ε καταισχυνης
- 32 [οδον εν]τολων σου εδραμον οταν επ
[λατυνα]ς την καρδιαν μου

p. 182

- 33 νομοθετησον με κ(υρι)ε τη[ν οδον των δι]
καιώματων σου
και ἐκ'ζητησω αυτην δια [παντος]
- 34 συναιτισον με και εξερευν[ησω του]
νομον σου
και φυλαξω αυτον εν ολη καρδια [μου]
- 35 οδηγησον με εν τριβω των εντολων
σου οτι αυτην ἠθελησα
- 36 κλινον την καρδιαν μου εις τα μαρ[τυ]
ρια σου και μη εις πλεονεξίαν

om και² | ἥδολεσχει | δικαιωμασιν | 24 αι συμβουλiai pro η συμβουλια | 25 εδα-
φει | ζησομαι pro ζησον με | το λογιον pro τον λογον | 26 σου pro μου¹ | ἐξηγγειλα |
30 αληθείας | 34 συνετισον | ἐκζητησω pro εξερευνησω | 35 αυτον pro αυτην

- 37 αποστρεψον τους ὀφθαλμούς μου
του μη ἴδιν ματαιότητα
ἐν τῇ ὁδῷ σου ζήσουν με
- 38 στησον τῷ δούλῳ σου τὸ λογίον σου
εἰς τὸν φόβον σου
- 39 περιελαι τὸν ὀνιδισμόν μου ὃν υπώπτευσά
ὅτι τὰ κρίματα σου χρηστά
- 40 ἴδου ἐπέθυμῃσα τὰς ἐντολάς σου
ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ζήσουν με
- 41 καὶ ἐλθοι ἐπ' ἐμέ τὸ ἔλεος σου κ(υρι)ε
τὸ σωτήριον σου κ(υρι)ε κατὰ τὸ λογίον σου
- 42 καὶ ἀποκριθῆσομαι τοῖς ὀνειδίζουσι
με λόγον ὅτι ἠλπίσα ἐπὶ τοὺς λό[γους σου]
- 43 καὶ μὴ περιέλῃς ἐκ' τοῦ στοματο[ς μου]
λόγον ἀληθείας ἕως σφοδρά
ὅτι ἐπὶ τοῖς κρίμασιν σου ἐ[πηλπίσα]
- 44 καὶ φυλάξω τὸν νόμον σου διὰ [παντός]
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶν[α τοῦ αἰῶνος]
- 45 καὶ ἐπορευομένη ἐν πλατυσ[μῳ]
ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζή[τησα]

p. 183

- 46 [καὶ ἐλάλουν ἐ]ν τοῖς μαρτυριοῖς σου
[ἐναντίον β]ασιλῶν καὶ οὐκ αἰσχυνομή(ν)
- 47 [καὶ ἐμελε]τῶν ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου
[αἰς ἡ]γαπήσα σφοδρά
- 48 [καὶ ἡρ]α τὰς χεῖρας μου πρὸς τὰς ἐντολάς
[σο]ν ἃς ἠγαπήσα
[καὶ ἡ]δολεσχουν ἐν τοῖς δικαιώμασιν σου
- 49 μνησθητι τῷ λόγῳ σου τῷ δούλῳ σου
[ἐν] ὧ ἐφηλπίσας με

37 ἰδῆν | 38 add εἰς ante το | 39 περιελε | τὸ ονειδὸς pro τὸν ὀνιδισμόν | ο pro ὃν |
τὰ γὰρ pro ὅτι τὰ | 41 om κυριε² | ἔλεος pro λογίον | 42 ονειδίζουσι | 43 ἀληθείας | τὰ
κρίματα pro τοῖς κρίμασιν | 46 βασιλεων | ἡσχυνομένη | 47 ἠγαπήσας | 48 αἰς ἠγαπήσας
pro ἃς ἠγαπήσα | add σφοδρά ante καὶ² | 49 τὸν λόγον pro τῷ λόγῳ | τῶν δούλων pro
τῷ δούλῳ | om ἐν | ἐπηλπίσας

- 50 αυτη με παρεκαλεσεν εν τη ταπινωσι μου
 οτι το λογιον σου εξησεν με
- 51 υπερηφανοι παρηγομουν εως σφοδρα
 απο δε του νομου σου ουκ εξεκλινα
- 52 εμνησθην των κριματων σου των
 απ αιωνος κ(υρι)ε και παρεκληθην
- 53 αθυμια κατεσχευεν με απο αμαρτωλω(ν)
 των ενκαταλιμπανοντων τον νομον σου
- 54 ψαλτα ησαν μοι τα δικαιωματα σου εν
 τοπω παροικιας μου
- 55 εμνησθην εν νυκτι του ονοματος σου κ(υρι)ε
 και εφυλαξα τον νομον σου
- 56 [αυ]τη εγενηθη μοι οτι τα δικαιωματα
 σου εξεζητησα
- 57 [μερις] μου ει κ(υρι)ε ειπα του φυλαξασθαι τον νομον σου
- 58 [εδεθην] του προσωπου σου εν ολη
 [καρδια] μου
- [ελεησον] με κατα το λογιον σου
- 59 [οτι διελο]γισαμην τας οδους σου
 [και απεστ]ρεψα τους ποδας μου εις τα
 [μαρτυ]ρια σου

p. 184

- 60 ητοιμασθην και ουκ ετ[αραχθην]
 του φυλαξασθαι τας εντ[ολας] σου]
- 61 σχοινια αμαρτωλων περ[ιεπλακησαν] μοι]
 και του νομου σου ουκ επε[λαθομην]
- 62 μεσονυκτιον εξεγειρομην τ[ου] εξομο]
 λογησασθαι σοι επι τα κριμ[ατα]
 της δικαιωσυνης σου
- 63 μετοχος εγω ειμι παντων τω[ν]
 φοβουμενων σε

50 ταπεινωσει | ουκ εξεκλινα pro εξησεν με | 51 om υπερηφνηοι εξεκλινα | κυριε
 pro των² | om κυριε | 55 το ονομα pro του ονοματος | 56 om οτι | 57 om ει | om του | τας
 εντολας pro τον νομον | 59 add κατα ante τας | 60 om του | 62 εξηγειρομην | εξομολογισθαι
 pro εξομολογησασθαι | δικαιωσυνης

- και των φυλασσοντων τας εντολας σου
 64 του ελεους σου κ(υρι)ε πληρης η γη
 τα δικαιωματα σου διδαξον με
 65 χρηστοτητα εποιῆσας μετα του̃ δου[λου σ]ου
 κ(υρι)ε κατα το λογιον σου
 66 χρηστοτητα και παιδιαν· και γνωσιν
 διδαξον με
 οτι ταις εντολαις' σου ἐπιστευσα
 67 προ του με ταπεινωθηναι εγω επλημμ[ελ]ησα
 δια̃ τουτο το λογιον σου εφυλαξα
 68 χρηστος ει συ κ(υρι)ε και εν τη χρηστοτη
 τι σου διδαξον με τα δικαιωματα σο[υ]
 69 ἐπληθυνθη ἐπ εμε αδικια ὑπερηφ[ανων]
 εγω δε ἐν ολη καρδιᾳ μου εξερευ[νησω]
 τας εντολας σου
 70 ετυρωθη ως γαλα ἡ καρδια αυτ[ων]
 εγω δε τον νομον σου εμελε[τησα]
 71 ἄγαθον μοι ὅτ εταπινωσα[ς με]
 ὅπως αν μαθω τα δικαιωματα σου
 72 αγαθον μοι ὁ νομος τ[ο]υ σ[τ]οματος σου
 υπερ χειλιᾶδας χρυσιου [και] αργ[υριου]
 p. 185
 73 [αι χειρες σου ε]ποιησαν με και ἐπλασαν με
 [συνετισον με] και μαθησομαι τας εντολας σου
 74 [οι φοβουμε]νοι σε ὄψονται με και ευφρα(ν)
 [θησον]ται
 [οτι εις] τους λογους' σου ἐπηλπισᾷ
 75 [εγνω]ν κ(υρι)ε οτι δικαιοσύνη τα κριματα σου
 [και α]ληθεια εταπινωσας με
 76 [γεν]ηθητω δη το ελεος σου του παρακαλεσ(αι) με
 [κα]τα το λογιον σου τω δουλω σου

63 om των² | 64 add πασα ante η γη | add κυριε post σου² | 67 ταπεινωθηναι | add
 εγω post σου | MN εξεραυνησω | 71 οτι pro οτ | εταπεινωσας | 72 χιλιᾶδας | 73 επλασαν
 pro εποιησαν | ητοιμασαν pro επλασαν | 75 tr και αληθεια τα κριματα σου | εταπεινωσαν |
 76 και pro κατα

- 77 [ἐλθ]ατωσαν μοι οἱ οἰκτιρμοὶ σου καὶ ζήσομ(αι)
[ὅτι ο] νόμος σου μελετῇ μου ἐστίν
78 [αἰσ]χυνθητωσαν ὑπερῆφανοι ὅτι ἄδι
κῶς ἤνομησαν εἰς ἐμε
[ἐ]γὼ δὲ ἀδολεσχήσω ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου
79 [ἐ]πιστρεψατωσαν μοι οἱ φοβούμενοί σε
[κ]αὶ οἱ γινώσκοντες τὰ μαρτυρίᾳ σου
80 [γ]εννηθὼ ἡ καρδίᾳ μου ἄμωμος ἐν τοῖς
δικαιώμασιν σου ὅπως ἀν μὴ αἰσ
χυνθῶ
81 ἐκλείπει εἰς τὸ σωτήριον σου ἡ ψυχὴ μου
[καὶ ἐ]ἰς τὸν λόγον σου ἐπηλπισα
82 [ἐξελι]πον οἱ ὀφθαλμοί μου εἰς τὸ λογίον σου
[λεγο]ντες ποτε παρεκαλεσεῖς με
83 [ὅτι ἐ]γεννηθὴν ὡς ἄσκος ἐν παχνῇ
[τὰ δικαί]ωματα σου οὐκ ἐπελαβομην(ν)
84 [ποσαι εἰσι]ν αἱ ἡμέραι τοῦ δούλου σου
[ποτε ποιη]σεις μοι ἐκ τῶν καταδίων
[κουτῶ]ν με κρίσιν
85 [διηγῆσαντ]ο μοι παρανομοὶ ἄδολεσχίας
[ἀλλ οὐχ ὡς ο] νόμος σου κ(υρι)ε
p. 186
86 πασαι αἱ ἐντολαὶ σου ἀλ[ηθεια]
ἄδικῶς κατεδιῶξαν με [βοηθησον μοι]
87 παρα βραχὺ συνετέλεσαν [μὲ ἐν τῇ γῇ]
ἐγὼ δὲ οὐκ ἐνκατέλιπο[ν τὰς ἐν]
τολάς σου
88 κατὰ τὸ ἐλεος σου ζήσον με
καὶ φυλάξω τὰ μαρτυρία τοῦ στ[οματος σου]
89 εἰς τὸν αἰῶνα ὁ λόγος σου κ(υρι)ε δια[μὲ]
νει ἐν τῷ οὐρ(αν)ῷ
90 εἰς γενεάν· καὶ γενεάν ἡ ἀληθειὰ σο[v]

77 ἐλθετωσαν | μοι pro μου | 79 [ἐπιστρεψατωσαν, a² in ras man 2] | om μοι | 82 om ποτε | παρεκαλεσαν pro παρεκαλεσεῖς | 87 ἐνκατελειπον | 88 ζήσομαι pro ζήσον με | 89 tr κυριε = λόγος σου

- 91 εθεμελιῶσας την γην και διαμε[νει]
 τη διαταξει σου διαμενει ἡ ἡμερ[α]
 ὅτι τα συνπαντα δουλα σου
 92 ει μη ὅτι ὁ νομος' σου μελετη μου ε[στιν]
 τοτε αν ἀπωλομην εν τη ταπεινω[σει μου]
 93 εις τον αιῶνα ου μη ἐπιλαθωμαι τῶ[ν]
 δικαιῶματων σου
 ὅτι εν αυτοις ἔζησας με κ(υρι)ε
 94 σος ειμι εγω σωσον με
 οτι τα δικαιῶματα σου ἐξεζητησα
 95 ἐμε ὑπεμειναν ἁμαρτωλοι τ[ου απο]
 λεσαι με
 τα μαρτυριᾶ σου συνηκα
 96 πασης συντελειας ἴδον πε[ρας]
 πλατειᾶ ἡ εντολη σου σφοδ[ρα]
 97 ως ἡγαπησα τον νομον σου [κυριε]
 ὅλην την ἡμεραν μελετη [μου εστιν]
 98 ὑπερ τους ἐχ'θρους μο[υ εσοφισας με]
 την εντολην σου
 ὅτι εις τον αιῶνα ἔμ[οι εστιν]
 99 ὑπερ παντας τους διδασ[κοντας με]
 p. 187 [συνηκα οτι] τα μαρτυρια σου μελε
 [τη μου] εστιν
 100 [υπερ πρε]σβυτερους συνηκα· ὅτι τας
 [εντο]λας σου ἐξεζητησα
 101 [εκ πασ]ης ὁδου πονηρας ἐκωλυσα
 [το]υς ποδας μου
 [οπ]ως αν φυλαξω τους λογου σου
 102 [απο] των κριματων σου ουκ ἐξεκλινα
 [οτι] συ ἔνομοθετησας μοι
 103 [ως] γλυκειᾶ τῶ λαρυγ'γι μου τα λογια σου

91 συμπαντα | 94 κυριε pro εγω | 95 om ἐμε ὑπεμειναν . . . με | add δε post τα |
 96 ειδον | 98 τας εντολας pro την εντολην | μοι pro εμοι | 100 ἐζητησα pro ἐξεζητησα |
 101 λογους σου | 102 κλιματων pro κριματων | 103 γλυκεα

- [υπε]ρ μελι και κηριον τω στοματι μου
 104 [απ]ο των εντολων σου συνηκα
 [δια] τουτο ἔμισησα πασαν ὁδον ἄδικιας
 [οτι] συ ενομοθετησας με
 105 [λυ]χνος τοις ποσιν μου ὁ λογος σου κ(υρι)ε
 και φως ταις τριβοις μου
 106 [ομω]μοσα και εστησα· του φυλαξασθαι τα
 κριματα της δικαιοσύνης σου
 107 [ετ]απινωθην ἕως' σφοδρα
 [κυριε ζ]ησον με κατα τον λογον σου
 108 [τα εκ]ουσιᾶ του στοματος μου ευδοκη
 [σον δ]η κ(υρι)ε
 [και τα κρι]ματα σου διδαξον με
 109 [η ψυχη μ]ου εν ταις χερσιν σου διᾶ παντος
 [και του] νομου σου ου οὔκ επελαθομη(ν)
 110 [ε]θεντο ἁμαρτωλοι παγίδα μοι
 [και εκ τω]ν εντολων σου ουκ επλανηθη(ν)
 111 [εκληρονο]μησα τα μαρτυριᾶ σου εις τον αιωνα
 [οτι αγαλλιαμα] της καρδιας μου ει συ
 112 [εκλινα την καρδια]ν μου του ποιῆσαι τα
 p. 188

- δικαιωματα σου
 εις τον αιωνα δι ανταμ[ειψιν]
 113 παρανομους εμισησα το[ν δε νομον]
 σου ηγαπησα
 114 βοηθος μου και αντιλημπτ[ωρ μου ει συ]
 εις τον λογον σου επηλπ[ισα]
 115 εκκλινατε ἅπ εμου πονηρευ[ομενοι]
 και ἐξερευνησω τας εντολας τ[ου θεου μου]
 116 αντιλαβον μου κατα το ελεος σο[υ]

104 μοι pro με | 105 νομος pro λογος | om κυριε | 106 ομωμοκα | 107 εταπινωθην |
 το λογιον pro τον λογον | 108 ευλογησον pro ευδοκησον δη | 109 χερσι | om σου¹ | τον
 νομον pro του νομου | om ου | 111 εισιν pro ει συ | 112 δια παντος αμειψιν pro δι αντα-
 μειψιν | 113 και τον pro τον δε | 114 add και ante εις | λαον pro λογον | ηλπισα pro
 επηλπισα | 115 add οι ante πονηρευομενοι | εξεραυνησω | 116 om μου¹ | λογιον pro ελεος

- και ζησομαι
 και μη καταισχυνης με απο τη[s]
 προσδοκίας μου
 117 βοηθησον μοι και σωθησομαι
 και μελετησω εν τοις δικαιωμ[ασιν]
 σου διὰ παντος
 118 εξουδενωσας παντας τους απο[στα]
 τουντας ἄπο των δικαιωματα[ν σου]
 ὅτι ἄδικον το ενθυμημα αντω[ν]
 119 παραβαινοντας ελογισαμην πα[ν]
 τας τους ἁμαρτωλους της [γης]
 δια τουτο ἠγαπησα τα μαρτυρ[ια σου]
 διὰ παντος
 120 καθηλωλοσον εκ του [φοβου σου]
 τας σαρκας μου
 απο γαρ των κριματων σο[ν εφοβηθην]
 121 εποιῆσα κριμα και δικαι[οσυνην]
 μη παραδws με τοις ἀδ[ικουσιν με]
 122 εκδεξαι τον δουλou σου [εις αγαθα]
 μη συκοφαντησατ[ωσαν με υπερηφανοι]
 123 οι οφθαλμοι μου [εξελιπον εις το]
 p. 189
 [σωτηριον] σου: και εις το λογιον
 [της δι]καιουσυνης σου
 124 [ποιησον] μετα του δουλou σου κατα
 [το ελ]εος σου
 [και κατα τ]α δικαιωματα σου διδαξου με
 125 [δουλος σ]ου εγω ειμι συνετισον με
 [και] γνωσομαι τα μαρτυριᾶ σου
 126 [κα]ιρος του ποιῆσαι τω κ(υρι)ω
 [δι]εσκεδασαν τον νομον σου
 127 [δι]α τουτο ηγαπησα τας εντολας σου

116 ζησον με pro ζησομαι | 120 καθηλωσον pro καθηλωλοσον | 124 λογιον pro ελεος |
 125 tr ειμι εγω

- [υπ]ερ χρυσιον και το παζιον
 128 [δια] τουτο προς πασας τας εντολας
 σου κατορθουμην
 [π]ασαν ὁδον ἄδικον ἔμισησα
 129 [θα]υμαστα τα μαρτυριᾶ σου κ(υρι)ε
 [δι]α τουτο ἐξηρευνησεν αυτα ἡ ψυχη μου
 130 [η] δηλωσις των λογων σου φωτιει κ(αι)
 συνετιει νηπιους
 131 [το] στομα μου ηνοιξα και ειλκυσα πν(ευμ)α
 [οτι τ]ας εντολας σου ἔπεποθουν
 132 [επιβλε]ψον επ εμε και ἔλεησον με
 [κατα το] κριμα των ἁγαπωντων το ὄνομα σου
 133 [τα διαβημ]ατα μου κατευθυνον κατα το
 [λογιον] σου
 [και μη κα]τακυριενυσατω μου πασα ανομια
 134 [λυτρωσαι] με απο συκοφαντιας αν(θρωπ)ων
 [και φυλαξ]ω τας εντολας σου
 135 [το προσωπ]ον σου ἐπιφανον ἐπι το(ν)
 [δουλον σο]υ
 [και διδαξον με] τα δικαιωματα σου

p. 190

- 136 διεξοδους ὕδατων κατ[εβησαν οι ο]
 φθαλμοι μου
 ἐπι ουκ εφυλαξα τον νομο[ν σου]
 137 δικαιος ει κ(υρι)ε και ευθης η κρισ[ις σου]
 138 ἐνετειλω δικαιοσυνην τα μ[αρτυρι]
 ᾶ σου· και ἄληθειαν σφοδρα
 139 ἔξετηξεν με ὁ ζηλος' σου
 ὅτι επελαθοντο των λογων σο[υ οι]
 ἐχθροι μου
 140 πεπτρωμενον το λογιον σου σφ[οδρα]

127 add το ante χρυσιον | 128 κατορθουμην | 129 om κυριε | [ἐξηρευνησεν, η¹ corr ex ε man 1] | 131 ηλκυσα | 136 επει pro επι | εφυλαξαν | 138 [ενετειλω, ει in ras man 1, ι prim scr] | δικαιοσυνην [ωσν in ras man 1, οσν prim scr] | 139 add τον οικου ante σου¹ | εντολων pro λογων

- και ὁ δούλος σου ἠγάπησεν αὐτ[ο]
 141 νεώτερος ἔγω εἰμι και ἔξουδεν[ωμενος]
 τα δικαιώματα σου ουκ ἐπελαθο[μην]
 142 ἢ δικαιῶσιν σου δικαιῶσιν σου εἰς [τον]
 αἰῶνα· και ὁ λόγος σου ἀληθεῖ[α]
 143 θλιψεις· και ἀναγ'και ευροσαν με
 αι ἐντολαι σου μελετη μου ἐστίν
 144 δικαιῶσιν τα μαρτυριᾶ σου εἰς το[ν αἰῶνα]
 συνετισον με και ζήσον με
 5 145 ἐκεκραξα ἐν ὅλῃ καρδια μου ἐπα[κουσον μου κυριε]
 τα δικαιώματα σου ἐκζητήσω
 146 ἐκεκραξα πρὸς σε σωσον μ[ε και φν]
 λαξω τα μαρτυρια σο[υ]
 147 προεφθασα ἐν ἀωρια και ἐ[κεκραξα]
 και εἰς τοὺς λόγους σου ἐφ[ηλπισα]
 148 προεφθασαν οἱ ὀφθαλμοί μ[ου πρὸς σε ὀρθρουν]
 του μελεταν τα λογία σου
 149 τῆς φωνῆς μου ἀκουσον [κυριε κατα το ε]
 λεος σου
 κατα το κριμα σου ζήσ[ον με]
 p. 191
 150 [προσηγγισαν οἱ] καταδιώκοντες με
 [ανο]μ[ι][α]
 [ἀπο δὲ τ]ου νομου σου ἔμακρυνθησα(ν)
 151 [ἐγγυς εἰ] σν κ(υρι)ε κ[αι] πασαι αι ὁδοὶ σου ἀληθεια(ν)
 152 [κατ ἀρχ]ας ἐγνων ἐκ των μαρτυριων σου
 [ὅτι εἰ]ς τον αἰῶνα ἔθεμελιῶσας αὐτα
 153 [ιδε] την ταπεινωσιν μου και ἔξελου με
 [ὅτ]ι τον νομον σου ουκ ἐπελαθομη(ν)
 154 [κρι]νον την κρισιν μου και λυτρωσε με
 [δια] τον λογον σου ζήσον με

141 tr εἰμι ἐγω | 143 ἀνάγκη pro ἀναγκαί | om ἐστίν | 145 om μου¹ | 146 om πρὸς |
 [μαρτυρία σου in ras man 1, s ἐντολὰς σου και τα prim scr] | 147 [φθασα ἐν ἀω in ras
 man 1, μαρτυρία σου prim scr] | προεφθασαν με pro προεφθασα | om και² | ἐπηλπισα |
 149 λογιον pro ελεος | 151 om σν | ἀληθεια | 153 ταπεινωσιν | 154 λυτρωσαι pro λυτρωσε
 [in ras man 1, ἔξελου με prim scr]

- 155 [μα]κραν απο αμαρτωλων σωτηρια
 [ο]τι τα δικαιῶματα σου ουκ ἐξεζητησα(ν)
 156 οι οικτειρ'μοι σου πολ'λοι κ(υρι)ε
 κατα το κριμα σου ζησον με
 157 πολλοι οι εκδιῶκοντες με και θλειβο(ν)τες με
 εκ των μαρτυριων σου ουκ ἐξεκλεινα
 158 [ει]δον ἄσυνετοντας και ἔξετηκομη(ν)
 [οτι] τα λογια σου ουκ εφυλαξαντο
 159 [ιδε] οτι τας εντολας' σου ἠγαπησα
 [κυριε ε]ν τω ἔλεει σου ζησον με
 160 [αρχη] των λογων σου ἄληθεια
 [και εις το]ν αἰῶνα παντα τα κριματα
 [της δικ]αιῶσυνης' σου
 161 [αρχοντες] κατεδιῶξαν με δωρεαν
 [και απο τω]ν λογων σου ἐδιλιασεν
 [η καρδια] μου
 162 [αγαλλιασομαι] ἐγω ἔπι τα λογιά σου
 [ως ο ευρισκω]ν σκυλα πολ'λα
 163 [αδικιαν εμιση]σα και ἔβδελυξαμην
 [τον δε νομον] σου ἠγαπησα
 p. 192
 164 επτακις της ημ[ερας ηνεσα σοι]
 επι τα κριματα τη[ς δ]ικα[ι]ουσυνης σου]
 165 ειρηνη πολλη το[ις] αγαπω[σιν τον νομον σου]
 και ουκ εστιν εν α[υτοις] σκα[ν]δαλον]
 166 προσεδокαν το σωτηριον σ[ου κυριε]
 και τας εντολας σου ἠγαπησα
 167 εφυλαξεν ἡ ψυχη μου τα μαρτ[υρια σου]
 και ἠγαπησεν αυτα σφοδρα
 168 εφυλαξα τας εντολας σου και τα [μαρτυρια σου].
 οτι πασαι αι ὁδοι μου εναντιον σ[ου]
 169 εγ'γισατω η δεῆσις μου ενωπιο[ν σου κυριε κυριε]

155 add η ante σωτηρια | 156 οικτιρμοι | add σφοδρα post κυριε | τα κριματα pro το
 κριμα | 157 εκθλιβοντες pro θλειβοντες | ἐξεκλινα | 158 ασυνθετοντας | 161 εδειλιασεν |
 165 om εν | 167 add και ante εφυλαξεν | 169 add δη ante η

- κατα το λογιον σου συναιτισον μ[ε]
 170 εισελθοι το αξιῶμα μου ενωπιον σου
 κατα το λογιον σου ρυσαι με
 171 εξηρευξαντο τα χιλη μου υμνον
 οταν διδαξης με τα δικαιωματα σου
 172 φθεγ'ζεται η γλωσσα μου τα λογια σου
 οτι πασαι αι εντολαι σου δικαιοσυνη εστιν]
 173 γενεσθω η χερ σου του σωσαι μ[ε]
 οτι τας εντολας σου ηρετισαμ[ην]
 174 επεποθησα το σωτηριον σ[ου κυριε]
 και ο νομος σου μελετη μο[υ εστιν]
 175 ζησεται η ψυχη μου και αιυ[εσει σε]
 και τα κριματα σου βοηθη[σει μοι]
 176 επλανητην ως προβατ[ον απολωλος]
 ζητησον τον δουλον [σου οτι τας εν]
 τολας σου ουκ [επελαθομην]

PIΘ

ωδη των αναβαθμ[ων]

CXIX

- 1 προς κ(υριο)ν εν τω θ[λιβεσθαι με εκεκρα]
 ξα και ειση[κουσεν μου]

p. 193

- 2 [κυριε ρυσαι την] ψυχην μου απο χιλαιων
 [αδικ]ων και απο γλωσσης δολιας
 3 [τι δοθειη] σοι και τι προστεθειη σοι προς
 [γλω]σσαν δολιαν
 4 [τα βελη] του δυνατου ηκουημενα συν
 [τ]οις ανθραξιν τοις ερημικοις
 5 [οι]μοι οτι η παροικια μου εμακρυνθη
 [κα]τεσκηνωσα μετα των σκηνωματων κηδαρ
 6 [πο]λλα παρωκησεν η ψυχη μου

169 συνετισον | 171 χειλη | διδαξης | 172 φθεγξαιτο | το λογιον pro τα λογια |
 173 χειρ | om με | 176 ωσει pro ως | ζησον pro ζητησον
 CXIX ■ χειλεων | 3 προστεθειη | 4 ανθραξιν

- 7 [με]τα των μισουντων την ειρηνην
 ημην ειρηνικος
 οταν ελαλουν αυτοις επολεμουν με δωραια(ν)

PK

ωδη των αναβαθμων

CXX

- 1 ηρα τους ὀφθαλμους μου εις τα ορη
 ποθεν ἤξι ἢ βοήθεια μου
 2 η βοήθεια μου παρα κ(υριο)υ του ποιήσαντος
 τον ο(υ)ρ(αν)ον και την γην
 3 μη δωης εις σαλον τον ποδα σου
 [και ο]υ νυσταξι ὁ φυλασσων σε
 4 [ιδου] ου νυσταξι ουδε ὑπνωσι ὁ φυλασ
 [σω]ν τον ι(σρα)ηλ
 5 [κυριος φυλα]ξι σε κ(υριο)ς σκεπη σου επι χειραν δεξια(ν) σ(ου)
 6 [ημερας] ο ηλιος ου συνκαυσι σε
 [και η σε]ληνη την νυκτα
 7 [κυριος φυλαξει] σε απο παντος κακου
 [φυλαξαι την] ψυχην σου ὁ κ(υριο)ς
 8 [κυριος φυλαξει] την εισοδον σου και την ἐξοδο(ν)
 [σου απο του νυν] και εως του αιωνος

[PKA]

[ωδη των αν]αβαθμων

CXXI

- 1 [ευφρανθην επ]ι τοις ειρηκοσιν μοι
 p. 194
 εις οικον κ(υριο)υ πορευσομε[θα]
 2 εστωτες ησαν οι ποδες η[μων εν]
 ταις αυλαις σου ι(ερουσα)λημ
 3 ι(ερουσα)λημ οικοδομουμενη ως πο[λις]
 ης ἡ μετοχη αυτης επι το [αυτο]

7 δωρεαν

CXX 1 ηξει | βοηθεια | 2 βοηθεια | 3 δψς | μηδε pro και ου | νυσταξει | 4 νυσταξει |
 εξυπνωσει pro υπνωσι | 5 φυλαξει | χειρα | 6 ουκ εκκαυσει pro ου συνκαυσι | 7 om ο κυριος²
 CXXI 1 add τῃ Δαυειδ post αναβαθμων | 2 om σου

- 4 ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαὶ
φυλαὶ κυρίου μαρτυρίον τῷ ἱσραὴλ
του ἐξομολογησασθαι τῷ ὀνόματι κυρίου]
- 5 ὅτι ἐκεῖ ἐκάθισαν θρόνοι εἰς κρίσιν]
θρόνοι ἐπὶ οἶκον δαυίδ
- 6 ἐρωτησάται δὴ τὰ εἰς εἰρήνην τῇ [ἱερουσαλὴμ]
καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσιν σε
- 7 γενεσθῶ δὴ εἰρήνη ἐν τῇ δυνάμει σου
καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πύργοις σου
- 8 ἐνεκα τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν
πλησίων σου
ἐλαλοῦν δὴ εἰρήνην περὶ σου
- 9 ἐνεκα τοῦ οἴκου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξ[εζητῇ]
σα ἀγαθὰ σοι

PKB

ὡδὴ τῶν ἀναβαθμῶν

CXXII

- 1 πρὸς σε ἡμεῖς τοὺς ὀφθαλμοὺς [μου τοῦ]
κατοικοῦντα ἐν τῷ οὐρανῷ
- 2 ἴδου ὡς ὀφθαλμοὶ δούλων [εἰς χεῖρας]
τῶν κυρίων αὐτῶν
ὡς ὀφθαλμοὶ παιδισκῆς [εἰς χεῖρας τῆς]
κυρίας αὐτῆς
οὕτως οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς κύριον]
τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἕως οὗ [οἰκτερησάτω ἡμᾶς]
- 3 ἐλεήσων ἡμᾶς κύριε ἐλ[ησὼν ἡμᾶς]
ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπλη[θύνθημεν ἐξουδενώσεως]

p. 195

- 4 ἐπὶ πλῖο[ν] ἐπλησθῇ ἡ ψυχὴ ἡμῶν
τὸ ὀνειδ[ος] τοῖς εὐθηνούουσιν καὶ ἡ ἐξου
[δεν]ώσις τοῖς ὑπερηφάνοις

4 om φυλαὶ | του pro τῷ¹ | 6 tr καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσιν σε ante ἐρωτησάτω | 7 add σου post εἰρήνη | δυνάμει | τοῖς | 8 μου pro σου¹ | δε pro δὴ | 9 om ἀγαθὰ
CXXII 3 πολὺ | 4 πλεον | ἐπληθύνθη pro ἐπλησθῇ

[PKΓ]

[φδη] των αναβαθμων

CXXIII

- 1 ει μη οτι κ(υριο)ς ην εν ημειν ειπατω δη ι(σρα)ηλ
 2 ει μη οτι κ(υριο)ς ην εν ημιν
 εν [τ]ω επαναστηναι αν(θρωπ)ους εφ ημας
 3 αρα ζωντας αν κατεπιον ημας
 [ε]ν τω ωργισθηναι τον θυμον αυτων εφ ημας
 4 αρα το υδωρ κατεποντισεν ημας
 χιμαρ'ρον διηλθεν η ψυχη ημων
 5 αρα διηλθεν η ψυχη ημων το υδωρ το
 ανυποστατον
 6 ευλογητος κ(υριο)ς ος ουκ εδωκεν ημας εις
 θηραν τοις οδουσιν αυτων
 7 η ψυχη ημων ως στρουθιον ερ'ρυσθη
 εκ της παγιδος των θηρευοντων
 η παγίς συνετριβη και ημεις ερυσθημε(ν)
 8 η βοήθεια ημων εν ονοματι κ(υριο)υ
 του ποιήσαντος τον ο(υ)ρ(αν)ον και την γη(ν)

PKΔ

ωδη των αναβαθμων

CXXIV

- 1 οι πεποιθοτες επι κ(υριο)ν ως ορος σειων
 ου σαλευθησεται εις τον αιωνα ο κα
 τοικων ι(ερουσα)λημ·
 2 ορη κυκλω αυτης και κ(υριο)ς κυκλω
 του λαου αυτου
 απο του νυν και εως του αιωνος
 3 οτι ουκ αφησι κ(υριο)ς την ραβδον των
 αμαρτωλων επι τον κληρον των δικ(αι)ω(ν)
 [οπως αν] μη εκτεινωσιν οι δικαιοι

p. 196

εν ανομiais χειρας αυ[των]

CXXIII 1 add τφ Δαειδ post αναβαθμων | ημιν | 3 οργισθηναι | 4 χιμαρρον |
 8 om η | βοήθεια
 CXXIV 1 Σιων | 3 αφησει | om κυριος | εκτεινωσιν | ανομια pro ανομiais

- 4 αγαθονον κ(υρι)ε τοις αγαθοις
και τοις ευθεσειν τη καρδι[α]
5 τους δε εκ'κλινοντας εις τα[ς στραγγα]
λιας απαξι κ(υριο)ς μετα των εργ[α]ζομε
νων την ανομιαν
ειρηνη επι τον ι(σρα)ηλ

PKΕ

ωδη των αναβαθμων

CXXV

- 1 εν τω επιστρεψαι κ(υριο)ν την αιχμαλωσ[ιαν] σιω[ν]
εγενηθημεν ωσει παρακεκλημενο[ι]
2 τοτε επλησθη χαρας το στομα ημων
και η γλωσσα ημων αγαλ'λιασεως
τοτε ερουσειν εν τοις εθνεσειν
εμεγαλυνεν κ(υριο)ς του ποιησαι μετ αυτω(ν)
3 εμεγαλυνεν κ(υριο)ς του ποιησαι μεθ ημω(ν)
εγενηθημεν ευφραινομενοι
4 επιστρεψον κ(υρι)ε την αιχμαλωσιαν ημω(ν)
ωσ ο χιμαρρους εν τω νοτω
5 οι σπειροντες εν δακρυσειν
εν αγαλ'λιασι θεριουσειν
6 πορευομενοι επορευοντο και εκλαι[ον]
βαλ'λουντες τα σπερματα αυτων
ερχομενοι δε ηξουσιν εν αγαλλιασ[ει]
αιροντες τα δραγματα αυτ[ων]

PKΣ

ωδη των αναβαθμων

CXXVI

- 1 Εαν μη κ(υριο)ς οικοδομηση οικ[ον]
εις ματην εκοπιασαν οι οικ[οδ]ομουντες [αυτον]
εαν μη κ(υριο)ς φυλαξι πολιν ε[ις ματην]

4 ευθεσι | 5 απαξει
CXXV 1 ως pro ωσει | 2 ερουσιν | εθνεσιν | [ρουσειν εν τοις εθνεσειν εμεγαλυ in ras
man 1] | 4 χειμαρρους | ■ σπειροντες | δακρουν | αγαλλιασει | θεριουσιν | 6 αιροντες
pro βαλλοντες
CXXVI 1 φυλαξη

ἡγρυπνησεν ο φυλασ[σων]

2 εἰς ματην ὑμεῖν ἐστὶν τοῦ ορθρι[ζειν]

p. 197

[εγείρεσθαι με]τα το καθησθαι

[οἱ ἐσθοντε]ς ἄρτον ὀδυνῆς

[ὅταν δῶ] τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὑπνο(ν)

3 [ἰδου ἡ] κληρονομία κ(υριο)ν υἱοῖ

[ὁ μισθ]ος τοῦ καρποῦ τῆς γαστρος

4 [ῶσει] βέλῃ ἐν χεὶρι δυνατοῦ

[οὐτ]ὼς οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτετιναγμένω(ν)

5 [μακ]άριος ὅς πληρωσὶ τὴν ἐπιθυμίαν

[α]ὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ

[οὐ] καταισχυνηθσονται ὅταν λαλῶσιν

τοῖς ἐκ'θροῖς αὐτῶν ἐν πυλῇ

[PKZ]

ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν

CXXVII

1 μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν κ(υριο)ν

οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ

2 τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσθαι

μακάριος εἰ καὶ καλῶς σοὶ ἐστὶ

3 [ἡ] γυνὴ σου ὡς ἀμ'πέλος εὐθηνουσα

ἐν τοῖς κλίτεσιν τῆς οἰκίας σου

[οἱ υἱ]οὶ σου ὡς νεόφυτα ἐλεῶν κυκλῶ

τῆς τραπέζης σου

4 [ἰδου ο]ὕτως εὐλογηθήσεται ἀν(θρῶπ)ος ὃ φοβου

[μ]ενος τοῦ κ(υριο)ν

5 [εὐλογη]σθαι σὲ κ(υριο)ς ἐκ σείων

[καὶ ἰδοὺ] τὰ ἀγαθὰ ἱ(ερουσα)λημ

[π]ασας τ]ὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου

6 [καὶ ἰδοὺ] υἱοὺς τῶν ὑἱῶν σου

[εἰρην]ῇ ἐπὶ τὸν ἱ(σρα)ηλ

2 tr ἐστὶν ὑμῖν | 3 add αὐτῆς post γαστρος | 5 πληρωσὶ | αὐτῶν pro αὐτοῦ² | καται-
σχυνηθσεται | λαλῶσι | ἐχθροῖς

CXXVII 2 καρπούς pro πόνους | πόνων pro καρπῶν | 3 κλίτεσι | ἐλαιῶν | 4 add ο
ante ἀνθρώπος | 5 Σιών | σου pro μου

[PKH]

[ωδη τ]ων αναβαθμων

CXXVIII

- 1 [πλεονακι]ς επολεμησαν με εκ νεοτητος μου
[ειπατω] δη ι(σρα)ηλ πλεονακис επολεμησαν
2 [με εκ νεο]τητο[ς μο]υ

p. 198

- και γαρ ουκ ηδυνηθη[σαν μοι]
3 επι του νωτου μου ετ[εκταινον οι αμαρτωλοι]
εμακρυναν την ανομιαν [αυτων]
4 κ(υριο)ς δικαιος συνεκοψεν αυ[χενα α]
μαρτωλων
5 αισχυνθητωσαν και αποστραφ[ητω]
σαν εις τα οπισω παντες οι μ[ισουν]
τες σειων
6 γενηθητωσαν ως χορτος δωμα[των]
ος προ του εξανθησαι εξηρανθη
7 οὐ ουκ επληρωσεν την χειρα αυτο[υ]
ο θεριζων
και τον κολπον αυτου ο τα δραγματα συλλεγ[ων]
8 και ουκ ειπαν οι παραγοντες ενλογια
κ(υριο)υ εφ ὑμας
ευλογηκαμεν ὑμας εν ονοματι κ(υριο)υ

PKΘ

ωδη των αναβαθμων

CXXIX

- 1 εκ' βαθαιων εκεκραξα σε κ(υρι)ε
2 κ(υρι)ε εισακουσον της φωνης μου
γενηθητω τα ωτα σου προσεχον[τα]
εις την φωνην της δεησε[ως μου]
3 εαν ανομιας παρατηρηση κ(υρι)ε [κυριε τις]
4 υποστησεται· οτι παρα σο[ι ο ιλασμος εστιν]
5 ενεκεν του ονοματος σου υπ[εμεινα κυριε]

CXXVIII 5 Σιωη | 6 εκσπασθηναι pro εξανθησαι | 8 ημας pro υμας¹ | ευλογησομεν pro
ευλογηκαμεν
CXXIX 1 βαθεων

- ὑπεμινεν ἡ ψυχη μου εις τ[ον νομον αυτου]
 6 ηλπισεν ἡ ψυχη μου επι τ[ον κυριον]
 απο φυλακης πρωιας μεχρ[ι νυκτος]
 απο φυλακης πρωϊας ελπ[ισατω ισραηλ]
 επι τον κ(υριο)ν
 7 οτι παρα του κ(υρι)ν το ελε[ος και πολλη παρ αυ]
 του λυτρωσις

p. 199

- 8 [και αυτος λυ]τρωσεται τον ι(σρα)ηλ εκ' πασω(ν)
 [των ανο]μιων αυτου

[ΡΛ]

[ωδη τω]ν αναβαθμων

CXXX

- 1 [κυριε ουχ] υψωθη ἡ καρδια μου
 [ουδε ε]μετεωρισθησαν οι ὀφθαλμοι μου
 [ουδε] εφορευθην εν μεγαλοις
 2 [ουδ]ε εν θαυμασιοις ὑπερ εμε
 [ε]ι μη εταπινοφρονουν
 και υψωσα την ψυχην μου
 ως το απογεγαλακτισμενον επι την μ(ητε)ρα αυτου
 [ε]ως ανταποδοσις επι την ψυχην μου
 3 ελπισατω ι(σρα)ηλ επι τον κ(υριο)ν
 απο του νυν και εως του αιωνος

[ΡΛΑ]

ωδη των αναβαθμων

CXXXI

- 1 μνησθητι κ(υρι)ε του δα(υει)δ και πασης της
 2 πραδ̄τητος αυτου ως ὠμοσεν τω κ(υρι)ω
 [η]υξ̄ατο τω θ(ε)ω ἱακωβ̄
 3 [ει] εισελευσομαι εις σκηνωμα οικου μου
 [ει α]ναβησομαι επι κλινης στρωμνης μου

5 υπεμινεν | 6 om απο φυλακης πρωιας ελπισατω ισραηλ επι τον κυριον | 7 τω κυριω
 pro του κυριου | αυτω pro αυτου

CXXX 1 add τω Δαυειδ post αναβαθμων | tr μου η καρδια | 2 εταπεινοφρονουν | αντα-
 ποδωσεις | om την⁸

CXXXI 1 πραυτητος

- 4 [εἰ δώ]σω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου
 [καὶ τοῖς] βλεφαροῖς μου νυσταγμον
 [καὶ ἀνα]παυσιν τοῖς κροταφοῖς μου
 5 [ἕως οὐ ἐ]νρῶ τοπον τῷ κ(υρι)ῷ
 [σκηνῷ]μα τῷ θ(ε)ῷ ἰακωβ'
 6 [ἴδου ἤκο]υσάμεν αὐτὴν ἐν ἐφραθα
 [ευρομεν α]ὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμου
 7 [εἰσελευσ]όμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ
 [προσκυν]ήσομεν εἰς τὸν τοπον
 [οὐ ἐστ]ῆσαν οἱ ποδὲς αὐτοῦ
 8 [ἀναστήθι κυρι]ε εἰς τὴν ἀναπαυσιν σου.

p. 200

- σὺ καὶ ἡ κιβωτος τοῦ α[γιασματος σου]
 9 οἱ ἱέρεις' σου ἐνδυσωντα[ι δικαιοσυνην]
 καὶ οἱ ὄσιοι σου ἀγαλλιασονται[ι]
 10 ἕνεκεν δα(νεί)δ τοῦ δούλου σου
 μὴ ἀποστρεφῆς τὸ προσωπον [τοῦ χριστοῦ σου]
 11 ὡμοσεν κ(υριο)ς τῷ δα(νεί)δ ἄληθειαν καὶ ο[ὐ μὴ]
 ἄβητησι αὐτοῦ
 ἐκ' καρποῦ τῆς κοιλίας' σου θησομαι ε
 πὶ τὸν θρόνον σου.
 12 ἔαν φυλαξόνται υἱοὶ σου τὴν διαθηκὴν μου
 καὶ τὰ μαρτυρίᾳ σου ταῦτα ἃ διδάξω αὐτοὺς
 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἕως τοῦ αἰῶνος καθι
 ουνται ἐπὶ τοῦ θρόνου σου
 13 ὅτι ἐξελεξάτο κ(υριο)ς τὴν σειῶν
 ἡρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ
 14 αὕτη ἡ καταπαυσις μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος
 ὡδε κατοικήσω· ὅτι ἡρετίσαμην αὐτὴν
 15 τὴν χηρὰν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω
 τοὺς πτωχοὺς αὐτῆς χορτάσω ἀρ[τῶν]
 16 τοὺς ἱέρεις αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίᾳ[ν]

6 τὰς δασεῖς pro τοῖς πεδίοις | 7 εἰσελευσομαι | 9 ἐνεδυσαντο pro ἐνδυσωνται | 11 ἀβε-
 τησεῖ | αὐτὴν pro αὐτον | 12 φυλαξόνται | add οἱ ante υἱοὶ¹ | μου pro σου² | om του¹ | τὸν
 θρόνον pro τοῦ θρόνου | 13 Σειῶν

- και οι ὅσιοι αὐτης ἀγαλλιασι ἀγαλλι[ασονται]
 17 ἐκεῖ ἐξανατελῶ κερας τῷ δα(υει)δ
 ἡτοιμασα λυχνον τῷ χ(ριστ)ῷ σου
 18 τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐνδυσῶ αἰ[σχυνην]
 ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἔξανθησει τὸ ἀγιασ[μα μου]

PAB

ᾠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν τῷ δα(υει)δ

CXXXII

- 1 ἰδου δὴ τι καλόν· καὶ τι τερπνόν
 ἀλλ' ἡ το κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπ[ὶ τὸ αὐτό]
 2 ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλὴν τὸ [καταβαινον]
 ἐπὶ πωγων[α]
 p. 201
 [τὸν πωγωνα] τὸν ᾠᾶρων
 [τὸ καταβαι]νον ἐπὶ τὴν ᾠαν τοῦ ἐνδυ
 [ματος] αὐτοῦ·
 3 [ὡς δροσ]ὸς ᾠἔρμων ἡ καταβαιν'νουσα ἔ
 [πι τ]α ὄρη σείων
 [ὅτι ἐκ]εῖ ἐνετείλατο κ(υριο)ς τὴν εὐλογίαν
 [καὶ ζῶ] ἡν ἐως τοῦ αἰῶνος·

[PAG]

ᾠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν·

CXXXIII

- 1 [ιδ]ου δὴ εὐλογεῖτε τὸν κ(υριο)ν
 πάντες οἱ δούλοι κ(υριο)ν· οἱ ἐστῶτες ἐν οἰκῷ κ(υριο)ν
 ἐν αὐλαῖς οἴκου θ(εο)ν ἡμῶν
 2 ἐν ταῖς νύξιν ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν
 εἰς τὰ ἅγια· καὶ εὐλογεῖτε τὸν κ(υριο)ν
 3 εὐλογησέ σε κ(υριο)ς ἐκ' σείων
 ὁ ποιῆσας τὸν οὐρ(αν)ὸν καὶ τὴν γῆν

16 ἀγαλλιασεῖ

CXXXII 1 ἡ pro καὶ | om ἀλλ | 3 καταβαινουσα | Σίων | ἐνετείλατο
 CXXXIII 1 om ἐν οἰκῷ κυρίου | 2 om τας | 3 Σίων

[ΡΔΔ]

αλ'λληλουϊά ·

CXXXIV

- 1 αινειτε το ὄνομα κ(υριο)υ
 2 [αι]νειτε δουλοι κ(υριο)υ· οι εστωτες εν οικω κ(υριο)υ
 [εν α]υλαις οικου θ(εο)υ ἡμων
 3 [αινει]τε τον κ(υριο)υ ὅτι ἄγαθος κ(υριο)ς
 [ψαλατ]ε τω ὀνοματι αυτου ὅτι καλον
 4 [οτι το]ν ιακωβ' ἐξελεξάτο ἑαυτω ὁ κ(υριο)ς
 [ισρα]η[λ ει]ς περιουσιασμον αυτου
 5 ὅτι εγνων ὅτι μεγας ὁ κ(υριο)ς
 [και] ο κ(υριο)ς ἡμων παρα παντας τους θεους
 6 [παν]τα ὅσα ηθελησεν ὁ κ(υριο)ς ἐποιῆσεν
 [εν τῷ ο]υρ(αν)ω και εν τη γη
 [εν ταις θ]αλασσαις και εν πασαις ταις
 [αβυ]σσοις
 7 [αναγων νεφελα]ς ἐξ εσχατου της γης

p. 202

- αστραπας εις ὑἔτον ἐπ[οιησεν]
 ὁ ἐξαγων ἄνεμους εκ τω[ν θη]σανρων αυτου]
 8 ὅς ἐπαταξεν τα πρωτοτοκ[α αι]γυπτου]
 ἄπο αν(θρωπ)ου ἕως κτηνους
 9 ἐξαπεστειλεν σημειᾶ και τε[ρατα εν με]
 σω σου αιγυπτε
 εν φαραῶ και εν πασιν τοις δο[υλοις αυτου]
 10 ως ἐπαταξεν ἔθνη πολ'λα
 και ἄπεκτεινεν βασιλεις κραταιους
 11 τον σην βασιλεᾶ των ἄμορραιων
 και τον νωγ' βασιλεᾶ της βασσαν
 και πασας τας βασιλειας χανααν
 12 και ἔδωκεν την γην αυτων κληρονο[μιαν]
 κληρονομίαν Ἰσραηλ' δουλῳ αυτου
 13 κ(υρι)ε το ὄνομα σου εις τον αἰῶνα

CXXXIV 5 om ο¹ | 6 tr ἐποίησεν ο κυριος | om πασαις | 7 om της | om των | 9 πασι |

10 om ως | 11 Ωγ pro νωγ | βασσαν

και το μνημοσυνον σου εις γενεαν

και γενεαν

- 14 ὅτι κρινει κ(υριο)ς τον λαον αυτου
και ἔπι τοις δουλοις αυτου παρακλη[θη]σεται
- 15 τα ειδωλα των ἔθνων αργυριον και
χρυσιον· εργα· χειρων αν(θρωπ)ων
- 16 στομα ἔχουσιν· και ου λαλουσιν
ὄφθαλ'μους ἔχουσιν και ουκ οφονται
- 17 ὠτα ἔχουσιν· και ουκ ενωτισθησονται
ρινας ἔχουσιν· και ουκ οσφρανθησονται
χειρας ἔχουσιν· και ου ψηλαφησουσ[ιν]
ποδας ἔχουσιν· και ου περιπα[τησουσιν]
ουδε γαρ εστιν πν(ευμ)α εν τω στο[ματι αυτων]
- 18 ὁμοιοι αυτοις γενωνται παν[τες οι ποιουντες αυτα]
και παντες οι πεποιθοτε[ς εν αυτοις]

p. 203

- 19 [οικος ισραηλ ευ]λογησατε τον κ(υριο)ν
[οικος ααρων] ευλογησεται τον κ(υριο)ν
- 20 [οικος λευ]ει ευλογησατε τον κ(υριο)ν
[οι φοβου]μενοι τον κ(υριο)ν ευλογησατε τον κ(υριο)ν
- 21 [ευλογη]τος κ(υριο)ς εκ' σειων
[ο κατο]ικων ἱερουσαλημ

[ΡΛΕ]

[α]λ'ηλουϊα·

CXXXV

- 1 [εξ]ομολογεισθε τω κ(υρι)ω ὅτι ἄγαθος
ὅτι εις τον αιῶνα το ἔλεος αυτου
- 2 [εξ]ομολογεισθε τω θ(ε)ω τον θ(εο)ν· ὅτι
εις τον αιῶνα το ἔλεος αυτου
- 3 [εξ]ομολογεισθε τω κ(υρι)ω τον κ(υριο)ν· ὅτι εις
τον αιῶνα το ἔλεος αυτου
- 4 τω ποιῆσαντι θαυθαυμασιᾶ μεγαλα μονω

13 Κυριε pro και¹ | 14 οικτειρει pro οτι κρινει | 17 om ρινας περιπατησου-
σιν | 18 γενοιντο pro γενωνται | 19 ευλογησατε² | 21 Σιων

CXXXV 1 χρηστος pro αγαθος | 2 των θεων pro τον θεον | 3 των κυριων pro τον
κυριον | 4 ποιουντι pro ποιησαντι | θαυμασια

- ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ
- 5 [τ]ῷ ποιῆσαντι τοὺς οὐρ(αν)οὺς ἐν συνέσει
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ
- 6 [τῷ] στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὕδατων(ν)
[ο]τι εἰς τοὺς αἰῶνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ
- 7 [τῷ π]οιῆσαντι φῶτα μεγάλα· ὅτι εἰς τοὺς
αἰῶνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ
- 8 [τὸν ἡλι]ον εἰς ἔξουσιαν τῆς ἡμέρας
[ο]τι εἰς τοὺς αἰῶνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ
- 9 [τὴν σελη]νὴν καὶ τοὺς ἀστέρας εἰς ἔξου
[σιαν τῆς] νυκτός· ὅτι εἰς τοὺς αἰῶνας
[τὸ ἐλεο]ς αὐτοῦ
- 10 [τῷ παταξ]αντι αἰγυπτὸν συν τοῖς πρῶ
[τοτοκοῖς] αὐτῶν· ὅτι εἰς τοὺς αἰῶ
[νας τὸ ἐλεο]ς αὐτοῦ
- 11 [καὶ ἐξαγα]γοντι ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν

p. 204

- ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τ[ὸ ἐλεο]ς αὐτοῦ
- 12 ἐν χειρὶ κραταία· καὶ ἐν βρα[χίονι υψ]ηλῶ
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλε[ος αὐτοῦ]
- 13 τῷ καταδιέλυντι τὴν ἐρυθ[ρὰν θαλασ]
σαν εἰς διῆρεσεις· ὅτι εἰς τὸν αἰῶ
να τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
- 14 καὶ διαγαγοντι τὸν ἰ(σρα)ὴλ δια μεσ[οῦ αὐτῆς]
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτ[οῦ]
- 15 καὶ ἐκτίναξαντι φαραῶ· καὶ τὴν δυν[α]
μιν αὐτοῦ εἰς θαλασσ[αν ἐρυθ]ραν
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ
- 16 τῷ καθοδηγήσαντι τὸν λαὸν αὐτοῦ
ἐν τῇ ἔρημῳ· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεο[ς αὐτοῦ]
- 17 τῷ παταξαντι βασιλεῖς μεγάλους οἱ

6 τὸ ὕδωρ pro τῶν ὑδάτων | τὸν αἰῶνα pro τοὺς αἰῶνας | 7 add μονῇ ante οτι | τὸν αἰῶνα pro τοὺς αἰῶνας | 8 τὸν αἰῶνα pro τοὺς αἰῶνας | 9 τὰ ἀστρα pro τοὺς ἀστέρας | τὸν αἰῶνα pro τοὺς αἰῶνας | 10 τὸν αἰῶνα pro τοὺς αἰῶνας | 13 διαιρέσεις | 14 ἐν μεσῷ pro δια μέσου | 16 διαγαγοντι pro καθοδηγήσαντι | om τη

- εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεος αὐτοῦ
 18 καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταιοῦ[s]
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ[υ]
 19 τὸν σῶν βασιλεῶ των ἄμορραι[ων]
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεος [αὐτοῦ]
 20 καὶ τὸν ὡγ' βασιλεῶ της βασαν
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος [αὐτοῦ]
 21 καὶ δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεος[ς αὐτοῦ]
 22 κληρονομίαν ἰ(σρα)ήλ δουλῶ α[υτοῦ]
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεος [αὐτοῦ]
 23 ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμ[ων ἐμνήσ]
 θῇ ἡμῶν ὁ κ(υριο)ς ὅτι εἰς [τὸν αἰῶνα]
 τὸ ἔλεος αὐτοῦ
 24 καὶ ἐλυτρώσατο [ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν]
 ἡμῶν· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἐλεος αὐτοῦ]

p. 205

- 25 [ὁ διδούς τροφήν] πασῇ σαρκὶ ὅτι εἰς
 [τὸν αἰῶνα τ]ὸ ἐλεος αὐτοῦ
 26 [ἐξομολογε]ῖσθε τῷ θ(ε)ῷ τοῦ οὐρανοῦ
 [ὅτι εἰς τ]ὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ

[PΛΣ']

[α]λληλουῖα διὰ ἡρεμίου

CXXXVI

- 1 [ἐπὶ τῷ] ποταμῷ βαβυλωνος
 [ἐκεῖ ἐ]καθίσταμεν· καὶ ἐκλαύσαμεν
 [ἐν τῷ] μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς' στείων
 2 [ἐπὶ] ται ἰτέαις ἐν μέσῳ αὐτῆς
 [ἐκ]εῖ ἔκρεμασαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν
 3 [ὅτι] ἐκεῖ ἐπληρώτησαν ἡμᾶς οἱ αἰχμαλῶ
 τεύσαντες ἡμᾶς λόγους ὧδων

20 [τον¹, ο corr ex ω man I] | 23 om ὅτι ἐν τῇ ἐλεος αὐτοῦ | 26 κυριῷ
 pro θεῷ

CXXXVI 1 τῷ Δαυεὶδ pro ἀλληλουῖα διὰ ἡρεμίου | τῶν ποταμῶν | Σιών | 2 ταῖς
 pro ται | om ἐκεῖ | 3 ἡρώτησαν pro ἐπληρώτησαν

και οι ἄπαγοντες ἡμας ὑμνον

[ας]ατε ἡμιν εκ των ὧδων σειων

4 [π]ως ἄσωμεν την ὧδην κ(υριο)υ επι γης αλ
λοτρίας

5 [εα]ν επιλαθομαι σου ἱερουσαλημ'
[επι]λησθειη ἡ δεξιᾶ μου

6 [κολ]ληθειῇ ἡ γλωσσά μου τω λαρυγγι
[μο]υ εαν μη σου μνησθω
[εαν μ]η προαναταξωμαι την ἱερουσα

[λη]μ εν αρχη της ευφροσύνης μου

7 [μνησ]θητι κ(υρι)ε των ὑῶν ἐδεμ την ἡ
[μερα]ν ἱερουσαλημ'

[των λε]γοντων εκ' κενουτε ἐκ' κενου

[τε εως τ]ων θεμελιων αυτης

8 [θυγατηρ] βαβυλωνος ἡ ταιλαιπωρος

[μακαρ]ιος ος ανταποδωσει σοι· το αν

[ταποδ]ομα σου ο ανταπεδωκας ἡμι(ν)

9 [μακαριος ος κρατ]ησει τα νηπια σου

p. 206

και ἑδαφiei προς τη[ν πετραν]

PAZ

τω δα(νει)δ ζαχαριου

CXXXVII

1 Εξομολογησομαι σοι κ(υρι)ε [εν ολη καρδια μου]
ὅτι ἠκουσας παντα τα ρη[ματα του στοματος μου]
και ἔναντιον αγ' γελων ψα[λω σοι]

2 προσκυνησὼ προς ναον α[γιον σου]
και ἐξομολογησομαι τω ονομ[ατι σου]
ἐπι τω ἐλεει σου· και τη ἄληθεια σ[ου]
ὅτι ἔμεγαλυνας επι παντα το ὄνομ[α το αγιον σου]

3 ἐν η αν ἡμερα ἐπικαλεσομαι σε ταχϋ

3 απαγοντες | υμνησατε pro υμνον ασατε | Σιων | 5 επιλαθωμαι [sic scr. man 2 in
Λ] | 7 Εδωμ | ο θεμελιος εν αυτη pro των θεμελιων αυτης | 9 tr και εδαφiei τα νηπια σου
CXXXVII 1 om ζαχαριου | om παντα | 2 παν pro παντα | om το¹ | 3 επικαλεσω-
μαι | om σε

- εισακουσον μου
 πολυωρησεις με εν ψυχῃ μου δυνα[μει πολλῃ]
 4 ἔξομολογησασθωσαν σοι κ(υρι)ε παντες
 οι βασιλεις της γης
 οτι ηκουσαν παντα τα ρηματα του στο-
 ματος μου
 5 και ἄσατωσαν εν ταις ὁδοις κ(υριο)υ
 ὅτι μεγαλη ἡ δοξα κ(υριο)υ
 6 ὅτι ὑψηλος κ(υριο)ς και τα ταπινα ἔφορα
 και τα ὑψηλα ἀπο μακροθεν γνωσκε[ι]
 7 ἐαν πορευθω εν μεσω θλιψεως ζησε[ις με]
 ἐπ οργην εχθρων μου εξετεινας χε[ιρας]
 και ἔσωσεν με ἡ δεξια σου
 8 κ(υριο)ς ανταποδωσει ὑπερ ἐμ[ου]
 κ(υρι)ε το ελεος σου εις τον αιω[να]
 τα εργα των χειρων σου μη [παρης]

ΡΛΗ

εις το τέλος ψαλμος [τῷ δαυειδ]

CXXXVIII

- 1 κ(υρι)ε ἔδοκιμασας με και ἐγνώ[ς με]
 2 συ ἔγνωσ την καθεδραν [μου και την]
 ἔγερσιν μου [σ]υ συν[ηκας]

p. 207

- [παντας το]υς διαλογισμους μου απο
 [μακροθ]εν
 3 [την τριβον] μου και την σχοινον μου
 [εξ]ιχνιασας
 [και πα]σας τας ὁδους μου προειδες
 4 [οτι ουκ] εστιν δολος εν γλωσ[σῃ] μου
 5 [ιδου] κ(υρι)ε συ ἔγνωσ παντα τα εσχατα
 και τα ἀρχαia

3 επακουσον pro εισακουσον | add εν ante δυναμει | 4 σου pro μου | 5 tr η δοξα Κυ-
 ριου μεγαλη | 6 ταπεινα | 7 tr εξετεινας χειρας μου | 8 Κυριε pro κυριος | ανταποδωσεις |
 8 add Κυριε ante τα εργα
 CXXXVIII 3 προειδες | 4 λογος αδικος pro δολος

- [συ ε]πλασας με· και ἔθηκας ἔμε την χειρα σου
 6 [εθ]αυμαστώθη ἡ γνωσις· σου ἔξ εμου
 εκραταιωθη ου μη δυνωμαι προς αυτη(ν)
 7 που πορευθω ἄπο του πν(ευματο)ς σου
 και απο του προσωπου σου που φυγω
 8 εαν αναβω εις τον ουρ(αν)ον ἔκει ει
 εαν καταβω εις τον ἄδην παρει
 9 εαν αναλαβοιμι τας πτερυγας μου κα
 τ ορθρον
 [και] κατασκηνωσω εις τα εσχατα της
 [θ]αλασσης
 10 [και γ]αρ εκει ἡ χειρ σου ὁδηγησει με
 [και κ]αθεξει με ἡ δεξια· σου
 11 [και ει]πα ἄρα σκοτος καταπατησει με
 [και νυ]ξ φωτισμος εν τη τρυφη μου
 12 [οτι σκο]τος ου σκοτισθησεται απο σου
 [και νυξ] ως ημερα φωτισθησεται
 [ως το] σκοτος αυτης ουτω και το
 [φω]ς αυτης
 13 [οτι συ] κ(υρι)ε εκτησω τους νεφρους μου
 [αντελαβ]ου μου εκ γαστρος μητρος μου
 14 [εξομολο]γησομαι σοι ὅτι φοβερως

p. 208

- ἐθαυμαστωθης
 θαυμασιᾶ τα εργα σου και [η ψυχη μου γι]
 νωσκει σφοδρα
 15 ουκ εκρυβη το οστουν μου απ[ο σου ο]
 ἔποιήσας εν κρυφῇ
 και ἡ ὑποστασις μου εν τοις κ[ατωτατω της γης]
 16 το ἄκατεργαστον σου ἴδον οι οφ[θαλμοι μου]
 και ἐπι το βιβλιον σου παντες γρα[φησονται]

5 add επ ante εμε | 8 add συ post ουρανον | tr ει εκει | 9 αναλαβω | ορθον | 11-
 12 [και νυξ απο σου in ras man 1, prim scr οτι σκοτος . . . απο σου et ως το
 σκοτος φως αυτης] | 12 om οτι σκοτος φωτισθησεται | ουτως | 13 tr Κυριε
 post μου¹ | 15 [η υποστασις, inter η et υ litt ἔ eras] | 16 ειδοσαν προ ιδον

- ἡμερας πλασθησονται και ουδεις [εν αυτοις]
 17 ἔμοι δε λιαν ἐτιμηθησαν οι φιλοι σ[ου ο θεος]
 λειαν εκραταιώθησαν αι αρχαι αυτω[ν]
 18 ἔξαριθμησομαι αυτους και ὑπερ αμμ[ον]
 πληθυνθησονται
 ἐξεγερθην· και ἔτι ειμι μετα σου
 19 ἔαν ἀποκτεινης ἁμαρτωλους ο θ(εο)s
 ανδρες αιματων ἐκ'κλεινατε απ εμου
 20 οτι ἔρειτε εις διαλογισμον
 λημ'ψονται εις ματαιότητα τας πολει[s·σου]
 21 ουχι τους μισουντας' σε κ(υρι)ε ἐμισησα
 και ἐπι τοις ἐχ'θροις' σου ἐξετηκ[ομην]
 22 τελιον μισος ἔμισουν αυτου[s]
 εις ἐχθρους ἔγενοντο μο[i]
 23 δοκιμασον με ὁ θ(εο)s και γνω[θι την]
 καρδιαν μου
 ετασον με και γνωθι τας [τριβους μου]
 24 και ειδε ει ὁδος ἀνομιας ε[ν εμοι]
 και ὁδηγησον με εν οδω α[ιωνια]

PΛΘ 1

εις το τέλος ψαλμος τω δ[ανειδ]

CXXXIX

p. 209

- 2 ἐξελου με κ(υρι)ε ἔξ αν(θρωπ)ου πονηρο[υ]
 ἀπο ανδρος ἁδικ[ου] ρυσαι [με]
 3 [οιτινες ελογι]σαντο αδικιας εν καρδιᾶ
 [ολην την ημε]ραν παρετασ'σονται πολεμους
 4 [ηκουησαν γ]λωσ'σαν αυτων ωσει ὄφεως
 [ιος ασπιδ]ων ὑπο τα χειλη αυτων
 5 [φυλαξο]ν με κ(υρι)ε εκ χειρος ἁμαρτωλου
 [απο αν](θρωπ)ου αδικου ἐξελου με

17 λιαν | 18 ἐξηγερθην | 19 ἐκκλινατε | 20 ερειs pro ερειτε | 22 τελειον | 24 ιδε |
 ιδεs pro οδος

CXXXIX 1 tr τῷ Δανειδ ψαλμος | 4 add διαψαλμα | 5 ανθρωπων αδικων pro ανθρωπου
 αδικου

[οιτι]νες ελογισαντο του ὑποσκει

λίσαι τα διαβήματα μου

6 [εκ]ρύψαν ὑπερηφανοι παγίδα μοι

και σχοιניᾶ διέτιναν παγίδα τοις

ποσιν μου

εχομενα τριβου σκανδαλον ἔθεντο μοι

7 ειπα τω κ(υρι)ω θ(εο)ς μου ει συ

ενωτισε κ(υρι)ε την φωνην της δεῖσεως μου

8 κ(υρι)ε κ(υρι)ε δυναμις της' σωτηριας μου

επεσκιᾶσας ἐπι την κεφαλην μου εν

ἡμερα πολεμου

9 μη παραδws με κ(υρι)ε ἄπο της ἐπιθυμιας μου

αμαρτωλω

[διελ]ογισαντο κατ εμου μη εν

[κ]αταλιπης με· μη ποτε ὑψωθωσι(ν)

10 [η κεφ]αλη του κυκλωματος αυτων

[κοπο]ς των χειλεων αυτων καλυ

[ψει] αυτους

11 [πεσου]νται επ αυτους ανθρακες πυρος

[και εν π]υρι καταβαλεις αυτους

[εν ταλα]ιπωριας ου μη ὑποστωσιν

12 [ανηρ γλω]σσωδης ου κατευθυνθη

[σεται] επι της γης

[ανδρα αδικον κακα θ]ηρευσεις εις διαφθοραν

p. 210

13 εγνων οτι ποιησει κ[υριος την κρισιν του πτωχου]

και την δικην των πει[ητων]

14 πλην δικαιοι εξομολο[γησονται τω ο]

νοματι σου κ(υρι)ε

και κατοικησουσιν ευθεις [εν τω προσωπω σου]

5 om του | 6 διετειναν | παγιδας | add διαψαλμα | 7 ενωτισαι | 9 εγκαταλιπης |
add διαψαλμα | 11 add επι της γης post πυρος | om εν πυρι | 12 om ανηρ . . . επι της
γης | θηρευσει | καταφθοραν pro διαφθοραν | 14 om κυριε

PM

ψαλμος τω δα(υει)δ

CXL

- 1 κ(υρι)ε ἔκεκραξα προς σε εισᾱκουσ[ον μου]
 προσχες τη φωνη της δεῖσεως [μου]
 εν τω κεκραγεναι με προς σ[ε]
 2 κατευθυνθητω ἡ προσευχη μου [ως]
 θυμιᾶμα ἔνωπιον σου
 ἔπαρσις των χειρων μου θυσιᾶ εσπερι[νη]
 3 θου κ(υρι)ε φυλακην τω στοματι μου
 και θυραν περιῶχης περι τα χειλη μου[ν]
 4 μη εκκλινης την καρδιαν μου εις [λο]
 γους πονηρειας
 του προφασιζεσθαι προφασεις εν α
 μαρτιας
 συν αν(θρωπ)οις εργαζομενοις την αν[ομιαν]
 και ου μη συνδυᾶσω μετα τω[ν εκ]
 λεκτων αυτων
 5 παιδευσει με δικαιος εν ελεε[ι και ε]
 λεγξει με
 ἔλαιον δε ἁμαρτωλου μη λ[ιπανατω]
 την κεφαλην μου
 ὅτι ἔτι και ἡ προσευχη μου εν ταις ευ[
 δοκiais αυτων
 6 κατεποθησαν εχομενα π[ετρας οι κρα]
 ται αυτων
 ακουσονται τ[α ρη]ματα μ[ου οτι ηδυνηθησαν]

p. 211

- 7 [ωσει παχος] γης ερραγη επι της γης
 [διεσκορπισ]θη τα οστα αυτων παρα τον ἄδη(ν)
 8 [οτι προς] σ[ε] κ(υρι)ε κ(υρι)ε οι ὀφθαλμοι μου
 [επι σε ηλπι]σα μη αντανελης την ψυχην μου
 9 [φυλαξον] με απο παγιδος ης συνεσ
 [τη]σαντο μοι

CXL 1 tr προς σε εκεκραξα | 4 εκκλινης | πονηρειας | om την² | συνδοιμω | 5 add
 ετι post και² | 6 κραταιοι pro κραται | 7 διερραγη pro ερραγη | ημων pro αυτων

- [και α]πο σκανδαλων των εργαζομε
νων την ανομιαν
10 [πε]σονται εν αμ'φιβληστρω αυτου
οι ἁμαρτωλοι
[κα]τα μονας ειμι εγω ἕως ου παρελ'θω

[PMA] 1 συνεσεως τω δα(νει)δ εν τω ειναι αυτον
εν τω σπηλ'λαιῶ προσευχη

CXLI

- 2 [φ]ωνη μου προς κ(υριο)ν ἔκεκραξα
[φ]ωνη μου προς τον θ(εο)ν εδεηθην
3 [ε]κχεῶ ἐνώπιον αυτου την δεῆσιν μου
[τη]ν θλιψιν μου ἐνώπιον αυτου ἀπαγγελω
4 [εν τ]ω εκλειπειν ἔξ εμου το πν(ευμ)α
[και σ]υ ἔγνωσ τας τριβους μου
[εν οδ]ῳ ταυτη ἡ ἑπορευομένη ἐκρυ
[ψα]ν παγίδα μοι
5 [κατενο]ουν εις τα δεξια· και ἑπεβλεπο(ν)
[οτι ουκ η]ν ὁ επιγινωσκον με
[απωλετ]ο φυγη ἄπ εμου·
[και ουκ εσ]τιν ὁ ἐκ'ζητων την ψυχην μου
6 [εκεκρα]ξα προς σε κ(υρι)ε ειπα συ ει ἡ ελπις μου
[μερις μ]ου ει εν γη ζωντων
7 [προσχ]ες προς την δεησιν μου
[οτι ετ]απεινωθην σφοδρα
[ρυσαι με εκ των κα]ταδιῶκοντων με

p. 212

- οτι εκραταιῶθη[σαν υπερ εμε]
8 εξαγαγε εκ φυλακης [την ψυχην μου]
του ἐξομολογησασθαι [τῷ ονοματι σου κυριε]
εμε ὑπομενουσιν δικα[ιοι]
ἕως ου ανταποδως μοι

10 πεσονται | om οι | add αν post ου
CXLI 1 σπηλαιῳ | 2 Κυριον pro τον θεον | 3 εναντιον pro ενωπιον | 4 εκλειπειν | add
μου post πνευμα | [ἡ in ras man 1, prim scr ἔ] | tr μοι παγίδα | 5 επιγινωσκων | 6 tr προς
σε Κυριε εκεκραξα | add και ante ειπα | om ει² | 7 εταπεινωθην

PMB

ψαλμος τω δα(νει)δ· ὅτε ὁ υ(ιο)ς κατ
ἐδιώκεν ἄβεσσαλωμ

CXLII

- 1 κ(υρι)ε εισακουσον της προσευχης μο[υ]
ενωτισαι την δεησιν μου εν τη αλ[ηθεια σου]
επακουσον μου εν τη δικαιο[συνη σου]
- 2 και μη εισελθης εις κρισιν μετα τ[ου δουλου σου]
οτι ου δικαιο[υνη]σεται ἔνωπιον [σου]
πας ζων
- 3 ὅτι κατεδιώξεν ὁ εχθρος την ψυχη[ν μου]
ἐταπινωσεν εις γην την ζωνην [μου]
εκαθισεν με εν σκοτινοις ως ν[ε]
κρους αιωνος
- 4 και ηκηδιᾷσεν ἐπ εμε το πν(ευμ)α [μου]
εν εμοι εταραχθη ἡ καρδιᾶ μο[υ]
- 5 ἐμνησθην ἡμερων αρχαιων
και ἐμελετησαν εν πασιν το[ις] εργοις σου
εν ποιημασιν των χειρ[ων σου] ἐμελετων
- 6 διεπετασα τας χειρας μ[ου] προς σε
η ψυχη μου ως γη ανυδ[ρος σοι] διαψαλμα
- 7 ταχυν εισακουσον μου κ(υρι)ε ἐξελιπεν
το πν(ευμ)α μου
μη ἄποστρεψης το προσ[ωπον σου] απ εμου
και ὁμοιω[θή]σομαι τοις [καταβαινου]
σιν εις λακκ[ον]
- 8 ακουστον πο[ιη]σον μοι το πρωι το ελεος σου

CXLII 1 add αυτον post οτε | καταδιωκει | om αβεσσαλωμ | 3 om οτι ψυ-
χην μου | εταπινωσεν | add την ante γην | σκοτεινοις | 5 ἐμελετησα | πασι

p. 1

- 5 [εν ποιη]μασιν των χειρων
[σου ε]μελετουν
- 6 [διεπε]τασα προς σε τας χειρας μου
[η ψ]υχη μου ως γη ανυδρος σοι
- 7 [τ]αχυν εισακουσον μου κ(υρι)ε εξελει
πεν το πν(ευμ)α μου
μη αποστρεψης το προσωπον
σου απ εμου
και ομοιωθησομε τοις καταβαι
νουσιν εις λακκον
- 8 ακουστον ποιησον μοι το πρω
ι το ελεος σου
οτι επι σοι ηλπισα
γνωρισον μοι κ(υρι)ε οδον εν ι πο
ρευσομαι
οτι προς σε ηρα την ψυχην μου
- 9 εξελουμαι εκ των εχθρων μου
κ(υρι)[ε] οτι προς σε κατεφυγα
- 10 [δι]δαξον με του ποιειν το θελη
[μ]α σου οτι συ ει ο θ(εο)ς μου
[το π]ν(ευμ)α σου το αγαθον οδηγησει
[με εν] γη ευθεια
- 11 [ενεκα] του ονοματος σου κ(υρι)ε ζη
[σεις με] εν τη δικαιοσυνη σου

p. 2

εξαξεις εκ θλυψεως τη[ν ψυ]
χην μου

Ms Λ^a CXLII 5 εμελετων | 6 tr τας χειρας μου προς σε | 7 εξελιπεν | ομοιωθησομαι |
8 η pro ι | 9 με pro μαι | κατεφυγον | 10 tr θεος μου ει συ | om ο | αγιον pro αγαθον | τη
pro γη

- 12 και εν το ελεει σου εξολεθρ[ευσεις]
 τους εχθρους μου
 και απολις παντας του θλιβον
 τας την ψυχην μου
 :: οτι εγω δουλος σου ειμι.

PMΓ

τω δα(υει)δ προς τον γολιαθ'.

CXLIII

- 1 ευλογητος κ(υριο)ς ο θ(εο)ς μου ο διδασ
 κων τας χειρας μου εις παρατ[αξιν]
 τους δακτυλους μου εις πολεμ[ον]
 2 ελεος μου και καταφυγη μου
 αντιλημπτωρ μου και ρυσ
 της μου
 ὑπερασπιστης μου και επ αυ
 τω ηλπισα
 ο ὑποτασσον τον λαον μου
 υπ εμε
 3 κ(υρι)ε τις εστιν αν(θρωπ)ος οτι εγν[ωσ]
 θη αυτω
 η ὕιος αν(θρωπ)ου οτι λογιζη αυτ[ον]
 4 αν(θρωπ)ος ματαιοτι ομοιωθη
 αι ημεραι αυτου ωσει σκ[ια πα]
 ραγουσιν.

p. 3

- 5 [κυριε κλινο]ν ου(ρα)νους και κατα
 [βηθ]ι
 [αψαι τ]ων ορεων και καπνισ
 [θησ]ονται
 6 [αστ]ραψον αστραπην και σκορ
 πειεις αυτους

12 τψ pro το | απολεις | τους pro του | tr εγω post ειμι
 CXLIII 1 Γολιαδ | 2 υποτασσων | 3 τι pro τις | εγνωσθης | 4 ματαιοτητι [corr Λ^a
 man 2 ματαιοτιτι] | ωμοιωθη | 5 add σου post ουρανους

- [ε]ξαποστειλον τα βελη σου και
 συνταραξεις αυτους
 7 εξαποστειλον την χειρα σου εξ'
 ὑψους
 εξελουμαι και ρυσαι με εξ υδα
 των πολλων
 εκ χειρος ὑϊων αλλοτριων
 8 ων το στομα ελαλησεν μαται
 οτητας
 και η δεξια αυτων δεξια αδικιας
 9 ο θεος οδηγη καινην ασομε σοι
 [ε]ν ψαλτηριω δεκαχορδω ψαλω σοι
 10 [τψ] διδοντι την σωτηριαν τοις
 [βα]σιλευσιν ημων
 [τψ λ]υτρουμενω δα(υει)δ τον δον
 [λο]ν αυτου:
 11 [εκ ρομ]φαιας πονηρας ρυσαι με
 [και εξελ]ου με εκ χειρος ὑϊων αλλοτριων.

p. 4

- ων το στομα ελαλησ[εν μαται]
 οτητα
 και η δεξια αυτων δεξι[α αδικιας]
 12 ων οι ὑιοι αυτων ως νε[οφυτα]
 ιδρυμενα εν τη νεοτη[τι αυτων]
 αι θυγατερες αυτων κεκαλ[λω]
 πισμεναι
 περικεκοσμημεναι ως ομοι
 ωμα νασου
 13 τα ταμια αυτων πληρης
 εξερευγομενα εκ τουτου εις
 τουτο
 τα προβατα αυτων πολυτοκα

7 με ργομαι | 8 ματαιοτητα | 9 ωδην | ασομαι | 10 om ημων | 12 om αυτων¹ | ηδρυμ-
 μενα | 13 ταμεια | πληρη

πληθυνοντα εν ταις εξοδοις
αυτων

- 14 οι βοαις αυτων παχισ
ουκ εστι καταπτωμα φραγμ[ου]
ουδε διεξοδος
ουδε κραυγη εν ταις πλατ
αις αυτων
- 15 εμακαρισεν τον λαον ο [ταν]
τα εστιν
μακαριος ο λαος ου κυριος ο [θεος αυτου]

PMΔ

αινεσις τω δα(υει)δ

CXLIV

p. 5

- 1 [υ]ψωσω σ[ε] ο θ(εο)ς ο βασιλευς μου
[και ευλ]ογησω το ονομα σου
[εις τον] αιωνα και εις τον αι
[ων]α του αιωνος
- 2 [κα]θ' εκαστην ημεραν ευλογη
σω σε
[κ]αι ενεσω το ονομα σου εις το(ν)
αιωνα και εις τον αιωνα του
αιωνος
[μ]εγας κυριος και αινετος σφοδρα
[κ]αι της μεγαλωσυνης αυτου
ουκ εστιν περας
- 4 [γ]ενεα και γενεα επαινεσει τα
εργα σου
[κα]ι την δυναμιν σου απαγγε
[λ]ουσιν
- 5 [και την] μεγ[α]λοπρεπian της δοξης
[της] αγ[ιω]συνης σου λαλησουσιν
[και] τα θαυμασια σου διηγησονται

14 βοες | παχεις | εστιν | επαυλεσειν pro πλαταις | 15 εμακαρισαν | ψ pro ο¹

CXLIV 1 του pro τω | add μου post θεος | ■ αινεσω | om εις τον¹ αιωνος |

3 add ο ante κυριος | 5 μεγαλοπρεπian

- 6 [και τ]ην δυναμιν των φοβερω(ν)
 [σου ερ]ουσιν
 [και την] μεγαλωσηνην σου δι
 [ηγησο]νται
- 7 [μνημην] του πληθους της χρησ
 p. 6 τοτητος σου εξερε[υξονται]
 και τη δικαιοσυνη σ[ου αγαλ]
 λιασονται
- 8 οικτειρμων και ελεημ[ων]
 ο κ(υριο)ς
 μακροθυμος και πολυελεος
- 9 χρηστος κ(υριο)ς τοις συνπασιν
 και οι οικτειρμοι αυτου επι
 παντα τα εργα αυτου
- 10 εξομολογησασθωσαν σοι κ(υρι)ε
 παντα τα εργα σου
 και οι οσιοι σου ευλογησατωσα[ν σε]
- 11 δοξαν της βασιλειας σου ερουσ[ιν]
 και την δυναστειαν σου λαλ[η]
 σουσιν
- 12 του γνωρισε τοις υἱοις τω[ν ανθρωπων]
 την δυναστειαν [σ]ου
 και την δοξαν της [μ]εγ[αλοπρε]
 πιας της βασιλειας σου
- 13 η βασιλεια σου βασιλεια [παντων]
 των αιωνων
 και η δεσποτια σου εν [παση γε]
 νεα και γενεα
- 14 πιστος κ(υριο)ς εν πασιν [τοις λογοις αυτου]
- p. 7 [και οσιος εν] πασιν τοις εργοις αυτου

¶ [δυναμιν, va supra man 2 in Λ^a] | διηγησομαι pro διηγησονται | add αυτην και την
 δυναστειαν σου λαλησουσιν post διηγησομαι | 8 οικτειρμων | 9 υπομενουσιν pro συνπασιν |
 12 γνωρισαι | μεγαλοπρεπειας | 14 om πασιν¹ | πασι²

- [υποστηρι]ζει κ(υριο)ς παντας τους κα
[ταπιπτ]οντας
[και αν]ορθοι παντας τους κατερα
[γμε]νους
- 15 [οι ο]φθαλμοι παντων εις σε ελ
πιζουσιν
[κ]αι συ διδωσ την τροφην αυ
των εν ευκερια
- 16 [α]νοιγεις συ την χειρα σου και εμ
πιπλās παν ζων ευδοκιας
- 17 [δι]καιος κ(υριο)ς εν πασαις ταις οδοις αυτου
[κ]αι οσιος εν πασιν τοις εργοις αυτου
- 18 [ε]γγυς κ(υριο)ς πασιν τοις επικαλουμε
νοις αυτου
[π]ασιν τοις επικαλουμενοις αυ
τον εν αληθεια·
- 19 [θελη]μα των φοβουμενων αυ
[τον] ποιησει
[και τη]ς δεησεως αυτων εισακου
[σεται] και σωσει αυτους
- 20 [φυλασσει] κ(υριο)ς παντας τους αγαπω(ν)
[τας αυ]τον
[και παντα]ς τους αμαρτωλους εξο
p. 8
λοθρευσει·
- 21 αινεσιν κ(υριο)ν λαλησε[ι το στομα μου]
και ευλογειτω πασα [σαρξ το ονο]
μα το αγιον αυτου
εις τον αιωνα και εις το[ν αιω]
να του αιωνος·

14 κατερραγμενους | 15 ευκαιρια | 16 [ανοιγεις man 1 corr man 2] | τας χειρας pro την χειρα | 18 πασι² | 19 επακουσεται | 20 εξολεθρευσει

PMΕ

αλληλουϊα αγγεου και ξα
χαριου .:

CXLV

- 1 αινει η ψυχη μου τον κ(υριο)ν
 2 αινεσω κ(υριο)ν εν ζωη μου
 ψαλω τω θ(ε)ω μου εως ὑπα[ρχω]
 3 μη πεποιθατε επ αρχοντας [και]
 επι ὑϊους αν(θρωπ)ων οis ουκ εστ[ω]
 σωτηρια
 4 εξελευσεται το πν(ευμ)α αυτου [και]
 αποστρεψει εις την γην α[υτου]
 εν εκεινη τη ημερα απο[λουν]
 ται παντες οι διαλογι[σμοι]
 αυτου
 5 μακαριος σου ο θ(εο)s ἱακω[β βοη]
 θος αυτου
 η ελπις αυτου επι κ(υριο)[ν τον θεον]
 αυτου
 6 του ποιησαντος το[ν ουρανου]
 p. 9
 [και την] γην
 [την θαλα]σσαν και παντα τα
 [εν αυτ]η
 [τον φυ]λασσουντα αληθειαν
 [εις το]ν αιωνα
 7 [ποιου]ντα κριμα τοis αδικου
 [μ]ενοις
 [δι]δοντα τροφην τοis πινωσι(ν)
 [κυριος] λνει πεπεδημενους
 8 [κυριος] σοφοι τυφλους
 [κυριος] α]νορθοι κατεραγμενους
 [κυριος] α]γαπα δικαιους

CXLV 1 Αγγαιου | 3 εφ pro επι | 4 επιστρεψει pro αποστρεψει | αυτων pro αυτου² |
 5 ου pro σου | om αυτου¹ | 6 τον ποιησαντα | αυτοis pro αυτη | 7 πεινωσιν | 8 tr Κυριος
 σοφοι τυφλους post κατεραγμενους

- 9 [κυριος] φυλασσει τους προσηλυτους
 [ορφ]ανον και χηραν αναλημ
 [ψ]εται
 [και οδ]ον αμαρτωλων αφα
 [νιει]
- 10 [βασιλευ]σει κ(υριο)ς εις τον αιωνα
 [ο θεος σου σ]ιων εις γενεαν και
 [γενεα]ν

[PM5]

[αλληλου]ια αγγεου και ζαχαριου

CXLVI

- 1 [αινειτε] τον κ(υριο)ν οτι αγαθος ψαλμος
 [τω θεω η]μων ηδυνθειη αινεσις
- 2 [οικοδομω]ν ι(ερουσα)λημ ο κ(υριο)ς τας διασ
- p. 10 πορας του ισ(ραη)λ επι[συναξει]
- 3 ο ἰωμενος τους συν[τετριμμε]
 νους τη καρδια
 και δεσμευων τα συν[τριμμα]
 τα αυτων
- 4 ο αριθμων πληθη αστρω[ν]
 και πασιν αυτοις ονοματα [καλων]
- 5 μεγας ο κ(υριο)ς ημων και μεγα[λη]
 η ισχυς αυτου
 και της συνεσεως αυτου [ου]
 κ εστιν αριθμος
- 6 αναλαμβανων πραεις ο κ[υριος]
 ταπεινων δε αμαρτωλου[ς]
 εως γης
- 7 εξαρξατε τω κ(υρι)ω εν εξο[μολο]
 γησει
 ψαλατε τω θ(ε)ω ημ[ων εν]
 κιθαρα

CXLVI 1 Αγγαιου | αγαθον pro αγαθος | 2 add και post κυριος | 3 την καρδιαν |
 6 add της ante γης

- 8 τω περιβαλλοντι [τον ουρανον]
 εν νεφελαις.
 τω ετοιμαζοντι τ[η γη νετον]
 τω εξανατελλον[τι εν ορεσι]
 χορτον
 και χλοην τη δου[λεια των ανθρωπων]
 amissa sunt duo folia

p. II

CXLIX

- 2 [επι τω βασι]λει αυτων
 3 [αινεσατωσ]αν το ονομα αυ[το]υ
 [εν χορω]
 [εν τυ]μπανω και ψαλτηρι
 [ω ψαλα]τωσαν αυτω
 4 [οτι ευδο]κει κ(υριο)ς εν τω λαω αυτου
 [και υψ]ωσει πραεις εν σωτηρια
 5 [καυχ]ησονται οσιοι εν δοξη
 [και αγ]αλλιασονται επι των
 [κοι]των αυτων
 6 [αι υ]ψωσεις του θ(εο)υ εν τω λα
 [ρυγ]γει αυτων
 [και ρο]μφει διστομοι εν ταις
 [χερσιν] αυτων.
 7 [του ποιη]σαι εκδικησιν εν τοις
 [εθνεσι]ν
 [ελεγμους] εν τοις λαοις
 8 [του δησαι] τους βασιλεις αυτω(ν)
 [εν πεδα]ις
 [και τους εν]δοξους αυτων εν
 [χειροπεδαις] σιδηραις
 9 [του ποιησαι] εν αυτο[ις] κριμα
 [ενγραπτ]ον
 [δοξα αυτη εστ]ιν πασιν τοις οσι
 [οις] αυτου.

p. 12
[PN]

αλληλου[ια]

CL

- 1 [α]ινειτε τον θ(εο)ν [εν τοις αγιοις]
αυτου
αινειτε αυτον εν [στερεωμα]
τι δυναμεως αυτο[ν]
- 2 αινειτε αυτον επι τ[αις δυνασ]
τειαις αυτου
- 3 αιρειτε αυτον κατα [το πλη]
θος της μεγαλοσυνης [αυτου]
- 3 αινειτε αυτον εν ηχω [σαλπιγγος]
αινειτε αυτον εν ψαλτ[ηρι]
ω και κιθαρα
- 4 αινειται αυτον εν τυμ[πανω]
και χορω
αινειτε αυτον εν χορ[δαις και]
οργανω
- 5 αινειτε αυτον εν κ[υμβαλοις]
ευηχοις
αινειτε αυτον εν κ[υμβαλοις]
αλαλαγμω
- 6 πασα πνοη αινεσ[ατω τον κυριον]
—— ψαλμοι PN ——

p. 13

[ο ψαλμος ιδιογραφος ο]υτο[ς εις δαυειδ]
[και εξωθεν του αριθ]μου οτ[ε εμονομα]
[χησεν προς τον γολ]ιαθ'

[CLI]

- 1 [μικρος ημην ε]ν [το]ις αδελφοις μ[ου]
[και νεωτ]ερος εν τω οικω του
[πατρος] μου
[εποιμαιν]ον τα προβατα του π(ατ)ρ(ο)ς μ[ου]

CL 2 μεγαλωσυνης | 4 αινειτε¹ | 5 αλαλαγμου | ■ add αλληλονια post κυριον | om
ψαλμοι PN

CLI tr ουτος ο ψαλμος ιδιογραφος | τψ Γολιαδ pro προς τον γολιαθ

- 2 [αι χειρες] μου εποιησαν οργανον
[οι δακτ]υλοι μου ηρμουςαν ψαλ
[τηρι]ον
- 3 [και τι]ς αναγγελει τω κ(υρι)ω μου
[αυτος] κ(υριο)ς αυτος εισακουει
- 4 [αυ]τος εξαπεστειλεν τον αγγε
[λουν] αυτου και ηρεν με εκ τω(ν)
[προβ]ατων του π(ατ)ρ(ο)ς μου
[και εχρι]σεν με εν τω ελαιω της
[χρισεως] αυτ[ου]
- 5 [οι αδελφοι μο]υ καλοι και μεγα[λοι]
[και ουκ ευδοκ]ησεν εν αυτοις [κυριος]
- 6 [εξηλθον εις συν]αντησιν τ[ω αλλοφυλ]ω

p. 14

[Ωδη Α] [ω]δη μ[ωυσεως εν τη Εξοδω]

- 1 [α]σωμεν [τω κυρι]ω ενδοξως γαρ]
δεδοξα[σται]
ιππον και αναβατη[ν ερριψεν]
εις θαλασσαν
- 2 βοηθος και σκεπαστ[ης εγενε]
το μοι εις σωτηριαν
ουτος μου θ(εο)ς και δοξα[στω αυτον]
θ(εο)ς του π(ατ)ρ(ο)ς μου και υψω[στω αυτον]
- 3 κ(υριο)ς συντριβων πολεμ[ους κυριος]
ονομα αυτω
- 4 αρματα φαραω και την [δυνα]
μιν αυτου εριψεν εις θ[αλασσαν]
επιλεκτους αναβατας [τρις]
τατας κατεποντισ[εν εν ερν]
θρα θαλασ[ση]
- 5 ποντω εκαλ[υψεν αυτους]
κατεδυσαν εις βυθον ωσει λιθος]
- 6 [η] δεξια σου κ(υρι)[ε δεδοξασται εν ισχυι]

Α 2 tr θεος μου | 4 ερριψεν

APPENDIX

LIBRARIES CONTAINING THE FACSIMILE OF THE WASHINGTON MANUSCRIPT OF DEUTERONOMY AND JOSHUA, MARCH 15, 1916

- Amherst, Massachusetts : Amherst College.
Ann Arbor, Michigan : University of Michigan.
Auburn, New York : Auburn Theological Seminary.
Austin, Texas : University of Texas.
- Baltimore, Maryland : Johns Hopkins University.
Berkeley, California : Pacific Theological Seminary.
Berkeley, California : University of California.
Bloomington, Indiana : University of Indiana.
Boston, Massachusetts : Boston Public Library.
Boulder, Colorado : University of Colorado.
Brunswick, Maine : Bowdoin College.
Bryn Athyn, Pennsylvania : Academy of the New Church.
Bryn Mawr, Pennsylvania : Bryn Mawr College.
Burlington, Vermont : University of Vermont.
- Cambridge, Massachusetts : Harvard University.
Chapel Hill, North Carolina : University of North Carolina.
Charlottesville, Virginia : University of Virginia.
Chester, Pennsylvania : Crozer Theological Seminary.
Chicago, Illinois : Chicago Theological Seminary.
Chicago, Illinois : McCormick Theological Seminary.
Chicago, Illinois : University of Chicago.
Cincinnati, Ohio : Hebrew Union College.
Cincinnati, Ohio : University of Cincinnati.
Cleveland, Ohio : Western Reserve University.
- Columbia, Missouri : University of Missouri.
Columbus, Ohio : Ohio State University.
- Des Moines, Iowa : Drake University.
Detroit, Michigan : Detroit Public Library.
- Eugene, Oregon : University of Oregon.
Evanston, Illinois : Northwestern University.
- Hanover, New Hampshire : Dartmouth College.
Hartford, Connecticut : Hartford Theological Seminary.
- Indianapolis, Indiana : Indiana State Library.
Iowa City, Iowa : University of Iowa.
Ithaca, New York : Cornell University.
- Lawrence, Kansas : University of Kansas.
Lincoln, Nebraska : University of Nebraska.
Louisville, Kentucky : Southern Baptist Theological Seminary.
- Madison, New Jersey : Drew Theological Seminary.
Madison, Wisconsin : University of Wisconsin.
Minneapolis, Minnesota : University of Minnesota.
- Nashville, Tennessee : Vanderbilt University.
New Brunswick, New Jersey : Theological Seminary of the Reformed Church of America.
New Haven, Connecticut : Yale University.
New Orleans, Louisiana : Tulane University.
New York : Columbia University.
New York : Jewish Theological Seminary of America.
New York : J. Pierpont Morgan Library.
New York : New York Public Library.

New York : Union Theological Seminary.
 Northampton, Massachusetts : Smith College.

Oberlin, Ohio : Oberlin College.

Philadelphia, Pennsylvania : American Philosophical Society.

Philadelphia, Pennsylvania : Dropsie College.

Philadelphia, Pennsylvania : Reformed Episcopal Seminary.

Philadelphia, Pennsylvania : University of Pennsylvania.

Pittsburgh, Pennsylvania : Carnegie Institute.

Poughkeepsie, New York : Vassar College.

Princeton, New Jersey : Princeton Theological Seminary.

Providence, Rhode Island : Brown University.

Rochester, New York : Rochester Theological Seminary.

St. Louis, Missouri : Concordia Theological Seminary.

St. Louis, Missouri : Washington University.

Salt Lake City, Utah : University of Utah.

Seattle, Washington : University of Washington.

Stanford University, California : Leland Stanford Junior University.

Theological Seminary, Virginia : Theological Seminary of the Protestant Episcopal Church in Virginia.

Tufts College, Massachusetts : Tufts College.

University, North Dakota : University of North Dakota.

Urbana, Illinois : University of Illinois.

Washington, D. C. : Catholic University of America.

Washington, D. C. : Library of Congress.

Wellesley, Massachusetts : Wellesley College.

Williamstown, Massachusetts : Williams College.

ARGENTINE REPUBLIC

Buenos Aires : National University.

AUSTRIA-HUNGARY

Budapest : University of Budapest.
 Cracow : University of Cracow.
 Innsbruck : University of Innsbruck.
 Prague : University of Prague.
 Vienna : University of Vienna.

AUSTRALIA

Melbourne : University of Melbourne.
 Sydney : University of Sydney.

BELGIUM

Brussels : University of Brussels.
 Liège : University of Liège.

BRAZIL

Rio de Janeiro : National Library.

CANADA

Kingston : Queen's University.
 Montreal : McGill University.
 Toronto : University of Toronto.

CHILE

Santiago : University of Chile.

CHINA

Peking : University of Peking.

DENMARK

Copenhagen : University of Copenhagen.

EGYPT

Cairo : Vice-Regal Library.

ENGLAND

Birmingham : University of Birmingham
 Cambridge : Cambridge University.
 Leeds : University of Leeds.
 Liverpool : University of Liverpool.
 London : British Museum.
 Manchester : John Rylands Library.
 Oxford : Bodleian Library.

FINLAND

Helsingfors : University of Helsingfors.

FRANCE

Bordeaux : University of Bordeaux.
 Grenoble : University of Grenoble.
 Lille : University of Lille.
 Lyons : University of Lyons.

Montpellier: University of Montpellier.
 Paris: National Library.
 Paris: University of Paris.
 Toulouse: University of Toulouse.

GERMANY

Berlin: Institute of Jewish Studies.
 Berlin: Royal Library.
 Bonn: University of Bonn.
 Breslau: University of Breslau.
 Erlangen: University of Erlangen.
 Freiburg: University of Freiburg.
 Giessen: University of Giessen.
 Goettingen: University of Goettingen.
 Greifswald: University of Greifswald.
 Halle: University of Halle.
 Heidelberg: University of Heidelberg.
 Jena: University of Jena.
 Kiel: University of Kiel.
 Koenigsberg: University of Koenigsberg.
 Leipzig: University of Leipzig.
 Marburg: University of Marburg.
 Muenster: University of Muenster.
 Munich: Royal Library.
 Rostock: University of Rostock.
 Strassburg: University of Strassburg.
 Tuebingen: University of Tuebingen.
 Wuerzburg: University of Wuerzburg.

GREECE

Athens: University of Athens.

HOLLAND

Amsterdam: Free University.
 Groningen: University of Groningen.
 Leyden: University of Leyden.
 Utrecht: University of Utrecht.

INDIA

Calcutta: University of Calcutta.
 Lahore: Punjab University.

IRELAND

Dublin: Trinity College.

ITALY

Bologna: University of Bologna.
 Florence: Mediceo-Laurentian Library.

Naples: University of Naples.
 Rome: American Academy in Rome (Library of the School of Classical Studies).
 Rome: Vatican Library.
 Turin: University of Turin.

JAPAN

Kyoto: Kyoto University.
 Tokyo: University of Tokyo.
 Tokyo: Waseda College.

MEXICO

Mexico City: National Library.

NORWAY

Christiania: University of Christiania.

PERU

Lima: University of Lima.

RUSSIA

Dorpat: Imperial University.
 Moscow: Imperial University.
 Petrograd: Imperial University.

SCOTLAND

Aberdeen: Aberdeen University.
 Edinburgh: Edinburgh University.
 Glasgow: Glasgow University.
 St. Andrews: University of St. Andrews.

SPAIN

Barcelona: University of Barcelona.
 Madrid: University of Madrid.

SWEDEN

Lund: University of Lund.
 Upsala: University of Upsala.

SWITZERLAND

Basel: University of Basel.
 Zurich: University of Zurich.

SYRIA

Beirut: American College.

TURKEY

Constantinople: Robert College.

ENGLISH INDEX

References are to pages.

- Abu Salih, 2.
 Akhmim, 2.
 Ali Arabi, 1, 107.
 Armenian text, 127.
 Aspiration, false, 119.
 Aspiration, loss of, 119.
 Assiut, 2.
 Bacchylides papyrus, 14.
 Berlin, Royal Library, 1.
 British Museum, 1.
 Cairo, 1, 107.
 Cases, change of, 120, 124.
 Chronicles I and II, 51.
 Chrysostom, 126.
 Codex Add. 17210 B. M., 12.
 Codex Alexandrinus (A), 8, 11, 12, 34, etc.,
 116, 123, 126, 129, 130.
 Codex Ambrosianus, 25, 33, 34, etc.
 Codex Athen. Nat. 20: 28, 32.
 Codex Bezae Cantabrigiae, 111.
 Codex Bodleianus, 31.
 Codex Copt. Freer Coll., 12, 115.
 Codex D, 129, 130.
 Codex E, 130.
 Codex Ephraemi, 12.
 Codex H, 129, 130.
 Codex L, 125, 128.
 Codex Lugdunensis, 34, 35, 39, 40, 45, 46, 49,
 50, 53, 54, 55.
 Codex M, 37.
 Codex Nitritensis, 37, 47, 53.
 Codex R, 125, 127, 128, 129, 130.
 Codex Sarr. Colb., 15, 34, 35, 36, 45, 47, 53.
 Codex Sinaiticus, 8, 11, 22, 125, 127, 128, 129,
 130.
 Codex T, 125, 128, 129, 130.
 Codex Θ^A, 123.
 Codex U, 125.
 Codex Vaticanus (B), 10, 12, 15, 22, 31, etc.,
 111, 114, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 130.
 Codex W., Freer Coll., 1, 2, 3, 22, 110, 113, 115.
 Codex Greek 4, Freer Coll., 3, 12.
 Codex Gr. 243 Bibl. Nat., 28.
 Codex H. and P. 37: 32.
 Codex H. and P. 54: 41, 42, 43, 47, 51, 55.
 Codex H. and P. 55: 127, 128, 129, 130.
 Codex H. and P. 75: 41, 42, 43, 46, 47, 51, 55.
 Cod. post. H. and P., 32, 41, 47, 55.
 Constitutiones Apostol., 127.
 Copts, 121.
 Corinthians 2, 13, 1: 47.
 Cyril, 126, 129.
 Deuteronomy, History of the MS., 1
 Collation, 59.
 Didymus, 128.
 Egyptian characteristics, 120.
 Eshmunen, 2.
 Eusebius, 126, 128.
 Exodus, 18.
 Facsimile of Washington Ms., 4.
 Fourth Council, 28.
 Fragmenta Monacensia, 39, 40.
 Fragmentum Fabianum, 12.
 Fragmentum P. 6794 Berlin, 11.
 Galatians 3, 10; 3, 13: 47.
 Genesis, 18.
 Gizeh, 1, 107.
 Gregory Nyss., 129.
 Hebrew parallelisms, 114, 122, 131.
 Hebrews 12, 15, etc.: 47.
 Hesychian, 34, 35, 37, 38, 40, 41, 43, 45, 46, 49,
 50, 53, 54, 55.
 Hexapla, 25, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 42, 44, 45,
 49, 50, 53.
 Infinitive for indicative, 120.
 Itala, 34, 35, 37, 39, 40, 44, 45, 46, 49, 50, 53,
 54, 55.
 Jacobite, 2.
 Joshua, History of the MS., 1.
 Collation, 83.
 Leviticus, 18.
 Lucianic, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 46, 50,
 52, 53, 55.
 Mark 12, 32: 47.
 Massoretic text, 31, 35, 44, 45, 46, 51, 52, 53,
 54, 55, 124, 126, 128, 129.
 Melchite, 3.
 Mood, change of, 120.
 Nicene Council, 28.
 Numbers, 18.
 Odes, 121.
 Old Latin text, 126, 128.
 Origen, 16, 29, 33, 34, 35, 36, 42, 45, 47, 53, 55,
 126, 127.
 Palestinian Syriac Lectionary, 31, 32.
 Papyrus ancestor, 21.

- Parchment, decay of, 107.
Parchment, separation of, 108.
Parchment of goatskin, 5, 110.
Parchment of sheepskin, 5, 110, 122.
Preposition, pleonastic, 120.
Psalm 96, 7: 48.
Psalms, The Manuscript, 107
 Text, 131.
Psalm 151, 121.
Psalter text, 125, 130.
Psalters, late, 127, 128, 129, 130.
Quires, size of, 111.
Repetition, intentional, 120.
Romans, Epistle to, 47.
Samuel I, 14, 31: 51.
Selah, 115, 116.
Sinai, 123.
Single consonant for double, 119.
Slavonic uncial, 122.
Smithsonian Institution, 3.
Sohag, 2.
Temporal augment, 119.
Theodoret, 126, 127.
Theodotion, 33.
Timothy, church of, 2.
Vinedresser, monastery of, 2, 3.
White monastery, 2.
Würzburg Palimpsest of Itala, 39, 40.

GREEK INDEX

References are to pages.

αἰσχυνθῆσαν, 119.
 διαψαλμα, 111, 115, 116, 124, 132.
 δικαιοσύνη, 118.
 ἐγγελασεται, 118.
 ἐδικων, 118.
 ἐγλιπετῶσαν, 118.
 Ἐδεμ, 119.
 ἐκθρος, 119.
 ελαβα, 17.
 ελαβοσαν, 17.
 ἐμπιμπλουντα, 118.
 ἐνπλησθειη, 118.
 εορακα, 16.
 ἐπεθοντο, 119.
 ἐσμηκρυνας, 118.
 ἐσταζουσαι, 119.
 ἐξαγαγος, 17.
 ἐξειργασου, 118.
 ἐξεκυθη, 119.
 ἐξελθων, 16.
 ἐξολοθρευω, 17.
 ἐφαγαν, 119.
 ἦλθοσαν, 17.
 ἡμισοι, 118.
 ἡσυντεθηκα, 119.

ἰδοσαν, 17.
 ἰλιξις, 119.
 κατασχυνθωσεν, 119.
 καταφλεχθησεται, 119.
 κατεθοντο, 119.
 κατενομησατο, 119.
 καθηλωλοσον, 119.
 λημψεται, 17.
 Μωσης, 24, 26, 27, 30.
 νησσοι, 119.
 νυκταν, 119.
 ουδεις (ουθεις), 17.
 παρηλθαμεν, 17.
 παρωξυναν, 119.
 πελεκανη, 118.
 πραμματιας, 118.
 πραοτητος, 119.
 προσηλθατε, 17.
 σαρ (σαρξ), 119.
 στιχοι, 114.
 στυλλω, 118.
 χειραν, 119.
 χοιρογολοις, 119.
 Ζαρεδ, 36.

University of Michigan Studies

HUMANISTIC SERIES

General Editors: FRANCIS W. KELSEY and HENRY A. SANDERS

Size, 22.7 × 15.2 cm. 8°. Bound in cloth

VOL. I. ROMAN HISTORICAL SOURCES AND INSTITUTIONS. Edited by Professor Henry A. Sanders, University of Michigan. Pp. viii + 402. \$2.50 net.

CONTENTS

1. THE MYTH ABOUT TARPEIA: Professor Henry A. Sanders.
2. THE MOVEMENTS OF THE CHORUS CHANTING THE CARMEN SÆCULARE: Professor Walter Dennison, Swarthmore College.
3. STUDIES IN THE LIVES OF ROMAN EMPRESSES, JULIA MAMAEA: Professor Mary Gilmore Williams, Mt. Holyoke College.
4. THE ATTITUDE OF DIO CASSIUS TOWARD EPIGRAPHIC SOURCES: Professor Duane Reed Stuart, Princeton University.
5. THE LOST EPITOME OF LIVY: Professor Henry A. Sanders.
6. THE PRINCIPALES OF THE EARLY EMPIRE: Professor Joseph H. Drake, University of Michigan.
7. CENTURIONS AS SUBSTITUTE COMMANDERS OF AUXILIARY CORPS: Professor George H. Allen, University of Cincinnati.

VOL. II. WORD FORMATION IN PROVENÇAL. By Professor Edward L. Adams, University of Michigan. Pp. xvii + 607. \$4.00 net.

VOL. III. LATIN PHILOLOGY. Edited by Professor Clarence Linton Meader, University of Michigan. Pp. vii + 290. \$2.00 net.

Parts Sold Separately in Paper Covers:

- Part I. THE USE OF IDEM, IPSE, AND WORDS OF RELATED MEANING. By Clarence L. Meader. Pp. 1-111. \$0.75.
- Part II. A STUDY IN LATIN ABSTRACT SUBSTANTIVES. By Professor Manson A. Stewart, Yankton College. Pp. 113-78. \$0.40.
- Part III. THE USE OF THE ADJECTIVE AS A SUBSTANTIVE IN THE DE RERUM NATURA OF LUCRETIUS. By Dr. Frederick T. Swan. Pp. 179-214. \$0.40.
- Part IV. AUTOBIOGRAPHIC ELEMENTS IN LATIN INSCRIPTIONS. By Professor Henry H. Armstrong, Drury College. Pp. 215-86. \$0.40.
-

THE MACMILLAN COMPANY

Publishers

64-66 Fifth Avenue

New York

University of Michigan Studies — *Continued*

VOL. IV. ROMAN HISTORY AND MYTHOLOGY. Edited by Professor Henry A. Sanders. Pp. viii + 427. \$2.50 net.

Parts Sold Separately in Paper Covers:

Part I. STUDIES IN THE LIFE OF HELIOGABALUS. By Dr. Orma Fitch Butler, University of Michigan. Pp. 1-169. \$1.25 net.

Part II. THE MYTH OF HERCULES AT ROME. By Professor John G. Winter, University of Michigan. Pp. 171-273. \$0.50 net.

Part III. ROMAN LAW STUDIES IN LIVY. By Professor Alvin E. Evans, Washington State College. Pp. 275-354. \$0.40 net.

Part IV. REMINISCENCES OF ENNIUS IN SILIUS ITALICUS. By Dr. Loura B. Woodruff. Pp. 355-424. \$0.40 net.

VOL. V. SOURCES OF THE SYNOPTIC GOSPELS. By Rev. Dr. Carl S. Patton, First Congregational Church, Columbus, Ohio. Pp. xiii + 263. \$1.30 net.

Size, 28 x 18.5 cm. 4to.

VOL. VI. ATHENIAN LEKYTHOI WITH OUTLINE DRAWING IN GLAZE VARNISH ON A WHITE GROUND. By Arthur Fairbanks, Director of the Museum of Fine Arts, Boston. With 15 plates, and 57 illustrations in the text. Pp. viii + 371. Bound in cloth. \$4.00 net.

VOL. VII. ATHENIAN LEKYTHOI WITH OUTLINE DRAWING IN MATT COLOR ON A WHITE GROUND, AND AN APPENDIX: ADDITIONAL LEKYTHOI WITH OUTLINE DRAWING IN GLAZE VARNISH ON A WHITE GROUND. By Arthur Fairbanks. With 41 plates. Pp. x + 275. Bound in cloth. \$3.50 net.

VOL. VIII. THE OLD TESTAMENT MANUSCRIPTS IN THE FREER COLLECTION. By Professor Henry A. Sanders, University of Michigan. With 9 plates showing pages of the Manuscripts in facsimile. Pp. viii + 357. Bound in cloth. \$3.50 net.

Parts Sold Separately in Paper Covers:

Part I. THE WASHINGTON MANUSCRIPT OF DEUTERONOMY AND JOSHUA. With 3 folding plates. Pp. vi + 104. \$1.25.

Part II. THE WASHINGTON MANUSCRIPT OF THE PSALMS. With 1 single plate and 5 folding plates. Pp. viii + 105-357. \$2.00 net.

THE MACMILLAN COMPANY

Publishers

64-66 Fifth Avenue

New York

University of Michigan Studies—*Continued*

VOL. IX. THE NEW TESTAMENT MANUSCRIPTS IN THE FREER COLLECTION. By Professor Henry A. Sanders, University of Michigan.

Part I. THE WASHINGTON MANUSCRIPT OF THE FOUR GOSPELS. With 5 plates. Pp. vii + 247. Paper covers. \$2.00.

Part II. THE WASHINGTON FRAGMENTS OF THE EPISTLES OF PAUL. (*In Preparation.*)

VOL. X. THE COPTIC MANUSCRIPTS IN THE FREER COLLECTION. By Professor William H. Worrell, Hartford Seminary Foundation.

Part I. A FRAGMENT OF A PSALTER IN THE SAHIDIC DIALECT. (*In Press.*)

VOL. XI. CONTRIBUTIONS TO THE HISTORY OF SCIENCE. (*Part I ready.*)

Part I. ROBERT OF CHESTER'S LATIN TRANSLATION OF THE ALGEBRA OF AL-KHOWARIZMI. With an Introduction, Critical Notes, and an English Version. By Professor Louis C. Karpinski, University of Michigan. With 4 plates showing pages of manuscripts in facsimile, and 25 diagrams in the text. Pp. vii + 164. Paper covers. \$2.00.

Part II. THE PRODROMUS OF NICHOLAS STENO'S LATIN DISSERTATION ON A SOLID BODY ENCLOSED BY NATURAL PROCESS WITHIN A SOLID. Translated into English by Professor John G. Winter, University of Michigan, with a Foreword by Professor William H. Hobbs. With 2 plates of facsimiles, and diagrams.

Part III. VESUVIUS IN ANTIQUITY. Passages of Ancient Authors, with a Translation and Elucidations. By Francis W. Kelsey. Illustrated.

VOL. XII. STUDIES IN EAST CHRISTIAN AND ROMAN ART.

Part I. EAST CHRISTIAN PAINTINGS IN THE FREER COLLECTION. By Professor Charles R. Morey, Princeton University. With 13 plates (10 colored) and 34 illustrations in the text. Pp. xii + 87. Bound in cloth. \$2.50.

Part II. A GOLD TREASURE OF THE LATE ROMAN PERIOD FROM EGYPT. By Professor Walter Dennison, Swarthmore College. (*In Press.*)

THE MACMILLAN COMPANY

Publishers 64-66 Fifth Avenue New York

University of Michigan Studies — *Continued*

- VOL. XIII. DOCUMENTS FROM THE CAIRO GENIZAH IN THE FREER COLLECTION. Text, with Translation and an Introduction by Professor Richard Gottheil, Columbia University. (*In Preparation.*)
-

SCIENTIFIC SERIES

Size, 28 × 18.5 cm. 4°. Bound in cloth

- VOL. I. THE CIRCULATION AND SLEEP. By Professor John F. Shepard, University of Michigan. Pp. x + 83, with an Atlas of 83 plates, bound separately. Text and Atlas, \$2.50 net.
-
- VOL. II. STUDIES ON DIVERGENT SERIES AND SUMMABILITY. By Professor Walter B. Ford, University of Michigan. Pp. xi + 193. \$2.50.
-

University of Michigan Publications

HUMANISTIC PAPERS

Size, 22.7 × 15.2 cm. 8°. Bound in cloth

- LATIN AND GREEK IN AMERICAN EDUCATION, WITH SYMPOSIA ON THE VALUE OF HUMANISTIC STUDIES. Edited by Francis W. Kelsey. Pp. x + 396. \$1.50.

CONTENTS

- THE PRESENT POSITION OF LATIN AND GREEK, THE VALUE OF LATIN AND GREEK AS EDUCATIONAL INSTRUMENTS, THE NATURE OF CULTURE STUDIES.
- SYMPOSIA ON THE VALUE OF HUMANISTIC, PARTICULARLY CLASSICAL, STUDIES AS A PREPARATION FOR THE STUDY OF MEDICINE, ENGINEERING, LAW AND THEOLOGY.
- A SYMPOSIUM ON THE VALUE OF HUMANISTIC, PARTICULARLY CLASSICAL, STUDIES AS A TRAINING FOR MEN OF AFFAIRS.
- A SYMPOSIUM ON THE CLASSICS AND THE NEW EDUCATION.
- A SYMPOSIUM ON THE DOCTRINE OF FORMAL DISCIPLINE IN THE LIGHT OF CONTEMPORARY PSYCHOLOGY.
-
- THE MENAECHEMI OF PLAUTUS. The Latin Text, with a Translation by Joseph H. Drake, University of Michigan. Pp. xi + 130. Paper covers. \$0.60 net.
-

THE MACMILLAN COMPANY

Publishers

64-66 Fifth Avenue

New York

Handbooks of Archaeology and Antiquities

Edited by PERCY GARDNER and FRANCIS W. KELSEY

THE PRINCIPLES OF GREEK ART

By PERCY GARDNER, Litt.D., Lincoln and Merton Professor of Classical Archaeology in the University of Oxford.

Makes clear the artistic and psychological principles underlying Greek art, especially sculpture, which is treated as a characteristic manifestation of the Greek spirit, a development parallel to that of Greek literature and religion. While there are many handbooks of Greek archaeology, this volume holds a unique place.

New Edition. Illustrated. Cloth, \$2.50

GREEK ARCHITECTURE

By ALLAN MARQUAND, Ph.D., L.H.D., Professor of Art and Archaeology in Princeton University.

Professor Marquand, in this interesting and scholarly volume, passes from the materials of construction to the architectural forms and decorations of the buildings of Greece, and lastly, to its monuments. Nearly four hundred illustrations assist the reader in a clear understanding of the subject.

Illustrated. Cloth, \$2.25

GREEK SCULPTURE

By ERNEST A. GARDNER, M.A., Professor of Archaeology in University College, London.

A comprehensive outline of our present knowledge of Greek sculpture, distinguishing the different schools and periods, and showing the development of each. This volume, fully illustrated, fills an important gap and is widely used as a text-book.

Illustrated. Cloth, \$2.50

GREEK CONSTITUTIONAL HISTORY

By A. H. J. GREENIDGE, M.A., Late Lecturer in Hertford College and Brasenose College, Oxford.

Most authors in writing of Greek History emphasize the structure of the constitutions; Mr. Greenidge lays particular stress upon the workings of these constitutions. With this purpose ever in view, he treats of the development of Greek public law, distinguishing the different types of states as they appear.

Cloth, \$1.50

GREEK AND ROMAN COINS

By G. F. HILL, M. A., of the Department of Coins and Medals in the British Museum.

All the information needed by the beginner in numismatics, or for ordinary reference, is here presented. The condensation necessary to bring the material within the size of the present volume has in no way interfered with its clearness or readableness.

Illustrated. Cloth, \$2.25

GREEK ATHLETIC SPORTS AND FESTIVALS

By E. NORMAN GARDINER, M.A., Sometime Classical Exhibitioner of Christ Church College, Oxford.

With more than two hundred illustrations from contemporary art, and bright descriptive text, this work proves of equal interest to the general reader and to the student of the past. Many of the problems with which it deals — the place of physical training, games, athletics, in daily and national life — are found to be as real at the present time as they were in the far-off days of Greece.

Illustrated. Cloth, \$2.50

ON SALE WHEREVER BOOKS ARE SOLD

THE MACMILLAN COMPANY
Publishers 64-66 Fifth Avenue New York

Handbooks of Archaeology and Antiquities — *Continued*

ATHENS AND ITS MONUMENTS

By CHARLES HEALD WELLER, of the University of Iowa.

This book embodies the results of many years of study and of direct observation during different periods of residence in Athens. It presents in concise and readable form a description of the ancient city in the light of the most recent investigations. Profusely illustrated with Half-tones and Line Engravings.

Illustrated. Cloth, \$4.00

THE DESTRUCTION OF ANCIENT ROME

By RODOLFO LANCIANI, D.C.L., Oxford; LL.D., Harvard; Professor of Ancient Topography in the University of Rome.

Rome, the fate of her buildings and masterpieces of art, is the subject of this profusely illustrated volume. Professor Lanciani gives us vivid pictures of the Eternal City at the close of the different periods of history.

Illustrated. Cloth, \$1.50

ROMAN FESTIVALS

By W. WARDE FOWLER, M.A., Fellow and Sub-Rector of Lincoln College, Oxford.

This book covers in a concise form almost all phases of the public worship of the Roman state, as well as certain ceremonies which, strictly speaking, lay outside that public worship. It will be found very useful to students of Roman literature and history as well as to students of anthropology and the history of religion.

Cloth, \$1.50

ROMAN PUBLIC LIFE

By A. H. J. GREENIDGE, Late Lecturer in Hertford College and Brasenose College, Oxford.

The growth of the Roman constitution and its working during the developed Republic and the Principate is the subject which Mr. Greenidge here set for himself. All important aspects of public life, municipal and provincial, are treated so as to reveal the political genius of the Romans in connection with the chief problems of administration.

Cloth, \$2.50

MONUMENTS OF THE EARLY CHURCH

By WALTER LOWRIE, M.A., Late Fellow of the American School of Classical Studies in Rome, Rector of St. Paul's Church, Rome.

Nearly two hundred photographs and drawings of the most representative monumental remains of Christian antiquity, accompanied by detailed expositions, make this volume replete with interest for the general reader and at the same time useful as a hand-book for the student of Christian archaeology in all its branches.

Illustrated. Cloth, \$1.50

MONUMENTS OF CHRISTIAN ROME

By ARTHUR L. FROTHINGHAM, Ph.D., Sometime Associate Director of the American School of Classical Studies in Rome, and formerly Professor of Archaeology and Ancient History in Princeton University.

"The plan of the volume is simple and admirable. The first part comprises a historical sketch; the second, a classification of the monuments." — *The Outlook*.

Illustrated. Cloth, \$2.25

ON SALE WHEREVER BOOKS ARE SOLD

THE MACMILLAN COMPANY

Publishers

64-66 Fifth Avenue

New York

